Bundel - Raadscommissie van 1 november 2023

Agenda bijlagen

Ondertiteling raadscommissie 1 november 2023

Concept korte weergave - raadscommissie 1 november 2023

1 Opening, met een speciaal welkom aan de Gasten van de Raad, en mededelingen.

2 Vaststelling agenda.

Actuele agenda raadscommissie 1 november 2023

3 Rondvraag Publiek.
Inspreker:
De heer Eschweiler (over: overlast woonunits en het niet nakomen van afspraken met Woontij en Gemeente)

4 Rondvraag Commissieleden.

5 Texel in de Regio (Informatie vanuit het college over gemeenschappelijke regelingen zoals HVC, GGD en Omgevingsdienst).
Portefeuillehouders kunnen op deze plaats de gemeenteraad informeren over wetenswaardigheden die zich hebben voorgedaan in organisaties waarmee de gemeente samenwerkt via verlengd bestuur, bijvoorbeeld.

6 Informatie over Texelse onderwerpen vanuit burgemeester of college, zoals: Openbare Orde en veiligheid, het stikstofdossier.

7 Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden.
Op 6 april 2023 is een akkoord gesloten over de CAO gemeenten en de CAO samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). De GGD Hollands Noorden valt onder de CAO SGO. Het is voor de GGD Hollands Noorden niet mogelijk om deze stijging met eigen middelen op te vangen. Het voorstel van het dagelijks bestuur (DB) is daarom om de deelnemersbijdrage aan de GGD Hollands Noorden voor 2023 eenmalig met € 2.021.924 te verhogen. Het algemeen bestuur (AB) heeft op 27 september 2023 ingestemd om dit voorstel van het DB voor zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden.

Dossier 1584 voorblad

NIEUW Advies Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden

Bestuurlijk Advies - Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden

Bijlage 1. 20230929_zienswijzen gevolgen CAO SGO

Bijlage 2. RRN advies gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden

Bijlage 3. Brief zienswijze gemeente Texel gevolgen CAO 2023

Rapportage Regionale RaadsRapporteurs GGD - 24 oktober 2023

8 Rapportage "grote projecten grondexploitaties".
Volgens afspraak met de gemeenteraad, wordt de raad, twee keer per jaar, geïnformeerd over de grondexploitaties en de grote projecten.
Door de herberekening is er voor zes grondexploitaties een extra storting in de voorziening noodzakelijk. Voor een enkele grondexploitatie wordt de voorziening lager. Bij de grondexploitatie De Kompasschool is de eindwaarde minder voordelig geworden.
Resultaat bespreking Auditcommisie:
Er zijn geen technische redenen om dit voorstel niet aan te nemen.

Dossier 1582 voorblad

Bestuurlijk advies - grote projecten en grondexploitaties

Bijlage - Rapport Grondexploitaties en Grote projecten 2023 - oktober

9 Ontwerp-Begroting De Bolder.

Bestuurlijk advies - Begroting 2024 De Bolder_incl.raadsbesluit

Begroting 2024 Leer-werkbedrijf De Bolder_raad

10 Ontwerp-Programmabegroting 2024.
Door de gemeenteraad is op 21 juni 2023 de Perspectiefnota 2024 (klik hier) behandeld in de gemeenteraad. In deze nota is getracht om, met de in die tijd bekende informatie, een zo helder mogelijk meerjarenbeeld te schetsen. De ontwerp-Programmabegroting 2024 geeft ten opzichte van de perspectiefnota nog een niet sluitende meerjarenraming, echter minder negatief dan geschetst in juni jl.
In de meerjarenraming is de besluitvorming tot en met september 2023 opgenomen. Er zijn nog een aantal nieuwe ontwikkelingen die nog niet meegenomen zijn in de meerjarenraming. dit betreft o.a. het project "Huis van ontwikkeling", de toekomstbestendigheid van Leer-werkbedrijf De Bolder en het in stand houden van de scholen in de buitendorpen.
GroenZwart kondigt een voorstel aan met als titel: Onderzoek naar het jaarrond zwemmen in Molenkoog.
De Auditcommissie heeft wel wat (kleine) dingen gesignaleerd en wat tips (klik hier), maar het advies luidt: Er zijn geen technische belemmeringen om de ontwerp-Programmabegroting 2024 vast te stellen.

Bespreekleidraad ontwerp-Programmabegroting

Op verzoek van Auditcommissie - grote verschillen tussen verschillende jaren : Begroting - programma 0-8

Bestuurlijk advies - Programmabegroting 2024 en verder
Voostel GroenZwart - Onderzoek naar het jaarrond zwemmen in Molenkoog
Kerngegevens Programmabegroting 2024
Programmabegroting 2024 - versie raadscommissie 1 november 2023
Ter informatie en op verzoek van de Auditcommissie: was-wordt programma's

11 Aanbesteding accountant gemeente Texel.
De accountantsdiensten moesten opnieuw worden aanbesteed. Dit is in gezamenlijkheid gegaan met de andere Waddeneilanden en de gemeenschappelijke regeling De Wadden. Voor ieder Waddeneiland is een separate offerte gevraagd en uitgebracht. Er is een programma van eisen opgesteld, en er is onderhands offerte opgevraagd bij een drietal kantoren. Er is slechts één offerte uitgebracht door de huidige accountant. De offerte voldoet aan de gestelde eisen. Er wordt voorgesteld om ETL Assurance & Overheidsaccountants als accountant te benoemen voor de boekjaren 2024 en 2025, met een mogelijke verlenging van een jaar.
De Auditcommissie adviseert om ETL Assurance & Overheidsaccountants als accountant te benoemen voor de boekjaren 2024 en 2025, met een mogelijke verlenging van een jaar.
Bestuurlijk advies gemeenteraad accountant
Bijlage: Aanbesteding accountant Waddeneilanden en de gemeenschappelijke regeling de Wadden

12 Ruimte voor het aankondigen van moties en initiatiefvoorstellen.

13 Ruimte voor bespreken (Raadsinformatie)brieven aan de raad, 'schoten voor de boeg'.
'Schoten voor de boeg' zijn onderwerpen die een fractie kan agenderen om bijvoorbeeld af te tasten hoe andere fracties denken over een onderwerp.

14 Ruimte voor bespreken van Lange Termijn Agenda.
Ter bespreking wordt de Lange Termijn Planning toegevoegd, met in geel de wijzigingen/verschuivingen ten opzichte van de laatste versie.
LTP 1 nov 2023 - versie raadscommissie
Oplegger van de griffie bij het LTP-overzicht
Oplegger van de griffie bij het LTP-overzicht - Was/Wordt

15 Mondelinge beantwoording Rondvragen Commissie (voor zover niet reeds beantwoord).

16 Sluiting.

1 Opening, met een speciaal welkom aan de Gasten van de Raad, en mededelingen.

Albert Huisman VVD Texel
De uitzending is gestart. Goedenavond. Welkom allemaal op deze Raadscommissie van 1 november.

Ambtelijke Ondersteuner
U heeft waarschijnlijk in de gaten dat de techniek niet helemaal werkt zoals we hadden verwacht. Op verzoek van de griffier één voor één de microfoons testen. We beginnen bij de heer Hoogerheide en dan gaan we met de klok mee. Goedenavond. Ook goedenavond. Goedenavond. Goedenavond. Goedenavond. Goedenavond, ja. Test. Goedenavond. Goedenavond. Deze wel. Ik vraag een paar minuten de tijd. We gaan zoeken naar een oplossing. [onderbreking 00:02:32 - 00:03:02] Jazeker. Ik ben Nick. [onderbreking 00:03:04 - 00:03:29] Ik ben er, als gast weliswaar. Helemaal goed. [onderbreking 00:03:34 - 00:04:26] Nou, kijk eens. Ik ben promotie. Dat is mooi! [onderbreking 00:04:32 - 00:06:16] Ja, hij doet het. [onderbreking 00:06:18 - 00:06:40]

Voorzitter Raadscommissie
Dames en heren, het lijkt erop dat de meeste microfoons weer werken op de juiste manier. Alleen die van mevrouw Dros wordt zo meteen na de inspreker nog aangepast. Dames en heren, nogmaals welkom op deze begrotingsvergadering 2023. We gaan de begroting 2024 behandelen. Welkom publiek op de tribune, kijkers, luisteraars thuis. Een speciaal welkom aan onze twee gasten van de raad, hier aanwezig in de zaal. Ik heb eind van de avond een presentje voor jullie. Eén van de gasten gaat met de laatste boot weg. We zorgen dat die op een andere manier naar u toekomt. Agendapunt twee is vaststelling van de agenda. Iemand van de commissieleden?

2 Vaststelling agenda.

Voorzitter Raadscommissie
De heer Kooiman.

Edo Kooiman Hart voor Texel
Voorzitter, we hebben vanaf de programmabegroting op de agenda staan met verschillende programma's en hoofdstukken. Ons verzoek was of we kunnen wisselen van spreker bij de programma's.

Voorzitter Raadscommissie
Uiteraard. Dan is bij deze de agenda vastgesteld. Punt drie, dat is de rondvraag publiek.

3 Rondvraag Publiek.

Voorzitter Raadscommissie
Daar hebben we één inspreker die zich heeft aangemeld, dat is de heer Eschweiler. Mag ik u uitnodigen bij de inspraakmicrofoon? Ik heb u zojuist de spelregels uitgelegd. Gaat uw gang. Geachte raadsleden en college, na drie jaar staan we hier helaas weer voor u, vanwege de woonunits aan de Slingerweg, omdat er niets in die tijd verbeterd is. Inmiddels staan er nu 40 units. Tegen de bouw van de laatste 20 units hebben wij bezwaar aangetekend. We zijn op 17 augustus 2022 gehoord door een bezwarencommissie. De bezwarencommissie had zich goed ingelezen, en er was inderdaad overlast. Er was ook enige discussie over een huurcontract. De uitslag van de huurcommissie was dat er 20 units bijkomen. De omwonenden en Woontij stelden in overleg een huishoudelijk reglement op voor de bewoners. Er moet een beheerder in één van de units komen. De beheerder wordt door Woontij aangesteld. In september is de nieuwbouw van 20 units gestart. Daarna hebben we als omwonenden contact met Woontij gezocht. We hebben Woontij per e-mail op 21 september gevraagd om het huishoudelijk reglement voor 5 oktober jongstleden toe te sturen. Per omgaande kregen we bericht dat de desbetreffende persoon ervoor zou zorgen dat we de gevraagde gegevens uiterlijk op die datum zouden ontvangen. Dus niet. Na een e-mail ter herinnering hoorden we dat de

desbetreffende persoon tot 31 oktober een vakantie had. Na een telefonisch contact met Woontij hebben we maandag 9 oktober in de namiddag alsnog de gegevens toegestuurd gekregen. Als reactie hebben wij aangegeven dat we bij de inspraak met de bewoners nog vermeld wilden zien dat het rustig moest zijn tussen 23:00 uur 's avonds en 07:00 uur 's ochtends. Woontij vond die aanvulling niet nodig, omdat de rest de lading dekte. Ook hebben we met de ambtenaar gebeld die bij de hoorzitting aanwezig was geweest. Deze meneer geeft aan dat de vergunning is afgegeven, en daarmee is de kous af. Wel adviseerde hij contact op te nemen met handhaving. Er is een terugbelverzoek gedaan, maar tot heden zijn we nog niet gebeld. Tot onze grote verbazing wordt de beheerder een jongeman van rond de 20 jaar die tussen 08:30 uur en 17:00 uur 's middags bereikbaar is. Dit is niet volgens de afspraak. We zouden 24 uur per dag contact kunnen zoeken. De ambities van deze jongeman liggen op het vlak van karten. Hij reist namelijk heel Europa door om daar te gaan karten. Hij zal dus vaak niet op het eiland aanwezig zijn. Hij moet zorgen voor een achtervang. Hoe gaat hij dit oplossen? Ook is er sprake van: de slager keurt zijn eigen vlees. De jongeman is een zoon van één van de oprichters van De Texel Academy. Verder wordt alle verantwoordelijkheid door Woontij afgeschoven op de politie. Helaas voelen wij ons als naaste bewoners nog steeds niet serieus genomen door de gemeente en Woontij. De bezwaarcommissie had ons geadviseerd om het samen op te lossen. Woontij werkt niet mee. Er wordt niet of heel laat gereageerd. Afspraken worden niet nagekomen, zoals eerder aangegeven. Dank u wel, meneer Eschweiler. Dat was ruim binnen de tijd. Zijn er vragen vanuit de commissie aan de heer Eschweiler? De heer Hoogerheide.

Cees Hoogerheide Texels Belang

Dank u wel, voorzitter. Mijn enige vraag is: u spreekt namens de bewoners. Heb ik dat duidelijk begrepen? Ja. Oké, dank u.

Voorzitter Raadscommissie

Dan zie ik geen vragen meer. Ik dank u voor uw tijd en inreng, meneer Eschweiler. Dat brengt ons bij agendapunt vier, dat is de rondvraag commissieleden.

4 Rondvraag Commissieleden.

Voorzitter Raadscommissie

Ik zie handen bij de heer Soyer, de heer Hercules, de heer Huisman, de heer Kooiman, de heer Hoogerheide, en mevrouw Van der Werf. In die volgorde.

Henry Soyer GroenLinks Texel

Dank u wel, voorzitter. Vandaag stond er een uitgebreid artikel in het Noordhollands Dagblad. Een artikel over de stand van zaken over de iepziekte. Het artikel begint in Hollands Kroon, maar het gaat eigenlijk over de hele noordkop. Er is een Gronings plan dat daar echt werkt, en dat ook aan de noordkop is aangeboden. Den Helder komt als centrumgemeente en als eigenaar van 6.000 iepen namens de vier noordkopgemeentes aan het woord. Het laat weten dat er een intentieverklaring is geweest, maar dat geld de beperkende factor is, tezamen met het inkoopbeleid van de gemeentes. Het woord Texel komt in het artikel één keer voor als verduidelijking welke de vier noordkopgemeentes zijn. Daarom wil ik graag aan het college vragen: kunt u aangeven wat op het eiland de stand van zaken is, met name op het gebied van preventie en bestrijding van de iepziekte? Dat het niet gelijk kan, dat snap ik ook. Dank u.

Voorzitter Raadscommissie

Wethouder Hooijschuur.

C. Hooijschuur wethouder

Dank u wel, voorzitter. Meneer Soyer, dat klopt. Texel komt één keer voor in dat stuk. Wij hebben natuurlijk de laatste jaren heel veel iepen gezaagd. Wij zijn wel in overleg met de noordkop. De stand van zaken zoals het nu staat moet ik even overleggen. Daar krijgt u schriftelijk een antwoord op.

Voorzitter Raadscommissie

De heer Hercules.

Eric Hercules PvdA pro Texel

Voorzitter, ik heb twee vragen. Eén gaat over het proces van de omgevingsvisie en de andere gaat over maritieme archeologie. Ten eerste over de omgevingsvisie. Het college is druk bezig om input op te halen

voor de omgevingsvisie. Het eerste kwartaal volgend jaar krijgen wij het concept als raad voorgelegd. Ons kwam ter ore dat er ook een sessie is geweest voor mensen onder de 30, en dat het op zich een vrij goede sessie was. Het was ook een belangrijke sessie omdat de jeugd, in ieder geval mensen tot de 30, daar maken we de omgevingsvisie ook voor. Zij gaan dat het grootste deel van de toekomst gebruiken. We hoorden ook dat die heel mager was bezocht. We hoorden ook van een aantal jongeren dat ze het jammer vonden dat ze niet aanwezig konden zijn. Nu hebben we zelf gekeken of er voldoende publiciteit voor was of dat er uitnodigingen waren. We vonden het zelf ook een beetje mager. Ons verzoek of onze vraag is of er alsnog een sessie komt met die 30-minners om input op te halen voor de omgevingsvisie. De tweede gelijk? De tweede vraag gaat over maritieme archeologie. Op 18 oktober is in de Tweede Kamer een motie ingediend door lid Beckerman, die ging over het de noodzaak om een onderzoek te doen om ons archeologisch erfgoed te redden. Die motie is aangenomen. Denkt het college dat het zin heeft om vanuit Texel een signaal te laten horen dat wij die motie ondersteunen? De eerste vraag is voor de heer Kieft, neem ik aan. De tweede ook.

R. Kieft wethouder

Terwijl ik de eerste beantwoord, moet ik nadenken over de onderwaterarcheologie. Ik moet het nagaan met de mensen die dit proces organiseren, of het mogelijk is om een herhaling te organiseren voor de groep beneden de 30. Daar komen we op terug. De onderwaterarcheologie, het lijkt mij alleen maar nuttig om zoiets te ondersteunen. Ik ken de tekst van de motie niet, dus die wil ik graag eerst zien. Ik zie dat de burgemeester wat daarover wil zeggen.

Rob van der Zwaag

Het is niet zo gebruikelijk om een motie te ondersteunen, maar lijkt mij... De befaamde nacht waarin heel wat moties aan de orde zijn geweest. Het is dadelijk een opdracht aan een nieuw te vormen kabinet om daar inhoud aan te geven. Mij lijkt het goed om als Texel, naar het nieuwe kabinet, als daar de partijen aan het formeren zijn, dat standpunt daar ook te ondersteunen. Dan vinden er onderhandelingen plaats welke moties er wel of niet komen. Dan zitten er waarschijnlijk hele nieuwe kamerleden. Waarschijnlijk? Heel zeker, want er gaan er een heleboel weg.

Voorzitter Raadscommissie

Dan gaan we naar de andere kant. De heer Huisman.

Albert Huisman VVD Texel

Dank u, voorzitter. Afgelopen maandag is de steunfractie van team VVD Texel nog bijeen geweest, mede ter voorbereiding op vanavond. Enkele steunfractieleden waren nogal verbaasd dat ze constateerden dat de Kogerstrandbrug niet op de agenda stond vanavond. Misschien hebben wij een ander idee bij het verwachtingsmanagement dan het college. Maar VVD Texel vraagt zich oprecht af waarom de raadsleden niet op de hoogte zijn gebracht van het niet agenderen en hedenmiddag uit een online artikel van de plaatselijke krant moesten lezen. Ik wil graag een reactie waarom wij niet geïnformeerd zijn over dit onderwerp.

Voorzitter Raadscommissie

Wethouder Hooijschuur.

C. Hooijschuur wethouder

Laat ik vooropstellen, wij zijn in gesprek gegaan met de betreffende campingmensen, en daar kwamen we in eerste instantie niet uit met elkaar. Wat wij wilden gaan aanleggen en waar zij dachten gezamenlijk in op te trekken. Daar hebben we allebei gezegd: "We komen erop terug, we gaan een nieuw plan voorstellen." Daar zullen we mee naar buiten komen, en dat willen we zo snel mogelijk. We zijn nog niet tot elkaar gekomen in het tweede gesprek wat nog volgen moet. Het eerste gesprek kwamen we niet bij elkaar. Het lag wat uit elkaar wat wij wilden en wat de meneer van het park wil. Dus we komen erop terug. Ik heb het inderdaad niet op de agenda staan, omdat we nog geen goed voorstel voor u hebben. We moeten gezamenlijk optrekken, dat was de opdracht en dat willen we zeker doen: gezamenlijk naar buiten komen.

Voorzitter Raadscommissie

U heeft uw vraag gesteld. Het is niet de bedoeling om in discussie te gaan. De heer Kooiman.

Edo Kooiman Hart voor Texel

Misschien dat ik dan de vervolgvraag kan stellen? U geeft niet echt een antwoord op de vraag van de heer Huisman. Ik begrijp dat er problemen zijn met de campingeigenaar. Waarom heeft u de raad niet geïnformeerd dat het vanavond niet op de agenda staat? Wij hebben als Hart voor Texel ook uit de media

moeten vernemen dat het vandaag niet op de agenda staat. Kunt u daar een concreet antwoord op geven? Tweede vraag daarover. De noodbrug heeft een bepaalde tijdsduur van zeven maanden. Ik kan me voorstellen dat, gezien alle ervaringen die we hebben, maar ook alle zaken die we hebben over de aanleg van de weg en de vergunningenprocedure, en alles wat erbij komt kijken, dat het nog langer duurt dan een maand voordat de weg wordt aangelegd. Het contract voor de noodbrug is zeven maanden. Heeft u eraan gedacht dat het contract ook verlengd gaat worden? Straks is de noodbrug weg. De derde vraag. De planning was om aankomende winter te beginnen met de aanleg van die weg. Kan die planning gehaald worden? Is het überhaupt mogelijk dat er voor deze zomer een weg gaat liggen, of moeten we kijken naar 2025? Dat waren de vragen. Dank u wel.

Voorzitter Raadscommissie

Dan moet ik excuses maken naar de heer Huisman. Door de eerste vraag van de heer Kooiman realiseerde ik dat de vraag van de heer Huisman in eerste instantie niet beantwoord was. Drie vragen, wethouder.

C. Hooijschuur wethouder

We beginnen met de noodbrug, we weten dat daar zeven maanden een contract voor ligt. We weten ook dat we eventueel moeten verlengen als we geen zandheuvel gaan neerleggen. Dat snappen we ook. We hopen er wel uit te komen met de meneer van het Kogerstrand. Het is heel simpel, we kunnen natuurlijk een hoop zand erin schuiven en de weg daarover leggen, waarvoor we een voorstel neergelegd hebben. We willen gezamenlijk optrekken met de mensen die daar op de camping zitten. Ook de meneer van het Kogerstrand heeft er een idee over hoe hij dat wilt oplossen. Juridisch zit dat iets moeilijker in elkaar, dus daar kunnen we niet à la minute een antwoord op geven. Dat wordt nu uitgezocht. Hij wil een totaalplan, dat houdt ook in dat hij het parkeerterrein wat erboven zit erbij wil betrekken. Dat zit juridisch toch anders in elkaar dan hij denkt. Daar hebben we tijd voor nodig om dat uit te zoeken. Dat is nu het geval. Dat die zandhoop in het midden komt en dat de weg erover gaat, daar zijn we het met elkaar over eens. Hij wil een totaalplan van het hele terrein hebben en daar zijn we nog niet helemaal uit. Daar stokt het een beetje mee. We proberen het binnen een zo snel mogelijke tijd op te lossen, maar het blijft langer haken op de juridische gedachte hoe we dat gaan oplossen. We zijn zeker van plan om het voor het nieuwe seizoen aan te leggen, het zand met de weg erop en de hele infrastructuur op dat stukje Kogerstrand. Het is niet de insteek om het te laten gaan voor volgende zomer, en dan weer een noodbrug. Nee, de insteek is om het opgelost te hebben voor het nieuwe seizoen aangaat. Dat willen we wel met elkaar. Dat we niet straks weer als partijen tegenover elkaar gaan staan, maar we willen het met elkaar oplossen. Dan moet het juridische gedeelte ook uitgezocht worden. Dat is het parkeerterrein.

Voorzitter Raadscommissie

Dan blijft alleen de vraag openstaan: waarom is de raad niet daarover geïnformeerd? Dan wil ik voorstellen dat we aan het eind van de avond daarop terugkomen. Dan de heer Hoogerheide van het CDA.

Piet Hoogerheide CDA Texel

Het gras is inmiddels behoorlijk weggemaaid. De vraag voor mij was ook waarom wij niet geïnformeerd waren en dat we via de TexelseCourant moeten vernemen wat de stand van zaken is. Mijn tweede vraag is: 1 november is niet gehaald, terwijl die wel toegezegd is. Wordt het nu december of wordt het een schuifdatum en moeten we maar afwachten?

Voorzitter Raadscommissie

Kunnen we die ook bewaren tot eind van de avond, dat er een compleet antwoord komt? Mevrouw Van der Werf.

MariÃ«t van der Werf Texels Belang

Dank u, voorzitter. Vorig jaar, 16 november 2022, hebben we een antwoord gekregen over excursie naar Energiecampus Leeuwarden. Het antwoord was om voornemens in de loop van 2022 een duurzaamheidstour te organiseren voor de raadsleden, commissieleden en het college. Ik vraag me af wanneer we dat gaan doen.

Voorzitter Raadscommissie

Wiens portefeuille is dat? Of gaan we daar zelf over als raad? Ons college zou het organiseren. De heer Kieft.

R. Kieft wethouder

Dat is een goede vraag. Ik vraag me ook af wanneer we dat gaan doen. Het hangt af van de agenda van de raad zelf. Wanneer heeft de raad tijd om dat te doen? Als we dat weten, kunnen we het organiseren.

Voorzitter Raadscommissie

Daar gaat afstemming plaatsvinden met de griffie, hoor ik aan mijn linkerzijde.

Cees Hoogerheide Texels Belang

De heer Hoogerheide. Dank u wel, voorzitter. In navolging van de inspreker is de naam Woontij diverse keren gevallen. Ik vraag me nu af, en dat vraag ik het college: wat is nu precies de positie van de gemeente Texel hierin?

Voorzitter Raadscommissie

Dat is de wethouder wonen, de heer Van de Belt.

Remko van de Belt

Dank u wel, voorzitter. Wij hebben de vergunning natuurlijk verleend. Een onderdeel van de vergunning was de afspraken die gemaakt zijn: dat er een beheerderswoning zou komen, dat er een statuut zou komen waar de bewoners zich aan moeten houden, en dat er in die beheerderswoning ook een beheerder komt met een bepaalde taakomschrijving.

Cees Hoogerheide Texels Belang

Onderdeel van de vergunning. Geen discussie, maar wel een vervallen vraagje. Gaat de gemeente Woontij eraan houden?

Remko van de Belt

De zaken staan op papier. Er is een beheerderswoning, en er is een beheerder. Die beheerder heeft taken en aan die taken kan eenieder Woontij en Texel Academy houden.

Cees Hoogerheide Texels Belang

Tot zover de reactie. Het is niet volledig beantwoord. Ik vraag wat de gemeente gaat doen.

Remko van de Belt

Onze rol is momenteel nihil. Wij hebben een vergunning verleend. Onderdeel van die vergunningverlening was dat er een beheerderwoning zou komen met een beheerder daarin. Tot nu toe voldoet iedereen daaraan. Vanuit de gemeente zelf, ten opzichte van de gebruiker en de verhuurder van de woningen, staan we on hold en kijken we hoe het zich ontwikkelt.

Voorzitter Raadscommissie

Ik wil aan alle commissieleden vragen zich aan onze afspraken te houden, en alles via de voorzitter te doen. Agendapunt vijf, Texel in de regio. De heer Kieft heeft mededelingen over de regio.

5 Texel in de Regio (Informatie vanuit het college over gemeenschappelijke regelingen zoals HVC, GGD en Omgevingsdienst).

R. Kieft wethouder

Dank u wel, voorzitter. Dat zijn drie mededelingen, te beginnen met de meest concrete. Vandaag zijn de burgemeester en ik bij het feestelijke moment van ondertekening van veertien regiodeals afgereisd naar Ede. Weliswaar een tijdsbestek van drie minuten om een foto met de minister te moeten maken en zijn schoenen te bewonderen. Daarna zijn wij weer afgereisd. Het heugelijke feit is dat eindelijk het spel op de wagen staat, dat het geld, 36 miljoen euro in totaal, door de verschillende partijen is toegezegd en gaat vrijkomen de komende jaren. U heeft daar vanmiddag een persbericht over ontvangen via de gemeentelijke kanalen. Daarop staat ook een interessante link naar een website over de regiodeal. Ik raad iedereen aan om die te bekijken, want die is behoorlijk informatief als het gaat over de achtergrond en de outline van de verschillende projecten die we daarin denken te gaan realiseren. We gaan nu intern op een rij zetten wanneer we daar concrete dingen aan kunnen verbinden. Dat is de eerste opmerking. De tweede is dat er per 31 oktober een regiodeal voorstel 'Samen Noord-Holland Noord versterken' door de zeventien gemeenten van Noord-Holland Noord is ingediend bij het Rijk. Dat is de eerste stap in het proces. Het zal moeten blijken of het Rijk daarop wil verdergaan. Als dat zo is, dan volgt daar een heel vervolgtraject. De bestuurlijke positie die Texel in die regiodeal heeft ingenomen, is dat wij uiteraard onderdeel van de kop zijn en dat wij

bestuurlijk ook willen ondersteunen. Echter, eventuele projecten die capaciteit en geld aan onze kant vragen, zullen echt nuttig voor Texel moeten zijn, willen we daar onze hand voor uitsteken. Dat is een stap die anders is dan bij de Waddendeal, want dat was samen uit, samen thuis. Hier hebben we het onderscheid gemaakt. De derde mededeling betreft het rapport 'Elke regio telt' van de drie adviesraden waarin uiteindelijk is vastgesteld dat het Rijk een investeringsstrategie sinds de tachtiger jaren heeft gevoerd die de sterke punten versterkt heeft in het land. De regio's die daar wat buiten lagen lopen er steeds verder achteraan. Het lijkt erop dat het kabinet zeer gevoelig is voor de conclusie dat er een langere termijn investeringsstrategie moet komen, gericht op die regio's. De kop van Noord-Holland is één van de vijf regio's die in dat rapport is uitgewerkt. We hebben gisteren een startconferentie gehad met de kop om te komen tot een kansenagenda 2040. Daar wordt vanuit de Tweede Kamer en vanuit het Rijk ook om gevraagd om het vuurtje brandende te houden, ook gedurende de periode dat ze demissionair zijn en er een formatie komt. Dat is nog erg vaag. Vandaar in deze volgorde. Dat is wat ik te melden heb, voorzitter.

Voorzitter Raadscommissie
Hebben we daarmee ook gelijk het volgende agendapunt te pakken, namens het hele college? Dan hebben we agendapunt vijf en zes gehad. Dan komen wij bij agendapunt zeven, de gevolgen cao 2023

7 Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden.

Voorzitter Raadscommissie
voor GGD Hollands Noorden. Op 6 april 2023 is een akkoord gesloten over de cao-gemeenten en de cao samenwerkende gemeentelijke organisaties, de SGO. De GGD Hollands Noorden valt onder de cao SGO. Het is voor de GGD Hollands Noorden niet mogelijk om deze stijging met eigen middelen op te vangen. Het voorstel van het dagelijks bestuur is daarom om de deelnemersbijdrage aan de GGD Hollands Noorden voor 2023 eenmalig met 2 miljoen euro en het restje te verhogen. Het algemeen bestuur heeft op 27 september 2023 ingestemd met dit voorstel van het DB, om het voorstel voor zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden. Dat punt gaan wij hier bespreken. Wie van de commissieleden kan ik daarover het woord geven? Ik zie de heer Schuiringa.

Jur Schuiringa VVD Texel
Voorzitter en collega's, we hebben als raadsrapporteurs - mevrouw Dros en ik waren erbij - met de andere raadsrapporteurs van Den Helder, Hollands Kroon en Schagen is het laatste rapportage regionaal raadsrapporteurs GGD hebben wij dan ingevuld. Toch even een pittige brief over geschreven met adviezen, want dat had onze griffier ook nog gevonden. Half oktober zou er een rapportage komen van het disaster met de GGiD wat mislukt is. Als we nu een programma van de plank kopen, wat meteen klaar is. Dat rapport willen we natuurlijk graag onder ogen zien. Dat was het advies, in de rest conform de cao-afspraken meegaan. Dank u.

Voorzitter Raadscommissie
Herkent u zich daarin, mevrouw Dros? Ja, zeker. Misschien een puntje op de i met de vragen over de GGiD. Wij hebben als rapporteurs van de vier kopgemeentes een heleboel vragen gesteld naar aanleiding van het mislukken daarvan. We zouden in oktober daar antwoord op krijgen. Dat is helaas nog niet gebeurd. Ze zijn wel druk bezig, maar het zit eraan te komen. Daar zijn we natuurlijk zeer benieuwd naar. We voelen ons als raadsrapporteurs eigenlijk... Iedere keer als het over de GGD gaat, dan komen er telkens een soort financiële dingen uit de hoed vandaan. Daar houden we ze wel kritisch op, maar we zijn natuurlijk iedere keer een klein stukje van het grote geheel. We proberen ons best te doen om ze telkens ter verantwoording te roepen en het in de gaten te houden. Dank voor de inzet van de raadsrapporteurs. Ik zie verder niemand met vragen over dit stuk. Betekent dat dat het als hamerstuk naar de raad van volgende week kan? Dat is mooi. Agendapunt acht, rapportage, grote projecten en grondexploitaties.

8 Rapportage "grote projecten grondexploitaties".

Voorzitter Raadscommissie
Volgens afspraak met de gemeenteraad wordt de raad twee keer per jaar geïnformeerd over de grondexploitaties en de grote projecten. Door de herberekening is er voor zes grondexploitaties een extra storting in de voorziening noodzakelijk, en voor een enkele grondexploitatie wordt de voorziening lager. Bij

de grondexploitatie [onhoorbaar 00:32:53] is de eindwaarde minder voordelig geworden. Dit Auditcommissie heeft dit stuk besproken en zien geen technische redenen om dit voorstel niet aan te nemen. Is er nog iemand van de Auditcommissie die het woord wil voeren? Nee. Iemand die een vraag heeft aan het college over dit onderwerp? Inhoudelijk zie ik ook weinig. Kan ik concluderen dat ook deze als hamerstuk naar de agenda van volgende week gaat? Dank. Dan hebben we de ontwerpbegroting van De Bolder.

9 Ontwerp-Begroting De Bolder.

Voorzitter Raadscommissie

De directeur van De Bolder was hier gisteren om vragen te kunnen stellen. Dat waren er niet veel. De ontwerpbegroting van De Bolder, iemand daar vragen over? Kunnen we daaruit constateren dat ook de ontwerpbegroting van De Bolder als hamerstuk naar de agenda van volgende week kan? Waarvan akte. Hou dit vol. Agendapunt, de ontwerp programmabegroting 2024. Daar ga ik een iets langere inleiding bij houden dan u gewend bent. Door de gemeenteraad is op 21 juni 2023 de perspectiefnota voor het jaar 2024 behandeld. In deze nota is getracht om met de in die tijd bekende informatie een zo helder mogelijk meerjarenperspectief te schetsen. De ontwerp programmabegroting 2024 geeft ten opzichte van de perspectiefnota een niet-sluitende meerjarenraming. Echter iets minder negatief dan geschetst in juli. In de meerjarenraming is de besluitvorming tot en met september 2023 opgenomen. Er zijn nog een aantal nieuwe ontwikkelingen die nog niet zijn meegenomen. Dit betreft onder andere het project Huis van Ontwikkeling, de toekomstbestendigheid van leerwerkbedrijf De Bolder, en het in stand houden van de scholen in de buitendorpen. Bij dit agendapunt heeft GroenZwart een voorstel dat de titel heeft 'Onderzoek naar het jaarrond zwemmen in Molenkoog'. Die zit achter de bespreekleidraad die u heeft ontvangen. Ik wil voorstellen om het ook in die volgorde te behandelen. Ik heb nog een extra textuele aanvulling. In het afstemmingsoverleg is besloten om deze maand geen reguliere vragenuur te houden, maar een avond te houden waar ruimte is om technische vragen over de ontwerp programmabegroting te stellen. Dat is ook zo naar u als raad en commissieleden gecommuniceerd door de griffie. Deze avond heeft gisteren in deze ruimte plaatsgevonden. Velen van u waren daarbij aanwezig. Medewerkers van team financiën, in grote getalen waren ze gisteren aanwezig en ook vandaag weer, hebben toelichting gegeven op belangrijke cijfers uit de ontwerp programmabegroting , en om de vragen van de aanwezige raads- en commissieleden te beantwoorden. Daarnaast waren de MT-leden aanwezig om aanvullende vragen te beantwoorden. Veel van die vragen waren vooraf schriftelijk gesteld. Er waren deze keer maar liefst 75 vragen, en die zijn gisteren allemaal schriftelijk beantwoord. Ik wil de organisatie danken voor het snelle handelen bij alle vragen en voor de zeer prettige avond gisteren. Om te voorkomen dat de vergadering van gisteren opnieuw gedaan wordt, wil ik aan u als raads- en commissieleden vragen om, conform de afspraken die gemaakt zijn, de technische vragen vanavond achterwege te laten. Als de vraag gisteren al gesteld is, maar iemand die hem stelde was niet aanwezig, dan zal ik dat aangeven. Dan kan die persoon bij zijn fractieleden het antwoord navragen. Dan mag u bellen, mevrouw Van de Wetering. Misschien weet u het allemaal, maar ik zal even kort toelichten wat een technische vraag is. Die vragen zijn bedoeld om een beter beeld te krijgen van een onderwerp. De vraag is gericht op het verkrijgen van informatie of een toelichting over een tekst, bijvoorbeeld een wetsuitleg of een berekening. Het gaat daarbij om feiten en niet om opvattingen, en deze vragen hebben dus geen politieke lading. Kort gezegd, technische vragen zijn kwantificeerbaar. Houd dat in uw achterhoofd. Deze nieuwe manier van behandelen zal voor sommigen van u even wennen zijn. Als u daar vragen over opmerkingen over heeft, dan kunt u die kwijt bij de afgevaardigden van uw fractie in het afstemmingsoverleg. We zullen voor de behandeling de bespreekleidraad volgen. Die vindt u in iBas, maar die ligt ook voor u op papier. Als alle blokken behandeld zijn, dan is er nog ruimte voor degenen die over de gehele ontwerp programmabegroting iets willen toevoegen. Dat was een behoorlijke inleiding. Ik zie een vraag van mevrouw Dros. Ik heb een vraag vooraf. Als technische vragen wel zijn ingediend, maar nog niet beantwoord zijn. Dan komen die nog schriftelijk. Oké. Mevrouw Visser.

Anneke Visser

Dank u wel, voorzitter. Ik wil namens de Auditcommissie iets zeggen. De Auditcommissie heeft de ontwerp programmabegroting besproken. Naar aanleiding van deze bespreking is de conclusie getrokken dat er geen technische bezwaren zijn om de ontwerpbegroting vast te stellen. Wel zijn er uit deze bespreking een flink aantal tips gekomen. Die ga ik hier niet oplezen want het is een hele lijst. Ik wil graag aangeven dat de Auditcommissie vaker opmerkingen heeft gehad bij diverse stukken uit de P&C-cyclus en dat wij als Auditcommissie steeds een luisterend oor vinden en medewerking krijgen vanuit het team financiën. Ik wil

andere commissieleden dan ook aanraden om, als zij tips of verbeterpunten hebben, die door te geven aan de Auditcommissie. Dan denk ik dat we daar echt iets mee kunnen doen.

Voorzitter Raadscommissie

Tot zover. Dank u wel, mevrouw Visser. Auditcommissie, dank voor het advies. Ik geef zo de heer Hooijschuur het woord om een inleiding te doen. Ik zag bij mevrouw Van de Wetering nog een hand. Is dat een procesmatige vraag?

Astrid van de Wetering

Ik was er gisteren niet bij, want ik lag helaas op bed. Ik heb nog wel een vraag die beantwoord is, een technische vraag die ik heb gesteld. Alleen het antwoord is mij nog onduidelijker dan... Ik weet niet goed wat ik daarmee moet. Die wil ik vanavond verhelderend stellen. Als ik dat niet mag doen, moet ik dat op een andere manier doen.

Voorzitter Raadscommissie

Is dat wat u mij aanraadt, of kan ik hem wel stellen? Die vraag kunt u uitstekend vanavond stellen. Of het antwoord vanavond komt, dat is tweede. Dat gaan we zien. Inleidend, meneer Hooijschuur.

C. Hooijschuur wethouder

Dank u wel, voorzitter. Het college presenteert de begroting 2024. Een heel stuk heeft de voorzitter al medegedeeld. Ik wil hierop inhaken hoe wij ervoor staan, en dat begint met het volgende. Eigenlijk is Texel een ambitieuze gemeente. Voor de komende jaren willen we ons zoveel mogelijk inzetten op thema's die belangrijk zijn voor Texel, zoals duurzaamheid, mobiliteit, wonen, sport, cultuur, en een sociaal Texel. Dat zal zeker een uitdaging worden, gezien de krappe arbeidsmarkt en de minder financiële mogelijkheden dan de voorgaande jaren. Toch gaan we hiervoor met z'n allen. De solide begroting, dat is een uitdaging voor de toekomst. In de voorgaande jaren is het gelukt een sluitende meerjarenbegroting aan te leveren met een structureel positief karakter. Met de programmabegroting voor het komende jaar is het helaas niet meer haalbaar om alle jaren sluitend te krijgen. Op dit moment is de verwachting van de bijdrage vanuit het Rijk in de vorm van een algemene uitkering lager. De laatste twee jaar krijgen we minder geld van van de regering. Dat heeft ook effecten op de gemeentelijke meerjarenbegroting. Daarnaast wegen ook de nieuwe investeringsvoorstellen en de toenemende personeelskosten hierin mee. De algemene reserve is nog steeds goed gevuld. Ondanks dat het college hier een beroep op doet, blijft de reserve in 2024 nog 9 miljoen euro. De internationale conflicten hebben ook invloed op de financiële positie van de gemeente. De programmabegroting van 2024 en de tweede begroting die financieel-inhoudelijk invulling geeft aan deze collegeperiode, inmiddels alweer anderhalf jaar geleden, werd vanuit het gemeenteakkoord opgesteld. Toen zag de wereld er heel anders uit. Inmiddels worden internationale conflicten en de invloed daarvan ook op Texel dagelijks gemerkt, wat extra financiële investering en ondersteuning vergt. Daarnaast is de invloed van de ruime uitgave van het Rijk aan onze ontwikkelingen, waardoor er minder voor de lokale overheid overblijft terug te zien in de meerjarenbegroting van de gemeente, 2026 of 2027. Ook de krappe arbeidsmarkt is een probleem. De menskracht om de ambities waar te maken staat best onder druk, ook op Texel. Het is een landelijke trend, dat weten we ook. Het gaat ook door naar het eiland. Ook de werkdruk is hoog die de gemeente bereikt. De grenzen van wat haalbaar en uitvoerbaar is, komt ook op een gegeven moment op een stukje: is het wel mogelijk? Dan hebben we ook de overhevelingen, dat hebt u ook geconstateerd in het boek. Het college constateert in deze begroting ook weer een aantal overhevelingen naar het volgend jaar. Overhevelingen op zich horen erbij maar de mate waarin, jaar op jaar, wil het college gaan veranderen. Voorbereidend op de perspectiefnota van volgend jaar willen we als college hierbij in het eerste kwartaal van 2024 met een concreet voorstel komen naar de gemeenteraad om daarin verandering aan te brengen. Ondanks deze winstwaarschuwing behoudt het college deze ambities. Ze wil blijven werken aan een belangrijk thema voor Texel in deze begroting. Terugkomend, zoals de duurzaamheid, mobiliteit, wonen, sport en cultuur, en een sociaal Texel. Ook de fysieke en financiële investeringen die nodig zijn voor de ontwikkeling van de haven en het verbeteren van de infrastructuur horen bij deze ambities. Daarnaast willen we in de programmabegroting 2024 een doorkijkje geven op de nieuwe ontwikkelingen van het Huis van Ontwikkeling in De Bolder. Dat wil ik u meedelen vanuit het college. Dan wil ik u nog iets mededelen. Gisteravond hebben de mensen die er waren hebben gehoord van de heer uit gemeentewerken dat er een fout is ingeslopen. Dat is voorstel 213, het fietspad Bosrandweg Rozendijk. Het staat in de programmabegroting 2024 voor 3,8 miljoen euro. Er is opgemerkt door GroenZwart dat er een fout in zat, want dat had geen 3,8 maar 1,8 miljoen euro moeten zijn. Dat stond in de perspectiefnota goed aangepast, maar niet in de programmabegroting. We willen ons excuus aanbieden voor die fout, dat had niet mogen gebeuren. We blijven mensen met z'n allen, denk ik. Die 2 miljoen euro minder, voor de komende jaren structureel daalt het

toch met 130.000 euro per jaar. We willen het meenemen naar de raadsvergadering van 9 november. Als er nog voorstellen en zo aangepast worden, hebben we de programmaberekening één keer aan te passen. Dit wil ik u wel mededelen. Ons excuus voor deze fout.

Voorzitter Raadscommissie

Een bloemetje zou op zijn plaats zijn voor mevrouw Koot. Dank, wethouder. Zoals gezegd, we gaan ze per - op uw papier - grijs kopje bespreken. We beginnen met bladzijde drie tot en met 23, de bestuurlijke boodschap, de kaders, de uitgangspunten en dergelijke. Ik zie een hand bij de heer Hercules. Alleen de heer Hercules. Gaat uw gang.

Eric Hercules PvdA pro Texel

Voorzitter, allereerst ook van ons uit dank voor de snelle en goede beantwoording van alle vragen. We hebben opmerkingen over het financieel perspectief. Eigenlijk zijn het technische vragen omdat het over keiharde euro's gaat, maar er zit een politieke lading achter. Ten eerste, bedankt voor de laatste mededeling van de wethouder financiën. Dat maakt dat 2026 niet meer in de rode cijfers zit. Dat is de eerste vraag. Dus we zitten al drie jaar niet in de rode cijfers. Ten tweede, we hebben met z'n allen kunnen constateren dat er bij de meicirculaire een veel somberder beeld lag en dat er naar het eind van het jaar, zoals het altijd gaat, een positiever beeld kwam. VNG heeft erop aangedrongen om vooral aan tegen even wat er zou gebeuren als de korting van het Rijk doorgaat. Voor ons betekent dat een korting van 3 miljoen euro. Dat is ook zichtbaar in onze cijfers, want we hebben volgend jaar nog een overschot van bijna 3 miljoen euro. We zouden het jaar daarna ongeveer op nul spelen. Mijn vraag is, naast dat er twee moties zijn aangenomen in de Tweede Kamer, waarin wordt aangedrongen op het dichten van die kloof... Eigenlijk alle gemeenten en VNG dringen aan op het dichten van de kloof die er in 2026 komt. Het zou mij verbazen als er niet vanuit Den Haag een handreiking komt. Wat moeten wij doen als wij vanaf 2025, en de kloof wordt gedicht in het meerjarenperspectief, telkens een overschot van 3 miljoen euro hebben?

Voorzitter Raadscommissie

De heer Hooijschuur, twee vragen.

C. Hooijschuur wethouder

Daar hebt u een goede vraag. Daarom willen we er in het eerste kwartaal op terugkomen hoe we dat gaan bekijken, hoe we dat gaan aanpakken. Het is voor ons natuurlijk ook afwachten wat er na 22 november gaat gebeuren vanuit het Rijk, of we die 3 miljoen euro wel of niet krijgen, of dat er geminderd wordt. Het is voor ons ook even kijken. Daarom zeggen we ook: "Laten we deze cijfers nu aanleveren en in het voorjaar opnieuw met de raad bekijken hoe we deze getallen kunnen invullen, om te kijken wat we wel of niet gaan uitvoeren. Ik durf nu niet hardop te zeggen hoe we daarmee moeten omgaan in die 3 miljoen euro. Als het wel terugkomt, hoe we dat gaan oppakken. Dan moeten we, denk ik, als college naar u toe als raad om te kijken: wat is een goed plan om dat op te stellen? Het is nu te vroeg, want we weten nog niet of het wel of niet doorgaat. We willen wel met u in gesprek gaan in het eerste kwartaal om te kijken hoe we hiermee omgaan. Zeker, dat heb ik ook aangegeven in het verhaal. Dan weten we ook meer hoe we ervoor staan in het geheel. De andere was over de rode cijfers. Dat hangt ook samen. U zegt het net al: als de getallen in het voorjaar wel meevallen, dan kunnen we best allemaal zwarte getallen hebben in plaats van rode getallen. Nu hebben we al meegenomen in 2026 en 2027 dat de 3 miljoen euro niet op de rekening komt. Als een deel van het geld wel terugkomt, het is natuurlijk koffiedik kijken of het 1 of 1,5 miljoen euro is, dan zullen we misschien in de zwarte cijfers komen. Ik kan dat straks navragen aan de mensen van financiën. Dat is volgens mij het beeld wat u nu schetst. Laten we wachten op wat er gebeurt op 22 november en wat de regering ons gaat toezeggen, of niet.

Voorzitter Raadscommissie

Een vervolgvraag, meneer Hercules?

Eric Hercules PvdA pro Texel

Ik heb geen antwoord op de eerste vraag. In 2026 staat er nog een tekort van 137.000 euro. Er zou een correctie komen naar aanleiding van de vragenronde gisteravond, van 130.000 euro. Dat betekent dat we ook in 2026 positief, of in ieder geval zwarte cijfers schrijven. Klopt dat?

C. Hooijschuur wethouder

U hebt gelijk. Gisteravond is dat medegedeeld van die 2 miljoen euro. We hebben nog niet doorgewerkt in het geheel of we zwart komen op 2025. Daar moet ik u schriftelijk antwoord op geven, want dan kan ik nu

niet... Ik kan wel optellen en aftrekken, maar ik denk niet dat het helemaal zo werkt bij financiën. Laat ik daar een schriftelijk antwoord op geven. Anders zeg ik iets verkeerd, denk ik.

Voorzitter Raadscommissie
De heer Schuiringa.

Jur Schuiringa VVD Texel
Dank u, voorzitter. Ik begrijp de wethouder compleet, dat hij zegt: "We moeten in de toekomst een beetje gaan temporiseren. Mag ik aannemen dat dit een idealistische begroting is voor de jaren 2024, 2025 en 2026?

Voorzitter Raadscommissie
Omdat we toch alles gaan temporiseren. Vroeg u een idealistische begroting?

Jur Schuiringa VVD Texel
Een beetje wel, ja.

C. Hooijschuur wethouder
Ik weet niet wat u daarmee bedoelt. Dit zijn getallen die we nu naar voren kunnen brengen van hoe het is. Ik weet niet wat uw vraag daarop is, of het een idealistische...

Jur Schuiringa VVD Texel
Ik zal niet gaan juichen over het idealisme, maar ik zou zeggen: gaan we een begroting voor 2024, 2025 en 2026, van deze programma's die hierin staan? Omdat u zelf zegt: "We gaan temporiseren van het voorjaar."

C. Hooijschuur wethouder
In grote lijnen heb ik gezegd dat we elke keer dingen overhevelen omdat we ook met de werkdruk zitten en mensen kunnen zoeken. We gaan kijken dat er niet elk jaar zoveel wordt overgeheveld, want elk jaar blijkt het iets meer. We gaan kijken hoe we dat kunnen oplossen. Dat willen we samen met u oppakken. Wij gaan een voorstel neerleggen. Misschien krijgen we aan het eind van het jaar een heel ander getal. Dat kan ik nu niet zeggen. Dit zijn de getallen die we nu op tafel neerleggen. We gaan erover in gesprek in het voorjaar.

Voorzitter Raadscommissie
Meer informatie volgt schriftelijk. Anderen nog over het eerste blok? Ik zie niemand meer. Dan pagina 24 tot 31, het programma nul, voor en door bewoners. Daar zie ik de heer Schuiringa, en dan de heer

Jur Schuiringa VVD Texel
Rutten. Dank u, voorzitter. Ik was benieuwd naar een schets van hoeveel fte's er zullen gaan werken per 31 december 2024. Dank u. Het mag ook schriftelijk.

Voorzitter Raadscommissie
Dat gaan we inderdaad doen. De heer Rutten.

Niels Rutten CDA Texel
Dank u, voorzitter. Het voorstel over de verhoogde bijdrage van de Rekenkamer. We hebben een hele mooie uitleg gehad over waarom dit bedrag wordt voorgesteld, maar dat voorstel triggerde bij ons om eens in de genoemde rapporten te gaan bladeren. Wat willen we eigenlijk als raad met de Rekenkamer? Hebben we daar wel eens over nagedacht? Er verschijnen mooie rapporten met aanbevelingen, maar hoe worden die aanbevelingen opgevolgd? Hebben die aanbevelingen het gewenste effect? Daar kijken we nooit op terug. Is dat niet iets waar we met elkaar het gesprek over zouden moeten aangaan, zijn we daar tevreden over? Dat is eigenlijk een vraag aan mijn collega-commissieleden

Voorzitter Raadscommissie
bij dit voorstel. Ik ben zo vrij om die vraag te beantwoorden. We gaan volgende maand naar de Waddentweedaagse op Ameland. Ook daar zal de Rekenkamer aanwezig zijn, maar ook een landelijke begeleidingsgroep van Rekenkamers. Mevrouw Van de Wetering is trouwens onze contactpersoon voor de Rekenkamer. Gaat uw gang, ik maai bijna het gras voor uw voeten weg.

Astrid van de Wetering
Gaat u rustig verder. U bent het voor mij geweest, en ik moet nog inhaken. Wij zijn als Rekenkamercommissie één keer digitaal bij elkaar geweest. Toen zat ik in een andere procedure. U welbekend, want u zat ook in die procedure. Ik was daar niet bij aanwezig, ik heb de eerste keer gemist. De

heer Ran is voor mij de vertegenwoordiger van de Rekenkamercommissie geweest. Ik geef hem dus toch weer aan u.

Voorzitter Raadscommissie

Een korte samenvatting, meneer Rutten. De Rekenkamer komt ook naar Ameland. Er staat anderhalf uur ingepland om met de drie leden van de Rekenkamer voor de Wadden in gesprek te gaan. Volgens mij zijn we behoorlijk lang onderweg naar Ameland. We kunnen dit met elkaar in de auto's mooi als gespreksonderwerp meenemen. Iemand anders nog over pagina 24 tot 31? Nee. Dan komen bij het programma 32 tot 37 met één voorstel. Daar zie ik mevrouw Van de Wetering aan de linkerkant. Gaat uw gang.

Astrid van de Wetering

Dank u, voorzitter. Ik heb een technische vraag gesteld over pagina 34. Daar staat bij de indicatoren over geweldsmisdrijven in 2022 een nogal grote stijging. Ik heb daar een technisch antwoord op gekregen: "We hebben geen idee wat de oorzaak is." Nu hebben wij beleidsindicatoren om ons beleid te sturen en vast te stellen. Ik zou graag van de betreffende wethouder willen weten: kunt u mij iets meer vertellen over deze verhoging, of moeten wij als raad actie hierop ondernemen? Gaat u zich meer verdiepen in het feit dat het aantal geweldsmisdrijven bijna verdubbeld is op ons eiland? Ik zou graag wat meer van u willen weten daarover. Politiek.

Voorzitter Raadscommissie

U keek naar de heer Kieft, maar het is openbare orde, dus de heer Van der Zwaag.

Rob van der Zwaag

Ik kan het me helemaal voorstellen. De burgemeester heeft al actie ondernomen richting degene die de gegevens normaal aanlevert bij de politie door te zeggen: "Ik wil daar een goede analyse op hebben." U zegt dat het is verdubbeld. Het zijn hier wel kleine percentages. Als u dadelijk de absolute getallen ziet, van één naar twee ga je naar 100 procent. U brengt de cijfers nogal dramatisch, moet ik zeggen. Maar dan nog heeft u gelijk: ik moet weten wat het is. Ik ben hard aan het trekken. Van de week nog contact gehad met de hoogste daar om te zeggen: "Ik wil een goede analyse van de cijfers." Los van de aantallen, want daar heeft u gelijk in.

Voorzitter Raadscommissie

Dat gaat niet voor de begroting komen, denk ik.

Rob van der Zwaag

Ik hoop eigenlijk van wel. Daar heb ik wel op aangedrongen.

Voorzitter Raadscommissie

Die is genoteerd. Dank. De heer Rutten, het programma één nog.

Niels Rutten CDA Texel

Dank u, voorzitter. Bij het voorstel om een extra handhavingsjurist in te huren, vragen wij ons af waarom gekozen wordt voor inhuur en niet om er één extra aan te nemen. De werkdruk bij handhaving is al langer hoog en het lijkt ook niet zeker dat de werkdruk lager gaat worden.

Voorzitter Raadscommissie

Dan kijk ik naar de burgemeester.

Rob van der Zwaag

Ik kan me de vraag helemaal voorstellen. Op het moment dat wij iemand vinden om in te huren, dat is al een probleem op dit moment, en een vaste gaat ons ook verlaten... We gaan dus automatisch op zoek naar een vaste. Als we kunnen inhuren en dan blijkt er een kans om iemand aan te nemen... De druk is daar permanent aanwezig. Dat hoort denk ik ook bij het personeelsplan dadelijk en bij de taken waarover u het gaan hebben in het eerste kwartaal om te kijken of we daar fte's aan willen toevoegen. Anders heeft het weinig zin. U heeft gelijk, op het moment dat daar nut en noodzaak aanwezig zijn, zult u zeker van het college een voorstel ontvangen om iemand vast aan te nemen.

Voorzitter Raadscommissie

Dat is het antwoord. Iemand anders op dit programma nog? Terwijl één van de gasten van de raad naar de laatste boot vertrekt, zoals aangekondigd. Programma twee, goede bereikbaarheid. Dat gaat van pagina 38 tot 46. Ik zie de heer Kooiman en de heer Berger. In die volgorde. Daarna de heer Schuiringa. De heer Kooiman.

Edo Kooiman Hart voor Texel

Iets algemeens, en ik heb iets over twee voorstellen. Wilt u per voorstel behandelen of wilt u zeggen: ga maar door? Heel goed. Vroeger deden we het pagina voor pagina, nu programma voor programma. Heel goed. Op bladzijde 39 gaat het onder meer over de haven van Oudeschild. Daarin wilt u kijken hoe de haven het beste ontwikkeld kan worden. Eerder is ook gevraagd aan ondernemers om hierover na te denken. De ondernemers hebben een bijzondere pitchavond gehouden. In november 2021 lag er een voorstel aan de raad om in te stemmen met een adviesorgaan in de vorm van een klankbordgroep waarin stakeholders van de haven vertegenwoordigd konden zijn. Dat voorstel heeft het niet gehaald. We zijn nu twee jaar verder. Wat mij bevreemdt is dat u nog niet ingaat op de inhoud van die pitches, maar eerst een voorstel wilt maken met kaders en randvoorwaarden. Hart voor Texel vindt dat als u die mensen betrokken en gemotiveerd wilt houden, u toch een andere weg moet bewandelen, in iets kortere termijn kijken wat de mogelijkheden zijn. Die mensen hebben veel tijd en energie gestoken in die pitches en verwachten een kort antwoord. Het antwoord was: we gaan eerst kaders en randvoorwaarden stellen. Ik bevrees dat we straks weer een aantal jaren verder zijn zonder dat er iets gebeurt. Dus een verzoek aan het college om daar anders mee om te gaan. Dan staat er op bladzijde 42 een voorstel om het parkeerterrein Stappeland aan te pakken. Dat is ook één van de speerpunten geweest van het door de raad vastgestelde verkeer en parkeerplaats van De Koog. Nu denken we: daar gaat de schop de grond in. Maar nee, we gaan eerst een stedenbouwkundig ruimtelijk onderzoek doen. Kosten: 100.000 euro. Hart voor Texel vroeg zich af waarom u dat wilt. Een visie ontwikkelen op dit gebied. Er worden woningen gebouwd, er staat een kartbaan waar we niets over te zeggen hebben. De badplaats wil graag dat de parkeerplaats aangepakt gaat worden. De vraag, en anders komen we met een amendement: gaat u de parkeerplaats aanpakken? Kom niet met het zoveelste onderzoek. Dan bladzijde 42, voorstel 206. Daar staat dat u de mogelijkheden voor veilig nachtvervoer tussen de dorpen wilt gaan onderzoeken. Kosten weer 50.000 euro. U wilt hiervoor iemand extern inhuren voor twee jaar. Volgens mij hebben we vroeger een nachtbus gehad en daar was geen onderzoek voor nodig. Hart voor Texel denkt dat met een gesprek met horecaondernemers De Koog prima oplossing kan leiden. Ik geloof dat dit een onderdeel is van het nieuwe verkeersplan wat er nog komt. Anders stellen wij ook hier een amendement voor, om dit niet uit te voeren. Dat waren de opmerkingen voor dit programma, voorzitter.

Voorzitter Raadscommissie

Bij die derde hoorde ik geen vraag. Bij de eerste wel, twee vragen. Ik spaar ze op op dit onderwerp. De heer Berger.

Gijs Berger GroenLinks Texel

Dank u wel, voorzitter. Mijn vraag gaat over 2024-203, mobiliteitsvisie opstellen. Er staat genoemd dat de visie zal worden aangepast op nieuw beleid en nieuwe ontwikkelingen, zoals het toeristisch toekomstplan. Er staat 50.000 euro voor incidentele inhuur genoteerd. Mijn vraag is: wat is de rol van participatie in dit traject? Ik kan me voorstellen dat er elementen in zitten waar burgerparticipatie in een bepaalde ladder belangrijk wordt. Zit dat in de begroting of is dat een apart verhaal? Dank u wel.

Voorzitter Raadscommissie

De heer Schuiringa.

Jur Schuiringa VVD Texel

Voorzitter, dank u. Nog even een vraagje. Ik heb, zoals de heer Kooiman ook zei, op de haven zitten te kijken. Daar zijn allerlei voorstellen van, maar ik kan ze op de investeringslijsten nergens terugvinden. Het enige wat ik zie is 683.000 euro op pagina 106 die voor de haven bestemd is. Maar die 5 miljoen euro kan ik niet vinden. Graag schriftelijk antwoord. Dank u.

Voorzitter Raadscommissie

Mevrouw Van de Wetering.

Astrid van de Wetering

Dank u, voorzitter. Ik moet natuurlijk net het woord krijgen van u. Even over de nachtbus, die 50.000 euro. Daar was mijn oog ook op gevallen. Ik zit te denken: hoe zou het college erover denken om die 50.000 euro ter beschikking te stellen van de nachtbus? Dan hebben we hem voor twee jaar. Voor 25.000 euro kunnen we een hoop doen. Dat is een zijdelingse opmerking. Misschien kunnen ze daar wel serieus op reageren. Dan de mobiliteitsvisie opstellen. Hier wordt een extern persoon voor ingehuurd. Dat is in ieder geval de bedoeling. Zou het niet beter zijn om dat door iemand te laten maken die op het eiland bekend is? Dan had ik als laatste: de bermverharding, daar wordt 366.000 euro extra voor gevraagd. Dit is al de zoveelste keer dat we dat doen. Ik wil graag van het college horen hoe zij erover denken om dit structureel mee te nemen bij wegen die

aangepakt gaan worden, zodat we niet elk jaar opnieuw bij de begroting met een los bedrag geconfronteerd worden.

Voorzitter Raadscommissie

Dat heb ik u eerder horen vragen. We gaan ze af. Een aantal vragen over de haven als eerste. Kan ik de heer Kieft het woord geven?

R. Kieft wethouder

Dank u, voorzitter. Ik kan het probleem van de heer Schuiringa makkelijk oplossen door te zeggen: kijk bij voorstel 215, daar wordt de 5 miljoen euro genoemd. Meneer Kieft, dat is het voorstel maar ik zie het nergens

Voorzitter Raadscommissie

bij de investeringen staan.

Jur Schuiringa VVD Texel

Op een ander moment? Ik kan het bij de mutaties niet vinden en bij de investeringen niet. Dank u.

R. Kieft wethouder

Dan de tweede vraag, voorzitter. De vraag van de heer Kooiman. De pitches van de ondernemers. U weet, dat heb ik hier al een paar keer aangekondigd, dat wij bezig zijn met het verkennen van een andere beheervorm van de haven. Er zijn twee redenen waarom wij op dit moment niet op inhoud reageren op de pitches. De eerste is dat op het moment dat wij een andere beheervorm aan u voorleggen, wij niet willen dat de mensen die dat straks zouden moeten gaan doen geconfronteerd worden met dingen waarvan ze het jammer vinden dat we die nu in gang zetten omdat ze niet passen bij hun aanpak. Die willen we niet voor de voeten lopen. Dat is één punt. Het tweede punt is, en dan zeg ik toch iets over de inhoud van de pitches, één van de eerste beoordelingspunten is: draagt het bij aan de exploitatie van de haven? Die pitches zijn er niet. Daar kunnen wij op dit moment niks mee. We hebben wel op het moment dat wij naar u toekomen met het voorstel over de andere beheer van exploitatievorm, dat u het rapport wat door Top is uitgebracht volledig krijgt. Dan kunt u daarover uw eigen oordeel vormen. Tot zover, voorzitter.

Voorzitter Raadscommissie

Dan heb ik voor de heer Hooijschuur de vraag over het Stappeland, het participatieniveau bij de mobiliteitsvisie, het inhuren van een externe voor de mobiliteitsvisie, en het verhoogde budget voor bermverharding.

C. Hooijschuur wethouder

Het parkeerterrein Stappeland, het onderzoek voor 100.000 euro. Zoals u weet, hadden we daar een bedrag van 3 miljoen euro neergezet. Ondertussen zijn er meer factoren bijgekomen. De dorpscommissie heeft onder andere aangegeven dat ze het gebouw te groot vinden, of we daar een oplossing voor hebben. Inderdaad speelde de woningbouw mee, waar een principeverzoek voor ligt, achter de kartingbaan. De kartingbaan, daar zijn we met de eigenaar in gesprek geweest om te kijken wat daar de mogelijkheid voor is. Daar is uitgekomen dat die mevrouw zelf een plan heeft om een nieuwe huurder daarvoor neer te zetten. Omdat er ook dingen vanuit het dorp zelf erbij gekomen zijn, hebben wij bedacht als college om eerst een goed vlekkenplan neer te leggen voordat wij daar de schop in de grond zetten om het parkeerterrein op te knappen. Misschien kunnen we over twee jaar opnieuw beginnen aan dit hele parkeerterrein. Het leek ons handig om eerst een soort vlekkenplan op papier te zetten met alle stakeholders, wat ze willen en hoe we het kunnen oplossen. Het is een heel gebied, want het gaat bijna tot in de bocht waar ook het Eurocafé is, of Hotel Dijkstra, dat leegstaat. Wij willen eerst kijken, voordat we iets gaan doen, wat de mogelijkheden in De Koog zijn. Dat hebben we ook vanuit de dorpscommissie of ondernemingsvereniging. Eén van de heren is hier langsgeweest en dat hebben we met hem besproken. Daarom dat we de 3 miljoen euro eraf gehaald hebben en 100.000 euro om een vlekkenplan op te stellen. Dat is het Stappeland. Het nachtvervoer is het volgende punt: 50.000 euro. Het blijkt dat er totaal geen taxi's voorradig zijn in De Koog, dat hebben wij links en rechts mede gekregen. Hoe kunnen jonge mensen vanuit De Koog opgepakt worden en over heel Texel teruggebracht worden? Dat is het plan. Hoe gaan we dat oplossen? Taxi's zijn niet voorradig in De Koog, dat is algemeen bekend. U hebt gelijk, heer Kooiman. Vroeger deden de ondernemers dat met een bus. Dat is ook zo. Ik denk dat er nu breder ingezet gaat worden. Vandaar onze vraag van 50.000 om te onderzoeken hoe we dat probleem kunnen oplossen. Dat is een voorstel wat wij naar u toegebracht hebben. We zijn zeker in gesprek met de ondernemers van De Koog van het nachtelijk uur om te kijken wat de mogelijkheden daarin zijn. Dan hebben we de mobiliteit aanpassen, met de participatie. We zijn ermee begonnen om het aan te

pakken. Participatie zit zeker in dit traject, dat wordt meegenomen. Sinds 1 januari moeten we daaraan voldoen, dus de mobiliteit zullen we hier ook in meenemen. Dat zal veel breder zijn, denk ik. Op dit punt komen we zeker nog terug. De bermverharding, het extra geld. We krijgen normaal gesproken jaarlijks iets van 113.000, automatisch. Nu vragen we extra geld. Dat komt omdat de wegen die we nu op stapel hebben staan om aan te pakken en te vernieuwen, daar was niet meegenomen dat er ook graskeien langsgelegd moeten worden. Vandaar het extra budget voor de graskeien. Wat u voorstelt is misschien een goed plan, om breder te kijken hoe we dit moeten aanpakken, die graskeien. Dat we van tevoren al het bedrag opgeven wat we nodig hebben.

Voorzitter Raadscommissie

Dan heb ik nog één vraag openstaan, die is ook van mevrouw Van de Wetering en gaat over de externe inhuur voor de mobiliteitsvisie. Is het niet verstandiger om daar iemand van Texel voor te gebruiken, met kennis van Texel?

C. Hooijschuur wethouder

Die persoon is niet aanwezig. We hebben nu iemand die dat regelt, maar die heeft veel invullingen wat die moet doen. Wij denken dat de mobiliteit op Texel breder opgepakt moet worden. Vandaar stellen wij voor om iemand speciaal daarvoor aan te trekken die dit op zich gaat nemen, omdat we ook hebben om meer auto's te laten staan en de fiets te pakken. Al zulke dingen. Wij denken om een persoon aan te nemen die zich gaat richten op de mobiliteit.

Voorzitter Raadscommissie

Daar heb ik één toezegging gehoord, en dat is dat de raad nog geïnformeerd gaat worden over het niveau van participatie bij het opstellen van de mobiliteitsvisie. Zie ik nog een vervolgvraag? Dat was de heer Berger. De heer Schuiringa.

Jur Schuiringa VVD Texel

Dank u, voorzitter. Een heel mooi idee van het Stappeland en de woningbouw aldaar. Mijn verzoek is: als we willen bouwen, zullen we toch het bestemmingsplan moeten veranderen aldaar. Mocht er zicht komen, dat kan, dan zo snel mogelijk het bestemmingsplan wijzigen als dat kan. Dank u bij voorbaat.

C. Hooijschuur wethouder

Dat gaan we zeker doen, meneer Schuiringa. Er is een principeverzoek ingediend door een betreffend iemand om daar woningen te bouwen. Als dat er is komen we daarmee naar de raad.

Voorzitter Raadscommissie

Mevrouw Van de Wetering, een vervolgvraag?

Astrid van de Wetering

Dank u wel, voorzitter. Ik hoor een een lichtelijk positieve klank bij de wethouder om de graskeien voortaan structureel mee te nemen. Heeft u daar een voorstel van onze kant voor nodig? Eigenlijk willen wij dit voorstel, zoals het nu in deze begroting al jaren terugkomt, niet meer zien. Moeten wij dat zelf als voorstel bij u indienen, of gaat u dat voortaan meenemen?

C. Hooijschuur wethouder

Ik kom daar schriftelijk op terug. Ik ga in overleg met gemeentewerk en dan gaan we u daar antwoord op geven.

Voorzitter Raadscommissie

Die toezegging is genoteerd. De heer Kooiman.

Edo Kooiman Hart voor Texel

Nog één vraag op het antwoord van de heer Kieft. Hij had het over een nieuwe beheervorm voor de haven van Oudeschild. Weet u wanneer u met dat voorstel richting de raad kan komen, met die nieuwe beheervorm? De tweede vraag was ik in eerste instantie vergeten te stellen. Dat gaat over investeringsvoorstel 215. Er staat dat een externe projectleider aan de slag gaat. Is die al binnenhuis of moet die nog gezocht worden?

Voorzitter Raadscommissie

Welk onderwerp is 215?

Edo Kooiman Hart voor Texel

Dat gaat over de investering van de haven 2024. Het gaat over de vervanging van damwanden en steigers en zo. Een externe projectleider gaat aan de slag. Ik vroeg me af of die er al is.

Voorzitter Raadscommissie
Beiden voor de heer Kieft, denk ik.

R. Kieft wethouder
De laatste vraag, ik weet niet of die al aan de slag is. De eerste vraag moet u nog even herhalen, als u wilt.

Edo Kooiman Hart voor Texel
U had het erover dat er gekeken wordt naar een nieuwe beheervorm van de haven van Oudeschild. Ik vroeg me af wanneer de raad een voorstel hiervoor kan verwachten.

R. Kieft wethouder
De eerste helft van volgend jaar.

Voorzitter Raadscommissie
Daar hoorde ik ook een toezegging. De heer Hercules.

Eric Hercules PvdA pro Texel
Voorzitter, in de categorie goede bereikbaarheid functioneel openbaar vervoer. Er komt een nieuwe concessie aan voor het openbaar vervoer. De eerste gesprekken over de Texel Hopper zijn aanstaande. Is het college op de hoogte van die gesprekken, en probeert het college ook via de provincie invloed te krijgen op die gesprekken?

Voorzitter Raadscommissie
De heer Hooijschuur.

C. Hooijschuur wethouder
We zijn op de hoogte van deze concessie. We gaan zeker in gesprek met deze mensen, met de provincie, en met de concessie daarover.

Eric Hercules PvdA pro Texel
Vervolgvraag. Voorzitter, zou het college misschien een kort verslag van de stand van zaken kunnen geven aan de raad, en van de zaken die op het spel? Oké, dank u wel.

Voorzitter Raadscommissie
Ook die toezegging is genoteerd. Kunnen we daarmee dit programma afsluiten? Dan gaan we naar programma drie, mooi en gastvrij Texel en Texel werkt, pagina 47 tot 55. Links niemand. Ik zie de heer Schuiringa, de heer Rutten. De heer Polderman is gaan zitten, maar ik zie nog geen hand. Welkom. De heer Schuiringa.

Jur Schuiringa VVD Texel
Dank u, voorzitter. Het is maar een kleinigheid, maar ik dacht dat alle partijen gestruikeld zijn over een nieuw woord: de economische promotie, oftewel de toeristenbelasting inbreng. De afdeling financiën heeft het verklaard, dus dat is duidelijk. Iedereen is gestruikeld over dit nieuwe woord. Dank u.

Voorzitter Raadscommissie
Klopt, dat is gisteren ook ter sprake geweest. Dat komt omdat we, in mijn woorden, aansluiten bij een systeem dat landelijk gebruikt wordt. Vanaf volgend jaar is de toezegging gedaan, dan komt er een sterretje bij dat daar onder andere toeristenbelasting en forenzenbelasting onder vallen. Maar het is inderdaad een vreemd woord. De heer Rutten.

Niels Rutten CDA Texel
Dank u, voorzitter. Voorstel 302, de cofinanciering voor ontwikkelingslijnen visserij ontwikkelplan. Dat is een voorstel waar wij als CDA best wat moeite mee hebben. We weten allemaal dat de kotters nagenoeg zijn verdwenen, dus het voelt voor ons als mosterd na de maaltijd. Dit voorstel betekent dat we eerst een budget vaststellen zonder kaders, en dat we daarna alle individuele plannen die worden ingediend nog in de raad moeten gaan bespreken. Wij zouden eigenlijk liever zien dat we kaders meegeven aan het college en alleen nog moeten praten over degenen die niet binnen de kaders vallen. Is daar een mogelijkheid voor bij het college? Onze tweede vraag daarop, en onze belangrijkste zorg bij dit plan is dat het vooral een feest wordt voor mensen die een bureau hebben in projectmanagement en daarmee hun geld verdienen. Wat natuurlijk

hun goed recht is, maar dat het geld vooral daar terechtkomt en niet bij de gemeenschap van Oudeschild. Kan het college daar iets over zeggen, waar het geld terechtkomt en hoe zij zich inzetten dat het echt ten goede komt aan de gemeenschap in Oudeschild?

Voorzitter Raadscommissie

Lastige vraag op dit moment. Meneer Kieft, kunt u een antwoord geven?

R. Kieft wethouder

Ja hoor. Ik schets de voorgeschiedenis. Volgens mij net voor afgelopen zomer stelde toen nog minister Adema 30 miljoen euro beschikbaar voor de vijf visserijregio's, onder de voorwaarde dat het door die vijf visserijregio's zou worden besteed aan een vorm van compensatie voor de sanering. Dat was een proces wat aan de voorkant tamelijk onduidelijk was, welke criteria daar door de Rijksoverheid - in dit geval het ministerie van L&V - zouden worden gehanteerd. Eigenlijk is dat bijna een soort onderhandelingsspel geweest. Moet het echt naar bedrijven die kotters gesaneerd hebben of mag het breder naar de sociaal-economische ondersteuning van de visserijgemeenschappen? Wij hadden gehoopt dat daar ruim naartoe zou kunnen. Dat is in eerste instantie door landbouw afgeblazen. Die wilde het echt in de bedrijven gestopt hebben die van de sanering last gehad hebben. Geleidelijk aan is daar iets meer ruimte ontstaan. Ik schets u even het proces, hoe dat gaat, dat we niet aan de voorkant heldere lijnen hadden. Er stond ongelooflijke tijdsdruk op, want op 31 oktober moest het voorstel ingeleverd zijn bij landbouw. Dan heeft landbouw drie maanden de tijd om daarover na te denken, wat ze daar wel en niet goed aan vinden. Pas dan is aan de orde of er geld voor die vijf regio's beschikbaar komt en waarvoor dan precies. In de schriftelijke beantwoording van de vragen is ook al gezegd... Wij begrijpen uw redenering natuurlijk heel goed, en de vraag die u stelt. Wij moeten aan landbouw laten zien dat dit serieuze projecten zijn, waar we als gemeente belang in stellen en ook een deel financiële verantwoordelijkheid voor zouden willen nemen, zodat zij kunnen zien dat die gemeentes en visserijregio's dat serieus menen. Als zij bij hun beoordeling vragen krijgen over de financiële dekking, dan kunnen we de projecten wel vergeten. Wij willen graag aan de voorkant de mogelijkheid creëren. Als er inderdaad geld naar die regio's komt, dan komen wij op inhoud op de projecten bij u terug. De volgorde, ik snap uw redenering, is wat onhandig. De praktijk dwingt ons in deze volgorde. Vandaar dat het zo in de begroting is opgenomen.

Voorzitter Raadscommissie

Ik zag een aanvullende vraag van de heer Hercules.

Eric Hercules PvdA pro Texel

Voorzitter, we hadden dezelfde vraag schriftelijk gesteld. Wij vinden het ook best bijzonder, 2 miljoen euro op zijn kant zetten zonder enige onderbouwing. U heeft nu een mondelinge toelichting gegeven, maar ik had ook gevraagd of we misschien een rib hebben gemist. Er is geen raadsinformatiebrief over geweest, of wel?

R. Kieft wethouder

Er is in een eerder verband een procesmoment geschetst waarin deze lijnen al herkenbaar zijn. Ik weet uit mijn hoofd niet precies van welke datum die is. Ik schat iets van een week of zes geleden.

Eric Hercules PvdA pro Texel

Dat gaan we opzoeken. Op het moment dat u zegt dat er een proces is geschetst waarin deze lijnen... Het is voor een raad erg weinig informatie om iets op te beslissen. Ik zou het prettig vinden als we iets op papier kunnen krijgen over de richting die u zelf ook nastreeft, om deze 2 miljoen euro als Texelse raad aan te besteden.

R. Kieft wethouder

Dat gaat zeker komen. Ik weet niet of dat voor de negende is. Een visserij- ontwikkelplan voor de regio is nu ingediend bij landbouw. Ik moet nagaan of we dat al kunnen vrijgeven. Dan zou u dat voor de negende ter beschikking kunnen hebben. Dan hebt u in ieder geval de achtergrond.

Voorzitter Raadscommissie

Dat is genoteerd. Dank. De heer Polderman, u gaf aan dat uw pasje niet werkt. Wilt u het woord? Wilt u in ieder geval het pasje van de heer Kooiman gebruiken? Nog een nabrander van de heer Kieft.

R. Kieft wethouder

Niet een nabrander. De tweede vraag van de heer Rutten, die ging over de vraag: wordt dit geen feestje voor projectmanagers, externen, die geld verdienen? Dan blijft er maar een gedeelte over voor de

visserijgemeenschap. Dat is absoluut niet wat wij willen. Dat is ook absoluut niet wat in de projectbeschrijvingen die er nu zijn zichtbaar wordt. Dat gaat over ondernemers en de leefgemeenschap die daarvan moeten profiteren.

Voorzitter Raadscommissie

Kunnen we daarmee programma drie afsluiten? De volgende pagina's, 56 tot 61, dat is programma vier, toekomst voor de jeugd met twee voorstellen. Ik zie mevrouw Van de Wetering. Gaat uw gang.

Astrid van de Wetering

Dank u, voorzitter. Onderwijhuisvesting van de OSG wordt genoemd in een voorstel. Ik ben eigenlijk een beetje teleurgesteld dat er niet nog een voorstel in deze programmabegroting opgenomen is. Dat is over de verlichting van de OSG. Thomas heeft hier ooit een voorstel ingediend. Het gaat trouwens goed met hem. Hij heeft het ontzettend naar zijn zin, dat even zijdelings. We hebben contact gehad met de OSG. Het voorstel - ik heb de offerte voor me liggen - gaat over het vervangen van de huidige verlichting voor ledverlichting. Ik heb twee offertes voor me liggen: eentje van ongeveer 122.700 euro en eentje van 140.000 euro. In de ene wordt uitgegaan van vervanging van de retrofit. Dan kun je ledlampen in de bestaande armaturen plaatsen. Dat was onder andere één van de antwoorden die wij van het college hebben gekregen, waardoor er op dit moment eigenlijk nog niet aan wordt gedacht om de verlichting voor ledlampen te verwisselen. Let op, we praten over een begroting van 122.000 euro. Daar ga ik even vanuit. Dat is een besparing van 34.775 euro per jaar aan kosten. De OSG is bereid om drie keer deze kosten terug te storten naar de gemeente. Dan heeft u bijna het hele bedrag alweer terug. Vanaf dat moment is er 35.000 euro per jaar voordeel voor de OSG. U koppelt het aan het gebruik van zonnepanelen, want dat zou een win-winsituatie zijn. Alleen deze offerte is nog tot het eind van dit jaar geldig. U weet ook, net als wij, dat als we wachten met bepaalde dingen het alleen maar duurder wordt. Dat zien we in deze begroting regelmatig terugkomen. Ik wijs u erop: het zou verstandig zijn om het dit jaar nog goed te keuren. Mijn verzoek zou zijn: die zonnepanelen kunnen ook later, en dat voordeel komt dan ook. Waarom op dit moment niet toch deze offerte pakken en ermee aan de slag gaan? En in drie jaar de OSG aan u te laten terugbetalen. Dat is voor alle partijen een win-winsituatie. Graag een reactie.

Voorzitter Raadscommissie

De heer Van de Belt.

Remko van de Belt

Dank u wel, voorzitter. Dank voor uw intense betrokkenheid bij het wel en wee van het gebouwbeheer van de OSG, tot op offerteniveau aan toe. Gebouwbeheer van een school is ingewikkelder dan slechts één offerte opvragen. Als het puur om een win-winsituatie zou gaan, dan had u het voorstel allang gehad. Het zit complexer in elkaar. Het gaat ook over langetermijninvesteringen, het gaat over langetermijnrendement. Het is allemaal een ingewikkeld verhaal. In ieder geval is daarbij inmiddels ook het verzoek gekomen op de zonnepanelen, waarbij in de beantwoording die wij u hebben gestuurd - dit was een technische vraag van u - dat er een aanzienlijk groter verduurzamingsrendement gehaald kan worden als die zaken worden gecombineerd, en ook een aanzienlijk hogere mate van subsidiebijdragen van anderen, het Rijk hiermee waarschijnlijk bedoelende. Eén dezer dagen, dat zal volgende week of de week daarop zijn, wordt het voorstel opnieuw met de rector van de OSG besproken. Tot die tijd leidt het niet tot een voorstel wat op dit moment in de begroting zit.

Astrid van de Wetering

Dank u wel, voorzitter. In de begroting staat de verwachte levensduur en dat is 20,5 jaar. Dat is wel degelijk, denk ik, een lange termijn. U gaat in gesprek met de rector van de OSG. Dat houdt in dat ik dan geen voorstel meer in de begroting zou kunnen plaatsen. Verwacht u dat u voor het eind van dit jaar, want zo lang is deze offerte geldig, concreet kunt maken wat u hiermee gaat doen?

Remko van de Belt

Die toezegging kan ik niet doen, voorzitter. Offertes, ik zit daar technisch gezien absoluut niet genoeg in. Ik vind het heel ingewikkeld om over offertes, die ik persoonlijk niet eens ken, te spreken. Dat is allemaal prima, maar dat is niet het niveau waar wij het tussen raad en college op dit moment over zouden moeten hebben. Ik begrijp uw wens wel, ik begrijp de wens van de OSG ook. We gaan in gesprek. Of dat op basis van deze offerte is, dat kan ik natuurlijk niet toezeggen.

Voorzitter Raadscommissie

Allerlaatste.

Astrid van de Wetering
Ik word er een klein beetje moe van, want deze offerte is al in het voorjaar naar de organisatie gestuurd. Die moet u al heel lang hebben.

Voorzitter Raadscommissie
Dat is een aanname. Iemand anders over dit punt? De heer Schuiringa.

Jur Schuiringa VVD Texel
Voorzitter, een klein dingetje. Over de aanpassing van de scholen van de buitendorpen wordt gezegd dat die ook allemaal op het niveau komen. Er zit één zwaarwegend punt daarin: ze moeten coronaproof zijn. Dat hoor je niet in het verhaal, maar dat is de dwang die er op het moment nog steeds bovenop zit. Alle scholen moeten coronaproof zijn, oftewel metertjes, enzovoort. Maar goed, terzijde.

Voorzitter Raadscommissie
Daar hoorde ik geen vraag in. Dan kunnen we naar programma vijf, samen beleven en bewegen, bladzijde 62 tot 72. In de gespreksleidraad die u heeft, wordt het voorstel van GroenZwart genoemd. Wilt u nu de tijd krijgen om dit toe te lichten?

10 Ontwerp-Programmabegroting 2024.

Voorzitter Raadscommissie
Dan geef ik u het woord, mevrouw Koot.

9 Ontwerp-Begroting De Bolder.

Veronne Koot GroenZwart
Dank u wel. GroenZwart heeft een amendement ingediend bij voorstel 503. Op sportpark Den Burg ligt ook een zwembad. Het is, denk ik, veel raadsleden bekend dat er al jarenlang een duidelijke vraag en behoefte vanuit de inwoners en de gebruikers van het zwembad is om het zwembad jaarrond te kunnen gebruiken. Wij menen dat in aansluiting op het verzoek wat vanuit de gemeenteraad gedaan is om onderzoek te doen naar de toekomstige gebruiksmogelijkheden van sportpark Den Burg, dat ook de mogelijkheid van het jaarrond kunnen zwemmen in Molenkoog hierin meegenomen moet worden. In feite is dit een logisch vervolg van de wens die de raad neergelegd heeft bij het college, en in dit voorstel vertaald is. Vandaar deze toevoeging aan het voorstel.

Voorzitter Raadscommissie
Vragen aan mevrouw Koot? Ik zie de heer Soyer. Ik inventariseer verder. De heer Hoogerheide, voorlopig. In die volgorde. De heer Soyer.

Henry Soyer GroenLinks Texel
Dank u wel, voorzitter. Ik heb met veel belangstelling, toen woonde ik hier net op het eiland, het onderzoek gezien naar de overkapping van september 2015. Ik heb de mogelijkheden en de bedragen gezien. Ik werd daar niet blij van, zeker gezien het feit dat de kosten na acht jaar behoorlijk gestegen zullen zijn. Ook zagen de mogelijkheden er niet praktisch uit, afgezien dat er eerst nog financieel de noodzakelijke aanpassingen aan kleedruimtes en dergelijke. Vandaar dat ik twee vragen heb. Heeft u een idee wat de praktische en financiële oplossing zou kunnen zijn voor deze vraag van jaarrond zwemmen? Wat verwacht u van een extra onderzoek van 25.000 euro, als we dat onderzoek uit 2015 al hebben?

Voorzitter Raadscommissie
Wilt u die eerst beantwoorden? Mevrouw Koot.

Veronne Koot GroenZwart
Wat verwacht ik hiervan? Wat verwacht de raad? De raad heeft duidelijk aangegeven dat ze vol willen inzetten op het goed en efficiënt, en het belang van goede sportvoorzieningen voor alle inwoners. Vandaar dat ik dit voorstel neerleg: ga daar eens naar kijken. Wat gaat ons dit kosten als we dat gaan doen? Het past naadloos bij al het beleid en de wensen die we nu neerleggen aangaande goed bewegen, al die voorzieningen. Dat is het antwoord op één. Het tweede antwoord: het rapport heeft zich vooral gespitst op tijdelijk gebruik.

Hoe moet je dat zeggen? Bijvoorbeeld een ballon die je in de zomer weer kan weghalen, of bijvoorbeeld een overkapping die je weer kan wegschuiven in de zomer. De eerste viel af omdat je energetisch heel ongunstig uitkomt. De tweede, dat is nogal een bedrag. Toen werd ook gezegd: "Misschien dat een vaste overkapping voor vrijwel hetzelfde bedrag komt." Het eerste onderzoek geeft aan hoe die wens al sinds 2015 leeft bij de mensen. Nu denk ik dat we de gelegenheid hebben om eens serieus naar die overkapping te kijken en serieus te proberen daar een hele goed en efficiënt sportpark neer te leggen. Het is achter de scholen. Er is duidelijk een geluid vanuit de ouders dat ze graag schoolzwemmen willen. Hoe handig zou het zijn als dat zwembad achter die school gebruikt kan worden? Het heeft enorm veel toevoegende waarde voor het hele park als je daar jaarrond kan zwemmen, ook voor de jeugd. De helft van de inwoners woont in Den Burg. Veel ouderen wonen in Den Burg. Die kunnen dan jaarrond op het sportpark terecht. Ik denk dat dit naadloos aansluit bij de wensen die wij hebben voor de toekomst op Texel, en dat dit het onderzoek waard is.

Voorzitter Raadscommissie
Ik zag een vervolgvraag van de heer Soyer.

Henry Soyer GroenLinks Texel
Zeker gezien dat onderzoek uit 2015, wat niet alleen gedaan is op basis van de kosten om zoiets te bouwen, waarvan je in ieder geval kunt zeggen: een permanent binnenzwembad is natuurlijk een stuk duurder als de kosten die daar genoemd worden. Gekoppeld met het feit dat daar ook een exploitatieverhaal ingezet is qua personeel en de verwachte inkomsten. Toen ik dat zo'n beetje bij elkaar legde dacht ik: zit hier eigenlijk een mogelijkheid in om dit op een financieel acceptabele manier rond te krijgen? Ik begrijp dat u dat wel verwacht.

Voorzitter Raadscommissie
Een reactie.

Veronne Koot GroenZwart
U loopt te ver voor de zaken uit. Bekijk dat nou eerst eens. Er zijn zoveel projecten waar veel gemeenschapsgeld in moet en waarvan we met z'n allen zeggen: "Dit is belangrijk voor de leefbaarheid op Texel, om het aantrekkelijk te houden, om onze jeugd een goede kans te geven, om onze ouderen goede kansen te geven." Ik begrijp eigenlijk niet waarom u, zonder dat er enig cijfer en idee bekend is, al zo op de rem trapt.

Voorzitter Raadscommissie
De heer Hoogerheide, Texels Belang.

Cees Hoogerheide Texels Belang
Dank u wel, voorzitter. Voorstel, vraag. Heeft u de begroting of de jaarrekening gelezen? Exploitatietekort van het zwembad. Dat is een vraag.

Veronne Koot GroenZwart
Heeft u het exploitatietekort van Artex gelezen?

Voorzitter Raadscommissie
Dat is niet mijn vraag beantwoorden.

Cees Hoogerheide Texels Belang
Daarbij komt: men zwemt graag. Het aantal abonnees, mensen die een abonnement afsluiten, is redelijk hoog. De kosten van het abonnement zijn betaalbaar. In het verleden heb ik samen met Willem Vlas, ik durf de naam best te noemen, een onderzoek gedaan naar de haalbaarheid op basis van het toen niet doorgaan van de overkapping. We hebben zelfs een aannemer uit België gehad om het te beoordelen. Factoren die een rol hebben gespeeld. Harde wind op Texel, windkracht tien is geen uitzondering. Zondag kunt u het beleven. Ook het zout dat in de lucht zit. Niet zout van het zwembad, zout in de lucht. Daarnaast moet een overkapping zomers kunnen verplaatsen, oprollen of inrollen. Dat vraagt techniek en veel geld. Het werd al met al veel te duur. U zal het wel niet geloven, u gaat dit betwisten. Het zij u wel. We kunnen nu in Calluna, het zwembad in De Koog, overdekt, prima water, mankeert niks aan. Hier kunnen alle inwoners van Texel op basis van een zwemkaart, een tienbanenkaart, anderhalf uur zwemmen, twee keer in de week. De gelegenheid om te zwemmen op Texel is ruim aanwezig. Daarnaast biedt De Krim ook gelegenheid voor Texelaars om daar te zwemmen. Wat u doet, is iemand een worst voorhouden wat geen worst is.

Voorzitter Raadscommissie

Ik wil u wel verzoeken om via de voorzitter te praten, en om het netjes te houden. Mevrouw Koot, wilt u reageren?

Veronne Koot GroenZwart

Ik ben een beetje verbaasd over uw reactie. Ik kan me herinneren dat u nog in de fractie van Sterk Texel zat. Volgens mij was Sterk Texel dé initiatiefnemer om te gaan kijken hoe het zwembad de Molenkoog beter en efficiënter tot zijn recht kan komen en beter kan voldoen aan de wensen die er liggen van de inwoners in Den Burg. Samen met D66 inderdaad. In ieder geval, in uw politiek verleden heeft u altijd gedaan alsof u zeer warmhartig was naar de Molenkoog.

Voorzitter Raadscommissie

Hetzelfde verzoek aan u, mevrouw Koot: via de voorzitter, alstublieft. Komen er nieuwe argumenten?

Cees Hoogerheide Texels Belang

Kort, de heer Hoogerheide. Het stelt me teleur dat mevrouw Koot niet geluisterd heeft naar mijn bewoordingen, maar dat zij zo.

Voorzitter Raadscommissie

Waarvan akte. Ik zie geen mensen meer die willen reageren op het voorstel van GroenZwart. Dan programma vijf, inhoudelijk. De heer Polderman.

Edo Kooiman Hart voor Texel

Als Edo Kooiman op het moment. Ik wil graag eraan toevoegen dat wij achter dit voorstel staan en er heel graag in meegaan. Wij denken dat dit zeker een mooie mogelijkheid is om te onderzoeken wat we ermee kunnen. En 2015... We praten dadelijk over 2024. Er is een hele lange tijd overheen gegaan. Laten we kijken wat mogelijk is.

Voorzitter Raadscommissie

Dank. We gaan naar het volgende. Ik had eerst mevrouw Visser, dan mevrouw Van de Wetering en dat is het even. Dan de heer Soyer. Mevrouw Visser.

Anneke Visser

Dank u wel, voorzitter. Ik heb een opmerking bij investeringsvoorstel 224-511, de pannakooi nabij school in Den Burg realiseren. Een opmerking. Ik wil graag benadrukken dat het idee voor deze pannakooi afkomstig is van leerlingen van de school. Dit is een prachtig voorbeeld van inbreng van bewoners dat wordt opgepakt door de gemeenteraad en leidt tot de ontwikkeling van plannen van het college. Dat de gemeenteraad en het college niet luisteren naar wat er op het eiland leeft, is zeker niet altijd waar.

Voorzitter Raadscommissie

Mevrouw Van de Wetering.

Astrid van de Wetering

Dank u, voorzitter. Ik zit nog steeds te kijken hoe ik dit moet gaan uitleggen. Voorstel 505, daar staat boven: muziek in de klas blijven financieren. Als dat er alleen had gestaan was ik meer dan blij geweest met dit voorstel. De tekst die eronder staat, daar heb ik over gevraagd: "Wat staat hier eigenlijk, kan dat niet makkelijker?" Als ik naar het antwoord kijk, dan word ik alleen maar draaieriger. Ik houd het heel kort, voorzitter. Ik ga het niet allemaal oplezen, dat is teveel voor worden. Ik verzoek het college om dit voorstel anders te verworden: muziek in de klas blijven financieren, en meer niet. Zoals het er nu staat, daar word je helemaal naar van. Dan heb ik nog een opmerking bij voorstel 509. Pagina 42 van de begroting 2023. Is dit ook al opgevoerd? Daar staat letterlijk bij dat het in 2023 wordt opgeleverd. Nu staat hier een voorstel om alsnog incidenteel 35.000 te gaan opvoeren om hem in 2024 te maken. Kunt u me daar meer uitleg over geven?

Voorzitter Raadscommissie

Wethouder, kunt u de toezegging doen voor een andere tekst? En is het correct dat een bedrag twee jaar achter elkaar wordt begroot?

Remko van de Belt

Voorzitter, mag ik proberen de toezegging in de raad proberen toe te lichten over muziek in de klas?

Voorzitter Raadscommissie

Graag.

Remko van de Belt

Het Rijk verzint deze term. Combinatiefunctionarissen, cultuurcoaches, dat komt allemaal niet bij dit college vandaan en ook niet bij uw raad. Dat zijn termen die het Rijk heeft verzonnen. Dat gaat vaak over incidenteel geld wat beschikbaar wordt gesteld op plekjes waarvan het Rijk denkt: daar moet een bepaalde verbintenis plaatsvinden. De omschrijving van die functies die eronder hangen verschilt per vier jaar ongeveer. Tot nu toe, en deze discussie hebben we al eerder in de raad gehad, konden wij de muziekjuf deels financieren uit het potje wat het Rijk beschikbaar had gesteld voor de cultuurcoach. Dat mag niet meer. Vandaar dat hier dit voorstel ligt. De cultuurcoach heeft een hele scherpe omschrijving gekregen vanaf 1 januari 2024. Daar mag je niet meer muziekonderwijs in de klas voor financieren. Dat willen we wel, vandaar dat we dit los zullen moeten begroten. Daarom ligt het voorstel hier. We mogen het niet meer financieren vanuit de gelden die we van het Rijk krijgen als cultuurcoach. Daarom ligt het voorstel hier om dit zelf te financieren uit uw eigen begroting.

Astrid van de Wetering

Dat had u voor mij gewoon zo mogen neerzetten.

Voorzitter Raadscommissie

Waarvan akte. De andere vraag over het dubbele voorstel. De heer Hooijschuur.

C. Hooijschuur wethouder

Dit gaat over het groenbeleidsplan. Het groenbeheersplan is nu klaar, maar er moet nog een beleidsplan opgesteld worden. Daar worden mensen ingehuurd om te helpen om het beleidsplan op te zetten. Daar is dit geld voor.

Voorzitter Raadscommissie

De heer Soyer.

Henry Soyer GroenLinks Texel

Dank u wel, voorzitter. Groenbeleidsplan, ik weet niet onder welke wethouder dat valt. In voorstel 509 wordt voorgesteld beleidsuitgangspunten voor het groen op ons eiland duidelijk en inspirerend vast te leggen, en dat vast te leggen in een groenbeleidsplan. Daar zijn we het uiteraard helemaal mee eens, maar de toevoeging in dat voorstel om constructief met andere beheerders op het eiland in gesprek te gaan, doet mij de wenkbrauwen fronsen. Wellicht is het goed om te melden dat ik vrijwilliger ben bij de eendenkooi van Staatsbosbeheer en bij de vogelwerkgroep Texel, om belangenverstrengeling te vermijden. Waarom eerst zelf bedenken wat je wilt en daarna in gesprek gaan? Dat lijkt me in het huidige tijdsbeeld niet passend. Uiteraard is het eindresultaat het groenbeleidsplan van de gemeente Texel. Is het niet veel logischer om eerst met betrokkenen te sparren voordat je gaat schrijven aan kaders en uitgangspunten? We hebben op Texel best wat overlegtafels. We hebben LONT, de landbouwondernemers natuur Texel, daar zitten de LTO, de Lieuw, Staatsbosbeheer, het waterschap, de gemeente, en Top in. Dat is vooral op ondernemen gericht. We hebben BOR: beheer, onderzoek, recreatie. Ook veel partijen, maar dat is alleen gericht op het Nationaal Park Duinen. Er is geen tafel waar het volledige groenbeleid op Texel aan de orde komt. Er is geen groene tafel. We hebben de formele terreinbeheerders, de vier grote: Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, het hoogheemraadschap, de gemeente en de landbouwers. In alle vijf die organisaties hebben we stevige professionals: boswachters ecologie, beheerders ecologie. Het hoogheemraadschap heeft ook een hele sterke ecologe in dienst. Op Texel zitten ook in de kleinere organisaties, zoals het IVN en de vogelwerkgroep, veel deskundige professionals op dit gebied die het voor hun beroep zijn of waren. Deze kleinere organisaties kunnen aan deze tafel ook een waardevolle bijdrage leveren en een afvaardiging sturen die een linking pin-functie kan hebben naar de eigen organisaties. Is het niet verstandig om met een groene overlegtafel te experimenteren voor dit groenbeleidsplan, en als het bevalt het structureler te maken? We hopen dat de wethouder hiermee kan instemmen, en dus een overleg als input en voeding voor het groenbeleidsplan kan toezeggen.

Voorzitter Raadscommissie

Dank u wel. De heer Kieft, wat is daarop uw antwoord?

R. Kieft wethouder

Dank u wel, voorzitter. De heer Soyer trekt een iets verkeerde conclusie uit het begrip constructief in gesprek gaan. Er zijn twee fases bij de totstandkoming van dit groenbeleidsplan. De eerste is de participatie, dat is

aan de voorkant. Die staat hier niet vermeld, maar die is er uiteraard. Daar zullen wij de suggesties die u doet zeker in proberen te verwerken. Ik zeg niet toe dat het een groene tafel wordt, maar wel dat we de betrokken organisaties gaan horen. Het andere, op het moment dat u dit beleid hebt vastgesteld, moeten wij alsnog constructief in gesprek met de andere grondbeheerders en mensen die biodiversiteit kunnen bevorderen om ze zover te krijgen dat ze dezelfde uitgangspunten die de gemeente voor haar eigen grondgebied zou willen vaststellen, of zij die voor hun grondgebied ook kunnen uitwerken.

Voorzitter Raadscommissie

Ik zie instemmend geknik bij de heer Soyer, dus die vraag is bevredigend beantwoord. Eerst de heer Polderman, en dan de heer Rutten.

Edo Kooiman Hart voor Texel

Dank u, voorzitter. Twee vragen. De eerste over 503, onderzoek naar de gebruiksmogelijkheden sportpark Den Burg Zuid. Er is onder de verschillende partijen een onderzoek geweest en die hebben hun wensen geuit over wat daar zou kunnen komen. Wij vroegen ons af of het niet verstandiger was dit bijvoorbeeld bij de sportstichting neer te leggen, zodat we het geld niet moeten uitgeven aan wederom een onderzoek. Dan blijft er ook geld over om bijvoorbeeld te kijken naar het zwembad. Dat is de eerste. Tweede over 514, de ijsbaan. Op het moment wordt er 1,4 miljoen euro gevraagd op basis van kentallen, waarbij er nog niet heel veel zeker is. Is het niet verstandig eerst met een plan te komen en dan het geld daarop te reserveren?

Voorzitter Raadscommissie

Twee vragen voor de heer Van de Belt.

Remko van de Belt

Dank u wel, voorzitter. Eerst voorstel 503. Op uw verzoek hebben wij eerst een duidelijke inventarisatie gedaan bij de gebruikers van het sportpark. Daaruit komt inderdaad een reeks van wensen, maar die hebben allemaal een ruimtelijke vraag. De sportstichting is een beheerder van een sporthal, en uitvoerder van het Sportakkoord. Zij zijn niet de geëigende partij om ruimtelijke vraagstukken die diverse partijen hebben en die soms conflicterend zijn goed in te kunnen passen en met een suggestie te komen over hoe dat in de toekomst zou kunnen gaan. Het neerleggen van deze vraag bij de sportstichting zou, denk ik, ertoe leiden dat deze 30.000 euro dan naar de sportstichting zou gaan, die daarvoor iemand gaan inhuren die dat voor hen gaat doen. Dat is in feite wat we nu ook doen, want we doen het een beetje met z'n allen. We doen het in samenspraak. Dan 514 over de ijsbaan, een volkomen begrijpelijke vraag. Wij wilden met deze volgorde voorkomen dat er straks een plan ligt vanuit participatie, vanuit mensen die hebben meegedacht en die met enthousiasme fase twee van de inrichting van de ijsbaan zijn ingegaan, en dat er vervolgens door de gemeenteraad wordt gezegd: dat is wel leuk en aardig, maar welke kaders hadden wij u vooraf meegegeven? Zowel niet op inhoud, wat moet er komen, maar ook niet aan budget. Om ervoor te zorgen dat u niet, als dat plan helemaal getekend is en voor u ligt, gaat zeggen: dat hadden we niet bedacht. Het moet minimaal voor de helft van het geld, of zus of zo. Teleurstelling voorkomend bij de mensen die hun energie daarin hebben gestopt, dachten we: we doen het nu andersom. We gaan in ieder geval aan de raad het kader financiën vragen, zodat de deelnemers aan het participatieproces weten waarop zij zich te richten hebben.

Voorzitter Raadscommissie

De heer Polderman.

Edo Kooiman Hart voor Texel

Dank u voor het antwoord. Kan u iets meer duidelijkheid geven over de onzekerheidsmarge? Dan is het toch ergens op gebaseerd. Wat is die onzekerheidsmarge precies?

Remko van de Belt

Het bedrag is gebaseerd op kengetallen. Hoe een gebied ter grootte van het gebied waar het over gaat herinrichten, daar staan bepaalde kengetallen voor. Daar zijn wat andere getallen bij gedaan, et cetera. Dat leidt tot dit bedrag. We weten natuurlijk nooit helemaal precies wat er uit dit participatieproces gaat komen. Dit is een richtlijn waar zij zich stevig aan horen te houden, maar het kan natuurlijk zomaar zijn dat er een wens komt waarvan u ook misschien gaat zeggen: geweldig, maar dan gaat u wel over dat bedrag heen. Vandaar dat er rek en ruimte zit, zowel aan de bovenkant als aan de onderkant, voor dit bedrag. We vonden het onverstandig om hen op pad te sturen zonder u één kader te laten vaststellen over de richting waar zij naartoe zouden kunnen gaan.

Voorzitter Raadscommissie

De heer Rutten.

Niels Rutten CDA Texel
Dank u, voorzitter. Ik heb nog een vraag over het groenbeleidsplan. Ik hoor wethouder Kieft net zeggen: "We gaan als gemeente eerst uitgangspunten vaststellen voor ons eigen gebied, het gebied wat de gemeente zelf beheert, en dan gaan we constructief in gesprek met andere beheerders en dan gaan we die proberen te overtuigen om ook onze uitgangspunten te hanteren." Dat klinkt nogal als éénrichtingsverkeer vanuit de gemeente: dit zijn onze uitgangspunten en u gaat dat ook doen. Dat klinkt niet heel constructief. Is dat werkelijk wat u van plan bent?

R. Kieft wethouder
Voorzitter, wij hebben geen enkele gezagspositie richting de andere grondbeheerders op het eiland. Wij kunnen dat alleen in de vorm van constructief overleg proberen te doen. Dat is overleg, en het is erg handig dat we dan de uitgangspunten en de kaders beschikbaar hebben die de raad belangrijk vindt.

Voorzitter Raadscommissie
De heer Rutten.

Niels Rutten CDA Texel
Wat ik eigenlijk bedoelde te vragen: kan zo'n constructief gesprek ook ertoe leiden dat op basis van de input van de andere terreinbeheerders de gemeente zegt: "Dan passen wij onze uitgangspunten een beetje aan aan wat u belangrijk vindt of graag zou willen."

Voorzitter Raadscommissie
De heer Kieft.

R. Kieft wethouder
Voorzitter, volgens mij begint het in deze raad met uitgangspunten die de raad belangrijk vindt. Die heb ik nodig om dat gesprek goed te kunnen voeren. Dat is de volgorde. Ik zit hier namens u om die gesprekken goed te voeren, dus ik wil uw uitgangspunten daarin meenemen.

Voorzitter Raadscommissie
Duidelijk. Programma zes, zorg voor elkaar, van bladzijde 73 tot en met 83. Ik zie bij de heer Oosterhof een hand, en mevrouw Van de Wetering.

Fred Oosterhof
De heer Oosterhof. Dank u wel, voorzitter. Nummer 606, daar wordt 30.000 euro gevraagd voor een onderkomen voor de jeugd na sluitingstijd na Artex. Is daar toezicht gewaarborgd voor dit bedrag?

Voorzitter Raadscommissie
De heer Van de Belt.

Remko van de Belt
Dank u wel, voorzitter. Meneer Oosterhof, een terechte vraag. Die vraag heeft u ook gesteld toen dit voor het eerst ter sprake kwam in de raad. Niet alleen hier, maar ook rondom de ijsbaan en eigenlijk het hele gebied in Den Burg Zuid. Dat geld zit hier niet in. Waar deze jongerenontmoetingsplek voor bedoeld is, en in die mate zit er toezicht op, is dat de politie het heel handig vindt om een plek te hebben waar zij jongeren die wat meer lawaai maken of andere dingen aan het doen zijn naartoe kunnen verwijzen, en dan niet verwijst naar de plek waar alle brave kinderen op dat moment zitten. Dat wordt tevens een vindplek voor de politie om af en toe een rondje te rijden. In die zin is dat toezicht er wel. Het toezicht op alle buitenspeelactiviteiten en hangplekken in Den Burg zit niet in dit bedrag. Dit is puur realisatie van het project.

Voorzitter Raadscommissie
De heer Oosterhof.

Fred Oosterhof
Voorzitter, dank u wel. Is het dan niet handiger om dat hokje of huisje te verplaatsen naar het PH-gebouw? Dan is er meteen toezicht en dan is het niet in de buurt van de sporthal waar allemaal kinderen sporten die 's avonds in het donker naar huis moeten.

Voorzitter Raadscommissie
Interessante suggestie. Meneer Van de Belt, wilt u daarop reageren?

Remko van de Belt

Ja, daarop wil ik reageren. Interessante suggestie inderdaad, ja. Nu is deze locatie samen met de jeugd besproken, en ook met Young4Ever. Er is niet voor niets voor deze plek gekozen. Ik denk, het PH-gebouw, daar wonen mensen een stuk dichterbij dan op deze locatie. Het is een afweging geweest: wat is nou een plek...? Je gaat ze niet meer op het weiland ergens tussen De Waal en Den Burg zetten. Je wilt ze ook niet midden in het centrum hebben zitten voor dit type plek. Daarom is op deze locatie uitgekomen. Hij is relatief mobiel, dus mochten we over twee of drie jaar zeggen: "Dit is niet helemaal de plek, of de ijsbaan heeft zich dermate ontwikkeld dat die misschien toch ergens in een hoek geplaatst zou kunnen worden", dan is dat altijd nog mogelijk.

Voorzitter Raadscommissie

Mevrouw Van de Wetering.

Astrid van de Wetering

Dank u, voorzitter. Nu ga ik wat voorlezen. Het gaat over voorstel 606. Ik lees het voor voor de luisteraars. Al meerdere jaren zien we een toename van structurele aanvragen voor de jaarlijkse plafondsubsidie mens en maatschappij. Met deze subsidie stimuleren we activiteiten die bijdragen aan de kwaliteit en kwantiteit van het activiteitenaanbod in de gemeente Texel. Toename van het aantal structurele aanvragen heeft als gevolg dat organisaties die al jaren een vaste subsidie krijgen, nu worden geconfronteerd met een lagere subsidietoekenning. Hierdoor kunnen zij niet meer het gewenste aanbod c.q. maatschappelijke meerwaarde leveren voor onze inwoners. Gevraagd wordt het subsidieplafond structureel te verhogen. Ik heb daar een vraag over gesteld. Wat staat hier nu precies, en waar gaat het om? Antwoord: voor de uitvoering van het sportbeleid zijn twee buurtsportcoaches en een combinatiefunctionaris sport werkzaam via sportstichting Texel. Beide functionarissen leveren een bijdrage en zetten zich in voor gezonde en vitale inwoners. Dit gebeurt door het organiseren en uitvoeren van sport- en beweegactiviteiten voor jongeren tot achttien jaar, ouderen en inwoners met een beperking. Er wordt vooral samengewerkt met sportverenigingen, scholen en partners in de zorgsector. In de nieuwe situatie zullen de functies iets anders ingevuld gaan worden en zullen de functienamen veranderen. Inhoudelijk is dat nog niet duidelijk. Ik vind dit antwoord en het stukje dat ik een structureel subsidieplafond ga verhogen twee hele vreemde zaken bij elkaar.

Voorzitter Raadscommissie

Dit ging over voorstel 603? Sorry, 603. Ik heb 606 gezegd.

Astrid van de Wetering

In 603 wordt gevraagd om een plafondsubsidie jaarlijks structureel met 11.000 euro te verhogen. Ik krijg een verhaal over de buurtcoaches, en de functies in een nieuwe situatie. Ik vind de twee niet bij elkaar passen.

Remko van de Belt

Helder. De heer Van de Belt. Voorzitter, ik begrijp het helemaal. Ik heb een ander antwoord gezien. Dat is misschien op een andere manier bij u terechtgekomen. Er is wel degelijk op uw technische vraag over dit antwoord een ander antwoord gekomen. Die is dan wellicht op een andere plek terechtgekomen. De vraag en het antwoord kloppen inderdaad niet. We zullen kijken of we dat kunnen rechtzetten. Er is een ander antwoord. Ik weet niet meer precies wat uw vraag was. Uw vraag was waarschijnlijk: wat staat hier eigenlijk? Kan ik me ook iets bij voorstellen, als ik het zo nog een keer lees. Het komt er eigenlijk op neer: wij hebben een aantal subsidiepotjes. Dit is typisch zo'n subsidiepotje voor organisaties die erg bezig zijn met het lijm in onze samenleving te organiseren. We zien dat dat specifieke subsidiepotje vaker dan vroeger wordt aangevraagd. Aangezien er een plafond aan zit, betekent dat dat een aantal organisaties steeds minder krijgen. Het staat er wel zo, maar dan met andere woorden. Excuses daarvoor, maar dat is de uitleg waarom dit zo is. Excuses voor het verkeerde antwoord. Er is ergens een juist antwoord gegeven, maar dat is op een andere plek beland, denk ik.

Voorzitter Raadscommissie

Misschien heeft het te maken met het omnummeren van een aantal programma's. Ik zie mevrouw Lubach nee schudden. Het antwoord gaat aan onze kant opkomen, daar gaan we vanuit. Ik heb nog de heer Hercules, en daarna de heer Polderman. De heer Hercules.

Eric Hercules PvdA pro Texel

Voorzitter, een vraag naar aanleiding van de beantwoording van vragen over voorstel 602 en 605, BCF's. Een korte inleiding. Wij geven als raad aan een aantal organisaties op Texel jaarlijks geld om bepaalde doelen te bereiken, bijvoorbeeld het welzijn en geluk bij ouderen, dat doet stichting Welzijn Texel, of het welzijn en

geluk bij jongeren, dat doet Young4Ever. Daarvoor staan hier twee voorstellen in. In onze vragen hebben we gesteld waarom wij geen inhoudelijke behandeling krijgen van de BCF's, zoals we hebben gehad bij STM. In het antwoord stelt u dat die BCF's, die beleidsgestuurde contractfinanciering, dat die processen meer aandacht verdienen dan ze nu krijgen. Wij zijn het op zich eens met deze voorstellen. Wij vinden ook dat die organisaties en hun werk het verdienen om besproken te worden, en dat wij als raad ook in de gelegenheid moeten zijn om dat te kunnen beoordelen, evalueren en eventueel te complimenteren. Nu geeft u een soort toezegging in uw antwoord. Het proces van bespreken, evalueren en continueren van de BCF-subsidies verdient aandacht, schrijft u. We willen daarin naar de toekomst toe één lijn trekken en uniform laten aansluiten op de begrotingscyclus. Kunnen we daar een voorstel of een planning voor verwachten? Hoe had u dit voor u gezien?

Remko van de Belt

De heer Van de Belt. Voorzitter, ik kijk naar mijn buren. Volgens mij lag het in de gedachte dat wij sowieso in dit voorjaar met u gaan praten over überhaupt de hele begrotingscyclus en hoe we dat misschien wat praktischer en beter en meer op 2024 kunnen toespitsen. Het was mijn veronderstelling dat hoe we met BCF's omgaan ook daarin wordt meegenomen. Ook of we dat kunnen synchroniseren met diezelfde loops, die begrotingsvoorstellen en andere dingen, en jaarrekeningen. Dat we daarmee één lijn krijgen. Bij deze de toezegging dat er in ieder geval in het voorjaar aandacht aan wordt geschonken in dat proces, als we het gaan hebben over de begrotingscyclus.

Voorzitter Raadscommissie

Dank voor de toezegging. De heer Polderman.

Edo Kooiman Hart voor Texel

Dank u, voorzitter. Ook nog een vraag 606, de JOP. Ik kan me herinneren dat tot 21 jaar Young4Ever en de politie ook verantwoordelijk waren voor de JOP toendertijd. Die hebben niet kunnen voorkomen dat er overlast was. Daar was die weggehaald. Wat zal er nu anders zijn, buiten de locatie om, dat de overlast wel voorkomen wordt en zulk soort zaken. Is er nog een andere vorm die ze willen toepassen?

Voorzitter Raadscommissie

De heer Van de Belt.

Remko van de Belt

Dank u wel, voorzitter. Laat ik bij het begin beginnen. Er stond ooit een container. Die was nog redelijk op orde. Daar was nog aardig toezicht. Het ging allemaal best aardig. Het ging echt mis toen die container wegens bouwwerkzaamheden van de sporthal werd verplaatst. Toen is die verwaarloosd en daarmee... U kent het zelf, als je in een verwaarloosde omgeving gaat zitten wordt het gedrag waarschijnlijk ook niet beter. De toegang van het hele terrein was ingewikkelder geworden. De container lag ook wat meer verscholen. Daarmee werd de problematiek rondom de container erger en is die ook weggehaald. Het was schandelijk op een gegeven moment, voor zowel de gebruikers als de overige Texelaars. Deze JOP heeft een andere opzet, is netter, keuriger en ligt meer in de openbare ruimte. Aangezien Young4Ever de jongeren destijds... Dit voorstel ligt eerlijk gezegd al iets te lang, het had eerder naartoe naar u toegekund, denk ik. Die hebben daarover gesproken en daarbij zichzelf opnieuw gerealiseerd: we moeten daar wat mee. We kunnen dat niet weer laten verslonzen. Het gesprek alleen al daarover heeft al nieuwe inzichten opgeleverd. Eén van de dingen die in een ander voorstel zit, is het uitbreiden van het jongerenwerk. Het heeft ook ermee te maken dat Young4Ever te weinig uren heeft om überhaupt vaker buiten op straat te zijn. Die twee liggen in elkaars verlengde.

Voorzitter Raadscommissie

Mevrouw Van der Werf.

MariÃ«t van der Werf Texels Belang

Dank u, voorzitter. Bij voorstel 606 mis ik nog een stukje onderhoud. Het lijkt me toch dat zoiets ook onderhouden moet worden.

Voorzitter Raadscommissie

De heer Van de Belt.

Remko van de Belt

Daar stelt u een terechte vraag. Het is vaak zo bij nieuwe dingen dat die wat minder onderhoud nodig hebben dan oude dingen. Ik zal die vraag even bekijken, in hoeverre het onderhoud van deze JOP is meegenomen in het voorstel, of in het algeheel onderhoud van objecten in de buitenruimte.

Voorzitter Raadscommissie

Misschien kunnen gebruikers het onderhoud doen. Tot zover programma zes. Programma zeven, volksgezondheid, duurzaam en schoon, van pagina 84 tot 91. Ik zie de heer Schuiringa, gaat uw gang.

Jur Schuiringa VVD Texel

Dank u, voorzitter. De aanpak van wethouder Van de Belt over de subsidies en dergelijke, in dit geval ook de brede SPUK. Hij heeft het woord de vorige keer keer uitgelegd. Het is uiteindelijk niet uitlegbaar en we moeten kijken wat er allemaal op onze weg komt. Mijn of ons verzoek: zo gauw er iets nieuws bekend is, deel het alstublieft met de raad. Dan had ik een opmerking over het antwoord op vraag 34 van het CDA. Het ging om milieutoezicht en dergelijke van de gemeente/provincie. Er werd gezegd: "Dat blijft bij de gemeente. Het staat in de Wabo dus het moet bij de gemeente blijven." Dat klopt. Tot 1 januari, en dan gaat de Omgevingswet in en dan vervalt de verplichting van de Wabo. Dat is even voor u. Dan had ik nog één opmerking. Dat ging over de duurzaamheid, vooral gememoreerd op pagina 162, en dat houdt in: aanpak energiearmoede, duurzaam Texel, nog een keer duurzaam Texel, investeren in duurzame woningen, investeren in duurzame woningen, energieneutrale woningen. Totaal gebeuren is 2 miljoen euro. Daarvan is tot op heden 48.000 euro gebruikt. Ik zou zeggen: daar kan een tandje bij. Dat is voor het college. Dank u.

Voorzitter Raadscommissie

Ik heb twee opmerkingen gehoord. Ook de vraag aan het college of, als er meer bekend is over de SPUK, het college de raad wil informeren.

Remko van de Belt

Dank u wel, voorzitter. Dat willen wij uiteraard. Het staat ook in het voorstel. U krijgt een uitgebreide toelichting op de besteding van deze SPUK-gelden in het eerste kwartaal van 2024, in een voorstel wat een bredere context kent.

Voorzitter Raadscommissie

Dank voor die inbreng. De heer Kooiman.

Edo Kooiman Hart voor Texel

Het gaat over voorstel 704, dat gaat over de uitvoering milieutaken bekostigen. Volgens mij is er ook een schriftelijke vraag over gesteld. Ik heb hem snel gelezen. Het gaat over de wettelijke milieutaken. Het gaat over berekeningen van stikstof et cetera. Hart voor Texel vroeg zich af: dit is toch een taak van de omgevingsdienst? Dan las ik volgens mij in het antwoord: er is een capaciteitstekort bij de omgevingsdienst, dus misschien moeten we het zelf doen. Als er straks meer capaciteitstekort is bij de omgevingsdienst, krijgen we alle milieutaken dan weer terug? Het gaat hier om een structureel bedrag van 57.000 euro. Kunt u nogmaals uitleggen waarom dit een taak is van de gemeente of ondergebracht wordt bij de gemeente, terwijl het naar onze mening echt een taak is van de omgevingsdienst? Juist die milieutaken hebben we uitgezet bij de milieudienst.

Voorzitter Raadscommissie

De heer Kieft, wilt u daarop reageren?

R. Kieft wethouder

Dat kan ik, voorzitter. Ik ga het antwoord herhalen wat al gegeven is. Doordat wij hierover geen werkafspraken met de omgevingsdienst kunnen maken, omdat zij de capaciteit niet hebben en wij toch die taken moeten uitvoeren, moeten we ze op een andere manier inhuren. Het geld wat wij anders aan de omgevingsdienst zouden uitgeven, geven we nu op een andere route uit.

Voorzitter Raadscommissie

Mevrouw Van de Wetering had dezelfde vraag, dus die vervalt op het lijstje. De heer Rutten.

Niels Rutten CDA Texel

Voorzitter, in het verlengde van de vraag van de heer Kooiman. Is het college tevreden over hoe de omgevingsdienst functioneert? We betalen ieder jaar meer aan de omgevingsdienst. Dit is juist een taak die heel goed bij de omgevingsdienst zou passen, omdat die ook een beetje tussen provincie en gemeente in zit,

maar die kunnen ze niet oppakken. Heeft het college een inzet in het algemeen bestuur van de omgevingsdienst?

R. Kieft wethouder

Voorzitter, ik ben uw vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de omgevingsdienst. Ik stel voor dat wij de vraag die u nu stelt bespreken bij de kadernota voor de omgevingsdienst, die wij vroeg in het voorjaar hier op tafel hebben. Dan hebt u de totale context op tafel.

Voorzitter Raadscommissie

We weten hoe lastig het is om personeel te vinden. Dat hebben we gisteren ook weer te horen gekregen. Dit programma kunnen we daarmee afsluiten. Programma acht, goed wonen. Eén voorstel, dat gaat van pagina 92 tot 99. Ik zie de heer Kooiman. Gaat uw gang.

Edo Kooiman Hart voor Texel

Dank u wel. Het gaat over dat ene voorstel, 801. Dat gaat over het evalueren en actualiseren van de huisvestingsverordening. Die huisvestingsverordening is succesvol voor het beschermen van de Texelse woningmarkt. Daarin hebben wij ook de koopprijsgrens vastgesteld, volgens mij. Onze vraag: u wilt volgend jaar onderzoeken of deze verordening opnieuw moet worden vastgesteld. Wij vroegen ons af: bent u niet te laat met dat onderzoek als die verordening dan niet meer geldig is? Dat betekent dat we een tijdje zonder huisvestingsverordening zitten. Dan zou het zo kunnen zijn dat iedere overkanter weer een goedkope woning kan kopen. Ik denk niet dat het zover gaat komen. De vraag is: bent u niet te laat met dat onderzoek, of moet de raad het nog verlengen? Kan de raad het verlengen? Hoe zit het op de andere Waddeneilanden? Zitten die ook met een termijn van vier jaar? Dank u wel.

Voorzitter Raadscommissie

De heer Van de Belt.

Remko van de Belt

Dank u wel, voorzitter. Een terechte vraag. Medio 2024 is de termijn van deze verordening. Het staat natuurlijk de raad vrij om op elk moment de verordening te verlengen. Het probleem dat we geen verordening hebben zullen we vroegtijdig tackelen. Zelfs al hebben we nog helemaal geen idee hoe de nieuwe verordening eruit zou moeten zien, dan kunnen we zeggen: we doen de huidige nog even verder. Zoals u ook vorige week of twee weken geleden hebt gehoord - u heeft daar een raadsbrief over ontvangen - krijgt u in het voorjaar of in februari 2024 de uitkomsten van het woonbehoefte onderzoek op Texel. Daarin staan alle getallen die we kunnen verzinnen en bij elkaar schrapen over wat er aan wonen gebeurt op het eiland, hoe we dat zien naar de toekomst. Leeftijdscategorie, type woningen, et cetera. Daarin zal ook met u worden besproken wat de richtingen zijn die we moeten kiezen voor de nieuwe woonvisie die we in het derde kwartaal van 2024 willen vaststellen? Wat zijn de richtingen die we als huisvestingsverordening zouden moeten gaan oppakken, zodat we die tijdig, opnieuw, of op een andere manier kunnen gaan vaststellen? We zullen er op tijd bij zijn en er in ieder geval met zijn allen voor zorgen dat we niet zonder verordening komen te zitten. Uw tweede vraag was: hebben de andere Waddeneilanden er ook één? Elke gemeente heeft een huisvestingsverordening. Die van de Waddeneilanden is anders, omdat wij daar specifiek iets over koopwoningen mogen zeggen. Iets wat het Rijk nu ook bij andere gemeentes gaat toestaan. Tot nu toe was dat het enige verschil ongeveer. Die lopen niet gelijk. Alle eilanden hebben op een gegeven moment hun huisvestingsverordening vastgesteld met een bepaalde looptijd. Daar zit geen onderling verband tussen. We hebben het er uiteraard wel over welke slimme dingen we daar van elkaar kunnen gebruiken.

Voorzitter Raadscommissie

Ook dit onderwerp gaan we op Ameland bespreken met de andere raden van de Waddeneilanden. We gaan ook ter plekke zien hoe het daar bevalt. Mooi onderwerp, denk ik. Kunnen we daarmee programma acht afsluiten, en daarmee de programma's? Dan komen we bij de financiële vertaling van de voorstellen. Het investeringsplan, de nieuwe investeringen, de vervangingsinvesteringen, en het verloop van de reserves en voorzieningen. Het zijn veel woorden, maar weinig pagina's: 100 tot 106. Iemand daar vragen over? De heer Schuiringa.

Jur Schuiringa VVD Texel

Dank u, voorzitter. Ik wilde met u meegaan naar pagina 112 van de GGD. Daar is altijd iets te vinden.

Voorzitter Raadscommissie

Daar zijn we nog niet. Pardon, ik dacht dat ik de verbonden partij was.

Jur Schuiringa VVD Texel

We kunnen eens kijken naar 112.

Voorzitter Raadscommissie

Als als ik geen andere vinger zie, dan kunnen we door naar het volgende blokje. We zitten nu 100 tot 106. Geen vraag daarover, mevrouw Visser?

Anneke Visser

In die zin misschien een vraag aan de heer Schuiringa. Ik zie op pagina 100 - ik kan het niet eens lezen, zo klein is het - of 103 nummer 5a, nieuwe investeringen. Nummer 215 investering haven 2024, die 5 miljoen euro waar de heer Schuiringa naar op zoek was. Ik begrijp niet zo goed dat hij het niet kon vinden.

Jur Schuiringa VVD Texel

De heer Schuiringa. Dat is het voorstel, maar ik kan hem bij de investeringslijst moeilijk vinden. Ik zie wel een bedrag van 683.000 euro bij de mutaties, maar voor de rest zie ik niks. Vandaar mijn vraag, maar daar komen we uit. Dank u.

Voorzitter Raadscommissie

Dank. Dan komen we bij de paragrafen, bladzijde 107 tot 160. Dan denk ik dat inmiddels iedereen pagina 112 voor zich heeft. De heer Schuiringa.

Jur Schuiringa VVD Texel

Voorzitter, dank u wel. De GGD, het is altijd weer wat. U kunt zien bij het hoofdstuk vreemd vermogen van de GGD: in 2020 hadden ze 12 miljoen euro. Het jaar daarop 16 miljoen euro, ofwel vier miljoen bijgeleend. In 2022 gaan ze in één keer naar 25 miljoen euro vreemd vermogen, oftewel nog een keer 9 miljoen euro bijgeleend. Dit is een trend. Ik zou zeggen tegen onze vertegenwoordiger bij de GGD: vraag even aan het dagelijks bestuur hoe dit voor 2023 en voor de verwachting van 2024 doorgaat. Het is altijd al een zorgenkind van me geweest, maar dat weet u. Alvast dank.

Voorzitter Raadscommissie

Deze is gisteren ook ter sprake gekomen, meneer Schuiringa. Iemand anders over de paragrafen? De heer Hercules.

Eric Hercules PvdA pro Texel

Voorzitter, een vraag over de paragraaf grondbeleid en het grondprijsbeleid. Wij verkopen als gemeente, of kopen als gemeente, volgens marktconforme prijzen. Behalve aan bijvoorbeeld woningcorporaties, zoals Woontij. De richtprijs voor de grond is 100 euro per vierkante meter. Denkt het college dat het zin heeft om die prijs aan te passen, nu ook voor woningcorporaties en in het bijzonder voor Woontij de prijzen voor bouw stijgen en wij als doel hebben om zoveel mogelijk goedkope huurhuizen te kunnen neerzetten? Ligt het volgens het college dan niet in de rede om die 100 euro per vierkante meter lager te brengen, zodat de kans dat wij meer goedkope huurhuizen krijgen groter wordt?

Voorzitter Raadscommissie

Ze doen het voorstel niet, maar misschien voortschrijdend inzicht. De heer Van de Belt.

Remko van de Belt

Dank u wel, voorzitter. Dat antwoord zou ik vanaf deze plek niet kunnen geven, want daar zitten meer dingen aan vast dan eenvoudig: dat zou een goed idee zijn. Ik weet ook niet of het mag bijvoorbeeld. We zitten al aan de lage kant met deze 100 euro per vierkante meter. Er komt op een gegeven moment de grens dat het ook wettelijk gezien niet meer mag. Het is wel een vraag die interessant is en waar ik graag schriftelijk op zou willen terugkomen. Ik weet niet of dat lukt voor de begrotingsbehandeling, maar ik ga mijn best doen.

Voorzitter Raadscommissie

Dat is een toezegging dat er een reactie komt, alleen geen moment. Mevrouw Van de Wetering.

Astrid van de Wetering

Dit is op het randje van technisch, maar ik vraag hem toch. Dan krijg ik hem hopelijk schriftelijk. Even terug naar de GGD. Ik heb dit niet gezien, tenminste ik heb daar overheen gelezen. De solvabiliteitsindex van de GGD van 2022 staat op min 8,5 procent. Is die min correct? Dan maak ik me echt zorgen. De heer Van de Belt.

Remko van de Belt

Het is een hypertechnische vraag die u nu stelt. Eigenlijk zijn dit soort vragen natuurlijk interessanter om met z'n allen te bespreken bij de programmabegroting van de GGD, de begroting zelf of de jaarrekening, omdat dan de context misschien scherper is. Op dit moment zou ik het niet kunnen beantwoorden. Wilt u het antwoord voor de raad hebben, of zegt u: het is goed om met z'n allen te onthouden dat we het tijdens de bespreking van de echte cyclusstukken van de GGD oppakken?

Voorzitter Raadscommissie

Dank daarvoor. De heer Schuiringa.

Jur Schuiringa VVD Texel

Dank u, voorzitter. Ik wilde terug naar het weerstandsvermogen van de paragraaf en u wijzen op pagina 124. Per 1 januari 2027 moet al het water van Texel wat over de dijk gaat schoon zijn. We hebben nog een bronnetje aan de zuidkant, of de voormalige stortplaats, die zo lek is als een mandje en waar een beetje water uitkomt wat ook niet over de dijk heen mag per 1 januari 2027. Ik hoop dat we van het college bericht krijgen hoe we dit gaan oplossen.

Voorzitter Raadscommissie

We hebben wel ideeën. Wilt u daarop reageren, meneer Kieft?

R. Kieft wethouder

Voorzitter, volgens mij is die vraag beantwoord. Ik weet niet meer vanuit welke hoek. Het antwoord luidt dat zodra wij de resultaten van de monitoring van het hoogheemraadschap van de uitstoot van de stortplaats weten, dat we dan met de betrokken stakeholders, waaronder het hoogreemraadschap, de provincie, Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente, moeten kijken wat wij dan gaan doen en wat dat gaat kosten.

Voorzitter Raadscommissie

Meneer Schuilinga, een vervolgvraag.

Jur Schuiringa VVD Texel

Meneer Kieft, ik kan u vertellen: de uitstoot en wat er allemaal uitkomt in het slootje is hier bekend. De besprekingen zijn er vier jaar geleden al geweest tussen zowel de gemeente als hoogheemraadschap als de provincie. In het kader van de sanering is het allemaal doorgesproken. Alleen wordt hier iedere keer gezegd: "Het is niet nodig." Het is een dingetje van mevrouw Van de Wetering en van mij. Ik weet het.

Voorzitter Raadscommissie

Daarom wil mevrouw Van de Wetering nog even reageren.

Astrid van de Wetering

Dank u wel, voorzitter. In het antwoord staat ook, het wordt spannend, dat de resultaten van die metingen eind 2023 verwacht zouden worden. We hebben nog heel kort, meneer Schuiringa.

Voorzitter Raadscommissie

Twee maanden. Geen vraag meer. Mevrouw Visser.

Anneke Visser

Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een vraag over de paragraaf bedrijfsvoering en dan over het allerlaatste stukje. Daar gaat het over de budgetten voor de raad, de griffier, de Rekenkamer en de accountant. Later op deze avond komen we erachter dat het budget voor de accountant niet toereikend is. We weten inmiddels dat er aanpassingen in deze programmabegroting gaan plaatsvinden. Is het mogelijk om daar het bedrag van aan te passen?

Voorzitter Raadscommissie

Er wordt instemmend geknikt vanaf de tribune. Het antwoord is ja. Heeft iemand iets over de overhevelingen van de projectbudgetten? Behalve de heer Schuiringa zie ik niemand. Meneer Schuiringa, gaat uw gang.

Jur Schuiringa VVD Texel

Dank u, voorzitter. Collega's, we hebben het al eerder gehad over de ongelooflijke hoeveelheid overhevelingen, 161, 162 en 163. Waar ik ook op anticipeer, en wethouder Hooijschuur ook: als je kijkt naar de optelsom is de [onhoorbaar 02:19:01] met elkaar 5 miljoen euro in de planning, en in de uitvoering is het

500.000 euro. Maar tien procent wordt uitgevoerd. Laten we wachten welke maatregelen er in het voorjaar genomen worden. Dank u.

Voorzitter Raadscommissie
Ook dit is gisteren ter sprake geweest, toen iets uitgebreider. Dan bent u daarvan op de hoogte.

Jur Schuiringa VVD Texel
Nu is het korter.

Voorzitter Raadscommissie
De subsidies. De heer Schuiringa.

Jur Schuiringa VVD Texel
Voorzitter, collega's, dit is ook een dingetje waar we vaker mee komen. Eigenlijk is er een credo: uitgeven van subsidie is makkelijk, maar krijgen is de kunst. Ik wilde wat meer aandacht hebben op het krijgen van de subsidie-aanvragen. Dank u.

Voorzitter Raadscommissie
Daar hoor ik geen vraag in. Dan de algemene dekkingsmiddelen. De begrippenlijst en overzicht van de baten en lasten. De heer Kooiman.

Edo Kooiman Hart voor Texel
Ik zou iets algemeens over deze begroting willen zeggen.

Voorzitter Raadscommissie
Geeft u daar ruimte voor? Die komt hierna. Dan is dat moment nu aangebroken. Is er iemand die iets wil vertellen over de begroting in zijn geheel? Behalve de heer Kooiman zie ik een halve hand bij de heer Huisman. Meneer Kooiman, gaat uw gang.

Edo Kooiman Hart voor Texel
Dank u wel. Ik zag dit niet in de bespreekleidraad staan, dus ik denk: ik steek voor de zekerheid mijn hand op. Iets algemeens over begroting. Hart voor Texel vindt deze begroting ambitieus en denkt dat we in deze tijd van onzekerheid toch anders moeten omgaan met de financiën. Het college stelde ook in de bestuurlijke boodschap vast dat de begroting 2023-2024 ambitieuze doelen stelde en ook uitging van een goede arbeidsmarktpositie van de gemeente. Daarin is eigenlijk in de loop van de tijd veel veranderd. U geeft zelf aan dat de menskracht om ambities te kunnen waarmaken sterk onder druk staat. Ook binnen deze organisatie, en dat merken wij ook. Er zijn nog een aantal klussen in de toekomst: het toeristisch toekomstplan waarvan we tot dusverre nog niets gezien hebben. Die staat vooralsnog voor de raad van december. Dan hebben we het burgerberaad wat nog handen en voeten moet krijgen, diverse bestemmingsplannen, recycleplan, ontwikkeling Groene Plaats fase twee, het Huis van Ontwikkeling, nieuwe woonfusie, plannen voor de haven Oudeschild. Kortom, ga maar verder. We kunnen zo nog even doorgaan. Als we deze begroting zien, dan gaan we veel onderzoeken, terwijl we juist behoefte hebben aan het realiseren. We bereiken binnen onze organisatie en de gemeente wat haalbaar en uitvoerbaar is. Volgens mij staat deze organisatie op knappen. Houdt u zich aan deze begroting. U geeft zelf ook aan, en de heer Schuiringa heeft het ook aangegeven, dat er weer een hoop overhevelingen zijn naar volgend jaar. Dat zijn zaken die niet gerealiseerd kunnen worden. Daarnaast doet u in deze begroting nog steeds of de bomen tot aan de hemel groeien. De algemene reserve is goed gevuld, maar die 13 miljoen euro die we een aantal jaren terug hadden is inmiddels afgezakt naar 9 miljoen euro. Ook de bijdrage van het Rijk, wethouder Hooijschuur heeft het ook aangegeven, zal in de vorm van die algemene uitkering een stuk lager liggen dan in de komende jaren. We lezen een terugval van 3 miljoen euro. In het verleden waren we meestal een voordeelgemeente, maar dat is straks misschien niet meer. Dat heeft ook effect op deze meerjarenbegroting. Kortom, wij zouden graag een pas op de plaats zien. Voer uit wat er uitgevoerd moet worden en hou wel ambities. Gezien de arbeidsmarkt, gezien de inhuren en alle externe factoren waar wij geen invloed hebben, zou een sobere begroting eigenlijk meer op zijn plaats zijn. We kunnen van alles met ze willen, maar het moet ook uitgevoerd kunnen worden. Gezien deze organisatie denk ik dat we nu aan het uiterste zijn van wat we kunnen doen en wat we kunnen oppakken. Dank u wel.

Voorzitter Raadscommissie
Dank, meneer Kooiman. De heer Huisman.

Albert Huisman VVD Texel

Ik zou bijna zeggen: heeft u mijn voorbereiding gestolen? Voorzitter, dank u wel. U heeft vanavond niet veel mij van mij gehoord tijdens deze programmabegroting. Ik heb vooral mee zitten schrijven bij de inbreng van de overige fracties op het programma en de voorstellen. Ook ik heb gezien dat wat de uitvoering betreft er achterstand is. Ik ben ook blij met de toezegging van het college dat we in ieder geval in het eerste kwartaal van 2024 gaan kijken naar het uitvoeringsprogramma. Het knelt inderdaad in het huis. De voorstellen worden groter en groter, en hetgeen wat moet worden uitgevoerd wordt alleen maar langer en langer. Ik heb in ieder geval geluisterd naar de diverse fracties als het gaat over amendementen. De VVD Texel wil in ieder geval constructief meedenken daarover. Onze insteek is dat we meer lucht moeten krijgen in de organisatie, zodat Texelaars ook gaan merken dat er snelheid is in het uitvoeringsprogramma. Dat lijkt ons belangrijk. We gaan met de stofkam door de amendementen heen en kijken waar we volgende week op uitkomen. Wat ons betreft een uitstekende hand. Ik geloof dat het inmiddels heel gebruikelijk is om, als wij andere fracties uitnodigen, ook zorg te dragen voor kopjes thee en koffie. Bij deze.

Voorzitter Raadscommissie

Dank, de heer Huisman. De heer Hercules wil reageren. Dan heb ik volgens mij iedereen gehad.

Eric Hercules PvdA pro Texel

Voorzitter, we delen natuurlijk de zorgen van deze twee partijen die net inbreng hebben gehad. Niet over de inzet van de organisatie, maar of de organisatie het allemaal aankan. Als we kijken naar de overhevelingen, u weet hoeveel procent dat is van de totale begroting? Dat is zo'n kleine vijf procent. Dat valt eigenlijk best mee. Van alles wat is ingepland wordt er maar vijf procent overgeheveld. Dat vind ik eigenlijk een groot compliment aan deze organisatie. Dat is geen somber beeld. Dat is ook geen beeld wat afwijkt van andere jaren. Je kunt maar beter te veel ambitie hebben en te veel uitvoeren dan te weinig en uiteindelijk niks uitgevoerd krijgen. Wij zijn in ieder geval over deze begroting zeer tevreden. We zien dat die zelfs tijdens deze vergadering sluitender is geworden. We hebben een optimistisch beeld, ook gezien de ontwikkelingen die we vanaf mei al zagen tot nu, over een sluitende begroting. Ik denk zelfs dat we met alle ambities die we hebben, mocht de kloof niet geheel worden gedicht, zelfs dan nog een voordeelgemeente zullen blijven.

Voorzitter Raadscommissie

Soms is het op deze positie lastig om de kaken op elkaar te houden. Daar is gisteren ook een en ander over gezegd. Laat ik het daarop houden. Mooi om te zien dat mensen naar dezelfde cijfers kijken en daar een andere mening over vormen. Dat noemen we debat. Mevrouw Dros. Ik ben de raadzaal, dat is mooi. Ik wil ook algemeen reageren. Net als wat de heer Hercules en de andere zeiden, is zeker de begroting van 2024 ambitieus. Dat is juist prima. Ik bedoel, laten we ambitie hebben en het geld is er. We hopen natuurlijk dat de uitvoering ook kan plaatsvinden. Kennelijk weten de heer Kooiman en de heer Huisman waar precies de personeelsgebreken zijn. Dat moeten we nog uitvinden, dus de plannen moeten we hebben. Laten we proberen tot een zo goed mogelijke uitvoering daarvan te komen. Dank, mevrouw Dros. Kunnen we daarmee het behandelen van de ontwerp programmabegroting 2024 afronden? Dan wil ik iedereen die daaraan meegewerkt heeft vanaf deze plek ontzettend bedanken. Ook voor het uithoudingsvermogen de afgelopen twee dagen. Jullie zijn weinig thuis geweest, volgens mij. Dan hebben we nog een aantal agendapunten. Mevrouw Visser verwees er net al naar.

11 Aanbesteding accountant gemeente Texel.

Voorzitter Raadscommissie

De aanbesteding van de accountant voor de gemeente Texel. Wij moeten de accountantsdiensten opnieuw aanbesteden. Dat doen we in gezamenlijkheid met de andere Waddeneilanden en de gemeenschappelijke regeling de Wadden. Voor ieder eiland is een separate offerte gevraagd en uitgebracht. Er is een programma van eisen opgesteld. Uiteindelijk wordt voorgesteld om ETL Assurance en overheidsaccountant als accountant te benoemen voor de boekjaren 2024 en 2025, met mogelijke verlenging van een jaar. De Auditcommissie adviseert om deze accountant te benoemen voor de komende jaren. De voorzitter van de Auditcommissie wil daar niets over zeggen. Is er iemand in de commissie die hierover iets wil zeggen? Dat was niet de afspraak. Mevrouw Visser.

Anneke Visser

Als mezelf, niet als voorzitter van de Auditcommissie. Excuses. Geeft niet. Ik ben zelf werkzaam in de accountancy en ik weet dat er ontzettend weinig kantoren in Nederland zijn die nog voor gemeentes en

overheidsinstanties de werkzaamheden willen doen. Ik ben ontzettend blij dat we in ieder geval een accountant gevonden hebben.

Voorzitter Raadscommissie
Waarvan akte. Dan wordt het een hamerstuk volgende week. Daar ga ik vanuit. Agendapunt twaalf, ruimte voor het aankondigen van moties en initiatiefvoorstellen. Die zijn er niet, of nog niet aangekondigd in ieder geval.

13 Ruimte voor bespreken (Raadsinformatie)brieven aan de raad, 'schoten voor de boeg'.

Voorzitter Raadscommissie
Ruimte voor schoten voor de boeg. Daar wordt geen gebruik van gemaakt.

14 Ruimte voor bespreken van Lange Termijn Agenda.

Voorzitter Raadscommissie
Er zijn een aantal wijzigingen in de langetermijnagenda. Daar zijn geen opmerkingen over. Die is vanmiddag toegevoegd, moet daarbij gezegd worden. Als mensen interesse hebben, dan kunnen ze hem alsnog bekijken. Dan hebben we nog openstaande vragen vanuit de rondvraag.

15 Mondelinge beantwoording Rondvragen Commissie (voor zover niet reeds beantwoord).

Voorzitter Raadscommissie
Dan mag ik de heer Hooischuur het woord geven over de situatie Kogerstrand.

C. Hooijschuur wethouder
Dank u wel, voorzitter. Ik heb even overleg gepleegd. We komen in december in de raad over het parkeerterrein bij het Kogerstrand, de hoop zand. We proberen nog een rib te sturen naar de raad en commissieleden over de stand van zaken op dit moment. In de raadsvergadering in december komt die zeker terug op de agenda.

Voorzitter Raadscommissie
Dat is het antwoord. Mevrouw Dros. Mag ik nog iets opmerken over de wijziging in de langetermijnplanning? Ik was bang dat u in discussie wilde gaan over de rondvraag. Eén agendapunt terug. Gaat uw gang. U ging er snel overheen. Als eerste staat er dat de evaluatie van het fietspadenbeleid, gericht op capaciteit en veiligheid, naar het vierde kwartaal van 2024 gaat. Dat is een heel jaar verder. Dat vind ik best ver. Ik weet niet precies wat de reden is waarom het zo ver naar achteren geschoven is. Is daar een verklaring voor? Wie is de portefeuillehouder, en wil die daar nu een antwoord op geven? Over de langetermijnagenda. De heer Hercules, gaat uw gang.

Eric Hercules PvdA pro Texel
Een opmerking. We hebben een discussie gehad over de langetermijnagenda. Ik kijk er nu niet meer in. Op het moment dat er belangrijke wijzigingen zijn, vind ik dat de raad actief moet worden geïnformeerd en daarover een besluit moet nemen. Niet via het agenderen van een langetermijnagenda zo tussen neus en lippen door een planning wijzigen.

Voorzitter Raadscommissie

Dan denk ik dat we kunnen toezeggen dat we dat in het afstemmingsoverleg gaan bespreken. Daar zie ik de burgemeester ook instemmend over knikken. Ik kijk de heer Hooijschuur intussen aan om te kijken of hij de vraag van mevrouw Dros kan beantwoorden, of dat daar eventueel volgende week aan het begin van de raadsvergadering op teruggekomen wordt.

C. Hooijschuur wethouder

Ik kom er schriftelijk op terug.

Voorzitter Raadscommissie

Dank, het is 22:05 uur. We hadden een wat haperende start vanavond, maar door snel handelen

16 Sluiting.

Voorzitter Raadscommissie

is dat uiteindelijk allemaal goed gekomen. Iedereen dank voor uw aanwezigheid en de constructieve vergadering. Wel thuis en we zien elkaar in ieder geval volgende week donderdag voor de raadsvergadering. Dank.

Gemeente Texel .txl

Korte weergave raadscommissie 1 november 2023

(Paars = nieuwe tekst t.o.v. de uiteindelijke agenda)
Kijk hem hier terug!

1 Opening

- Niet alle pasjes werken, die nodig zijn om de microfoons te bedienen, wat met 'kunst en vliegwerk' is opgelost – de vergadering startte daardoor iets later.
- De Gasten van de Raad, Eline Jongejan en Luuk Wolters, worden speciaal welkom geheten.

2 Vaststelling agenda.

3 Rondvraag Publiek.

Inspreker:
De heer Eschweiler (namens ook de andere bewoners, over: overlast woonunits en het niet nakomen van afspraken met Woontij en Gemeente)

Essentie inspraak:
Na 3 jaar nu weer noodzaak om in te spreken, omdat er in die tijd niets is verbeterd. Inmiddels staan er 40 units. De Bezwarencommissie heeft aangegeven dat er een Huishoudelijk Reglement moet worden opgesteld tussen omwonenden en Woontij en een beheerder in 1 van de units moet komen, door Woontij aan te stellen. In de stukken die daarna zijn opgesteld ontbrak de afspraak dat het tussen 23.00 en 07.00 uur rustig moet zijn; dat vindt men niet nodig. Navraag bij de gemeente leert dat de vergunning is afgegeven; daar kan niets aan veranderd. Advies was om contact op te nemen met handhaving; dat hebben we gedaan, maar er is nog niet gereageerd op het terugbelverzoek. En de beheerder is ook niet 24/7 door ons te contacten, maar alleen bereikbaar tussen 08.00 en 17.00 uur. We voelen ons nog steeds niet serieus genomen door gemeente en Woontij.

4 Rondvraag Commissieleden.

De heer Soyer (GroenLinks)
Er stond een artikel in het Noord-Hollands Dagblad over de Iepziekte. Het gaat over een Gronings plan, dat aan de hele Noordkop is aangeboden. Den Helder is, als centrumgemeente en eigenaar van 6000 iepen aan het woord en laat weten dat er een intentieverklaring is geweest, maar dat het inkoopbeleid van de gemeenten een beperkende factor is. De naam 'Texel' komt maar 1 x voor. Wat is op Texel de stand van zaken op het gebied van preventie en bestrijding van de ziekte?
Wethouder Hooijschuur geeft aan dat er veel gezaagd is, de afgelopen jaren, en overleg met de Noordkop, maar er volgt schriftelijk een antwoord.

De heer Hercules (PvdA pro Texel)
Over het proces Omgevingsvisie:
We hebben begrepen dat er een sessie is geweest voor jongeren onder de 30 jaar, en dat is belangrijk; het is ook die groep waar we de visie voor maken. Maar we hoorden ook dat de sessie matig is bezocht (6 deelnemers) en hoorden ook van jongeren dat ze het jammer vonden er niet bij te zijn geweest. We hebben even gekeken hoe de publiciteit geweest is, en dat vonden wij toch mager. Is het mogelijk dat er nog een sessie met deze groep komt?
Wethouder Kieft geeft aan dit te bespreken met de mensen die het proces organiseren; of een extra sessie nog mogelijk is.

Over maritieme archeologie
18 oktober is in de Tweede Kamer een motie aangenomen met als oproep: '*verzoekt de regering te onderzoeken of gekomen moet worden tot een reddingsplan voor de maritieme archeologie, en de Kamer hier in 2024 over te informeren*'. Denkt het college dat het zin heeft om vanuit Texel deze motie te ondersteunen?
Burgemeester Van der Zwaag geeft aan dat dat niet gebruikelijk is, maar geeft ook aan dat, kijkend naar de naderende verkiezingen, de onderhandelende partijen te informeren over ons standpunt.

De heer Huisman (VVD Texel)
We waren verbaast te constateren dat de brug/weg Kogerstrand niet op de agenda stond, wat wij lazen in een online bericht van de plaatselijke krant. Wij vragen ons oprecht af waarom de gemeenteraad niet actief door het college is geïnformeerd over het niet-agenderen? Graag een reactie van het college hierop.
Wethouder Hooijschuur geeft aan dat de gemeente gezamenlijk wilde optrekken met de betreffende camping-mensen, maar er is nog geen overeenstemming. Toen geconcludeerd: we komen erop terug, met een nieuw plan, waar we dan gezamenlijk mee naar buiten komen.

De heer Kooiman (Hart voor Texel)
Wil ook weten waarom de gemeenteraad niet is geïnformeerd.
En verder: voor de noodbrug geldt een contract voor 7 maanden; heeft u er aan gedacht dat deze mogelijk verlengd moet worden? Gaat het überhaupt lukken om voor de zomer van 2025 een weg te leggen?
Wethouder Hooijschuur geeft aan dat de contractduur bekend is en dat – indien nodig – tijdig verlengd zal worden en herhaalt het sterven: een integraal plan, er samen uitkomen en het parkeerterrein erboven erbij betrekken. En ja: het streven is om het voor het nieuwe seizoen voor elkaar te hebben.

De heer Hoogerheide (CDA Texel)
Wilde ook weten waarom de gemeenteraad niet actief is geïnformeerd over het niet doorgaan van het agendapunt *brug/weg Kogerstrand*. Vraag die resteert: wanneer komt het wel naar de gemeenteraad?
(Dit antwoord is later op de avond gegeven: het voorstel komt in december naar de gemeenteraad).

Mevrouw Van der Werf (Texels Belang)
Vorig jaar, 16 november, hebben wij een vraag gesteld, en antwoord gekregen (klik hier) over een excursie naar Energiecampus Leeuwarden. U gaf toen dit antwoord: '*We zijn voornemens in de loop van 2023 een duurzaamheidstour te organiseren voor raadsleden, commissieleden en het college. Deze suggestie nemen we graag mee in de afweging van de te bezoeken locaties*.'
De excursie is nog steeds niet georganiseerd.
Wethouder Kieft geeft aan zich dat ook af te vragen en geeft aan dat dat van de agenda van de raad afhangt; wanneer heeft de raad tijd dit te doen? (***Noot griffer**: Er is nog geen contact gezocht met de griffie over mogelijke data of handige tijdvakken voor deze excursie; zodra dat verzoek komt, zal – via het Afstemmingsoverleg - gekeken worden wat er mogelijk is.).*

De heer Hoogerheide (Texels Belang)
De naam Woontij is vanavond een paar keer gevallen (via de inspreker). Wat is de positie van de gemeente hierin?
Wethouder Van de Belt geeft aan dat de gemeente vergunningverlener is en dat de afspraken die gemaakt zijn (beheerder, statuur voor bewoners) zijn nagekomen; wij staan nu even *on hold* dus.

Texel in de Regio (Informatie vanuit het college over gemeenschappelijke regelingen zoals HVC, GGD en Omgevingsdienst).
Portefeuillehouders kunnen op deze plaats de gemeenteraad informeren over wetenswaardigheden die zich hebben voorgedaan in organisaties waarmee de gemeente samenwerkt via verlengd bestuur, bijvoorbeeld.

Wethouder Kieft informeert de gemeenteraad over 3 onderwerpen:
Vandaag is de Regiodeal ondertekend in Ede en Texel, via wethouder Kieft en de burgemeester, waren daarbij. Klik hier voor het persbericht. De heer Kieft verwijst verder naar een hele interessante website waar o.a. de Programmalijnen van de Regio Deal De Wadden te vinden zijn. Intern zal bekeken worden wanneer we daar concrete dingen aan kunnen verbinden.

Maandag 30 oktober hebben 17 gemeenten, ondernemersverenigingen en onderwijsinstellingen uit Noord-Holland Noord gezamenlijk het voorstel in voor een Regio Deal met het Rijk ingediend. Deze is gericht op het tegengaan van verdere verschraling van de sociaaleconomische situatie en het verbeteren van de leefbaarheid in deze regio. Wij ondersteunen dit uiteraard ook, maar hierbij geldt wel dat Texel alleen geld en capaciteit levert als iets ook echt nuttig voor Texel is. Er wordt nu gewerkt aan een Kansenagenda 2040.

En: Elke regio telt! Het Kabinet lijkt het nut te zien van een lange termijn investeringsstrategie, en de Kop van Noord-Holland is een van de vijf regio's die in dat rapport is uitgewerkt. Op 31 oktober was de startconferentie met de Kop over de Kansenagenda 2040.

6 **Informatie over Texelse onderwerpen vanuit burgemeester of college, zoals: Openbare Orde en veiligheid, het stikstofdossier.**

Bij dit agendapunt is geen inbreng geweest.

7 **Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden.**

Op 6 april 2023 is een akkoord gesloten over de CAO gemeenten en de CAO samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). De GGD Hollands Noorden valt onder de CAO SGO. Het is voor de GGD Hollands Noorden niet mogelijk om deze stijging met eigen middelen op te vangen. Het voorstel van het dagelijks bestuur (DB) is daarom om de deelnemersbijdrage aan de GGD Hollands Noorden voor 2023 eenmalig met € 2.021.924 te verhogen. Het algemeen bestuur (AB) heeft op 27 september 2023 ingestemd om dit voorstel van het DB voor zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden.

De heer Schuiringa en mevrouw Dros vertellen over de bevindingen van de Regionale RaadsRapporteurs. De ontwikkelingen op het GGiD-dossier worden kritische gevolgd, maar er zijn geen technische belemmeringen om dit voorstel over te nemen.

VERVOLG: **Hamerstuk** raadsvergadering 9 november 2023.

8 **Rapportage "grote projecten grondexploitaties".**

Volgens afspraak met de gemeenteraad, wordt de raad, twee keer per jaar, geïnformeerd over de grondexploitaties en de grote projecten.
Door de herberekening is er voor zes grondexploitaties een extra storting in de voorziening noodzakelijk. Voor een enkele grondexploitatie wordt de voorziening lager. Bij de grondexploitatie De Kompasschool is de eindwaarde minder voordelig geworden.

Resultaat bespreking Auditcommissie:
Er zijn geen technische redenen om dit voorstel niet aan te nemen.

VERVOLG: **Hamerstuk** raadsvergadering 9 november 2023.

9 **Ontwerp-Begroting De Bolder.**

VERVOLG: **Hamerstuk** raadsvergadering 9 november 2023.

10 **Ontwerp-Programmabegroting 2024.**

Door de gemeenteraad is op 21 juni 2023 de Perspectiefnota 2024 (klik hier) behandeld in de gemeenteraad. In deze nota is getracht om, met de in die tijd bekende informatie, een zo helder mogelijk meerjarenbeeld te schetsen. De ontwerp-Programmabegroting 2024 geeft ten opzichte van de perspectiefnota nog een niet sluitende meerjarenraming, echter minder negatief dan geschetst in juni jl.
In de meerjarenraming is de besluitvorming tot en met september 2023 opgenomen. Er zijn nog een aantal nieuwe ontwikkelingen die nog niet meegenomen zijn in de meerjarenraming. dit betreft o.a. het project "Huis van ontwikkeling", de toekomstbestendigheid van Leer-werkbedrijf De Bolder en het in stand houden van de scholen in de buitendorpen.

GroenZwart kondigt een voorstel aan met als titel: **Onderzoek naar het jaarrond zwemmen in Molenkoog**.

De Auditcommissie heeft wel wat (kleine) dingen gesignaleerd en wat tips (klik hier), maar het advies luidt:
Er zijn geen technische belemmeringen om de ontwerp-Programmabegroting 2024 vast te stellen.

De voorzitter bespreekt de aanpak voor het bespreken van de ontwerp-Programmabegroting en bedankt de organisatie voor de snelle beantwoording van de 75 (vooral) technische vragen; dat schept ruimte op deze avond voor een inhoudelijk debat.

Mevrouw Visser geeft namens de Auditcommissie aan dat er vanuit de bespreking een flink aantal tips is gekomen (klik hier), waarbij er altijd een luisterend oor is bij team Bedrijfsvoering. Tip aan de andere commissieleden: heb je een tip voor P&C documenten? Drop ze bij de Auditcommissie; die pakt het dan op.

Wethouder Hooijschuur geeft een inleiding op de begroting. Essentie: ambitieuze gemeente, maar met een solide begroting. Inzet op duurzaamheid, mobiliteit, wonen, sport en cultuur en een sociaal Texel. Wel het wordt het een uitdaging, gezien de krapte op de arbeidsmarkt, de (dus) hoge werkdruk en de beperktere financiële middelen (na 2024 nu geen sluitende begroting vanwege minder ontvangsten vanuit het Rijk).

Afspraken en toezeggingen:

- **Overhevelingen.** Wethouder Hooijschuur geeft aan dat het college in het eerste kwartaal van 2024 met een plan komt dat ervoor moet zorgen dat er voortaan minder wordt overgeheveld. N.a.v. een vraag van **de heer Hercules (PvdA pro Texel):** Daarbij wordt ook ingegaan op het financieel perspectief (hangt af van o.a. Tweede Kamerverkiezingen) – als duidelijk is of de kortingen wel/niet doorgaan (rode getallen zouden alsnog zwart kunnen worden).
- Excuses van de wethouder voor het foutieve bedrag in voorstel 213 (Fietspad Bosrandweg en Rozendijk verbreden); dit wordt aangepast in de definitieve begroting, die na 9 november wordt gemaakt en verstrekt (€ 3,8 miljoen wordt 1,8 miljoen; structureel € 130.000 per jaar).
- **De heer Schuiringa (VVD Texel)** krijgt antwoord op de vraag hoeveel FTE de gemeente eind 2024 heeft.
- **Mevrouw Van de Wetering (D66 Texel)** krijgt (waarschijnlijk op tijd) antwoord op de vraag wat het verhaal is achter de toename geweldsincidenten jeugd.
- N.a.v. een vraag van **de heer Berger (GroenLinks)** zal nog antwoord gegeven worden op de vraag over voorstel 203 Mobiliteitsvisie – over het niveau van participatie/ de participatieladder.
- N.a.v. inbreng van **mevrouw Van de Wetering (D66 Texel)** geeft wethouder Hooijschuur aan dat hij het structureel meenemen van bermverharding bij reconstructie of rehabilitering van wegen zal bespreken met Gemeentewerken (n.a.v. voorstel 201 Bermverharding aanbrengen/vervangen).
- N.a.v. een vraag van **de heer Kooiman (Hart voor Texel)** geeft wethouder Kieft aan dat het voorstel over de beheersvorm van de haven de eerste helft van 2024 naar de raad komt.
- N.a.v. een vraag van **de heer Hercules (PvdA pro Texel**) over de OV-concessie, dat er al gesprekken starten tussen provincie en Texelhopper**,** geeft wethouder Hooijschuur aan dat hij de raad een stand van zaken (ook: zaken die op het spel staan) zal geven t.a.v. de concessie openbaar vervoer (huidige loopt tot medio 2028).
- N.a.v. een vraag van **de heren Hercules (PvdA pro Texel) en Rutten (CDA Texel)** geeft wethouder Kieft aan dat hij zal nagaan of het al ingediende Visserij Ontwikkel Plan (VOP) voor onze regio verstrekt mag worden (essentie: ondernemers en leefgemeenschap moeten er van profiteren).
- N.a.v. een vraag van **mevrouw Van de Wetering (D66 Texel)** geeft wethouder Van de Belt aan dat hij in gesprek gaat met de OSG over Ledverlichting en zonnepanelen (zie ook hier, bladzijde 6.)
- Het antwoord op de vraag van D66 over 603 Structurele verhoging subsidieplafond klopt niet; hier zal naar gekeken worden (zie hier, blz. 4).
- N.a.v. een vraag van **de heer Hercules (PvdA pro Texel)** n.a.v. antwoorden op de vraag over BCF (klik hier, bladzijde 4) geeft wethouder Van de Belt aan dat in het voorjaar van 2024 over dit onderwerp gesproken zal worden (essentie: aanhaken qua bespreking BCF's bij de P & C-cyclus van de gemeente).
- N.a.v. een vraag van mevrouw **Van der Werf (Texels Belang)** over voorstel 606, de Jongeren Ontmoetingsplaats, geeft wethouder Van de Belt aan dat hij zal nagaan hoe het qua onderhoud geregeld is.
- N.a.v. een vraag van de **heer Schuiringa (VVD Texel**) geeft wethouder Van de Belt aan dat er in het eerste kwartaal uitgebreider over SPUK-gelden zal worden gesproken.

- N.a.v. een vraag **van mevrouw Visser (PvdA pro Texel)** wordt beaamd dat de extra kosten voor de accountant nog kunnen verwerkt in de definitieve versie van de Programmabegroting.
- Op de vraag van **de heer Hercules (PvdA pro Texel),** over de grondprijs voor sociale woningen, nu € 100; of dat verlaagd zou moeten/kunnen worden om bouw niet te bemoeilijken, zal wethouder Van de Belt schriftelijk terugkomen.

Overige onderwerpen van debat:

- Rapporten Rekenkamercommissie; omgang met aanbevelingen.
- Pitches en plannen haven Oudeschild; klankbordgroep met belanghebbenden van de haven.
- Parkeerterrein Stappenland (plan of onderzoek).
- Nachtvervoer (onderzoeken of gewoon doen).
- De Handhavingsjurist, inhuur of vast aannemen.
- Co-financiering VisserijOntwikkelPlan (zie ook deze Raadsinformatiebrief).
- Muziekonderwijs in de klas.
- Groenbeleid (over participatie en andere terreinbeheerders; 'groene overlegtafel').
- Voormalige IJsbaan herinrichten (participatie, veiligheidsmarge).
- JOP (over toezicht en mogelijke andere locaties – nabij PHH-gebouw).
- 'Om te onthouden' solvabiliteit GGD -8,5 %.
- Voormalige vuilstort (monitoring, per 1 januari 2027 alleen nog schoon water over de dijk).

VERVOLG: **Bespreekstuk** raadsvergadering 9 november 2023.

11 Aanbesteding accountant gemeente Texel.

De accountantsdiensten moesten opnieuw worden aanbesteed. Dit is in gezamenlijkheid gegaan met de andere Waddeneilanden en de gemeenschappelijke regeling De Wadden. Voor ieder Waddeneiland is een separate offerte gevraagd en uitgebracht. Er is een programma van eisen opgesteld, en er is onderhands offerte opgevraagd bij een drietal kantoren. Er is slechts één offerte uitgebracht door de huidige accountant. De offerte voldoet aan de gestelde eisen. Er wordt voorgesteld om ETL Assurance & Overheidsaccountants als accountant te benoemen voor de boekjaren 2024 en 2025, met een mogelijke verlenging van een jaar.

*De **Auditcommissie** adviseert om ETL Assurance & Overheidsaccountants als accountant te benoemen voor de boekjaren 2024 en 2025, met een mogelijke verlenging van een jaar.*

VERVOLG: **Hamerstuk** raadsvergadering 9 november 2023.

12 Ruimte voor het aankondigen van moties en initiatiefvoorstellen.

Hier wordt geen gebruik van gemaakt.

13 Ruimte voor bespreken (Raadsinformatie)brieven aan de raad, 'schoten voor de boeg'.

'Schoten voor de boeg' zijn onderwerpen die een fractie kan agenderen om bijvoorbeeld af te tasten hoe andere fracties denken over een onderwerp.

14 Ruimte voor bespreken van Lange Termijn Agenda.

Mevrouw Dros (GroenLinks Texel) zal nadere uitleg krijgen over de redenen van het doorschuiven van het onderwerp **Evaluatie van het fietspadenbeleid, gericht op capaciteit en veiligheid.**

N.a.v. inbreng van **de heer Hercules (PvdA pro Texel)** zal in het Afstemmingsoverleg gesproken gaan worden over de LTP, in relatie tot het actief informeren door het college over wijzigingen in de planning.

15 Mondelinge beantwoording Rondvragen Commissie (voor zover niet al beantwoord).

(Zie agendapunt 4)

16 Sluiting.

Agenda Raadscommissie

Datum	01-11-2023
Tijd	19:30 - 23:00
Locatie	Raadszaal
Voorzitter	De heer N. (Nick) Ran
Toelichting	De commissievergadering over o.a. de ontwerp-Programmabegroting 2024 vindt plaats in de raadszaal. De zaal is om 19.00 open en: er zijn weer twee **Gasten van de Raad!** De vergadering zal LIVE te volgen zijn via www.texel.nl/uitzendingraad.

1 **Opening, met een speciaal welkom aan de Gasten van de Raad, en mededelingen.**

2 **Vaststelling agenda.**

3 **Rondvraag Publiek.**

Inspreker:
De heer Eschweiler (over: overlast woonunits en het niet nakomen van afspraken met Woontij en Gemeente)

4 **Rondvraag Commissieleden.**

5 **Texel in de Regio (Informatie vanuit het college over gemeenschappelijke regelingen zoals HVC, GGD en Omgevingsdienst).**

Portefeuillehouders kunnen op deze plaats de gemeenteraad informeren over wetenswaardigheden die zich hebben voorgedaan in organisaties waarmee de gemeente samenwerkt via verlengd bestuur, bijvoorbeeld.

6 **Informatie over Texelse onderwerpen vanuit burgemeester of college, zoals: Openbare Orde en veiligheid, het stikstofdossier.**

7 **Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden.**

Op 6 april 2023 is een akkoord gesloten over de CAO gemeenten en de CAO samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). De GGD Hollands Noorden valt onder de CAO SGO. Het is voor de GGD Hollands Noorden niet mogelijk om deze stijging met eigen middelen op te vangen. Het voorstel van het dagelijks bestuur (DB) is daarom om de deelnemersbijdrage aan de GGD Hollands Noorden voor 2023 eenmalig met € 2.021.924 te verhogen. Het algemeen bestuur (AB) heeft op 27 september 2023 ingestemd om dit voorstel van het DB voor zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden.

8 **Rapportage "grote projecten grondexploitaties".**

Volgens afspraak met de gemeenteraad, wordt de raad, twee keer per jaar, geïnformeerd over de grondexploitaties en de grote projecten.
Door de herberekening is er voor zes grondexploitaties een extra storting in de voorziening noodzakelijk. Voor een enkele grondexploitatie wordt de voorziening lager. Bij de grondexploitatie De Kompasschool is de eindwaarde minder voordelig geworden.

Resultaat bespreking Auditcommisie:
Er zijn geen technische redenen om dit voorstel niet aan te nemen.

9 **Ontwerp-Begroting De Bolder.**

10 **Ontwerp-Programmabegroting 2024.**

Door de gemeenteraad is op 21 juni 2023 de Perspectiefnota 2024 (klik hier) behandeld in de gemeenteraad. In deze nota is getracht om, met de in die tijd bekende informatie, een zo helder mogelijk meerjarenbeeld te schetsen. De ontwerp-Programmabegroting 2024 geeft ten opzichte van de perspectiefnota nog een niet sluitende meerjarenraming, echter minder negatief dan geschetst in juni jl.
In de meerjarenraming is de besluitvorming tot en met september 2023 opgenomen. Er zijn nog een aantal nieuwe ontwikkelingen die nog niet meegenomen zijn in de meerjarenraming. dit betreft o.a. het project “Huis van ontwikkeling”, de toekomstbestendigheid van Leer-werkbedrijf De Bolder en het in stand houden van de scholen in de buitendorpen.

GroenZwart kondigt een voorstel aan met als titel: **Onderzoek naar het jaarrond zwemmen in Molenkoog**.

De Auditcommissie heeft wel wat (kleine) dingen gesignaleerd en wat tips (klik hier), maar het advies luidt:
Er zijn geen technische belemmeringen om de ontwerp-Programmabegroting 2024 vast te stellen.

11 **Aanbesteding accountant gemeente Texel.**

De accountantsdiensten moesten opnieuw worden aanbesteed. Dit is in gezamenlijkheid gegaan met de andere Waddeneilanden en de gemeenschappelijke regeling De Wadden. Voor ieder Waddeneiland is een separate offerte gevraagd en uitgebracht. Er is een programma van eisen opgesteld, en er is onderhands offerte opgevraagd bij een drietal kantoren. Er is slechts één offerte uitgebracht door de huidige accountant. De offerte voldoet aan de gestelde eisen. Er wordt voorgesteld om ETL Assurance & Overheidsaccountants als accountant te benoemen voor de boekjaren 2024 en 2025, met een mogelijke verlenging van een jaar.

*De **Auditcommissie** adviseert om ETL Assurance & Overheidsaccountants als accountant te benoemen voor de boekjaren 2024 en 2025, met een mogelijke verlenging van een jaar.*

12 **Ruimte voor het aankondigen van moties en initiatiefvoorstellen.**

13 **Ruimte voor bespreken (Raadsinformatie)brieven aan de raad, 'schoten voor de boeg'.**

'Schoten voor de boeg' zijn onderwerpen die een fractie kan agenderen om bijvoorbeeld af te tasten hoe andere fracties denken over een onderwerp.

14 **Ruimte voor bespreken van Lange Termijn Agenda.**

15 **Mondelinge beantwoording Rondvragen Commissie (voor zover niet reeds beantwoord).**

16 **Sluiting.**

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	1584
Extern Zaak ID	3384423
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 november 2023
Agendapunt	7
Titel	Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden.
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	R. van de Belt
Aanleiding	

Bijlagen
NIEUW Advies Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden
Bestuurlijk Advies - Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden
Bijlage 1. 20230929_zienswijzen gevolgen CAO SGO
Bijlage 2. RRN advies gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden
Bijlage 3. Brief zienswijze gemeente Texel gevolgen CAO 2023
Rapportage Regionale RaadsRapporteurs GGD - 24 oktober 2023

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	10 oktober 2023
Raadscommissie	**1 november 2023**
Raadsvergadering	9 november 2023

Gemeente Texel

.txl

Advies

Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.6	Kwaliteit van leven van alle Texelaars verbeteren
Beleidsdoel	2.6.1	Gezonde leefstijl bevorderen

Raadsvoorstel

Het college van burgemeester & wethouders vraagt de gemeenteraad kennis te nemen van hun voorgenomen besluit om:

1. Een positieve zienswijze af te geven op een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Hollands Noorden á € 3,02 per inwoner voor 2023 om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 te dekken, met daarbij de voorwaarde dat de herrekening indexatie T-2 in de kadernota 2026 voor de GGD Hollands Noorden uitgaat van het oorspronkelijke indexatiepercentage 2023 van 2,3%.
2. De financiële gevolgen voor de gemeente Texel ad € 41.308,- uit de Algemene Reserve te dekken.
3. Deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

En stelt de raad voor om *geen* wensen en bedenking te hebben.

Toelichting

Op 6 april 2023 is een akkoord gesloten over de CAO gemeenten en de CAO samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). De GGD Hollands Noorden valt onder de CAO SGO. Het is voor de GGD Hollands Noorden niet mogelijk om deze stijging met eigen middelen op te vangen. Het voorstel van het dagelijks bestuur (DB) is daarom om de deelnemersbijdrage aan de GGD Hollands Noorden voor 2023 eenmalig met € 2.021.924 te verhogen. Het algemeen bestuur (AB) heeft op 27 september 2023 ingestemd om dit voorstel van het DB voor zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden.

Consequenties

Financieel	☑ Ja ☐ Nee		Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee	
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee		Beheer	☐ Ja ☑ Nee	
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee		Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee	
Beleid	☐ Ja ☑ Nee		Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee	
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee		Regie		
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee		**Zaaknummer**	3384423	

Bijlagen

1. 20230929_zienswijzen gevolgen CAO SGO
2. RRN advies gevolgen van de CAO voor GGD Hollands Noorden voor 2023
3. Bijlage 1 Brief zienswijze gemeente Texel gevolgen CAO 2023

Gemeente Texel

Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden

Samenvatting

Het dagelijks bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden (hierna GGD) heeft op 12 juli 2023 een voorstel gedaan om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 te dekken met een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage. Het algemeen bestuur (AB) van de GGD heeft destijds besloten dit niet aan de raden voor te leggen. Op 27 september 2023 heeft het DB een gewijzigd voorstel aan het AB aangeboden. Het AB heeft besloten dit voorstel voor zienswijze aan de gemeenteraden voor te leggen. De raden kunnen voor 8 december 2023 een zienswijze geven. Medio december wordt een extra AB vergadering ingepland waarin de ingediende zienswijzen en het voorstel gevolgen CAO 2023 worden behandeld.

Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden

Argumenten tot advies

Het voorstel aan de raad is om een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage om de gevolgen van de CAO te dekken, aangezien de GGD niet beschikt over de middelen om de indexatie uit eigen begroting te dekken. Hierbij is rekening gehouden met de financiële berekening die de GGD heeft uitgevoerd om de verwachte kosten te berekenen en de positieve advisering van de financiële klankbordgroep.

Inhoudelijke aspecten
Werknemers van de GGD vallen onder de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). Op 6 april 2023 is een nieuw akkoord gesloten over de CAO gemeenten en de CAO SGO. Deze nieuwe CAO loopt van 2 januari 2023 tot en met 1 januari 2024. Landelijk gezien zorgt de CAO voor een gemiddelde loonstijging van 9,1%, waar de GGD in de begroting 2023 is uitgegaan van een stijging van 2,3%.
In de nieuwe CAO afspraken hangt de stijging van het salaris sterk samen met de opbouw van het loonhuis van de organisatie waar de CAO in valt. Laag in het loonhuis is de procentuele stijging van de lonen hoger dan hoger in het loonhuis.

Financiële aspecten
In het oorspronkelijke advies, wat op 12 juli 2023 aan het algemeen bestuur is voorgelegd, was een compensatie van de loonstijging voorgesteld op basis van de landelijke gemiddelde stijging van 9,1%. Het algemeen bestuur heeft hier niet mee ingestemd en de GGD verzocht om naar de opbouw van het loonhuis van de GGD te kijken om een preciezer beeld van de gevolgen voor de GGD te berekenen.

In totaal gaat het bij de GGD om 447,22 fte. De GGD heeft voor alle medewerkers individueel een vergelijking gemaakt tussen de bruto loonsom op grond van de oude CAO en de bruto loonsom van de nieuwe CAO. Hiermee is per loonschaal het gemiddelde stijgingspercentage bepaald. Dit stijgingspercentage is per schaal gewogen op basis van het aantal fte's. Op die manier is een gemiddeld stijgingspercentage voor de totale organisatie bepaald. De 'gewogen gemiddelde loonstijging' voor de GGD komt dan op 8,12%, in plaats van de 9,1% die in het voorstel van juli 2023 werd aangehouden.

In de begroting 2023 is een percentage van 2,3% aangehouden met een geraamde loonsom van € 35.540.000,-. Met het bijgestelde percentage van 8,12% komt de GGD op een geraamde loonsom van € 37.561.924,-. Hiermee komen ze op een begrotingstekort van € 2.021.924,-. Dit bedrag heeft de GGD vertaalt naar een deelnemersbijdrage per inwoner op basis van het aantal inwoner per 1 januari 2022. Dit zorgt voor een eenmalige verhoging van de deelnemersbijdrage met € 3,02 per inwoner.

Het DB van de GGD heeft voorgesteld de gevolgen van de CAO stijging niet via nacalculatie te dekken aangezien dit zou betekenen dat de gemeenten pas achteraf, bij de vaststelling van de jaarrekening 2023, geconfronteerd zouden worden met de kostenstijging over 2023. Via een zienswijzeprocedure worden de raden in positie gebracht met betrekking tot de kosten die samenhangen met de voor 2023 afgesloten CAO. Daarnaast is het in geval van nacalculatie moeilijk vast te stellen op welke wijze de nieuwe CAO precies uitwerkt naar de exploitatie van de GGD. Het budget dat de GGD in de begroting heeft opgenomen voor loonkosten wordt door de GGD niet altijd alleen aan loonkosten besteed, maar in voorkomende gevallen bijvoorbeeld ook aan inhuur van medewerkers. Het toepassen van nacalculatie voorziet hier niet in, terwijl de kosten voor inhuur eveneens zijn gestegen. Getracht is om de werkelijke te verwachten kosten van de GGD zo exact mogelijk te benaderen.

Gevolgen 2024
Het gaat hier om een incidenteel financieel effect dat uitsluitend betrekking heeft op het begrotingsjaar 2023. In de begroting van 2024 is door de GGD rekening gehouden met een forse indexatie voor loon- en prijsstijgingen. De Begroting 2024 is in het AB van 12 juli 2023 vastgesteld.

Afwijkend proces
Vanuit de GGD is het verzoek gekomen de zienswijzen voor 8 december 2023 aan te leveren. Op 6 december zal het DB vergaderen en een advies opstellen op basis van de zienswijzen die op dat moment al binnen zijn. Vervolgens plant de GGD nog een AB vergadering in week 50 of 51, zodat het AB nog in het jaar 2023 een besluit neemt over de gevolgen CAO 2023.

Volgens afspraak gaan stukken met betrekking tot de gemeenschappelijke regelingen (dus ook de GGD) in de Kop eerst langs de Regionale Raad Noordkop (RRN) voordat hier in de individuele raden een besluit over genomen wordt. Dit jaar is er nog één RRN vergadering, namelijk op 14 november 2023. Voor de gemeente Texel betekend de reguliere route via de RRN dat de zienswijze pas in de raad van 19 december behandeld kan worden. In dit geval is het niet mogelijk de zienswijze voor 8 december bij de GGD aan te leveren.

De GGD is verzocht of het mogelijk was de deadline van 8 december te verplaatsen, zodat Texel (en ditzelfde geld ook voor Schagen) ook de kans heeft om de zienswijze via de reguliere route in te dienen. De GGD heeft hierop gereageerd dat dit niet mogelijk is. De accountant van de GGD heeft aangegeven dat het besluit in 2023 genomen dient te worden, waardoor de GGD aangeeft geen mogelijkheid te hebben de datum van 8 december te verplaatsen. Wettelijk gezien is de GGD hier in zijn recht, aangezien de wet gemeenschappelijke regeling aangeeft dat de raden acht weken hebben om hun zienswijze in te dienen nadat het onderwerp is ontvangen. De GGD heeft op 1 oktober de documenten aangeboden aan de gemeenten. 8 december is 10 weken later en de GGD voldoet daardoor aan de minimale termijn van acht weken.

Vanuit de GGD is aangegeven dat wanneer gekozen wordt om de stukken in de raad van 19 december te behandelen. De zienswijze van de gemeenten Texel niet meegenomen kan worden in de besluitvorming. Omwille van de tijd is het advies aan het college om als uitzondering te besluiten deze keer geen gebruik te maken van de adviesfunctie van de RRN en de stukken in de raad van 9 november te behandelen. Dit geeft de raad van Texel de mogelijkheid om voor de gestelde datum van de GGD een zienswijze op de stukken af te geven. De stukken zullen wel geagendeerd worden voor de RRN van 14 november, zodat de andere kop gemeenten het advies van de RRN wel in hun zienswijze kunnen meenemen.

Extra informatie vanuit Dijk en Waard
Op 13 oktober 2023 hebben wij extra informatie ontvangen van gemeenten uit de regio met betrekking tot het zienswijzevoorstel ‘Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden’. Deze informatie is als volgt:
De indexatie in de FUGR houdt rekening met 2 elementen,

1. *Berekening indexatie voor kadernota T+1*
2. *Herrekening indexatie T-2.*

Dit houdt in dat bij de kadernota 2026 herrekening gaat plaatsvinden over 2023. Als de raden akkoord gaan met de eenmalige hogere bijdrage én in de kadernota 2026 wordt rekening gehouden met een hogere indexatie i.v.m. herrekening 2023, wordt de GGD extra gecompenseerd. Om deze reden wordt voorgesteld om in de zienswijze op te nemen dat de raad wel akkoord gaat met de eenmalige verhoging van de bijdrage in 2023, maar dat de herrekening 2023 voor de GGD bij de kadernota 2026 niet meegenomen zal worden.

Naar aanleiding van deze informatie is in Dijk en Waard de volgende zienswijze geadviseerd:

De raad gaat akkoord met een eenmalige verhoging van de bijdrage in 2023, met daarbij de voorwaarde dat de herrekening in de kadernota 2026 over het jaar 2023 voor de GGD niet wordt meegenomen.

Alternatieven

Het alternatief is een negatieve zienswijze afgeven op een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Hollands Noorden voor 2023 om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 te dekken. Tijdens het aanbieden van de Begroting 2024 is reeds gebleken dat de GGD niet beschikt over toereikende reserves om een dergelijke verhoging te dekken. Wanneer van de GGD verwacht wordt dit uit eigen middelen te dekken, zal dit waarschijnlijk bezuinigingen in de uitvoering tot gevolg hebben. Deze bezuinigingen zijn niet wenselijk.

Een alternatief op het proces is de reguliere route volgen via de RRN van 14 november. Dit heeft als gevolg dat op 19 december een raadsbesluit genomen wordt over de zienswijze. Waardoor deze zienswijze niet meegenomen zal worden bij de besluitvorming van het AB over dit onderwerp.

Consequenties van het advies

- Financieel

Kosten		
Incidenteel	Voor het jaar 2023	€ 41.308

Dekking	Algemene Reserves

Het DB van de GGD heeft per brief op 10 augustus 2023 aan de Regietafel Noord-Holland Noord gevraagd een

uitspraak te doen over hoe in dergelijke gevallen te handelen, aangezien de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) niet voorziet in deze uitzonderlijke afwijking als gevolg van loon- en prijsstijgingen in het lopende begrotingsjaar.
De FUGR voorziet niet in een leidraad voor deze situatie. Voor de GGD is deze stijging niet met eigen middelen op te vangen, waardoor een beroep wordt gedaan op de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling. Zeer waarschijnlijk speelt deze problematiek ook bij andere gemeenschappelijke regelingen, daarom heeft de GGD de Regietafel gevraagd hier een uitspraak over te doen.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ 2018
- Artikel 2 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling GGD HN
- De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023
- De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.6	Kwaliteit van leven van alle Texelaars verbeteren
Beleidsdoel	2.6.1	Gezonde leefstijl bevorderen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester & wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018
- Artikel 2 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling GGD HN
- De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023
- De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Overwegende

- Dat de GGD een aantal belangrijke taken uitvoert op het gebied van de publieke gezondheidszorg voor onder andere Texelse kinderen en jongeren, kwetsbare inwoners, infectieziektenbestrijding en het doen van onderzoek naar de gezondheidssituatie van de Texelse inwoners;
- Dat de gemeenteraad de mogelijkheid krijgt om haar zienswijze in te dienen op de gevolgen CAO 2023 van de GGD HN;
- Dat de GGD wettelijk verplicht is om de verhoging van de CAO aan de medewerkers uit te betalen en deze kosten dus sowieso moet maken;
- Dat bij de begroting 2024 al gebleken is dat de GGD niet beschikt over de middelen om een dergelijke financiële last uit eigen budget te dekken en dat wanneer dit wel gevraagd wordt dit waarschijnlijk bezuinigingen op de uitvoering met zich mee brengt.

Besluit

Kennis te nemen van het voorgenomen besluit van het college om:

1. Een positieve zienswijze af te geven op een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Hollands Noorden á € 3,02 per inwoner voor 2023 om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 te dekken, met daarbij de voorwaarde dat de herrekening indexatie T-2 in de kadernota 2026 voor de GGD Hollands Noorden uitgaat van het oorspronkelijke indexatiepercentage 2023 van 2,3%.
2. De financiële gevolgen voor de gemeente Texel ad € 41.308,- uit de Algemene Reserve te dekken.
3. Deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

En heeft *geen* wensen en bedenkingen ten aanzien van de voorgenomen wijze van behandeling.

Ondertekening **Bijlagen**

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3384423

1.20230929_zienswijzen gevolgen CAO SGO
2.RRN advies gevolgen van de CAO voor GGD Hollands Noorden voor 2023
3.Bijlage 1 Brief zienswijze gemeente Texel gevolgen CAO 2023

Gemeente Texel

.txl

Advies

Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.6	Kwaliteit van leven van alle Texelaars verbeteren
Beleidsdoel	2.6.1	Gezonde leefstijl bevorderen

Raadsvoorstel

Het college van burgemeester & wethouders vraagt de gemeenteraad kennis te nemen van hun voorgenomen besluit om:

1. Een positieve zienswijze af te geven op een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Hollands Noorden á € 3,02 per inwoner voor 2023 om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 te dekken.
2. De financiële gevolgen voor de gemeente Texel ad € 41.308,- uit de Algemene Reserve te dekken.
3. Deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

En stelt de raad voor om *geen* wensen en bedenking te hebben.

Toelichting

Op 6 april 2023 is een akkoord gesloten over de CAO gemeenten en de CAO samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). De GGD Hollands Noorden valt onder de CAO SGO. Het is voor de GGD Hollands Noorden niet mogelijk om deze stijging met eigen middelen op te vangen. Het voorstel van het dagelijks bestuur (DB) is daarom om de deelnemersbijdrage aan de GGD Hollands Noorden voor 2023 eenmalig met € 2.021.924 te verhogen. Het algemeen bestuur (AB) heeft op 27 september 2023 ingestemd om dit voorstel van het DB voor zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden.

Consequenties

Financieel	☑ Ja ☐ Nee	Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee	Beheer	☐ Ja ☑ Nee
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee
Beleid	☐ Ja ☑ Nee	Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	3384423

Bijlagen

1. 20230929_zienswijzen gevolgen CAO SGO
2. RRN advies gevolgen van de CAO voor GGD Hollands Noorden voor 2023
3. Bijlage 1 Brief zienswijze gemeente Texel gevolgen CAO 2023

Gemeente Texel

Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden

Samenvatting

Het dagelijks bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden (hierna GGD) heeft op 12 juli 2023 een voorstel gedaan om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 te dekken met een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage. Het algemeen bestuur (AB) van de GGD heeft destijds besloten dit niet aan de raden voor te leggen. Op 27 september 2023 heeft het DB een gewijzigd voorstel aan het AB aangeboden. Het AB heeft besloten dit voorstel voor zienswijze aan de gemeenteraden voor te leggen. De raden kunnen voor 8 december 2023 een zienswijze geven. Medio december wordt een extra AB vergadering ingepland waarin de ingediende zienswijzen en het voorstel gevolgen CAO 2023 worden behandeld.

Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden

Argumenten tot advies

Het voorstel aan de raad is om een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage om de gevolgen van de CAO te dekken, aangezien de GGD niet beschikt over de middelen om de indexatie uit eigen begroting te dekken. Hierbij is rekening gehouden met de financiële berekening die de GGD heeft uitgevoerd om de verwachte kosten te berekenen en de positieve advisering van de financiële klankbordgroep.

Inhoudelijke aspecten
Werknemers van de GGD vallen onder de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). Op 6 april 2023 is een nieuw akkoord gesloten over de CAO gemeenten en de CAO SGO. Deze nieuwe CAO loopt van 2 januari 2023 tot en met 1 januari 2024. Landelijk gezien zorgt de CAO voor een gemiddelde loonstijging van 9,1%, waar de GGD in de begroting 2023 is uitgegaan van een stijging van 2,3%.
In de nieuwe CAO afspraken hangt de stijging van het salaris sterk samen met de opbouw van het loonhuis van de organisatie waar de CAO in valt. Laag in het loonhuis is de procentuele stijging van de lonen hoger dan hoger in het loonhuis.

Financiële aspecten
In het oorspronkelijke advies, wat op 12 juli 2023 aan het algemeen bestuur is voorgelegd, was een compensatie van de loonstijging voorgesteld op basis van de landelijke gemiddelde stijging van 9,1%. Het algemeen bestuur heeft hier niet mee ingestemd en de GGD verzocht om naar de opbouw van het loonhuis van de GGD te kijken om een preciezer beeld van de gevolgen voor de GGD te berekenen.

In totaal gaat het bij de GGD om 447,22 fte. De GGD heeft voor alle medewerkers individueel een vergelijking gemaakt tussen de bruto loonsom op grond van de oude CAO en de bruto loonsom van de nieuwe CAO. Hiermee is per loonschaal het gemiddelde stijgingspercentage bepaald. Dit stijgingspercentage is per schaal gewogen op basis van het aantal fte's. Op die manier is een gemiddeld stijgingspercentage voor de totale organisatie bepaald. De 'gewogen gemiddelde loonstijging' voor de GGD komt dan op 8,12%, in plaats van de 9,1% die in het voorstel van juli 2023 werd aangehouden.

In de begroting 2023 is een percentage van 2,3% aangehouden met een geraamde loonsom van € 35.540.000,-. Met het bijgestelde percentage van 8,12% komt de GGD op een geraamde loonsom van € 37.561.924,-. Hiermee komen ze op een begrotingstekort van € 2.021.924,-. Dit bedrag heeft de GGD vertaalt naar een deelnemersbijdrage per inwoner op basis van het aantal inwoner per 1 januari 2022. Dit zorgt voor een eenmalige verhoging van de deelnemersbijdrage met € 3,02 per inwoner.

Het DB van de GGD heeft voorgesteld de gevolgen van de CAO stijging niet via nacalculatie te dekken aangezien dit zou betekenen dat de gemeenten pas achteraf, bij de vaststelling van de jaarrekening 2023, geconfronteerd zouden worden met de kostenstijging over 2023. Via een zienswijzeprocedure worden de raden in positie gebracht met betrekking tot de kosten die samenhangen met de voor 2023 afgesloten CAO. Daarnaast is het in geval van nacalculatie moeilijk vast te stellen op welke wijze de nieuwe CAO precies uitwerkt naar de exploitatie van de GGD. Het budget dat de GGD in de begroting heeft opgenomen voor loonkosten wordt door de GGD niet altijd alleen aan loonkosten besteed, maar in voorkomende gevallen bijvoorbeeld ook aan inhuur van medewerkers. Het toepassen van nacalculatie voorziet hier niet in, terwijl de kosten voor inhuur eveneens zijn gestegen. Getracht is om de werkelijke te verwachten kosten van de GGD zo exact mogelijk te benaderen.

Gevolgen 2024
Het gaat hier om een incidenteel financieel effect dat uitsluitend betrekking heeft op het begrotingsjaar 2023. In de begroting van 2024 is door de GGD rekening gehouden met een forse indexatie voor loon- en prijsstijgingen. De Begroting 2024 is in het AB van 12 juli 2023 vastgesteld.

Afwijkend proces
Vanuit de GGD is het verzoek gekomen de zienswijzen voor 8 december 2023 aan te leveren. Op 6 december zal het DB vergaderen en een advies opstellen op basis van de zienswijzen die op dat moment al binnen zijn. Vervolgens plant de GGD nog een AB vergadering in week 50 of 51, zodat het AB nog in het jaar 2023 een besluit neemt over de gevolgen CAO 2023.

Volgens afspraak gaan stukken met betrekking tot de gemeenschappelijke regelingen (dus ook de GGD) in de Kop eerst langs de Regionale Raad Noordkop (RRN) voordat hier in de individuele raden een besluit over genomen wordt. Dit jaar is er nog één RRN vergadering, namelijk op 14 november 2023. Voor de gemeente Texel betekend de reguliere route via de RRN dat de zienswijze pas in de raad van 19 december behandeld kan worden. In dit geval is het niet mogelijk de zienswijze voor 8 december bij de GGD aan te leveren.

De GGD is verzocht of het mogelijk was de deadline van 8 december te verplaatsen, zodat Texel (en ditzelfde geld ook voor Schagen) ook de kans heeft om de zienswijze via de reguliere route in te dienen. De GGD heeft hierop gereageerd dat dit niet mogelijk is. De accountant van de GGD heeft aangegeven dat het besluit in 2023 genomen dient te worden, waardoor de GGD aangeeft geen mogelijkheid te hebben de datum van 8 december te verplaatsen. Wettelijk gezien is de GGD hier in zijn recht, aangezien de wet gemeenschappelijke regeling aangeeft dat de raden acht weken hebben om hun zienswijze in te dienen nadat het onderwerp is ontvangen. De GGD heeft op 1 oktober de documenten aangeboden aan de gemeenten. 8 december is 10 weken later en de GGD voldoet daardoor aan de minimale termijn van acht weken.

Vanuit de GGD is aangegeven dat wanneer gekozen wordt om de stukken in de raad van 19 december te behandelen. De zienswijze van de gemeenten Texel niet meegenomen kan worden in de besluitvorming. Omwille van de tijd is het advies aan het college om als uitzondering te besluiten deze keer geen gebruik te maken van de adviesfunctie van de RRN en de stukken in de raad van 9 november te behandelen. Dit geeft de raad van Texel de mogelijkheid om voor de gestelde datum van de GGD een zienswijze op de stukken af te geven. De stukken zullen wel geagendeerd worden voor de RRN van 14 november, zodat de andere kop gemeenten het advies van de RRN wel in hun zienswijze kunnen meenemen.

Alternatieven

Het alternatief is een negatieve zienswijze afgeven op een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Hollands Noorden voor 2023 om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 te dekken. Tijdens het aanbieden van de Begroting 2024 is reeds gebleken dat de GGD niet beschikt over toereikende reserves om een dergelijke verhoging te dekken. Wanneer van de GGD verwacht wordt dit uit eigen middelen te dekken, zal dit waarschijnlijk bezuinigingen in de uitvoering tot gevolg hebben. Deze bezuinigingen zijn niet wenselijk.

Een alternatief op het proces is de reguliere route volgen via de RRN van 14 november. Dit heeft als gevolg dat op 19 december een raadsbesluit genomen wordt over de zienswijze. Waardoor deze zienswijze niet meegenomen zal worden bij de besluitvorming van het AB over dit onderwerp.

Consequenties van het advies

- Financieel

Kosten		
Incidenteel	Voor het jaar 2023	€ 41.308

Dekking	Algemene Reserves

Het DB van de GGD heeft per brief op 10 augustus 2023 aan de Regietafel Noord-Holland Noord gevraagd een uitspraak te doen over hoe in dergelijke gevallen te handelen, aangezien de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) niet voorziet in deze uitzonderlijke afwijking als gevolg van loon- en prijsstijgingen in het lopende begrotingsjaar.
De FUGR voorziet niet in een leidraad voor deze situatie. Voor de GGD is deze stijging niet met eigen middelen op te vangen, waardoor een beroep wordt gedaan op de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling. Zeer waarschijnlijk speelt deze problematiek ook bij andere gemeenschappelijke regelingen, daarom heeft de GGD de Regietafel gevraagd hier een uitspraak over te doen.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ 2018
- Artikel 2 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling GGD HN
- De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023
- De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.6	Kwaliteit van leven van alle Texelaars verbeteren
Beleidsdoel	2.6.1	Gezonde leefstijl bevorderen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester & wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018
- Artikel 2 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling GGD HN
- De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023
- De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Overwegende

- Dat de GGD een aantal belangrijke taken uitvoert op het gebied van de publieke gezondheidszorg voor onder andere Texelse kinderen en jongeren, kwetsbare inwoners, infectieziektenbestrijding en het doen van onderzoek naar de gezondheidssituatie van de Texelse inwoners;
- Dat de gemeenteraad de mogelijkheid krijgt om haar zienswijze in te dienen op de gevolgen CAO 2023 van de GGD HN;
- Dat de GGD wettelijk verplicht is om de verhoging van de CAO aan de medewerkers uit te betalen en deze kosten dus sowieso moet maken;
- Dat bij de begroting 2024 al gebleken is dat de GGD niet beschikt over de middelen om een dergelijke financiële last uit eigen budget te dekken en dat wanneer dit wel gevraagd wordt dit waarschijnlijk bezuinigingen op de uitvoering met zich mee brengt.

Besluit

Kennis te nemen van het voorgenomen besluit van het college om:

1. Een positieve zienswijze af te geven op een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Hollands Noorden á € 3,02 per inwoner voor 2023 om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 te dekken.
2. De financiële gevolgen voor de gemeente Texel ad € 41.308,- uit de Algemene Reserve te dekken.
3. Deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

En heeft *geen* wensen en bedenkingen ten aanzien van de voorgenomen wijze van behandeling.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3384423

Bijlagen

1.20230929_zienswijzen gevolgen CAO SGO
2.RRN advies gevolgen van de CAO voor GGD Hollands Noorden voor 2023
3.Bijlage 1 Brief zienswijze gemeente Texel gevolgen CAO 2023

GGD Hollands Noorden
Samen werken aan gezond leven

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

De colleges en gemeenteraden van de bij
GGD Hollands Noorden aangesloten
gemeenten

Uw kenmerk	:		E-mail	:	ykoopen@ggdhn.nl
Ons kenmerk	:	20230928_best.	Datum	:	29 september 2023
Contactpersoon	:	mw. mr. Y.C. Koopen	Bijlage(n)	:	
Telefoonnummer	:	06 51955857	Onderwerp	:	Zienswijze gevolgen CAO

Geacht college, geachte raden,

Op 6 april 2023 hebben de VNG, de Werkgeversorganisatie Samenwerkende Gemeentelijke Organisatie (WSGO) en vakbonden een akkoord gesloten over de CAO gemeenten en de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). Deze CAO's gelden voor ruim 190.000 medewerkers. GGD Hollands Noorden valt onder de CAO SGO. De nieuwe CAO loopt van 2 januari 2023 tot en met 1 januari 2024. Graag informeren we u over de gevolgen en vragen wij u om een zienswijze.

Gevolgen van de CAO voor GGD Hollands Noorden

De nieuw afgesloten CAO voorziet landelijk in een gemiddelde stijging van 9,1 procent. In de begroting 2023 van GGD HN is, op grond van de indexatiebrief van de FUGR van oktober 2021, die betrekking had op het begrotingsjaar 2023, uitgegaan van een stijging van 2,3 procent. Een verschil van 6,8 procent.
'Landelijk gemiddeld' betekent dat de CAO qua kosten voor sommige organisaties hoger uitvalt en voor sommige organisaties lager. Dit hangt sterk samen met de opbouw van het loonhuis van de verschillende organisaties die onder de CAO vallen. Er is op verzoek van het algemeen bestuur gekeken naar de opbouw van het loonhuis van GGD Hollands Noorden om een meer precies beeld van de gevolgen voor GGD Hollands Noorden te berekenen. In totaal gaat het bij GGD Hollands Noorden om 447,22 fte.
Dat betekent dat voor alle medewerkers individueel een vergelijking is gemaakt tussen de bruto loonsom op grond van de oude CAO en de bruto loonsom nieuwe CAO. Op die manier is per loonschaal het gemiddelde stijgingspercentage bepaald. Vervolgens is dit stijgingspercentage per schaal gewogen op basis van de aantallen fte's. Deze weging is nodig om te komen tot een gemiddeld stijgingspercentage voor de GGD HN als geheel. Specifiek gaat het dan om het aantal fte per loonschaal en de gemiddelde stijging bij die loonschaal ten opzichte van het totale loonhuis. De 'gewogen gemiddelde loonstijging' voor GGD HN als totaal komt dan uit op 8,12 procent. In de bijlagen vind u een berekening van de gevolgen.

Besluit algemeen bestuur

In het algemeen bestuur van 27 september 2023 is door het dagelijks bestuur een voorstel gedaan om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 af te dekken met een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage. Het dagelijks bestuur heeft daarbij voorgesteld dit niet via nacalculatie te doen omdat dit zou betekenen dat de deelnemers (gemeenten) pas achteraf bij de vaststelling van de Jaarrekening 2023 geconfronteerd met de (aanzienlijke) kostenstijging over 2023 bij GGD HN. Het dagelijks bestuur gaf er de voorkeur aan de raden van de deelnemers via de zienswijzeprocedure in positie te brengen met betrekking tot de kosten die samenhangen met de voor 2023 afgesloten CAO. Daarnaast is het ook van belang te beseffen

GGD Hollands Noorden
Samen werken aan gezond leven

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

dat ook in geval van nacalculatie het moeilijk is vast te stellen op welke wijze de nieuwe CAO precies uitwerkt naar de exploitatie van de GGD HN. Het in de begroting opgenomen budget voor loonkosten wordt niet altijd aan loonkosten besteed, maar in voorkomende gevallen bijvoorbeeld ook aan inhuur van medewerkers. Het toepassen van nacalculatie zou hier dan niet in voorzien, terwijl ook de kosten van inhuur zijn gestegen. Dit neemt niet weg dat het dagelijks bestuur van mening is dat het zaak is om de werkelijke te verwachten kosten voor GGD HN zo exact mogelijk te benaderen.
Het algemeen bestuur heeft op 27 september 2023 ingestemd om het voorstel om de deelnemersbijdrage aan GGD Hollands Noorden voor 2023 eenmalig met € 2.021.924 te verhogen voor zienswijzen voor te leggen aan de gemeenteraden. Voor GGD Hollands Noorden is het niet mogelijk om deze stijging met eigen middelen op te vangen. Om die reden moet een beroep gedaan worden op de deelnemers.

Gevolgen in 2024

Goed te vermelden is dat het hier gaat om een incidenteel financieel effect dat uitsluitend betrekking heeft op het begrotingsjaar 2023. Dit komt omdat, hoewel de CAO voor 2024 en verder op dit moment nog onbekend is, in de begroting 2024 wel rekening is gehouden met een forse indexatie voor loon- en prijsstijgingen. De Begroting 2024 GGD Hollands Noorden is in het algemeen bestuur van 12 juli 2023 (geamendeerd) vastgesteld (besluit opgenomen in bijlage 2).

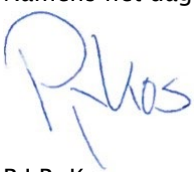
Verzoek aan Regietafel

De systematiek op grond waarvan compensatie voor gemeenschappelijke regelingen plaats vindt, te weten de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) voorziet feitelijk niet in deze uitzonderlijke afwijking als gevolg van loon- en prijsstijgingen in het lopende begrotingsjaar.
Door het dagelijks bestuur is bij brief d.d. 10 augustus 2023 aan de Regietafel Noord-Holland Noord gevraagd om een uitspraak te doen hoe in dergelijke gevallen te handelen. Het is voor zover ons bekend niet eerder voorgekomen dat de werkelijke loonstijging in zodanige mate afwijkt van het uitgangspunt zoals opgenomen in de indexatiebrief van de Regietafel. De FUGR voorziet niet in een leidraad voor deze situatie. Voor GGD Hollands Noorden is deze stijging niet met eigen middelen op te vangen en moet een beroep worden gedaan op de deelnemers. Deze problematiek speelt zeer waarschijnlijk ook bij andere gemeenschappelijke regelingen, zodat het voor de hand ligt dat de Regietafel hier een uitspraak over doet.

Resumerend

Wij verzoeken uw raad om een zienswijze te geven op het voorstel van het algemeen bestuur om de deelnemersbijdrage aan GGD Hollands Noorden voor 2023 eenmalig met € 2.021.924 te verhogen.
Wij ontvangen uw zienswijze graag uiterlijk 8 december aanstaande. Het definitieve voorstel wordt met de uitgebrachte zienswijzen geagendeerd voor een nog te plannen vergadering van het algemeen bestuur medio december 2023.
U kunt uw zienswijze (bij voorkeur digitaal) toezenden aan de directiesecretaris Yvonne Koopen via ykoopen@ggdhn.nl.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur,

P.J.R. Kos,
voorzitter,

E.J. Paulina,
secretaris/directeur.

GGD Hollands Noorden
Samen werken aan gezond leven

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

Bijlage 1

In onderstaande tabel is dit percentage afgezet tegen de in de begroting 2023 opgenomen indexatie van 2,3 procent.

Nr.	Omschrijving	Percentage	Geraamde loonsom
1.	**Basis berekening loonsom Begroting 2023**		**34.740.958**
2.	Loonsom Begroting 2023	2,30 %	35.540.000
3.	Bijgestelde loonsom (o.b.v. gemiddeld percentage)	8,12 %	37.561.924
4.	**Verschil 2 en 3**	**5,82 %**	**2.021.924**

Hieronder is het bedrag per inwoner berekend en worden de bedragen per gemeente weergegeven op basis van het aantal inwoners per 1-1-2022 (basis voor deelnemersbijdrage begroting 2023).

De eenmalige verhoging bedraagt € 3,02 per inwoner.

1.	**Basis berekening loonsom 2023**		**34.740.958**
2.	Loonsom Begroting 2023	2,30 %	35.540.000
3.	Bijgestelde loonsom GGD specifiek	8,12 %	37.561.924
4.	**Verschil 2 en 3**	**5,82 %**	**2.021.924**
	Aantal inwoners per 1 januari 2022		669.947
	Gevolgen CAO per inwoner		**€ 3,02**

Op basis van € 3,02 per inwoner worden in onderstaande tabel de bedragen per gemeente weergegeven.

Gemeente	Inwoners per 01-01-2022	Bedrag
Alkmaar	110.783	€ 334.347
Bergen	29.723	€ 89.705
Castricum	36.263	€ 109.443
Den Helder	56.334	€ 170.018
Dijk en Waard	87.695	€ 264.667
Drechterland	19.983	€ 60.309
Enkhuizen	18.620	€ 56.196
Heiloo	24.417	€ 73.691
Hollands Kroon	48.778	€ 147.214
Hoorn	74.298	€ 224.234
Koggenland	23.048	€ 69.560
Medemblik	45.464	€ 137.212
Opmeer	12.074	€ 36.440
Schagen	46.833	€ 141.344
Stede Broec	21.947	€ 66.237
Texel	13.687	€ 41.308
Totaal	**669.947**	**€ 2.021.924**

GGD Hollands Noorden
Samen werken aan gezond leven

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

Bijlage 2

Besluit algemeen bestuur d.d. 12 juli 2023 ten aanzien van de Begroting 2024 GGD Hollands Noorden

Het algemeen bestuur neemt het geamendeerde besluit:

1. De programmabegroting 2024 GGD Hollands Noorden met uitzondering van de paragraaf 'Bezuinigingsopgave' in hoofdstuk 1 (pagina 7 en 8) vast te stellen;
2. Structurele kosten voor Informatiebeveiliging en privacy te dekken met structurele inkomsten, kortom door verhoging van de deelnemersbijdrage. Dit gaat specifiek over 150.000 euro structureel per jaar.
3. De incidentele kosten voor Informatiebeveiliging en privacy te dekken met incidentele inkomsten. Dit gaat specifiek over de volgende kosten, kortom een verhoging van de deelnemersbijdrage voor maximaal drie jaar a € 106.000,- per jaar.
4. De kosten voor Informatiebeveiliging en privacy die in de toekomst (voor een deel) terugverdiend kunnen worden en bijdragen aan de professionalisering van de GGD, dienen uit de reguliere bedrijfsvoering bekostigd te worden, dan wel zich terug te verdienen. Dit gaat om een totaal investering door de GGD zelf van 200.000 euro.
5. De meerjarenraming 2025-2027 vast te stellen.

Nummer

Contact en vragen via
Josje van Weerlee

Portefeuillehouder(s):

1. **Dhr. R. van de Belt (TX)**
2. Mw. M. van Gent (HK)
3. Dhr. P. de Vrij (DH)
4. Mw. P. de Nijs Visser (S)

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
14-11-2023	10-10-2023

Onderwerp
Gevolgen van de CAO voor GGD Hollands Noorden voor 2023

Voorgesteld advies
1. Een positieve zienswijze af te geven op een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Hollands Noorden á € 3,02 per inwoner voor 2023 om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 te dekken. 2. Deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Wettelijke grondslag
Het wettelijk kader & eerdere besluitvorming door de raad, vormen de basis voor de voorliggende zienswijze. Dit betreft: · Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018 · Artikel 2 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019) · De Gemeenschappelijke regeling GGD HN · De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023 · De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 1 oktober 2023 de stukken voor de zienswijze gevolgen CAO 2023 van de GGD Hollands Noorden ontvangen. Tot 8 december 2023 kunnen de gemeenteraden hun zienswijze kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raad Noordkop (RRN) te doen.

Kern van de zaak
Op 6 april 2023 is een akkoord gesloten over de CAO gemeenten en de CAO samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). De GGD Hollands Noorden valt onder de CAO SGO. Het is voor de GGD Hollands Noorden niet mogelijk om deze stijging met eigen middelen op te vangen. Het voorstel van het dagelijks bestuur (DB) is daarom om de deelnemersbijdrage aan de GGD Hollands Noorden voor 2023

eenmalig met € 2.021.924 te verhogen. Het algemeen bestuur (AB) heeft op 27 september 2023 ingestemd om dit voorstel van het DB voor zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraden. Regionaal is afgesproken om een gezamenlijke zienswijze af te geven via de RRN.

Openbaarheid documenten
Ja

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:

1. Een positieve zienswijze af te geven op een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Hollands Noorden á € 3,02 per inwoner voor 2023 om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 te dekken.
2. Deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Griffier Voorzitter

Aanleiding voor en korte toelichting bij het advies

Het dagelijks bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden (hierna GGD) heeft op 12 juli 2023 een voorstel gedaan om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 te dekken met een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage. Het algemeen bestuur (AB) van de GGD heeft destijds besloten dit niet aan de raden voor te leggen. Op 27 september 2023 heeft het DB een gewijzigd voorstel aan het AB aangeboden. Het AB heeft besloten dit voorstel voor zienswijze aan de gemeenteraden voor te leggen. De raden kunnen voor 8 december 2023 een zienswijze geven. Medio december wordt een extra AB vergadering ingepland waarin de ingediende zienswijzen en het voorstel gevolgen CAO 2023 worden behandeld.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

De GGD is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen.
Taken op basis van de Wpg zijn:

- Basistaken jeugdgezondheidszorg 0 tot 18 jaar en prenatale voorlichting en huisbezoek;
- Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde;
- Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan;
- Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid.

GR taken die de GGD uitvoert op basis van andere wetgeving dan de Wpg, zijn toezicht kinderopvang, lijkschouwingen en Veilig Thuis. Aanvullende diensten die de GGD uitvoert zijn opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg en meldpunt en hoorplicht verplichte ggz.
Vanaf de begroting 2021 onderscheidt de GGD vier *focuslijnen*. Dit zijn

- Gezond opgroeien;
- Gezond ouder worden;
- Meedoen naar vermogen;

- Gezonde leefomgeving.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
- De verhoging van de deelnemersbijdrage van de GGD drukt op de financiële situatie van gemeenten. Op dit moment is nog onduidelijk in hoeverre gemeenten hier vanuit het Rijk in gecompenseerd worden. - Het op voorhand eenmalig verhogen van de deelnemersbijdrage om de kosten van de CAO verhoging op te vangen, voldoet niet aan de huidige afspraken die zijn vastgelegd door de regietafel. Ook hebben de andere gemeenschappelijke regelingen nog niet aan de bel getrokken. De verwachting is echter dat de andere gemeenschappelijke regelingen de financiële impact die de nieuwe CAO met zich mee brengt in hun jaarrekening zullen verwerken en mogelijk op dat moment nog aanvullende financiering nodig hebben. - De GGD heeft door de situatie met de GGiD op dit moment een kleine reserve, waardoor het niet mogelijk is om een financiële uitdaging als deze vanuit de eigen middelen op te vangen.

Alternatieven (incl. argumenten)
Het alternatief is een negatieve zienswijze afgeven op een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Hollands Noorden voor 2023 om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 te dekken. Tijdens het aanbieden van de Begroting 2024 is reeds gebleken dat de GGD niet beschikt over toereikende reserves om een dergelijke verhoging te dekken. Wanneer van de GGD verwacht wordt dit uit eigen middelen te dekken, zal dit waarschijnlijk bezuinigingen in de uitvoering tot gevolg hebben. Deze bezuinigingen zijn niet wenselijk.

Communicatie
Op basis van het RRN advies wordt in de lokale gemeenteraden een besluit genomen over de stukken. De zienswijze wordt kenbaar gemaakt bij het dagelijks bestuur (DB) van de GGD. Het DB formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen. Het DB legt het voorstel gevolgen CAO medio december 2023 ter vaststelling voor aan het AB van de GGD, met daarbij de zienswijzen en de bestuurlijke reactie van het DB op de zienswijzen.

Bijlagen
1. 20230929_zienswijzen gevolgen CAO SGO 2. Bijlage 1 Brief zienswijze gemeente Texel gevolgen CAO 2023

Motivering per voorgesteld advies
Zienswijze gevolgen CAO Het voorstel aan de raad is om een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage om de gevolgen van de CAO te dekken, aangezien de GGD niet beschikt over de middelen om de indexatie uit eigen begroting te dekken. Hierbij is rekening gehouden met de financiële berekening die de GGD heeft uitgevoerd om de verwachte kosten te berekenen en de positieve advisering van de financiële klankbordgroep. <u>Inhoudelijke aspecten</u> Werknemers van de GGD vallen onder de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). Op 6 april 2023 is een nieuw akkoord gesloten over de CAO gemeenten en de CAO SGO. Deze nieuwe CAO loopt van 2 januari 2023 tot en met 1 januari 2024. Landelijk gezien zorgt de CAO voor een gemiddelde loonstijging van 9,1%, waar de GGD in de begroting 2023 is uitgegaan van een stijging van 2,3%. In de nieuwe CAO afspraken hangt de stijging van het salaris sterk samen met de opbouw van het loonhuis van de organisatie waar de CAO in valt. Laag in het loonhuis is de procentuele stijging van de lonen hoger dan hoger in het loonhuis. <u>Financiële aspecten</u> In het oorspronkelijke advies, wat op 12 juli 2023 aan het algemeen bestuur is voorgelegd, was een compensatie van de loonstijging voorgesteld op basis van de landelijke gemiddelde stijging van 9,1%. Het algemeen bestuur heeft hier niet mee ingestemd en de GGD verzocht om naar de opbouw van het loonhuis van de GGD te kijken om een preciezer beeld van de gevolgen voor de GGD te berekenen. In totaal gaat het bij de GGD om 447,22 fte. De GGD heeft voor alle medewerkers individueel een vergelijking gemaakt tussen de bruto loonsom op grond van de oude CAO en de bruto loonsom van de nieuwe CAO. Hiermee is per loonschaal het gemiddelde stijgingspercentage bepaald. Dit stijgingspercentage is per schaal gewogen op basis van het aantal fte's. Op die manier is een gemiddeld stijgingspercentage voor de totale organisatie bepaald. De 'gewogen gemiddelde loonstijging' voor de GGD komt dan op 8,12%, in plaats van de 9,1% die in het voorstel van juli 2023 werd aangehouden. In de begroting 2023 is een percentage van 2,3% aangehouden met een geraamde loonsom van € 35.540.000,-. Met het bijgestelde percentage van 8,12% komt de GGD op een geraamde loonsom van € 37.561.924,-. Hiermee komen ze op een begrotingstekort van € 2.021.924,-. Dit bedrag heeft de GGD vertaalt naar een deelnemersbijdrage per inwoner op basis van het aantal inwoner per 1 januari 2022. Dit zorgt voor een eenmalige verhoging van de deelnemersbijdrage met € 3,02 per inwoner. Het DB van de GGD heeft voorgesteld de gevolgen van de CAO stijging niet via nacalculatie te dekken aangezien dit zou betekenen dat de gemeenten pas achteraf, bij de vaststelling van de jaarrekening 2023, geconfronteerd zouden worden met de kostenstijging over 2023. Via een zienswijzeprocedure worden de raden in positie gebracht met betrekking tot de kosten die samenhangen met de voor 2023 afgesloten

CAO. Daarnaast is het in geval van nacalculatie moeilijk vast te stellen op welke wijze de nieuwe CAO precies uitwerkt naar de exploitatie van de GGD. Het budget dat de GGD in de begroting heeft opgenomen voor loonkosten wordt door de GGD niet altijd alleen aan loonkosten besteed, maar in voorkomende gevallen bijvoorbeeld ook aan inhuur van medewerkers. Het toepassen van nacalculatie voorziet hier niet in, terwijl de kosten voor inhuur eveneens zijn gestegen. Getracht is om de werkelijke te verwachten kosten van de GGD zo exact mogelijk te benaderen.

Gevolgen 2024

Het gaat hier om een incidenteel financieel effect dat uitsluitend betrekking heeft op het begrotingsjaar 2023. In de begroting van 2024 is door de GGD rekening gehouden met een forse indexatie voor loon- en prijsstijgingen. De Begroting 2024 is in het AB van 12 juli 2023 vastgesteld.

Financiële aspecten
Het DB van de GGD heeft per brief op 10 augustus 2023 aan de Regietafel Noord-Holland Noord gevraagd een uitspraak te doen over hoe in dergelijke gevallen te handelen, aangezien de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) niet voorziet in deze uitzonderlijke afwijking als gevolg van loon- en prijsstijgingen in het lopende begrotingsjaar. De FUGR voorziet niet in een leidraad voor deze situatie. Voor de GGD is deze stijging niet met eigen middelen op te vangen, waardoor een beroep wordt gedaan op de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling. Zeer waarschijnlijk speelt deze problematiek ook bij andere gemeenschappelijke regelingen, daarom heeft de GGD de Regietafel gevraagd hier een uitspraak over te doen. De financiële bijdragen van de kopgemeenten zien er als volgt uit: - Den Helder € 170.018,- - Hollands Kroon € 147.214,- - Schagen € 141.344.- - Texel € 41.308,-

Gemeente Texel

.txl

Postadres
Postbus 200
1790 AE Den Burg

Bezoekadres
Emmalaan 15
1791 AT Den Burg

T 14 0222
F 0222 - 362287
E gemeente@texel.nl
I www.texel.nl

GGD Hollands Noorden
[redacted]
Postbus 9276
1800 GG ALKMAAR

Zaaknummer	[redacted]	Contactpersoon	[redacted]
Uw aanvraag van	[redacted]	Telefoonnummer	[redacted]
Uw kenmerk	[redacted]	E-mailadres	[redacted]

Onderwerp	Zienswijze Gevolgen CAO 2023	Verzenddatum	X X 2023

Geachte [redacted],

Hierbij ontvangt u de zienswijze van de gemeenteraad van de gemeente Texel op de Gevolgen CAO 2023. Hieronder vindt u het besluit. Voor een toelichting op het besluit verwijzen wij u naar het RRN advies en raadsbesluit Gevolgen CAO 2023 in de bijlage.

Besluit
Tijdens de raadsvergadering van 9 november 2023 heeft de raad van Texel besloten:

1. Een positieve zienswijze af te geven op een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Hollands Noorden á € 3,02 per inwoner voor 2023 om de gevolgen van de nieuw afgesloten CAO voor 2023 te dekken.
2. De financiële gevolgen voor de gemeente Texel ad € 41.308,- uit de Algemene Reserve te dekken.
3. Deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden kenbaar te maken.

Heeft u nog vragen?
Als u vragen heeft, bel of mail dan met de bovengenoemde contactpersoon. Uw zaaknummer is [redacted]. Wilt u dit bij de hand houden of in uw mail zetten? Dan kunnen wij u sneller helpen.

Hoogachtend,

De raad van de gemeente Texel,

de raadsgriffier, de voorzitter,

M. de Porto drs. R.J. van der Zwaag (wnd.)

CONCEPT

Rapportage Regionale RaadsRapporteurs - GGD

Over de Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden

Op 24 oktober 2023 is – via MS Teams - door [1]Regionale RaadsRapporteurs voor de GGD gesproken over het voorstel **Gevolgen CAO 2023 GGD Hollands Noorden**, inclusief het RRN-advies.

Deelnemers: mevrouw Borst-Koorn (raadslid Hollands Kroon), mevrouw Dros (raadslid Texel), de heer Schuiringa (commissielid Texel), mevrouw Ruijter-John (ambtelijke deskundige) en mevrouw de Porto (Raadsgriffier Texel).
Verhinderd: de heer Van Oerle en de heer Bruin (raadsleden van Schagen respectievelijk Den Helder), maar wel akkoord met deze rapportage)

(Technische) vragen aan de GGD:

1. **Over de dekking kosten CAO-stijging.**
   U schrijft dat het niet mogelijk is om de CAO-stijging met eigen middelen op te vangen. Uw reserves zijn daarvoor niet toereikend, waardoor het uiteindelijk zou neerkomen op bezuinigingen in de *uitvoering*.

   Onze vraag is: Bezuinigen op uitvoering is een manier om aan geld te komen, maar heeft u ook gekeken naar bijvoorbeeld uw bedrijfsvoering; naar *andere* manieren om de gelden vrij te spelen? **Graag een toelichting** op de stappen die u heeft gezet om te kijken of er in uw eigen begroting ruimte te vinden was.

2. **(*'naar aanleiding van'*) Over de GGiD.**
   U heeft op 31 mei 2023 vragen beantwoord (klik hier) op onze rapportage van 23 mei (klik hier).
   In onze rapportage vroegen wij o.a. wanneer de door de gemeenteraad van Hollands Kroon op 16 maart 2023 gestelde vragen over het GGiD-dossier beantwoord gaan worden.
   In uw reactie daarop staat o.a. dat u gestart bent met de evaluatie van de GGiD door een extern bureau en dat verwacht wordt dat dat medio oktober 2023 een rapport met conclusies oplevert.

   Onze vraag is: Is het rapport er inmiddels en wanneer kunt u de gemeenten daarover informeren en adviseren?

   ***Achtergrondinformatie**: Met het loslaten van het GGiD is rond 4 miljoen euro aan Noord-Hollands gemeenschapsgeld verloren. (En dat is ook niet voor het eerst; in 2016 ging ook al 1,6 miljoen in dat dossier in rook op.) We vinden de evaluatie daarom ook enorm belangrijk. De conclusies daarvan, en de kwaliteit, kunnen aanleiding vormen voor gemeenteraden om te gaan nadenken of het **instrument Rekenkamer** opnieuw zinvol kan zijn. Dat is namelijk eerder al ingezet door gemeenteraden (klik hier voor dat rapport), met deze omschrijving:*
   *'**De reden** (noot: voor onderzoek) **hiervoor is dat de GGD Hollands Noorden de afgelopen jaren op een aantal manieren heeft gezorgd voor grote zorgen bij de colleges en gemeenteraden van deze gemeenten, met name op het gebied van Veilig Thuis, de invoering van het digitaal dossier en de financiële problemen die er mede als gevolg van deze ontwikkelingen ontstonden.'***

[1] **De taak van de RaadsRapporteurs:**
Een bijdrage leveren aan het formuleren van de informatiebehoefte van de raadsleden en zorgen dat de GR-en (in casu: de GGD) op die wijze hun stukken aanbieden; belangrijk ook dat dat aansluit op de kaderstellende en controlerende rol van de raden.
Uiteindelijk doel: Zonder stukken van a tot z te hoeven lezen of expert te zijn, of alle AB-vergaderingen te moeten volgen, moeten raadsleden het gevoel hebben dat zij grip hebben op de GGD en kunnen oordelen over de mate waarin maatschappelijke doelen worden bereikt (binnen de financiële kaders); informatie moet begrijpelijk worden aangeboden en ook op een wijze dat het lokaal herkenbaar is.

Advies van de regionale RaadsRapporteurs van de GGD

We zijn droef verrast over de aanvraag voor extra geld, ook omdat het moment waarop dat gebeurt niet past in de afspraken die we daarover hebben (Financiële), maar we begrijpen de redenen om dit toch op dit moment aan de raden voor te leggen.

We zien dan ook geen technische belemmeringen om het raadsvoorstel te accorderen.

Wel vragen wij u onze vragen te beantwoorden **voordat** de Kadernota 2025 - GGD Hollands Noorden (GGD HN), in februari 2024, behandeld wordt in de Regionale Raadscommissie Noordkop en de gemeenteraden.

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	1582
Extern Zaak ID	3331918
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	1 november 2023
Agendapunt	8
Titel	Rapportage "grote projecten grondexploitaties".
Organisatieonderdeel	Advies & Ondersteuning
Portefeuillehouder	
Aanleiding	

Bijlagen
Bestuurlijk advies - grote projecten en grondexploitaties
Bijlage - Rapport Grondexploitaties en Grote projecten 2023 - oktober

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	10 oktober 2023
Raadscommissie	**1 november 2023**
Raadsvergadering	9 november 2023

Gemeente Texel

.txl

Advies

Rapportage "grote projecten grondexploitaties"

Paragraaf

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. om akkoord te gaan met de herberekening van de grondexploitaties;

a) om de voorziening voor de grondexploitatie van Den Burg oost te verhogen met € 41.023 tot een bedrag van € 968.608;

b) om de voorziening voor de grondexploitatie van de Cocksdorp te verhogen met € 8.125 tot een bedrag van € 77.053;

c) om de voorziening voor de grondexploitatie van het gezondheidsplein verhogen met een bedrag van € 39.111 tot een bedrag van € 203.810;

d) om de voorziening van de grondexploitatie voor Oosterend verhogen met een bedrag van € 10.082 tot een bedrag van € 700.237;

e) om de voorziening van de grondexploitatie van Jan Drijverschool te verhogen met een bedrag van € 3.996 tot een bedrag van € 835.483;

f) om van de grondexploitatie van de Kompasschool de voordelige eindwaarde te verlagen van € 65.852 naar € 60.240;

g) om de voorziening van de grondexploitatie van de Marsweg te verhogen met € 148.286 tot een bedrag van € 1.762.723;

h) de verhogingen van de voorzieningen van totaal € 250.623 ten laste te brengen van de algemene reserve.

2. De overige informatie over de grote projecten ter kennisgeving aan te nemen.

Toelichting

Volgens afspraak met de gemeenteraad, wordt de raad, twee keer per jaar, geïnformeerd over de grondexploitaties en de grote projecten.
Door de herberekening is er voor zes grondexploitaties een extra storting in de voorziening noodzakelijk. Voor een enkele grondexploitatie wordt de voorziening lager. Bij de grondexploitatie De Kompasschool is de eindwaarde minder voordelig geworden.

Consequenties

Financieel	☑ Ja ☐ Nee	Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee	Beheer	☐ Ja ☑ Nee
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee
Beleid	☐ Ja ☑ Nee	Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	3336862

Bijlagen

1. rapportage grote projecten en grondexploitaties

Rapportage "grote projecten grondexploitaties"

Samenvatting

Volgens afspraak met de gemeenteraad, wordt de raad, twee keer per jaar, geïnformeerd over de grondexploitaties en de grote projecten.
Door de herberekening is er voor zes grondexploitaties een extra storting in de voorziening noodzakelijk. Voor een enkele grondexploitatie wordt de voorziening lager. Bij de grondexploitatie De Kompasschool is de eindwaarde minder voordelig geworden.

Resume voorzieningen grondexploitaties per 01-07-2023

	Saldo 31-12-2022	Toevoeging	Vrijval	Saldo 01-07-2023
Den Burg Oost	927	41	0	968
Kompasschool	0	0	0	0
Den Hoorn, Drijverschool	831	4	0	835
Oosterend, achter Bijenkorf	690	10	0	700
Gezondheidsplein	165	39	0	204
Marsweg noord-zuid	1.615	148	0	1.763
Oudeschild	37	0	0	37
De Cocksdorp	69	8	0	77
Totaal voorzieningen	**4.334**	**250**	**0**	**4.584**

Rapportage "grote projecten grondexploitaties"

Argumenten tot advies

Conform afspraak met de gemeenteraad wordt de raad twee maal per jaar separaat geïnformeerd over de grondexploitaties en grote projecten.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Consequenties van het advies

Het saldo van de verhogingen van de voorzieningen van de grondexploitaties á € 250.623 ten laste brengen van de algemene reserve.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

rapportage "grote projecten grondexploitaties"

Paragraaf

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Besluit

1. om akkoord te gaan met de herberekening van de grondexploitaties;
a) om de voorziening voor de grondexploitatie van Den Burg oost te verhogen met € 41.023 tot een bedrag van € 968.608;
b) om de voorziening voor de grondexploitatie van de Cocksdorp te verhogen met € 8.125 tot een bedrag van € 77.053;
c) om de voorziening voor de grondexploitatie van het gezondheidsplein verhogen met een bedrag van € 39.111 tot een bedrag van € 203.810;
d) om de voorziening van de grondexploitatie voor Oosterend verhogen met een bedrag van € 10.082 tot een bedrag van € 700.237;
e) om de voorziening van de grondexploitatie van Jan Drijverschool te verhogen met een bedrag van € 3.996 tot een bedrag van € 835.483;
f) om van de grondexploitatie van de Kompasschool de voordelige eindwaarde te verlagen van € 65.852 naar € 60.240;
g) om de voorziening van de grondexploitatie van de Marsweg te verhogen met € 148.286 tot een bedrag van € 1.762.723;
h) de verhogingen van de voorzieningen van totaal € 250.623 per saldo ten laste te brengen van de algemene reserve

2. De overige informatie over de grote projecten ter kennisgeving aan te nemen.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 9-11-2023,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3336862

Bijlagen

1. rapportage grote projecten en grondexploitaties

Gemeente Texel

.txl

Rapportage “Grip op grondexploitaties en grote projecten”

Zaaknummer 3331918
Versie oktober 2023

Inhoudsopgave

Inleiding **3**

Hoofdstuk 1 Tussentijdse actualisatie grondexploitaties **4**

Hoofdstuk 2 Grote projecten **9**

Definitie groot project 9
Grote projecten 9
Nieuwe grote projecten 2023 9
Informatie grote projecten 10
Resumé grote projecten 27

Inleiding

Volgens afspraak met de gemeenteraad wordt twee keer per jaar gerapporteerd, buiten de planning en control producten om, over de grote projecten en de grondexploitaties.
Daarnaast is de afspraak met de gemeenteraad dat de herberekening van de grondexploitaties separaat wordt aangeboden aan de gemeenteraad voor behandeling. In deze rapportage wordt de herberekening en de informatie over de grote projecten, per 1 juli 2023, aan de raad aangeboden.

Hoofdstuk 1 Tussentijdse actualisatie grondexploitaties

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten gemeenten hun grondexploitaties minstens één keer per jaar actualiseren, dit gebeurt bij de jaarrekening. Om de gemeenteraad op de hoogte te houden van de tussentijdse ontwikkelingen van de grondexploitaties, worden deze op Texel tweemaal per jaar geactualiseerd. In deze rapportage informeren wij u over de lopende grondexploitaties, de geactualiseerde eindwaardes en verschillen ten opzichte van de eerder dit jaar vastgestelde versies. Dit document dient dus om u, naast de planning en control producten, over de stand van de grondexploitaties te informeren en te besluiten.

De eerder dit jaar vastgestelde grondexploitaties vormen de basis voor de actualisatie. Voor de actualisatie is vervolgens onderzocht welke kosten en opbrengsten in 2023 gepland stonden en in hoeverre deze al gerealiseerd zijn. Er is vervolgens met de projectleiders besproken of de begrotingen voor kosten en opbrengsten aangepast moesten worden.

De tussenactualisatie van de grondexploitaties is samen te vatten in onderstaande tabel, welke hierna verder wordt toegelicht.

Overzicht actuele boekwaarde + vermoedelijk resultaat bij afsluiting grondexploitaties
Eindwaardeberekening d.d. 1.7.2023 in vergelijking met berekening d.d. 1.1.2023.
Bedragen x € 1.000

Grondexploitatie	Actuele Boekwaarde saldo 01.07.2023	Jaar realisatie	Verwachte eindwaarde 01.07.2023	Verwachte eindwaarde 01.01.2023	Actuele Boekwaarde saldo 01.01.2023
Oosterend	103 N	31-12-2024	700 N	690 N	71 N
Oudeschild	161 N	31-12-2024	37 N	37 N	70 V
De Cocksdorp	69 N	31-12-2025	77 N	69 N	57 V
Jan Drijverschool	156 N	31-12-2024	835 N	831 N	101 N
Flexwoningen Marsweg	-1.047 V	31-12-2025	1.763 N	1.614 N	-1.098 V
Den Burg Oost	1.600 N	31-12-2025	969 N	928 N	1.611 N
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	64 N	31-12-2025	204 N	165 N	63 N
De Kompas	565 N	31-12-2024	-60 V	-66 V	506 N
Totalen	**1.671 N**				**1.379 N**

V staat voor **Voordeel, N** staat voor **Nadeel**

Te verwachten resultaat

De gemeente Texel heeft per 1 juli 2023 acht lopende grondexploitaties. Het gaat hier om exploitaties waarvoor de financiële kaders door de raad zijn vastgesteld (vaststellen van de grondexploitatiebegroting). Er is sprake van actief grondbeleid en dat betekent dat de gemeente risicodragend optreedt. Dat betreft onder andere het zelf aankopen van gronden, het bouw - en woonrijp maken en vervolgens uitgifte van bouwrijpe gronden. De gemeentelijke kosten worden gedekt door het uitgeven van bouwrijpe gronden en/of het instellen van een voorziening.

In het volgende overzicht staan de acht lopende grondexploitaties inclusief aanvankelijk beoogde einddatum en bijgestelde einddatum (zoals verwerkt in de geactualiseerde grondexploitatie op 1 juli 2023):

Bouwgrond in Exploitatie	Peildatum 01.07.2023 prognose einddatum	Peildatum 01.07.2023 prognose einddatum
Oosterend	31-12-2024	Ongewijzigd
Oudeschild	31-12-2024	Ongewijzigd
De Cocksdorp	31-12-2025	Ongewijzigd
Flexwoningen Marsweg	31-12-2024	Verschoven naar 31-12-2025
Jan Drijverschool	31-12-2024	Ongewijzigd
Den Burg Oost	31-12-2024	Verschoven naar 31-12-2025
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	31-12-2024	Verschoven naar 31-12-2025
De Kompas	31-12-2024	Ongewijzigd

In het onderstaande overzicht wordt het boekwaardeverloop in 2023 weergegeven:

Grondexploitatie	Boekwaarde 01-01-2023	Boekwaarde 01-07-2023	Boekwaarde verschil
Oosterend	71 N	103 N	32 N
Oudeschild	70 N	161 N	91 N
De Cocksdorp	57 N	69 N	12 N
Jan Drijverschool	101 N	156 N	55 N
Flexwoningen Marsweg	-1.098 V	-1.047 V	51 N
Den Burg Oost	1.611 N	1.600 N	-11 V
Gezondheidsplein	63 N	64 N	1 N
De Kompasschool	506 N	565 N	59 N
Totaal	**€ 1.381**	**€ 1.671**	**€ 290**

Bedragen x € 1.000

Een negatief bedrag bij de boekwaarde betekent dat er per saldo meer is ontvangen dan uitgegeven. Een positief bedrag bij boekwaarde betekent dat er op 1 juli van het betreffende jaar meer is uitgegeven dan ontvangen. Voor de meeste grondexploitaties zijn voornamelijk kosten gemaakt. Alleen voor Den Burg Oost is het verschil in boekwaarde positief, gezien daar de laatste 'tiny house' is verkocht.
Uit het overzicht volgt dat voor de grondexploitaties de boekwaarde per saldo uitkomt op € 1.671.000 per 1 juli 2023.

De grondexploitaties zijn geactualiseerd naar prijspeil 1 juli 2023 op basis van de meest recente inzichten. Een samenvatting van de resultaten is hieronder opgenomen:

Project	Boekwaarde	Nog te realiseren Kosten	Nog te realiseren Opbrengsten	Eindwaarde	
Oosterend	€ 103	€ 1.486	€ -888	€ 700	31-12-2024
Oudeschild	€ 161	€ 1.369	€ -1.493	€ 37	31-12-2024
De Cocksdorp	€ 69	€ 1.375	€ -1.368	€ 77	31-12-2025
Jan Drijverschool	€ 156	€ 1.214	€ -535	€ 835	31-12-2024
Flexwoningen Marsweg	€ -1.047	€ 6.058	€ -3.248	€ 1.763	31-12-2025
Den Burg Oost	€ 1.600	€ 259	€ -890	€ 969	31-12-2025
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	€ 64	€ 686	€ -546	€ 204	31-12-2025
De Kompas	€ 565	€ 166	€ -791	€ -60	31-12-2024
Totaal	**€ 1.671**	**€ 12.613**	**€ -9.760**		
					Bedragen x € 1.000

Uit het overzicht volgt dat zeven grondexploitaties een negatieve eindwaarde hebben. Volgens het BBV moet bij een verwacht verlies op eindwaarde een voorziening worden getroffen ter hoogte van het betreffende tekort. Het overzicht hieronder geeft het saldo voorraad gronden onderhanden werken per 1 juli 2023 weer:

Project	Boekwaarde	Voorziening	Saldo voorraad gronden
Oosterend	€ 103	€ 700	€ 803
Oudeschild	€ 161	€ 37	€ 198
De Cocksdorp	€ 69	€ 77	€ 147
Jan Drijverschool	€ 156	€ 835	€ 992
Den Burg West	€ -1.047	€ 1.763	€ 716
Den Burg Oost	€ 1.600	€ 969	€ 2.569
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	€ 64	€ 204	€ 268
De Kompas	€ 565	€ -	€ 565
Totaal	**€ 1.671**	**€ 4.585**	**€ 6.256**
			Bedragen x € 1.000

Uit het overzicht volgt dat er voorzieningen zijn getroffen voor de onrendabele grondexploitaties. Het totaal saldo voorraad gronden onderhanden werken is daarmee circa € 6,3 miljoen.

Algemene toelichting lopende grondexploitaties

Na actualisatie van de grondexploitaties zijn de huidige verwachte eindwaardes vergeleken met die van de vastgestelde grondexploitaties. Dit is samengevat in onderstaande tabel:

Project	EW 1-1-2023	EW 1-7-2023	Verschil
Oosterend	€ 690	€ 700	€ 10
Oudeschild	€ 37	€ 37	€ -1
De Cocksdorp	€ 69	€ 77	€ 8
Jan Drijverschoo	€ 831	€ 835	€ 4
Den Burg West	€ 1.614	€ 1.763	€ 148
Den Burg Oost	€ 928	€ 969	€ 41
Gezondheidsplei	€ 165	€ 204	€ 39
De Kompas	€ -66	€ -60	€ 6
Totaal	**€ 4.269**	**€ 4.524**	**€ 256**
			Bedragen x € 1.000

Onderstaand worden de grondexploitaties nader toegelicht.

Grondexploitaties buitendorpen

De grondexploitaties voor de buitendorpen –Oosterend, Oudeschild, De Cocksdorp en de voormalige Jan Drijverschool- zijn beperkt gewijzigd ten opzichte van begin 2023. Behalve voor de Cocksdorp zijn de allereerste civieltechnische werkzaamheden reeds gestart en daarmee worden er ook kosten gemaakt. Doordat de nog te realiseren kosten daarmee afnemen, is er ook een (iets) lagere post onvoorzien in de grondexploitaties nodig. Daarentegen zijn enkele werkzaamheden toch in 2024 in plaats van eind 2023 voorzien, waardoor de kostenstijging in de meeste gevallen toeneemt. Hierdoor zijn de verwachtte eindwaardes wat naar beneden bijgesteld.

Flexwoningen Marsweg

De grondexploitatie voor de Flexwoningen Marsweg is halverwege 2022 opgesteld en eind 2022 vastgesteld. De planontwikkeling verloopt hier sneller dan bij de andere grondexploitaties om zo snel mogelijk aan de behoefte aan betaalbare woningen op Texel te voldoen. Om dit mogelijk te maken heeft de gemeente WBI-subsidie ontvangen. De grootste wijziging in deze grondexploitatie is dat de werkzaamheden voor het bouw- en woonrijpmaken later zijn gefaseerd dan eerder dit jaar verwacht werd. Daarmee neemt de kostenstijging significant toe, waardoor de eindwaarde van dit project afneemt. Tot slot moet genoemd worden dat deze grondexploitatie nog wordt bijgesteld zodra er zekerheid is over de grondprijs. Over die bijstelling is de gemeenteraad eerder in 2023 door de wethouder op de hoogte gesteld.

Den Burg Oost

Dit project is inmiddels grotendeels afgerond, maar het laatste deel lijkt onder andere door marktomstandigheden wat moeizamer te verlopen. De verwachting is daarmee inmiddels dat de laatste werkzaamheden niet in 2024 maar begin 2025 zullen worden uitgevoerd. Door de langere looptijd zijn ook meer plankosten benodigd. Door deze vertraging gaat de grondexploitatie met circa € 41.000 achteruit op eindwaarde.

Gezondheidsplein

Voor het gezondheidsplein zijn de plannen ten opzichte van begin dit jaar nog iets veranderd. Voor het nieuwe plan is ook een nieuwe civieltechnische raming gemaakt, die iets hoger (circa € 8.700) uitkomt dan de vorige raming. De fasering van de civiele werkzaamheden is een jaar naar achteren verschoven, waardoor de kostenstijging in deze grondexploitatie met circa € 30.000 toeneemt. Deze twee factoren zijn de

belangrijkste verklaring voor het verschil op eindwaarde.

De Kompasschool

Voor de voormalige Kompaslocatie zijn meer onderzoeken nodig dan verwacht, met name naar niet gesprongen explosieven. Hierdoor neemt de eindwaarde van deze grondexploitatie iets af.

Risico's en kansen projecten

In grondexploitaties kunnen diverse risico's optreden. Voorbeelden zijn vertraging van uitgifte, hoger uitvallende kosten of juist kansen zoals hogere opbrengsten. Om meer inzicht te geven in de mogelijke uitkomsten van de grondexploitaties, rekening houdend met verschillende risico's, is bij de actualisatie voor elke grondexploitatie een risicoanalyse gedaan op basis van de Monte Carlo systematiek. De Monte Carlo analyse is een simulatietechniek waarbij een proces vele malen, in dit geval tienduizend keer, wordt gesimuleerd met telkens andere startcondities. Van tevoren worden de bandbreedtes voor deze startcondities bepaald. Bijvoorbeeld: de kostenstijging kan mee- of tegenvallen. De uitgevoerde risicoanalyse hield rekening met de volgende risico's:

- Kostenstijging van -2% tot 2%.
- Opbrengstenstijging van -1% tot 1% (waar van toepassing).
- Rentestijging van -0,5% tot 0,5%.
- Projectvertraging van één jaar.

Op basis van deze risico's verwachten we dat de eindwaarde van de projecten ergens binnen de onderstaande bandbreedte zal vallen:

Project	Onderkant bandbreedte	Uitgangspunt	Bovenkant bandbreedte
Flexwoningen Marsweg	€ -1.969	€ -1.763	€ -1.656
Oosterend	€ -759	€ -700	€ -684
Oudeschild	€ -85	€ -37	€ -21
De Cocksdorp	€ -119	€ -77	€ -46
Jan Drijverschool	€ -878	€ -835	€ -825
Den Burg Oost	€ -1.005	€ -969	€ -957
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	€ -237	€ -204	€ -192
De Kompas	€ 43	€ 60	€ 63

Bedragen x €1.000

Hoofdstuk 2 Grote projecten

Hierbij informeren wij u over de voortgang van onze belangrijke projecten. Voor enkele van deze projecten zijn er geen significante veranderingen ten opzichte van de rapportage van 24 mei 2023, zoals vermeld in de betreffende sectie van het rapport.

Definitie groot project

Hoewel er geen strikte definitie is voor wat als "grote projecten" wordt beschouwd, verwijzen we doorgaans naar kostbare projecten met aanzienlijke bestuurlijke, financiële of maatschappelijke impact. Structurele begrotingsposten vallen niet onder deze definitie. Het college heeft de volgende projecten aangemerkt als zijnde van groot belang:

Grote projecten

- Den Burg zuid
- Investeringen Duurzaam Zonnepanelen
- Energie op het dak
- Cultuurhuis
- Aanlanding TESO
- Omgevingsvisie
- Reconstructie Postweg
- Reconstructie fietspaden Staatsbosbeheer

Nieuwe grote projecten 2023

- Herinrichting De Ruyterstraat
- Parkeerterreinen strandslagen
- Ondergrondse afvalmodules optimaliseren en uitbreiden

Per project wordt u (onder andere) geïnformeerd over:

- beschikbaar gestelde krediet door de gemeenteraad
- eventuele subsidie toekenning
- eventueel tekort en of overschot op basis van de huidige informatie
- toelichting/analyse als er een tekort/overschot is
- planning – actuele ontwikkelingen
- risico’s
- beheersmaatregelen

Informatie grote projecten

De nu aan u gepresenteerde informatie is de stand van zaken mei - augustus 2023.

- **Den Burg zuid**

Portefeuillehouder	C. Hooijschuur	
Programma	8, Goed wonen, goede bereikbaarheid	
Omschrijving project	Herinrichting van de Emmalaan vanaf kruispunt Beatrixlaan – Elemert en de omgeving van de Texel sporthal en het nieuwe Onderwijscentrum Texel.	
Beschikbaar gestelde krediet	raadsbesluit 14 maart 2018	€ 2.700.000
	raadsbesluit 19 september 2018	€ 388.114
	raadsbesluit 18 december 2019	€ 280.000
	raadsbesluit 26 februari 2020	€ 392.000
	raadsbesluit 17 februari 2021	€ 516.000
	raadsbesluit 21 september 2022	€ 50.000
	raadsbesluit 27 oktober 2022	€ 790.000
	totaal beschikbaar gesteld	€ 5.116.114
Subsidie toekenning	provincie Noord-Holland	€ 388.114
	provincie Noord-Holland	€ 68.355
Prognose financieel	Binnen budget.	

Analyse eventuele over – onderschrijding krediet

Niet van toepassing.

Actuele ontwikkelingen

Het project Den Burg Zuid bevindt zich in de laatste fase en nadert voltooiing. Op dit moment bevindt alleen de herinrichting van de Emmalaan zich nog in deze afrondende fase. De belangrijkste aandachtspunten in dit project liggen bij de financiële afronding, om ervoor te zorgen dat de toegezegde subsidie van de provincie ook daadwerkelijk kan worden ontvangen.

Concluderend

Het project Den Burg Zuid nadert zijn voltooiing en bevindt zich momenteel in de laatste fase. De belangrijkste behaalde resultaten in dit project zijn:

- De herinrichting van de Emmalaan;
- De realisatie van de Skool;
- De realisatie van de TXL Sporthal;
- De realisatie van de parkeerterreinen en de boulevard.

Planning van het project

Na de volledige afronding van de Emmalaan en de daar bijbehorende financiële afronding zal dit project worden afgesloten. Er zijn momenteel in het gebied nog ontwikkelingen gaande maar deze worden niet tot de scope van het project gerekend. Hierbij kan worden gedacht aan het sportpark en de pannakooi.

Risico’s en beheersmaatregelen

Het project Den Burg Zuid heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt en bevindt zich nu in de laatste fase, waardoor de belangrijkste risico's niet langer van toepassing zijn.

Conclusie en gevraagd besluit

Het project Den Burg Zuid nadert zijn voltooiing en bevindt zich momenteel in de laatste fase, met belangrijke mijlpalen zoals de herinrichting van de Emmalaan, de realisatie van de Skool, de TXL Sporthal,

en de parkeerterreinen en boulevard. Met de afronding van de Emmalaan en de financiële afwikkeling zal het project worden afgesloten. De belangrijkste risico's zijn nu beheerst, aangezien het project aanzienlijke vooruitgang heeft geboekt.

- **Investeringen Duurzaam Zonnepanelen**

Portefeuillehouder	R. Kieft	
Programma	7, Duurzaam, schoon en innovatief	
Omschrijving project	Betreft het beschikbaar gestelde krediet voor drijvende zonnepark/gemeentehuis parkeren/de Tuunen parkeren/nieuwe sporthal en De Bolder. Via aanvullende raadsbesluiten is het budget tevens beschikbaar voor zonnepanelen op de gebouwen van de gemeentewerf en voor zon op parkeerterreinen.	
Beschikbaar gestelde krediet	raadsbesluit 17 oktober 2018	€ 1.194.925
Aanvullend raadsbesluit Renoveren gebouwen gemeentewerf en amendement Zonnepanelen correct financieren		10-07-2019 (geen extra budget zonnepanelen)
Aanvullend voorstel Uitvoering motie 'Grip op grondexploitaties 17-02-2021 en grote projecten' en amendement 'Zonnepanelen boven parkeerterrein strand'		
Subsidie toekenning		n.v.t.

Prognose financieel

Van het beschikbaar gestelde krediet resteerde medio 2022 nog € 173.612. Eventuele kosten voor zonnepanelen op parkeerterreinen wordt via nader onderzoek inzichtelijk gemaakt.

Analyse besteding krediet

Eerder heeft de raad besloten een krediet van € 1.194.925 beschikbaar te stellen voor:

1. de uitbreiding van het drijvende zonnepark bij de rioolwaterzuivering Everste Koog.
2. het realiseren van een met zonnepanelen overdekte parkeerplaats voor het gemeentehuis.
3. het realiseren van een met zonnepanelen overdekte parkeerplaats bij buurtskap De Tuunen.
4. het realiseren van extra zonnepanelen op de nieuwe sporthal in Den Burg.
5. het realiseren van extra zonnepanelen op De Bolder.

Met een aanvullend raadsbesluit en amendement is het krediet ook beschikbaar gesteld voor zonnepanelen op de gebouwen van de gemeentewerf. Dit omdat er nog geen start was gemaakt met de met zonnepanelen overdekte parkeerplaatsen, waardoor er nog budget beschikbaar was (zie amendement 'Zonnepanelen correct financieren). Met het amendement 'zonnepanelen boven parkeerterreinen strand' heeft de raad besloten het resterende krediet in te zetten als voorbereidingskrediet voor de realisatie van zonnepanelen boven een parkeerterrein. In de RIB 'Zonnepanelen boven parkeerterreinen' van 9-3-2021 heeft het college voorgesteld dit zo nodig ook voor de realisatie van zon op parkeerterreinen in te zetten.

Hieronder volgt per project de stand van zaken en de uitgegeven kosten die vanuit dit krediet zijn betaald.

1. Het drijvende zonnepark bij de Evertse Koog is gerealiseerd. Hiervoor is een bedrag van € 646.699 uit het beschikbare krediet besteed.
2. De met zonnepanelen overdekte parkeerplaats bij het gemeentehuis is voor € 111.222 gerealiseerd (inclusief straatwerk en toezicht).
3. De overdekte parkeerplaats bij buurtskap De Tuunen is niet gerealiseerd.
4. De zonnepanelen op de sporthal in Den Burg zijn voor € 151.230 gerealiseerd.
5. De zonnepanelen op De Bolder zijn gerealiseerd voor € 90.464.
6. Project zonnepanelen op gebouwen gemeentewerf
   Het project is niet gerealiseerd. De subsidie (SDE+) is afgewezen, en terug leveren van stroom is

afgewezen vanwege overbelasting van het elektriciteitsnet. Netbeheerder Liander heeft in dit gebied niet voldoende capaciteit op het net. Deze informatie is in de rapportage grote projecten 2021 al opgenomen.

Actuele ontwikkelingen

Het resterende budget, goedgekeurd door de raad, is bestemd voor de implementatie van zonnepanelen op parkeerterreinen, zoals eerder vermeld. Met provinciale subsidie is er al een onderzoek uitgevoerd, en er wordt momenteel gewerkt aan een uitnodigingskader met financiële steun vanuit de RES-regio. Het uitnodigingskader zal ook de rol van de gemeente bij het realiseren van dergelijke carports belichten. Het is gepland om de raad in het laatste kwartaal van 2023 een advies hierover voor te leggen. In de volgende fasen kunnen de middelen, afhankelijk van het raadsbesluit, worden ingezet om mogelijke kosten te dekken, zoals het financieren van een onrendabele top of de gemeentelijke deelname aan specifieke projecten.

Planning van het project

In het raadsadvies zal een overzichtelijke planning worden opgenomen van de deelprojecten die moeten worden uitgevoerd.

Risico’s en beheersmaatregelen

Over het algemeen is het elektriciteitsnet op Texel niet overal voldoende robuust om een ongecontroleerde toename van (grote) zonne-energieprojecten te accommoderen. Liander, de netbeheerder, heeft de verantwoordelijkheid om te zorgen voor een adequaat netwerk, maar dit kan soms niet direct worden gerealiseerd. Als beheersmaatregel zullen we zorgen voor een goede coördinatie met Liander. Daarnaast zullen we, op basis van een uitgevoerde studie naar het energiesysteem, een samenwerking aangaan met Liander en een aantal grote elektriciteitsgebruikers op Texel. Er zal zodoende een Taskforce Netcongestie. Dit is bedoeld om gezamenlijk zo effectief mogelijk om te gaan met de tijdelijke situatie van netcongestie.

Conclusie en gevraagd besluit

Het restantbudget zal worden ingezet voor de implementatie van zonnepanelen op parkeerterreinen, zoals aangegeven in het amendement 'zonnepanelen boven parkeerterrein strand' van 17-02-2021 en de RIB 'Zonnepanelen boven parkeerterreinen' van 09-03-2021.

- **Energie op het dak**

Portefeuillehouder	R. Kieft
Programma	7, Duurzaam, schoon en innovatief
Omschrijving project	Betreft het beschikbaar gestelde krediet voor renteloze leningen specifiek voor de aanleg van zonnepanelen voor particuliere huiseigenaren

Beschikbaar gestelde krediet (Verordening Verbeteren en verduurzamen woningen Texel)	raadsbesluit 11 augustus 2020	€ 2.000.000

Prognose financieel

Op basis van de aanvragen die in de afgelopen periode zijn ontvangen, lijkt het beschikbaar gestelde krediet ruimschoots toereikend te zijn.

Analyse besteding krediet

Tot op heden zijn er 91 leningen verstrekt voor zonnepanelen, met een totaalbedrag van € 474.200. Deze gegevens zijn zowel actueel als de laatste stand van zaken onder de oude verordening voor leningen ter bevordering van verbeteringen en verduurzaming van de woningvoorraad op Texel, welke met het raadsbesluit van 19-07-2023 is ingetrokken ten gunste van de nieuwe verordening (zie actuele ontwikkelingen).

Actuele ontwikkelingen

Door het raadsbesluit van 19-07-2023, waarin de Verordening voor toekomstbestendig wonen Texel werd vastgesteld, zijn de eerdere stimuleringsleningen voor 'duurzaam en langer zelfstandig wonen' en 'zonnepanelen 0%' samengevoegd tot één renteloze lening die meerdere maatregelen dekt. Bovendien is de Verzilverlening aan het aanbod toegevoegd. De oorspronkelijke kredieten voor de Stimuleringslening zonnepanelen 0% en de stimuleringslening duurzaam en langer zelfstandig wonen zijn gecombineerd, en vanaf 1-1-2024 is er een extra krediet van € 1.000.000 beschikbaar gesteld voor de verstrekking van Stimuleringsleningen en Verzilverleningen uit het revolverend fonds.

Planning van het project

De leningen conform de nieuwe verordening zijn nu beschikbaar.

Risico’s en beheersmaatregelen

SVn brengt de gemeente een beheervergoeding in rekening, bestaande uit zowel een vast als een variabel deel. Deze vergoeding wordt afgeschreven van de rekening-courant. Met het raadsbesluit van 19-07-2023, waarin de Verordening voor toekomstbestendig wonen Texel is vastgesteld, zijn er naar verwachting voldoende financiële middelen beschikbaar gesteld om deze vergoeding te dekken.

Conclusie en gevraagd besluit

Door het raadsbesluit van 19-07-2023, waarin de Verordening voor toekomstbestendig wonen Texel is aangenomen, is het beschikbare krediet verhoogd en wordt dit aangewend voor leningen ter ondersteuning van zonnepanelen en andere initiatieven om woningen toekomstbestendig te maken.

- **Cultuurhuis (Thijssehuis) Texel**

Portefeuillehouder	R. van de Belt
Programma	6, Samen beleven en bewegen
Omschrijving project	Nieuwbouw voor Artex, Young4Ever, de bibliotheek en Radio Texel op de locatie Thijsseschool.

Beschikbaar gestelde krediet € 12.180.000
(bedrag is deels incl. en deels excl. btw, hierover nu in overleg met de belastingdienst)

Subsidie toekenning € n.v.t.
(Voor de stichtingskosten is er geen subsidie toegekend. Er wordt voor de stichtingskosten nog ingezet op een bijdrage vanuit De Regiodeal voor de Wadden. De aanstaande gebruikers hebben verschillende subsidietrajecten lopen voor de 1e inrichting, waaronder € 500.000 via het Texelfonds.)

Prognose financieel
Er zijn geen specifieke kwesties; de aanbesteding is voltooid.

Analyse eventuele over – onderschrijding krediet
Deze kwestie heeft momenteel geen relevantie, in overweging nemend de recente besluitvorming met betrekking tot het aanbestedingskrediet tijdens de raadsvergadering van 20 september 2023. Deze besluitvorming heeft de noodzakelijke richting en goedkeuring gegeven voor de voortgang van het project.

Actuele ontwikkelingen
Zie raadsinformatiebrief d.d. 25 januari 2023, zaaknummer 3305009:
RIB 23-004 Informatie voortgang Thijssehuis Texel - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl) Aanvullend: de sloop van het gebouw start week 15 (10-14 april) De omgevingsvergunning voor de bouw is verleend (bezwaartermijn loopt). Zie besluitvorming d.d. 20 september 2023.

Planning van het project
Het terrein is gereed voor bouwwerkzaamheden, met een onherroepelijke omgevingsvergunning. De aanbestedingsprocedure is voltooid en de opdracht is toegewezen. De voorbereidingen door de aannemers voor de bouw zullen aanvangen in het vierde kwartaal van 2023, met naar verwachting een bouwperiode van ongeveer één jaar.

Risico's en beheersmaatregelen
Na de aanbesteding zijn de bouwkosten vastgesteld, en het is noodzakelijk om nauwgezet toezicht te houden op eventuele extra werkzaamheden en kostenoverschrijdingen.

Conclusie en gevraagd besluit
Op dit moment geen besluitvorming noodzakelijk.

- **Aanlanding TESO**

Portefeuillehouder	R. van der Zwaag
Programma	8, Goed wonen, goede bereikbaarheid
Omschrijving project	De raad heeft voor 2023 en 2024, een fte beschikbaar gesteld om hierop te anticiperen.

Subsidie toekenning: € geen

Beschikbaar gestelde krediet

Zowel voor het jaar 2023 als 2024 is er een budget van € 85.000 beschikbaar gesteld voor de tijdelijke aanstelling van een projectleider op het gebied van infrastructuur. Deze specifieke functie is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat de coördinatie en samenwerking met zowel Rijkswaterstaat als de Provincie soepel verlopen in het kader van het lopende project.

De projectleider infrastructuur zal een cruciale rol spelen bij het waarborgen van een naadloze afstemming tussen de gemeente en de externe partijen.

Analyse eventuele over - onderschrijding krediet

Niet van toepassing.

Planning van het project en actuele ontwikkelingen

Het zoeken naar een geschikte projectleider heeft tot op heden nog geen positieve uitkomst opgeleverd. Gelukkig vormt dit op dit moment geen groot obstakel, aangezien Rijkswaterstaat (RWS) de oorspronkelijke planning voor de aanpassingen aan de veerhaven met een periode van vijf jaar heeft uitgesteld. Dit geeft ons enige ademruimte.

Niettemin is het belangrijk om te benadrukken dat RWS in 2025 de plannen definitief wil vaststellen. Daarom stellen we voor om de incidentele financiële middelen voor de aanstelling van een projectleider in de begroting van 2024 een jaar door te schuiven (over te hevelen). Dit is van groot belang om ervoor te zorgen dat we in 2024 de benodigde capaciteit hebben om actief deel te nemen aan gesprekken met RWS en de Provincie en om betrokken te worden bij het definitief maken van de plannen. Door deze aanpassing zorgen we ervoor dat we goed voorbereid zijn op de cruciale stappen die in 2025 zullen worden genomen en kunnen we onze rol als partner in dit belangrijke project optimaal vervullen.

Aanwezige risico's en beheersmaatregelen

Niet van toepassing.

Conclusie en gevraagd besluit

Het beschikbaar gestelde krediet van € 85.000 voor de aanstelling van een projectleider voor infrastructuur voor de jaren 2023 en 2024 blijft voorlopig onveranderd, en er is momenteel geen overschrijding of onderschrijding van het budget. Gezien het uitstel van de planning voor de veerhavenaanpassingen door Rijkswaterstaat tot 2025, stellen we voor de financiële middelen voor de projectleider in 2024 over te hevelen om ervoor te zorgen dat we in dat jaar goed voorbereid zijn op de definitieve plannen en onze rol als partner in het project optimaal kunnen vervullen.

- **Omgevingsvisie**

Portefeuillehouder	R. Kieft	
Programma	3, Mooi en gastvrij Texel	
Omschrijving project	De omgevingswet eist van de gemeenten het vaststellen van een omgevingsvisie.	
Beschikbaar gestelde krediet	raadsbesluit 27 februari 2019	€ 135.000
	raadsbesluit 21 september 2022	€ 160.000
Subsidie toekenning:		€ geen

Prognose financieel

Op dit moment blijven de uitgaven in lijn met de begroting. Er blijft echter onzekerheid met betrekking tot de plan-MER. De gemeente zal specialisten van Witteveen&Bos inschakelen om ervoor te zorgen dat aan de eisen van de Commissie MER wordt voldaan. Eventuele verdere stappen, zoals een beoordeling door de Commissie MER, zouden extra financiële middelen vergen, geschat op ongeveer € 50.000,- tot € 60.000,-.

Analyse eventuele over – onderschrijding krediet

Niet van toepassing.

Planning van het project

In het voorafgaande rapport werd aangegeven dat de ontwerpvisie aan het einde van dit jaar aan de raad zou worden voorgelegd. Na nauw overleg met de verantwoordelijke portefeuillehouder is besloten om prioriteit te geven aan zorgvuldigheid. Daarom is besloten om de behandeling van de ontwerpvisie te verplaatsen naar maart 2024, zowel in de commissie als in de raad. Met name de aspecten van participatie en het grondig beoordelen van mogelijke milieueffecten van beleidsvoorstellen vereisen extra aandacht en tijd.

Tijdens de interactieve raadssessie op 13 september 2023 is input verzameld die zal worden geïntegreerd in de (voorlopige) omgevingsvisie. Deze omgevingsvisie zal worden gedeeld met de gemeentelijke inwoners tijdens de derde participatieronde, naar verwachting in het derde en/of vierde kwartaal van 2023. De resultaten zullen worden opgenomen in het voorstel en vervolgens worden verwerkt in het ontwerp van de omgevingsvisie, wat waarschijnlijk zal plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2024.

Actuele ontwikkelingen

Wat betreft de inhoudelijke aspecten, loopt de analysefase bijna ten einde, en op basis hiervan kijken we vooruit. De eerste ronde van participatie is al afgerond; u kunt het verslag hiervan vinden in het rapport *"2023-006 Participatieverslag_v6.pdf"*. Ook de tweede ronde van participatie nadert haar voltooiing, waarbij we specifieke aandacht zullen schenken aan doelgroepen die tot nu toe onderbelicht zijn gebleven in termen van hun participatie.

Aanwezige risico's en beheersmaatregelen

De voornaamste risico's die zich voordoen, betreffen vooral de uitdagingen op het gebied van participatie. Het is buitengewoon moeilijk om een representatief beeld te verkrijgen. Bovendien is het een aanzienlijke opgave om de milieueffecten duidelijk in kaart te brengen. Op basis hiervan zal de beslissing worden genomen of de commissie voor Milieueffectrapportage (MER) onze omgevingsvisie zal beoordelen of niet. Op dit moment bevinden deze acties zich in uitvoering.

Conclusie en gevraagd besluit

Samenvattend blijven de huidige uitgaven in lijn met de begroting, maar er heerst onzekerheid met betrekking tot de plan-MER, wat mogelijk extra financiële middelen vereist. De behandeling van de

ontwerpvisie is uitgesteld naar maart 2024 om zorgvuldigheid te waarborgen, met extra aandacht voor participatie en milieueffectbeoordeling. De participatierondes en analysefase lopen ten einde, en de voornaamste risico's liggen in het verkrijgen van een representatief beeld en het in kaart brengen van milieueffecten, waarbij de beslissing over beoordeling door de Commissie voor Milieueffectrapportage nog moet worden genomen.

- **Reconstructie Postweg (fase 2, Nieuwlanderweg reeds afgerond)**

Portefeuillehouder	C. Hooijschuur	
Programma	8, Goed wonen, goede bereikbaarheid	
Omschrijving project	Op basis van het vastgestelde beheerplan Wegen wordt het gehele traject Postweg/Nieuwlanderweg gereconstrueerd	
Beschikbaar gestelde krediet	raadsbesluit 7 juli 2021	€ 12.140.000
Subsidie toekenning:		€ geen

Prognose financieel – Akenbuurt, Kogerweg, Nieuwlanderweg

In het voorjaar van 2021 werd de eerste fase van dit belangrijke project voor Texel voltooid. De gemeenteraad had aanvankelijk een voorbereidingskrediet van 200.000 euro beschikbaar gesteld, gevolgd door een krediet van 7.000.000 euro. In de winter van 2020/21 werd het traject Akenbuurt, Kogerweg, Nieuwlanderweg tussen de rotondes op de Pontweg en de Ruigendijk volledig gereconstrueerd, en dit werd binnen het beschikbare budget uitgevoerd. De totale kosten bedroegen 6.988.360 euro.

Prognose financieel – Postweg

De gemeenteraad heeft een krediet van 12.100.000,- euro beschikbaar gesteld voor dit project. Inmiddels is duidelijk dat de uiteindelijke kosten, inzake fase 2 en fase 3, waarschijnlijk uit zullen gaan komen op een totaalbedrag van 11.700.000,- euro. Dit impliceert een financiële meevaller van in totaal 700.000,- euro, dit is voornamelijk te danken aan het resultaat vanuit stevige onderhandelingen met de nutsbedrijven.

Planning van het project

Het project is in technisch opzicht afgerond, momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de administratieve afronding.

Actuele ontwikkelingen

Via afzonderlijke raadsinformatiebrieven bent u regelmatig op de hoogte gehouden van de voortgang van dit project. Actuele informatie kan ook worden gevonden op www.opwegnaarnoord.nl.

In de winters van 2021/2022 en 2022/2023 heeft er een volledige reconstructie plaatsgevonden van de Postweg. Het technische gedeelte van het project is afgerond en momenteel wordt de administratieve afronding voltooid. De technische oplevering heeft reeds plaatsgevonden, inclusief de reconstructie van aangrenzende wegen die zwaar te lijden hadden door de noodzakelijke omleidingen. De Muyweg, Slufterweg, Hollandseweg en Stengweg zijn hersteld en tegelijkertijd voorzien van graskeien. De wegbeheerder heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt en heeft ook het ontbrekende deel van de Vuurtorenweg van een nieuwe toplaag en graskeien voorzien, gefinancierd vanuit het onderhoudsbudget.

Conclusie en gevraagd besluit

De gemeenteraad had aanvankelijk € 12.100.000 toegewezen voor het project, maar de kosten worden nu geschat op € 11.700.000, wat een besparing van € 700.000 oplevert, vooral dankzij geslaagde onderhandelingen met nutsbedrijven. Tegelijkertijd is de Postweg gereconstrueerd, met succesvolle technische afronding en verbeteringen aan aangrenzende wegen. Deze resultaten tonen aan dat het project binnen budget is gebleven en kostenbesparingen heeft gerealiseerd, terwijl belangrijke wegen zijn verbeterd.

- **Reconstructie fietspaden Staatsbosbeheer**

Portefeuillehouder	C. Hooijschuur	
Programma	8, Goed wonen, goede bereikbaarheid	
Omschrijving project	Op basis van het door u in september 2022 vastgestelde plan van aanpak worden jaarlijks een aantal kilometers fietspad gereconstrueerd.	
Beschikbaar gestelde krediet	raadsbesluit 2022/2023	€ 2.000.000
	Programmabegroting 2023	
Subsidie toekenning	Provincie	€ 909.000
	Stift	€ 300.000

Prognose financieel

Aangezien dit project twee volledig onafhankelijke deelprojecten omvat, is na de aanbestedingsprocedure opdracht verleend aan twee verschillende aannemers. Hierdoor is het oorspronkelijke budget van 2 miljoen euro opgesplitst in twee aparte kredieten. We hebben het volste vertrouwen dat de reconstructie binnen deze kredieten kan worden afgerond.

Planning van het project

In de winter van 2022/2023 zijn verschillende fietspaden gereconstrueerd, waaronder die langs de Rozendijk en de Randweg, met een versteviging van het Mokweg-Stolpweg-fietspad. Het oorspronkelijke plan om het smalle fietspad door de Tureluur en Schettersweid te verbeteren werd aanvankelijk geschrapt vanwege vergunningsproblemen, maar later is besloten om dit als onderdeel van een natuurherstelplan te realiseren, wat vrijstelling van de benodigde vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming mogelijk maakte. Dit project wordt in samenwerking met Staatsbosbeheer uitgevoerd, met de verwachte afronding vóór het broedseizoen in het voorjaar van 2024.

Het laatste cluster omvat de reconstructie van de Rozendijk, de Jan Ayeweg tot aan de Nattevlakweg en de Rommelpot. De Rommelpotweg wordt versmald om ruimte te maken voor een breder fietspad, met éénrichtingsverkeer van zuid naar noord voor gemotoriseerde voertuigen. De smalle fietspaden langs de Rozendijk worden omgebouwd tot wandelpaden. Recentelijk heeft de commissie voor beroeps- en bezwaarschriften geadviseerd om de plannen onverkort te realiseren.

Actuele ontwikkelingen

Via afzonderlijke raadsinformatiebrieven bent u regelmatig op de hoogte gehouden van de voortgang van dit project. (RIB 22-005 Reconstructie fietspaden SBB Texel - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl))

In de winter van 2020/2021 is cluster 1 gerealiseerd, ondanks de uitdagingen met vergunningen vanwege de ligging in een Natura 2000-gebied met gekwalificeerde habitat, en dit 7,3 km lange fietspad door de Eierlandse duinen voorziet nu in een grote behoefte.

Parallel aan de realisatie van het eerste cluster zijn ook de voorbereidingen voor het tweede cluster begonnen, dat de fietspaden langs de Boodtlaan, Ruyslaan, Californiëweg, Bosrandweg omvatte. Ondanks beperkingen door de ligging in Natura 2000-gebied en de aanwezigheid van gekwalificeerde habitat, is gekozen voor een 'fietsvriendelijke' inrichting van de Randweg tussen de Californiëweg en de Ploeglanderweg, de weg langs Ecomare naar Paal 17 en het fietspad naar Paal 15. Dit tweede cluster is opgeleverd in het voorjaar van 2022.

In de winter van 2022/2023 zijn de vrij liggende fietspaden langs de Rozendijk tussen de Grensweg en de Bakkenweg, de Botgrasweg en de Randweg tussen de Rozendijk en de Ploeglanderweg gereconstrueerd, en het fietspad tussen de Mokweg en de Stolpweg is versterkt voor zwaarder landbouwverkeer. Het smalle fietspad door de Tureluur en Schettersweid maakte oorspronkelijk ook deel uit van dit project, maar werd geschrapt vanwege vergunningsproblemen. Later is besloten om dit pad te verleggen als onderdeel van een natuurherstelplan, wat vrijstelling van de benodigde vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming

mogelijk maakte. Dit project wordt uitgevoerd in samenwerking met Staatsbosbeheer, de omgevingsvergunning staat gepland voor behandeling in september en de afronding van dit cluster zal plaatsvinden vóór het broedseizoen in het voorjaar van 2024.

Het laatste cluster omvat de reconstructie van de Rozendijk, de Jan Ayeweg tot aan de Nattevlakweg en de Rommelpot. Er is besloten de Rommelpotweg te versmallen om ruimte te maken voor een breder fietspad, met éénrichtingsverkeer voor gemotoriseerd verkeer van zuid naar noord. De smalle fietspaden langs de Rozendijk worden omgebouwd tot wandelpaden, met éénrichtingsverkeer voor gemotoriseerde voertuigen. Recentelijk heeft de commissie voor beroeps- en bezwaarschriften geadviseerd de plannen onverkort te realiseren. Het project wordt in twee afzonderlijke deelprojecten uitgevoerd door twee verschillende aannemers, met gesplitste kredieten van 2 miljoen euro elk. De verwachting is dat de reconstructie binnen dit budget kan worden voltooid.

Conclusie en gevraagd besluit

In conclusie heeft de gemeente in de afgelopen jaren aanzienlijke inspanningen geleverd om de fietsinfrastructuur in het Natura 2000-gebied met gekwalificeerde habitat te verbeteren. Ondanks uitdagingen met vergunningen en natuurbehoudsvoorschriften, zijn meerdere clusters van fietspaden met succes gereconstrueerd. Hierdoor is de toegankelijkheid en veiligheid voor fietsers aanzienlijk verbeterd. Het recente besluit om de Rommelpotweg te versmallen en fietspaden om te zetten in wandelpaden met éénrichtingsverkeer voor gemotoriseerd verkeer, getuigt van voortdurende inzet voor duurzame mobiliteit en natuurbescherming. Met de afronding van deze projecten in het vooruitzicht, ziet de toekomst er positief uit voor zowel fietsers als de natuur in dit gebied.

Nieuwe projecten 2023

• Herinrichting De Ruyterstraat

Portefeuillehouder	C. Hooijschuur
Programma	8, Goed wonen en goede bereikbaarheid
Omschrijving project	In het vastgestelde Beheerplan Wegen is onder andere opgenomen het herinrichten van De Ruyterstraat. Het plan bestaat uit het herinrichten en klimaat-adaptief maken van de strook tussen de gevels en Het Bolwerk.

Beschikbaar gestelde krediet	raadsbesluiten 9 november 2022	€ 1.200.000
Subsidie toekenning		€ -

Prognose financieel

Het project bevindt zich momenteel nog in de opstartfase, dus dit is nog niet actueel. De geschatte totale kosten bedragen € 1,2 miljoen. In het Beheerplan Wegen is echter een aanzienlijk lager bedrag begroot, namelijk € 231.500. Deze discrepantie wordt veroorzaakt door een grotere ambitie, waarbij een groter oppervlakte wordt aangepakt en er maatregelen voor klimaatadaptatie worden genomen. Daarnaast is er de noodzaak om een grondigere renovatie uit te voeren, deels als gevolg van werkzaamheden van derde partijen.

Analyse eventuele over – onderschrijding krediet

Niet van toepassing.

Planning van het project

Het project bevindt zich momenteel nog in de initiële fase, waarin de plannen en concepten worden ontwikkeld en verfijnd. Bij dit proces wordt actieve burgerparticipatie en de input van de bredere gemeenschap verwacht. Dit extra element van burgerbetrokkenheid draagt bij aan het zorgvuldig overwegen van verschillende perspectieven en zorgt ervoor dat de uiteindelijke uitvoering van het project zo goed mogelijk zal aansluiten bij de behoeften en wensen van de gemeenschap. Het projectteam blijft nauw samenwerken met belanghebbenden om ervoor te zorgen dat de planning en uitvoering van het project een positieve impact hebben op alle betrokkenen

Actuele ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Aanwezige risico’s en beheersmaatregelen

Niet van toepassing.

Conclusie en gevraagd besluit

Niet van toepassing.

• Parkeerterreinen strandslagen

Portefeuillehouder	C. Hooijschuur	
Programma	8 – Goed wonen en goede bereikbaarheid	
Omschrijving project	Het betreft het vernieuwen en anders inrichten van de parkeerterreinen bij de diverse strandslagen	
Beschikbaar gestelde krediet	raadsbesluiten 10 november 2021	€ 200.000,--
	raadsbesluiten 9 november 2022	€ 200.000,--
Subsidie toekenning:		N.v.t.

Prognose financieel

Voor dit project zijn twee voorbereidingskredieten van elk 200.000 euro beschikbaar gesteld. Tot op heden is bijna 36.000 euro van deze middelen gebruikt. Tegelijkertijd is er een schatting gemaakt van de benodigde kosten om het parkeerterrein via zandsuppletie (gecombineerd met strandsuppletie) op een hoogte te brengen die wateroverlast in de toekomst voorkomt. Op dit moment is alle inspanning gericht op het verkrijgen van de vereiste vergunningen.

Analyse eventuele over – onderschrijding krediet

Niet van toepassing.

Planning van het project

De planning kan nog niet exact worden ingevuld, omdat de implicaties van het Programma van Eisen nog niet bekend zijn.

Actuele ontwikkelingen

Het parkeerterrein bij paal 12 werd gereconstrueerd vanwege wateroverlast en diende als potentiële pilot voor toekomstige parkeerterreinprojecten. Het verkrijgen van een vergunning onder de Wet Natuurbescherming was echter moeilijk vanwege het Natura 2000-gebied en het ontbreken van hoogterichtlijnen. Daarom werd besloten om het terrein met 50 cm op te hogen en demonteerbare verharding te gebruiken.

Samenwerking met Boskalis werd gezocht om de reconstructie te combineren met strandsuppletiewerkzaamheden, wat de CO2-uitstoot verminderde. Helaas werd de vergunningaanvraag bij de Omgevingsdienst in het najaar van 2022 afgewezen, wat leidde tot een pauze om alternatieve oplossingen te onderzoeken, inclusief het vervangen van de projectleider.

Er waren gesprekken met verschillende partijen over het gebruik van zand van toekomstige duinversterkingen en het bepalen van de ideale hoogte, maar deze bleken niet haalbaar. Daarom wordt nu teruggekeerd naar het oorspronkelijke plan om zand via strandsuppletie aan te voeren, met aangepaste vergunningen, met als doel om mogelijk in het vroege voorjaar van 2024 met het deelproject te beginnen.

Aanwezige risico's en beheersmaatregelen:

Het voornaamste risico betreft de verkrijging van de vereiste vergunningen, met als tweede risico de tijdige uitvoering van aanpassingen aan de bestaande kabels en leidingen door diverse nutsbedrijven. Dit kan mogelijk resulteren in een vertraging waardoor de werkzaamheden niet kunnen starten vóór het begin van het broedseizoen.

Conclusie en gevraagd besluit

Het project is gestart met de reconstructie van het parkeerterrein bij paal 12, maar stuitte op vergunningsproblemen en onduidelijkheid over de ideale hoogte in verband met zeespiegelstijging. Het oorspronkelijke plan om het terrein met 50 cm op te hogen met demontabele verharding werd herzien, en er wordt nu geprobeerd het benodigde zand via strandsuppletie aan te voeren voor mogelijke uitvoering in het vroege voorjaar van 2024. Financieel zijn er twee voorbereidingskredieten beschikbaar gesteld, en de belangrijkste risico's blijven het tijdig verkrijgen van vergunningen en het tijdig uitvoeren van aanpassingen aan kabels en leidingen, wat vertragingen kan veroorzaken.

- **Ondergrondse afvalmodules optimaliseren en uitbreiden**

Portefeuillehouder	Rikus Kieft
Programma	7, Duurzaam, schoon en innovatief
Omschrijving project	Een deel van het huidige areaal bereikt einde levensduur en zal moeten worden vervangen en de nieuwe generatie zal tevens worden voorzien van CMS (controlemanagement) . De nieuwe woonwijken zijn zodanig ontworpen dat er weinig ruimte aan huis voor het plaatsen van minicontainers. Hier zullen dus ondergrondse afvalmodules moeten worden geplaatst. Tot slot anticiperen we op restafval op afstand en optimalisatie papierinzameling in ondergrondse voorzieningen.

Beschikbaar gestelde krediet	€ 400.000,-
Subsidie toekenning	€ -

Prognose financieel

Men verwacht dat het merendeel van het werk in 2023 zal worden voltooid, waardoor het project naar verwachting halverwege 2024 ook financieel kan worden afgerond.

Analyse eventuele over – onderschrijding krediet

De verwachting is dat dit project binnen het beschikbare budget kan worden uitgevoerd.

Planning van het project

De projectplanning is gericht op voltooiing, grotendeels in 2023, met de mogelijkheid dat enkele containers eventueel nog in het eerste kwartaal van 2024 worden geplaatst.

Actuele ontwikkelingen

De prijzen van materialen vertonen een stijgende trend, wat resulteert in toenemende kosten voor projecten. Bovendien hebben aannemers momenteel hun handen vol met verschillende opdrachten, waardoor de beschikbaarheid van aannemers beperkt is en de levertijden aanzienlijk langer zijn dan normaal. Deze combinatie van factoren kan uitdagingen opleveren voor projecten, aangezien het beheersen van de kosten en het handhaven van strakke planningen complexer wordt.

Aanwezige risico's en beheersmaatregelen

Ondanks de vermeldde ontwikkelingen, hebben we een solide risicobeheersingssysteem opgezet om met deze uitdagingen om te gaan. We zijn in staat om per plaatsing zorgvuldige afwegingen te maken om ervoor te zorgen dat we binnen ons budget blijven, zelfs in het licht van stijgende materiaalkosten en verlengde levertijden. Hoewel we ons bewust zijn van enige mogelijke vertraging in het projectschema, is het belangrijk op te merken dat de omvang van het project beperkt is, waardoor eventuele tijdsoverschrijdingen overzichtelijk blijven en beheersbaar zijn.

Conclusie en gevraagd besluit

Het merendeel van de containers is al in de loop van dit jaar geplaatst, wat betekent dat er geen verdere besluitvorming of actie nodig is met betrekking tot dit aspect van het project.

Resumé grote projecten

Onderstaand een totaaloverzicht van de projecten met eventuele conclusies en besluitvorming per project.

Project	conclusie	besluit
Den Burg zuid	Het project Den Burg Zuid nadert zijn voltooiing, met succesvolle mijlpalen en beheerste risico's, waardoor het binnenkort kan worden afgesloten.	Niet van toepassing.
Duurzaam Zonnepanelen	Het beschikbare krediet is de afgelopen periode gedeeltelijk besteed aan verschillende projecten voor zonne-energie en toekomstbestendig wonen. Er is nog een saldo van [BEDRAG] beschikbaar voor de implementatie van zonnepanelen op parkeerterreinen, zoals eerder besloten, en dit zal worden ingezet conform het amendement van 17-02-2021 en de RIB van 09-03-2021.	Niet van toepassing.
Energie op het dak	Op basis van de recente aanvragen lijkt het beschikbare krediet ruim voldoende te zijn. Met het aannemen van de Verordening voor toekomstbestendig wonen Texel in het raadsbesluit van 19-07-2023 is het krediet verhoogd en wordt het ingezet voor leningen ter ondersteuning van zonnepanelen en andere initiatieven om woningen toekomstbestendig te maken.	Niet van toepassing.
Cultuurhuis	Op dit moment zijn er geen specifieke financiële kwesties, gezien de succesvolle afronding van de aanbesteding. De recente goedkeuring tijdens de raadsvergadering van 20 september 2023 heeft de weg vrijgemaakt voor de voortgang van het project. De sloop van het gebouw is gepland om te beginnen in week 15 (10-14 april) en de voorbereidingen voor de bouw zullen naar verwachting starten in het vierde kwartaal van 2023, met een geschatte bouwperiode van ongeveer één jaar. Er is momenteel geen behoefte aan verdere besluitvorming.	Op dit moment geen besluitvorming noodzakelijk.
Aanlanding Teso	Het is voor nu geen groot project. Het beschikbare krediet van € 85.000 voor de projectleider blijft ongewijzigd. We stellen voor om de financiële middelen in 2024 te gebruiken vanwege het uitstel van de veerhavenaanpassingen.	Niet van toepassing.
Omgevingsvisie	De uitgaven zijn momenteel in lijn met de begroting, maar er is onzekerheid over extra kosten voor de plan-MER. De behandeling van de ontwerpvisie is uitgesteld tot maart 2024, met aandacht voor participatie en milieueffecten, en de beslissing over de beoordeling door de Commissie voor Milieueffectrapportage moet nog worden genomen.	Niet van toepassing.

Reconstructie Postweg	Het project is binnen budget gebleven en heeft aanzienlijke kostenbesparingen van 700.000 euro gerealiseerd, voornamelijk dankzij succesvolle onderhandelingen met nutsbedrijven. Bovendien is de reconstructie van de Postweg met succes afgerond, wat heeft bijgedragen aan verbeteringen aan aangrenzende wegen.	Niet van Toepassing
Reconstructie Fietspaden Staatsbosbeheer	Ondanks uitdagingen met vergunningen en natuurbehoudsvoorschriften, heeft de gemeente succesvolle inspanningen geleverd om de fietsinfrastructuur in het Natura 2000-gebied te verbeteren, wat de toegankelijkheid en veiligheid voor fietsers heeft vergroot. Het recente besluit om de Rommelpotweg aan te passen voor duurzaamheid en natuurbescherming onderstreept de voortdurende betrokkenheid bij deze doelen, en de toekomst ziet er positief uit voor zowel fietsers als de natuur in dit gebied.	Niet van toepassing
Herinrichting De Ruyterstraat	Het project zit in de opstartfase.	Niet van toepassing
Parkeerterreinen strandslagen	Het project begon met reconstructieproblemen en onduidelijkheid over de zeespiegelstijging, wat leidde tot herziening van het oorspronkelijke plan. Er wordt nu gewerkt aan het aanvoeren van zand via strandsuppletie voor mogelijke uitvoering in het vroege voorjaar van 2024, met financiële voorbereidingen. Belangrijke risico's liggen in het verkrijgen van vergunningen en het tijdig aanpassen van kabels en leidingen, die vertragingen kunnen veroorzaken.	Niet van toepassing
Onderhoud afvalmodules	Het project verwacht in 2023 grotendeels te worden voltooid, met mogelijk enkele containers geplaatst in het eerste kwartaal van 2024. Ondanks stijgende materiaalkosten en verlengde levertijden zijn er solide risicobeheersingsmaatregelen genomen, en de meeste containers zijn dit jaar al geplaatst, waardoor verdere besluitvorming over dit aspect van het project niet nodig is.	Niet van Toepassing

Gemeente Texel

.txl

Advies

Begroting 2024 Leer- werkbedrijf De Bolder

Doelenboom

Programma	2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Maatschappelijk Doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1.	Arbeidsparticipatie bevorderen

Paragraaf

Paragraaf	

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De begroting van Leer- werkbedrijf de Bolder vast te stellen, inclusief voorstel tot dekking van het tekort.
2. De begroting van Leer-werkbedrijf De Bolder op te nemen in de programmabegroting van de gemeente via de reguliere begrotingsprocedure (eerst vast stellen in de raad en vervolgens consolideren in de begroting van de gemeente).

Toelichting

Het college biedt de raad de begroting 2024 van Leer-werkbedrijf De Bolder, inclusief voorstel tot dekking van het tekort, aan om door de raad te worden vastgesteld. De begroting wordt in de raadscommissie van 1 november 2023 behandeld.

Consequenties

Financieel	☑ Ja	☐ Nee	Majeure risico's	☐ Ja	☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja	☑ Nee	Structuurvisie	☐ Ja	☑ Nee
Juridisch	☐ Ja	☑ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja	☑ Nee
Beleid	☐ Ja	☑ Nee	OR / GO	☐ Ja	☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja	☑ Nee	Communicatie	☑ Ja	☐ Nee
Deregulering	☐ Ja	☑ Nee	**Zaaknummer**	??	

Bijlagen

1.Begroting 2024 Leer-werkbedrijf De Bolder

Begroting 2024 Leer- werkbedrijf De Bolder

Samenvatting

Leer-werkbedrijf De Bolder

In (de begroting van) 2024 bestaat ruim 48% van de inkomsten van Leer-werkbedrijf De Bolder (hierna De Bolder) uit de bijdrage van het Rijk voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW). Ook is De Bolder uitvoerder van de Participatiewet voor gemeentelijke doelgroepen (ruim 14%) en levert De Bolder trajecten in opdracht van UWV, de reclassering, het (speciaal) onderwijs en voor andere werkgevers op Texel. Daarnaast haalt De Bolder 35% van de inkomsten uit de eigen productie.

<u>De Bolder richt zich op verschillende groepen Texelaars met een afstand tot de arbeidsmarkt:</u>

1. Vanuit de WSW
2. Vanuit de Participatiewet (mensen met een bijstandsuitkering of andere ondersteuningsvraag)
   - *Arbeidsfit maken*
   - Een *gemeentelijke doorstroombaan*
   - *Jobcoaching ten behoeve van het optimaliseren van de arbeid*
   - *Bieden van beschut werk*
3. Vanuit de reclassering (werkgestraften)
4. Vanuit UWV (inwoners met een WIA/Wajong/Ziektewetuitkering)
5. Nieuwe Nederlanders
6. Vanuit het onderwijs (leerlingen van het Speciaal Onderwijs, VMBO en MBO)
7. Werkgeversdienstverlening

In 2024 draagt De Bolder bij aan de volgende ambities voor Texel:

- Een vitale sociaal-maatschappelijke structuur
- Beperken van het aantal uitkeringsgerechtigden
- Een meer inhoudelijke samenwerking tussen ketenpartners op de arbeidsmarkt en daarin optreden als de ‘spin in het web’
- Bijdragen aan een betere samenwerking in de arbeidsregio Kop van Noord-Holland onder het motto: Leren van elkaar, lokaal en regionaal
- Duurzamer versterken van de arbeidsmarktpositie door bestendigen en bijstellen van leer- werktrajecten.

Begroting

De begroting 2024 van De Bolder toont een tekort van € 253.000, te onttrekken uit de eigen reserves van De Bolder.

Het begrotingsjaar 2024 is geëxtrapoleerd op de huidige bedrijfsvoering. Productie over de verschillende afdelingen wordt gecontinueerd. Uitgangspunt is dat de huidige klanten en opdrachtgevers gebruik blijven maken van De Bolder als leverancier. Er zijn geen signalen dat afnemers de werkzaamheden elders onderbrengen. Er is wel een verwachting dat afnemers van vloerplaten minder volume bij De Bolder bestellen. Dit zal zoveel als mogelijk is worden gecompenseerd door toename van het wasvolume.

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de begroting voor 2023

1. Omzet is ten opzichte van 2023 gelijk gehouden, met dien verstande dat rekening is gehouden met aanpassing van de tarieven door verlaging van de grondstofprijzen voor vloerplaten. De omzet van de afdeling vloerplaten en de houtafdeling zal afnemen, maar dit wordt gecompenseerd door een toename van het wasvolume.
2. Door hogere vervangingsinvesteringen stijgen de kosten van afschrijving en rente (kapitaallasten).
3. Afname van het aantal WSW-medewerkers door uitstroom van pensioengerechtigden en uit dienst treden na 2 jaar ziekte betekent een lagere subsidiebijdrage. Wat de loonkosten betreft is rekening gehouden met een stijging van 3%.
4. Afname van WSW-productiecapaciteit door medewerkers die gebruik maken van de senioren-regelingen en de RVU-regeling die was overeengekomen in de cao van 2021. Het gaat de komende jaren gemiddeld om ruim 2 fte. Voor de subsidiebijdrage heeft dit geen consequenties.
5. Het aantal (nieuwe) inburgeringstrajecten is gesteld op het werkelijke aantal in 2023.
6. Het aantal (werkervarings)trajecten in totaal (gemeente, reclassering, UWV en overige trajecten) is – zo leert de ervaring – niet goed voorspelbaar. Ook hierbij zijn we voor de begroting van 2024 uitgegaan van het werkelijke aantal in 2023.
7. Door de gestegen rentetarieven en de toenemende kloof tussen bezittingen en schulden wordt het verschil tussen te betalen en te ontvangen rente steeds groter.

Dekking tekort 2024

Voor 2024 wordt vooralsnog een tekort voorzien van € 253.000 (na de toegestane onttrekkingen aan de bestemmingsreserves van € 84.000). Voorgesteld wordt het begrote negatieve resultaat in mindering te brengen op de eigen reserves van De Bolder.

Toekomst

Bij ongewijzigd beleid lopen de tekorten in de komende jaren op. Besluitvorming over de oprichting van het “Huis van Ontwikkeling” (werktitel) en de notitie “Toekomst De Bolder” moeten duidelijkheid scheppen over de bijdrage die van de gemeente wordt gevraagd om De Bolder in stand te houden.

Begroting 2024 Leer- werkbedrijf De Bolder

Argumenten tot advies

Jaarlijks wordt door De Bolder een begroting opgemaakt. De Bolder had vanuit zijn geschiedenis als tak van dienst een eigen begroting. De jaarlijkse begroting van De Bolder moet worden vastgesteld door de gemeenteraad en vervolgens geconsolideerd in de begroting van de gemeente.

Alternatieven

Geen.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Zie voorstel voor dekking van het tekort in de begroting.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
- Financiële verordening gemeente Texel

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Begroting 2024 Leer- werkbedrijf De Bolder

Doelenboom

Programma	2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Maatschappelijk Doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1.	Arbeidsparticipatie bevorderen

Paragraaf

Paragraaf	

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
- Financiële verordening gemeente Texel

Overwegende

- Jaarlijks wordt door De Bolder een begroting opgemaakt. De Bolder had vanuit zijn geschiedenis als tak van dienst een eigen begroting. De jaarlijkse begroting van De Bolder moet worden vastgesteld door de gemeenteraad en vervolgens geconsolideerd in de begroting van de gemeente.
- De begroting 2024 van De Bolder toont een tekort van € 253.000, na onttrekkingen van € 84.000 uit bestemmingsreserves, waarvoor eerder besluitvorming is geweest.
- Voorgesteld wordt om het negatieve resultaat te onttrekken uit de eigen reserves van De Bolder.

Besluit

1. De begroting van Leer- werkbedrijf de Bolder voor 2024 vast te stellen, inclusief voorstel tot dekking van het tekort.
2. Deze begroting van Leer-werkbedrijf De Bolder op te nemen in de programmabegroting van de gemeente en vervolgens consolideren in de programmabegroting van de gemeente.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 09-11-2023,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer ??

Bijlagen

1. Begroting 2024 Leer-werkbedrijf De Bolder

2024

DE BOLDER
LEER-WERKBEDRIJF

BEGROTING 2024

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
Voorwoord	3
Beleidsbegroting	
Inleiding	4
Algemeen	7
Financieel	10
Paragrafen	13
Financiële begroting	
Overzicht van baten en lasten	15
Meerjarenraming 2024 - 2027	16
Toelichting op de meerjarenraming	17
Meerjarenraming balans	18
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	19
Toelichting op de reserves en voorzieningen	23
Nieuwe investeringen in 2024	24
Grondslagen van de financiële verslaglegging	25
Lijst van begrippen en afkortingen	26

VOORWOORD

De begroting voor het jaar 2024 gaat uit van continuering van de bedrijfsvoering 2023. Uiteraard zal de notitie ”Toekomst De Bolder” nog in het college en in de raad worden besproken en behandeld. En volgens de huidige planning neemt de raad in ieder geval nog dit jaar een besluit over het eindrapport “Huis van Ontwikkeling”. Als dit definitief van start gaat heeft het al direct ook gevolgen voor de begroting van De Bolder voor 2024. Maar daarmee is vooralsnog geen rekening gehouden in de nu voorliggende begroting en meerjarenraming. In de Perspectiefnota 2024 – 2027 was al een vooruitblik opgenomen over de te verwachte financiële kaders van de Bolder. In deze begroting worden die voor 2024 gespecificeerd.

Dit doen we in een tijd met grote uitdagingen. We hebben inmiddels al anderhalf jaar te maken met een oorlog op Europees grondgebied. Naast de vluchtelingenstroom die hierdoor op gang is gekomen en de verantwoordelijkheid die gemeenten hierin hebben voor de opvang van deze vluchtelingen, heeft deze oorlog ook gezorgd voor sterk stijgende prijzen. Vooral op het gebied van energie, transport en grondstoffen. Hoewel de inflatie inmiddels weer wat afneemt raakt dit leveranciers, klanten en dus ook De Bolder enorm. Ook onze medewerkers worden hierdoor getroffen. We blijven daarom ook komend jaar laagdrempelige professionele ondersteuning organiseren voor medewerkers die (financiële) zorgen hebben.

De verwachtingen voor het begrotingsjaar 2024 zijn niet alleen maar negatief. De productie op de afdelingen vloerplaten en de houtafdeling neemt waarschijnlijk enigszins af, maar dat kan De Bolder compenseren met het verwerken van meer volume wasgoed. De buitendienst blijft voor onze voornaamste en stabiele opdrachtgever, gemeentewerken, actief. Voor de afdeling fijnwerk/varia blijven we actief met inpak- en samenstelwerk voor opdrachtgevers van het eiland. De totale productie zal daarmee in hoeveelheden ongeveer vergelijkbaar zijn aan 2023, maar omdat de prijzen van grondstoffen en energie dalen, zullen we onze prijzen ook enigszins naar beneden moeten bijstellen. Vandaar dat de bruto omzet daalt t.o.v. die van 2023, maar het uiteindelijke productie resultaat (de netto toegevoegde waarde) in 2024 wel toeneemt ten opzichte van het vorige jaar.

De uitstroom van WSW-medewerkers gaat gestaag door. De financiële effecten daarvan waren al voorzien en worden ook in het begrotingsjaar weer duidelijk merkbaar. De subsidie voor onze WSW medewerkers is in 2023 aanmerkelijk verhoogd, waardoor het in financieel opzicht gunstiger uitpakt. De nog werkzame WSW-medewerkers zien we wel ouder en kwetsbaarder worden. Samen met de instromende Participatiewet-medewerkers met een indicatie ‘beschut’ vergen zij meer begeleiding en (door de forsere beperkingen) zijn zij minder breed inzetbaar en neemt de productiviteit af. Op zich is dat niet erg omdat dit aansluit bij de missie van De Bolder. Werken en leren gaan bij De Bolder hand in hand en we vinden het belangrijk dat medewerkers zich blijven ontwikkelen. Om die reden bieden we scholing aan, die de zelfredzaamheid en de arbeidsmogelijkheden van hen vergroten.

Een onzekere factor is de instroom van het aantal Participatiewet-medewerkers die in het doelgroepregister staan (of daar via de zogenaamde praktijkroute worden ingeschreven). Ook blijft het aantal tijdelijke trajecten, bijvoorbeeld vanuit de Participatiewet, niet goed voorspelbaar. De oprichting van het Huis van Ontwikkeling is een kansrijk initiatief waarbij De Bolder nauw betrokken is. Wat ons betreft streven we naar een intensieve samenwerking met gemeente en de regisseurs van het Huis van Ontwikkeling. De Bolder is immers de geëigende partner van het Huis van Ontwikkeling. We zijn als eerste partij in staat om juist Texelaars die een steuntje in de rug nodig hebben, (tijdelijk) werk te bieden en waar mogelijk te helpen bij het vinden van een reguliere baan. Voor de begroting baseren we ons op de ervaringsgetallen van voorgaande jaren en de beste inzichten van dit moment.

Dankzij de verhoging van het WSW-budget en van onze prijzen kunnen we terwijl we dit rapport schrijven al aangeven dat het resultaat over het lopende jaar veel minder negatief zal zijn dan in de Tussentijdse aanpassing van de begroting voor 2023 was geschetst. Dat heeft ook een positief effect op de stand van de reserves. Met alle onzekerheden die al zijn beschreven geeft dit toch vertrouwen in de toekomst.

Den Burg, Texel, september 2023
Arnold Braak, directeur a.i.

BELEIDSBEGROTING

Inleiding

De Bolder is dé re-integratiespecialist op Texel voor alle Texelaars met afstand tot de arbeidsmarkt en voor Texelse werkgevers op zoek naar arbeidskrachten. Zo nodig biedt De Bolder binnen zijn eigen productieomgeving arbeidsplaatsen aan met geschikt werk voor Texelaars op het gebied van arbeidsgewenning en arbeidsfit worden. Door zijn uitgebreide netwerk op Texel is doorplaatsing naar regulier werk, al dan niet met ondersteuning, vaak binnen een korte termijn realistisch haalbaar.

In nauwe samenwerking met het Sociaal Team Texel (STT) wordt gestreefd naar een samenhangend aanbod in een 'maatwerk-mix' van leren/werken/participatie en vormen van zorg en ondersteuning, die participatie mogelijk maken en/of duurzaam ondersteunen.

Op het moment van schrijven van deze begroting zijn nog geen besluiten genomen over de splitsing van De Bolder en het "Huis van Ontwikkeling" (werktitel). Daarom is de begroting en ook de meerjarenraming opgesteld op basis van De Bolder zoals die nu bestaat. Dit veronderstelt dat de cijfers zullen worden aangepast zodra de besluitvorming rond is.

In essentie blijft De Bolder zowel een doel als een middel. Het is een doel op zich om op economisch verantwoorde wijze een volwaardige productieomgeving op gang te houden, die een beschutte werkomgeving garandeert voor Texelaars (zowel vanuit de 'oude' WSW-groep als ook vanuit de 'nieuwe' Participatiewet). Tegelijkertijd is alles wat er wordt aangeboden aan werkervaringsplaatsen feitelijk een middel om bij te dragen aan een zo snel en duurzaam mogelijke doorstroom van Texelaars richting de reguliere arbeidsmarkt. Beide kernopdrachten staan op gespannen voet met elkaar. Net als in voorgaande jaren draait het steeds om de goede balans tussen het aannemen of reduceren van voor de doelgroep geschikte werkopdrachten en de beschikbaarheid van voldoende (en geschikte) uren om de afgesproken kwantiteit/kwaliteit van de productie te kunnen waarmaken. De staf van het productiebedrijf is ten diepste doordrongen van deze – inherent spanningsvolle – opdracht. Het vraagt de nodige lenigheid, behendigheid en creativiteit om hier in de dagelijkse realiteit steeds weer goed vorm aan te geven. Wat uiteindelijk de doorslag geeft is het belang van de medewerker zelf, dat altijd centraal staat bij belangrijke besluiten.

De Bolder richt zich op verschillende groepen Texelaars met een afstand tot de arbeidsmarkt

1. Vanuit de WSW

De WSW als voorziening blijft bestaan, zolang er medewerkers zijn met een WSW-dienstverband. Jaarlijks vermindert het aantal werknemers met een WSW-dienstverband met ongeveer 3 tot 8 personen, doordat medewerkers die uit dienst gaan (meestal wegens ziekte of pensionering) niet meer worden vervangen door nieuwe WSW-instroom.
Het bestaande personeelsbeleid met betrekking tot ontwikkeling en externe plaatsing van de WSW-doelgroep blijft gehandhaafd ten opzichte van voorgaande jaren. De medewerkers blijven op een arbeidsplaats in het productiebedrijf, tenzij zij mogelijk extern zouden kunnen én willen werken. De uitstroomkans naar extern werken is binnen de WSW-groep echter zeer gering.

2. Vanuit de Participatiewet

De Bolder is de uitvoerder van de Participatiewet voor de gemeente Texel. We onderscheiden de volgende trajecten:

- *Arbeidsfit maken*
  Iemand die afhankelijk is van een inkomensvoorziening en naar verwachting niet in staat is om zelfstandig regulier werk te kunnen vinden, wordt een passend integraal traject aangeboden. Middels werkervaring, assessment, loonwaardebepaling en trajectafspraken zal in een periode van 3 tot 6 maanden duidelijk moeten worden welk instrument uit de Participatiewet het meest passend is om in te zetten voor een vervolgtraject.
- *Een gemeentelijke doorstroombaan*
  Bij Gemeentewerken is het mogelijk om werkzoekenden een tijdelijke baan van maximaal 23 maanden aan te bieden binnen de zogeheten Participatiepool om zich dusdanig te ontwikkelen dat een baan kan worden aangeboden bij een reguliere werkgever.
  Daarmee wordt ruimte gemaakt voor een collega die eenzelfde soort ontwikkelprogramma kan krijgen. Het nadrukkelijke streven is om deze tijdelijke baan te laten opvolgen door een baan in het reguliere bedrijfsleven, met of zonder loonkostensubsidie. Naast dat de betreffende werkzoekende zelf actief zoekt naar werk, is het de taak van De Bolder om een goede match te vinden tussen werkzoekenden en beschikbare geschikte banen. De trajectcoach extern speelt hierin een cruciale rol.
  Als iemand (toch) niet in staat blijkt te zijn om regulier te werken en van UWV een indicatie voor beschut werk heeft gekregen, dan wordt een arbeidsovereenkomst bij De Bolder aangeboden.

- *Job-coaching ten behoeve van het optimaliseren van de arbeid*
  Door te blijven zoeken naar passende taken binnen werkplekken en door het verder ontwikkelen van de werknemer om zijn/haar taken optimaal uit te kunnen voeren, zal de duurzaamheid van de dienstverbanden worden vergroot. Aan leidinggevenden en collega's kan de training 'Harrie helpt' door De Bolder worden aangeboden om op de werkvloer begeleiding te bieden aan werknemers met extra ondersteuningsbehoefte. Harrie staat voor: Hulpvaardig, Alert, Realistisch, Rustig, Instruerend en Eerlijk.
- *Bieden van beschut werk*
  De Bolder biedt in het productiebedrijf beschut werk aan de WSW-doelgroep en aan de nieuwe doelgroep beschut werken uit de Participatiewet.

3. Vanuit de reclassering (werkgestraften)
De Bolder is bij de reclassering aangemeld als uitvoerder van een project voor werkgestraften. Texelaars die een werkstraf opgelegd hebben gekregen tussen de 40 en 240 uur komen werken bij De Bolder zonder dat daar een inkomen tegenover staat. Vaak zien we dat deze Texelaars uit een zwak sociaal systeem komen wat een sterke relatie heeft met het in aanraking komen met politie en justitie. Tijdens het verplicht uitvoeren van hun taakstraf bij De Bolder, worden deze Texelaars tegelijkertijd altijd door De Bolder aangemeld bij het STT. Dit team doet een onderzoek naar de behoefte aan zorg en structuur en kan daar eventueel voorzieningen voor beschikbaar stellen. Deze aanpak draagt sterk bij aan de recidivevermindering.

4. Vanuit UWV (WIA / Wajong / Ziektewet)
De Bolder is in opdracht van UWV de enige re-integratiepartner op Texel die ingezet kan worden om Texelaars met een WIA- of Wajong-uitkering of Texelaars die tijdens hun uitkeringsperiode bij UWV in aanmerking zijn gekomen voor een ziektewet-uitkering, te ondersteunen. Interessant is dat er vanuit UWV ook een financiële vergoeding per traject tegenover staat, die toegevoegd kan worden aan de inkomsten van De Bolder. Hiermee is feitelijk iedere Texelaar die zich niet 'regulier' op de arbeidsmarkt begeeft en/of ondersteuning behoeft in het dagelijks functioneren (uitgezonderd Texelaars die in de WW zitten en door UWV zelf worden begeleid) in beeld bij De Bolder.

5. Nieuwe Nederlanders
De gemeente Texel krijgt vanuit het Rijk jaarlijks een contingent 'Nieuwe Nederlanders' toegewezen – dit zijn voormalige asielzoekers die een (voorlopige) verblijfsvergunning hebben gekregen en die starten met hun inburgering. Dit is een - qua nationale achtergrond – pluriforme groep die als overeenkomst met elkaar heeft, dat ze allemaal de taal moeten leren en bezig zijn met een inburgeringtraject.
Per 1 januari 2022 is de (nieuwe) Wet Inburgering in werking getreden. Deze wet gaat over een nieuwe manier van inburgeren. Inburgeren is meer dan het leren van de taal. Zorgen dat nieuwkomers zich ook sociaal en financieel kunnen redden is heel belangrijk in het nieuwe stelsel. Het doel van de nieuwe wet is dan ook dat nieuwkomers die inburgeringsplichtig zijn zo snel mogelijk meedoen in onze maatschappij. Om dat ook op Texel mogelijk te maken is het Samenwerkingsverband "Inburgeren op Texel" gestart. De gemeente, De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn ontwikkelden gezamenlijk een aanbod waarbij taal leren in de klas wordt gecombineerd met taalstages of vrijwilligerswerk. De inburgeraars blijven zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan de inburgeringsplicht, maar worden hierin begeleid door het samenwerkingsverband. Door direct en kwalitatief beter de Nederlandse taal te leren, structurele begeleiding vanaf de start van het inburgeringstraject én mee te draaien verloopt het inburgeren naar verwachting sneller. Veel nieuwe Nederlanders ontvangen een bijstandsuitkering van de gemeente. De Bolder biedt door middel van zijn productiewerk de mogelijkheid om snel aan de slag te gaan in een Nederlandse arbeidscontext. Ook is toeleiding naar externe werkplekken via ons bestaande netwerk een optie. Zo kunnen de nieuwkomers sneller meedoen in onze samenleving met alle vrijheden en verantwoordelijkheden die daarbij horen.

6. Vanuit het onderwijs (Speciaal Onderwijs, VMBO en MBO)
Vanuit het onderwijs is er behoefte om samen met voormalige sociale werkplaatsen en andere geschikte werkgevers leerwerktrajecten vorm te geven voor leerlingen die binnen de reguliere schoolstructuur geen startkwalificatie kunnen behalen. Een leer- werktraject biedt de mogelijkheid om voor een aantal vakken in de praktijk te examineren in combinatie met meer ruimte voor de verplichte theoretische onderdelen. De Bolder, met veel werkgevers in zijn netwerk, kan op Texel hierin een grote rol spelen. De Bolder is een erkend leerbedrijf volgens de eisen van 'Blik op Werk'.

7. Werkgeversdienstverlening
Sinds enkele jaren faciliteert De Bolder 'Spoor 2 re-integratietrajecten', in het kader van de Wet verbetering poortwachter, voor werkgevers op Texel die dit zelf niet of moeilijk kunnen organiseren. Het gaat daarbij vaak om ondernemers in het midden- en kleinbedrijf. De Bolder ontzorgt de werkgever en stelt zijn expertise en netwerk beschikbaar om de medewerker te begeleiden 'van werk naar werk'.

De Bolder draagt bij aan de volgende ambities en opgaven:

- *Bijdragen aan een vitale sociaal-maatschappelijke structuur op Texel*
  Door de unieke economische situatie is er veel werk op Texel en er is jaarlijks een tekort aan medewerkers. Het is van maatschappelijk en economisch belang dat de arbeidsmarkt op Texel zo goed mogelijk functioneert en dat er voldoende samenhang is in de brede sociaal-maatschappelijke structuur. Dit gaat over veel meer dan werk alleen, het gaat ook over thema's als wonen, zorg, samenleven, veiligheid en onderwijs. De Bolder, bij afwezigheid van een direct eigen belang of winstbejag, zet zijn opgebouwde netwerk en reputatie in door zich te positioneren op het snijvlak van al deze thema's en speelt daarmee een verbindende en stimulerende rol in de Texelse samenleving. Dit uit zich in deelname aan tal van maatschappelijke projecten en het aangaan van tactisch-strategische allianties met ketenpartners en andere maatschappelijke partijen op het eiland.
- *Beperken van het aantal uitkeringsgerechtigden*
  Naast de uitkeringsgerechtigden die door langdurige werkloosheid in een bijstandsuitkering zijn gekomen, maar toch zelfstandig een baan blijken te kunnen vinden, is er ook een groep aangewezen op ondersteuning bij het vinden van (voldoende) werk. Het is cruciaal om iedereen die in deze situatie terecht komt zo snel mogelijk te activeren richting een zinvolle invulling van de dag, gericht op werk, zelfstandig inkomen en structuur. Het is aan het STT en De Bolder om snel in contact te komen met de betrokkenen en perspectief te ontwikkelen in de vorm van maatwerktrajecten.
- *Streven naar meer inhoudelijke samenwerking tussen ketenpartners op de arbeidsmarkt*
  "Zonder werkgevers geen werk". Zoals overeengekomen in het sociaal akkoord (de Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperkten) moeten werkgevers en overheid samen optrekken om – in het belang van economie en mensen – vorm te geven aan het invullen van arbeidsplaatsen, ook met minder vaardige mensen. Dit doen we door nauwe samenwerking te organiseren aan de 'aanbodkant' van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Uiteraard vooral met het STT, maar nadrukkelijk ook met andere maatschappelijke partijen, denk aan middelbaar beroeps- en speciaal onderwijs, Novalishoeve, De Waerden, MEE/ De Wering, 's Heerenloo en GGZ NHN en natuurlijk ook aan de 'vraagkant' met werkgevers. De Bolder, in nauwe samenwerking met het STT, positioneert zich daarmee feitelijk als 'spin in het web' voor dit deel van de arbeidsmarkt.
- *Leren van elkaar, lokaal en regionaal*
  In de arbeidsregio Kop van Noord-Holland is sprake van 3 regio's met 4 werkbedrijven. Deze 4 werkbedrijven hebben elk een geheel verschillende opdracht en worden ook verschillend ingezet door de betreffende gemeenten. Het streven is deze verschillen (meer) te benutten en de ervaringen van de verschillende aanpakken uit te wisselen. De unieke Texelse situatie (uniek in termen van economie, demografie, geografie, kansen en bedreigingen) blijft echter wel het leidende uitgangspunt bij de verdere ontwikkelingen rondom De Bolder.
- *Duurzamer versterken van de arbeidsmarktpositie door het opzetten van leer- werktrajecten*
  Om mensen niet alleen naar regulier werk te begeleiden, maar om er ook voor te zorgen dat zij aantrekkelijk blijven voor werkgevers, is het belangrijk dat zij ook betere toegang krijgen tot scholingsmogelijkheden. In 2018 is een aantal leerwerktrajecten opgezet (met onderwijspartners en werkgevers) die kunnen leiden naar kansbanen op Texel. Deze banen bevinden zich vooral in de sectoren facility/schoonmaak, retail, fietstechniek en in het groen. We zullen vooral de bestaande trajecten bestendigen/bijstellen om continue instroom mogelijk te maken. Lastig is dat er voor de trajecten over het algemeen maar enkele individuen beschikbaar zijn waardoor de kosten per persoon vaak erg hoog zijn vergeleken met trajecten voor groepen (wat in dichter bevolkte regio's gebruikelijker is).

Algemeen

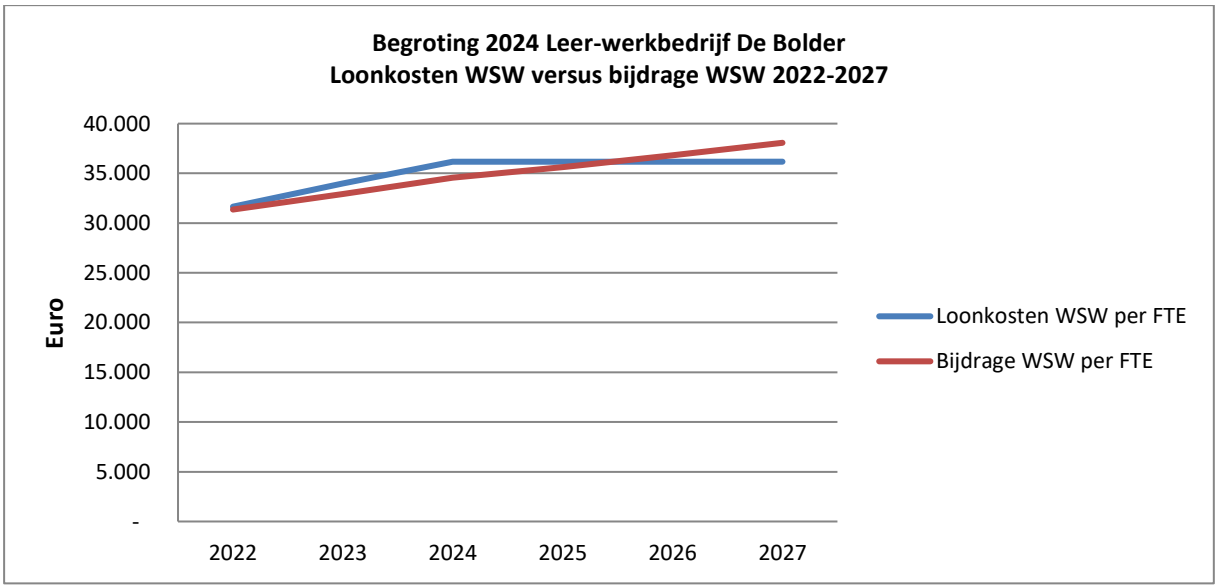
Ten opzichte van de begroting van 2023 voeren we de volgende wijzigingen door:

1. Omzet is ten opzichte van 2023 gelijk gehouden, met dien verstande dat rekening is gehouden met aanpassing van de tarieven door verlaging van de grondstofprijzen voor vloerplaten. De omzet van de afdeling vloerplaten en de houtafdeling zal afnemen, maar dit wordt gecompenseerd door een toename van het wasvolume.
2. Door hogere vervangingsinvesteringen stijgen de kosten van afschrijving en rente (kapitaallasten).
3. Afname van het aantal WSW-medewerkers door uitstroom van pensioengerechtigden en uit dienst treden na 2 jaar ziekte betekent een lagere subsidiebijdrage. Wat de loonkosten betreft is rekening gehouden met een stijging van 3%.
4. Afname van WSW-productiecapaciteit door medewerkers die gebruik maken van de seniorenregelingen en de RVU-regeling die was overeengekomen in de cao van 2021. Het gaat de komende jaren gemiddeld om ruim 2 fte. Voor de subsidiebijdrage heeft dit geen consequenties.
5. Het aantal (nieuwe) inburgeringstrajecten is gesteld op het werkelijke aantal in 2023.
6. Het aantal (werkervarings)trajecten in totaal (gemeente, reclassering, UWV en overige trajecten) is – zo leert de ervaring – niet goed voorspelbaar. Ook hierbij zijn we voor de begroting van 2024 uitgegaan van het werkelijke aantal in 2023.
7. Door de gestegen rentetarieven en de toenemende kloof tussen bezittingen en schulden wordt het verschil tussen te betalen en te ontvangen rente steeds groter.

Voor 2024 wordt een tekort voorzien van € 253.000 (na onttrekkingen aan de bestemmingsreserves van € 84.000). Voorgesteld wordt het tekort te onttrekken uit de eigen reserves van de Bolder conform de met de gemeente gemaakte afspraken.

Toelichting op de onderliggende bedrijfsstructuur

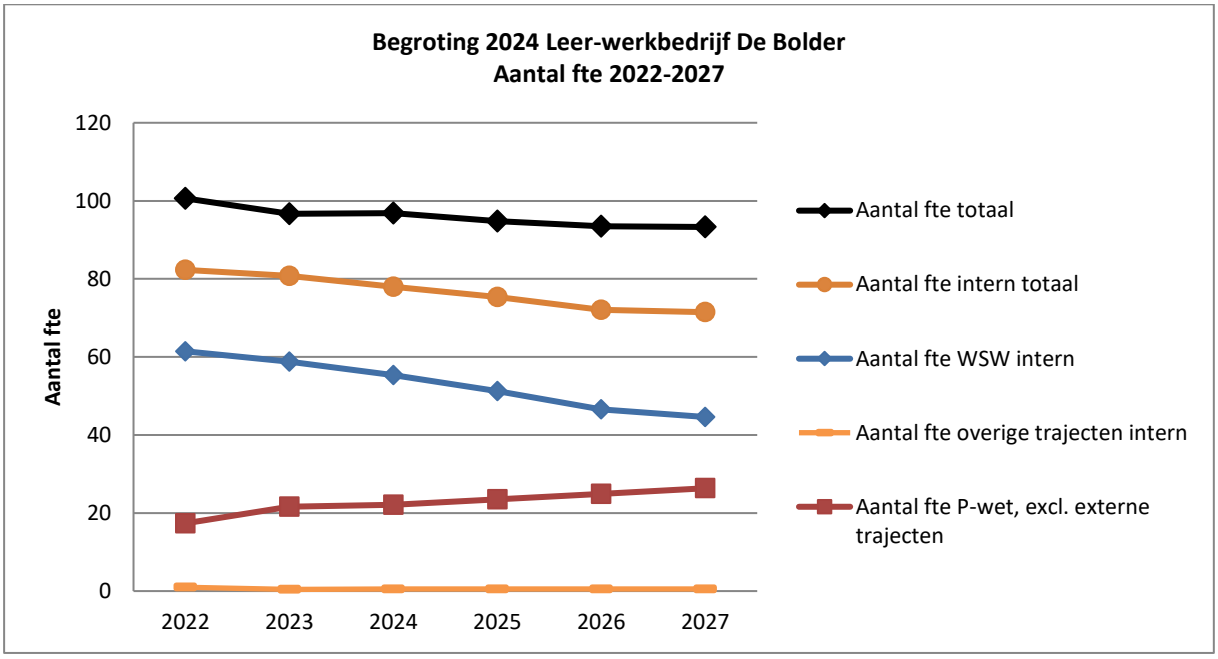
Ter herinnering: in 2015, bij de invoering van de Participatiewet, is bij de vaststelling van het WSW-macrobudget uitgegaan van een procentuele daling van het aantal WSW-medewerkers over het verloop van een aantal jaren. Echter jaar in jaar uit bleek dat deze vooraf geschatte daling achterbleef bij de werkelijk gerealiseerde daling, waardoor het beschikbare budget per medewerker, naast de taakstellende ingebouwde bezuiniging, achteraf minder daalde dan werd voorzien of zelfs steeg. Deze trend lijkt zich de laatste jaren voort te zetten waardoor het 'gat' tussen de toegekende en de loonkosten volgens de cao-WSW lijkt te stabiliseren.

(fig. 1 Ontwikkeling WSW-loonkosten versus bijdrage per fte 2022-2027)

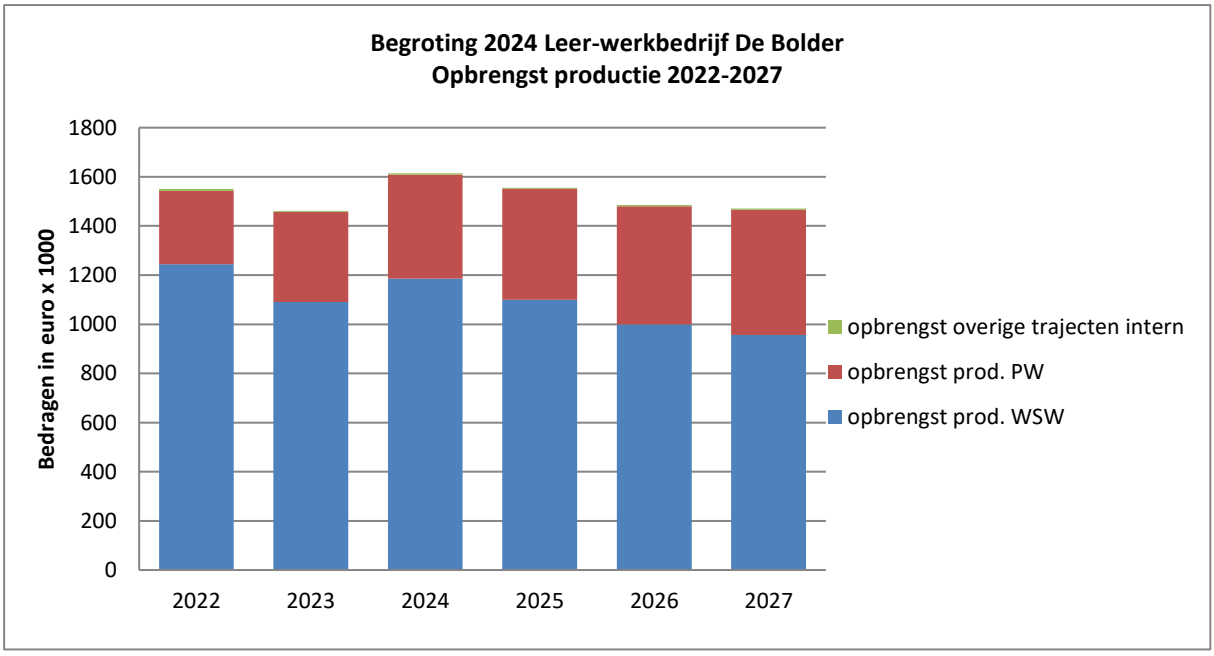
Meerjarenraming

De langzamerhand verschuivende samenstelling van de doelgroepen – van WSW naar Participatiewet en overige trajecten – is zichtbaar in onderstaande grafiek (zie fig.2).

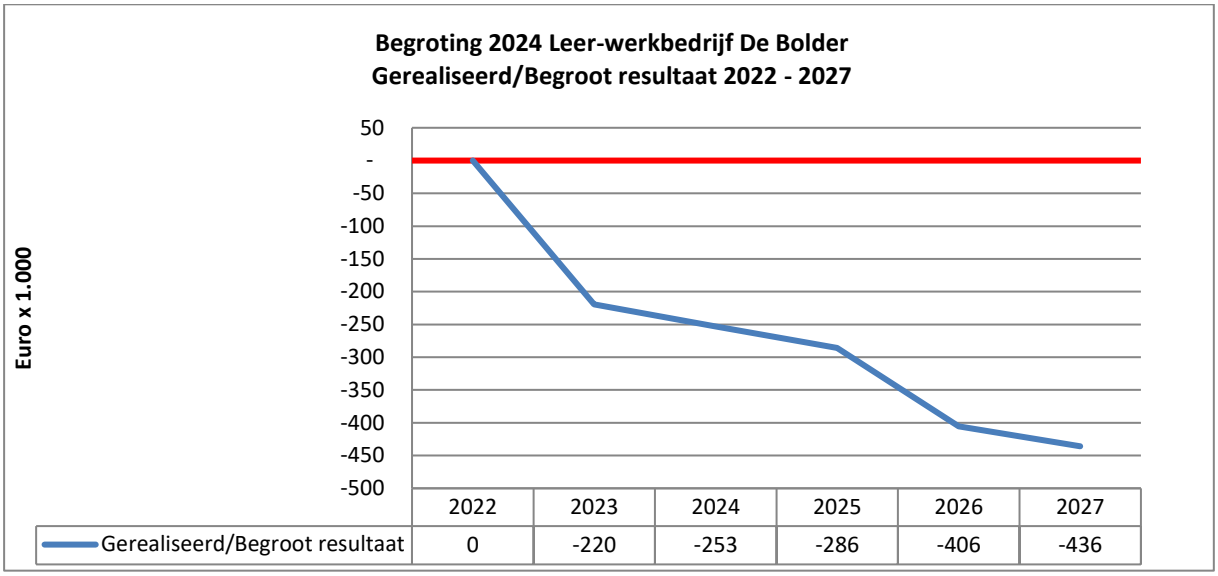
(fig. 2 Samenstelling van de doelgroepen, aantal fte per doelgroep en totaal)

De onderliggende bedrijfsresultaten van het productiebedrijf (dus toegevoegde waarde vanuit productie en verkoop) zullen gestaag dalen. Er is in de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het optimaliseren van de werkprocessen en de productiviteit per medewerker. Alhoewel de WSW-populatie krimpt wordt dit effect kwantitatief deels gecompenseerd/gedempt door de inzet en opbrengst van Participatiewet-medewerkers (zie fig. 2 en 3). Medewerkers die via de Participatiewet aan de slag gaan bij het productiebedrijf in het kader van de banenafspraak en/of de praktijkroute blijven er echter significant korter. Zij stromen (gelukkig) sneller door naar emplooi elders. Zij moeten dus vaker worden vervangen/ingewerkt en zijn, in tegenstelling tot de WSW-groep voorheen, zeker niet primair gericht op het verwerven van een werkplek binnen De Bolder zelf. Dit (op zich gewenste) fenomeen heeft zijn weerslag op de ontwikkeling van de productiviteit per medewerker per uur. De productiviteit van de medewerkers met de indicatie 'beschut' is bijna altijd lager dan die van de WSW-doelgroep. In de meerjarenraming is hiermee rekening gehouden (zie fig.3).

(fig. 3 (Geraamde) opbrengst productie 2022-2027)

Ondanks scherpte op de uitvoeringskosten lukt het De Bolder (bij gelijkblijvend beleid en - trends) de eerstvolgende jaren niet meer om een sluitende begroting op te stellen (zie fig.4). Daarbij kan wel worden aangegeven dat de geraamde verliezen tot en met 2026 nog uit de eigen reserves kunnen worden gedekt.

(fig. 4 Ontwikkeling resultaat 2022-2027)

Financieel

Het financiële resultaat voor 2024 zal negatief zijn. De bijdrageresultaten hebben we bijgesteld. De druk op de netto toegevoegde waarde, door de inflatie in het algemeen en de verhoging van de energieprijzen in het bijzonder en daarnaast het effect van de verhoging van het WML, zal tot uitdrukking komen in een lagere opbrengst uit productie.

▪ **Bijdrageresultaat**

WSW

Het in het participatiebudget van de gemeente opgenomen deel voor de WSW wordt door de gemeente volledig beschikbaar gesteld aan De Bolder voor de uitvoering van de WSW. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat het budget meestijgt met de salarisverhogingen.

Participatiewet

Naast het WSW-budget zet de gemeente overige middelen in voor de uitvoering van de Participatiewet bij De Bolder, bestaande uit:

- De loonkostensubsidie (gebaseerd op individuele loonwaardebepalingen) voor iedere plaatsing van een medewerker beschut werk.
- Een vergoeding voor begeleiding per plaatsing voor het aanbieden van beschut werk.
- De loonkostensubsidie (eveneens gebaseerd op de individuele loonwaardebepaling) en een bedrag per persoon om bemiddeling en coaching te kunnen bieden aan hen die bij De Bolder werken in het kader van een praktijkroute, personen die behoren tot de doelgroep Banenafspraak en/of staan in het Doelgroepenregister.
- De loonkostensubsidie (gebaseerd op de loonwaardebepaling) die bij een plaatsing aan de externe werkgever verstrekt wordt, al dan niet gekoppeld aan een bedrag per persoon voor het aanbieden van begeleiding.
- Een bedrag per persoon, volgens de landelijke norm, voor het aanbieden van begeleiding op stageplaatsen (zowel intern als extern) voor het opdoen van werkervaring en voor het onderzoeken van de arbeidsmogelijkheden van de persoon.
- Het bieden van inburgeringstrajecten in combinatie met het opdoen van werkervaring in een Nederlandse arbeidscontext.

Overige trajecten

Er worden ook inkomsten gegenereerd door de uitvoering van trajecten voor UWV en voor Texelse werkgevers.

▪ **Verkoop en productie**

De verkoop en productie worden continu aangepast aan de veranderende omstandigheden. De ongunstige economische conjunctuur in de maakindustrie noopt ons om onze tarieven behoudend te verhogen en in prijsonderhandelingen met onze afnemers te gaan. Er wordt gestreefd naar prijsoptimalisatie. In 2023 is het uiteindelijk gelukt om de meeste prijzen kostendekkend te verhogen. In 2024 zullen we enkele prijzen vanwege een daling van de grondstofprijzen weer naar beneden moeten bijstellen. .

De afwegingen waarop besloten wordt om bepaald werk af te stoten of te vervangen door andere werksoorten zijn:

- Het werk moet passend zijn of passend te maken zijn voor de beschikbare personele bezetting van het interne productiebedrijf. De instroom vanuit de Participatiewet, intern werkend in het productiebedrijf, is minder productief, minder breed inzetbaar en vergt meer begeleiding dan de werknemers die vanuit de WSW-doelgroep binnen De Bolder werken.
- Het werk moet een (semi-)structureel karakter hebben om optimaal georganiseerd en gemechaniseerd te kunnen worden, om te voorkomen dat er 'leegloopuren' ontstaan. Deze 'leegloopuren' kunnen worden opgevuld met tijdelijk aangetrokken werk, wat echter meer organisatietijd vergt en daarbij ook vaak niet economisch rendabel is. Echter, de sociale doelstellingen van De Bolder – het in stand houden van continuïteit en structuur voor de medewerkers – wegen in zo'n geval dan zwaarder.
- Het werk moet binnen de mogelijkheden van het personeel liggen en een acceptabele opbrengst hebben, om zo dicht mogelijk de theoretische loonwaarde van een reguliere werkplek te kunnen benaderen.
- Het werk moet zo veel mogelijk kostenneutraal kunnen worden uitgevoerd, waarbij alle kosten op basis van de loonwaarde van het in te zetten personeel worden berekend. Met uitzondering van werkzaamheden die worden aangenomen om zeer tijdelijke leegloop in de productie te voorkomen, want dan is het niet altijd mogelijk om alle kosten volledig door te berekenen.
- Het werk moet passend zijn bij een overheidsinstelling en weinig financiële- en afbreukrisico's kennen.
- Het werk moet in de uitvoering zo min mogelijk inzet vragen van de (ongesubsidieerde!) ambtelijke bezetting van De Bolder, tenzij dat volledig in de prijs kan worden opgenomen.

▪ Investeringen

Investeringen zijn – met name na de invoering van de Participatiewet in 2015 – met grote terughoudendheid gerealiseerd. De afgelopen jaren is getracht de gebouwen en de productie sober en doelmatig op peil te houden. Daar op enig moment in de toekomst het interne productiebedrijf zal worden gereduceerd wegens krimp van het personeelsbestand, worden de lasten van rente en afschrijving bij volledige vervanging van afgeschreven investeringen op lange termijn onacceptabel hoog. Het beleid is erop gericht om de productieomgeving gestructureerd/stapsgewijs af te bouwen of anderszins om te vormen naar een omvang (of vorm) die past bij de toekomstige bezetting/doelstelling. Toch zal er in 2024 en ook de komende jaren nog wel geïnvesteerd moeten worden in bedrijfsmiddelen om de bedrijfscapaciteit op peil te kunnen blijven houden. Ook als het bijvoorbeeld gaat om nieuwe ondersteunende technieken zoals Inclusieve Technologie, die het mogelijk maken om ook een toekomstig zwakkere doelgroep moeilijker of zwaarder werk te kunnen laten doen, zijn investeringen noodzakelijk. Daarbij geldt overigens evengoed dat de investeringen zoveel mogelijk economisch renderend moeten zijn.

▪ Personele bezetting

Ambtelijk

De ambtelijke bezetting is in de afgelopen jaren (kwalitatief en kwantitatief) aangepast aan de veranderende tijd en aan de veranderende taken van De Bolder. Directe sturing in het uitvoerende productiewerk door de werk- en productieleiders blijft cruciaal, maar wordt mede ondersteund door gebruik te maken van zoveel mogelijk gestructureerd en seriematig werk, mechanisatie van productie en scholing van de medewerkers in het (zo) zelfstandig (mogelijk) kunnen handelen.
Het is – mede zichtbaar gemaakt door corona maar ook door de smalle teambezetting – duidelijk geworden dat de werkdruk binnen de staf behoorlijk is opgelopen. Dit heeft voornamelijk te maken met het moeten invullen van twee bedrijfsvoeringstrategieën: inzetten op instandhouding productie én tegelijkertijd inspelen op het bieden van maatwerktrajecten. De smalle teambezetting zorgt er voor dat vitale functies kwetsbaar zijn. Dit hangt natuurlijk ook nauw samen met de toekomstvisie "Huis van Ontwikkeling", waarover aan het einde van 2023 besluiten zullen worden genomen.

WSW

Het WSW-personeelsbestand zal verder afnemen door natuurlijk verloop (pensionering, ontslag op eigen verzoek, verhuizing, langdurige ziekte of overlijden). Nieuwe instroom in de WSW is niet meer mogelijk.
Volgens het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) loopt de verwachte uitstroom uit het WSW-personeelsbestand in de komende jaren uiteen van 4 tot 9%. Mede door de vergrijzing en toename van personen die gebruik maken van de seniorenmaatregelen (cao WSW), zal het aantal productie-uren zelfs nog iets harder gaan dalen. Een deel van deze uitstroom zal in het productiebedrijf worden vervangen door mensen uit de Participatiewet-doelgroep. Maar, voor zover het niet gaat om beschut werk, zal de doorstroom onder medewerkers uit deze doelgroep over het algemeen groot zijn, dat is immers ook het doel van de plaatsing bij De Bolder: zo snel mogelijk uitstroom naar regulier werk bij een externe werkgever.

Participatiewet

De personele bezetting vanuit de Participatiewet bij De Bolder bestaat globaal uit 3 groepen:

1. Personen die zijn aangewezen op beschut werk. Landelijk wordt uitgegaan van een instroom in beschut werken van ongeveer 1/3 van de uitstroom uit de WSW. Dat betekent dat er gerekend wordt met een jaarlijkse instroom van ongeveer 1 tot 3 medewerkers.
2. Personen uit de doelgroep die eigenlijk zijn aangewezen op extern werken met loonkostensubsidie. Verwacht wordt dat er permanent enkele interne werkplek(ken) beschikbaar gesteld worden aan hen. Bij onvoldoende werkervaring in regulier werken, of het ontbreken van een geschikte werkplek buiten De Bolder, worden (in principe tijdelijke) interne werkplekken aangeboden.
3. Personen die op trajectbasis zonder salaris werkzaam zijn voor relatief korte duur voor het opdoen van werkervaring en om hun arbeidsmogelijkheden te onderzoeken.

Kosten voor beheer en instandhouding van gebouwen en installaties
In lijn met de krimp van het productiebedrijf en het steeds meer onder druk komen van de omzet, moet de kostenkant mee krimpen met de opbrengstkant. Over de hele linie hebben we de laatste jaren (taakstellend) een reductie van onderhoud gebouwen en installaties ingezet, waarbij kritisch is gekeken naar noodzaak en doelmatigheid van onderhoud en onderhoudscontracten. Uiteraard zonder te tornen aan Arbo voorschriften en functioneel adequate bedrijfsvoering. Duidelijk is wel dat het oprekken van de levensduur van machines en installaties ook invloed heeft op de onderhoudskosten. Ook zijn voor de oudere machines de onderdelen steeds moeilijker leverbaar.

Ontwikkeling van medewerkers
De doelstelling van de trajecten blijft om toe te werken naar zo regulier mogelijk werken. Ook in de WSW was altijd al ruimte opgenomen om de ontwikkeling van de medewerkers richting regulier werken zoveel mogelijk te stimuleren. Het blijkt waardevol te zijn om vooral praktische vaardigheden te scholen op de werkplek. Sinds enkele jaren wordt effectief gewerkt met de methode van WerkPlekOpleiden (WPO). Op systematische wijze worden vooral allerlei productie-en werknemersvaardigheden geleerd en getraind. Deze vorm van ontwikkeling van medewerkers zal blijvend aandacht moeten houden.
Tevens is voor een groot aantal medewerkers de loonwaarde op een objectieve en betrouwbare wijze vastgesteld met behulp van de Dariuz-methodiek van loonwaardebepaling. Voor elke instromer vanuit de Participatiewet wordt een trajectplan opgesteld met daarin beschreven de kortste weg richting regulier werk, al dan niet na een korte periode werkzaam te zijn geweest binnen het productiebedrijf.

Opleiding/educatie
Wanneer uit de intakegesprekken bij het STT en/of bij De Bolder blijkt dat gebrek aan (een specifieke) opleiding een ernstige belemmering vormt voor het vinden van regulier werk, of wanneer het doen van een opleiding of een cursus ondersteunend is aan het functioneren binnen De Bolder, wordt een opleidingsdoelstelling opgenomen in het trajectplan. In de begroting is ruimte opgenomen voor gezamenlijke opleidingsactiviteiten (denk aan BHV-scholingen en het behalen van verschillende vakinhoudelijke certificaten) als ook voor individuele opleidingen en cursussen (denk aan sociale vaardigheden en agressieregulatie). Werken en leren gaan bij De Bolder samen en we vinden het belangrijk dat medewerkers zich blijven ontwikkelen. Om die reden bieden we ook scholing aan die de zelfredzaamheid en de arbeidsmogelijkheden van medewerkers vergroten. Het ligt voor de hand om meer samenwerking aan te gaan met instanties die opleidingen en cursussen aanbieden en om met elkaar op zoek te gaan naar synergievoordelen, zoals het gezamenlijk inkopen van expertise en het gezamenlijke gebruik van kantoren en leermiddelen.

Arbeidsomstandigheden
Het is duidelijk dat de inzetbaarheid van het huidige personeel door vergrijzing afneemt en er meer aanpassingen in het werk nodig zullen zijn om fysieke belasting te beperken. In de afgelopen jaren is er in de productie reeds veel aangepast en verwacht wordt dat de nog gewenste aanpassingen op de korte termijn zich vooral zullen richten op de individuele beperking(en) van medewerkers. Vanuit de vernieuwde RI&E en het daaruit voortvloeiende Plan van zullen ook nog enkele aanpassingen volgen.

Nieuwe ontwikkelingen
In afwachting van de toekomst van De Bolder, waarover het college en de raad eind 2023 een besluit zullen nemen, wordt terughoudend om gegaan met nieuwe initiatieven in deze richting.

Financiële kansen en bedreigingen

Begroting 2024:

- Het door het Rijk voor de WSW berekende deel in het participatiebudget is gebaseerd op de omvang van het gemiddelde personeelsbestand in het jaar 2022, verminderd met een uitstroom van ruim 6%, volgens de meicirculaire van 2023. In de begroting voor 2024 is voorzichtigheidshalve alleen rekening gehouden met uitstroom wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en uitstroom wegens 2 jaar ziekte. Dat is iets minder dan de genoemde 6%. Als er toch meer mensen uitstromen leidt dat uiteindelijk tot een meevaller.
  Kans +/+ € 30.000
- In de meicirculaire van 2023 was de aanpassing van de extra stijging van het WML per 1 januari 2023 nog niet meegenomen. Wel was het budget door de snellere uitstroom in het land per SE wel verhoogd. De invloed op het budget van 2024 wordt daardoor moeilijker in te schatten.
  Kans +/+ 50.000
- De bedrijfskosten zijn taakstellend begroot en er is rekening gehouden met een lichte kostenstijging met uitzondering van de kosten voor energie. Deze zullen in 2024 duidelijk lager zijn door dat de tarieven in de afgelopen zomer op een lager peil zijn vastgeklikt. Onzeker is nog wel of de teruglevering van elektriciteit vanwege de zonnepanelen ons nog iets gaat opleveren.
  Kans -/- € 10.000
- De opbrengst uit verkoop en productie is begroot op basis van de ontwikkelingen gedurende 2023, rekening houdend met de onzekere macro economische omstandigheden. De opbrengst uit verkoop en productie is per definitie een onzekere post, waarbij het risico bestaat dat deze te hoog begroot is. Het is niet uit te sluiten dat er in 2024 ook nog prijsstijgingen zullen volgen voor enkele grondstoffen, bijvoorbeeld als het gaat om transportkosten. De ontwikkelingen in de oorlog in Oekraïene zullen daarbij internationaal een rol blijven spelen. Het ligt sowieso niet zonder meer voor de hand om alle prijsverhogingen 1 op 1 door te schuiven naar onze klanten. Wij willen voor hen een aantrekkelijke productiepartner blijven, die moet concurreren met de prijs van arbeid en productie in de lagelonenlanden in Azië en Oost-Europa. Tevens moet onder ogen worden gezien dat productie van vloerplaten kan verminderen als gevolg van minder afname door onze klanten die op hun beurt te maken hebben met verminderde afzet van vloeren.
  Kans -/- € 100.000

PARAGRAFEN

Paragraaf A: Lokale heffingen

Deze paragraaf is niet van toepassing voor De Bolder. Hiervoor wordt verwezen naar de begroting van de gemeente Texel

Paragraaf B: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen van De Bolder is het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde het bedrijf te kunnen voortzetten.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van De Bolder bestaat uit de algemene reserve en de stille reserves. Stille reserves worden opgebouwd uit de meerwaarde van activa die laag of tegen nul zijn gewaardeerd, doch direct verkoopbaar zijn indien men dat zou willen. Zonder stagnatie van de bedrijfsvoering te veroorzaken zijn er volgens bovenstaande definitie geen stille reserves bij De Bolder. Uiteraard kan een stille reserve alleen worden geëffectueerd bij een gerealiseerde verkoop. Dit is afhankelijk van de markt.

De algemene reserve bedraagt in 2023 € 360.000. Daarnaast is er begin 2023 nog voor € 934.000 aan bestemmingsreserves ter financiering van verplichtingen en risico's waarvoor al besluitvorming is geweest.
De bestemmingsreserves zijn in te delen in investeringsreserves, kostenreserves en risicoreserves. Na de onttrekkingen aan de diverse reserves volgens de jaarrekening van 2022, is de verdeling als volgt:

€	540.000	**investeringsreserves** ter dekking van de afschrijvingslasten van investeringen uit het verleden
€	130.000	**kostenreserves** ter dekking van geplande specifieke uitgaven die het karakter van kosten hebben
€	264.000	**risicoreserves** ter dekking van onzekere toekomstige risico's (exclusief de eventuele onttrekking in 2022 in verband met het verwachte negatieve resultaat, vooralsnog maximaal € 91.800)
€	**934.000**	**totaal bestemmingsreserves.**

De investeringsreserves en kostenreserves zijn bestemd voor specifieke doeleinden waarvoor de uitgaven al gedaan en/of gepland zijn. Deze reserves zijn daardoor niet meer te gebruiken voor andere doeleinden. Dit in tegenstelling tot de risicoreserves, die pas worden gebruikt als het genoemde risico zich voordoet.

Inventarisatie van risico's

De volledige financiering van De Bolder loopt via het participatiebudget van de gemeente Texel. Dit participatiebudget is binnen het sociaal domein ontschot, waardoor de gemeente de volledige vrijheid heeft het budget binnen het sociaal domein op eigen wijze in te zetten. Het participatiebudget is opgebouwd uit een aantal apart berekende delen voor de uitvoering van afzonderlijke taken. De exploitatie van De Bolder is in 2024 voor bijna 63% afhankelijk van inkomsten uit dit participatiebudget. Het risico bestaat enerzijds uit onverwachte verlaging door het Rijk van het landelijke budget en anderzijds uit keuzes die op Texel gemaakt worden voor de verdeling van dit participatiebudget. Afgesproken is dat het WSW-budget in ieder geval volledig doorstroomt naar De Bolder.

Omdat De Bolder een productie- en re-integratiebedrijf is dat op diverse markten opereert, worden ondernemersrisico's gelopen. Door de spreiding over diverse product-marktcombinaties (PMC's) en spreiding van afnemers wordt getracht dit risico beheersbaar te houden. Er bestaat altijd het risico dat een bepaalde deelmarkt niet meer rendabel kan worden uitgevoerd of een bepaalde afnemer besluit naar een andere leverancier te gaan. Dit kan worden opgevangen door een verschuiving naar een van de andere PMC's. Vanwege de gestage krimp van het aantal medewerkers in het productiebedrijf zal het aantal PMC's langzaam afnemen, waardoor de bovengenoemde spreiding zal afnemen en het risico op problemen bij de resterende PMC's zwaarder zal gaan wegen.

Hoewel de oorlog in Oekraïne voortduurt, lijkt er vooralsnog een einde te zijn gekomen aan de enorme prijsspiraal. We hebben de tarieven voor energie afgelopen zomer voor 2024 kunnen vastzetten op aanzienlijk lagere prijzen dan de tarieven van 2023. De leverancier van het hout voor onze vloerplaten heeft de prijzen halverwege het jaar naar beneden bijgesteld. De kosten van transport nemen nog wel steeds toe en voor andere grondstoffen zijn de prijzen nog onveranderd hoog.

De vennootschapsbelasting (VPB) is vanaf 2016 ook van toepassing voor overheidsondernemingen. De Bolder, als onderdeel van de gemeente Texel, is voor de huidige activiteiten niet belastingplichtig voor de VPB.

Risico's die volgen uit de normale bedrijfsvoering van De Bolder zijn zoveel mogelijk verzekerd of er zijn voorzieningen voor getroffen. Dit geldt niet voor een situatie van toenemende inflatie.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

De algemene reserve is een algemene buffer voor het opvangen van tegenvallers en bedraagt ruim 7% van de totale bedrijfslasten. Het streven van De Bolder is altijd geweest om een sluitende begroting te presenteren, zodat de algemene reserve niet hoeft te worden aangesproken. Als er dan onverwachte tegenvallers ontstaan, waardoor een negatief resultaat moet worden gepresenteerd, dan zou een algemene reserve van deze omvang een verantwoorde buffer zijn voor de eerste periode.
In de meerjarenramingen worden al enkele jaren oplopende negatieve exploitatieresultaten voorzien. Vanaf 2014 was het beleid om een deel van het voordelig saldo toe te voegen aan de bestemmingsreserve egalisatie rekeningresultaten, als eerste buffer om de voorziene negatieve resultaten te kunnen afdekken. Dit mag echter geen structureel karakter hebben. Veel is dan ook afhankelijk van de toekomstscenario's om te voorzien in structurele dekking. De besluitvorming over de toekomstscenario's zal naar verwachting eind 2023 volgen.

Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen

De Bolder heeft geen voorziening voor groot onderhoud van de gebouwen. De reden hiervoor is dat de samenstelling van de gebouwen zo divers is dat de normale onderhoudskosten, inclusief groot onderhoud, een gelijkmatig verloop in de tijd geven.
Onderhoud van de gebouwen wordt naar behoefte uitgevoerd, afhankelijk van de noodzaak van het betreffende onderhoud en afhankelijk van de financiële middelen van dat moment. Om de risico's goed in beeld te krijgen is in 2022 met hulp van een deskundige gewerkt aan een meerjarenonderhoudsplan. Het beeld dat hieruit valt af te leiden is dat er binnen enkele jaren aanzienlijke uitgaven noodzakelijk zijn, die waarschijnlijk de draagkracht van De Bolder te boven gaan, te denken valt daarbij bijvoorbeeld aan het vervangen van daken. Dit zal worden meegenomen in de beleidsnotitie "Toekomst De Bolder".

Paragraaf D: Financiering

Conform het treasurystatuut van de gemeente Texel en de Wet financiering decentrale overheden (Fido) dient in de begroting/jaarrekening verantwoording over het gevoerde treasurybeleid te worden afgelegd. Deze verantwoording vindt niet plaats in de begroting/jaarrekening van De Bolder, maar in die van de gemeente Texel.

Paragraaf E: Openbaarheid

Deze paragraaf is niet van toepassing voor De Bolder. Hiervoor wordt verwezen naar de jaarrekening van de gemeente Texel.

Paragraaf F: Bedrijfsvoering

Voor een verantwoording over de bedrijfsvoering van De Bolder verwijzen wij u naar het algemene gedeelte van de begroting.

Paragraaf G: Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin De Bolder een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Volgens deze definitie heeft De Bolder geen verbonden partijen.

Paragraaf H: Grondbeleid

Deze paragraaf is niet van toepassing voor De Bolder. Hiervoor wordt verwezen naar de begroting van de Gemeente Texel.

FINANCIËLE BEGROTING

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)

Omschrijving	Realisatie 2022		Begroting 2023		Begroting 2024	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Bijdrageresultaat						
WSW						
Lonen en personeelskosten WSW	2.179		2.187		2.168	
Gemeentelijke bijdragen WSW		2.334		2.291		2.226
Resultaat WSW		155		104		58
Participatiewet (P-wet)						
Lonen en personeelskosten P-wet	438		633		672	
Gemeentelijke bijdragen P-wet		501		596		656
Resultaat P-wet		63	37		16	
Overige trajecten						
Lonen en personeelskosten overige trajecten	1		0		0	
Vergoeding overige trajecten		11		13		12
Resultaat overige trajecten		10		13		12
★ **Totaal bijdrageresultaat**		**228**		**80**		**54**
Bedrijfsopbrengsten						
Opbrengst verkoop en productie		1.551		1.460		1.614
Afschrijving vaste activa t.b.v. productie	77		86		116	
Overige bedrijfskosten t.b.v. productie	220		226		204	
Bedrijfslasten t.b.v. productie	297		312		320	
★ **Totaal bedrijfsopbrengsten**		**1.254**		**1.148**		**1.294**
Overige opbrengsten						
Huuropbrengst gebouwen		17		20		31
★ **Totaal overige opbrengsten**		**17**		**20**		**31**
Bedrijfsvoering						
Salariskosten ambtelijk personeel	1.104		1.206		1.112	
Afschrijving vaste activa algemeen	54		54		62	
Overige bedrijfskosten	462		572		541	
★ **Totaal kosten bedrijfsvoering**	**1.620**		**1.832**		**1.715**	
★ **Bedrijfsresultaat (negatief)**	**120**		**584**		**336**	
Financiële baten en lasten		18		18	1	
★ **Gerealiseerd / begroot totaal van baten en lasten (negatief)**	**102**		**566**		**337**	
Onttrekking/toevoeging aan bestemmingsreserves		102		346		84
★ **(Begroot) resultaat (negatief)**		**0**	**220**		**253**	

Conform eerdere besluitvorming zullen de definitieve verliezen worden onttrokken aan de resterende overige reserves van Leerwerkbedrijf De Bolder.

Meerjarenraming 2024 – 2027 (x € 1.000)

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Bijdrageresultaat				
WSW				
Lonen en personeelskosten WSW	- 2.168	- 2.020	- 1.849	- 1.776
Gemeentelijke bijdragen WSW	2.226	2.189	2.004	1.963
Bijdrageresultaat WSW	58	169	155	187
Participatiewet (P-wet)				
Lonen en personeelskosten P-wet	- 672	- 721	- 772	- 822
Gemeentelijke bijdragen P-wet	656	694	735	773
Bijdrageresultaat P-wet	- 16	- 27	- 37	- 50
Overige trajecten				
Lonen en personeelskosten overige trajecten	0	0	0	0
Vergoedingen overige trajecten	12	12	12	12
Resultaat overige trajecten	12	12	12	12
★ **Totaal begroot resultaat bijdragen**	**54**	**154**	**131**	**150**
Bedrijfsopbrengsten				
Opbrengst verkoop en productie	1.614	1.556	1.485	1.471
Afschrijving vaste activa t.b.v. productie	116	128	129	122
Overige bedrijfskosten t.b.v. productie	204	204	204	204
Bedrijfslasten t.b.v. productie	320	332	333	326
★ **Totaal bedrijfsopbrengsten**	**1.294**	**1.224**	**1.152**	**1.145**
Overige opbrengsten				
Huuropbrengst gebouwen	31	32	32	33
★ **Totaal overige opbrengsten**	**31**	**32**	**32**	**33**
Kosten bedrijfsvoering				
Salariskosten ambtelijk personeel	1.112	1.112	1.112	1.112
Afschrijving vaste activa algemeen	62	68	59	58
Overige bedrijfskosten	541	560	572	591
★ **Totaal kostenbedrijfsvoering**	**1.715**	**1.740**	**1.743**	**1.761**
★ **Begroot bedrijfsresultaat**	**- 336**	**- 330**	**- 428**	**- 433**
Financiële baten en lasten	- 1	- 30	- 42	- 59
★ **Begroot totaal saldo van baten en lasten**	**- 337**	**- 361**	**- 471**	**- 492**
Onttrekking/toevoeging aan bestemmingsreserves	84	75	65	56
★ **Begroot resultaat**	**- 253**	**- 286**	**- 406**	**- 436**

Toelichting meerjarenraming 2024 - 2027

De algemene lijnen voor de komende jaren zijn uiteengezet in de beleidsbegroting. Hieronder volgt - voor zover relevant - nog een enkele toelichting op onderdelen.
Het aandeel voor uitvoering van de WSW, dat is opgenomen in het participatiebudget, is volgens de meicirculaire 2023 hoger dan verwacht. Daarnaast is nog een verhoging in het vooruitzicht gesteld in verband met de extra verhoging van het WML per 1 januari 2023. Hierover volgt meer duidelijkheid in de septembercirculaire.
De omzet zal dalen in relatie met het dalende aantal productieve uren. Daarnaast is rekening gehouden met een langzame daling van de opbrengst per productief uur wegens de veranderende samenstelling van de doelgroep.

Uitgangspunten meerjarenraming:	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Aantal fte WSW productiebedrijf	55,3	51,3	46,6	44,6
Aantal fte WSW in rvu	1,1	0,9	2,0	1,6
Aantal fte WSW in begeleid werken	10,6	10,6	10,6	10,6
Aantal fte WSW totaal	**67,0**	**62,8**	**59,2**	**56,8**
Aantal fte P-wet intern beschut	12,8	13,8	14,8	15,8
Aantal fte P-wet intern met loonkostensubsidie	6,4	6,7	7,2	7,6
Aantal fte P-wet extern met loonkostensubsidie	7,2	8,0	8,8	9,6
Aantal fte P-wet werkervaring en overige trajecten	3,0	3,0	3,0	3,0
Aantal fte P-wet totaal (excl. externe trajecten)	**29,4**	**31,5**	**33,8**	**36,0**
Aantal fte overige trajecten	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**0,5**
Aantal fte doelgroepen totaal	**96,9**	**94,8**	**93,5**	**93,3**
Aantal fte ambtelijke medewerkers	13,6	13,6	13,6	13,6

Meerjarenraming balans 2024 – 2027 (x € 1.000)

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Activa				
Materiële vaste activa	2.190	2.127	2.069	2.020
Financiële vaste activa	832	471	0	0
Voorraden	250	250	250	250
Totaal activa	3.272	2.848	2.319	2.270
Passiva				
Eigen vermogen	832	471	0	0
Vaste schulden	2.190	2.127	2.069	2.020
Saldo vlottende activa/passiva	250	250	250	250
Totaal passiva	3.272	2.848	2.319	2.270

In deze raming van de achtereenvolgende balanscijfers wordt ervan uitgegaan dat het vermogen van De Bolder in de komende jaren daalt tot nul. Dit houdt in dat de nu geraamde verliezen van 2023 e.v. eerst vanuit de eigen reserves worden gecompenseerd. Op het moment van schrijven aan dit rapport is bekend dat het verlies over het lopende jaar aanzienlijk minder negatief zal zijn dan begroot. Dat is waarom we voor bovenstaande raming voor 2023 afwijken van het eerder gepresenteerde begrote verlies en daarvoor in de plaats rekening houden met een verlies van 50k dat direct uit de reserve egalisatiereserve kan worden onttrokken. Volgens deze raming zal in 2027 e.v. het negatieve resultaat rechtstreeks t.l.v. de gemeente komen.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

x € 1.000

In deze toelichting worden bedragen uit de begroting waar nodig nader gespecificeerd en – voor zover niet in de beleidsbegroting benoemd - nog nader toegelicht.

WET SOCIALE WERKVOORZIENING (WSW)

		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lonen en personeelskosten WSW	Loonkosten WSW-werknemers	2.013	1.998	2.000
	Personeelskosten WSW	87	111	93
	Kosten begeleid werken BW-WSW	79	78	75
	Totaal personele kosten WSW	**2.179**	**2.187**	**2.168**

Loonkosten

De loonkosten zijn begroot op basis van de werkelijke loonkosten in 2023, rekening houdend met medewerkers die uitdiensttreden na 2 jaar ziekte of i.v.m. pensioen. Daarnaast hebben we een loonsverhoging van 3% meegenomen in de begroting.

Personeelskosten

De post personeelskosten bestaat o.a. uit kosten voor bedrijfsgeneeskundige zorg, opleiding en training en werkkleding. In het scholingsplan zijn beroepsgerichte opleidingen opgenomen zoals rijvaardigheid, heftruckcertificaat, schoonmaakopleiding, maar ook een training 'Plezier in je werk' en 'Grip op je geld'. Verder behoren tot de personeelskosten ook uitgaven bij jubilea en pensioen, voor teamuitjes en bijvoorbeeld het kerstpakket.

Loonkostensubsidie extern

Werknemers in begeleid werken (BW) zijn in dienst bij een externe werkgever. Deze werkgever krijgt loonkostensubsidie (LKS) op basis van de gemeten loonwaarde van de medewerker.

Gemeentelijke bijdragen WSW	Gemeentelijk budget WSW	2.340	2.237	2.226
	Aanpassing budget i.v.m. verhoging WML	-	54	-
	Buitengemeenten budget WSW	- 6	-	-
	Totaal personele kosten WSW	**2.334**	**2.291**	**2.226**

De begrote bijdragen voor 2023 en 2024 zijn gebaseerd op de meicirculaire van 2023. De aanpassing i.v.m. de verhoging van het minimumloon in 2023 is al wel vastgesteld, maar de verdeling tussen de gemeentes wordt bekendgemaakt in de septembercirculaire. Ook de bijdrage voor 2024 kan in de septembercirculaire nog worden bijgesteld.

PARTICIPATIEWET (P-wet)

Lonen en personeelskosten P-wet	Loonkosten beschut P-wet	229	341	377
	Loonkosten intern met LKS P-wet	125	221	210
	Loonkosten individuele voorziening P-wet	7	-	-
	Personeelskosten P-wet	34	21	30
	Loonkostensubsidie extern P-wet	43	50	55
	Totaal personele kosten P-wet	**438**	**633**	**672**

Loonkosten

Ook in de begroting van de loonkosten P-wet beschut en intern is rekening gehouden met een loonsverhoging van 3%. Daarnaast wordt een toename van het aantal FTE verwacht.

Personeelskosten

De personeelskosten betreffen de kosten van zowel de werknemers met een dienstverband in het kader van de P-wet, als de kosten voor de personen met een werkervaringsplaats in het kader van de P-wet. De post personeelskosten bestaat o.a. uit kosten voor bedrijfsgeneeskundige zorg, opleiding en training en werkkleding. In het scholingsplan zijn beroepsgerichte opleidingen opgenomen zoals rijvaardigheid, heftruckcertificaat, schoonmaakopleiding, maar ook een training 'Plezier in je werk' en 'Grip op je geld'. Verder behoren tot de personeelskosten ook uitgaven voor teamuitjes en bijvoorbeeld het kerstpakket. In de cijfers van 2022 waren daarin ook kosten voor taalcoaching opgenomen. Deze kosten werden vergoed door de gemeente. In het tweede halfjaar van 2022 heeft de gemeente besloten de taalcoaches voortaan direct zelf te betalen.

Loonkostensubsidie extern

Net als in de WSW voor begeleid werken, is er ook binnen de P-wet de mogelijkheid voor werknemers om met loonkostensubsidie op basis van de gemeten loonwaarde in dienst te treden bij een externe werkgever. We verwachten een geringe toename van het aantal personen in 2024.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

x € 1.000

		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Gemeentelijke bijdragen P-wet	Het totaalbedrag aan gemeentelijke bijdragen kan als volgt worden gespecificeerd:			
	Vergoeding loonkosten beschut P-wet	120	160	167
	Vergoeding begeleiding beschut P-wet	120	142	172
	Vergoeding loonkosten intern met LKS P-wet	51	78	82
	Vergoeding begeleiding intern met LKS P-wet	26	34	36
	Vergoeding loonkostensubsidie P-wet extern	43	50	55
	Vergoeding begeleiding extern met LKS P-wet	13	10	7
	Vergoeding begeleiding werkervaringsplaatsen	88	56	60
	Vergoeding begeleiding inburgeringstrajecten	19	66	77
	Extra budget P-wet gemeente	21	-	-
	Totaal gemeentelijke bijdragen P-wet	**501**	**596**	**656**

Vergoedingen loonkosten

Het percentage van de loonkostensubsidie per persoon is gebaseerd op de loonwaardemeting. De loonwaarde van medewerkers met een indicatie beschut loopt uiteen van 30% tot 70%. Bij de medewerkers intern met LKS (doelgroep banenafspraak en praktijkroute) varieert de loonwaarde van 50% tot 70%. Omdat de loonkostensubsidie is gebaseerd op het WML stijgt ook de vergoeding van de loonkosten, daarnaast wordt rekening gehouden met een hoger aantal fte.

Vergoedingen begeleiding

De vergoeding voor begeleiding van medewerkers met een indicatie beschut werk bedraagt volgens de meicirculaire van 2023 € 8.600 per persoon, in 2022 was dit nog € 8.100. Net als in de begroting van 2023 is de vergoeding opgenomen voor het geraamde aantal werkelijke plaatsen in 2024. Tot en met de jaarrekening van 2021 was de vergoeding gerelateerd aan het vastgestelde quotum aan beschutte arbeidsplaatsen, dat duidelijk lager was. De vergoeding voor begeleiding van de overige groepen P-wet bedraagt per traject € 4.000. Alleen voor een inburgeringstraject bedraagt de vergoeding voor begeleiding per persoon € 5.500.

Extern met loonkostensubsidie

De aan werkgevers uitbetaalde loonkostensubsidie wordt bepaald a.d.h.v. loonwaardebepalingen en berekend op basis van het minimumloon. Dit deel van de gemeentelijke bijdragen wordt volledig doorbetaald aan de betreffende werkgevers. Voor deze personen kan tevens een vergoeding voor begeleiding (ad € 4.000) worden begroot. In de praktijk blijkt echter dat klantmanagers van de gemeente er steeds vaker voor kiezen deze werknemers niet te laten begeleiden. Indien medewerkers geen begeleiding krijgen toegewezen, worden alleen de kosten voor de loonwaardebepaling vergoed.

Werkervaringsplaatsen en trajecten inburgering

De vergoeding voor begeleiding werkervaringsplaatsen en trajecten nieuwe inburgering was in de gewijzigde begroting voor 2022 fors naar beneden bijgesteld, vanwege het stagnerende aantal trajecten dat aan De Bolder werd toegewezen. Voor de oorspronkelijke begroting van 2023 was het aantal trajecten nagenoeg gelijk gehouden aan dat van die aangepaste begroting van 2022. In de laatste maanden van 2022 nam het aantal echter weer toe. Daarom werd de vergoeding hiervoor in de tussentijdse begroting van 2023 verhoogd en deze lijn is voor de begroting van 2024 doorgezet.

Overige trajecten

De vergoeding voor de verschillende soorten trajecten (zoals UWV, 2e Spoor) loopt nogal uiteen en is ook afhankelijk van hoe succesvol een traject wordt afgerond. Voor de begroting van 2023 en 2024 is gerekend met een geschatte gemiddelde bijdrage per traject. Het aantal trajecten is op basis van de ervaringen ongeveer gelijk gebleven.

BEDRIJFSOPBRENGSTEN

Opbrengst verkoop & productie

Deze post is als volgt opgebouwd:

Omzet verkoop en productie	3.236	3.302	3.225
Grond- en hulpstoffen	- 1685	- 1.842	- 1.611
Opbrengst verkoop en productie	**1.551**	**1.460**	**1.614**

In 2022, na 2 jaren waarin de coronacrisis grote impact had op de productie, kregen we te maken met een oorlog in Oekraïne, waardoor de prijs van energie enorm steeg, met een prijsspiraal tot gevolg. Het was toen enorm lastig om in te schatten hoe de omzet zich zou ontwikkelen. We hielden in de begroting voor 2023 weliswaar rekening met een stijging van onze tarieven, maar gingen er vanuit dat die niet dekkend zouden kunnen zijn voor de toename van de kosten van grondstoffen en energie die benodigd is voor de productie. Uiteindelijk hebben we onze tarieven in de loop van 2023 beter kunnen aanpassen dan we durfden te hopen. Ook hebben we nieuwe opdrachtgevers kunnen aantrekken. Belangrijk is daarnaast dat we in de zomer van 2023 de energieprijzen voor 2024 voor een aanmerkelijk gunstiger tarief hebben kunnen vastzetten.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

x € 1.000

		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
BEDRIJFSLASTEN TBV PRODUCTIE				
Afschrijving t.b.v. productie	Afschrijving vaste activa t.b.v. productie	**77**	**86**	**116**

Een aanzienlijk deel van de afschrijvingslasten wordt toegerekend aan de productie. Het betreft de afschrijvingskosten op investeringen die rechtstreeks met de productie te maken hebben. De stijging vloeit voort uit nieuwe (deels uitgestelde) investeringen in 2023 respectievelijk 2024.

Overige bedrijfskosten t.b.v. productie	Deze post is samengesteld uit de onderstaande kosten:			
	Onderhoudskosten machines	136	145	130
	Onderhoudskosten vervoermiddelen	31	36	36
	Huur bedrijfsmiddelen	6	12	7
	Brandstoffen	15	14	15
	Kosten productontwikkeling	25	10	10
	Overige productiekosten	7	9	6
	Totaal overige bedrijfskosten	**220**	**226**	**204**

De onderhoudskosten van machines nemen toe met de levensduur. Omdat de toekomstscenario's van De Bolder op dit moment nog niet uitgekristalliseerd zijn, lijkt het niet verstandig grote investeringen te plegen. Toch kan het op enig moment zover komen dat geïnvesteerd moet worden omdat onderhoud en/of reparaties de levensduur niet meer kunnen verlengen en machines niet meer bedrijfszeker zijn. In verband met de geplande vervangingsinvesteringen wordt rekening gehouden met enigszins verlaagde onderhoudskosten.

De post huur bedrijfsmiddelen bestaat uit de leasekosten voor bedrijfswagens. In de loop van 2021 was een elektrische personenauto in gebruik genomen en de verwachting was dat in de tweede helft van 2023 een leasecontract zou worden gesloten voor een wasbus. Op dit moment lijkt lease niet haalbaar en zal nog in 2023 een nieuwe transportbus worden gekocht.

De kosten productontwikkeling zijn kosten voor ontwikkeling van nieuwe producten of bedrijfsonderdelen, bedoeld om De Bolder toekomstbestendig te maken, rekening houdend met de nieuwe doelgroepen. Uit het positieve resultaat van 2018 is een Bestemmingreserve Transformatiekosten gevormd voor dekking van deze kosten. Hieraan is volgens het besluit over de jaarrekening van 2020 een deel (nl. € 59.000) van de opgeheven Reserve speciale trajecten P-wet aan toegevoegd. De kosten productontwikkeling worden aan deze Bestemmingsreserve Transformatiekosten onttrokken.

OVERIGE OPBRENGSTEN				
Huuropbrengst gebouwen		**17**	**20**	**31**

Deze post is begroot op basis van de ten tijde van het opstellen van de begroting lopende verhuurcontracten van kantoorruimten, rekening houdend met een verhoging vanwege de gestegen energieprijzen.

KOSTEN BEDRIJFSVOERING				
Salariskosten ambtelijk personeel	Deze post is opgebouwd uit de volgende onderdelen:			
	Salaris & sociale lasten ambtelijk personeel	949	974	1083
	Personeelskosten	43	42	29
	Inhuur payroll-medewerkers	112	190	-
	Totaal salariskosten ambtelijk personeel	**1.104**	**1.206**	**1.112**

De salarissen zijn begroot op basis van de werkelijke kosten per medewerker in 2022, rekening houdend met individuele periodieke verhogingen en een algemene loonsverhoging van 3%. De functie van directeur wordt sinds 23 mei 2022 tijdelijk ingevuld door een directeur ad interim die niet in dienst is. Dit contract eindigt in november 2023. In de begroting van 2024 is bij de post salaris & sociale lasten rekening gehouden met invulling van de vacature.

Afschrijving vaste activa algemeen	Deze post wordt gespecificeerd als volgt:			
	Afschrijving gebouwen en installaties	69	68	76
	Afschrijving machines	54	54	94
	Afschrijving inventaris	4	16	-
	Afschrijving vervoermiddelen	4	2	8
	Af: afschrijving t.l.v. de productie	-/- 77	-/- 86	-/- 116
	Totaal	**54**	**54**	**62**

Een deel van de afschrijvingen wordt onttrokken uit de investeringsreserves.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

x € 1.000

		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Overige bedrijfskosten	De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden onderscheiden:			
	Onderhoudskosten gebouwen en installaties	177	191	188
	Energieverbruik algemeen	43	123	75
	Belastingen en verzekeringen	45	48	51
	Overige algemene kosten	199	210	227
	Diverse baten en lasten	-/- 3	-	-
	Totaal overige bedrijfskosten	**461**	**572**	**541**

Onderhoud gebouwen enz.

In deze post zijn begrepen de kosten van onderhoud en aanpassingen aan de gebouwen, installaties en algemene (d.w.z. niet direct aan de productie gerelateerde) inventaris, inclusief de schoonmaakkosten.

Energieverbruik algemeen

Deze post bestaat uit de uitgaven voor gas, elektra en water, verminderd met het deel van deze kosten dat direct aan de productie wordt toegerekend. In 2023 hebben we te maken met contracten voor levering van gas en elektriciteit waarvan de tarieven op een ongunstig moment zijn vastgeklikt in het najaar van 2022. Voor de begroting van 2024 kunnen we uitgaan van aanmerkelijk lagere tarieven, die in de afgelopen zomer al zijn afgesproken.

Overige algemene kosten

Onder deze post vallen bijvoorbeeld de kosten voor ICT, accountant, kantoorkosten, kantinekosten, kosten ondernemingsraad en advieskosten van derden. Vooral deze laatste post neemt toe in 2024, door toenemende KAM-uitgaven en kosten voor aanbesteding.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Financiële baten en lasten	Deze baten en lasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:			
	Betaalde rente leningen	-/- 18	-/- 41	-/- 72
	Ontvangen rente belegde reserves	20	42	54
	Overige rente	16	17	17
	Totaal financiële baten en lasten	**18**	**18**	**-/- 1**

Het rentepercentage van zowel de leningen als de belegde reserves is gelijk aan het percentage van de laatst afgesloten lening van de gemeente Texel bij een externe financiële instelling. Voor 2022 was dit gemiddeld over het jaar genomen 1%, voor 2023 bedraagt dit 2,44%. Voor de begroting van 2024 wordt rekening gehouden met 4%.

ONTTREKKINGEN EN TOEVOEGINGEN AAN RESERVES

Onttrekkingen	De specificatie van de onttrekkingen aan de diverse reserves is als volgt**:**			
	Onttrekking investeringen 2003	20	19	15
	Onttrekking investeringen 2018	24	40	46
	Onttrekking reserve cofinanciering transitiekosten P-wet	14	13	13
	Onttrekking reserve transformatiekosten	25	10	10
	Onttrekking reserve egalisatie rekeningresultaten	19	264	-
	Totaal onttrekking bestemmingsreserves	**102**	**346**	**84**

De onttrekkingen aan de investeringsreserves bestaan uit de afschrijvingskosten van de investeringen die t.l.v. deze investeringen zijn gedaan. De investeringen worden nooit ineens onttrokken, maar gelijk aan de afschrijvingstermijnen in de tijd. Uit de reserve transformatiekosten worden de kosten voor productontwikkeling betaald. Na de onttrekking van het negatieve resultaat van 2022 aan de reserve egalisatie rekeningresultaten, resteert nog een bedrag van 264k in die bestemmingsreserve. In de (tussentijds aangepaste) begroting van 2023 werd er nog vanuit gegaan dat het resultaat totaal 484k negatief zou worden, waarvan dan 264k uit de reserve egalisatie rekeningresultaten wordt onttrokken en de rest ten laste van de algemene reserve zou komen. Bij het schrijven van dit rapport kunnen we ervan uitgaan dat het resultaat over 2023 veel minder negatief zal zijn en er derhalve nog voldoende van deze reserve zal overblijven om ook een groot deel van het begrote verlies over 2024 te kunnen dekken.

Toelichting op de reserves en voorzieningen

Algemene reserve: De algemene reserve is bestemd als algemene buffer voor De Bolder om te voorkomen dat bij incidentele financiële problemen in de bedrijfsvoering er een beroep moet worden gedaan op de gemeentelijke begroting. De algemene reserve bedroeg volgens de jaarrekening 2022 bijna 8% van de totale jaarlijkse bedrijfslasten. Als bedrijf dat financieel afhankelijk is van bedrijfsmatige ontwikkelingen die positief, maar ook negatief kunnen fluctueren, is een reserve van die omvang betrekkelijk gering. Als wordt gekeken naar de bedrijfslasten zonder loonkosten WSW en Participatiewet, want daarvoor wordt een bijdrage ontvangen, dan is de omvang van de algemene reserve voldoende. In navolging van de besluitvorming uit de perspectiefnota van de gemeente neemt De Bolder de lopende verliezen eerst ten laste van de eigen reserves. Afgaande op de meerjarenraming naderen we binnen enkele jaren wel het punt waarop we een beroep moeten doen op de gemeentelijke begroting.

Bestemmingsreserves, bestaande uit:

Investeringsreserves:
Reserves investeringen (2003 en 2018): Deze investeringsreserves zijn in het verleden gevormd uit positieve resultaten van De Bolder. Voor het laatst hebben we in 2020 daar een bedrag aan kunnen toevoegen. In de begroting van 2023 hebben we voor het laatst investeringen gedaan die de komende jaren gelijk aan de afschrijvingstermijnen aan de reserves kunnen worden onttrokken. Met ingang van de begroting van 2024 vallen de afschrijvingskosten dus direct t.l.v. de exploitatie. Dit zal ook gelden voor investeringen die misschien niet (helemaal) aan de productie zijn door te berekenen.

Reserve cofinanciering transitiekosten Participatiewet: De rijksoverheid heeft bij het inwerking treden van de Participatiewet een transitiebudget van landelijk € 30 miljoen beschikbaar gesteld voor het financieren van de kosten om de SW-bedrijven om te vormen van uitvoerders van de WSW naar uitvoerders van de Participatiewet. Een voorwaarde hierbij was dat de bedrijven zelf minimaal 50% aan cofinanciering bijdroegen. De voor Texel in 2016 ontvangen subsidie bedroeg € 39.000, wat voor € 30.000 is gebruikt voor de gedeeltelijke financiering van enkele investeringen. Uit de winstbestemmingen van 2014 en 2015 zijn bedragen toegevoegd aan deze reserve voor de financiering van de goedgekeurde plannen. De afschrijvingslasten van de betreffende investeringen worden nog tot en met 2025 gedekt uit deze reserve.

Kostenreserves, bestaande uit:

Bestemmingsreserve Transformatiekosten: Uit de winstbestemming van 2018 is een bestemmingsreserve gevormd voor de inhuur van ondersteuning bij het opstellen van plannen en toekomstscenario's, voor de inhuur van uitvoerend projectleiderschap en voor het uitvoeren van kleine pilots in het kader van het transformatieproces inclusief eventuele materiële kosten.
Met het definitief afblazen van de samenvoeging van De Bolder en STT ontstond een nieuw vraagstuk over de langere termijn bestaansscenario's van De Bolder. In de komende jaren is een transformatie van het productiebedrijf noodzakelijk om de toekomst van De Bolder veilig te stellen. Er worden diverse scenario's onderzocht met betrekking tot samenwerking met andere (publieke- of private-) partners, er moeten aanpassingen worden doorgevoerd in de bedrijfsvoering door het aantrekken van nieuwe werkprojecten en/of het afstoten van bestaande projecten.
De Bolder heeft als uitvoeringsorganisatie geen eigen beleidscapaciteit en is daarmee aangewezen op externe inhuur van de benodigde expertise en/of projectleiders om al deze extra activiteiten vorm te geven. Door hiervoor een bestemmingsreserve te vormen en de betreffende kosten hieruit te financieren, komen deze noodzakelijke ontwikkeltaken niet ten laste van het exploitatieresultaat en houdt De Bolder daarmee haar handen vrij om, naast de lopende productie, ook te kunnen investeren in de ontwikkeling van de eigen toekomst. Het resultaat over 2020 was ook toegevoegd aan deze reserve.

Risicoreserves:

Reserve egalisatie rekeningresultaten: Al vanaf 2014 is in de meerjarenramingen een dalend rekeningresultaat voorzien. Uit de winstbestemmingen vanaf 2014 is een gedeelte van het nog wel behaalde positieve resultaat in deze reserve gestort. De begroting van 2019 was de eerste begroting waarin het negatieve resultaat werd aangevuld vanuit deze reserve. Na uitvoering van het besluit over de jaarrekening van 2022 resteert nog € 264.000. Na onttrekkingen in 2023 en 2024 wegens de verwachte verliezen zal deze reserve leeg zijn.

NIEUWE INVESTERINGEN 2024 (x € 1.000)

Volg-nr.	Omschrijving	Bedrag	% Afschr.	
1	Vervanging mangel, via apart raadsvoorstel in oktober 2023	450	10	V
2	Vervanging overige productiemiddelen	130	10	V
	Totaal	**580**		

N = Nieuw

V = Vervanging

TOELICHTING OP DE INVESTERINGEN IN 2024

1. Dit betreft de aanschaf van een mangelstraat ter vervanging van een oude afgeschreven mangel die niet meer bedrijfszeker is. Vanwege de hoogte van het bedrag moet Europees worden aanbesteed. Om ervoor te zorgen dat de nieuwe mangelstraat voor het hoogseizoen in 2024 bedrijfsklaar is, is voor deze investering al in 2023 gestart met de procedure. In oktober ligt dit investeringsvoorstel ter besluitvorming bij de raad.

2. In 2023 zijn diverse productiemiddelen afgeschreven. Vanwege het krimpende productiebedrijf wordt jaarlijks bezien of vervanging noodzakelijk is en of vervanging wegens veranderde productiewijze door hetzelfde productiemiddel moet plaatsvinden of door andersoortige apparatuur. Daarnaast zullen er de komende jaren ook werkplekken in stand moeten worden gehouden voor de bestaande WSW-doelgroep en voor de nieuwe doelgroepen vanuit de Participatiewet.
Het is al een aantal jaren beleid om investeringen die zijn afgeschreven terughoudend (‘sober en doelmatig’) te vervangen door nieuwe investeringen en – indien technisch en economisch mogelijk – zoveel mogelijk te streven naar levensduurverlenging.

GRONDSLAGEN VAN DE FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

Algemene grondslagen

De begroting voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording (BBV).
De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten.
Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Lijst van begrippen en afkortingen

B&W: **C**ollege van **B**urgemeester en **W**ethouders

BBV: **B**esluit **b**egroting en **v**erantwoording provincies en gemeenten. In dit besluit worden voorschriften gesteld hoe de administratie van een gemeente moet zijn ingericht.

BW: **B**egeleid **w**erken
Onderdeel van de Wet sociale werkvoorziening is de mogelijkheid tot begeleid werken. Dit houdt in dat een bedrijf of een instelling zelf overeenkomstig de voor dat bedrijf of instelling geldende cao een arbeidsovereenkomst sluit met een persoon behorende tot de doelgroep van de sociale werkvoorziening.
De werkgever ontvangt dan jaarlijks een loonkostensubsidie en krijgt ook de mogelijkheid om voor een bepaald aantal uren per jaar de medewerker te laten ondersteunen door een jobcoach.

Cao: **C**ollectieve **a**rbeids**o**vereenkomst
Een cao wordt per bedrijfstak gesloten tussen de gezamenlijke werkgevers en de vakbonden. In de overeenkomst zijn de rechtspositieonderwerpen geregeld.

FTE: **F**ull**t**ime **e**enheid (of – eenheden)
Het aantal dienstverbanden wordt teruggerekend naar fulltime eenheden ofwel voltijdsdienstverbanden.

KAM: Kwaliteit, **A**rbeidsomstandigheden en **M**ilieu

LIV: **L**age-**i**nkomens**v**oordeel
Vanaf 2017 een nieuwe subsidie ter verlaging van de werkgeverslasten voor werknemers met een laag inkomen. Deze subsidie is onderdeel van de Wet tegemoetkomingen loondomein.

LKS: **L**oon**k**ostens**s**ubsidie.
De subsidie die aan een werkgever wordt verstrekt vanuit de WSW en de Participatiewet voor het in dienst hebben van een werknemer uit de doelgroep.

Participatiebudget
Met de komst van de Wet participatiebudget in 2009 zijn de bestaande schotten tussen diverse op re-integratie en participatie gerichte budgetten zoveel mogelijk weggenomen. Vanaf 2015 is ook de financiering van de WSW hierin opgenomen.

P-wet: Participatiewet
Vanaf 2015 is de WWB omgelabeld tot Participatiewet en omgevormd tot de opvolger van de WSW, de Wajong en de WWB met een geïntegreerde aanpak van de onderkant van de arbeidsmarkt.

Reclassering:
Dit is een zelfstandige organisatie die als doel heeft: voorkomen en verminderen van crimineel gedrag. Zij stimuleren een verdachte crimineel gedrag te veranderen en risico's zoveel mogelijk te beheersen. Reclassering werkt samen met Justitie, politie, zorg, gevangeniswezen en gemeenten. Reclassering ziet toe dat een, door de rechter of het Openbaar Ministerie opgelegde, werkstraf op de juiste manier wordt uitgevoerd.

RVU: **R**egeling **V**ervroegd **U**ittreden
In de onlangs afgesloten cao-WSW is voor werknemers de mogelijkheid opgenomen om 2 jaar voor de ingangsdatum van hun pensioen vervroegd uit te treden met een vaste uitkering per maand (zonder vakantietoelage en eindejaarsuitkering en geen pensioenopbouw).

SE: **S**ubsidie **e**enheid
Deze eenheid wordt gebruikt bij de bepaling van het WSW-budget. Het is een formatieplaats (uitgedrukt in fte), gecorrigeerd naar de mate van handicap. Voor iemand met een ernstige arbeidshandicap geldt een factor van 1,25.

STT: **S**ociaal **T**eam **T**exel
Het STT is op Texel in de plaats gekomen van de afdeling Sociale Zaken en Welzijn sinds gemeenten in Nederland in 2015 uitvoerder zijn geworden van de Participatiewet. Het STT is onderdeel van het Sociaal Domein en aanspreekpunt betreffende zorg, jeugdzorg, WMO, werk en inkomen.

SW: **S**ociale **w**erkvoorziening
Zie verder onder WSW.

UWV: **U**itvoeringsinstituut **w**erknemers**v**erzekeringen
De organisatie die ontstaan is door de samenvoeging van de vroegere bedrijfsverenigingen. Verzorgt de indicatiestelling voor de WSW en de Participatiewet.
Het UWV is verantwoordelijk voor de re-integratie van personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering. De Bolder is vanaf 2018 op Texel het enige bedrijf aan wie een aanbesteding gegund is voor deze trajecten.

Wajong: Wet **a**rbeidsongeschiktheidsvoorziening **jong**gehandicapten (tot 2015 Wet **w**erk en **a**rbeidsondersteuning **jong**gehandicapten).
Tot 2015 bood deze wet werk, arbeidsondersteuning en een voorziening voor inkomensachteruitgang aan jonggehandicapten en studenten. Vanaf 2015 is de toegang tot deze wet beperkt tot personen zonder enige arbeidsmogelijkheden.

WIA: Wet **W**erk en **i**nkomen naar **a**rbeidsvermogen
Bevordert dat werknemers die gedeeltelijk arbeidsgeschikt zijn aan het arbeidsproces blijven deelnemen en regelt de inkomensverzekering van deze personen.

WML: Wettelijk **M**inimum **L**oon

WNT: **W**et **n**ormering **t**opinkomens
Deze wet begrenst de maximale bezoldiging van functionarissen in de publieke en semipublieke sector.

WSW: **W**et **s**ociale **w**erkvoorziening
De wet biedt mogelijkheden om personen met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking werk onder aangepaste omstandigheden te bieden. Dit kan bij het eigen bedrijf van de sociale werkvoorziening of bij bedrijven en instellingen die aan het plaatsen van een persoon met een beperking kunnen en willen meewerken. Sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 is toetreding tot de WSW niet meer mogelijk.

WW: **W**erkloosheids**w**et
De wet biedt voor werknemers een verplichte verzekering tegen inkomensachteruitgang wegens werkloosheid.

WWB: **W**et **w**erk en **b**ijstand
Deze wet werd door de gemeente uitgevoerd en regelde de ondersteuning bij arbeidsinschakeling en verlening van bijstand. De wet is in 2015 omgelabeld tot Participatiewet en omgevormd tot de opvolger van de WSW, de Wajong en de WWB met een geïntegreerde aanpak van de onderkant van de arbeidsmarkt.

Bespreekleidraad ontwerp-Programmabegroting 2024

Raadscommissie 1 november 2024 – bespreken per grijs gearceerd kopje

o.a. bestuurlijke boodschap, kaders en uitgangspunten, kerngegevens en Financieel perspectief - bladzijde 3 - 23

Programma 0 Voor en door bewoners - bladzijde 24 - 31

Over: digitale inclusie, Texelse maat, zorg voor privacy en informatieveiligheid en samen organiseren en samendoen.

Voorstellen:

- Een hogere bijdrage aan de Rekenkamercommissie De Waddeneilanden
- Financiële consequenties Strategische Personeels Planning (SPP)
- Extra Informatie-adviseur aanstellen
- Trainee voor iedere afdeling

Programma 1 Veiligheid op orde - bladzijde 32 - 37

Over: Uitvoeren Integraal Veiligheidsplan en Brandweer en rampenbestrijding

Voorstellen:

- Handhavingsjurist voor 2024 inhuren

Programma 2 Goede bereikbaarheid - bladzijde 38 - 46

Over: Toereikend en veilig wegen, straten en fietspadennet, functioneel openbaar vervoer en de Haven Oudeschild.

Voorstellen:

- Bermverharding aanbrengen/vervangen
- Straatmeubilair vervangen
- Mobiliteitsvisie Texel 2024 opstellen
- Reguliere budgetten voorbereiding wegen en klein onderhoud verhogen
- Parkeerterrein Stappeland herinrichten
- De mogelijkheden van veilig nachtvervoer tussen de dorpen onderzoeken

Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt! - bladzijde 47 - 55

Over: Behoud landschapselementen en infrastructuur in natuurgebieden, toeristische Toekomstvisie, invoering omgevingswet, daadwerkelijke ontwikkeling haven Oudeschild, Regionale samenwerking De Kop Werkt, verbreden werkgelegenheid en versterken Beroepsbevolking.

Voorstellen:

- Nieuwe ronde Leader subsidie
- Co-financiering ontwikkelingslijnen VisserijOntwikkelPlan (VOP)
- Texel innovatief proefeiland
- Kenniswerkplaats Texel

Programma 4 Toekomst voor de jeugd - bladzijde 56 - 61

Over: Basisscholen op orde, bestuursopdracht Arbeidsmarkt en Onderwijs De Kop Werkt! en uitvoeren Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg.

Voorstellen:

- Gemeentelijk bijdrage onderhoudsvoorziening OSG De Hogeberg
- Planvorming onderwijshuisvesting (verduurzaming en modernisering) scholen buitendorpen

Programma 5 Samen beleven en bewegen - bladzijde 62 - 72

Over: Texel buitensporteiland!, uitvoering sport, cultuur en erfgoednota's en onderwaterarcheologiebeleid in werking.

Voorstellen:

- Structurele bijdrage ronde om Texel
- Aanpassen onderhoudsbudget atletiekbaan
- Onderzoek naar gebruiksmogelijkheden Sportpark-Den Burg-Zuid
- Subsidie Stichting Texel CultuurEiland
- Muziek in de klas blijven financieren
- Budget Monumententoezicht verhogen
- Risico Inventarisatie strandbewaking uitvoeren
- Groenvoorzieningen vervangen
- Groen beleid

Programma 6 Zorg voor elkaar - bladzijde 73 - 83

Over: uitvoeren transformatie opgave sociaal domein en: Versterken inclusieve samenleving.

Voorstellen:

- Budget jongerenparticipatie uitvoeren
- BCF Texels Welzijn
- Structurele verhoging subsidieplafond mens en maatschappij
- Ophoging uren teamleider sociaal team
- Jongerenwerk extra inzetten en bestendigen

Programma 7 Volksgezondheid, duurzaam en schoon - bladzijde 84 - 91

Over: Energie besparen en duurzaam opwekken, kennis bundelen op Texel voor innovaties en afval verder scheiden.

Voorstellen:

- Financiële middelen Brede SPUK sport, bewegen en cultuur, gezondheidsbevordering en sociale basis
- Begroting omgevingsdienst NHN aanpassen
- Accounthouder OD-NHN detacheren
- Uitvoering milieutaken bekostigen
- Circulaire Economie en Stikstofaanpak
- Duurzaamheidsbeleid versneld uitvoeren

Programma 8 Goed wonen - bladzijde 92 - 99
Over: Versnellen woningbouw en transformatie vrijkomende schoollocaties.

Voorstellen:

- Evalueren en actualiseren huisvestingsverordening

Financiële vertaling voorstellen, **Investeringsplan 2024-2027, nieuwe investeringen**, Vervangingsinvesteringen en verloop reserves en voorzieningen - **bladzijde 100 - 106**

Paragrafen en overhead - bladzijde 107 - 160

Paragraaf Verbonden partijen
Paragraaf Weerstandsvermogen
Paragraaf Onderhoud openbare ruimte en gebouwen
Paragraaf Bedrijfsvoering
Paragraaf Grondbeleid
Paragraaf Financiering
Paragraaf Lokale lasten
Overhead

Overheveling projectbudgetten - bladzijde 161 - 163

Subsidies - bladzijde 164 - 166

Algemene dekkingsmiddelen, begrippenlijst en overzicht baten en lasten - bladzijde 167 - 176

Toelichting op de lasten en baten per programma

D. Begroting Programma 0

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Bestuur	1.394	1.708	1.820	1.784
Burgerzaken	859	810	830	869
Overhead	8.646	8.937	10.005	10.548
Treasury	969	999	1.614	2.300
OZB woningen	3	3	5	5
OZB niet-woningen	5	0	0	0
Parkeerbelasting	0	0	0	0
Belastingen overig	566	558	613	722
Overige baten en lasten	205	-122	46	1.008
Mutaties reserves	17.161	6.368	3.337	3.038
Totaal lasten programma 0	**29.808**	**19.260**	**18.270**	**20.273**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Bestuur	172	613	0	28
Burgerzaken	154	187	223	229
Overhead	307	290	101	101
Treasury	1.211	1.146	1.375	1.542
OZB woningen	1.102	1.152	1.099	1.132
OZB niet-woningen	763	761	853	879
Parkeerbelasting	4.473	4.568	4.553	4.527
Belastingen overig	211	241	253	261
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	27.991	32.014	31.824	34.957
Overige baten en lasten	216	273	15	15
Mutaties reserves	7.239	6.996	6.871	5.680
Totaal baten programma 0	**43.841**	**48.239**	**47.166**	**49.350**

Saldo	**14.032**	**28.979**	**28.896**	**29.077**

Lasten Toelichting grote verschillen

Treasury

Het overgrote deel van de beleidstaak treasury betreft rente. Het verschil van de rekeningen 2021/2022 naar begroting 2023 heeft te maken met het reserveren van budget voor rente om t.z.t. leningen te kunnen aantrekken voor de uitvoering van investeringen die op de planning staan en nog niet uitgevoerd zijn. De verhoging van het budget rente 2023 naar 2024 is het gevolg van het voorstel investeringsplan 2024 en de overige kapitaalgoederen die gefinancierd moeten worden. Er is gerekend met een rentepercentage van 4%.

Voor het investeringsplan betekent dit extra rentekosten van ca. € 600.000 en voor overige kapitaalgoederen € 100.000.

De feitelijke kosten 2021/2022 zijn lager omdat in de praktijk de uitgaven voor investeringen later plaatsvinden dan de kredieten beschikbaar zijn gesteld.

Overige baten en lasten

Onder deze beleidstaak zijn verschillende taken gerubriceerd zoals pachten, aankoop en verkoop gronden, onvoorziene uitgaven en bijzondere baten en lasten (afrekeningen m.b.t. voorgaande jaren, uitgaven en inkomsten die niet te begroten zijn). Het budget prijscompensatie wordt in 1e instantie centraal ook onder deze beleidstaak gezet en pas gedurende het jaar overgeheveld naar daar waar het nodig is. In de begroting 2024 zit dus dit bedrag nog centraal.

Baten Toelichting grote verschillen

Bestuur

Op rekeningbasis is in 2021 en 2022 een bedrag vrijgevallen uit de voorziening pensioenen/wachtgeld wethouders. Voorafgaand aan een jaar is niet bekend of aan het einde een toevoeging of onttrekking per saldo nodig is om aan de verplichte omvang te voldoen. Vandaar dat in de begroting, naast een reguliere storting, géén bedrag hiervoor opgenomen is en op rekenbasis afgerekend wordt.

Het bedrag van € 28.000 in 2024 heeft te maken met de doorbereking van kosten rekenkamercommissie aan de andere Waddeneilanden. In voorgaande jaren was dit budget per saldo op uitgaven begroot.

Overige baten en lasten

De bedragen rekening 2021/2022 betreffen voornamelijk inkomsten die niet te begroten zijn zoals positieve afrekeningen voorgaande jaren. De begroting 2023 en 2024 van € 15.000 heeft betrekking op huuropbrengsten gronden.

D. Begroting Programma 1

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Crisisbeheersing en brandweer	2.070	2.195	2.430	2.151
Openbare orde en veiligheid	663	455	753	785
Totaal lasten programma 1	**2.733**	**2.650**	**3.183**	**2.936**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Crisisbeheersing en brandweer	39	39	45	45
Openbare orde en veiligheid	55	91	76	78
Totaal baten programma 1	**94**	**131**	**121**	**123**
Saldo	**-2.639**	**-2.519**	**-3.062**	**-2.813**

Lasten Toelichting grote verschillen

Crisisbeheersing en brandweer

De begroting 2024 is lager door een lagere bijdrage aan de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord als gevolg van aanpassing verdeelsleutel gemeentefonds.

D. Begroting Programma 2

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Verkeer en Vervoer	4.612	5.452	6.518	6.916
Parkeren	713	588	661	757
Recreatieve havens	4	3	169	2.085
Economische havens en waterwegen	2.729	821	843	959
Openbaar vervoer	1	0	0	0
Totaal lasten programma 2	**8.060**	**6.865**	**8.191**	**10.717**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Verkeer en Vervoer	2.449	227	114	114
Parkeren	61	5	0	0
Economische havens en waterwegen	14.015	409	914	919
Totaal baten programma 2	**16.525**	**640**	**1.028**	**1.033**
Saldo	**8.465**	**-6.225**	**-7.163**	**-9.684**

Lasten Toelichting grote verschillen

Verkeer en vervoer

Onder deze beleidstaak zijn diverse kostenplaatsen/grootboeken opgenomen.
Voor de bermverharding extra budget begroting 2023 incidenteel € 349.000 en begroting 2024 incidenteel € 366.400. Beheer kunstwerken structureel € 35.000 erbij voor onderhoud (begroting 2023) en vanaf 2024 € 20.000 extra voor onderhoud brug Kogerstrand.
Op de kostenplaats kapitaallasten wegen is bij de jaarrekening 2022 een deel van de begrote kapitaallasten teruggevallen naar de algemene middelen omdat projecten (o.a. Postweg-Nieuwlanderweg) nog niet afgesloten waren. Een toename van de lasten op deze kostenplaats komt voort uit investeringsplan 2023 en 2024. Daarnaast onder wegen hogere lasten door de voorstellen begroting 2023 (o.a. projectleider aanpassing infrastructuur Teso en digitaal parkeer verwijssysteem, incidenteel) en begroting 2024 (o.a. verhoging reguliere budgetten voorbereiding en klein onderhoud wegen, structureel).
Onder deze beleidstaak is ook de kostenplaats aankoop en onderhoud lichtmasten opgenomen. Via begroting 2023 incidenteel € 40.000 voor contractbegeleiding vervangen armaturen openbare verlichting en een verhoging van de kapitaallasten voor het aanleggen van openbare verlichtingsnetten (begroting 2024 en Tussenrapportage 2023).

Recreatieve havens

Onder deze beleidstaak zijn de kosten voor onderzoek èn projectleiding voor de haven uit de begroting 2023 geplekt, daarnaast in 2024 het voorstel co-financiering ontwikkelingslijnen VisserijOntwikkelPlan (begroting 2024).

Baten Toelichting grote verschillen

Economische havens en waterwegen

In de begroting staan de jaarlijks te ontvangen bedragen van RWS nog opgenomen. In 2021 heeft RWS een (voorlopig) bedrag als afkoopsom voor de haven overgemaakt. Vanaf 2022 wordt de exploitatie van de haven op werkelijke basis (bij de jaarrekening) geëgaliseerd door de kosten te onttrekken aan de reserves haven.

D. Begroting Programma 3

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Economische ontwikkeling	592	235	531	475
Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	51	50	71	108
Economische promotie	831	879	1.035	832
Totaal lasten programma 3	**1.474**	**1.163**	**1.638**	**1.415**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Economische ontwikkeling	0	10	0	0
Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	29	35	31	31
Economische promotie	9.367	9.872	9.431	10.086
Totaal baten programma 3	**9.396**	**9.917**	**9.462**	**10.117**
Saldo	**7.923**	**8.754**	**7.824**	**8.702**

Lasten Toelichting grote verschillen

Economische ontwikkelingen
In 2023 is incidenteel budget voor Texel innovatief proefeiland, onderzoek behoefte werknemers per sector en stimulering economische projecten beschikbaar gesteld.

Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen
De begroting 2024 is hoger ten opzichte van 2023 door het voorliggende voorstel om structurele middelen beschikbaar te stellen voor kenniserkplaats Texel.

Economische promotie
De hogere begroting 2023 t.o.v. 2024 komt door incidenteel beschikbaar gestelde gelden voor retailvisie Texel en vergoedingen externe bureaus inzake WOZ bezwaren. Op rekeningbasis zijn in 2022 o.a. minder salariskosten op deze taak terecht gekomen dan begroot.

Baten Toelichting grote verschillen

Economische promotie
De begroting 2024 is ten opzichte van 2023 hoger door het verhogen van de budgetten toeristen- en woonforensenbelasting.

D. Begroting Programma 4

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Openbaar basisonderwijs	89	89	116	116
Onderwijshuisvesting	982	1.544	1.023	1.119
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	960	1.167	789	910
Totaal lasten programma 4	**2.030**	**2.800**	**1.928**	**2.144**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Onderwijshuisvesting	294	391	23	29
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	234	625	20	20
Totaal baten programma 4	**528**	**1.016**	**43**	**49**

Saldo	**-1.503**	**-1.784**	**-1.884**	**-2.095**

Onderwijshuisvesting

Per saldo Rekening 2022 1.153 (1.544-391)
Per saldo Begroting 2023 1.000 (1.023-23)
Per saldo Begroting 2024 1.090 (1.119-29)

De “netto verschillen” tussen de verschillende jaren zijn klein. Het verschil inkomsten en uitgaven 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door de uitbetaling van de middelen voor de “Toekomstvisie “ aan de OSG. Aan de inkomstenkant is het bedrag ook hoger door de bijdrage uit de reserve van datzelfde bedrag. VRAAGJE “Toekomstvisie”onder Onderwijshuisvesting ???

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Per saldo Rekening 2022 542 (1.167-625)
Per saldo Begroting 2023 769 (789-20)
Per saldo Begroting 2024 890 (910-20)

De per saldo lagere lasten worden veroorzaakt worden veroorzaakt door de afrekening van het gemeentelijk achterstandenbeleid uit voorgaande jaren. Achteraf bnleerk er meer gedeclareerd te kunnen worden bij het rijk bij de subsidie aanvraag. Dat is in 2022 aangepast en heeft dus hogere inkomsten (= per saldo lagere lasten) tot gevolg.

D. Begroting Programma 5

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Mutaties reserves	36	15	0	0
Sportbeleid en activering	372	433	374	395
Sportaccommodaties	1.534	1.400	1.604	1.725
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	638	595	1.450	1.318
Musea	497	481	508	668
Cultureel erfgoed	407	442	527	641
Media	290	294	303	326
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.598	2.744	3.406	2.813
Totaal lasten programma 5	**6.371**	**6.405**	**8.172**	**7.886**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Mutaties reserves	14	32	0	0
Sportbeleid en activering	22	9	0	70
Sportaccommodaties	439	403	341	350
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	81	82	27	14
Musea	174	554	169	169
Cultureel erfgoed	3	20	1	1
Media	0	0	0	13
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	243	207	251	256
Totaal baten programma 5	**977**	**1.307**	**789**	**874**

Saldo	**-5.394**	**-5.098**	**-7.383**	**-7.011**

Lasten Toelichting grote verschillen

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Onder deze beleidstaak vallen de kapitaallasten van het Thijssehuis, met in de begroting 2023 de incidentele bedragen voor o.a. bouwrijpmaken. Daarnaast vallen onder deze beleidstaak de voorstellen uit de begroting 2024 Muziek in de klas blijven financieren (structureel) en de incidentele bedragen van Subsidie Stichting Texel Cultuureiland.

Openbaar groen en (openlucht)recreatie

De hogere lasten in de begroting 2023 worden veroorzaakt door de verschillende incidentele voorstelllen m.b.t. de toeristische druk, tellen toeristische bedden etc. (totaal € 70.000). Daarnaast een incidenteel bedrag van € 484.523 voor de uitvoeringsagenda Toerisme en Recreatie en een incidenteel bedrag van € 74.722 voor recreatie en toerisme, beide overgeheveld uit 2022.

Baten Toelichting grote verschillen

Musea

In 2022 heeft er een vrijval van € 380.000 uit de onderhoudsvoorziening Oude Ulo plaatsgevonden, raadsbesluit 15 december 2021 Realisatie Thijssehuis.

D. Begroting Programma 6

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Samenkracht en burgerparticipatie	1.441	5.367	6.691	2.067
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.930	2.499	2.585	1.782
Inkomensregelingen	3.940	3.690	2.803	2.806
WSW en beschut werk	2.794	2.623	2.359	2.367
Arbeidsparticipatie	274	269	196	210
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	570	507	561	561
Hulp bij het huishouden (WMO)	1.181	1.056	1.249	1.249
Begeleiding (WMO)	1.190	1.003	818	818
Dagbesteding (WMO)	0	0	421	421
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	268	301	328	346
Jeugdhulp begeleiding	2.847	2.582	362	422
Jeugdhulp behandeling	0	0	107	107
Jeugdhulp dagbesteding	0	0	134	134
Jeugdhulp zonder verblijf overig	8	0	84	84
Pleegzorg	0	0	359	359
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	294	294
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	150	150
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	634	634
Jeugdreclassering	0	0	39	39
Jeugdbescherming	186	167	288	288
Totaal lasten programma 6	16.628	20.063	20.461	15.137
Totaal lasten Leer-Werkbedrijf De Bolder	4.491	4.534	4.964	4.876
Totaal programma 2 incl. Leer-Werkbedrijf De Bolder	21.119	24.597	25.425	20.013
Eliminatie participatiebudget WSW	-2.720	-2.835	-2.887	-2.882
Totaal lasten programma 6	**18.399**	**21.762**	**22.538**	**17.131**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Samenkracht en burgerparticipatie	8	3.842	5.010	69
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6	112	0	0
Inkomensregelingen	2.809	1.863	1.820	1.868
WSW en beschut werk	296	237	65	65
Arbeidsparticipatie	0	103	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	105	77	108	108
Totaal baten programma 6	3.224	6.233	7.004	2.111
Totaal baten Leer-Werkbedrijf De Bolder	4.491	4.534	4.964	4.876
Totaal programma 6 incl. Leer-Werkbedrijf De Bolder	7.715	10.767	11.968	6.987
Eliminatie participatiebudget WSW	-2.720	-2.835	-2.887	-2.882
Totaal baten programma 6	4.995	7.932	9.081	4.105
Saldo	**-13.404**	**-13.830**	**-13.457**	**-13.026**

Samenkracht en burgerparticipatie
Onder taakveld “Samenkracht en burgerparticipatie” is in begroting 2023 zowel onder de lasten als de baten de opvang van Oekraïners voor een bedrag van € 5 miljoen opgenomen. Voor 2024 zijn hier nog geen budgetten voor begroot waardoor er substantiële afwijkingen in de vergelijkende cijfers onstaan. In de kolom rekening 2022 is zowel onder de lasten als de baten het gerealiseerde bedrag van € 3,8 miljoen opgenomen voor de opvang van Oekraïnders. De lagere afwijking onder de lasten tussen begroting 2023 en 2024 wordt onder andere veroorzaakt door voorstellen voor Jongerenparticipatie, verhoging subsidieplafond mens en maatschappij en BCF-contract met Texels Welzijn en door onderlinge verschuivingen tussen taakvelden.

Jeugdhulp begeleiding
Het taakveld “Jeugdhulp en begeleiding” is in de exploitatie 2023 ten opzicht van 2022 verder verdeelt over meer grootboeknummers om meer inzicht te krijgen. Deze verdeling is zichtbaar geworden in de programmabegroting 2023 waardoor cijfers ten opzicht van jaarrekening cijfers 2022 afwijken op totaalniveau, maar verder budgetneutraal zijn in 2023. Voor programmabegroting 2024 is een voorstel ingediend om extra inzet en bestendiging van het jongerenwerk te realiseren ad € 150.000 en is een investeringsvoorstel van
€ 30.000 voor de relisatie van een Jongeren Ontmoetingsplek (JOP) te realiseren, afschrijving in 10 jaar.

D. Begroting Programma 7

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Volksgezondheid	17	0	50	141
Riolering	2.797	3.013	2.898	2.835
Afval	2.178	2.062	2.145	2.168
Milieubeheer	980	1.200	2.181	2.505
Begraafplaatsen en crematoria	84	93	79	80
Totaal lasten programma 7	**6.057**	**6.369**	**7.353**	**7.728**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Volksgezondheid	0	0	0	93
Riolering	3.574	3.654	3.553	3.673
Afval	2.580	2.393	2.523	2.558
Milieubeheer	-48	509	4	4
Begraafplaatsen en crematoria	59	52	67	69
Totaal baten programma 7	**6.165**	**6.608**	**6.147**	**6.397**

Saldo	**108**	**239**	**-1.206**	**-1.331**

Baten Toelichting grote verschillen
Milieubeheer
In 2022 is subsidie voor het onderzoek Solar Carport ontvangen. Daarnaast rijksmiddelen t.b.v. energiebesparende maatregelen en subsidie voor uitvoering van het energiebesparingsakkoord.

D. Begroting Programma 8

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Ruimte en leefomgeving	641	511	417	512
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.858	3.381	0	0
Wonen en bouwen	1.901	1.850	3.270	2.462
Totaal lasten programma 8	**5.400**	**5.741**	**3.686**	**2.974**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.286	1.631	0	0
Wonen en bouwen	1.535	905	1.123	1.156
Totaal baten programma 8	**2.820**	**2.537**	**1.123**	**1.156**

Saldo	**-2.580**	**-3.204**	**-2.563**	**-1.818**

De uitgaven en inkomsten voor de grondexploitatie worden niet opgenomen in de begroting.
De werkwijze van de grondexploitaties is als volgt:
De grondexploitatie wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Dit is een budget (lasten en baten) wat beschikbaar wordt gesteld, over meerdere jaren. De uitkomsten die opgenomen zijn in de programmarekening betreffen de inkomsten en uitgaven in het betreffende jaar die gedaan zijn m.b.t. de grondexploitaties. Dus de administratrieve verwerking.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Programmabegroting 2024 - 2027

Paragraaf

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. om de begroting van Leer- werkbedrijf de Bolder vast te stellen.
2. hoofdstuk 4B financiële vertaling nieuwe voorstellen vast te stellen, waarin 38 nieuwe voorstellen opgenomen zijn, waarvan 4 voorstellen geen financiële consequenties hebben, 18 voorstellen alleen structurele consequenties hebben, 19 voorstellen met incidentele consequenties en een voorstel met incidentele en structurele consequenties. Incidenteel totaal € 3.068.900 en structureel € 1.194.884;
3. de in de perspectiefnota beschikbaar gestelde middelen voor evenementenbeleid € 10.000 niet beschikbaar te stellen omdat deze middelen niet noodzakelijk zijn gebleken;
4. de in de perspectiefnota beschikbaar gestelde middelen voor onderzoek mogelijkheden veilig nachtvervoer tussen de dorpen (€ 50.000) en de in de programmabegroting 2023 beschikbaar gestelde middelen voor projectleider aanpassing infrastructuur TESO-terrein (tweemaal € 85.000) in te zetten voor inhuur voor het opstellen van een mobiliteitsvisie);
5. hoofdstuk 5 nieuwe investeringen 2024 vast te stellen en de daarmee structureel samenhangende lasten van € 752.101;
6. hoofdstuk 5 vervangingsinvesteringen 2024 van € 310.000 vast te stellen, welke binnen de beschikbare budgetten voor vervangingsinvesteringen blijven;
7. de overige vervangingsinvesteringen vanuit hoofdstuk 5 voor kennisgeving aan te nemen;
8. hoofdstuk 6 verloop overzicht reserves en voorzieningen voor kennisgeving aan te nemen;
9. het canon percentage 5% opgenomen in paragraaf grondbeleid vast te stellen;
10. de in hoofdstuk 2 opgenomen meerjarenraming 2024 – 2027, jaarschijf 2024 vast te stellen en de overige jaren voor kennisgeving aan te nemen;
11. het incidentele overschot van de programmabegroting 2024 te storten in de Algemene reserve;
12. hoofdstuk 8 overheveling budgetten: om het restant van de genoemde budgetten over te hevelen naar het jaar 2024;
13. om de belastingen en leges trendmatig te verhogen met 3% met uitzondering van

a. parkeerbelastingen

b. Leges rij- en reisdocumenten

De definitieve wettelijke voorgeschreven tarieven zijn nog niet bekend. Hierover zal uiterlijk in de raad december een voorstel volgen. Aanpassing aan het wettelijk maximum is hierbij het uitgangspunt;

c. Onroerendezaakbelasting

Het tarief van de onroerendezaakbelasting wordt dusdanig aangepast dat de opbrengst met 3% (niet meer dan trendmatig) stijgt. De tarieven moeten nog worden berekend op basis van de waardeontwikkeling van het onroerend goed en zullen uiterlijk in december aan de raad worden aangeboden;

Consequenties

Financieel	☑
Personeel/Organisatie	☐
Juridisch	☐
Beleid	☐
Inkoop/Aanbesteding	☐
Deregulering	☐

Majeure risico's	☐
Beheer	☐
Belanghebbenden	☐
Structuurvisie	☐
Regie	
Zaaknummer	3382184

Bijlagen

1. programmabegroting

d. Reclamebelasting

Het tarief van de reclamebelasting wordt dusdanig aangepast dat de opbrengst met 3% (niet meer dan trendmatig) stijgt. De tarieven moeten nog worden berekend op basis van de waardeontwikkeling van het onroerend goed en zullen uiterlijk in december aan de raad worden aangeboden:

e. Rioolrechten

De rioolrechten stijgen o.a. door een andere inschatting van de uitvoerbaarheid naar € 293,20

f. Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing stijgt met 5,97% in het kader van de kostendekkendheid, voor eenpersoonshuishouden van € 211,49 naar € 224,12 per aansluiting en voor meerpersoonshuishoudens van € 340,78 naar € 361,12. Voor recreatiewoningen van € 265,97 naar € 281,85 . Een extra container van € 265,97 naar € 281,85. De stijging heeft voornamelijk betrekking op hogere kosten/lagere opbrengst van kunststof, glas, oud papier. De kosten voor chemisch afval en grof huisvuil zijn gedaald.

14. Besluitvorming jaar 2023

In het jaar 2023 zijn er een tweetal specifieke uitkeringen van het Rijk ontvangen (spuk). De middelen zijn na de tussenrapportage ontvangen, en om in 2023 nog over de middelen te kunnen beschikken wordt de raad onderstaande besluitvorming gevraagd:

a) Ontvangen spuk voor de meerkosten energie openbare zwembaden zijnde € 63.122. Deze middelen bestemmen voor de extra uitgaven “energie zwembad Molenkoog”.
b) Ontvangen spuk € 235.036, beschikbaar gesteld vanuit de specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis in te zetten voor bestendiging, ontwikkeling en versterking van initiatieven op de daarvoor vanuit het Rijk voorgeschreven thema's op Texel.

Toelichting

Het college biedt de raad de ontwerp programmabegroting 2024 aan, met een niet sluitende meerjarenraming. De programmabegroting wordt in de raadscommissie van 1 november in de raadscommissie behandeld.

Programmabegroting 2024 - 2027

Samenvatting

Door de gemeenteraad is op 21 juni 2023 de perspectiefnota behandeld in de gemeenteraad. In de vastgestelde perspectiefnota is getracht om, met de in die tijd bekende informatie, een zo helder mogelijk meerjarenbeeld te schetsen. De programmabegroting geeft ten opzichte van de perspectiefnota nog een niet sluitende meerjarenraming, echter minder negatief dan geschetst in juni jl. Het belangrijkste verschil betreft de hogere Algemene uitkering, verwerking Meicirculaire 2023.

In de meerjarenraming is de besluitvorming tot en met september 2023 opgenomen. Er zijn nog een aantal nieuwe ontwikkelingen die niet meegenomen zijn in de meerjarenraming. Onder andere het project “Huis van ontwikkeling”, de toekomstbestendigheid van Leer-werkbedrijf De Bolder en het in stand houden van de scholen in de buitendorpen.
Het voorstel van het college is om het begrotingsoverschot 2024 incidenteel te storten in de algemene reserve.

Programmabegroting 2024 - 2027

Argumenten tot advies

Op basis van de discussie en besluitvorming in de raadscommissie, biedt het de college de raad een sluitende programmabegroting aan voor de jaren 2024 en 2025. Hiermee voldoet de gemeenteraad aan haar wettelijke verplichting om in november een programmabegroting vast te stellen en voor 15 november aan te bieden aan de provinciaal toezichthouder.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Zie voorstellen in de programmabegroting en in de besluitvorming.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
- Financiële verordening gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Programmabegroting 2024 - 2027

Paragraaf

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Besluit

1. om de begroting van Leer- werkbedrijf de Bolder vast te stellen.
2. om hoofdstuk 4B financiële vertaling nieuwe voorstellen vast te stellen, waarin 38 nieuwe voorstellen opgenomen zijn, waarvan 4 voorstellen geen financiële consequenties hebben, 18 voorstellen alleen structurele consequenties hebben, 19 voorstellen met incidentele consequenties en een voorstel met incidentele en structurele consequenties. Incidenteel totaal € 3.068.900 en structureel € 1.194.884;
3. om de in de perspectiefnota beschikbaar gestelde middelen voor evenementenbeleid € 10.000 niet beschikbaar te stellen omdat deze middelen niet noodzakelijk zijn gebleken;
4. om de in de perspectiefnota beschikbaar gestelde middelen voor onderzoek mogelijkheden veilig nachtvervoer tussen de dorpen (€ 50.000) en de in de programmabegroting 2023 beschikbaar gestelde middelen voor projectleider aanpassing infrastructuur TESO-terrein (tweemaal € 85.000) in te zetten voor inhuur voor het opstellen van een mobiliteitsvisie);
5. om hoofdstuk 5 nieuwe investeringen 2024 vast te stellen en de daarmee structureel samenhangende lasten van € 752.101;
6. om hoofdstuk 5 vervangingsinvesteringen 2024 van € 310.000 vast te stellen, welke binnen de beschikbare budgetten voor vervangingsinvesteringen blijven;
7. om de overige vervangingsinvesteringen vanuit hoofdstuk 5 voor kennisgeving aan te nemen;
8. om hoofdstuk 6 verloop overzicht reserves en voorzieningen voor kennisgeving aan te nemen;
9. om het canon percentage 5% opgenomen in paragraaf grondbeleid vast te stellen;
10. om de in hoofdstuk 2 opgenomen meerjarenraming 2024 – 2027, jaarschijf 2024 vast te stellen en de overige jaren voor kennisgeving aan te nemen;
11. om het incidentele overschot van de programmabegroting 2024 te storten in de Algemene reserve;
12. om hoofdstuk 8 overheveling budgetten: om het restant van de genoemde budgetten over te hevelen naar het jaar 2024;
13. om de belastingen en leges trendmatig te verhogen met 3% met uitzondering van
    a. parkeerbelastingen
    b. Leges rij- en reisdocumenten
    De definitieve wettelijke voorgeschreven tarieven zijn nog niet bekend. Hierover zal uiterlijk in de raad december een voorstel volgen. Aanpassing aan het wettelijk maximum is hierbij het uitgangspunt;
    c. Onroerendezaakbelasting
    om het tarief van de onroerendezaakbelasting aan te passen dat de opbrengst met 3% (niet meer dan trendmatig) stijgt. De tarieven moeten nog worden berekend op basis van de

waardeontwikkeling van het onroerend goed en zullen uiterlijk in december aan de raad worden aangeboden;

d. Reclamebelasting

om het tarief van de reclamebelasting aanpassen dat de opbrengst met 3% (niet meer dan trendmatig) stijgt. De tarieven moeten nog worden berekend op basis van de waardeontwikkeling van het onroerend goed en zullen uiterlijk in december aan de raad worden aangeboden:

e. Rioolrechten

De rioolrechten stijgen o.a. door een andere inschatting van de uitvoerbaarheid naar € 293,20

f. Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing stijgt met 5,97% in het kader van de kostendekkendheid, voor eenpersoonshuishouden van € 211,49 naar € 224,12 per aansluiting en voor meerpersoonshuishoudens van € 340,78 naar € 361,12 Voor recreatiewoningen van € 265,97 naar € 281,85. Een extra container van € 265,97 naar € 281,85. De stijging heeft voornamelijk betrekking op hogere kosten/lagere opbrengst van kunststof, glas, oud papier. De kosten voor chemisch afval en grof huisvuil zijn gedaald.

14. Besluitvorming jaar 2023

In het jaar 2023 zijn er een drietal specifieke uitkeringen van het Rijk ontvangen (spuk). De middelen zijn na de tussenrapportage ontvangen, en om in 2023 nog over de middelen te kunnen beschikken wordt de raad onderstaande besluitvorming gevraagd:

a) Om de ontvangen spuk voor de meerkosten energie openbare zwembaden zijnde € 63.122. Deze middelen bestemmen voor de extra uitgaven “energie zwembad Molenkoog”.
b) Om de ontvangen spuk € 235.036, beschikbaar gesteld vanuit de specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis in te zetten voor bestendiging, ontwikkeling en versterking van initiatieven op de daarvoor vanuit het Rijk voorgeschreven thema's op Texel.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 09-11-2023,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3382184

Bijlagen

1. programmabegroting
2. kerngegevens

GroenZwart

Voorstel

bij de ontwerp-Programmabegroting 2024, voorstel 503 - Onderzoek naar gebruiksmogelijkheden Sportpark-Den Burg-Zuid

Raad	09-11-2023
6 Samen beleven en bewegen	
Portefeuillehouder	R. van de Belt
Zaaknummer	--

Onderzoek naar het jaarrond zwemmen in Molenkoog.

Overwegende:

- het belang van bewegen en sport voor iedereen, zowel jong als oud.
- het streven van Texel naar goede sportfaciliteiten voor iedereen.
- de wens om bestaande sportfaciliteiten zo optimaal mogelijk te gebruiken.
- het belang van jaarrond gebruik kunnen maken van sportfaciliteiten.
- de wens van ouders en (sommige) scholen om zwemles weer op te nemen in het schoolprogramma.
- het ontbreken van een overdekt zwembad in het grootste dorp van Texel waar de helft van de inwoners woont.
- dat in september 2015 al een keer een Quick scan overkapping buitenbad De Molenkoog Den Burg is gedaan (klik hier voor de resultaten daarvan).

Van mening dat:

- een overdekt zwembad in Den Burg echt een toegevoegde waarde zal zijn.
- mogelijkheden voor het **vast** overkappen van Molenkoog daarom een onderzoek waard zijn.
- de resultaten van het eerdere onderzoek naar **een flexibele overkapping** hierbij benut zouden kunnen worden.
- het onderzoeken van het jaarrond gebruiken van Molenkoog mooi aansluit bij **voorstel 503: Onderzoek naar gebruiksmogelijkheden Sportpark-Den Burg-Zuid.**

Besluit

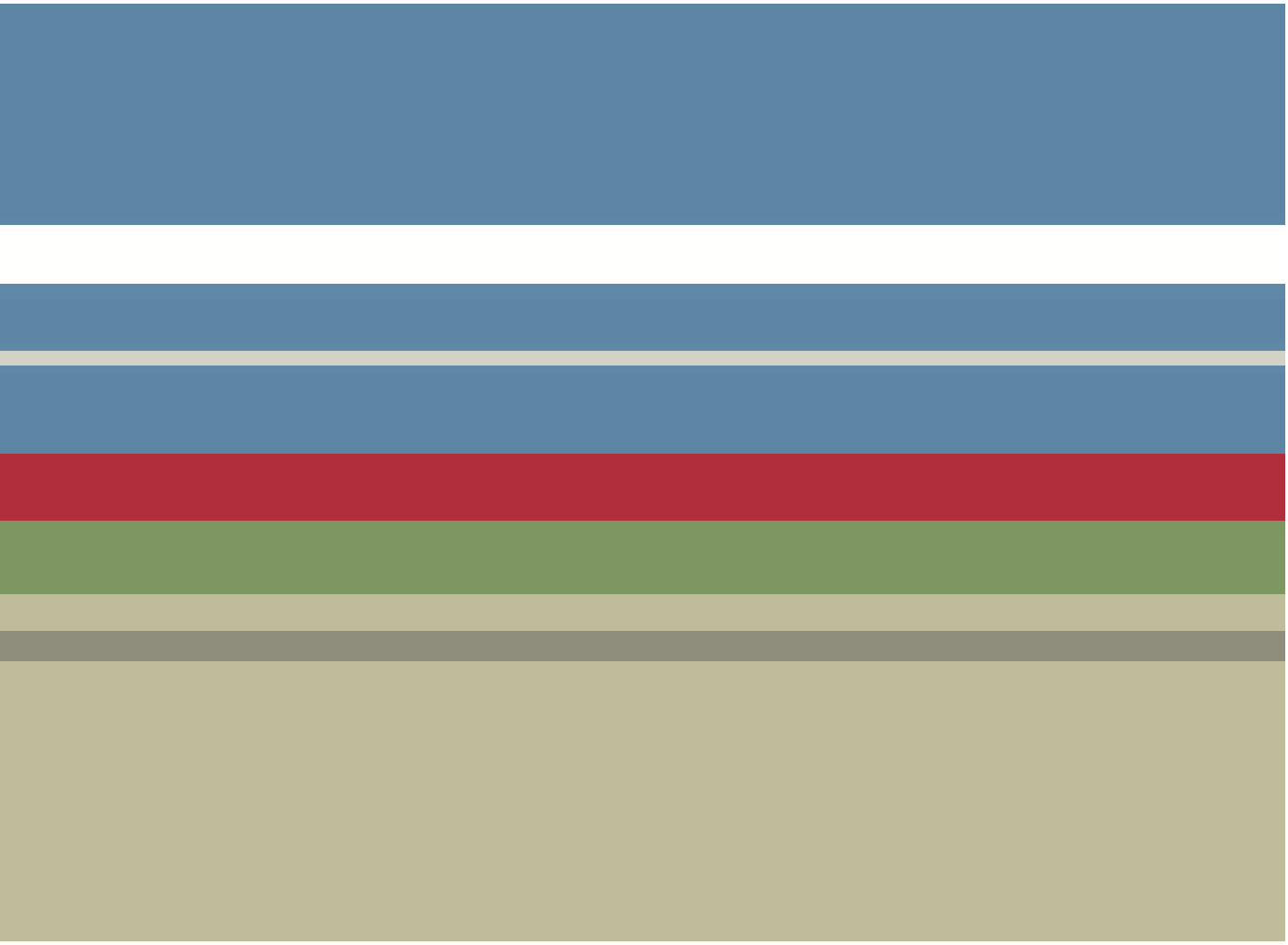
Het **onderzoek naar gebruiksmogelijkheden Sportpark-Den Burg-Zuid** uit te breiden met een onderzoek naar mogelijkheden en kosten voor het [1]jaarrond kunnen gebruiken van het zwembad de Molenkoog en de kosten daarvan (naar schatting € 25.000) incidenteel te dekken via de Begroting 2024.

[1] Het gaat dan om een *actualisatie* van het eerdere onderzoek naar een **flexibele overkapping**. Aangevuld met onderzoek naar een **vaste overkapping**.

Gemeente Texel

.txl

Kerngegevens programmabegroting 2024

Raadscommissie 1 november 2023

Inhoudsopgave

Algemeen 3
Programma 0 Voor en door bewoners 6
Programma 1 Veiligheid op orde 7
Programma 2 Goede bereikbaarheid 8
Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt! 9
Programma 4 Toekomst voor de jeugd 10
Programma 5 Samen beleven en bewegen 11
Programma 6 Zorg voor elkaar 12
Programma 7 Volksgezondheid, duurzaam en schoon 13
Programma 8 Goed wonen 14

Algemeen

Vragen en antwoorden

Vraag 1	Wat wordt uitgegeven aan externe inhuur (derden, expertise, projecten, externe verwerking, uitbesteding)? Het gaat om werkelijk gerealiseerde cijfers.
Antwoord	

Organisatie	2021	2022	2023 Per 15 september
Inhuur tijdelijke vanwege vacatures	*39.065	609.492	537.486
Inhuur vervanging bij ziekte	466.000	450.475	403.237
Projecten en overig	1.965.721	1.358.033	882.116
Totaal	2.470.786	2.418.000	1.822.839

*Bedragen zijn relatief laag in verband met meer tijdelijke dienstverbanden in plaats van tijdelijke inhuur. Vanaf 2022 weer meer tijdelijke inhuur vanwege vacatures in verband met krapte op de arbeidsmarkt.

Vraag 2	Hoe ontwikkelt de loonsom zich?
Antwoord	De ontwikkeling van de loonsom vanaf het jaar 2021 is als volgt:

Jaar	Totaal
2024	€16.139.617
2023	€15.236.912
2022	€14.227.027
2021	€13.984.229

Vraag 3	Hoe ontwikkelt het ziekteverzuim zich?
Antwoord	

	2021	2022	2023
Totaal gemeente Texel	**5,6%**	**7,7%**	**6,6%**
Landelijk gemiddelde	4,6%	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Landelijk gemiddelde gemeenten	5,8%	Nog niet bekend	Nog niet bekend

Het gemiddelde ziekteverzuim in 2022 bedraagt 6,29%. Het langdurig verzuim blijft moeilijk beïnvloedbaar. Dit omdat er vaak sprake is van medisch ernstig zieke medewerkers of complexe problematiek.

	Landelijk gemiddelde gemeenten 2022	Gemeente Texel 2021	Gemeente Texel 2022	Gemeente Texel 2023
Kort (max 7 kalenderdagen)	0,8%	0,3%	0,6%	0,8%
Middellang (8 t/m 42 kalenderdagen)	1,1%	0,6%	0,9%	0,9%
Lang (43 t/m 365 kalenderdagen)	3,5%	3,1%	1,9%	3,5%
Extra lang (meer dan 1 jaar)	1,4%	1,6%	2,8%	1,5%

Vraag 4	Jaarlijks geeft u bij de begroting inzicht in de (historische) uitgaven aan externe inhuur alsmede de loonsom. Wilt u voor de Programmabegroting 2022 aan deze gegevens ook het (historisch) aantal fte's toevoegen?
Antwoord	Jaar FTE * 2024 178,9 2023 182,9 2022 178,6 2021 177,9 2020 178,9 2019 173,3 * Begrote formatie (peildatum rond 1 augustus voorafgaand aan het begrotingsjaar)

Vraag 5	Welk percentage van de begroting is gemoeid met Gemeenschappelijke Regelingen?
Antwoord	De gemeente betaalt in 2024 aan gemeenschappelijke regelingen:

	2022	2023	2024
Veiligheidsregio Noord Holland Noord (op basis doorbelasting cluster OOV)	1.830.965	1.837.675	1.879.942
GGD Hollands Noorden	624.000	662.000	677.226
Omgevingsdienst Noord-Holland noord	502.642	495.755	507.157
Gemeenschappelijke regeling De Wadden	172.125	177.870	181.961
Regionaal historisch centrum Alkmaar	62.300	63.505	64.966
Regionale archeologie West-Friesland	95.000	95.000	95.000
Centrumregeling samenwerking Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Leeuwarden			
Totaal	3.331.805	3.422.304	3.409.586

Bij een begrotingstotaal van ca. € 67.599.000 gaat het om 4,9% (in 2022 5,4%)

Vraag 7	Wat is de (lokale) belastingruimte?		
Antwoord	1) OZB	€ 6.178.354	
	2) Rechten en leges	€ 342.888	
	Totaal onbenutte belastingcapaciteit		€ 6.521.242

Vraag 8	Per jaar aantal geboorten, gestorvenen, nieuwkomers, vertrekkers en de gemiddelde leeftijd van inwoners.
Antwoord	

	2020	2021	2022	2023
Geboortes	109	111	125	
Overlijden	137	131	159	
Nieuwkomers	592	497	889	
Vertrekkers	483	478	575	
Gemiddelde leeftijd van inwoners	46,5	46,8	47	

Programma 0 Voor en door bewoners

Vragen en antwoorden

Vraag 1	Hoeveel succesvolle mediation trajecten zijn er?
Antwoord	Er zijn geen (formele) mediationtrajecten in 2022 aan de orde geweest. In circa 27 is het bezwaar ingetrokken na informeel overleg.

Vraag 2	Hoeveel bezwaarschriften zijn er?
Antwoord	In 2022 zijn er 81 bezwaren ingediend.

Vraag 3	Wat is het percentage gemeentelijke producten dat (ook) digitaal, via de website, afgehandeld kan worden?
Antwoord	Van de gemeentelijke producten kan in 2023 76% digitaal afgehandeld worden (van subsidie tot uittreksel BRP).

Programma 1 Veiligheid op orde

Vragen en antwoorden

Voor programma 1 zijn er geen vragen.

Programma 2 Goede bereikbaarheid

Vragen en antwoorden

Voor programma 2 zijn er geen vragen.

Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt!

Vragen en antwoorden

Vraag 1	Hoeveel handhavingstrajecten zijn er gestart?		
Antwoord		Zaken gestart	Zaken afgerond
	2020 (tot 1/9/20)	42	55
	2021	141	51
	2022	113	43
	2023	66	38

Vraag 2	Hoeveel toeristische overnachtingen zijn er?
Antwoord	De verwachte 3,7 miljoen toeristische overnachtingen (in een recreatief verblijf van een andere eigenaar of met eigen kampeermiddel) zijn waarschijnlijk gehaald. Dit is zonder de overnachtingen in een eigen vast recreatieverblijf (zoals huisje of stacaravan), de zakelijke overnachtingen (zoals voor NIOZ/bedrijven/organisaties) en de overnachtingen van werknemers van horeca- en verblijfsrecreatie-bedrijven. In totaal zal Texel in 2023 naar verwachting een licht groei naar ruim 4,1 miljoen overnachtingen hebben.

Programma 4 Toekomst voor de jeugd

Vragen en antwoorden

Vraag 1	Hoeveel kinderen/jongeren tussen de 18 en 23 jaar heeft geen startkwalificatie?
Antwoord	2023: 61 exclusief nieuwekomers (dus inburgeraars en Oekraïners) 2022: 51 2021: 61 2020: 63 2019: 62 2018: 65 2017: 67 De aantallen hebben betrekking op de RMC-ers, dus degene die daadwerkelijk niet meer op school zijn ingeschreven zonder startkwalificatie.

Vraag 2 Hoeveel leerlingen zijn er per basisschool?

Antwoord

	2023	2022	2021	2020	2019	**2018**	**2017**
OBS Jac. P. Thijsseschool	61	69	83	96	109	121	134
OBS Durperhonk	57	56	61	63	64	62	66
OBS Bruinvis**	89	87	76	86	86	84	97
OBS Vliekotter	126	113	98	85	83	88	85
ABBS Lubertischool	59	57	61	62	65	64	64
OBS Kompasschool		26	27	26	28	26	26
PCBS De Fontein	171	177	172	166	160	167	166
KBS Jozefschool	278	263	263	272	260	256	256
Vrije School Texel		64	65	71	86	83	87
Totaal		**912**	**906**	**927**	**941**	**951**	**981**

Bron: Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).
Betreft de cijfers van 1 oktober 2023.
*inclusief ca. 18 kinderen uit Oekraïne per september 2022.

Vraag 3	Hoeveel leerlingen heeft de OSG?
Antwoord	Aantal 2022: 617 Aantal 2021: 627 Aantal 2020: 640 Aantal 2019: 661 Aantal 2018: 737 Aantal 2017: 826 Aantal 2016: 883 Bron: Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Betreft de cijfer van 1 oktober 2022.

Programma 5 Samen beleven en bewegen

Vragen en antwoorden

Vraag 1	Hoeveel evenementen worden er georganiseerd?
Antwoord	2023: 91 aanmeldingen 2022: 101 aanmeldingen, waarvan: 87 uitgevoerd; 14 afgelast/ingetrokken (waarvan 5 i.v.m. corona). 2021: 90 aanmeldingen, waarvan: 29 uitgevoerd; 61 ingetrokken i.v.m. corona. 2020: 108 aanmeldingen, waarvan: 13 uitgevoerd; 95 afgelast/ingetrokken i.v.m. corona. 2019: 101 2018: 105

Programma 6 Zorg voor elkaar

Vragen en antwoorden

Vraag 1	Wat zijn de totale gedeclareerde kosten Jeugd en het aantal jeugdigen in trajecten?
Antwoord	De totale gedeclareerde kosten voor jeugd in 2022 waren € 2.395.066. In 2022 maakten 333 jongeren gebruik van jeugdhulp (2018: 371, 2019: 403, 2020: 395 en 2021: 310)

Vraag 2	Hoeveel mensen doen een beroep op het Minimabeleid?
Antwoord	In 2022 hebben 182 inwoners een beroep gedaan op het minimabeleid (2018: 234, 2019: 225, 2020: 228 en 2021: 241).

Vraag 3	Wat zijn de totale kosten van de uitvoering van de Participatiewet en het aantal cliënten?
Antwoord	De totale kosten waren € 1.833.000 voor 126 cliënten voor bijstandsuitkering (vanuit de BUIG) in 2022 (2018: 107, 2019: 107 en 2020: 127 2021: 155).

Vraag 4	Hoeveel mensen zitten in de Schuldhulpverlening?
Antwoord	Er zaten 17 inwoners in de schuldhulpverlening in 2022 (2018: 38, 2019: 29, 2020: 29 en 2021:37)

Programma 7 Volksgezondheid, duurzaam en schoon

Vragen en antwoorden

Voor programma 7 zijn er geen vragen.

Programma 8 Goed wonen

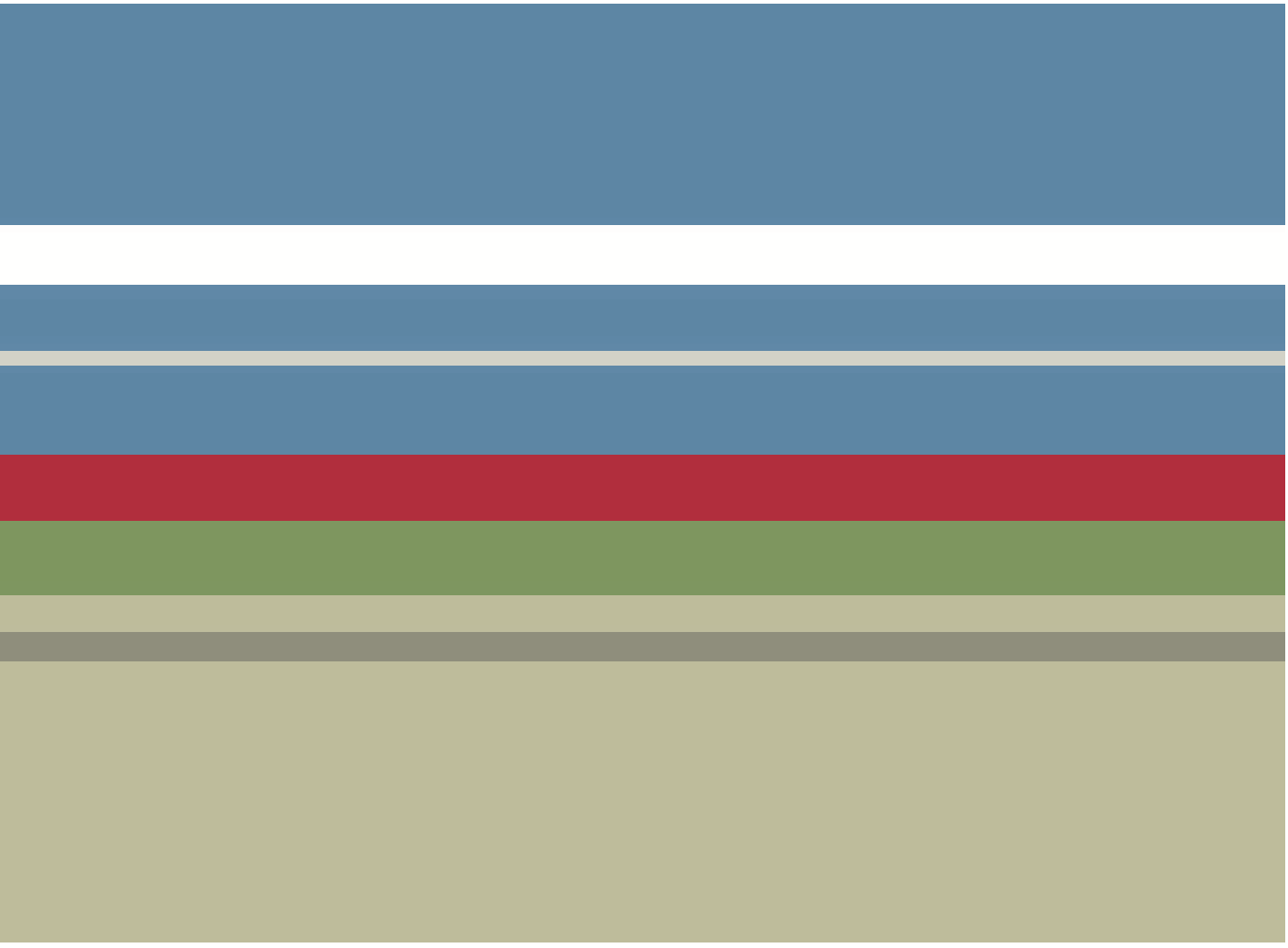
Vragen en antwoorden

Vraag 1	Hoeveel woningzoekenden zijn er?
Antwoord	Het aantal woningzoekenden woonachtig op Texel. Jaar aantal actief zoekend 2022 2275 425 2021 2132 350 2019 1893 391 2018 1685 470 Het aantal woningzoekenden met zoekprofiel Texel: Jaar aantal actief zoekend 2022 1655 411 2021 1674 375 2019 1611 449 2018 1637 640 NB: De tabellen kunnen niet bij elkaar worden opgeteld, want zoekprofiel Texel kunnen woonachtig zijn op Texel of elders. Actief: heeft het afgelopen jaar gereageerd op 1 of meerdere advertenties. Deze categorie is het meest relevant in relatie tot het tekort aan sociale huurwoningen. Niet alle woningzoekenden hebben een zoekprofiel ingevuld. Van de woningzoekenden met zoekprofiel Texel is niet vooraf vast te stellen of zij in aanmerking komen voor een Huisvestingsvergunning. De gemeente Texel kent geen urgentiesysteem, er wordt maatwerk geleverd door Woontij en de gemeente bij meervoudige problematiek.

Gemeente Texel

.txl

Programmabegroting 2024

Raadscommissie 1 november 2023

Inhoudsopgave

Bestuurlijke boodschap ... **3**

Leeswijzer programmabegroting 2024 ... **5**

Kaders en uitgangspunten ... **7**

Hoofdstuk 1 – Kerngegevens ... **9**

Hoofdstuk 2 - Financieel perspectief 2024 -2027 ... **12**

Hoofdstuk 3 – Samenvatting begroting ... **21**

Hoofdstuk 4 - ... **24**
4A - Programma's ... **24**
Programma 0 Voor en door bewoners ... 24
Programma 1 Veiligheid op orde ... 32
Programma 2 Goede bereikbaarheid ... 38
Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt! ... 47
Programma 4 Toekomst voor de jeugd ... 56
Programma 5 Samen beleven en bewegen ... 62
Programma 6 Zorg voor elkaar ... 73
Programma 7 Volksgezondheid, duurzaam en schoon ... 84
Programma 8 Goed wonen ... 92
4B - Financiële vertaling voorstellen ... **100**

Hoofdstuk 5 – Investeringsplan 2024-2027 ... **103**
5A – Nieuwe investeringen ... **103**
5B - Vervangingsinvesteringen ... **104**

Hoofdstuk 6 – Verloop reserves en voorzieningen ... **106**

Hoofdstuk 7 - Paragrafen ... **107**
Paragraaf Verbonden partijen ... 108
Paragraaf Weerstandsvermogen ... 122
Paragraaf Onderhoud openbare ruimte en gebouwen ... 133
Paragraaf Bedrijfsvoering ... 135
Paragraaf Grondbeleid ... 140
Paragraaf Financiering ... 145
Paragraaf Lokale lasten ... 150
Overhead ... 158

Hoofdstuk 8 - Overheveling projectbudgetten ... **161**

Hoofdstuk 9 - Subsidies ... **164**

Hoofdstuk 10 - Overzicht algemene dekkingsmiddelen ... **167**

Hoofdstuk 11 - Begrippenlijst Programmabegroting ... **168**

Hoofdstuk 12 - Schema behandeling Programmabegroting 2024 ... **171**

Overzicht baten en lasten per taakveld ... **172**

Bestuurlijke boodschap

De programmabegroting van 2024 is de 2e begroting die financieel en inhoudelijk invulling geeft aan deze collegeperiode. Inmiddels alweer anderhalf jaar geleden werd het huidige coalitieakkoord opgesteld. Destijds zaten we in een heel andere periode. Inmiddels worden internationale conflicten ook hier dagelijks gemerkt, maar ook van de ruime uitgaven van het Rijk beginnen we nu de invloed terug te zien op bijvoorbeeld de meerjarenbegroting.

Anders dan in de begroting van 2023 moeten we op een andere manier naar onze positie kijken. De begroting van 2023 stelde ambitieuze doelen en ging ook nog uit van een redelijk goede arbeidsmarktpositie van de gemeente Texel. Hier is ten opzichte van de vorige begroting een hoop in veranderd.

Verandering
In het verleden konden we ervan uitgaan dat wanneer er financiële middelen beschikbaar gesteld werden, het beleid en de uitvoering daar eenvoudigweg op zouden volgen. En ondanks dat we ons ook financieel over een langere termijn in een uitdagende positie bevinden, ligt hier niet meer het zwaartepunt. De gemeente Texel heeft nog steeds de middelen en de mogelijkheden om financiële ruimte te kunnen creëren. Daarom is het financieel gezien ook mogelijk om er ambities op na te houden.

Echter, volgens ons is er een complicerende factor bij gekomen. Het draait niet meer alleen om de financiën. De menskracht om ambities waar te kunnen maken staat enorm onder druk. Dit is een landelijke trend die zeker ook op Texel aan de orde is. De werkdruk is hoog binnen ons ambtelijk apparaat, want er gebeurt ook een hoop en de meeste werkzaamheden komen goed voor elkaar. Maar we bereiken grenzen van wat haalbaar en uitvoerbaar is. We constateren ook in deze begroting een hoop overhevelingen naar het volgende jaar. Overhevelingen op zich horen erbij. De mate waarin, jaar op jaar, willen we echter gaan veranderen. Voorbereidend op de perspectiefnota van volgend jaar willen we hierbij in het eerste kwartaal van 2024 met concrete voorstellen naar de gemeenteraad komen om hier verandering in aan te brengen.

Ambities
Ondanks deze winstwaarschuwing behouden we ook ambities en willen we werken aan belangrijke thema's, die u ook in deze begroting ziet terugkomen. Het gaat dan om het investeren in onze visserij en de haven, we zetten goed in op verbetering van onze infrastructuur en we nemen al een voorschot in de nieuwe ontwikkelingen op de plannen die we hebben met het Huis van Ontwikkeling en De Bolder.

Financieel
In voorgaande jaren is het altijd gelukt om ook een sluitende meerjarenbegroting aan te leveren, met een structureel positief karakter. De gemeente Texel noteert over de jaren 2024-2027 niet alleen maar zwarte cijfers. Hierbij moeten we wel kijken naar de 'foto van vandaag'. Op dit moment is de verwachting dat de bijdrage vanuit het Rijk in de vorm van de Algemene Uitkering een stuk lager zal liggen in de komende jaren. Dit heeft ook het effect op onze meerjarenbegroting. Daarnaast wegen ook de nieuwe (investerings-) voorstellen en toenemende personeelskosten hierin mee. In 2024 wordt er weer een nieuwe CAO vastgesteld, die zal leiden tot een stijging hiervan.

De Algemene Reserve is nog steeds goed gevuld. We doen hier wel een beroep op en waar deze binnen de begroting van 2023 de € 10 miljoen nog overschreed, zal deze in 2024 afnemen naar ruim € 9 miljoen.

Solide begroting, wel uitdagingen voor de toekomst
We kunnen spreken van een solide begroting voor 2024, maar er liggen uitdagingen voor de toekomst. Wij komen hiervoor dus in het eerste kwartaal van 2024 nog met concrete voorstellen. Want ondanks dat we een solide financiële huishouding hebben, zijn we als gemeente met een relatief kleine begroting en een krappe en beweeglijke arbeidsmarkt kwetsbaar.

Voor het komende jaar willen we zoveel mogelijk invulling en uitvoering gaan geven aan thema's die belangrijk zijn voor Texel, zoals wonen, duurzaamheid, sport en cultuur, mobiliteit en een sociaal Texel. Met ons ambtelijk apparaat gaan we hier, binnen de uitdagingen van de arbeidsmarkt, zo goed mogelijk vorm aan geven.

Samen met u hopen we dat we de ambities van onze mooie gemeente kunnen realiseren.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,

de secretaris,	de burgemeester,
Mevr E. Wolfkamp	Drs. R. van der Zwaag

Leeswijzer programmabegroting 2024

De programmabegroting bestaat uit twee onderdelen te weten programma's en paragrafen.

Programma's

Per programma worden de volgende onderwerpen beschreven:

- een korte omschrijving van het programma;
- hoogtepunten per programma;
- ontwikkelingen en beleidskader (inclusief beleidsnota's en verordeningen);
- beleidsindicatoren;
- lange termijn planning;
- voorstellen.

De paragrafen

Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan, worden gebundeld in een kort overzicht. De paragrafen geven informatie over de financiële positie op de korte en langere termijn en bedrijfsvoeringaspecten in het algemeen voor de gehele organisatie.

Paragraaf : Verbonden partijen
Paragraaf : Weerstandsvermogen
Paragraaf : Onderhoud openbare ruimte en gebouwen
Paragraaf : Bedrijfsvoering
Paragraaf : Grondbeleid
Paragraaf : Financiering
Paragraaf : Lokale lasten
Paragraaf: Overhead

Nieuwe indeling programma's

In de gemeenteraad is het besluit genomen om de programma's aan te passen aan de indeling van de hoofdtaakvelden en de taakvelden. In de bijlage is een was/wordt overzicht opgenomen.

Overzichten beïnvloedbaar

De overzichten beïnvloedbaar en op welke termijn zijn in deze programmabegroting niet opgenomen. De reden is dat deze overzichten onvoldoende informatie geven. Het betreft alleen een cijfermatig inzicht en geeft alleen een indicatie op een "hoog" niveau en betreft alleen de lasten. Om de raad een technisch uitgewerkt overzicht aan te kunnen bieden, wordt er een voorstel gedaan om een ander overzicht te genereren. In het voorstel wordt in samenspraak met de raad een overzicht ontwikkeld en bij de perspectiefnota 2025 een uitgewerkt technisch overzicht aan de raad aangeboden, waarin de informatie op een andere wijze wordt opgenomen, o.a. de (maatschappelijke) consequenties en ook de inkomsten worden meegenomen.

Nieuwe ontwikkelingen

Niet alle toekomstige ontwikkelingen kunnen al financieel vertaald opgenomen worden in de programmabegroting. Deze zijn tekstueel opgenomen in het hoofdstuk financieel perspectief.

Voorstellen

De perspectiefnota 2024 – 2027 is gebruikt als basis voor de programmabegroting 2024. In de perspectiefnota zijn een aantal nieuwe voorstellen opgenomen. Echter zijn er ook voorstellen, die opgenomen waren in de perspectiefnota die nu niet meer opgenomen zijn. Deze voorstellen zijn genoemd in de programma's waar deze waren opgenomen, en zijn uit de meerjarenraming gehaald.

Doelenboom

De doelenboom is op een andere wijze gevuld. Ze zijn nog niet opgenomen in deze programmabegroting. Wij zullen met u in overleg gaan om bij de perspectiefnota in het jaar 2024 de doelenboom in de gewenste vorm aan te bieden.

Kaders en uitgangspunten

In de perspectiefnota zijn de kaders en uitgangspunten opgenomen, vooruitlopend op de programmabegroting 2024 – 2027

In de programmabegroting hanteren we de volgende kaders en uitgangspunten:

- *inhoudelijke kaders* zijn de door de raad vastgestelde beleidskaders die zijn opgenomen per programma op de 'post- it'. Verdere uitvoering van de reeds genomen raadsbesluiten en toezeggingen aan de raad;
- *financiële kaders* zijn de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording en daaruit volgend de financiële verordening van de gemeente Texel.
  In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met de indexering van de tarieven en de cao gevolgen voor gemeenten. Indexering tarieven 3% op basis van prijs bruto binnenlands product (pbbp) meicirculaire 2023, jaarschijf 2024. Voor de verwachte cao stijging is uitgegaan van 3% inclusief sociale lasten.
  De meicirculaire is opgenomen in de programmabegroting.
- de gemeenschappelijke regelingen worden met 7,1% geïndexeerd;
- financieel zijn de raadsbesluiten in de programmabegroting verwerkt tot en met september 2023;
- lokale lasten, indexatie 2024:
  - *Bestaand beleid*
  De bestaande belastingen en leges zijn per soort vastgelegd in een belasting- of legesverordening.
  - *Beleidsuitgangspunten*
  Het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd. Voor het begrotingsjaar 2024 wordt conform het bestaand beleid voorgesteld de lokale lasten te indexeren met 3 %, tenzij er eerdere besluitvorming is geweest.

Totaal overzicht

Omschrijving		Voorstel verhoging
a.	Afvalstoffenheffing	Kostendekkende tarieven
b.	Forensenbelasting	Naar analogie verhoging toeristenbelasting 4,4% voor 2 jaar (2024/2025)
c.	Havengelden	Reguliere indexatie 3%
d.	Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	Reguliere indexatie 3%, met uitzondering van (maximale) rijkstarieven.
e.	Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven)	Reguliere indexatie 3% + kostendekkend
f.	Marktgelden	Reguliere indexatie 3%
g.	OZB woningen	Reguliere indexatie 3%
h.	OZB niet-woningen	Reguliere indexatie 3%
i.	Parkeerbelastingen	Vooralsnog geen voorstel tot verhoging
j.	Precariobelasting	Reguliere indexatie 3%
k.	Reclamebelasting	Reguliere indexatie 3%
l.	Reinigingsrechten voor bedrijven	Reguliere indexatie 3%
m.	Rioolheffing	Kostendekkende tarieven
n.	Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	Voor 2024 en 2025 van € 2,30 naar € 2,40

Uitkomsten programmarekening 2022 en tussenrapportage 2023

De programmabegroting is een cyclisch product, waarbij de andere P&C producten effect hebben op elkaar. Het vertrekpunt voor deze programmabegroting, is de perspectiefnota 2024 van dit voorjaar. Sindsdien hebben ook de Jaarrekening 2022 en de Tussenrapportage 2023 effect gehad op onze financiële positie. Het financieel effect van deze producten treft u onderstaand in het kort aan.

Programmarekening 2022

Financieel is het jaar positief afgesloten met een voordelig rekening resultaat van € 5,3 miljoen. Een deel van dit voordelig saldo is overgeheveld naar 2023 voor niet uitgevoerde projecten, waaronder van het rijk ontvangen middelen voor energietoelage en energiebesparende middelen. Het overige deel bestaat uit een voordeel op het sociaal domein (krapte arbeidsmarkt), vacatures en lagere storting in voorziening wethouders. Ook meeropbrengsten van de toeristenbelasting.

Tussenrapportage:

In de tussenrapportage is er een structureel voordeel van € 0,2 miljoen. De wijzigingen zijn verwerkt in de programmabegroting 2024. Het belangrijkste voordeel komt uit de toeristenbelasting.

Daarnaast was er een incidenteel nadeel per saldo € 1,1 miljoen. Dit nadeel bestaat voornamelijk uit cao-salarissen, vervuiling terrein Gemeentewerken en de bermverharding Mienterglop-Lageveld en een tekort op vroeg- en voorschoolse educatie. De voordelen bestaan uit een voordeel op de kapitaallasten en niet volledig ingezette indexering.

Planning

Datum	Programmabegroting 2024	Betrokken
06-10-2023	Verzenden programmabegroting naar raadsfracties	Advies & Ondersteuning
19-10-2023	Vergadering Auditcommissie	Auditcommissie
01-11-2023	Bespreking programmabegroting	Raadscommissie
09-11-2023	Vaststelling programmabegroting (incl. investeringsplan, begroting DSW De Bolder en belastingvoorstellen)	Raad

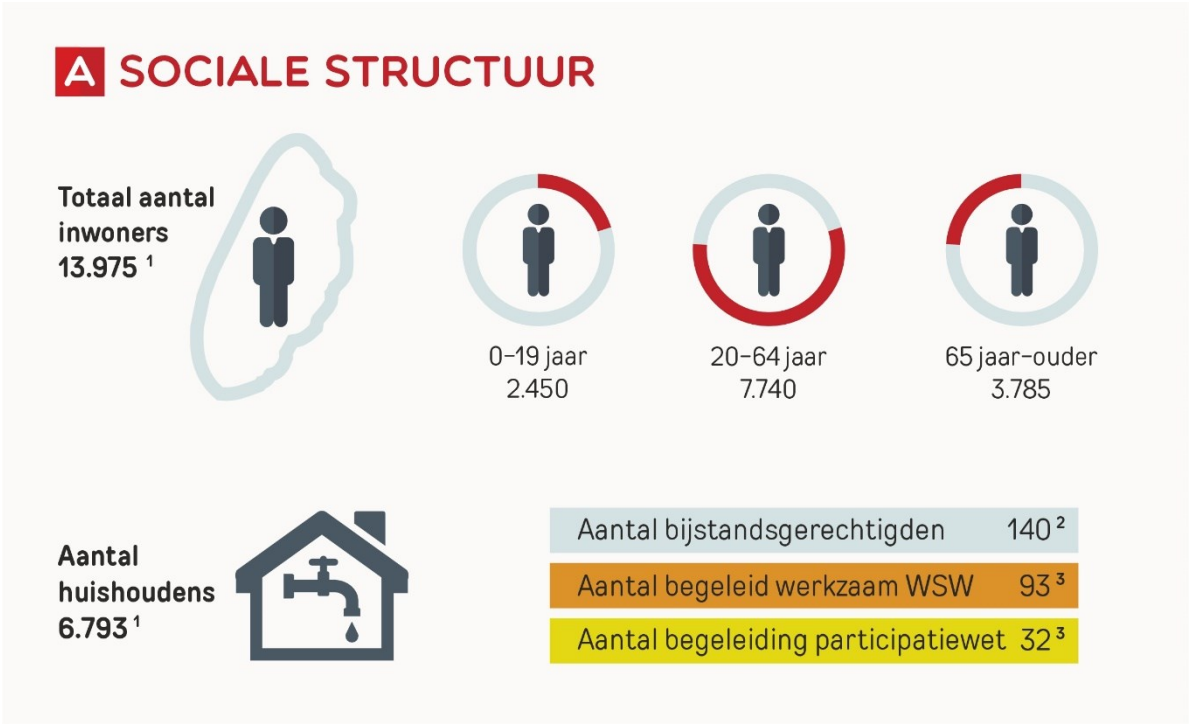
Hoofdstuk 1 - Kerngegevens

De kerngegevens zijn te vinden via: www.waarstaatjegemeente.nl en via www.texel.incijfers.nl.

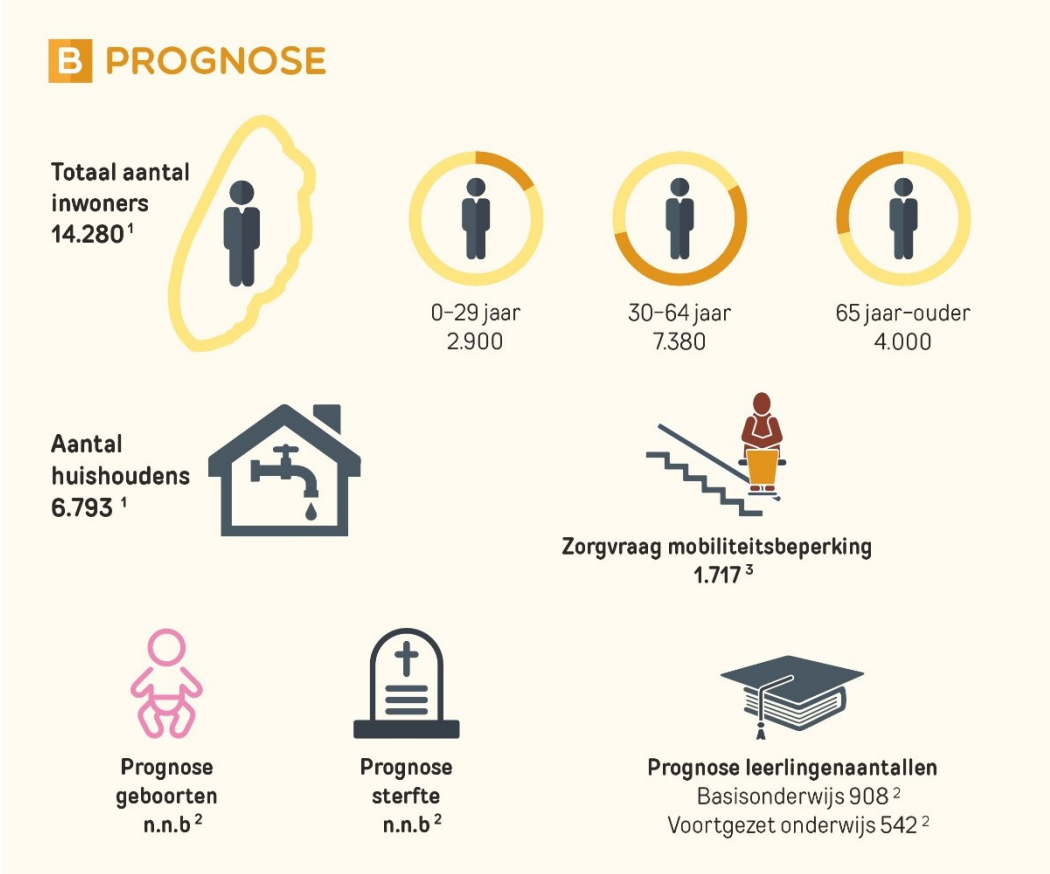
Visuele weergave van informatie: infographics geven beeld op hoofdlijnen

Op verzoek van de raad wordt de (financiële) informatie ook visueel weer gegeven. De volgende gegevens zullen door middel van een infographic opgenomen worden:

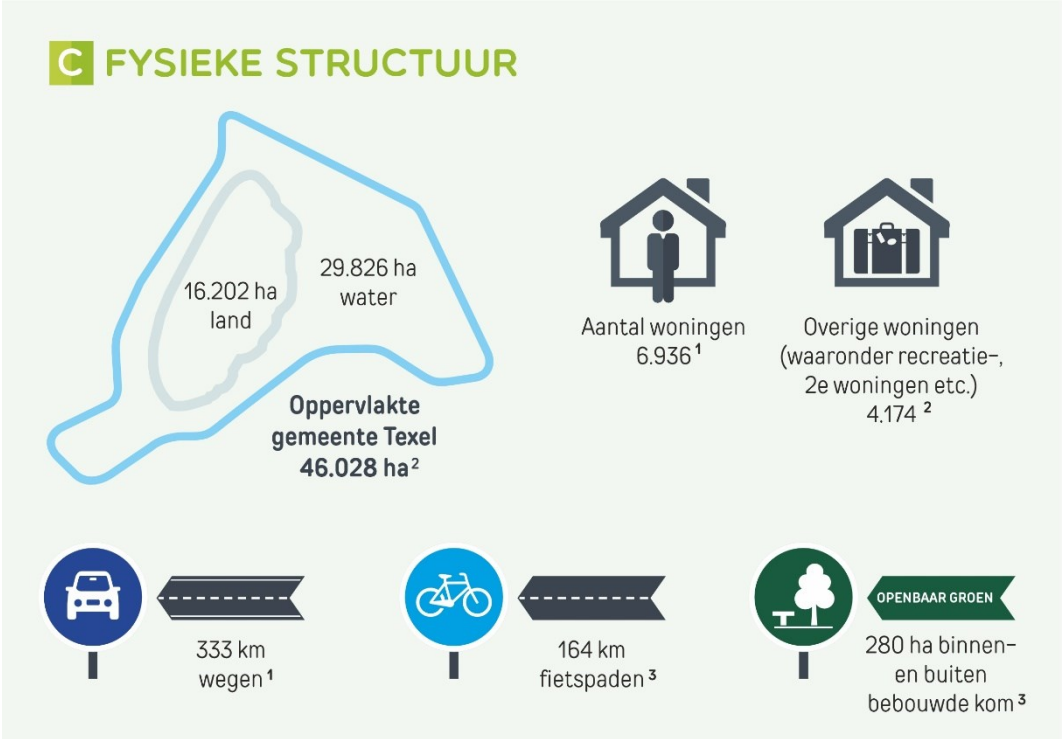
- een samenvattende overall infographic van de begroting op hoofdlijnen;
- een infographic met kerngegevens van de gemeente;
- per programma en per paragraaf een infographic van de belangrijkste punten.

1. www.texel.incijfers.nl (10-2023) 2 Eigen gegevens (10-2023) 3 De Bolder cijfers jaarrekening (2022)

1. www.texel.incijfers.nl (2050) 2. Pronexus (2039) 3 Actrive (2040)

1. www.texel.incijfers.nl (2023) 2. Eigen gegevens (2023) 3 Gemeentewerken IBOR cijfers 2023 excl.water en sportvelden

D FINANCIËLE STRUCTUUR

Woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 765	€ 942[1]
OZB tarief	0,0323%	0,0925%[1]
Gemiddeld besteedbaar inkomen	€ 47.800	€ 48.400[2]
Totale inkomsten gemeente Texel	**ca € 70 miljoen[3]**	

1. www.waarstaatjegemeente.nl (2023) 2. www.texel.incijfers.nl (2023) 3. begroting (2023)

E TOERISME

Toeristische bedden	43.696[1]
Toeristische overnachtingen voor toeristenbelasting	4.363.000[2]
TESO fietsovertochten	245.225[3]
TESO overtochten auto's in PAE	m 1.790.000[3]

1. Bestemmingsplan(2022) 2. Eigen gegevens (2023) 3. Jaarrekening TESO (2022)

Hoofdstuk 2 - Financieel perspectief 2024 -2027

Onderstaand de structurele mutaties tot en met de besluitvorming van de raad september 2023, inclusief het meerjarige saldo van de diverse begrotingsjaren. De volledige recapitulatie van de begroting 2024 inclusief onderstaande voorstellen is opgenomen in hoofdstuk 3 van deze programmabegroting.

	Financieel perspectief 2024-2027				
Nr.		**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
1	Begrotingssaldo	2.218	1.919	2.782	-137
	Autonome ontwikkelingen				
2	Ontwikkeling Algemene uitkering	3.131	860	-2.959	-96
3	Ontwikkeling indexatie budgetten en kosten personeel en bestuur etc.	-1.616	53	40	0
	Reeds genomen raadsbesluiten				
4	Verwerking reeds aangenomen raadsbesluiten diverse taakvelden	-63	-50	0	-492
	Voorstellen programmabegroting 2024				
5	Structurele voorstellen Programmabegroting 2024	-1.195	0	0	0
6	Exploitatie en kapitaallasten investeringsplan 2024 Programmabegroting	-752	0	0	0
7	Niet volledig benut budget indexatie 2023	122	0	0	0
8	Raad december 2023 Rationeel Gebouwenbeheer	74	0	0	0
	Totaal Begrotingsoverschot/-tekort	**1.919**	**2.782**	**-137**	**-725**
9	Storting begrotingsoverschot 2024 eenmalig naar de algemene reserve	-1.919			
	TOTAAL BEGROTING	**0**	**2.782**	**-137**	**-725**

Ten opzichte van de perspectiefnota zijn de belangrijkste wijzigingen:
* de verwerking van de meicirculaire 2023;
* verhoging indexatie diverse budgetten van 2,5% naar 3%;
* verwerking genomen raadsbesluiten na de perspectiefnota, inclusief Tussenrapportage 2023;
* nieuwe voorstellen die opgenomen zijn in deze programmabegroting 2024.

Toelichting over bovenstaande onderwerpen

1 Het financieel perspectief start met het saldo van de begroting 2023, een overschot van € 2.218.000.

2 Vanuit het gemeentefonds wordt jaarlijks de algemene uitkering aan de gemeenten verstrekt. Drie keer per jaar ontvangen de gemeenten een circulaire van het rijk (mei/september/december), waarin de hoogte van die nieuwe uitkering wordt toegelicht. Ook wordt het verwacht meerjarig beeld geschetst. Bovenstaande meerjarenraming is gebaseerd op de Meicirculaire 2023, waarin de gemeenten met name voor de sterk verhoogde prijzen zijn gecompenseerd. Naast een aantal andere mutaties levert dit een verhoging op van onze uitkering met € 3,1 miljoen euro. In 2026 wordt onze gemeente met ongeveer datzelfde bedrag gekort. Het nieuwe kabinet zal een besluit nemen over de toekomstige hoogte van de algemene uitkering.

3 De noodzakelijke uitgaven van € 1,6 miljoen worden voor het grootste deel veroorzaakt door een drietal posten: indexaties (ruim € 1,2 miljoen), autonome (C.A.O.) ontwikkelingen personeelsbudget (€ 970.000) en aanpassing verdeelsleutel Veiligheidsregio ad € 420.000 voordelig. De gemeentelijke interne en externe uitgaven, inclusief de gemeenschappelijke regelingen, de BCF's en de overige gemeentelijke subsidies worden aangepast aan de verwachte prijsstijgingen. Voor 2024 wordt die begroot op 3%. Afgesproken is dat de GR'en 7,1% gecompenseerd krijgen. De verdeelsleutels van het gemeentefonds zijn aangepast. De uitkering van het gemeentefonds (deel Veiligheid) is de basis voor de bijdrage aan de Veiligheidsregio. Deze mutatie leidt ertoe dat onze bijdrage aan de Veiligheidsregio verlaagd wordt met afgerond € 420.000.

4 In het jaar 2023 zijn er diverse raadsbesluiten met financiële gevolgen genomen. Per saldo over het jaar 2024 is dat € 63.000. Onder andere is hierin meegenomen de verhoging van de toeristenbelasting en de forensenbelasting (€ 450.000). Ook het voordelig saldo van Tussenrapportage 2023 ad € 160.000 is hier verantwoord. Als extra uitgaven kunnen bijvoorbeeld genoemd worden; de Brug Kogerstrand, Toekomstbestendig Wonen, Budget Startersleningen, Regionale Samenwerking Sociaal Domein etc. Vanaf het begrotingsjaar 2027 is de structurele bijdrage aan De Bolder ad € 492.000 meegenomen. De komende jaren kunnen de verwachte verliezen door De Bolder zelf worden opgevangen uit hun reserves. De herrekening van begrote tekorten leidt tot een lagere dan eerder gecommuniceerde bijdrage van de gemeente. Lagere (inkoop)kosten en een hogere verwachting van de omzet zijn hiervan de hoofdoorzaken. Opgemerkt dient te worden dat er in deze begroting géén rekening is gehouden met De Bolder “nieuwe stijl”. De raad zal hierover apart geadviseerd worden.

5 In de Programmabegroting 2024 worden voor ongeveer € 1,2 miljoen aan structurele voorstellen gedaan. Deze voorstellen worden per programma toegelicht. In hoofdstuk 4B is een resumé van deze voorstellen opgenomen.

6 In hoofdstuk 5 worden de investeringsvoorstellen nader toegelicht. Ook zijn de investeringsvoorstellen per programma gerubriceerd. De extra kapitaal- en exploitatielasten bedragen afgerond € 750.000.

7 De raad heeft bij de begrotingsbehandeling over het jaar 2023 structurele middelen beschikbaar gesteld voor de verwachte prijsstijgingen over het jaar 2023. Dit toegekend budget is niet volledig benut in 2023, waardoor ruim € 120.000 weer toegevoegd kan worden aan de algemene middelen.

8 In de decemberraad van 2023 zal een advies worden aangeboden over het rationeel gebouwen beheer. De voordelige financiële consequenties ad € 74.000 worden in de begroting 2024 langs deze weg meegenomen.

9 Het structurele voordeel van de begroting 2024 wordt in 2024 eenmalig naar de algemene reserve gestort.

Sluitende meerjarenraming

Onze meerjarenbegroting is dus niet over alle jaren sluitend. De eerste twee jaren zijn de cijfers nog zwart, in de laatste twee jaren worden ze rood. De provincie Noord-Holland toetst onze begroting aan hun (jaarlijks wisselende) normen/eisen. Er wordt als eerste gekeken of de jaarschijf 2024 positief sluit. Voor onze gemeente is dat geval, waardoor we wederom over het jaar 2024 onder het provinciaal repressief toezicht zullen gaan vallen.

Na de verkiezingen voor een nieuw kabinet zal er ook besluit worden genomen over de hoogte van het gemeentefonds, waaruit de algemene uitkering wordt betaald. Tot nu toe is er flink gekort, waardoor voor alle gemeenten in 2026 een forse terugval in de inkomsten te zien is. Voor ons is dat afgerond € 3 miljoen.

Daarnaast dient opgemerkt te worden dat bovenstaande meerjarenbegroting gevuld is met de laatst bekende besluitvorming (raad september 2023). Er zijn nog een aantal onderwerpen die op dit moment nog niet (geheel) financieel vertaald kunnen worden en dus niet financieel meegenomen zijn. De raad zal van iedere van deze onderwerpen een advies ontvangen. Voor een (niet uitputtend) overzicht zie het volgende hoofdstuk “Nieuwe ontwikkelingen niet meegenomen”.

Nieuwe ontwikkelingen niet meegenomen
(financieel, juridisch en/of beleidsmatig)

Organisatieontwikkeling
Vorig jaar schreven we dat onze arbeidsmarktpositie relatief goed was. Naast de relatief veel vacatures, wordt het steeds uitdagender om vacatures goed in te vullen. Daarnaast gaven we aan dat het hybride tijdperk het voordeel gaf dat we gemakkelijker collega's uit de regio, of zelfs nog verder weg vinden. De keerzijde is dat het hybride tijdperk het lastiger maakt om medewerkers te binden waardoor het verloop hoger is.

Tot nu toe kunnen we alles nog redelijk behappen maar soms piept en kraakt het. Dit komt onder andere doordat de omgeving snel veranderd en de vraag voor gemeenten groter en complexer wordt. Daarnaast vraagt werken in het hybride tijdperk om een andere manier van werken. Als laatste was er nog een procedurele aanleiding; het huidige programma 'Organisatie op Koers' liep af. Deze combinatie bood de kans voor een nieuwe aanpak waarbij we samen met de organisatie werken om een toekomstbestendige organisatie te blijven. 'Organisatie op Koers 2.0' draagt bij aan een gezonde en wendbare organisatie, en daarmee aan het kunnen verwezenlijken van de missie van de gemeente Texel: 'Wij zijn dienstverlenend en zelfstandig, met en voor Texelaars en partners.'

Als visie zijn daarbij de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Onze dienstverlening speelt in op de behoeften van de burgers, het bestuur, instellingen en bedrijven. We voorkomen dat Texelaars buiten de boot vallen.
- We werken in een flexibele, lerende en omgevingsbewuste organisatie.
- We werken samen binnen en buiten het eiland en bedenken oplossingen die toekomstbestendig en duurzaam zijn.

Vanuit deze missie en visie hebben we het programma 'Organisatie op Koers 2.0' opgezet met hierin vier programmalijnen. De onderwerpen zijn niet volledig nieuw, maar de winst zit in de integrale aanpak. Het gaat om de volgende programmalijnen:

1. Regionale Samenwerking 2.0;
2. Hybride Werken 2.0;
3. Gebouw 2.0;
4. Medewerker 2.0.

Wat gaan we doen?

- Voor de komende jaren tot en met 2027 wordt een integrale ontwikkelagenda gemaakt.
  - De ontwikkelagenda is te splitsen in praktische en strategische uitkomsten. In 2023 zijn we gestart met de invoering van de praktische uitkomsten. In 2024 starten we met uitvoering van de strategische uitkomsten.
- De ontwikkelagenda wordt gemaakt op basis van input vanuit de organisatie (inclusief bestuur) op de vier programmalijnen.
  - De resultaten van het Programma vormen de basis voor het MT jaarplan.
- Jaarlijks wordt gereflecteerd of we nog op koers liggen, op basis van de opgaven en ontwikkelingen van buitenaf en welke aanpassingen we moeten doen om op koers te blijven.

Organisatieontwikkeling kost geld; we kijken eerst naar bestaande budgetten. In 2024 komen we met een terugkoppeling richting de raad en indien nodig een samenhangend raadsvoorstel.

De Bolder

Het resultaat van De Bolder is de laatste jaren geflatteerd geweest door relatief lage kapitaallasten (lees afschrijvingskosten). In de respectievelijke jaarrekeningen is te zien dat sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 geen significantie herinvesteringen zijn gedaan. Zodoende is een belangrijk deel van de machines en installaties inmiddels volledig afgeschreven. Dat geldt ook voor het wagenpark. In de afgelopen 7 jaren is ervoor gekozen voorzichtig te zijn met nieuwe investeringen. De begrotingen vertoonden een sobere bedrijfsvoering. De onderhoudskosten voor het verouderde machinepark liepen op.

De dynamiek en ondernemingsopdracht van De Bolder, de verantwoordelijkheidsvraagstukken, de financiële kansen en bedreigingen vereisen een duidelijke (bestuurlijke) langetermijnvisie op de toekomst van De Bolder. Een en ander binnen de bredere context van het Sociale Domein op Texel. Dit is ook bij meerdere gelegenheden door de raad onderkend.

In 2022 is een proces opgestart om te komen tot een “Huis van Ontwikkeling”, en separaat maar parallel hieraan, een toekomstscenario voor De Bolder uit te werken. Beide processen zijn sterk onderling afhankelijk. Tijdens de raadsinformatieavonden in december 2022 en juli 2023 is de raad geïnformeerd over de ontwikkelingen tot dat moment en de geschetste toekomstvisie.

In afwachting van de behandeling van de notitie “Toekomst De Bolder” door college en raad worden voor 2024 al investeringen verwacht die niet langer uitgesteld kunnen worden. Immers, het bedrijf moet op een veilige en adequate wijze invulling kunnen blijven geven aan de missie en taakstelling. Voor een grotere investering waarvoor Europese aanbesteding noodzakelijk is, wordt – nog voorafgaand aan de begrotingsbehandeling – in oktober een voorstel bij de raad ingediend. De lasten hiervan zijn in de onderliggende begroting meegenomen. De tekorten van De Bolder lopen onder andere hierdoor in de komende jaren op.

In de notitie “Toekomst De Bolder” dient wel rekening te worden gehouden met een inhaalslag voor wat betreft investeringen, waaronder het gebouw (zie paragraaf weerstandsvermogen) en machinepark. Deze investeringen zijn gefaseerd gepland tot het jaar 2030. Dit gaat in verhouding met de afgelopen jaren hoge kapitaallasten met zich meebrengen. Deze extra lasten zijn nog niet meegenomen in de huidige meerjarenraming. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat dit zal leiden tot lagere onderhoudskosten en hogere opbrengst uit productie. Het totaalbeeld zal kunnen worden geschetst wanneer de notitie “Toekomst De Bolder” ook financieel is doorgerekend en vastgesteld door de gemeenteraad in december 2023.

Huis van ontwikkeling

Inmiddels ligt er een berekende financiële opzet voor het Huis van Ontwikkeling voor 2024. Hierbij wordt er meer aangestuurd op de inschakeling van medewerkers binnen het Sociaal Team en de Bolder.
De extra lasten voor de opzet van het Huis van Ontwikkeling komen hiermee voor 2024 op € 390.000. De functie van kwartiermaker is hierin begroot voor een tweetal jaren. Na 2026 is de huidige inschatting van de extra lasten € 350.000.

Deze cijfers zijn gebaseerd op een aantal ontwikkelingen die in de toekomst liggen. Het gaat hierbij om het nog realiseren van werving van openstaande vacatures, de mogelijkheid van inzet van bestaand personeel vanuit het Sociaal Team, het vinden van een locatie en daarmee samenhangende kosten van inrichting en ICT en opleidingskosten voor de vervulling van diverse functies. Het voorstel zal in december aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Basisscholen in stand houden in de buitendorpen

In het vervolg op de realisatie van “De Skool” worden de gebouwen van de basisscholen in de buitendorpen ook verduurzaamd. Deze kwaliteitsslag voor de schoolgebouwen is onderdeel uit de visie ‘Passend thuis nabij onderwijs op Texel’: ‘toekomstbestendige voorzieningenstructuur voor het primair- en voortgezet onderwijs’. Het schoolbestuur ontwikkelt daarvoor in overleg met de gemeente een plan. De financiële consequenties zijn nog niet bekend en daarom ook nog niet meegenomen in de programmabegroting 2024. In programma 5 is een voorstel opgenomen om externe expertise in te huren.

Wielerbaan sportpark Den Burg

De wielerbaan in sportpark Den Burg-Zuid wordt gerenoveerd. De technische levensduur is verlopen. De renovatie is nodig om de wielerbaan kwalitatief optimaal te houden. Dat is uitgangspunt van de gemeentelijke structuurvisie: in stand houden van kwalitatief goed geoutilleerde (buiten-) sportvoorzieningen. Het voorstel komt naar verwachting in de raad van december.

Incidenteel – structureel in relatie tot een materieel sluitende begroting

De provinciale toezichthouder heeft een handreiking opgesteld waarbij de regelgeving aangescherpt is, wat valt onder incidentele baten/lasten en structurele baten/lasten. Voor het begrotingsjaar 2024 en verder moet er bij de incidentele baten en lasten de onderbouwing getoetst worden aan de volgende criteria: aard, einddatum en materiële beïnvloeding. Voldoet een incidentele post hier niet aan, dan wordt deze als structureel aangemerkt.

Onderzoeken op rijksniveau Gemeentefonds

Op rijksniveau zijn er op dit moment nog geen nieuwe ontwikkelingen te melden over het opgestarte onderzoek “Verdeelsleutel Overige eigen Middelen (o.a. Toeristenbelasting)”. De uitkomsten worden in 2024 verwacht. In dit onderzoek wordt een meer gedifferentieerde benadering van de overige middelen (inclusief Toeristenbelasting) onderzocht.

Daarnaast zijn er gesprekken in Den Haag over de mogelijke uitbreiding van het gemeentelijk belasting gebied, waarbij de Forensenbelasting zou kunnen worden afgeschaft.

Overzicht incidentele baten en lasten en stand algemene reserve

In een aantal gevallen worden er voorstellen goedgekeurd voor projecten met een meerjarig karakter. Bij het starten van een dergelijk project worden er voor meerdere jaren betalingsverplichtingen aangegaan. Deze verplichtingen in latere jaren zijn meegenomen in onderstaande overzichten.

Incidentele lasten

	Besluitvorming	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
1	Raad 10/11/2021	Meer handjes aan het kraambed van woningen	70.000	70.000	0	0
2	Raad 15/12/2021	Transitievisie warmte gemeente Texel 2021	100.000	0	0	0
3	Raad 09/11/2022	Incidentele voorstellen programmabegroting 2023 (zie specificatie onderaan) - financieel afgedekt in 2023	1.882.500	650.000	550.000	0
4	Raad 20/09/2023	Kaders subsidie BCF Stichting Texels Museum	90.000	90.000	0	0
5	Raad 09/11/2023	Incidentele voorstellen programmabegroting 2024 (zie specificatie onderaan)	3.386.499	247.599	184.396	0
		Totaal incidentele lasten	**5.528.999**	**1.057.599**	**734.396**	**0**

Incidentele baten

	Besluitvorming	Omschrijving	2024	2025	2026	2027
		SPUK uitkering	232.599	232.599	184.396	0
		Bijdrage bestemmingsreserve Energie voor Texel t.b.v. duurzaamheidsbeleid versneld uitvoeren	100.000	0	0	0
		Bijdrage algemene reserve	5.196.400	825.000	550.000	0
		Totaal incidentele baten	**5.528.999**	**1.057.599**	**734.396**	**0**

Saldo

			2024	2025	2026	2027
		Saldo voordeel (-) resp. nadeel (+)	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

1) De raad heeft in haar begrotingsvergadering van 2022 voor de jaren 2022 t/m 2025 € 70.000 beschikbaar gesteld voor tijdelijke formatie-uitbreiding voor wonen in verband met een groot gebrek aan betaalbare woningen. Dit naar aanleiding van een amendement.

2) De raad heeft in haar vergadering van 15 december 2021 € 200.000 beschikbaar gesteld voor de jaren 2023 en 2024 voor de invulling van de regierol die het rijk aan de gemeente heeft opgelegd. Het gaat hier om de laatste tranche van € 100.000.

3) Met de programmabegroting 2023 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld die betrekking hebben op meerdere jaren:

	2024	2025	2026
Digi-toegankelijkheid op bestaande subsidies toepassen	18.000	18.000	0
Archief tijdsblok 2000 t/m 2012 bewerken en overbrengen	50.000	50.000	50.000
Projectleiding burgerberaad opzetten	60.000	0	0
Interne controle versterken (concerncontroller)	50.000	50.000	0
Advies en ondersteuning tijdelijk uitbreiden	200.000	0	0
Extra inzet om alle huishoudens die recht hebben op regeling te bereiken	85.000	0	0
Interne controle versterken sociaal domein	67.000	67.000	
Dekking uitvoeringskosten sociaal domein	- 35.000	- 35.000	
Ontwikkeling beheer en exploitatie voor de haven van Oudeschild	85.000	0	0
Duurzaamheid versneld uitvoeren	250.000	0	0
Regie en implementatie Grondstoffenbeleid	85.000	0	0
Oprichten van een vierjarig subsidiefonds voor duurzame investeringen in woningen	500.000	500.000	500.000
Extra personele capaciteit uitvoering woningbouwprogramma Texel	382.500	0	0
Projectleider voor aanpassing infrastructuur Teso terrein aanstellen	85.000	0	0
Totaal	**1.882.500**	**650.000**	**550.000**

4) De raad heeft op 20 september 2023 voor de jaren 2024 en 2025 € 90.000 beschikbaar gesteld voor het nieuwe contract met de Stichting Texels Museum voor de uitvoering van diverse prestatiedoelstellingen.

5) Incidentele voorstellen programmabegroting 2024.

Nummer	Voorstel	2024	2025	2026	2027
	Programma 1				
101	Handhavingsjurist voor 2024 inhuren	100.000	0	0	0
	Programma 2				
201	Bermverharding aanbrengen/vervangen	366.400	0	0	0
202	Straatmeubilair vervangen	170.000 -170.000	0	0	0
203	Mobiliteitsvisie Texel 2024 opstellen	50.000	0	0	0
205	Parkeerterrein Stappenland herinrichten	100.000	0	0	0
206	De mogelijkheden van veilig nachtvervoer tussen de dorpen onderzoeken	50.000	0	0	0

Nummer	Voorstel	2024	2025	2026	2027
	Programma 3				
302	Cofinanciering ontwikkelingslijnen Visserij Ontwikkel Plan (VOP)	2.000.000	0	0	0
303	Texel innovatief proefeiland	100.000	0	0	0
	Programma 4				
402	Planvorming onderwijshuisvesting (verduurzaming en modernisering) scholen buitendorpen	50.000	0	0	0
	Programma 5				
503	Onderzoek naar gebruiksmogelijkheden Sportpark-Den Burg-Zuid	30.000	0	0	0
504	Subsidie Stichting Texel Cultuur Eiland	15.000	15.000	0	0
507	Risico Inventarisatie strandbewaking uitvoeren	17.500	0	0	0
508	Groenvoorzieningen vervangen	75.000 -75.000	0	0	0
509	Groen beleid	35.000	0	0	0
	Programma 6				
601	Budget jongerenparticipatie uitvoeren	5.000	0	0	0
602	BCF Texels Welzijn	15.000 10.000	0	0	0
	Programma 7				
701	Financiële middelen Brede SPUK sport, bewegen en cultuur, gezondheidsbevordering en sociale basis	232.599	0	0	0
705	Circulaire Economie en Stikstofaanpak	80.000	0	0	0
706	Duurzaamheidsbeleid versneld uitvoeren	100.000	0	0	0
	Programma 8				
801	Evalueren en actualiseren huisvestingsverordening	30.000	0	0	0
Totaal	Lasten	**3.386.499**	**247.599**	**184.396**	**0**
701	SPUK Financiële middelen Brede SPUK sport, bewegen en cultuur, gezondheidsbevordering en sociale basis	-232.599	-232.599	-184.396	0
706	Duurzaamheidsbeleid versneld uitvoeren	-100.000	0	0	0
	Inkomst algemene reserve	-3.053.900	-15.000	0	0
Totaal	**Baten**	**0**	**0**	**0**	**0**

Stand en mutaties algemene reserve

Stand algemene reserve per tussenrapportage 2023	**10.597.546**
Raadsbesluiten na de tussenrapportage 2023 per saldo: Raad 19/7/2023 Verordening toekomstbestendig wonen Texel **(€ -10.000)**, actualisatie grondbeleid **(€ -700.000),** Raad 20/09/2023 extra algemene uitkering na labeling meicirculaire 2023 **(€ 818.430)**, Kaders BCF Stichting Texels Museum 2024 en 2025 **(€ -180.000)**, Aankoop grond en opstal Achterom **(€ -**212**.000)**, Compensatie extra energielasten maatschappelijke organisaties **(€ -268.805**) en Motie "Texels erfgoed op peil" **(€ -10.000)**,	-562.375
Raad 21/06/2023 incidentele voorstellen 2024-2027 opgenomen in de perspectiefnota 2024 (deze voorstellen bij plussen, komen terug onderaan in het saldo van de voorstellen van de programmabegroting 2024.	582.900
Incidentele voorstellen 2024-2027 opgenomen in de programmabegroting 2024 (inclusief voorstellen perspectiefnota 2024)	-3.068.900
Overschot begroting 2024	1.919.000
Stand per programmabegroting 2024	**9.468.171**

Dit is € 7.468.171 boven de afgesproken ondergrens van € 2.000.000. Over de uitkomsten van de septembercirculaire 2023 wordt u later geïnformeerd. De financiële consequenties komen in 2023 ten gunste/laste van de algemene reserve.

Hoofdstuk 3 - Samenvatting begroting

Recapitulatie

Programma	L/B	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
0 Voor en door bewoners	Lasten	29.808	19.260	18.270	20.273
	Baten	43.841	48.239	47.166	49.350
	Saldo	**14.032**	**28.979**	**28.896**	**29.077**
1 Veiligheid op orde	Lasten	2.733	2.650	3.183	2.936
	Baten	94	131	121	123
	Saldo	**-2.639**	**-2.519**	**-3.062**	**-2.813**
2 Goede bereikbaarheid	Lasten	8.060	6.865	8.191	10.717
	Baten	16.525	640	1.028	1.033
	Saldo	**8.465**	**-6.225**	**-7.163**	**-9.684**
3 Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt!	Lasten	1.474	1.163	1.638	1.415
	Baten	9.396	9.917	9.462	10.117
	Saldo	**7.923**	**8.754**	**7.824**	**8.702**
4 Toekomst voor de jeugd	Lasten	2.030	2.800	1.928	2.144
	Baten	528	1.016	43	49
	Saldo	**-1.503**	**-1.784**	**-1.884**	**-2.095**
5 Samen beleven en bewegen	Lasten	6.371	6.405	8.172	7.886
	Baten	977	1.307	789	874
	Saldo	**-5.394**	**-5.098**	**-7.383**	**-7.011**
6 Zorg voor elkaar	Lasten	16.628	20.063	20.461	15.137
	Baten	3.224	6.233	7.004	2.111
	Saldo	**-13.404**	**-13.830**	**-13.457**	**-13.026**
7 Volksgezondheid, duurzaam en schoon	Lasten	6.057	6.369	7.353	7.728
	Baten	6.165	6.608	6.147	6.397
	Saldo	**108**	**239**	**-1.206**	**-1.331**
8 Goed wonen	Lasten	5.400	5.741	3.686	2.974
	Baten	2.820	2.537	1.123	1.156
	Saldo	**-2.580**	**-3.204**	**-2.563**	**-1.818**

Resultaat na bestemming (excl. De Bolder)		**5.009**	**5.310**	**0**	**0**

	L/B	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Gemeente Texel	Lasten	78.561	71.317	72.882	71.212
	Baten	83.570	76.627	72.882	71.212
	Saldo	**5.009**	**5.310**	**0**	**0**
Leer-Werkbedrijf De Bolder (prog. 6)	Lasten	4.491	4.534	4.964	4.876
	Baten	4.439	4.534	4.964	4.876
	Saldo	-52	0	0	0
Eliminatie participatiebudget	Lasten	-2.720	-2.835	-2.887	-2.882
	Baten	-2.720	-2.835	-2.887	-2.882
	Saldo	0	0	0	0
Totaal	Lasten	80.332	73.016	74.959	73.206
	Baten	85.289	78.326	74.959	73.206
	Saldo	**4.957**	**5.310**	**0**	**0**

Materieel sluitende begroting 2024-2027

Onderstaande tabel laat zien dat de gemeente Texel een materieel sluitende meerjarige begroting (ABC) heeft. Dat wil zeggen dat alle structurele lasten (meer dan) volledig gedekt zijn door structurele baten.

Een specificatie en toelichting van de incidentele baten en lasten (B) per programma is terug te vinden in het hoofdstuk 2 Financieel perspectief, overzicht incidentele baten en lasten.

De incidentele toevoeging aan reserves van € 1.919.000 (C) betreft het begrotingsoverschot 2024 dat eenmalig naar de algemene reserve gestort is, zie voorstel hoofdstuk 2 Financieel perspectief 2024-2027. Daarnaast zijn er voor 2024-2026 incidentele voorstellen gedaan die onttrokken worden uit reserves en een incidentele rijkssubsidie. Ook voor deze specificatie wordt u verwezen naar hoofdstuk 2 Financieel perspectief, overzicht incidentele lasten en baten.

bedragen x € 1.000)

Omschrijving		Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Totale lasten		73.206	69.818	69.455	69.212
Totale inkomsten		73.206	72.600	69.318	68.487
Begrotingsoverschot	**A**	**0**	**2.782**	**-137**	**-725**
Incidentele baten		5.529	1.058	735	0
Incidentele lasten		5.529	1.058	735	0
Saldo incidentele baten/lasten	**B**	**0**	**0**	**0**	**0**
Incidentele onttrekkingen uit reserves		0	**0**	0	0
Incidentele toevoeging aan reserves		1.919	**0**	**0**	**0**
Saldo toevoegingen/onttrekkingen reserves	**C**	**1.919**	**0**	**0**	**0**
Structureel en reëel in evenwicht	**A+B+C**	**Ja 1.919**	**Ja 2.782**	**Nee -137**	**Nee -725**

Mutaties reserves per programma gemeente Texel

bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2024		Begroting 2025		Begroting 2026		Begroting 2027	
Lasten	**Inc.**	**Str.**	**Inc.**	**Str.**	**Inc.**	**Str.**	**Inc.**	**Str.**
Programma voor en door bewoners:								
Algemene reserve	1.919	0	0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve haven	0	1.119	0	1.119	0	1.119	0	1.119
Totale lasten	**1.919**	**1.119**	**0**	**1.119**	**0**	**1.119**	**0**	**1.119**
Baten	**Inc.**	**Str.**	**Inc.**	**Str.**	**Inc.**	**Str.**	**Inc.**	**Str.**
Programma voor en door bewoners:								
Algemene reserve	5.196	0	825	0	550	0	0	0
Bestemmingsreserve haven		384	0	384	0	384	0	384
Bestemmingserserve energie voor Texel	I00	0	0	0	0	0	0	0
Totale baten	5.296	384	**825**	**384**	**550**	**384**	**0**	**384**
SALDO MUTATIES	**-3.377**	**735**	**-825**	**735**	**-550**	**735**	**0**	**735**

De toevoeging aan de algemene reserve betreft het begrotingsoverschot van 2024.

De structurele storting in de bestemmingsreserve haven heeft betrekking op de exploitatie en beheer van de haven in Oudeschild (€ 900.000.) Daarnaast wordt in dezelfde reserve een jaarlijkse storting gedaan (€ 219.000) betreffend personeel, frictie en onderhoud.

De onttrekking uit de bestemmingsreserve haven heeft betrekking op de dekking kapitaallasten nieuwe investering haven 2024 (€ 198.000), dekking kapitaallasten onderhoud en voorzieningen haven (€ 104.354), dekking gestegen salariskosten personeel haven (€ 21.286) en dekking inhuur personeel (€ 60.000).

Hoofdstuk 4 -

4A - Programma's

VOOR EN DOOR BEWONERS

1. Digitale inclusie
2. Texelse maat
3. Zorg voor privacy en informatieveiligheid
4. Samen organiseren en samen doen

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke en begrijpelijke dienstverlening voor iedereen. Of dat nu aan de balie is, online of aan de telefoon. Zodat iedereen eenvoudig zaken met ons kan doen. Vanuit het principe 'digitaal waar het kan en persoonlijk waar het nodig is'.
We geven persoonlijke aandacht aan de bewoners die dat nodig hebben of wensen. Meer op afspraak werken draagt daaraan bij. En zo voldoen we aan de wettelijke zorgplicht voor laaggeletterden en/of digitaal minder vaardigen.

Wij gaan uit van de kracht van de samenleving die wij benutten en versterken waar nodig. Wij faciliteren participatie door de Texelse aanpak voor burgerparticipatie.

We zijn transparant en maken onze overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren.

We zijn een zelfstandige gemeente en werken samen met de Noordkop en de Waddeneilanden. We hebben een gezonde financiële basis, een duidelijke sluitende begroting en solide toekomstbestendige ICT-voorzieningen. Met veel aandacht voor informatiebeveiliging, privacy en hybride werken.

Waar hebben we al op ingezet?

- Vaststelling Programma Waddenprogramma en omzetting daarvan in Regiodeal;
- Eerste uitwerkingen van vastgestelde Samenwerkingsagenda Samen op Kop;
- Samenwerking tussen dorpscommissies en de gemeente. Belangenbehartiging van de bewoner staat daarbij voorop en daarin wordt samen opgetrokken;
- Wet open overheid: overheidsinformatie vindbaar en toegankelijk;
- Uitwerken van beleid zorgplicht dienstverlening voor laaggeletterden en/of digitaal minder vaardigen en verdere digitalisering door wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (wettelijke verplichting);
- Uitbreiden van digitale toegankelijkheid voor subsites (andere sites dan www.texel.nl) (wettelijke verplichting);
- Implementatie en uitvoering van de Texelse aanpak voor burgerparticipatie;
- Verdere professionaliseren van ICT-voorzieningen, ook i.v.m. hybride dienstverlening en beveiligingsaspecten.

Waar zetten we extra op in?

- Betrekken Raad en inwoners bij maatschappelijke en politieke discussies en vraagstukken;
- Betrekken jeugd leefomgeving dorp en omgeving;
- Texels Burgerberaad.

Inventarisatie voorstellen:

- *financiële consequenties SPP;
- hogere bijdrage Rekenkamercommissie De Waddeneilanden;
- extra Informatie-adviseur aanstellen;
- trainees;
- *8 koffiemachines vervangen.

(*Voorstellen komen uit de perspectiefnota)

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	0.4 Overhead	Beheer overgebrachte archieven, inspectie uitvoering informatiebeheer, advisering en ondersteuning kwaliteitsverbetering.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	0.1 Bestuur 0.4 Overhead	Bestuurlijke samenwerking en belangenbehartiging wadden gerelateerde en eiland specifieke zaken, gericht op behoud van zelfstandigheid. Samenwerking op ondersteunende taken: ICT, financiën, P&O en communicatie.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2023) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel
0.Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2024	12,88 fte
				2023	12,78 fte
				2022	13,09 fte
0.Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2024	13,14 fte
				2023	13,37 fte
				2022	12,86 fte
0.Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	2024	€ 1.449
				2023	€ 1.596
				2022	€ 1.341
0.Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	2024	*€ 1.978.136 10,62%
				2023	*€ 4.603.106 22,24%
				2022	€ 2.418.908 14,53%
0.Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten(exclusief De Bolder)	Eigen begroting	2024	14,7%
				2023	15,4%
				2022	12,0%

Algemeen: de kengetallen 2022 zijn op basis van de feitelijke cijfers van de jaarrekening 2022

*Externe inhuur: het kengetal 2023 is op basis van gegevens per 15 september 2023. Het kengetal 2024 is op basis van de verwachte begroting 2024 (basis 2023) verhoogd met de gedane voorstellen voor externe inhuur. Daarnaast worden gedurende het jaar middelen van vacatureruimte naar inhuur overgeheveld waardoor dit percentage op werkelijke basis gaat stijgen in de loop van het jaar 2024.

B. Lange Termijn Planning

-

C. Voorstellen

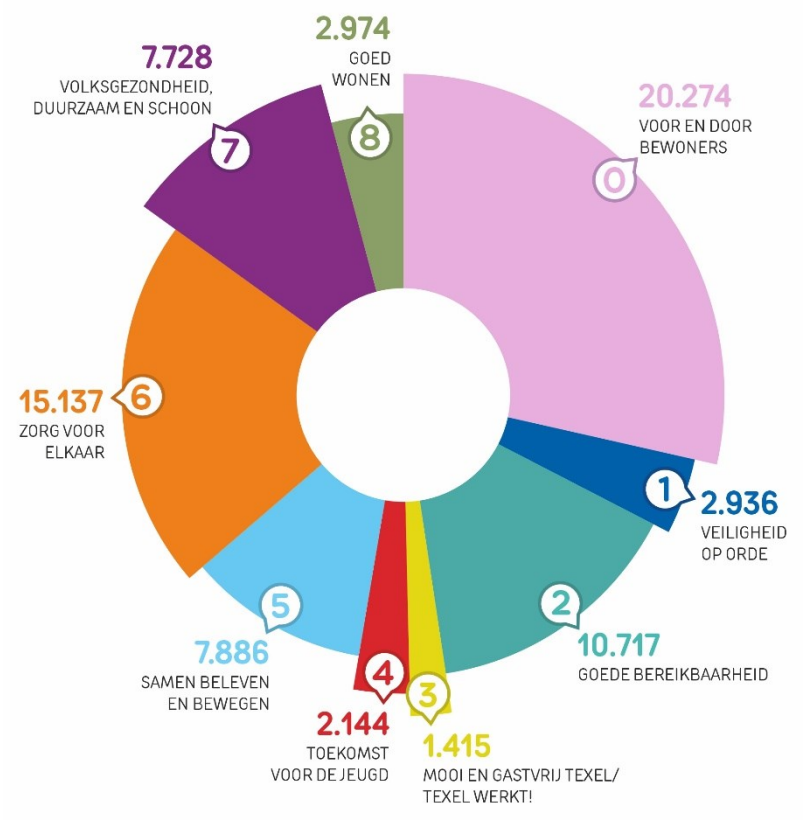
Voorstel 2024-001	Een hogere bijdrage aan de rekenkamercommissie De Waddeneilanden betalen		
Doelenboom	0.1 Bestuur		
Motivatie	Het totale budget van de Rekenkamercommissie De Waddeneilanden wordt in 2024 verhoogd naar € 40.000 (dit was € 35.000). Bij de verdeling van de kosten wordt aangesloten bij de geldende verdeelsleutel van de Gemeenschappelijke Regeling De Waddeneilanden, omdat dat logischer en eerlijker is. Tot en met 2023 betaalde ieder eiland evenveel. Door de nieuwe verdeelsleutel wordt de bijdrage voor Texel € 12.000 (€ 4.634 hoger dan nu). In het rapport 'Inspiratiekaders effectieve invulling lokale rekenkamers' (opgesteld door o.a. de VNG en het ministerie van Binnenlandse Zaken) staat o.a. geschreven dat een budget van € 1,30 per inwoner het minimale is dat een Rekenkamer nodig heeft om haar basisfuncties effectief te kunnen uitvoeren.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 4.634	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	De jaarlijkse bijdrage wordt structureel verhoogd met € 4.634 n.a.v. nieuw verdeelsleutel de Waddeneilanden.		

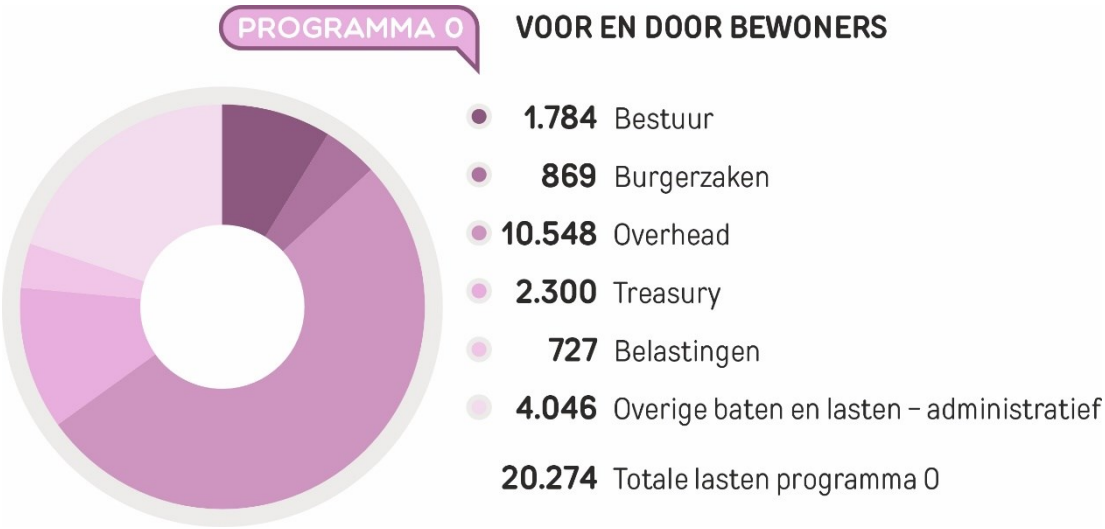
Voorstel 2024-002	Financiele consequenties SPP		
Doelenboom	0.4 Overhead		
Motivatie	In 2021 kwam het eerste Strategisch Personeelsplan als organisatie-instrument beschikbaar bij de gemeente Texel, om te ondersteunen bij Organisatie op Koers. Om het SPP leidend te laten zijn over langere termijn, is besloten om een jaarlijks 'document' op te stellen. De eerste versie van het SPP 2021 is nog opgesteld zonder financiële paragraaf, met name omdat men verwachtte dat wijzigingen in de bezetting binnen de beschikbare formatie konden worden opgelost. Eerder was dit ook het geval, maar dit blijkt niet meer haalbaar. Dit komt doordat de arbeidsmarkt in het nadeel van de werkgevers is veranderd en wij vaker genoodzaakt zijn tot de inhuur van extern personeel. Hierdoor is het budget wat hiervoor gereserveerd is dus sneller besteed. Daarnaast komt de reden van deze aanvraag (het dubbelen van functies voor opvolging) vaker voor dan het dat eerst deed. In de eerste versie is inzichtelijk gemaakt welke keuzes en/of ontwikkelingen financiële gevolgen hebben, waarvan een in deze perspectiefnota toelichten. Er zijn cruciale medewerkers die uitstromen vanwege het bereiken van de pensioenleeftijd. Deze moeten vroegtijdig worden vervangen, hetgeen leidt tot tijdelijke 'dubbele bezetting' (zie ook het concept meester-leerling zoals benoemd in het SPP van 2021). En er zijn oudere collega's met fysiek zware beroepen die ondersteuning van jongere collega's nodig hebben om tot de pensioengerechtigde leeftijd inzetbaar te blijven. Vanuit goed werkgeverschap geven wij hier invulling aan. Jaarlijks kan worden voorzien en berekend wat er aan extra middelen nodig is.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 236.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	Voor het tijdelijk dubbel invullen van vacatures is extra budget nodig. Jaarlijks wordt er vastgesteld welke cruciale functionarissen uitstromen of ondersteund moeten worden en wat dit extra kost. Dit kan dan worden opgenomen in de personeelsbegroting. Het gaat hierbij dan om geoormerkt budget, dat, indien het (deels) niet wordt uitgegeven, ten gunste komt van het rekeningresultaat. Een overschrijding komt dan ten laste van het rekeningresultaat. Het nodige bedrag zal jaarlijks fluctueren. Dit heeft te maken met de aantallen waar het om gaat, de functieschalen en de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Bij voorzienbare grote schokken kan het budget tussentijds via de tussentijdse rapportage bijgesteld worden. Deze kosten worden volgens de huidige stand van zaken in 2023 begroot op € 267.000 (in 2023 te dekken uit vacatureruimte) en in 2024 op € 236.000. Het begroot bedrag 2023 is berekend o.b.v. huidig inzicht in pensioenuitstroom en loonkosten van de geïnventariseerde functies uit de personeelsbegroting.		

Voorstel 2024-003	Extra Informatie-adviseur aanstellen		
Doelenboom	0.4 Overhead		
Motivatie	Om aan de veranderende informatiesamenleving als gemeente Texel te kunnen voldoen is vanuit de Strategische Personeelsplanning onderkent dat een extra Informatie-adviseur noodzakelijk is. De Informatie-adviseur ontwikkelt, coördineert en beheert de gemeente brede informatievoorziening evenals het efficiënt toepassen hiervan en houdt zich actief op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen. Deze functie is cruciaal om o.a. de veiligheid van de gemeentelijkde digitale omgeving te waarborgen voor de komende jaren. Internet criminelen passen vele methoden toe om binnen te dringen tot organisaties. Hiervoor dienen allerlei beleid en maatregelen opgezet en geïmplementeerd te worden. De informatie-adviseur heeft hier een cruciale rol in dit project. Verder gaan de ontwikkelingen op zowel technisch als organisch gebied erg snel en zullen continue gevolgd en geïmplementeerd moeten worden		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 106.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	Structureel € 106.000 beschikbaar stellen voor informatie-adviseur		

Voorstel 2024-004	Trainees		
Doelenboom	0.4 Overhead		
Motivatie	Voor de begroting van 2023 is geld gevraagd (en verkregen) voor twee trainees. Er zijn in 2023 twee trainees aangesteld en dat is een dermate succes dat nu geld wordt gevraagd om nog twee trainees aan te stellen. Hiermee wordt op creatieve wijze geanticipeerd op de krapte op de arbeidsmarkt. Er was dus al € 100.000,- beschikbaar gesteld, maar dat blijkt iets te weinig voor twee trainees. Een trainee kost gemiddeld € 60.000 per jaar. Voor de begroting 2024 e.v. wordt structureel € 140.000 bijgevraagd, zodat er in totaal vier trainees kunnen worden aangesteld.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 140.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	€ 140.000 structureel voor trainees.		

Investeringsvoorstel 2024-005	8 koffiemachines vervangen	
Motivatie	De huidige koffiemachines zijn technisch aan het einde van hun levensduur. En moeten vervangen worden. Het is geen vervangingsinvestering omdat de machines al in 2022 afgeschreven zijn.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 22.000	Begroting 2024
Toelichting financieel	De koffiemachines worden in 6 jaar afgeschreven.	

2.974
GOED WONEN
8
7.728
VOLKSGEZONDHEID, DUURZAAM EN SCHOON
7
20.274
VOOR EN DOOR BEWONERS
0
15.137
ZORG VOOR ELKAAR
6
1
2.936
VEILIGHEID OP ORDE
2
10.717
GOEDE BEREIKBAARHEID
5
7.886
SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN
4
2.144
TOEKOMST VOOR DE JEUGD
3
1.415
MOOI EN GASTVRIJ TEXEL/ TEXEL WERKT!

PROGRAMMA 0
VOOR EN DOOR BEWONERS
1.784 Bestuur
869 Burgerzaken
10.548 Overhead
2.300 Treasury
727 Belastingen
4.046 Overige baten en lasten – administratief
20.274 Totale lasten programma 0

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Bestuur	1.394	1.708	1.820	1.784
Burgerzaken	859	810	830	869
Overhead	8.646	8.937	10.005	10.548
Treasury	969	999	1.614	2.300
OZB woningen	3	3	5	5
OZB niet-woningen	5	0	0	0
Parkeerbelasting	0	0	0	0
Belastingen overig	566	558	613	722
Overige baten en lasten	205	-122	46	1.008
Mutaties reserves	17.161	6.368	3.337	3.038
Totaal lasten programma 0	**29.808**	**19.260**	**18.270**	**20.273**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Bestuur	172	613	0	28
Burgerzaken	154	187	223	229
Overhead	307	290	101	101
Treasury	1.211	1.146	1.375	1.542
OZB woningen	1.102	1.152	1.099	1.132
OZB niet-woningen	763	761	853	879
Parkeerbelasting	4.473	4.568	4.553	4.527
Belastingen overig	211	241	253	261
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	27.991	32.014	31.824	34.957
Overige baten en lasten	216	273	15	15
Mutaties reserves	7.239	6.996	6.871	5.680
Totaal baten programma 0	**43.841**	**48.239**	**47.166**	**49.350**

Saldo	**14.032**	**28.979**	**28.896**	**29.077**

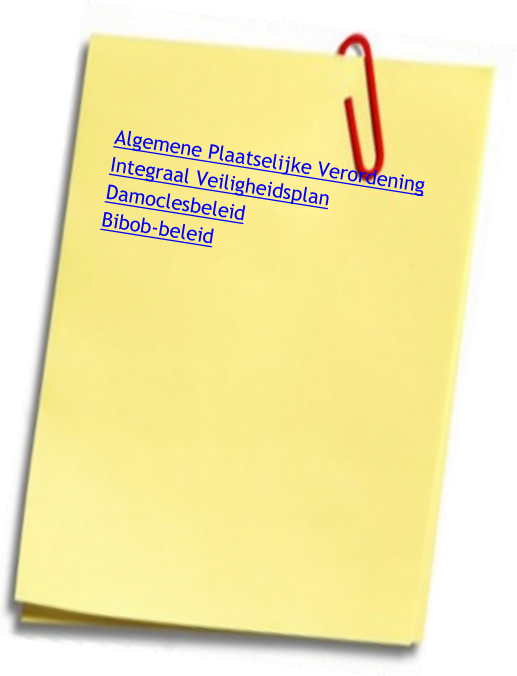
VEILIGHEID OP ORDE

1. Uitvoeren Integraal Veiligheidsplan
2. Brandweer en rampenbestrijding

Wat willen we bereiken?

Veiligheid op orde

Samen met onze partners streven we naar een veilige woon- en leefomgeving, zowel voor Texelaars als voor onze bezoekers. Daarom zetten we in op het voorkomen en beperken van risico's die de openbare orde en veiligheid bedreigen.

Waar hebben we al op ingezet?

We blijven uitvoering geven aan de doelen van zoals gesteld in het huidige integraal veiligheidsplan. Echter de afgelopen jaren hebben volledig in het teken gestaan van het beslechten van crisissen. De periode 2020-2022 stond in het teken van corona. De laatste corona maatregelen werden op 23 maart opgeheven en op 24 februari 2022 brak de oorlog in Oekraine uit. Een opvangplek is gerealiseerd en ruim 160 ontheemden vinden sindsdien een veilig onderkomen op ons eiland.

Waar zetten we in 2024 op in?

De afgelopen jaren was er weinig tijd om een vervolg te geven aan de aanbevelingen welke naar voren kwamen in het Waddenbreed integraal ondermijningsbeeld. In 2024 willen we hier voortvarend mee aan de gang door meer integrale controles uit te voeren op het gebied van ondermijningsactiviteiten en door het Bibob beleid uit te breiden. Hierbij zoeken we de samenwerking met Noordkop regio en de overige Waddeneilanden.

Het integraal veiligheidsplan had in 2023 herijkt moeten worden. In 2024 willen we samen met de gemeenteraad en interne- en externe partijen kijken naar de prioriteiten voor de komende vier jaar op het gebied van veiligheid.

Inventarisatie voorstellen:

Handhavingsjurist voor 2024 inhuren

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GGD Hollands Noorden	1.2 Openbare orde en Veiligheid 6.1 Toezicht kwaliteit kinderopvang en peutervoorzieningen 7.1 Volksgezondheid	Uitvoering inspectie kinderopvang. Bescherming en bevordering van de gezondheid, Veilig Thuis, OGGZ, Wet verplichte GGZ, uitvoering gemeentelijk gezondheidsbeleid, goede jeugdgezondheidszorg (o.a. consultatiebureau) en preventie
Veiligheidsregio Noord Holland Noord	1.1 Crisisbeheersing en brandweer 7.1 Volksgezondheid	Brandweerzorg (preventief en repressief), meldkamer, Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR), risico & crisisbeheersing, Veiligheidshuis, ambulancezorg.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	1.2 Openbare orde en Veiligheid	Belangenbehartiging kustveiligheid (o.a.) vaarroutes, en noodvervoer via de lucht.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2023) bekende cijfers.

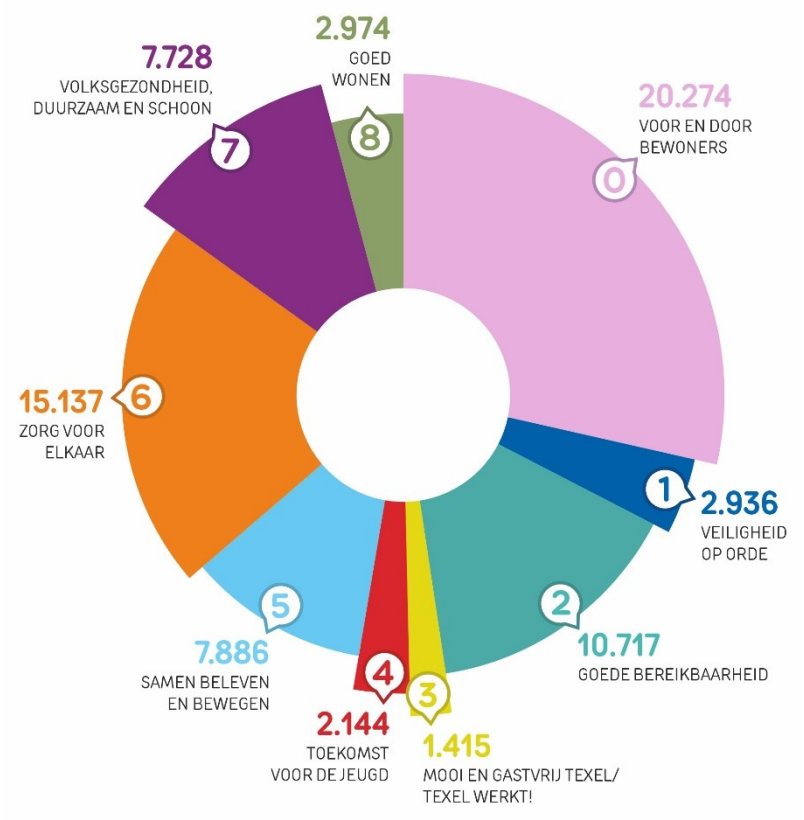
Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
1.Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Stichting Halt	2018	10	12
				2019	15	13
				2020	14	11
				2022	15	8
1.Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS CBS	2017	0,7	2,9
				2018	0,4	2,5
				2019	0,4	2,3
				2020	0,4	2,0
				2021	0,7	1,8
				2022	0,7	2,3
1.Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners		2018	5,5	4,8
				2019	2,2	4,8
				2020	3,7	4,6
				2021	2,6	4,3
				2022	4,4	4,6
1.Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2017	0,7	2,9
				2018	0,4	2,5
				2019	0,4	2,3
				2020	0	1,8
				2021	0,4	1,3
				2022	0,4	1,4
1.Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018	4	5,4
				2019	7	5,9
				2020	4,4	6,3
				2021	8,1	6,1
				2022	5,5	6,0

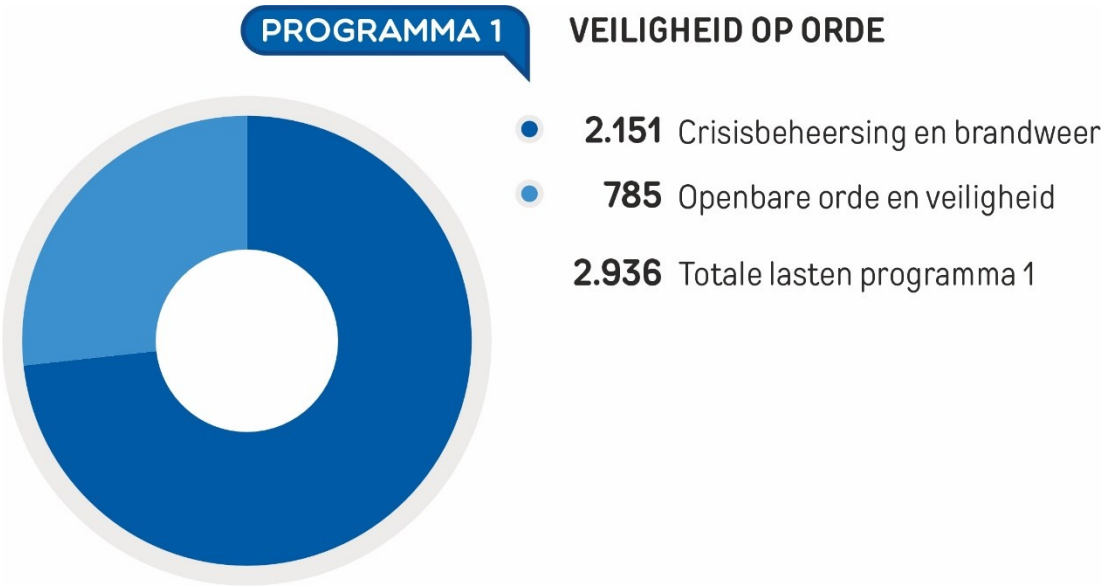
B. Lange Termijn Planning

-

C. Voorstellen

Voorstel 2024-101	Handhavingsjurist voor 2024 inhuren		
Doelenboom	1.2 Openbare orde en veiligheid		
Motivatie	Het is wenselijk dat ook in 2024 voor 1fte een externe jurist ingehuurd wordt om ondersteuning te bieden om achterstanden weg te werken en nieuwe/lopende zaken te behandelen. De raming komt uit op € 178.000. Rekening houdende met overheveling uit 2023 van € 65.000 wordt een incidentele verhoging van € 100.000 gevraagd. Voorgesteld wordt om het budget te verhogen met € 100.000		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 100.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	€ 100.000 incidentele verhoging		

2.974
GOED WONEN
8
7.728
VOLKSGEZONDHEID, DUURZAAM EN SCHOON
7
20.274
VOOR EN DOOR BEWONERS
0
15.137
ZORG VOOR ELKAAR
6
1
2.936
VEILIGHEID OP ORDE
2
10.717
GOEDE BEREIKBAARHEID
5
7.886
SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN
4
2.144
TOEKOMST VOOR DE JEUGD
3
1.415
MOOI EN GASTVRIJ TEXEL/ TEXEL WERKT!

PROGRAMMA 1
VEILIGHEID OP ORDE
2.151 Crisisbeheersing en brandweer
785 Openbare orde en veiligheid
2.936 Totale lasten programma 1

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Crisisbeheersing en brandweer	2.070	2.195	2.430	2.151
Openbare orde en veiligheid	663	455	753	785
Totaal lasten programma 1	**2.733**	**2.650**	**3.183**	**2.936**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Crisisbeheersing en brandweer	39	39	45	45
Openbare orde en veiligheid	55	91	76	78
Totaal baten programma 1	**94**	**131**	**121**	**123**

Saldo	**-2.639**	**-2.519**	**-3.062**	**-2.813**

PROGRAMMA 2 GOEDE BEREIKBAARHEID

1. Toereikend en veilig wegen, straten en fietspadennet
2. Functioneel openbaar vervoer
3. Haven Oudeschild

Wat willen we bereiken?

Een goed onderhouden, toereikend en veilig wegen-, straten-, wandelpaden- en fietspadennet.

Voldoende parkeerplaatsen voor zowel auto's als fietsen. Een functioneel openbaar vervoer. Binnen de dorpskernen krijgen voetgangers en fietsers de ruimte.

We willen economisch gezonde havens (Oudeschild en Seaport Texel) en een daarbij passende beheer- en exploitatievorm. De ontwikkelingen in de haven van Oudeschild versterken de toeristische beleving.
De havens moeten behouden blijven als karakteristieke vissers- en werkhavens met bijbehorende sfeer en bedrijvigheid.
De visserij is van economisch belang. Samen met het Bestuurlijk Platform Visserij en de lokale visserijsector blijven we inzetten op een vitale visserijgemeenschap. In regionaal verband wordt hiervoor uitvoering gegeven aan het VisserijOntwikkelPlan (VOP).

IBOR-plan 2019
Beheerplan Watersystemen 2017
Gemeentelijk rioleringsplan
Beheerplan Wegen
Beheerplan Straatmeubilair
Structuurvisie Texel op koers 2020
Veilig en verlicht Texel
Mobiliteitsvisie Texel 2015 - 2025
Actieplan Mobiliteit Texel 2016-2025
Parkeer- en Verkeerscirculatieplan Den Burg
Beleidsplan civiele kunstwerken 2016
Verkenning haven Oudeschild
Afwegingskader voor havens Oudeschild en NIOZ : welke maritieme ontwikkelingen zijn mogelijk (in plaats van Maritiem Beleidsplan)

Waar hebben we al op ingezet?

In 2024 wordt er gewerkt aan een nieuwe mobiliteitsvisie. Hierbij wordt ook de verkeersroute naar Texel via Den Helder meegenomen. De herinrichting van het parkeerterrein Stappenland in De Koog wordt onderdeel van een visie op de ontwikkeling van dit gebied. Daarbij worden eveneens de omliggende ontwikkelingen meegenomen.
Met de reconstructie van het traject Nieuwlanderweg-Postweg is een belangrijkere verkeersader voor de komende jaren weer op orde. Verschillende van de tijdens dit werk benodigde omleidingsroutes zijn weer opgeknapt.

Daarnaast is er blijvende inzet op het verbeteren van het bergen en afvoeren van zoet water. Onder andere door de aanleg van duikers en stimuleren van gescheiden afvoeren van regenwater. Het wegenbeheerplan, groenbeheerplan en wegencategoriseringplan zijn in uitvoering. De fysieke vervanging van straatmeubilair is nog steeds in volle gang.

Het havenbeleid stuurt aan op gezonde economische en toekomstgerichte havens. Uit onderzoek moet blijken hoe beheer en exploitatie van de haven van Oudeschild het beste tot uiting komt.
Er is ruimte voor de overgebleven (traditionele) visserij. Belangrijk is op Texel, bij voorkeur op of nabij de haven, ook ruimte te bieden aan circulaire viskweek en circulaire visgroei als nieuwe economische sector. We zijn en blijven een visserijgemeenchap waar vis en eiwitproducten worden geproduceerd voor consumptie.
Alle ondernemers in de havens werken samen. Het dna voor de haven blijft gewaarborgd. Het unieke karakter van de haven van Oudeschild blijft krachtig.

Waar zetten we extra op in?

In 2024 worden voorbereidingen getroffen voor grootschalig onderhoud aan het gemeentelijk deel van de Pontweg en de Hoofdweg. Met uitvoering van de vierde tranche van de rehabilitatie fietspaden van Staatsbosbeheer (SBB) wordt dit vierjarig project afgerond.

De betonnen verharding van de Redoute wordt dit jaar vervangen.

Het komende jaar worden weer veel banken en ander straatmeubilair in de openbare ruimte vervangen.

Onderzocht wordt of er nieuwe mogelijkheden zijn voor nachtvervoer tussen de dorpen, om daarmee zowel bereikbaarheid als veiligheid te verbeteren.

De vorm cq entiteit voor beheer- en exploitatie van de haven is een feit. Zij ontwikkelen met alle belanghebbenden en gebruikers een aanpak voor de haven van Oudeschild, waaronder het investeren in onderhoud en vervanging van de haven om de kwaliteit goed te houden.
Voor de jaren 2024-2026 staat grootschalige vervanging van de damwanden en dukdalven in de havenmond op het programma. Voorgesteld om dat in 2024 uit te voeren. Hierbij wordt gekeken naar toepassing van duurzame materialen en zal gekeken worden naar mogelijkheden om de golfoploop in de haven te beperken.

Inventarisatie voorstellen:

- *bermverharding aanbrengen/vervangen;
- *straatmeubilair vervangen;
- mobiliteitsvisie Texel 2024 opstellen;
- de mogelijkheden van veilig nachtvervoer tussen de dorpen onderzoeken;
- reguliere budgetten voorbereiding wegen en klein onderhoud verhogen;
- gehele Boodtlaan reconstrueren;
- *verlengde fietspad PHZD aanleggen;
- *diverse wegen rehabiliteren 2024;
- *redoute reconstrueren;
- *parkeerterrein Stappeland e.o. herinrichten;
- *aanleggen openbare verlichtingsnetten Oudeschild;
- *bestrating Kantoorstraat vervangen;
- *stratenmakersauto vervangen;
- *fietspad Bosrandweg en Rozendijk verbreden;
- *investeringen Haven 2024.

(*Voorstellen komen uit de perspectiefnota)

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR De Waddeneilanden	2.3 Recreatieve havens 2.4 Economische havens en waterwegen 2.5 Openbaar vervoer	Samenwerking toepassing Convenant vaarrecreatie en kwaliteits-verbetering jachthavens. Bevordering toerisme naar wadden-eilanden in relatie tot Werelderfgoed-status waddengebied. Gemeenschappelijke waddeneilandbelangen behartigen door onder andere richting andere overheden standpunten uit te dragen, samen te werken op beleids- en beheersaspecten. Er wordt samengewerkt aan behoud van goede bereikbaarheid, aan de leefbaarheid op de eilanden, met name als dat aan de orde is bij de ontwikkeling en toepassing van beleid van andere overheden.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2023) bekende cijfers.

N.v.t.

B. Lange Termijn Planning

- Reconstructie fietspaden Staatsbosbeheer 4e tranche;
- Evaluatie Parkeer- en Verkeerscirculatieplan De Koog;
- Brede evaluatie parkeren;
- Evalueren behoefte parkeerterreinen Den Burg;
- Omgevingsvergunning Texel Zoo;
- Fietsparkeren.

C. Voorstellen

Voorstel 2024-201	Bermverharding aanbrengen/vervangen		
Doelenboom	2.1 Verkeer en Vervoer		
Motivatie	In 2024 staan het rehabiliteren van het Nieuweschild, de Zwinweg en de Kamperfoelieweg op het programma. Zie voorstel 2024-807. Het zijn wegen met relatief veel landbouwverkeer. De bermen worden hierdoor veelvuldig uitgereden en kunnen hierdoor een risico zijn wat betreft de verkeersveiligheid. Om dit structureel op te lossen is het gewenst om langs deze wegen bermverharding aan te leggen. In 2024 staat de vervanging van de grasbetontegels langs de Schorrenweg 3e fase (Genteweg - Zaandammerdijk) op het programma. De huidige grasbetontegels zijn mede door het landbouwverkeer flink naar beneden gereden, waardoor het hoogteverschil met de rijbaan verkeersgevaarlijk wordt. Vervanging is derhalve noodzakelijk. Er is structureel budget beschikbaar binnen de begroting. Door het maken van een efficiencyslag wordt werk met werk gecombineerd en is voor 2024 incidenteel extra budget nodig.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 366.400	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	De totale kosten bedragen € 498.400. Het reguliere onderhoudsbudget bedraagt € 132.000. Derhalve is er een extra budget nodig van € 366.400.		

Voorstel 2024-202	Straatmeubilair vervangen		
Doelenboom	2.1 Verkeer en Vervoer		
Motivatie	In 2024 wordt verder gegaan met het periodiek vervangen van de gemeentelijke banken, picknicksets, borden e.d. langs de Texelse wegen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 170.000	Incidenteel	Begroting 2024
	-€ 170.000	Incidenteel	Reeds structureel opgenomen (besloten bij begroting 2019)
Toelichting financieel			

Voorstel 2024-203	Mobiliteitsvisie opstellen		
Doelenboom	2.1 Verkeer en Vervoer		
Motivatie	In vervolg op de Mobiliteitsvisie 2015-2025 wordt in 2024 een nieuwe mobiliteitsvisie opgesteld. De visie zal worden aangepast op nieuw beleid en nieuwe ontwikkelingen, zoals het Toeristisch Toekomstplan. Op basis van deze visie kan besloten worden welke incidentele dan wel structurele maatregelen genomen kunnen worden om de gewenste resultaten te bereiken.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	Het betreft incidentele middelen voor inhuur.		

Voorstel 2024-204	Reguliere budgetten voorbereiding wegen en klein onderhoud verhogen		
Doelenboom	2.1 Verkeer en Vervoer		
Motivatie	Het geactualiseerde Beheerplan Wegen Texel 2024 - 2028 vermeld dat in de voorbereidende werkzaamheden extra budget nodig is voor: 1. Voorbereiding en Toezicht. Vanwege toenemende overheidsregels aangaande hergebruik vrijkomende materialen en ondermeer aanwezigheid pack's, pfas, stikstof worden vooronderzoeken groter en navenant de kosten van voorbereiding. 2. Klein Onderhoud. Goed klein onderhoud is een vorm van preventief onderhoud. Sneller repareren van kleine wegschades verkleinen de kans op grotere ingrepen op een later termijn, plus dat de algehele comfort van met name voet- en fietspaden op peil blijft.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 30.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
	€ 24.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	Voor voorbereiding en toezicht wordt een budgetverhoging van € 30.000 gevraagd. Voor klein onderhoud een budgetverhoging van € 24.000.		

Voorstel 2024-205	Parkeerterrein Stappeland e.o. herinrichten		
Doelenboom	2.1 Verkeer en Vervoer		
Motivatie	In het door de raad vastgestelde Verkeer- en parkeerplan van De Koog is een van de speerpunten het reconstrueren van het parkeerterrein Stappeland om hiermee een flinke verbeterslag te maken voor de parkeersituatie in De Koog. Hieraan voorafgaand wordt eerste een stedenbouwkundig ruimtelijk onderzoek gehouden.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 100.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	incidenteel € 100.000		

Voorstel 2024-206	De mogelijkheden van veilig nachtvervoer tussen de dorpen onderzoeken		
Doelenboom	2.5 Openbaar vervoer		
Motivatie	De gemeente is medeverantwoordelijk vanuit openbare orde en veiligheid voor een veilig nachtverkeer vanaf de drukke horeca over het eiland. Hiervoor zijn incidenteel middelen noodzakelijk om de mogelijkheden, gezamenlijk met de vervoersondernemers en horeca, te onderzoeken. Om dit in een breder verband te zien, is het voorstel om dit mee te nemen bij de mobiliteitsvisie en hiervoor extern in te huren voor twee jaar. De middelen die bij de programmabegroting 2023 beschikbaar zijn gesteld voor de projectleider infrastructuur TESO terrein hiervoor ook in te zetten.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	Het betreft incidentele middelen voor inhuur.		

Investeringsvoorstel 2024-207	Verlengde fietspad PHZD aanleggen	
Motivatie	In 2017-2018 is in het kader van de algehele dijkversterking van de PH-dijk mede een fietspad aangelegd vanaf de Redoute tot de dijkopgang bij boerderij FakFak. Een klein gedeelte tussen deze dijkopgang en dijkopgang NIOZ kon toen niet aangelegd worden. Inmiddels is er een nieuwe zeedijk gerealiseerd buitendijks. Hierdoor kan het ontbrekende gedeelte alsnog gerealiseerd worden.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 300.000	Begroting 2024
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar.	

Investeringsvoorstel 2024-208	Diverse wegen rehabiliteren 2024	
Motivatie	In het vierde kwartaal ontvangt de raad het Beheerplan Wegen 2024-2028 ter vaststelling. Vooruitlopend hierop staan inmiddels voor 2024 in het kader van het structureel verbeteren/vervangen van wegverhardingen de rehabilitaties van het Nieuweschild, de Zwinweg en de Kamperfoelieweg op de planning. Deze wegen zijn in slechte staat van onderhoud en technisch afgeschreven. Voorgesteld wordt om deze drie wegen te rehabiliteren en om tevens naast de weg aan weerszijden ervan bermverharding aan te brengen. Dit is verwoord in voorstel 2024-801.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 2.071.250	Begroting 2024
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar.	

Investeringsvoorstel 2024-209	Redoute reconstrueren	
Motivatie	De Redoute is de verbindingsweg tussen de Pontweg en Oudeschild. Een deel ervan is een betonweg, aangelegd in 1992. De betonplaten scheuren en beginnen steeds meer te verzakken. Dit komt mede door het toegenomen verkeersintensiteit. In 2022 zijn kleine onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd om de weg veilig te houden. De weg is gezien zijn staat toe aan een volledige reconstructie.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 1.100.000	Begroting 2024
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar.	

Investeringsvoorstel 2024-210	Aanleggen openbare verlichtingsnetten Oudeschild	
Motivatie	Tijdens de reconstructie is het nodig de energievoorziening van de openbare verlichting geheel te vernieuwen. Bestaande kabelnetten van Liander/Gemeente zijn met elkaar verweven en geven frequent veel (ondergrondse) storingen en zijn niet veilig om aan te werken. Er is tijdens de reconstructie een kans om hierin een combinatie van werkzaamheden te maken. Het betreft de omgeving De Ruyterstraat, Loodssingel en Trompstraat. Liander heeft geen bemoeienis met dit openbare verlichtingsnet en laat het aan de gemeente om hier een nieuw net aan te leggen. De veiligheid en betrouwbaarheid van de openbare verlichting ligt bij de gemeente als OV beheerder.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 245.000	Begroting 2024
Toelichting financieel	Het betreft het aanbrengen van nieuwe grondkabels en OV-Kasten (stroomvoorziening) voor het bedrag geraamd € 245.000. De afschrijftermijn is 40 jaar.	

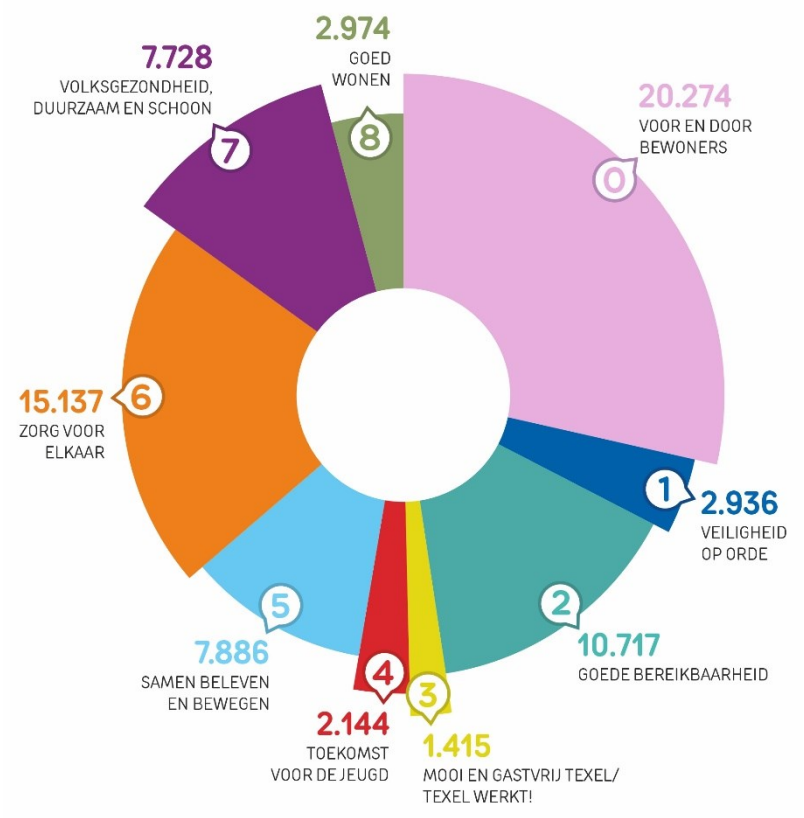
Investeringsvoorstel 2024-211	Bestrating Kantoorstraat vervangen	
Motivatie	In de afgelopen periode zijn er appartementen gerealiseerd in de Kantoorstraat, op de locatie van de voormalige Jelleboog. Nu deze appartementen gereed zijn, dient de huidige tijdelijke bestrating vervangen te worden door een definitieve bestrating die past bij de uitstraling van de Groeneplaats en de Vismarkt. Op deze manier wordt ook de Kantoorstraat een meer aantrekkelijke omgeving en in hogere mate betrokken bij het centrum van Den Burg. Hiervoor is een investering van € 100.000,- benodigd. Daarmee wordt ingezet om in 2024 vóór de start van het toeristenseizoen de bestrating te vervangen.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 100.000	Begroting 2024
Toelichting financieel	Het betreft hier een uitgave voor herstraten.	

Investeringsvoorstel 2024-212	Stratenmakersauto vervangen	
Motivatie	De stratenmakersauto is aan het einde van zijn technische levensduur en aan vervanging toe. Er wordt gekeken naar een iets kleiner voertuig dan de huidige. Op de huidige wagen is destijds de oude kraan overgezet. Deze is echter ook aan vervanging toe.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 115.000	Begroting 2024
Toelichting financieel	Er is dekking aanwezig voor € 85.000 (zie hoofdstuk Financieel perspectief 2024-2027). Via dit voorstel vragen wij het budget te verhogen naar € 200.000 excl. btw. Het extra krediet is benodigd vanwege gestegen kosten door sterke invloed van de corona pandemie op de automotive industrie, daarnaast voor het gelijktijdig plaatsen van een nieuwe kraan op de wagen. De afschrijftermijn is 10 jaar.	

Investeringsvoorstel 2024-213	Fietspad Bosrandweg en Rozendijk verbreden	
Motivatie	In 2024 wordt als afsluiting van de algehele renovatie van de fietspaden van SBB het fietspad langs de Bosrandweg verbreed. Daarmee is de gehele fietspad infrastructuur, wat de gemeente van SBB overgenomen heeft, op orde. En in 2024 wordt het gemeentelijk deel van het fietspad langs de Rozendijk, tussen de Pontweg en de Grensweg, ook verbreed naar 3 meter om daarmee de fietsveiligheid te verhogen.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 3.800.000	Begroting 2024
Toelichting financieel	De totale kosten bedragen € 3.8 miljoen. Verwacht wordt een substantiele bijdrage (op basis van ervaringen van de afgelopen jaren mogelijk 50%) van de provincie. Indien er meer bekend is, zal besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. De afschrijfingstermijn is 40 jaar.	

Investeringsvoorstel 2024-214	Gehele Boodtlaan reconstrueren	
Motivatie	Via de programmabegroting 2022 is door de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld voor het reconstrueren van de Boodtlaan tussen de komgrens en het doorlopende weggetje naar Watermunt (asfalt gedeelte). Het betreft een integraal werk van verharding plus riolering. Aanvullend onderzoek brengt aan het licht dat ook het gedeelte van het riool tussen het doodlopende weggetje en de Badweg vervangen moet worden. Daarnaast blijkt dat een deel van het riool verkeerd omligt. Om het riool adequaat te kunnen verbeteren dient het gehele riool in een keer vervangen te worden. Qua werk en kosten is het handig om daarbij tegelijker tijd de verharding te vervangen cq opnieuw in te richten.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 725.450	Begroting 2024
Toelichting financieel	De totale kosten bedragen € 1.722.960. Gedekt is vanuit krediet Boodtlaan (voorstel 2022-805) € 631.250. Vanuit riolering € 366.260.Het tekort is derhalve € 725.450.	

Investeringsvoorstel 2024-215	Investeringen haven 2024	
Motivatie	Er moeten investeringen (vervangingen van oa damwanden en steigers) in de haven gedaan worden de komende tijd. Dit staat gepland in het Meerjarig Onderhouds Plan (MJOP)voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Door een slimme combinatie van werken en aanbesteden te doen is het mogelijk in één keer deze werkzaamheden uit te voeren in 2024. Een externe projectleider gaat aan de slag met deze klus, en kan zodoende ook in een keer alles oppakken. De organisatie van de haven (exploitatie) wordt onderzocht, maar deze noodzakelijke onderhoudsmaatregelen zijn vanuit het MJOP noodzakelijk voor het functioneren en veiligheid van de haven.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 4.950.000	Begroting 2024
Toelichting financieel	Betreft geïndexeerde bedragen welke in het MJOP genoemd staan. totale raming werken nu € 4.950.000. De afschrijftermijn bedraagt 50 jaar. De kapitaallasten komen t.l.v. reserve haven onderhoud > 5 jaar.	

2.974
GOED
WONEN
7.728
VOLKSGEZONDHEID,
DUURZAAM EN SCHOON
20.274
VOOR EN DOOR
BEWONERS
0
7
8
15.137
ZORG VOOR
ELKAAR
6
1
2.936
VEILIGHEID
OP ORDE
2
10.717
GOEDE BEREIKBAARHEID
5
7.886
SAMEN BELEVEN
EN BEWEGEN
4
3
2.144
TOEKOMST
VOOR DE JEUGD
1.415
MOOI EN GASTVRIJ TEXEL/
TEXEL WERKT!

PROGRAMMA 2
GOEDE BEREIKBAARHEID
6.916 Verkeer en Vervoer
757 Parkeren
2.085 Recreatieve havens
959 Economische havens en waterwegen
10.717 Totale lasten programma 2

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Verkeer en Vervoer	4.612	5.452	6.518	6.916
Parkeren	713	588	661	757
Recreatieve havens	4	3	169	2.085
Economische havens en waterwegen	2.729	821	843	959
Openbaar vervoer	1	0	0	0
Totaal lasten programma 2	**8.060**	**6.865**	**8.191**	**10.717**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Verkeer en Vervoer	2.449	227	114	114
Parkeren	61	5	0	0
Economische havens en waterwegen	14.015	409	914	919
Totaal baten programma 2	**16.525**	**640**	**1.028**	**1.033**

Saldo	**8.465**	**-6.225**	**-7.163**	**-9.684**

PROGRAMMA 3

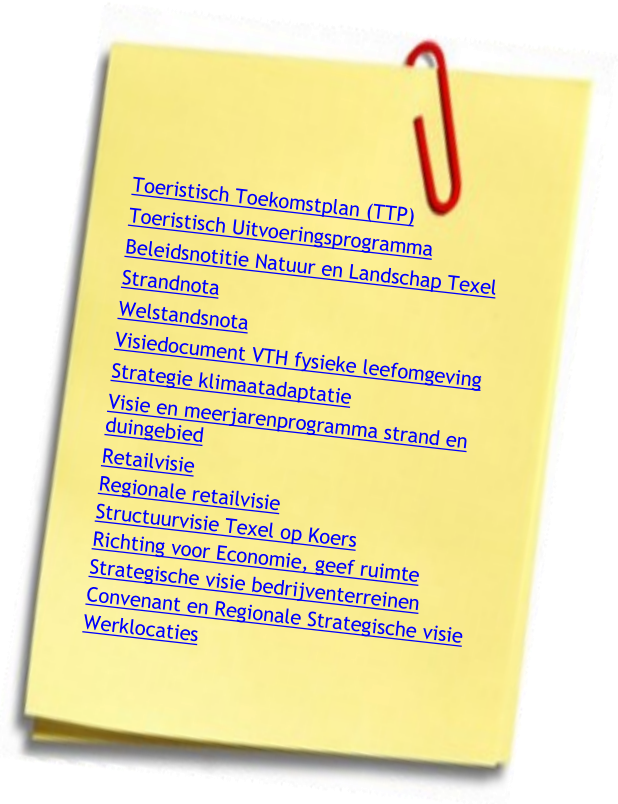
MOOI EN GASTVRIJ TEXEL/TEXEL WERKT!

1. Behoud landschapselementen en infrastructuur in natuurgebieden
2. Toeristische toekomstvisie
3. Invoering omgevingswet
4. Daadwerkelijke ontwikkeling haven Oudeschild
5. Regionale samenwerking De Kop Werkt
6. Verbreden werkgelegenheid
7. Versterken beroepsbevolking

Wat willen we bereiken?

Een stabiele economische situatie. Samen met de Waddeneilanden en de Kop van Noord-Holland investeren we in verbreding en diversiteit van onze economische sectoren: een bijdrage aan de zogenoemde Brede Welvaart. Zo behouden en versterken we de lokale en regionale werkgelegenheid.

De beroepsbevolking vergrijst, velen gaan binnenkort met pensioen en er komen te weinig werknemers bij. We moeten als eiland slim gaan samenwerken om personeel voor de toekomst vast te houden en nieuw personeel aan te trekken. Een bestendige arbeidsmarkt is van groot belang. Dat kunnen we als overheid echter niet realiseren; onderwijs en ondernemers en organisaties zijn daar gezamenlijk voor nodig. De beroepsopleidingen moeten op de (toekomstige) arbeidsmarkt zijn afgestemd. De pilot Kenniswerkplaats krijgt als stichting een structurele status die onafhankelijk van de gemeente ondersteunt bij opleidingen, stages en onderzoeksopdrachten van ondernemers en gemeente.
Daarnaast ondersteunen we Texelaars met een afstand tot de arbeidsmarkt, maar ook Texelaars die hulp nodig hebben richting een andere sector of om weer terug te komen in het arbeidsproces. Hiervoor is het Huis van Ontwikkeling in samenwerking met De Bolder opgericht. Hierover meer in programma 6.

In de circulaire economie wordt gestreefd naar een **eindeloze cyclus** van grondstof naar 'afval' naar grondstof etc. Waarbij echt afval niet bestaat en altijd een grondstof is voor een nieuw product. In 2050 moeten alle grondstoffen uit hergebruik komen. In 2030 moet de helft van onze grondstoffen al uit hergebruikte grondstoffen bestaan. (Nationaal Grondstoffenakkoord 2017).

De retailsector is economisch en maatschappelijk belangrijk voor inwoners, bedrijven en gasten. We hebben aantrekkelijke centra waar men graag verblijft. Ontwikkelingen blijven mogelijk.

Vraag en aanbod voor werklocaties zijn op elkaar afgestemd, zodat er ruimte is voor lokale bedrijvigheid.

De in de Samenwerkingsagenda ‘Samen op Kop’ gemaakte afspraken worden uitgewerkt. Het gaat om projecten op de gebieden Arbeidsmarkt en Onderwijs, Energie en Duurzaamheid en Recreatie en Toerisme. In het Programma Waddeneilanden/ Regiodeal, programmalijnen 2 “toekomstbestendig ondernemen en ontwikkelen” en 5 “circulaire economie” zetten we in op het bestendigen, ontwikkelen en innoveren in de eilandelijke economieën.

Texel is duurzaam aantrekkelijk voor bezoekers, bewoners en bedrijven.
Daarbij streven we naar balans tussen de toeristische ontwikkelingen, draagkracht van het Texelse landschap en draagvlak bij de inwoners.
Het eilandkarakter van Texel wordt gekoesterd.
Met balans tussen het gebruik van de fysieke leefomgeving, de kwaliteit van natuur en landschap en vergroting van de biodiversiteit.
De openbare ruimte is zo ingericht dat deze de klimaatverandering (natter, heter en droger) aan kan.
Een veilige kust die ons beschermt tegen het water van de zee en die ruimte biedt voor recreatie en natuur.
Met de mogelijkheden van de nieuwe Omgevingswet beschermen we de (kern)waarden van Texel en proberen we gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken. Hierbij doen we meer samen met inwoners, organisaties en bedrijven.

Waar hebben we al op ingezet?

Het uitvoeren van acties uit de visies voor de bedrijventerreinen en retail is een continu proces. Het gaat zowel om ondernemersinitiatieven als om gemeentelijke projecten.

De acties uit de Samenwerkingsagenda ‘Samen op Kop!’ blijven we uitvoeren. Deze economische-ruimtelijke samenwerking in de Kop van Noord-Holland en de samenwerking op het niveau van Noord-Holland-Noord helpen ons om lokaal economisch gezond te blijven.

De acties uit het Programma Waddeneilanden zijn beschreven in de regiodeal die de eilanden, ondersteund door de provincies, hebben ingediend. De projecten die daarin zijn genoemd worden uitgevoerd. Hierbij is extra aandacht voor circulaire en duurzame bedrijvigheid.

Toerisme

De Uitvoeringsagenda 2022-2024, voortkomend uit het Toeristisch Toekomstplan (TTP), bevat de belangrijkste acties die gemeente Texel samen met haar stakeholders oppakt om toerisme en recreatie op het eiland duurzaam te verbeteren. In 2024 volgt het vervolg op dit Uitvoeringsprogramma.

Het paraplu bestemmingsplan Verblijfsrecreatie wordt naar verwachting begin 2024 vastgesteld. Met de regels en overgangstermijnen in dit parapluplan worden duidelijke stappen gezet om de toeristische druk beter te reguleren en de groei van zomerhuizen tegen te gaan en het aantal kampeerplaatsen zoveel mogelijk te behouden.

In 2023 worden onderzoeken opgeleverd over het toewerken naar een digitaal nachtregister en het direct zichtbaar ten goede laten komen van de lusten van het toerisme. In 2024 volgen onderzoeken over het reguleren van de toeristische druk en de gevoelde toeristische druk in relatie tot de leefbaarheid.

Natuur en landschap

Samen met de Texelse boeren en natuurbeheerders vindt overleg plaats hoe om te gaan met de huidige uitdagingen voor zowel het behalen van natuurdoelen (incl. biodiversiteit) als een gezonde agrarische bedrijfsvoering.

Waar zetten we extra op in?

Samen met anderen zetten we in op een bestendige arbeidsmarkt. Concrete acties zijn:

- investeren in jeugd en bevolking door het wonen en werken op Texel aantrekkelijk te maken;
- verbinden van allerlei initiatieven in onze samenleving over een duurzame toekomstige arbeidsmarkt en onderwijs op Texel zoals Huis voor Ontwikkeling, Kenniswerkplaats, HR-Netwerk, doorgaande leerlijnen (OSG en ROC), bestaande leerlijnen (Texel Academy en Omring), Texels Welzijn, Kerngezond Texel en de regionale samenwerkingsvormen;
- organiseren van op het onderwijs betere aansluiting van beroepsopleidingen op basis van vraag naar werknemers.

Circulariteit behoeft meer aandacht. Een aanjaagfunctie voor visie en bewustwording en ondersteuning van circulariteit moet de organisatie en ondernemers een stap verderzetten.
In elk geval is er aandacht voor nieuwe initiatieven zoals circulaire viskweek en circulaire visgroei.

De havens en het vliegveld zijn toegangspoorten van Texel: zij zijn erg belangrijk.
Texel blijft als proefeiland, innovatieve ontwikkelingen benutten. Pilots op het gebied van energiesopslag, wateropslag en duurzame landbouw en visserij worden (financieel) ondersteund. Om pilots te ondersteunen is een financiële bijdrage bij de start vaak onmisbaar. Ook de lobby naar Europa voor terugkeer van pulsvisserij of vergelijkbare duurzame visserijtechnieken hoort hierbij. Ook gaat het om de toekomst van de landbouw. Dit is gericht op het ondersteunen van Texelse boeren bij de huidige uitdagingen voor hun bedrijfsvoering. Samen met initiatiefnemers/aanvragers wordt gezocht naar subsidies.

Er komt meer aandacht voor visserij als cultuurhistorisch erfgoed. Vis heeft namelijk in een lange traditie grote waarde voor de Brede Welvaart. Het draagt bij aan onze identiteit op basis van een traditie van leven van vis en daaraan gekoppelde cultuur, beleving en erfgoed. Ingezet wordt zowel sociaal-economische als sociaal-culturele ontwikkelingen mogelijk te maken met co-financiering van het ministerie van LNV, Waddenfonds, Budget Lokale Innovaties (BLI), Subsidieregeling Thematische Uitvoering Waddenfonds (STUW) en Leader, zoals beschreven in de Visserij Onwikkelings Plan (VOP)

Texelse ondernemers worden geholpen bij opdrachten van de gemeente, door hen intensiever te informeren over het inkoop- en aanbestedingsbeleid

De acties uit het Toeristisch Toekomstplan:

- gastvrij en toekomstbestendig ondernemerschap;
- stimuleren bezoekers om meer de fiets en het openbaar vervoer te gebruiken en de auto te laten staan. Gekeken naar spreidings-instrumenten.

De 4-jarige overeenkomsten met STIFT en VVV zijn in 2023 afgelopen. De voorbereiding van nieuwe overeenkomsten zijn gestart.

Kust

In 2024 gaan we verder met de uitvoering van het Meerjarenprogramma strand en duingebied Noordzeekust Texel. Hierbij geven we samen met SBB, RWS, HHNK en PHN speciale aandacht aan de communicatie met de inwoners en ondernemers.

Strand

Met de reconstructie van de parkeerterreinen bij de strandslagen wordt rekening gehouden met de kustvisie. Waar nodig worden de parkeerterreinen opgehoogd om tegemoet te komen aan zeespiegelstijging en duinaangroei. Uitvoering gaat in overleg met Staatsbosbeheer en HHNK, en met inachtneming van de natuurwetgeving.

Toezicht & Handhaving

De uitkomsten van het paraplu-bestemmingsplan verblijfsrecreatie zullen bij de handhaving een rol gaan spelen. Verder zullen alle voorkomende toezichtzaken, zoals gebiedscontrole, kamperen bij de boer, recreatieparken, illegale bewoning, recreatieve bewoning van woonhuizen etc. speerpunten blijven.

Het boa-team zal zich blijven inzetten op toezicht van de Horecawet, betaling van het Texel-vignet en de samenwerking met de politie en team VTH. Permanente bij- en herscholing van de boa’s wordt belangrijk gevonden.

Inventarisatie voorstellen:

- Co-financiering ontwikkelingslijnen VisserijOntwikkelPlan (VOP);
- Texel Innovatief proefeiland;
- *nieuwe ronde Leadersubsidie;
- Structurele Kenniswerkplaats Texel.

(*Voorstellen komen uit de perspectiefnota)

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
n.v.t.		

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2023) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
3.Economie	Functiemenging	%	LISA	2017	55,3	52,4
				2018	55,8	52,8
				2019	56,4	53,2
				2020	56,0	53,2
				2021	55,6	53,3
				2022	55,5	53,8
3.Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar*	LISA	2017	180,3	120,3
				2018	224,4	145,0
				2019	184,1	129,6
				2020	236,6	158,4
				2021	234,5	165,1
				2022	245,0	174,1
6.Sociaal Domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 74 jaar*	LISA	2017	766,2	651,5
				2018	977,9	774,0
				2019	1017,9	792,1
				2020	1017,2	795,9
				2021	813	685,7
				2022	1045,3	825,4

B. Lange Termijn Planning

- Uitvoeringsagenda Toeristisch Toekomstplan (vervolg);
- Faciliteren bij inkoop- en aanbestedingsprocedure;
- Schapenboetenbeleid;
- Nieuwe Uitvoeringsregeling Subsidie schapenboeten en monumenten.

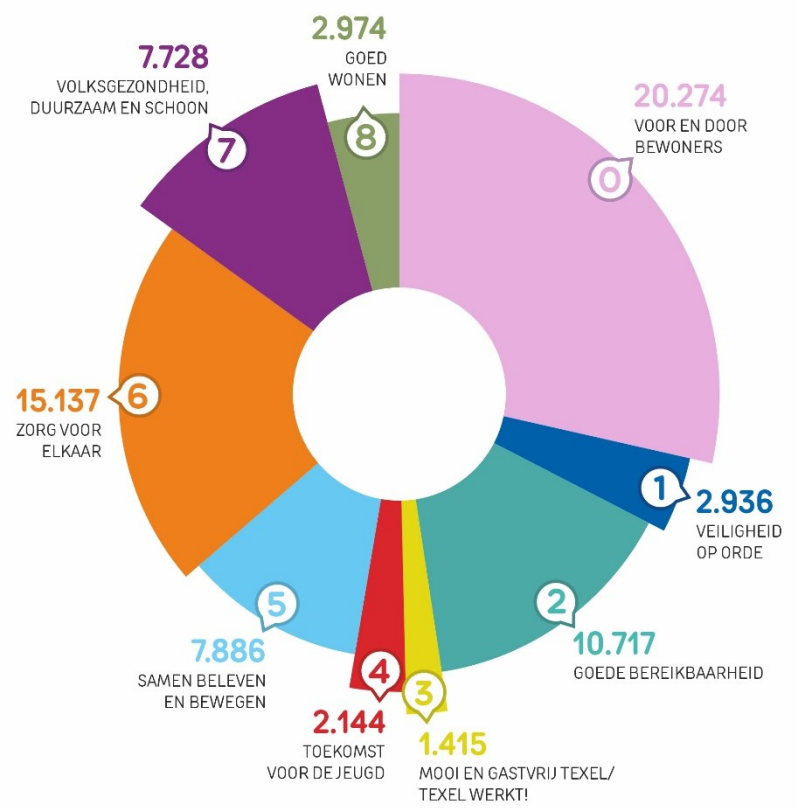
C. Voorstellen

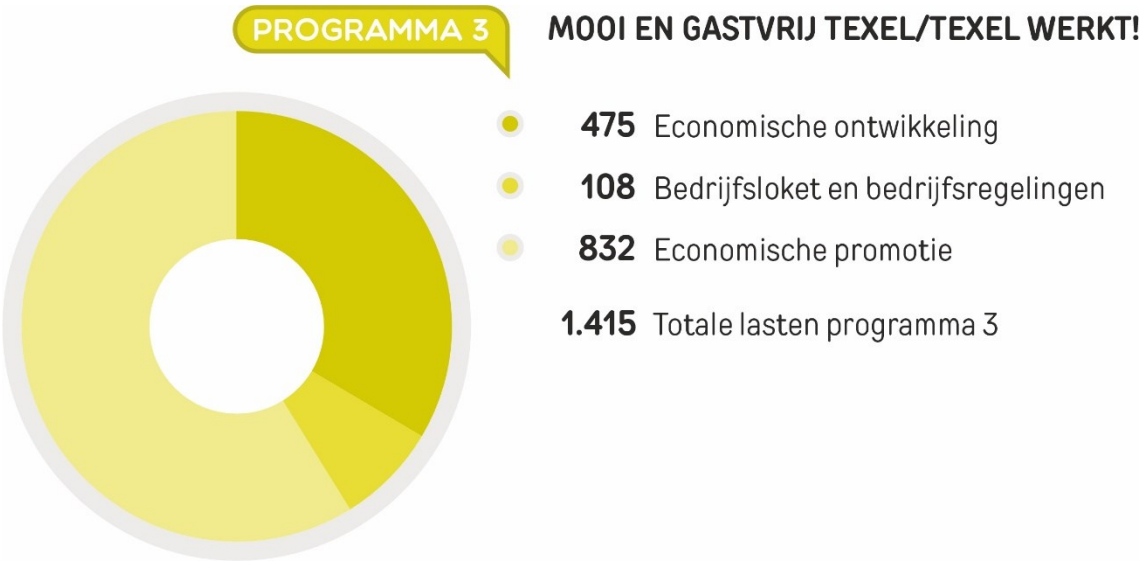
Voorstel 2024-301	Nieuwe ronde leader subsidie		
Doelenboom	3.1 Economische ontwikkeling		
Motivatie	Voor de nieuwe ronde van de bekende Leader subsidie (ontwikkeling economie platteland) wordt een bijdrage van in de Kop deelnemende gemeenten gevraagd. Over het bedrag is nog geen overeenstemming maar het zal naar verwachting ongeveer € 20.000 per jaar zijn voor gemeente Texel.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 20.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	Van 2024 t/m 2028 ongeveer € 20.000 per jaar gemeentelijke bijdrage subsidie.		

Voorstel 2024-302	Co-financiering ontwikkelingslijnen VisserijOntwikkelPlan (VOP)		
Doelenboom	3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen		
Motivatie	Als gevolg van de sanering van de Noordzeekotters, heeft het ministerie van LNV als compensatie aan de vijf visserijregio's € 30 miljoen in het vooruitzicht gesteld. Dat is 6 miljoen per regio. Via het Bestuurlijk Platform Visserij (BPV) -Texel is daar lid van- worden projecten geinventariseerd en begin februari 2024 zal de definitieve lijst gereed moeten zijn, inclusief zicht op 50% publieke en/of private co-financiering. Dit heet dan het Nationaal Visserij OntwikkelPlan, als optelsom van vijf regionale VOP's. Texel werkt hierbij nauw samen met Hollands Kroon en Den Helder, met de provincie en met de Noordelijke Visserij Alliantie in het VOP Kop van NoordHolland. Het betreft plannen die voor de visserijsector nationaal, regionaal en lokaal belangrijk zijn. Gezien het belang voor Texel, zowel visserij als haven als visserijgemeenschap, willen we met deze reservering van co-financiering het ministerie en betrokken ondernemers laten zien dat ook de gemeente de compensatie van de sanering belangrijk vindt, waarbij de gemeenten benadrukken dat het niet alleen bedrijfseconomische compensatie moet zijn maar ook beschikbaar voor nieuwe visgerelateerde activiteiten en versterking van visserijgemeenschappen. Daar kunnen ook projecten bijzitten die weliswaar niet voor cofinanciering van LNV in aanmerking komen, maar wel belangrijk voor Texel zijn zodat op andere wijze financiering behaald moet worden. Thans verzoeken we om geld te reserveren als co-financiering voor projecten die Texel ten goede komen. Definitieve toekenning van cofinanciering loopt via de Raad.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 2.000.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	€ 2 miljoen co-financiering		

Voorstel 2024-303	Texel innovatief proefeiland		
Doelenboom	3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen		
Motivatie	Het is belangrijk pilots op het gebied van energie, wateropslag en duurzame landbouw en visserij te ondersteunen. En daarbij tevens inzetten op het verwerven van subsidies. Om pilots te ondersteunen is een financiële bijdrage bij de start vaak onmisbaar.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 100.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	Het betreft hier middelen voor investering van pilots.		

Voorstel 2024-304	Structurele Kenniswerkplaats Texel		
Doelenboom	3.4 Economische promotie		
Motivatie	De Kenniswerkplaats Texel (KWPT) is in oprichting om innovatie, kennis, kunde en jong talent te verbinden aan maatschappelijke en economische vraagstukken. De KWPT zoekt naar creatieve oplossingen voor actuele vraagstukken. Feitelijk worden studenten van hogescholen en universiteiten naar Texel gehaald om aan de slag te gaan met specifieke Texelse projecten. Er wordt samengewerkt met lokale ondernemers, organisaties, overheden en opleidings- en kennisinstituten. De uitkomsten van de onderzoeken en projecten worden gedeeld met de stakeholders. De KWPT is hiervoor de centrale plek om vraag en aanbod goed aan elkaar te verbinden. De fysieke plek is OSG De Hogeberg. Zodoende worden leerlingen van OSG De Hogeberg gekoppeld aan projecten van studenten om te ervaren wat het hoger onderwijs inhoudt. Daarnaast leidt dit concept bij studenten mogelijk tot interesse voor een leven op Texel en daarmee ook voor behoud van jongeren voor Texel. Over de evalutie van de pilot en het vervolg hierop, wordt de raad voor de begrotingsraad op basis van een raadsinformatiebrief geinformeerd.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 35.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	De bijdrage van de gemeente is € 35.000 p.j. voor de jaren 2024 t/m 2028.		

2.974
GOED WONEN
8
7.728
VOLKSGEZONDHEID, DUURZAAM EN SCHOON
7
20.274
VOOR EN DOOR BEWONERS
0
15.137
ZORG VOOR ELKAAR
6
1
2.936
VEILIGHEID OP ORDE
2
10.717
GOEDE BEREIKBAARHEID
5
7.886
SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN
4
2.144
TOEKOMST VOOR DE JEUGD
3
1.415
MOOI EN GASTVRIJ TEXEL/ TEXEL WERKT!

PROGRAMMA 3
MOOI EN GASTVRIJ TEXEL/TEXEL WERKT!
475 Economische ontwikkeling
108 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen
832 Economische promotie
1.415 Totale lasten programma 3

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Economische ontwikkeling	592	235	531	475
Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	51	50	71	108
Economische promotie	831	879	1.035	832
Totaal lasten programma 3	**1.474**	**1.163**	**1.638**	**1.415**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Economische ontwikkeling	0	10	0	0
Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	29	35	31	31
Economische promotie	9.367	9.872	9.431	10.086
Totaal baten programma 3	**9.396**	**9.917**	**9.462**	**10.117**

Saldo	**7.923**	**8.754**	**7.824**	**8.702**

TOEKOMST VOOR DE JEUGD

1. Basisscholen op orde
2. Bestuursopdracht Arbeidsmarkt en Onderwijs, De Kop Werkt!
3. Uitvoeren Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg

Wat willen we bereiken?

Wij willen een gemeente zijn waar het aantrekkelijk is om te leven, te wonen en te werken voor de huidige en toekomstige inwoners. Een goed vestigingsklimaat is belangrijk. Voorwaardelijk zijn onderwijsvoorzieningen die kwalitatief goed en volwaardig onderwijs bieden voor de kinderen en de jongeren. Vooral voor jonge gezinnen is goed onderwijs belangrijk om zich te vestigen op Texel.

Visie op onderwijs 'Passend Thuisnabij Onderwijs' op Texel
Contourendocument Ontwikkeling Onderwijs Texel
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel
Verordening materiële gelijkstelling onderwijs
Verordening leerlingenvervoer gemeente Texel
Texel Agenda Onderwijs & Zorg

De basisscholen in de dorpen blijven in stand, zolang dat pedagogisch en kwalitatief verantwoord is.
Het voortgezet onderwijs wordt behouden met een breed aanbod: vwo, havo, mavo, vmbo en Praktijkonderwijs. Er is extra aandacht voor vmbo en de sectoren toerisme, techniek, horeca en bouw.

Kinderen vinden op het eiland zoveel mogelijk wat ze nodig hebben. Een doorgaande leerlijn is belangrijk. Kinderen met onderwijsachterstanden in de peuterleeftijd en het basisonderwijs worden ondersteund met extra taal- en rekenonderwijs. Scholen en gemeente werken integraal samen op het snijvlak onderwijs en jeugdzorg.

Jeugd en jongeren zijn gelukkig en kunnen gezond en veilig opgroeien, met minder alcohol en drugs, zeker onder de 18 jaar. Zij kunnen zich breed ontwikkelen op het gebied van sport, cultuur en andere vrijetijdsbesteding. Preventieve voorzieningen zijn daarvoor belangrijk. In alle dorpen zijn er voldoende speel- en hangplekken.

Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen geestelijk en lichamelijk vitaal ouder worden. Elke volwassene moet voldoende kunnen lezen, schrijven en rekenen en daarvoor kunnen werken aan zijn of haar basisvaardigheden. Dat bevordert een zelfstandig bestaan en perspectief op werk voor een toekomst op Texel. Een leven lang kunnen leren, begint al bij de jeugd!

Waar hebben we al op ingezet?

De Skool in Den Burg heeft het eerste schooljaar gedraaid. Het is een belangrijke voorziening en heeft een ‘spilfunctie’ in het onderwijsnetwerk. Intensieve samenwerking is de basis. De scholen in de buitendorpen worden zo lang als mogelijk in stand gehouden. Als vervolg op de realisatie van ‘De Skool’ in Den Burg, worden de scholen in de buitendorpen ook verduurzaamd en gemoderniseerd. Er is begonnen met het ontwikkelen van een plan hiervoor.

Er wordt samengewerkt tussen onderwijs en bedrijfsleven. Afstemming over het lokaal onderwijsaanbod en de vraag naar type werknemers uit de lokale ondernemerswereld, staat centraal. De gemeente ondersteunt deze processen waar mogelijk.
Het voortgezet onderwijs streeft naar verbreding van het aanbod. Er is extra aandacht voor vmbo toerisme, techniek, horeca en bouw.

Het traject Texel Academy loopt voor jongeren die in de horeca willen werken. Ook Omring biedt opleidingen op Texel aan en de OSG werkt op diverse terreinen samen met Vonk (was voorheen ROC Kop van Noord-Holland).

Gemeente, schoolbesturen en zorgpartners blijven intensief samenwerken op basis van de Texelse Agenda Onderwijs & Zorg. Thema’s op deze agenda zijn onder meer; het optimaliseren van de huisvesting in de buitendorpen, optimaliseren van de aansluiting tussen onderwijs en (jeugd-)zorg. Zorg & Onderwijs is ook regionaal georganiseerd. Daarvoor wordt in de regio samengewerkt met gemeenten en samenwerkingsverbanden van het basis- en voortgezet onderwijs.

Voorkomen en verhelpen van onderwijsachterstanden heeft voortdurend de aandacht. Hiervoor draait een extra taalklas voor de jongste kinderen.

Voor volwassenen is er een taalhuis (Taalhuis Texel) gerealiseerd. Via het taalhuis kunnen volwassenen die laaggeletterd zijn op een laagdrempelige wijze werken aan het verbeteren van basisvaardigheden: taal, lezen, rekenen en digitale vaardigheden.

Op basis van het collegeprogramma zijn twee stageplaatsen ingevuld. Per plaats is gekeken hoe de invulling het beste plaats kon vinden.

Waar zetten we extra op in?

De ‘Texelse Agenda Onderwijs en Zorg’ draait. Daar waar nodig wordt de inzet op thema’s van de agenda geïntensiveerd. Een belangrijk doel is het realiseren en ondersteunen van een breed onderwijsaanbod, zodat elk kind in een passende omgeving onderwijs kan blijven volgen.

Goede huisvesting is een randvoorwaarde voor goed onderwijs. Daarom worden in navolging van de realisatie van De Skool in Den Burg de schoolgebouwen van de scholen in de buitendorpen vernieuwd en verduurzaamd. Dit is belangrijk voor het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs in een bestendig onderwijsnetwerk.

Verdere uitwerking van de regionale samenwerking Zorg & Onderwijs, dit in relatie tot de Texelse lokale zorg en onderwijs.

Met de scholen worden proactief de leerlingaantallen gemonitord.

We stellen de gemeentelijke organisatie nadrukkelijk open voor stageplaatsen uit vmbo en mbo.

Inventarisatie voorstellen:

- Structureel aanvullend onderhoudsbudget voor instandhouding schoolgebouw OSG De Hogeberg;
- Eenmalig krediet externe ondersteuning voor ontwikkeling plan verduurzaming en modernisering schoolgebouwen buitendorpen.

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR De Waddeneilanden	Onderwijs	Afstemmen onderwijsbelangen richting Rijk.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2023) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
4.Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatjegemeente.nl	17/18	1,6	1,9
				18/19	0	2,4
				19/20	0,6	2,7
				20/21	0,6	2,4
				21/22	6,7	4,2
4.Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatjegemeente.nl	17/18	14	23
				18/19	18	26
				19/20	12	18
				20/21	12	19
				21/22	14	24
4.Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder start-kwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het vo en mbo onderwijs	www.waarstaatjegemeente.nl	17/18	2,2	1,9
				18/19	2,0	2,0
				19/20	1,7	1,7
				20/21	1,9	1,9
				21/22	1,9	Niet bekend

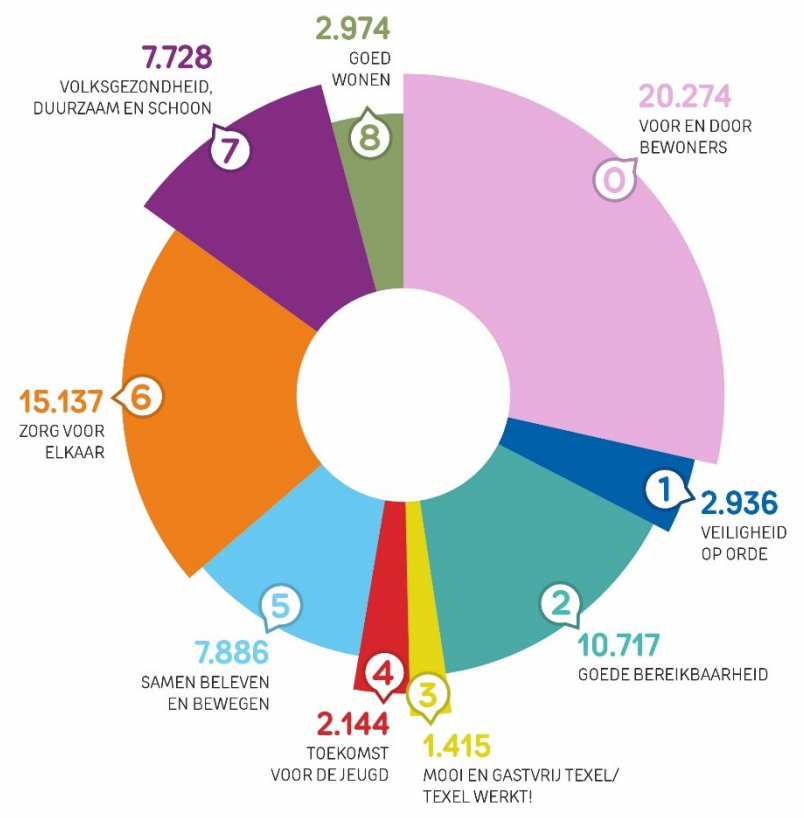
B. Lange Termijn Planning

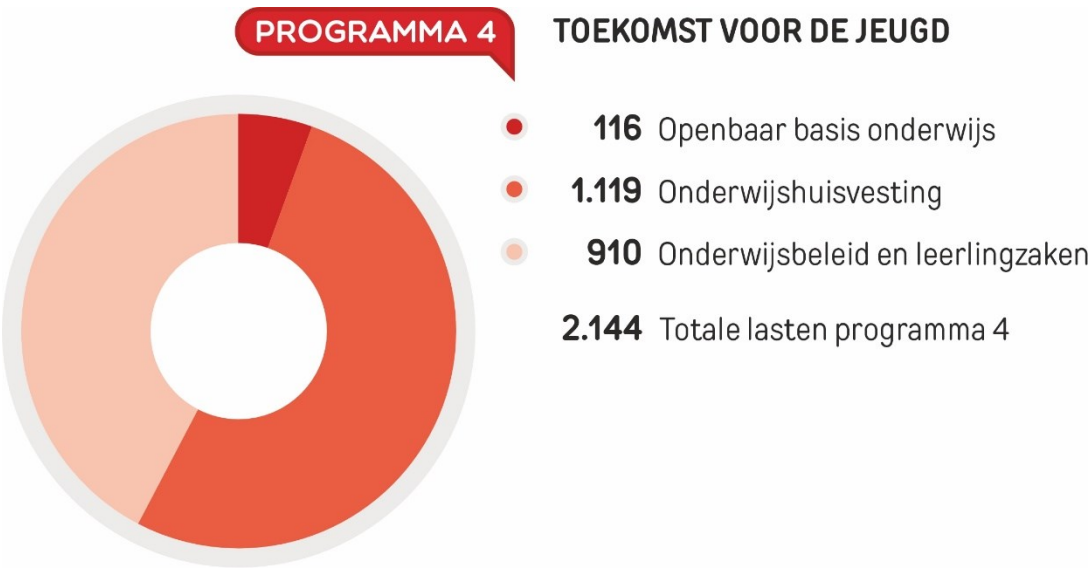
- Aanpassing Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel;
- Wijziging verordening materiële financiële gelijkstelling;
- Exploitatieplan Onderwijshuisvesting vaststellen m.n. buitendorpen.

C. Voorstellen

Voorstel 2024-401	Gemeentelijk bijdrage onderhoudsvoorziening OSG De Hogeberg		
Doelenboom	4.2 Onderwijshuisvesting		
Motivatie	Het jaarlijks bedrag voor het (toekomstig) onderhoud van het OSG gebouw dient te worden aangepast, deze zijn voor het meerjarig onderhoud niet toereikend. Vastgelegd is dat de gemeente het onderhoud van het gebouw voor haar rekening neemt. De OSG draagt bij vanuit de (lumpsum) vergoeding van het rijk bij. Het gemeentelijk meerjarig onderhoudsplan is recentelijk aangepast aan de nieuwe verduurzamingseisen etc. Daarnaast resulteren de dalende leerlingen aantallen in een lagere rijksvergoeding, dus een lagere bijdrage van de OSG. Het te reserveren bedrag voor het rationeel gebouwenbeheer moet hierdoor met structureel € 67.250 verhoogd worden		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 67.250	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	Technische aanpassing Rationeel Gebouwenbeheer en lagere leerlingaantallen (= lagere rijkvergoeding) leidt tot een hogere gemeentelijke bijdrage ad € 67.250		

Voorstel 2024-402	Planvorming onderwijshuisvesting (verduurzaming en modernisering) scholen buitendorpen		
Doelenboom	4.2 Onderwijshuisvesting		
Motivatie	In navolging op de realisatie van ‘De Skool’ in Den Burg, wordt een plan ontwikkeld voor verduurzaming en modernisering van de scholen in de buitendorpen. Dit gebeurt op basis van de onderwijsvisie ‘Passend thuisnabij onderwijs op Texel’. Het plan wordt ontwikkeld door de schoolbesturen en de gemeente samen. Voor het gemeente aandeel in deze ontwikkeling is ondersteuning van een specialistisch bureau noodzakelijk. De kosten worden geschat op € 50.000 incidenteel voor 2024.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	De middelen zijn noodzakelijk voor externe begeleiding.		

2.974
GOED
WONEN
7.728
VOLKSGEZONDHEID,
DUURZAAM EN SCHOON
20.274
VOOR EN DOOR
BEWONERS
0
8
7
15.137
ZORG VOOR
ELKAAR
6
1
2.936
VEILIGHEID
OP ORDE
2
10.717
GOEDE BEREIKBAARHEID
5
7.886
SAMEN BELEVEN
EN BEWEGEN
4
3
2.144
TOEKOMST
VOOR DE JEUGD
1.415
MOOI EN GASTVRIJ TEXEL/
TEXEL WERKT!

PROGRAMMA 4
TOEKOMST VOOR DE JEUGD
116 Openbaar basis onderwijs
1.119 Onderwijshuisvesting
910 Onderwijsbeleid en leerlingzaken
2.144 Totale lasten programma 4

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Openbaar basisonderwijs	89	89	116	116
Onderwijshuisvesting	982	1.544	1.023	1.119
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	960	1.167	789	910
Totaal lasten programma 4	**2.030**	**2.800**	**1.928**	**2.144**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Onderwijshuisvesting	294	391	23	29
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	234	625	20	20
Totaal baten programma 4	**528**	**1.016**	**43**	**49**

Saldo	**-1.503**	**-1.784**	**-1.884**	**-2.095**

PROGRAMMA 5

SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN

1. Texel buitensporteiland!
2. Uitvoering sport, cultuur en erfgoednota's
3. Onderwaterarcheologiebeleid in werking

Wat willen we bereiken?

Dit programma gaat over kunst & cultuur, erfgoed, archeologie, monumenten, sport en evenementen.
Sport en cultuur zijn belangrijke elementen in onze samenleving.
Voor een gelukkig en gezond leven zijn ze van essentieel belang. We vergroten het welzijn en de gezondheid van de Texelaar door voorzieningen en activiteiten voor sport, kunst en cultuur te ondersteunen en stimuleren. We zorgen dat we Texelse monumenten en (onderwater-) erfgoed in stand houden en dat we onze archeologie conserveren. Met dit alles zijn en blijven we ook een aantrekkelijk eiland voor toeristen.

Waar hebben we al op ingezet?

We zijn bezig met de ontwikkeling van het Thijssehuis.
Ook zijn we in samenwerking met de adviescommissie cultuurbeleid bezig met het proces voor realisatie van een kunstwerk bij het Thijssehuis, welke we als gevolg van de 'Percentageregeling kunst in de openbare ruimte Texel 2021' kunnen realiseren. Inmiddels is ook het informatiepunt digitale overheid (IDO) op Texel ingericht en ondersteund via de bibliotheek. Bij deze fysieke plek kunnen onze inwoners terecht voor hulp bij allerhande digitale (overheids)zaken.

We hebben onze lokale maatschappelijke, cultuur- en sportorganisaties ondersteund bij de kostenstijging van de energieprijzen in 2022 en 2023 met een eenmalige compensatie.

De regelingen 'Brede Regeling Combinatiefuncties' en het Lokale Sportakkoord zijn overgegaan in de Brede SPUK-regeling 'Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026'. De regeling zet Sport & Bewegen integraal in voor Gezondheid en het thema Sociaal Basis en hebben hiervoor een plan opgesteld. Vanaf 2024 gaat dit plan draaien en werken we verder aan de uitvoering.

Het nieuwe schapenboetenbeleid is, op het moment van schrijven, in de afrondende fase. Het stuk is in de raadsvergadering van september 2023 behandeld. Ook is inmiddels de Kerkenvisie Texel vastgesteld.

Het Sportakkoord (I) is opgewaardeerd naar Sportakkoord II. Dit akkoord en regeling voor de combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches zijn onderdeel geworden van de Brede SPUK-regeling: Sport, bewegen en Cultuur wordt integraal verbonden met het gezondheidsdomein en de sociale basis. Er is veel aandacht voor de sport en bewegen in de buitenruimte: er zijn looproutes in de dorpen gerealiseerd en er is weer een trimbaan in De Dennen die geschikt is voor jong en oud! Er zijn ideeën en wensen geïnventariseerd voor nieuwe/aanvullende sport- en beweegvoorzieningen in en in de omgeving van Sportpark Den Burg-Zuid.

De jeugd is een belangrijke doelgroep, ook in het nieuwe Sportakkoord. Samenwerking met het onderwijs en de voorschoolse voorzieningen is daarom belangrijk. Ouderen en minder validen vallen niet buiten de boot. De sportstichting levert voor jong en oud een substantiële bijdrage aan het project 'Positieve Gezondheid'.

Groenbeheer

Eind 2023/begin 2024 wordt een nieuw 5-jaars Groenstructuurplan (beleid + beheer) opgeleverd, met oog voor biodiversiteit en klimaatadaptatie. Dit zorgt voor duidelijkheid over het behoud van bestaande bomen en groen. Uitgangspunt: bomen en heggen worden ingepast.

Waar zetten we extra op in?

We werken verder aan de realisatie van het Thijssehuis, met een kunstwerk, en de ontwikkeling van het gebied rondom, inclusief ijsbaan. De toekomstige hoofdgebruikers van het gebouw; Artex, bibliotheek en Young 4 Ever hebben zich verenigd in Stichting Thijssehuis. We werken met hen aan de totstandkoming van een overeenkomst over het beheer en exploitatie van het gebouw.

Verenigingen en stichtingen op het gebied van sport, cultuur en welzijn worden ondersteund. Bijvoorbeeld bij het bevorderen van samenwerking en het vinden van vrijwilligers.

De wielerbaan in sportpark Den Burg-Zuid wordt gerenoveerd. De technische levensduur is verlopen. De renovatie is nodig om de wielerbaan kwalitatief optimaal te houden. Dat is uitgangspunt van de gemeentelijke structuurvisie: in stand houden van kwalitatief goed geoutilleerde (buiten-) sportvoorzieningen.

Voor de ideeën en wensen voor nieuwe sport en beweegvoorzieningen in en rond Sportpark Den Burg-Zuid worden de realisatiemogelijkheden onderzocht.

Voor erfgoed werken we door aan de verbetering van het monumentenonderhoud om dure restauraties en verwaarlozing te voorkomen. Daarnaast wordt er ingezet op het verduurzamen van monumentale woningen. En wanneer het nieuwe schapenboetenbeleid is vastgesteld passen we de uitvoeringsregeling subsidie schapenboeten en monumenten daarop aan.

In de perspectiefnota was voorgesteld € 10.000 te reserveren voor ondersteuning bij het indienen van evenementenvergunningaanvragen. Met het geactualiseerde evenementen uitvoeringsbeleid zijn de indieningsvereisten duidelijker omschreven, waardoor separate ondersteuning niet meer nodig is. Om deze reden is het financieel voorstel vervallen.

Groenbeheer

Het groen in de openbare ruimte moet de extremere weersomstandigheden (natter, heter, droger) kunnen opvangen, maar daar ook tegen bestand zijn. De planmatige aanpak voor de komende jaren wordt op basis van het Groen-structuurplan uitgevoerd. Daarin zal ook ruime aandacht voor vergroting van biodiversiteit zijn.

Inventarisatie voorstellen:

- subsidie Stichting Texel CultuurEiland;
- muziek in de klas blijven financieren;
- aanpassen onderhoudsbudget atletiekbaan;
- structurele bijdrage Ronde om Texel;
- onderzoek gebruiksmogelijkheden Sportpark Den Burg-Zuid;
- Budget monumententoezicht verhogen;
- Risico inventarisatie strandbewaking uitvoeren;
- voormalige ijsbaan in Den Burg herinrichten;
- pannakooi nabij Skool in Den Burg realiseren;
- *groenvoorzieningen vervangen;
- groen beleid;
- robotmaaier voetbalveld De Koog aanschaffen;
- parkeerterreinen strandslagen reconstrueren;
- Pick up 4x4 strandbeheer aanschaffen.

(*opgenomen in de perspectiefnota)

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Bevordering toerisme naar wadden-eilanden in relatie tot Werelderfgoed-status waddengebied.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2023) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
5.Sport, cultuur en recreatie	Niet- sporters*	%	RIVM	2012	50,8	46,6
				2016	56,4	48,7
				2020	50,8	49,3
				2022	50,2	46,4

B. Lange Termijn Planning

- Tentoonstellingsruimte archeologie Den Burg realiseren;
- Herijken subsidiebeleid met oog voor verenigingsondersteuner;
- Evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal;
- Actualisatie Archeologische verwachtingskaart;
- Uitgewerkt voorstel voor een Pannaveld voor De Skool.

C. Voorstellen

Voorstel 2024-501	Structurele bijdrage ronde om Texel		
Doelenboom	5.1 Sportbeleid en activering		
Motivatie	De provincie Noord Holland draagt jaarlijks bij aan de Ronde met € 10.000 onder de voorwaarde dat de gemeente dat ook doet. De Stichting Ronde om Texel vraagt daarom jaarlijks € 10.000 subsidie aan voor de Ronde. De gemeente hecht veel waarde aan ROT vanwege de promotionele waarde (De Ronde zit in het DNA Texel). Deze afspraak is ontstaan nadat de stichting haar hoofdsponsor kwijt raakte en daardoor niet meer zelfstandig financieel rond kon komen. Voorstel is daarom om deze bijdrage structureel te maken onder de voorwaarde ‘zolang de provincie bijdraagt’. Feitelijk heeft de gemeente geen subsidievoorziening voor dit evenement. Mede daarom is een structurele subsidiebijdrage ('op naam') gewenst.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 10.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	Middelen zijn bestemd voor jaarlijkse bijdrage.		

Voorstel 2024-502	Aanpassen onderhoudsbudget atletiekbaan		
Doelenboom	5.2 Sportaccommodaties		
Motivatie	Het bestaande onderhoudsbudget is niet toereikend. Nu de baan is gerenoveerd, wordt het onderhoudsbudget aangepast en wordt verhoogd naar € 12.518. Dit bedrag volstaat om de atletiekbaan voor de komende 15 jaar om op voldoende niveau (wedstrijd geschikt) te houden. De structurele kosten gaan hierdoor met € 8.500 stijgen. De gemeente is nog in overleg met de vereniging over het tarief wat zij moeten betalen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 8.500	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	Middelen zijn noodzakelijk voor het onderhoud.		

Voorstel 2024-503	Onderzoek naar gebruiksmogelijkheden Sportpark-Den Burg-Zuid		
Doelenboom	5.2 Sportaccommodaties		
Motivatie			
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 30.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	De raad wenst een onderzoek naar de toekomstige gebruiksmogelijkheden van Sportpark Den Burg-Zuid. De aanleiding is de verwachte leegstand in het sportpark en de ontwikkelingen bij tennisvereniging Deuce. De tennisvereniging is onlangs begonnen met de aanleg van 2 padelbanen. De behoefte aan perspectief op een andere locatie voor de langere termijn, is er nog steeds. Dit houdt voor de gemeente ook het perspectief op andere ontwikkelmogelijkheden op de huidige tennisbaanlocatie in stand. Bijna alle gesprekken met de gebruikers hebben plaatsgevonden. Uit de gesprekken en het voorgaande is gebleken dat een ruimtelijke studie (voor het sportpark en de directe omgeving) dus nog steeds zeer wenselijk is. Huidige, en mogelijk nog komende ideeën kunnen dan alsnog zo veel als mogelijk integraal worden aangevlogen.		

Voorstel 2024-504	Subsidie Stichting Texel CultuurEiland		
Doelenboom	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		
Motivatie	Stichting Texel CultuurEiland heeft de organisatie van Stichting Lange Juni overgenomen en uitgebreid. Vanaf 2020 beperken de activiteiten zich niet meer alleen tot de maand juni. Texel CultuurEiland verzorgt de organisatie van diverse culturele activiteiten zoals bijvoorbeeld de uitmarkt BuitenGewoon Texel en KunstZomer Texel. In 2023 heeft de stichting ook het beheer en de exploitatie van het Glazen Paleis overgenomen. Deze activiteiten hebben een structureel karakter en een toegevoegde waarde op het culturele aanbod van Texel. Hiernaast initieert en coordineert Texel CultuurEiland ook incidentele projecten en vervult hiermee een rol voor cultuuraanbieders waar al langere tijd behoefte aan was. In 2023 heeft de stichting een eenmalige subsidie van € 15.000 ontvangen uit het subsidieplafond voor eenmalige subsidies kunst & cultuur. Het plafond van dit subsidiebudget was al in maart bereikt, waardoor andere aanvragen moesten worden afgewezen. Voorgesteld wordt voor 2024 en 2025 en subsidiebudget op naam op te nemen in de begroting voor Stichting Texel CultuurEiland. Zo resteert er ook meer budget voor andere initiatieven die met een eenmalige subsidie kunst & cultuur in 2024 ondersteund kunnen worden. Na deze periode van 2 jaar wordt gekeken of de bijdrage structureel moet worden.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 15.000	Incidenteel	Begroting 2024
	€ 15.000	Incidenteel	Begroting 2025
Toelichting financieel	Een bedrag van € 15.000 op te nemen in de begroting 2024 en 2025.		

Voorstel 2024-505	Muziek in de klas blijven financieren		
Doelenboom	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		
Motivatie	Vanaf 2024 is het niet langer mogelijk om binnen de combinatiefunctiegelden van het rijk de algemene muzikale vorming in het primair onderwijs te financieren. De Brede Regeling Combinatiefuncties is opgegaan in de Brede SPUK-regeling, zie programma 2 voorstel 'Financiële middelen Brede SPUK Sport, bewegen en cultuur, gezondheidsbevordering en sociale basis'. Binnen deze nieuwe regeling is ruimte om een cultuurcoach in te zetten, maar de verschillende profielen en mogelijke rollen en taken van een cultuurcoach bieden niet langer ruimte aan lesgeven of co-teaching. Het is echter wel ons lokale beleid om de muzikale vorming in het onderwijs te (blijven) ondersteunen en de financiering in tact te laten (motie 'Muziek in de klas' van 7 november 2019). Daarom stellen we de raad voor extra middelen in de begroting beschikbaar te stellen. Hiermee ontstaat ruimte om de cultuurcoach conform de profielen van de Brede SPUK optimaal in te zetten. De profielen clubkadercoach, cultuuraanjager of cultuurscout richten zich bijvoorbeeld meer op andere gebieden dan het onderwijs, zoals culturele stichtingen en verenigingen, welzijnsorganisaties en/of jongeren rechtstreeks. De nadere invulling wordt verder uitgewerkt in de nieuwe uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein in 2024.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 35.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	Een bedrag van € 35.000 structureel op te nemen in de begroting vanaf 2024.		

Voorstel 2024-506	Budget Monumententoezicht verhogen		
Doelenboom	5.5 Cultureel erfgoed		
Motivatie	Monumententoezicht werd voorheen ingehuurd vanuit de gemeente Hoorn voor 9 uur per week. Begin 2023 heeft de gemeente Hoorn deze samenwerking opgezegd. Er is samenwerking gezocht met de gemeenten in Noord-Holland, deze is echter niet gevonden. De uitvoering van deze werkzaamheden is in de private sector gezocht en gevonden. Hierdoor zijn er meer middelen nodig om deze te bekostigen. De werkzaamheden zijn geraamd op € 53.000. Momenteel is er € 38.000 begroot. Voorgesteld wordt om het budget structureel te verhogen met € 15.000.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 15.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	€ 15.000 structureel		

Voorstel 2024-507	Risico inventarisatie standbewaking uitvoeren		
Doelenboom	5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie		
Motivatie	Door de veranderende kust en verplaatsing strandpaviljoens willen we onderzoeken hoe de strandbewaking in de toekomst beter/efficienter ingezet kan worden. Dit doen we door het laten uitvoeren van een risico inventarisatie door de NIVZ (Nederlands Instituut Veiligheid Zwemwaterlocaties) in samenwerking met de Reddingbrigades		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 17.500	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	Verwacht wordt dat hier € 17.500 voor nodig is.		

Voorstel 2024-508	Groenvoorziening vervangen		
Doelenboom	5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie		
Motivatie	Vervanging is noodzakelijk om het areaal op het gewenste kwaliteitsniveau te krijgen. Indien niet wordt vervangen lopen de kosten voor dagelijks onderhoud op. In totaal is een investering van € 600.000 nodig, gedurende de periode 2019 tot en met 2026 wordt jaarlijks € 75.000 ter beschikking gesteld. In 2023 worden weer verschillende groenvoorzieningen aangepakt. Deze maatregelen vloeien voort uit het Groenbeheerplan dat in 2018 is vastgesteld door de raad.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 75.000	Incidenteel	Begroting 2024
	-€ 75.000	Incidenteel	Reeds structureel opgenomen (besloten bij begroting 2019)j
Toelichting financieel			

Voorstel 2024-509	Groen beleid		
Doelenboom	5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie		
Motivatie	Voor het beheer van het eigen areaal, maar ook om constructief in gesprek te gaan met andere beheerders op het eiland, is het belangrijk om de beleidsuitgangspunten voor het groen op ons eiland duidelijk en inspirerend vast te leggen. Hiervoor wordt een groenbeleidsplan opgesteld.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 35.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel			

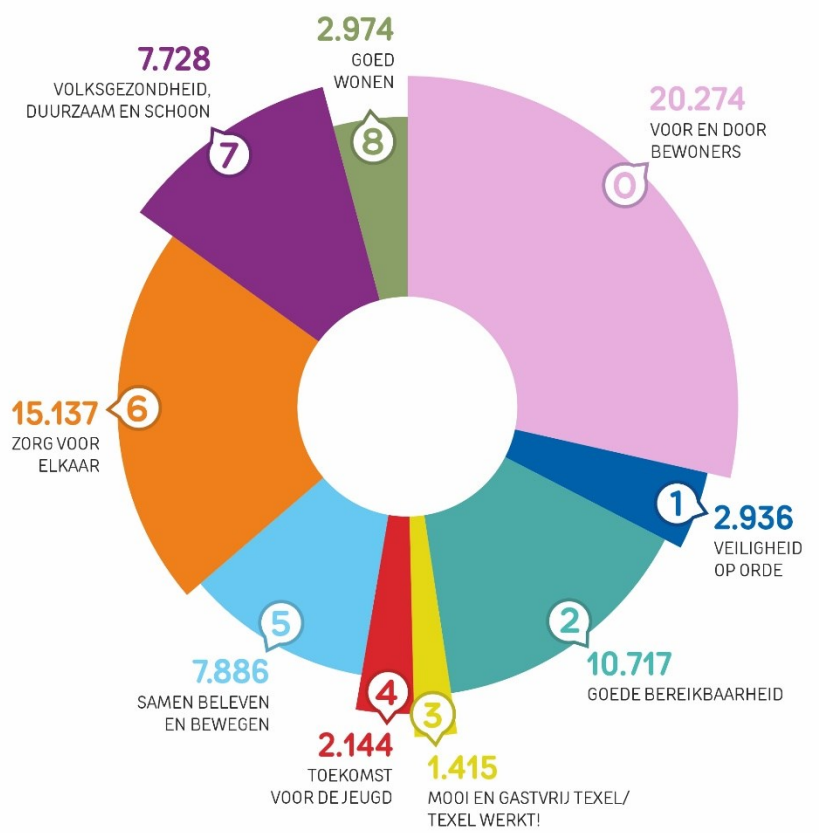
Investeringsvoorstel 2024-510	Robotmaaier voetbalveld De Koog aanschaffen	
Motivatie	De sportvelden van De Koog kunnen kwalitatief beter onderhouden worden door de inzet van een robotmaaier. Een pilot in Den Burg levert goede maairesultaten op en mede op verzoek van SV de Koog doen we dit investeringsvoorstel. De grasmat verbetert aanzienlijk waardoor de bespeelbaarheid ook beter is.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 12.500	Begroting 2024
	€ 500	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	De benodigde investering bedraagt € 12.500. De investering wordt afgeschreven in 6 jaar. Voor onderhoud is structureel € 500 nodig.	

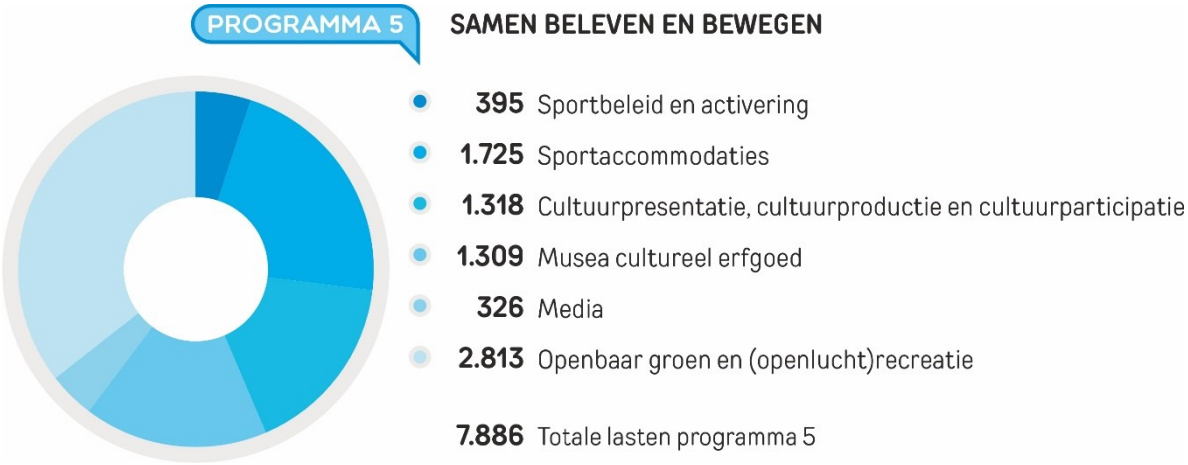
Investeringsvoorstel 2024-511	Pannakooi nabij Skool in Den Burg realiseren	
Motivatie	Op 21 juni 2023 heeft de raad besloten om een pannakooi te realiseren nabij De Skool in Den Burg. Dit is besloten aan de hand van een initiatief van de schoolgaande kinderen. De kosten voor de realisatie hiervan, inclusief noodzakelijke aanpassingen aan het omliggende terrein (met name aanpassen parkeerterrein), bedrag € 116.000. De raad heeft ook aangegeven te kijken naar mogelijke subsidies of fondsen. Om de gewenste voortgang te houden wordt nu budget gevraagd voor het totale bedrag. Mogelijk is door het verkrijgen van die subsidies of fondsen niet het totale bedrag benodigd. De beheer- en onderhoudskosten bedragen € 500 per jaar.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 58.000	Begroting 2024
	€ 58.000	Begroting 2024
	€ 500	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	De afschrijftermijn voor de pannakooi is 15 jaar. De afschrijftermijn voor de bestrating is 40 jaar.	

Investeringsvoorstel 2024-512	Parkeerterreinen strandslagen reconstrueren	
Motivatie	In 2022 en 2023 is voor het aanpakken van de parkeerterreinen bij de strandslagen in totaal 4 ton beschikbaar gesteld. De hoogte van de kosten was toentertijd een inschatting. Nadere uitwerking van de plannen laat zien dat voor de zeven strandslagen (9, 12, 15, 17, 28, 31 en 33) de totale kosten voor reconstructie inclusief de benodigde ophoging € 3 miljoen kost. Het plan is om vanaf 2024 al de parkeerterreinen te vernieuwen. Gestart zal worden met strandslag 12. Voorgesteld wordt om voor 2024 een extra bedrag ad € 460.000 beschikbaar te stellen om het eerste strandslag te realiseren, en de voorbereidingen voor de andere strandslagen te starten.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 460.000	Begroting 2024
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar.	

Investeringsvoorstel 2024-513	Pick up 4x4 strandbeheer aanschaffen	
Motivatie	De Pick-Up (4x4) is aan vervanging toe. Vanwege de corona-pandemie, het grondstoffen tekort in de wereld, de verschuiving in beschikbaar personeel en het chiptekort voor de gehele automotive industrie, heeft dit geleid tot (zeer) forse prijsstijgingen.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 10.000	Begroting 2024
Toelichting financieel	De Pick-Up is aan het einde van zijn levensduur en moet vervangen worden. Er is dekking aanwezig voor € 52.000, beschikbaar gesteld via de programmabegroting 2023. Via dit voorstel vragen wij dit budget te verhogen naar € 62.000.	

Investeringsvoorstel 2024-514	Voormalige ijsbaan in Den Burg herinrichten	
Motivatie	Op 13 juli 2022 heeft de gemeenteraad opdracht gegeven om een voorontwerp voor de herinrichting van de ijsbaan in Den Burg op te stellen, waarbij bewegen in een groene omgeving centraal staat. Hier wordt momenteel aan gewerkt, waarbij een relatief hoge mate van participatie wordt toegepast. Op basis van kentallen is bepaald welk bedrag deze herinrichting naar verwachting zal kosten. Hierbij is een bepaalde onzekerheidsmarge gehanteerd omdat het bedrag is bepaald aan de hand van kentallen en niet aan de hand van een ontwerp. In deze begroting wordt gevraagd akkoord te gaan met een investering van maximaal € 1,4 miljoen voor de realisatie. Voor het beheer en onderhoud wordt op dit moment geraamd dat hier jaarlijks € 15.000,- voor benodigd is.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 1.400.000	Begroting 2024
	€ 15.000	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 15 jaar.	

2.974
GOED WONEN
8
7.728
VOLKSGEZONDHEID, DUURZAAM EN SCHOON
7
20.274
VOOR EN DOOR BEWONERS
0
15.137
ZORG VOOR ELKAAR
6
1
2.936
VEILIGHEID OP ORDE
2
10.717
GOEDE BEREIKBAARHEID
5
7.886
SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN
4
2.144
TOEKOMST VOOR DE JEUGD
3
1.415
MOOI EN GASTVRIJ TEXEL/ TEXEL WERKT!

PROGRAMMA 5
SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN
395 Sportbeleid en activering
1.725 Sportaccommodaties
1.318 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
1.309 Musea cultureel erfgoed
326 Media
2.813 Openbaar groen en (openlucht)recreatie
7.886 Totale lasten programma 5

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Mutaties reserves	36	15	0	0
Sportbeleid en activering	372	433	374	395
Sportaccommodaties	1.534	1.400	1.604	1.725
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	638	595	1.450	1.318
Musea	497	481	508	668
Cultureel erfgoed	407	442	527	641
Media	290	294	303	326
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.598	2.744	3.406	2.813
Totaal lasten programma 5	**6.371**	**6.405**	**8.172**	**7.886**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Mutaties reserves	14	32	0	0
Sportbeleid en activering	22	9	0	70
Sportaccommodaties	439	403	341	350
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	81	82	27	14
Musea	174	554	169	169
Cultureel erfgoed	3	20	1	1
Media	0	0	0	13
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	243	207	251	256
Totaal baten programma 5	**977**	**1.307**	**789**	**874**

Saldo	**-5.394**	**-5.098**	**-7.383**	**-7.011**

PROGRAMMA 6

ZORG VOOR ELKAAR

1. Uitvoeren transformatie opgave sociaal domein
2. Versterken inclusieve samenleving

Wat willen we bereiken?

Een sociaal en gezond Texel: samen voor en mét inwoners.

We willen bijdragen aan de kwaliteit van leven voor alle Texelaars. We willen dat inwoners zo volledig, volwaardig en onafhankelijk mogelijk kunnen meedoen in de samenleving. Als dat tijdelijk of langdurig niet lukt, ondersteunen we
hierbij. Daarbij maken we zoveel mogelijk gebruik van de mogelijkheden en het netwerk van deze inwoner. We proberen problemen te voorkomen. Als er toch problemen zijn, zorgen we voor creatieve oplossingen door zo gericht mogelijk te ondersteunen en integraal te werken binnen het brede sociaal domein.

Waar hebben we al op ingezet?

Het jaar 2022 en 2023 stonden voor een groot deel in het teken van de uitvoering van de vier uitvoeringsprogramma's sociaal domein, die in december 2021 zijn vastgesteld:

- gezond & veilig opgroeien;
- werk & zekerheid inclusief inburgering;
- maatschappelijke ondersteuning & meedoen;
- gezondheid.

In het eerste kwartaal van 2023 is de raad een evaluatie aangeboden met hierin de stand van zaken en een bijstelling van het benodigde budget en inhoudelijke doelen. In het vierde kwartaal 2023 worden de uitvoeringsprogramma's nogmaals (overall) geëvalueerd van waaruit nieuwe programma's voor 2024 e.v. worden opgesteld.

In 2023 is er tenminste:

- een stevig samenwerkingsverband gevormd met partners, dat overzicht houdt en uitvoering geeft aan het preventieve aanbod op het gebied van opvoed- en opgroeiproblematiek op Texel. In samenwerking met betrokken samenwerkingspartners voeren we een aanpak voor de korte en lange termijn uit om gezond en veilig opgroeien te vergroten. Hierin is de handhaving en preventie op elkaar afgestemd. Er is gewerkt aan meer ouderbetrokkenheid en begeleide vrijetijdsbesteding;
- de lokale publiekscampagne Kern Gezond Texel uitgerold, inclusief 'financieel fit' waarin de maatregelen rondom energiearmoede aandacht krijgen en overige regelingen rondom minima en armoedebestrijding;
- een businesscase voor het Huis van ontwikkeling opgeleverd en naar verwachting in december door de raad vastgesteld. Parallel hieraan wordt vervolgens een start gemaakt met de implementatiefase. Separaat aan dit proces wordt een voorstel over de toekomst van de Bolder voorbereid inclusief een meerjarenraming. Dit voorstel wordt in december, samen met het voorstel over het Huis van Ontwikkeling, aan de raad gepresenteerd;
- in samenwerking met betrokken partners is uitvoering gegeven aan ons lokale samenwerkingsverband inburgering. Het is bekend of dit goed werkt voor de nieuwe bewoners en wat dit structureel kost.

Waar zetten we in 2024 op in?

We blijven uitvoering geven aan de doelen van de visie Sociaal Domein. We zijn dan twee jaar onderweg. Begin 2024 worden de (vernieuwde) uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein inclusief benodigd budget aan de raad voorgelegd. Hierin wordt een koppeling gemaakt met verwachte landelijke ontwikkelingen zoals het Gezond en Actief Leven Akkoord en Integraal Zorgakkoord alsook het gemeentelijk Gezondheidsbeleid.

In het kader van gezond en veilig opgroeien worden burgers, ouders en jongeren, actief betrokken bij nieuwe ontwikkelingen op het gebied van preventief jeugdbeleid. Er wordt een platform gelanceerd waarop vrijetijdsaanbod voor de jeugd toegankelijk is. Dit wordt uitgevoerd door een gesubsidieerde samenwerkingspartner. Ouders en professionals werken samen aan een cultuuromslag ten aanzien van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren.

We blijven invulling geven aan de publiekscampagne Kern Gezond Texel, wat vanuit de Coöperatie Kerngezond Texel wordt gecoördineerd. We blijven ons inzetten op Texel-brede samenwerkingen op het gebied van gezondheid en leggen verbinding met regionale gezondheidsinitiatieven.

We zetten we ons in om de leefbaarheid in de dorpen te versterken. We zetten in op het werven, samenbrengen en ondersteunen van vrijwilligers.
Voor Het Huis van Ontwikkeling vindt december 2023 verdere besluitvorming plaats. Hierop volgend zal de start op 1 januari 2024 vanuit een groeimodel plaats vinden. De basis staat; hiervan uit zullen we nog veel zaken oppakken die verdere vulling/inrichting/ontwikkeling vragen.
Het proces van de Bolder wordt gecontinueerd. De raad krijgt een toekomstvisie De Bolder gepresenteerd met daarin de financiële- en programmatische ontwikkeling, alsook een gouvernance voorstel.

We zetten in op verdere ontwikkeling en uitvoering van het maatregelenpakket voor minima op basis van de landelijke ontwikkelingen. Er zal blijvende aandacht zijn voor communicatie over maatregelen, financiële zelfredzaamheid en het voorkomen van schulden, aansluitend bij Kerngezond Texel om zoveel mogelijk inwoners te bereiken.

Naast de uitvoering van de uitvoeringsprogramma's, staat 2024 in teken van de voorbereiding van de nieuwe inkoopcontracten Jeugd en Wmo en Participatie/Onderwijs per 1-1-2025.
Het woonplaatsbeginsel Beschermd wonen treedt naar verwachting in werking op 1-1-2025. Wat betekent dat bijvoorbeeld 'beschermd thuis' moet worden ingekocht en georganiseerd en ook de gevolgen voor het lokale zorglandschap.
We blijven ons inzetten op het ondersteunen van onze inwoners en bieden daarbij de meest adequate oplossing. Echter hier geldt de wet van de kleine getallen, soms is er zwaardere zorg en soms wat minder zware zorg nodig waardoor uitgaven fluctueren.

Inventarisatie wenselijke voorstellen:

- *jongerenwerk bestendingen;
- budget jongerenparticipatie
- uitvoeren bcf Texels Welzijn;
- structurele verhoging subsidieplafond mens en maatschappij;
- ophoging uren teamleider sociaal team;
- realiseren Jongeren Ontmoetingsplaats.

(*Voorstellen komen uit de perspectiefnota)

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GGD Hollands Noorden	1.2 Openbare orde en Veiligheid 6.1 Toezicht kwaliteit kinderopvang en peutervoorzieningen 7.1 Volksgezondheid	Uitvoering inspectie kinderopvang. Bescherming en bevordering van de gezondheid, Veilig Thuis, OGGZ, Wet verplichte GGZ, uitvoering gemeentelijk gezondheidsbeleid, goede jeugdgezondheidszorg (o.a. consultatiebureau) en preventie

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2023) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
6.Sociaal Domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	2017	4	7
				2018	3	7
				2019	3	6
				2020	4	6
				2021	4	6
6.Sociaal Domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2018	66,9	69,1
				2019	67,6	70,0
				2020	67,6	69,6
				2021	67,9	70,4
				2022	70	72,2
6.Sociaal Domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	2014	2	1
				2015	0	2
				2016	1	2
				2017	0	2
				2018	1	2
				2019	0	2
				2020	2	2
				2021	1	2
6.Sociaal Domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2018	151,6	401,1
				2019	124,2	381,7
				2020	220,2	459,7
				2021	156,7	400,3
6.Sociaal Domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-74 jaar	CBS	2018	59,1	305,2
				2019	41,8	207,0
				2020	36,0	202,0
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2018	9,5	11,8
				2019	10,1	12,3
				2020	10,8	11,9
				2021	14,3	12,9
				2022	12,4	13,2
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2018	1,5	1,2
				2019	1,3	1,2
				2020	1,4	1,2
				2021	1,6	1,2
				2022	0,8	1,2
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2018	-	0,4
				2019	-	0,4
				2020	-	0,4
				2021	-	0,3
				2022	-	0,3

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
6.Sociaal Domein	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2018	470	640
				2019	540	680
				2020	560	700
				2022	490	650

B. Lange Termijn Planning

- Toekomstvisie voor het Leer-werkbedrijf De Bolder en het Huis van Ontwikkeling;
- Evaluatie en nieuwe visie uitvoeringsprogramma's sociaal domein;
- Periodieke aanpassing APV en evt. uitvoeringsregelingen;
- Evaluatie en nieuwe visie Actieplan Gezondheidsbeleid 2018-2022;
- Beschermd wonen;
- Inzetten op aanpak minima, verordeningen en beleidsregels nog up-to-date;
- Regiovisie sociaal domein en inkoop regionale contracten.

C. Voorstellen

Voorstel 2024-601	Budget jongerenparticipatie uitvoeren		
Doelenboom	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		
Motivatie	De gemeente Texel wil expliciet jongeren betrekken bij hun leefomgeving. Door middel van een flexibele aanpak van, met name van schoolgaande jeugd vanaf de bovenbouw van het basisonderwijs, wil de gemeente horen wat er leeft in het dorp of omgeving van de jeugd. Met dit budget wordt lesmateriaal gecreëerd om bij scholen interactief met de jeugd in gesprek te gaan. Het middel hiervoor is het bouwen van een Toekomststoel. Deze fysieke stoel krijgt een prominente plek op plaatsen waar beslissingen voor de toekomst worden genomen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 5.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel			

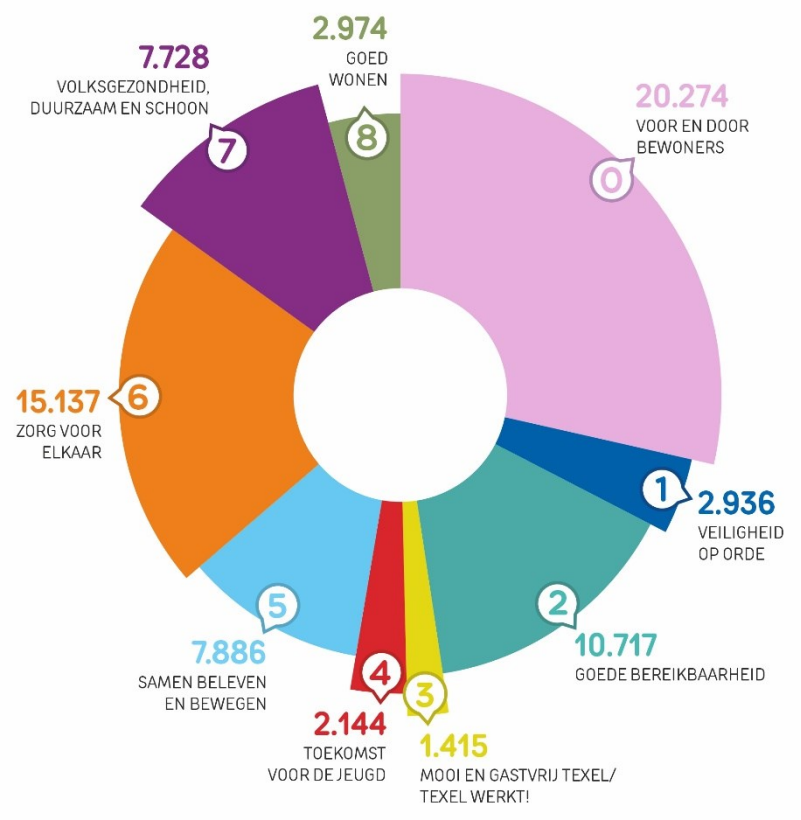
Voorstel 2024-602	BCF Texels Welzijn		
Doelenboom	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		
Motivatie	Texels Welzijn heeft een subsidierelatie met de gemeente Texel met een bijbehorend BCF-contract. Het huidige contract loopt dit jaar af. Voor de periode 2024-2026 wordt een nieuwe bcf opgesteld, aansluitend op onze ambities en doelen. In 2023 heeft Texels Welzijn met incidentele middelen extra ingezet op maatschappelijke werk (als gevolg van vergrijzing en energieprijzen) alsook voor de voortzetting van het project De Deel. Bij het opstellen van de nieuwe afspraken blijkt dat deze inzet nog steeds nodig is om de gemaakte afspraken vanaf 2024 e.v. te kunnen laten uitvoeren. Ook worden taken uitgebreid, zoals: - Het opstellen van een implementatieplan/plan van aanpak vrijwilligerswerk Texel. - Coördinator vacaturebank vrijwilligerswerk. - Uitvoering geven aan het vervolg van De Deel. - het rapporteren/monitoren van de prestatieindicatoren dient een ict-pakket te worden aangeschaft. De huidige budgetafspraken zijn hiervoor niet toereikend.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 10.000	Incidenteel	Begroting 2024
	€ 15.000	Incidenteel	Begroting 2024
	€ 110.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	Voor het bestendigen van het maatschappelijk werk (incl. De Deel, extra uren maatschappelijk werk en vrijwilligerswerk en abonnementskosten ict-pakket), wordt voorgesteld de incidentele subsidies structureel te maken á € 110.000. Voor het opstellen van een implementatieplan/plan van aanpak vrijwilligerswerk Texel is incidenteel € 15.000 nodig. Voor de aanschaf van een ict-pakket voor het rapporteren/monitoren van gestelde prestatieindicatoren is incidenteel € 10.000 nodig.		

Voorstel 2024-603	Structurele verhoging subsidieplafond mens en maatschappij		
Doelenboom	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		
Motivatie	Al meerdere jaren zien we een toename van structurele aanvragen voor de jaarlijkse plafondsubsidie Mens en Maatschappij. Met deze subsidie stimuleren we activiteiten die bijdragen aan de kwaliteit en kwantiteit van het activiteitenaanbod in de gemeente Texel. Toename van het aantal structurele aanvragen heeft als gevolg dat organisaties die al jaren een vaste subsidie krijgen nu worden geconfronteerd met een lagere subsidietoekenning en hierdoor niet meer het gewenste aanbod cq maatschappelijke meerwaarde kunnen leveren voor onze inwoners. Gevraagd wordt het subsidieplafond structureel te verhogen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 11.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	Het subsidieplafond Mens en Maatschappij structureel te verhogen met € 11.000.		

Voorstel 2024-604	Ophoging uren teamleider sociaal team		
Doelenboom	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen		
Motivatie	Argument: hogere caseload sociaal team door oa maatregelen van het rijk (bijvoorbeeld energiearmoede uitkeringen, leefgeld vluchtelingen), daardoor meer (tijdelijke) medewerkers sociaal team en meer wisselingen van de wacht door arbeidsmarkt dat in beweging is.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 12.500	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	12.500 structureel		

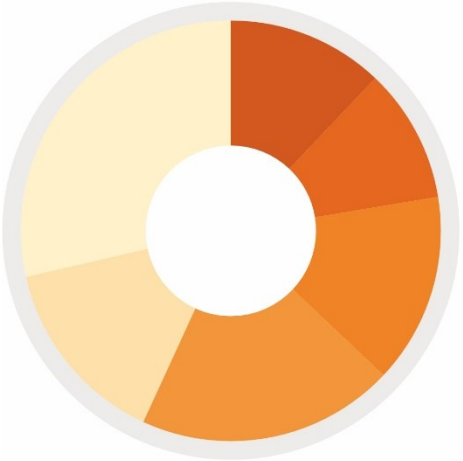
Voorstel 2024-605	Jongerenwerk extra inzetten en bestendigen		
Doelenboom	6.72a Jeugdhulp begeleiding		
Motivatie	We willen extra inzetten op het jongerenwerk op Texel en deze bestendigen. Young 4 Ever heeft de afgelopen jaren met incidentele middelen extra ingezet op online jongerenwerk en de psychische gezondheid van jongeren. Dat gaat goed en is nog steeds hard nodig. Dat willen we bestendigen met de inzet van structurele gelden. Daarnaast willen we extra uren inzetten op preventie van problemen, mentale gezondheid, verbreding van de doelgroep en het vergroten van het bereik in de buitendorpen door extra formatie voor professioneel jongerenwerk mogelijk te maken. In 2023 voeren we gesprekken met Young 4 Ever om nadere afspraken te maken over invulling en leggen we de afspraken vast in een nieuw BCF-contract.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 150.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	Voor het bestendigen van het huidige jongerenwerk, het structureel maken van de incidentele subsidies hebben we € 60.000 nodig. Voor de extra inzet van professioneel jongerenwerk, vragen we een bedrag van € 90.000 structureel.		

Investeringsvoorstel 2024-606	Realisatie Jongeren Ontmoetingsplek	
Motivatie	Wegens de bouw van de sporthal in 2018 is de JOP aan de Emmalaan tijdelijk weggehaald en na realisatie van de sporthal weer teruggeplaatst. Uiteindelijk is in 2021 besloten om de JOP helemaal weg te halen wegens geluidsoverlast. Ook was deze kwalitatief niet meer op orde. Vanuit onderzoek door Young 4 Ever blijkt dat er nog altijd behoefte is aan een JOP. De jongeren op Texel willen erg graag een nieuwe JOP waar ze hun verantwoordelijkheidsgevoel kunnen bevorderen, waar participatiemogelijkheden zijn en jongeren elkaar kunnen ontmoeten. Samen met Young 4 Ever en politie is een plan van aanpak opgesteld waarmee rekening is gehouden met ervaringen van verschillende JOP's elders in het land. Young 4 Ever voorziet op het sociale toezicht en de politie op handhaving. Het voorstel is om in 2024 een JOP-voorziening te realiseren op het grasveld ter hoogte van het parkeerterrein bij de sporthal aan de Emmalaan.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 30.000	Begroting 2024
Toelichting financieel	Er is € 30.000 nodig voor de realisatie van een Jongeren Ontmoetingsplaats op Texel. De afschrijftermijn is 10 jaar.	

PROGRAMMA 6

ZORG VOOR ELKAAR

- **2.067** Samenkracht en burgerparticipatie
- **1.782** Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
- **2.501** Inkomensregelingen en arbeidsparticipatie
- **3.395** WMO
- **2.511** Jeugdhulp-zorg
- **4.876** Totaal lasten Leer-Werkbedrijf De Bolder

17.132 Totale lasten programma 6

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Samenkracht en burgerparticipatie	1.441	5.367	6.691	2.067
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.930	2.499	2.585	1.782
Inkomensregelingen	3.940	3.690	2.803	2.806
WSW en beschut werk	2.794	2.623	2.359	2.367
Arbeidsparticipatie	274	269	196	210
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	570	507	561	561
Hulp bij het huishouden (WMO)	1.181	1.056	1.249	1.249
Begeleiding (WMO)	1.190	1.003	818	818
Dagbesteding (WMO)	0	0	421	421
Overige maatwerkarrangementen (WMO)	268	301	328	346
Jeugdhulp begeleiding	2.847	2.582	362	422
Jeugdhulp behandeling	0	0	107	107
Jeugdhulp dagbesteding	0	0	134	134
Jeugdhulp zonder verblijf overig	8	0	84	84
Pleegzorg	0	0	359	359
Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	294	294
Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	150	150
Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	634	634
Jeugdreclassering	0	0	39	39
Jeugdbescherming	186	167	288	288
Totaal lasten programma 6	16.628	20.063	20.461	15.137
Totaal lasten Leer-Werkbedrijf De Bolder	4.491	4.534	4.964	4.876
Totaal programma 2 incl. Leer-Werkbedrijf De Bolder	21.119	24.597	25.425	20.013
Eliminatie participatiebudget WSW	-2.720	-2.835	-2.887	-2.882
Totaal lasten programma 6	**18.399**	**21.762**	**22.538**	**17.131**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Samenkracht en burgerparticipatie	8	3.842	5.010	69
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	6	112	0	0
Inkomensregelingen	2.809	1.863	1.820	1.868
WSW en beschut werk	296	237	65	65
Arbeidsparticipatie	0	103	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	105	77	108	108
Totaal baten programma 6	3.224	6.233	7.004	2.111
Totaal baten Leer-Werkbedrijf De Bolder	4.491	4.534	4.964	4.876
Totaal programma 6 incl. Leer-Werkbedrijf De Bolder	7.715	10.767	11.968	6.987
Eliminatie participatiebudget WSW	-2.720	-2.835	-2.887	-2.882
Totaal baten programma 6	4.995	7.932	9.081	4.105

Saldo	**-13.404**	**-13.830**	**-13.457**	**-13.026**

PROGRAMMA 7

VOLKSGEZONDHEID, DUURZAAM EN SCHOON

1. Energie besparen en duurzaam opwekken
2. Kennis bundelen op Texel voor innovaties
3. Afval verder scheiden

Wat willen we bereiken?

De energietransitie is in volle gang. We houden een burgerberaad om erachter te komen hoe de Texelaars hier invulling aan willen geven. We zetten in op zonne-energie op grote daken en parkeerterreinen en staan open voor nieuwe mogelijkheden zoals getijde-energie. We stimuleren energiebesparing door het verduurzamen van woningen en andere panden.
Ook spelen we in op de klimaatverandering door onze openbare ruimte hierop aan te passen.
We streven naar een circulaire economie. De ambitie is van afval naar grondstof zodat grondstoffen worden hergebruikt in plaats van verbrand.

Waar hebben we al op ingezet?

We willen weten wat de inwoners vinden van de uitdagingen op het gebied van klimaat en energie. Daarom organiseren we een burgerberaad rond dit thema. We richten ons vooral op isolatie van woningen en duurzame opwek op daken en parkeerterreinen.

We houden bij de inrichting van de openbare ruimte rekening met de gevolgen van klimaatverandering. Ook passen we verschillende beplantingen toe voor het vergroten van de biodiversiteit. Om minder uitstoot te realiseren letten we op het anders prioriteren van auto's bij het inrichten van de leefomgeving en breiden het aantal laadpalen voor elektrische auto's in de openbare ruimte uit.

Waar zetten we extra op in?

Voor de energietransitie richten we ons meer op de bedrijven op Texel. Ook geven we het goede voorbeeld door onze gebouwen te verduurzamen zodat we in 2035 aardgasvrij zijn. Voor onze inwoners starten we een subsidieregeling voor het verduurzamen van woningen en ontzorgen/financieren we energiebesparende maatregelen om energiearmoede tegen te gaan. Ook gaan we met Woontij in gesprek over de prestatieafspraken inzake de verduurzaming van woningen.
We stellen het eiland beschikbaar voor initiatieven die bijdragen aan een zelfvoorzienend, zelfstandig en duurzaam eiland. We gebruiken daarbij de kennis van inwoners en ondernemers, zoals TOP en Texelenergie. Samen met netbeheerder Liander, de provincie en belangrijke afnemers op het eiland zetten we ons in om problemen met het elektriciteitsnet zoveel mogelijk op te lossen en te voorkomen.

We voeren het in 2024 op te stellen nieuwe recycleplan uit. De afvalinzameling richten we op het gebruik van afvalstromen als grondstof voor nieuwe producten. Ook onze eigen organisatie draagt bij aan de circulaire economie door uitvoering te geven aan Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Inkopen (MVOI).

We starten met de uitvoering van het Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie. Zo houden we nog meer rekening met de gevolgen van klimaatverandering.

Inventarisatie voorstellen:

- financiële middelen brede SPUK sport, bewegen en cultuur, gezondheidsbevordering en sociale basis;
- begroting Omgevingsdienst NHN aanpassen;
- accounthouder Omgevingsdienst NHN detacheren;
- uitvoering milieutaken bekostigen;
- circulaire economie en stikstofaanpak;
- duurzaamheidsbeleid versneld uitvoeren;
- *ondergrondse afvalcontainers zwerfafval aanschaffen en plaatsen;
- pick-Up pompenonderhoud aanschaffen.

(*Voorstellen komen uit de perspectiefnota)

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland	7.3 Afval	Transport en verwerking huishoudelijk afval Grondstoffenscheiding Beheer afvalbrengstation
Omgevingsdienst Noord Holland Noord	7.4 Milieubeheer	Toezicht en handhavingstaken milieu
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	0.1 Bestuur	Samenwerking aan realisatie duurzaamheidsambitie

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2023) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
7.Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	2018	-	172
				2019	221	163
				2020	236	170
				2021	231	169
7.Volksgezondheid en Milieu	Bekende hernieuwbare energie	%	Waarstaatjegemeente.nl	2017	3,2	6,9
				2018	4,1	7,6
				2019	4,9	8,9
				2020	6,5	10,6
				2021	6,7	11,9
7.Volksgezondheid en Milieu	Woningen met zonnepanelen	%	CBS	2018	14	-
				2019	16	12
				2020	20	-
				2021	24	-
				2022	28	-
7.Volksgezondheid en Milieu	(Semi)publieke e-laadpunten	Per 1.000 inwoners	Klimaatmonitor-RWS	November 2022	11,4	6,2
				December 2022	12,3	6,9
				Januari 2023	12,2	7,0
				Februari 2023	13,5	6,9
				Maart 2023	14,1	7,3
7.Volksgezondheid en Milieu	Energielabel woningen	% in 2023	RVO	A++	0,1	0,8
				A+	0,3	1,3
				A	28,0	29,2
				B	15,7	16,6
				C	24,4	25,1
				D	11,7	10,9
				E	5,6	6,5
				F	6,3	4,1
				G	6,9	4,0

B. Lange Termijn Planning

- Recycleplan vaststellen;
- Aanbieden notitie over rioolheffing;
- Oprichten vierjarig subsidiefonds verduurzaming woningen.

C. Voorstellen

Voorstel 2024-701	Financiële middelen Brede SPUK sport, bewegen en cultuur, gezondheidsbevordering en sociale basis		
Doelenboom	7.1 Volksgezondheid		
Motivatie	Het Rijk heeft besloten om op lokaal niveau de integraliteit op het thema gezondheid extra te willen stimuleren. Daarom zijn een aantal uitkeringen gebundeld tot een regeling. De gemeente Texel heeft deze regeling aangevraagd en voor 2023-2026 gelabeld budget ontvangen om op 15 thema's de inzet te versterken, bestendigen en/of vergroten. Het voorstel is om de middelen voor 2024-2026 als incidentele middelen in de programmabegroting op te nemen. Het gaat om de volgende bedragen: 2024: € 232.599,- 2025: € 232.599,- 2026: € 184.396,- Invulling over de activiteiten waar de middelen voor ingezet worden, wordt opgenomen in de nieuwe uitvoeringsprogramma's sociaal domein die begin 2024 aan de raad worden voorgelegd.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 232.599	Incidenteel	Dekking Brede Spuk regeling 2024-2025-2026
Toelichting financieel	Incidenteel inkomsten voor de versterking, bestendiging en/of vergroting van 15 thema's op het gebied van sport, bewegen en cultuur, gezondheidsbevordering en sociale basis á € 232.599,- voor 2024, € 232.599,- voor 2025 en € 184.396,- voor 2026.		

Voorstel 2024-702	Begroting omgevingsdienst NHN aanpassen		
Doelenboom	7.4 Milieubeheer		
Motivatie	Voor de begroting 2024 van de OD-NHN is de Texelse bijdrage vastgesteld op € 631.000. Deze begroting is door het Algemeen Bestuur van de OD-NHN vastgesteld op 13 september 2023. De begroting is behandeld in de gemeenteraad van juni 2023. Voorgesteld was om een negatieve zienswijze in te dienen, omdat de stukken te laat waren aangeleverd. De begroting is ongewijzigd vastgesteld, dit betekent dat onze begroting aangepast moet worden.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 115.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	€ 115.000 structurele verhoging,		

Voorstel 2024-703	Accounthouder OD-NHN detacheren		
Doelenboom	7.4 Milieubeheer		
Motivatie	De taken in het kader van het accounthouderschap OD-NHN zijn gedetacheerd aan de gemeente Den Helder. Prioritering van de werkzaamheden in relatie tot de beperkte capaciteit, liggen hieraan ten grondslag. De vergoeding aan de gemeente Den Helder dient nog begroot te worden.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 8.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	De vergoeding voor de inhuur accounthouderschap van Den Helder is € 8.000		

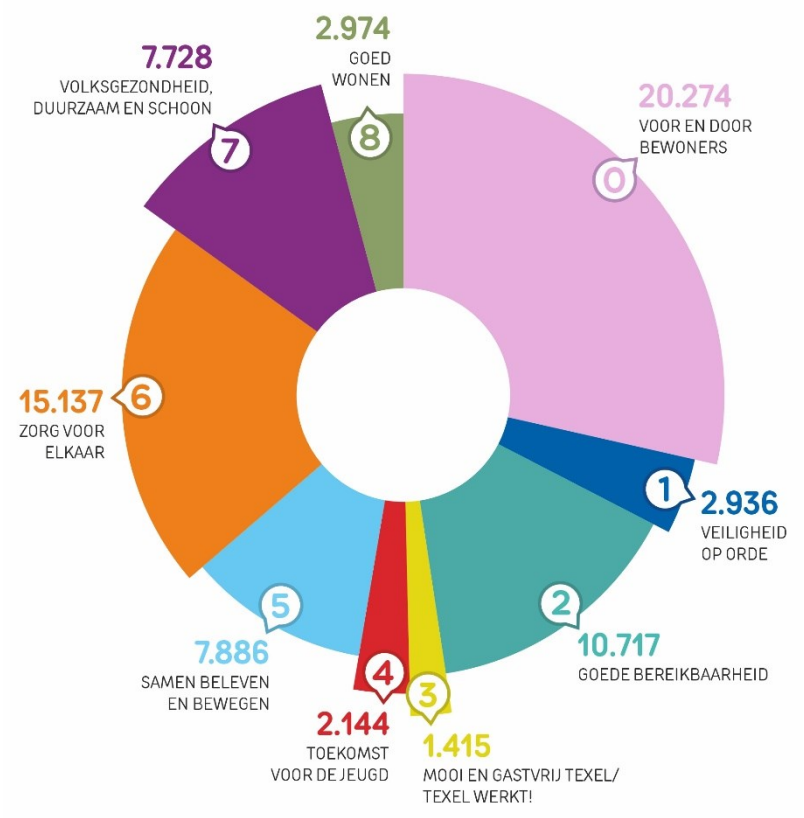
Voorstel 2024-704	Uitvoering milieutaken bekostigen		
Doelenboom	7.4 Milieubeheer		
Motivatie	Op om een effectieve manier uitvoering te geven aan de wettelijke milieutaken, hebben we externe ondersteuning nodig. Dit gaat om berekeningen en beoordelingen (Stikstof, Wnb, etc.) bij vergunningverlening. Hiermee kunnen we als gemeente op het gebied van snel ontwikkelende milieuwetgeving beschikken over de benodigde expertise en menskracht om deze toetsing en aanvullende advisering uit te voeren. Bij deze werkzaamheden is jaarlijks € 57.000 gemoeid.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 57.000	Structureel	Begroting 2024 e.v.
Toelichting financieel	€ 57.000 structureel		

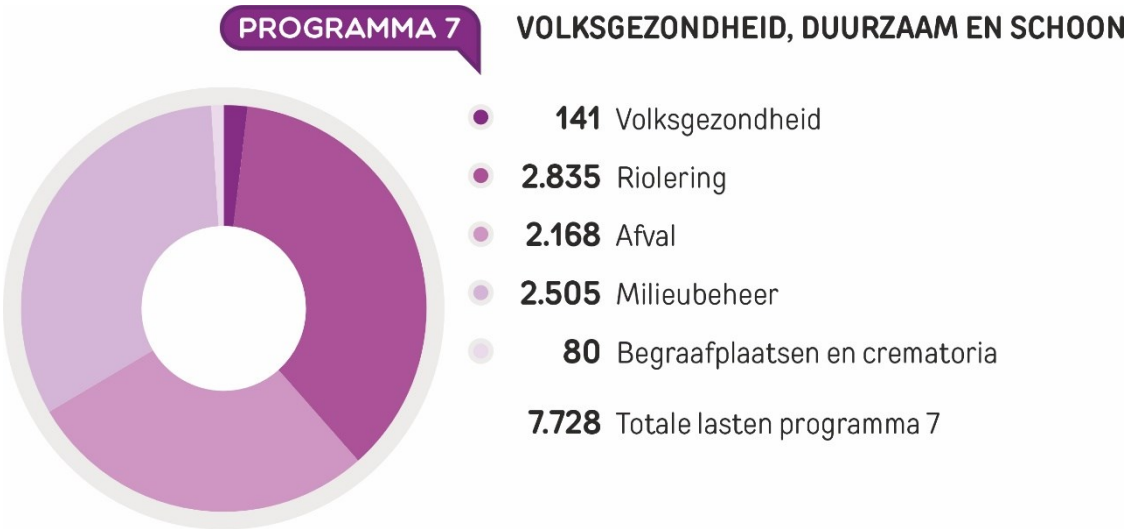
Voorstel 2024-705	Circulaire economie en strikstofaanpak		
Doelenboom	7.4 Milieubeheer		
Motivatie	Wij streven ernaar om uiterlijk in 2050 volledig circulair te zijn. Dit past binnen het rijksbeleid. Om dit te bereiken zullen er in 2024 een aantal onderzoeken moeten worden uitgevoerd om te kijken langs welke weg deze ambitie gerealiseerd kan worden. Ook dient onderzocht te worden welke projecten/acties voor onze gemeente het beste passen om de gewenste circulariteit te realiseren. Hier ligt ook een kans voor de aanpak van de stikstof problematiek, door in gezamenlijkheid met de betrokken sectoren te onderzoeken welke circulaire initiatieven op Texel en passend bij Texel mogelijk zijn en direct een bijdrage zullen leveren aan de vermindering van de stikstof.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 80.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	€ 80.000 incidenteel, verdeeld over € 50.000 voor circulariteit - breed en € 30.000 voor de stikstofaanpak.		

Voorstel 2024-706	Duurzaamheidsbeleid versneld uitvoeren		
Doelenboom	7.4 Milieubeheer		
Motivatie	Voor het versnellen van de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid zijn middelen nodig. Hiertoe wordt € 100.000 vrijgemaakt uit de reserve Uitvoeringsprogramma Energie voor Texel conform de nota reserves en bestemmingen. Het geld is ondermeer bestemd voor het bieden van ondersteuning aan bedrijven om te voldoen aan de energiebespaarplicht en aan het verduurzamen van bedrijventerreinen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 100.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	€100.000 vrijmaken uit de reserve Uitvoeringsprogramma energie voor Texel, conform nota reserves en voorzieningen, deze is dan op.		

Investeringsvoorstel 2024-707	Pick-Up pompenonderhoud aanschaffen	
Motivatie	De Pick-Up is aan vervanging toe. Vanwege de uitvoering van de taken is in plaats van een pick-up een 'lichte' vrachtauto benodigd. Voor het onderhoud aan de rioolgemalen is voldoet de huidige pick-up wagen niet. Door het aanschaffen van een lichte vrachtwagen voldoen we aan de maximale beladingseisen die gelden.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 33.000	Begroting 2024
Toelichting financieel	De bestaande Pick-Up is aan het einde van zijn technisch levensduur. Er is dekking aanwezig voor € 67.000, beschikbaar gesteld via de programmabegroting van 2023.Via dit voorstel vragen wij het budget te verhogen naar € 100.000.	

Investeringsvoorstel 2024-708	Ondergrondse afvalcontainers zwerfafval aanschaffen en plaatsen	
Motivatie	Persafvalcontainers voor zwerfafval dragen bij aan een duurzame afvalinzameling door extra capaciteit en er zijn minder transportbewegingen nodig. Ze zijn beter zichtaar, strategisch te plaatsen en effectief te legen. Uiteindelijk worden de ondergrondse havenpaaltjes vervangen. Het voorstel is om in 2024 op diverse plekken in de dorpen containers aan te brengen.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 100.000	Riool/Afvalstoffenheffing
Toelichting financieel	De containers worden in 10 jaar afgeschreven.	

2.974
GOED WONEN
8
7.728
VOLKSGEZONDHEID, DUURZAAM EN SCHOON
7
20.274
VOOR EN DOOR BEWONERS
0
15.137
ZORG VOOR ELKAAR
6
1
2.936
VEILIGHEID OP ORDE
2
10.717
GOEDE BEREIKBAARHEID
5
7.886
SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN
4
2.144
TOEKOMST VOOR DE JEUGD
3
1.415
MOOI EN GASTVRIJ TEXEL/ TEXEL WERKT!

PROGRAMMA 7
VOLKSGEZONDHEID, DUURZAAM EN SCHOON
141 Volksgezondheid
2.835 Riolering
2.168 Afval
2.505 Milieubeheer
80 Begraafplaatsen en crematoria
7.728 Totale lasten programma 7

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Volksgezondheid	17	0	50	141
Riolering	2.797	3.013	2.898	2.835
Afval	2.178	2.062	2.145	2.168
Milieubeheer	980	1.200	2.181	2.505
Begraafplaatsen en crematoria	84	93	79	80
Totaal lasten programma 7	**6.057**	**6.369**	**7.353**	**7.728**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Volksgezondheid	0	0	0	93
Riolering	3.574	3.654	3.553	3.673
Afval	2.580	2.393	2.523	2.558
Milieubeheer	-48	509	4	4
Begraafplaatsen en crematoria	59	52	67	69
Totaal baten programma 7	**6.165**	**6.608**	**6.147**	**6.397**

Saldo	**108**	**239**	**-1.206**	**-1.331**

PROGRAMMA 8

GOED WONEN

1. Versnellen woningbouw
2. Transformatie vrijkomende schoollocaties

Wat willen we bereiken?

Voor dit programma betekent dat we een toereikend en gevarieerd woningaanbod voor onze inwoners willen realiseren. Dat betekent met name meer sociale huur- en middenhuurwoningen. Bouwplannen realiseren kost tijd. Daarom wordt er ook ingezet worden op zeer snelle realisatie van een groot aantal tijdelijke woningen. We willen dat betaalbare huur- en koopwoningen ook in de toekomst betaalbaar blijven.

Waar hebben we al op ingezet?

Wonen en gebiedsontwikkeling

We hebben een status aparte voor Texel in de regio. Deze status is verwerkt in het Kwalitatief Woningbouwprogramma Kop van Noord-Holland 2020-2030 (KWK) met daarbij het Woningbouwprogramma Texel 2020 – 2030.
We hebben prestatieafspraken met Woontij.

Met het besluit 'Versnelling Woningbouw' (2021) heeft de raad ingezet op de versnelde realisatie van 171 woningen (waaronder 87 sociale huurwoningen). Hierbij de locaties De Cocksdorp, Oosterend, Oudeschild, Den Hoorn en Marserf Den Burg. Daarnaast de herontwikkeling van De Akker in Oosterend en de voormalige scholen in Den Burg. In totaal zijn er voor de periode 2022 – 2030 plannen om ca. 700 woningen toe te voegen, waarvan ca. 600 woningen op locaties van de gemeente/Woontij (hierbij is het Project Flexwoningen Marsweg – zie onder bij 'waar zetten we extra op in' - meegenomen).

De huisvestingsverordening is in 2020 geëvalueerd, aangescherpt en uitgebreid om de schaarse woningvoorraad te behouden voor de mensen die hier vanwege een economische of maatschappelijke binding moeten kunnen wonen.

De gemeente faciliteert tijdelijke projecten met flex-woningen voor werknemers, vergunninghouders en spoedzoekers.

Ruimtelijke Ordening

De voorbereiding van de inwerkingtreding van de Omgevingswet (per 1 januari 2024) gaat door. De vaststelling van de Omgevingsvisie zal naar verwachting in de eerste helft 2024 plaatsvinden.

Waar zetten we extra op in?

Wonen en gebiedsontwikkeling

Voor wonen zetten we in 2023 en 2024 extra in op het project Flexwoningen Marsweg. Marsweg Zuid 120 flexwoningen (70 middeldure- en 50 sociale huurwoningen) voor een exploitatieperiode van 40 jaar. Marsweg Noord 102 flexwoningen (sociale huur) voor een exploitatieperiode van 20 jaar. Marsweg Noord. Tijdelijke huisvesting voor starters, vergunninghouders, werknemers. Projecten van maximaal 20 jaar tellen niet mee voor de permanente voorraad.

In 2023 wordt er gestart met een nieuwe Woonvisie. Na vaststelling in 2024 wordt er gestart met de uitvoering van de actiepunten uit deze visie. Onderdeel van deze visie zal onder meer de woning(bouw)behoefte 2030 – 2040 zijn. In 2024 wordt de huisvestingsverordening geëvalueerd en geactualiseerd.

Fysieke Leefomgeving

Het kunnen werken conform de op 1 januari 2024 inwerking tredende Omgevingswet, zal de nodige tijd en aandacht blijven vragen, van medewerkers en bestuur. Cursussen, oefensessies blijven nodig. Ook wordt verder toegewerkt naar een definitief casco van het Omgevingsplan. Met de Omgevingswet gaan taken naar de gemeente over. Dat biedt kansen om bijvoorbeeld milieuregels in het Omgevingsplan af te stemmen op de lokale situatie. Ook voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving rond bodembescherming en -sanering wordt de gemeente bevoegd gezag. De Omgevingsdienst blijft deze diensten uitvoeren.

Begin 2024 zal de Omgevingsvisie worden opgeleverd. Actualisatie van het vastgesteld beleid en de (Texelse en lokale) kernwaarden vormen hiervan het fundament.

In 2024 wordt ook het zendmastenbeleid geactualiseerd. Mobiele netwerken zijn van essentieel belang om hulpdiensten tijdig te kunnen bereiken. Mobiele communicatie is tegenwoordig een maatschappelijke basisbehoefte. Bij plaatsing van zendmasten vindt een afweging plaats van mobiele dekking en kwaliteit van de omgeving/ landschappelijke inpassing. Voor een goede mobiele dekking en een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (onder de Omgevingswet), is het noodzakelijk zendmasten beleid te hebben.

Ook wordt in 2024 het welstandsbeleid geactualiseerd, om ruimtelijke ontwikkelingen beter vorm te geven. De inhoud van de Omgevingsvisie vormt hiervoor belangrijke input, zeker rondom de verankering van de Texelse kernwaarden.

Inventarisatie voorstellen:

- evalueren en actualiseren huisvestingsverordening.

(*Voorstellen komen uit de perspectiefnota)

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	8.1 Ruimtelijke ordening	Adviseert bij ruimtelijke plannen. Werkt aan invoering Omgevingswet, samen met GGD en Veiligheidsregio
Veiligheidsregio	8.1 Ruimtelijke ordening	Adviseert bij ruimtelijke plannen. Werkt aan invoering Omgevingswet, samen met GGD en Veiligheidsregio
GGD	8.1 Ruimtelijke ordening	Adviseert bij ruimtelijke plannen. Werkt aan invoering Omgevingswet, samen met GGD en Veiligheidsregio
GR De Waddeneilanden	8.1 Ruimtelijke ordening 8.3 Wonen en bouwen	Samenwerken op het vlak van de Omgevingswet en het Uitvoeringsprogramma Agenda voor het Waddengebied. Regiodeal Leefbaarheid. Er wordt samengewerkt aan de leefbaarheid op de eilanden, met name als dat aan de orde is bij de ontwikkeling en toepassing van beleid van andere overheden.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2023) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
8.Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	2021	306	290
				2022	328	317
				2023	372	369
8.Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Texel in cijfers	2019	8,6	9,2
				2020	18,2	8,8
				2021	11,1	8,9
8.Vhrosv	Demografische druk	%	CBS	2020	79,0	69,6
				2021	79,7	69,8
				2022	80,3	70,0
8.Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	2020	590	700
				2021	616	733
				2022	632	823
8.Vhros	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	2020	706	773
				2021	742	810
				2022	759	905

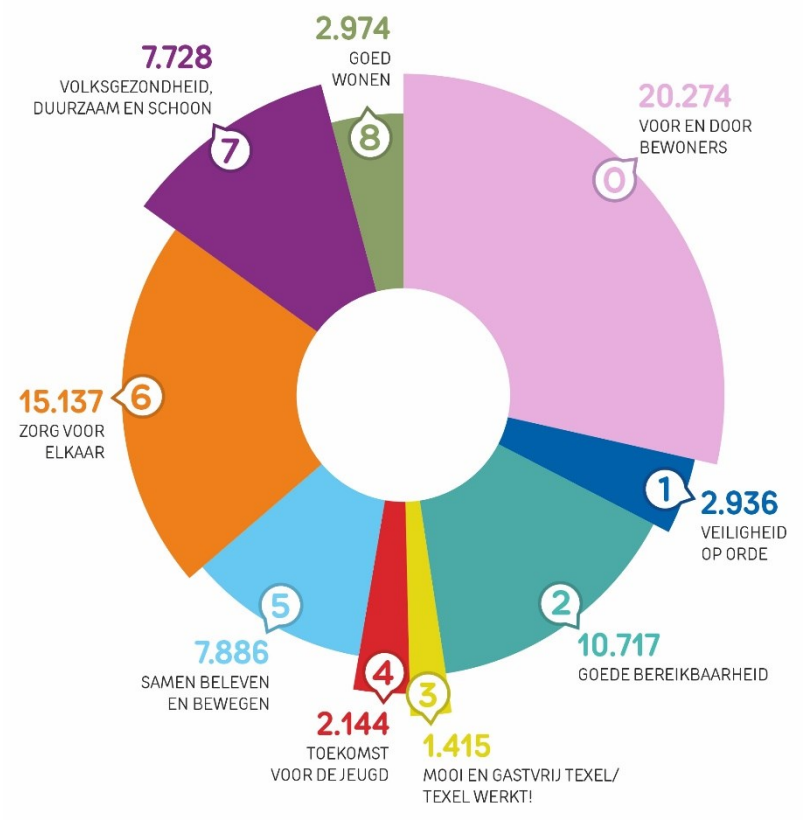
B. Lange Termijn Planning

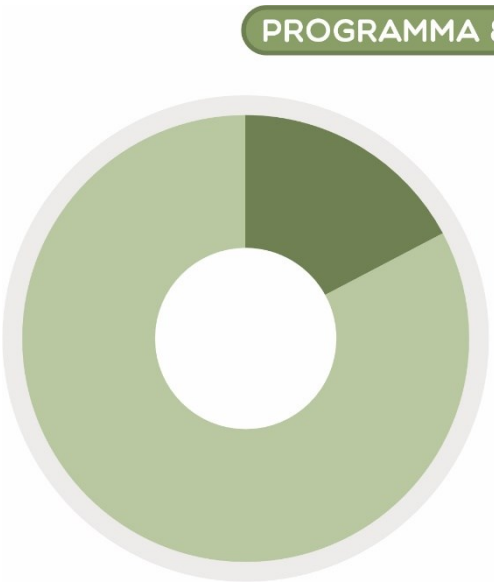
Goed wonen

- Motie Koophuizen betaalbaar maken houden (keuze voor koopgarant of een vergelijkbare regeling);
- Motie betaalbare koopwoningen (voorstel over mogelijkheden betaalbaar maken en houden woningen);
- Ontwikkeling Groene-plaats fase 2;
- Evaluatie huisvestingsverordening;
- Locatie d'Ouwe Ulo – programma en exploitatie;
- Woningbouwlocatie Tuunen II (70 middeldure huur en 50 sociale huur);
- Motie Voors en tegens woningsplitsing in kaart brengen;
- Onderzoek opties actieve grondaankoop;
- Woonvisie 2024 opstellen;
- Inventarisatie snipperlocaties gemeentegrond kleinschalige CPO;
- Realisatie ca. 100 flexwoningen (sociale huur) voor 15 tot 20 jaar;
- Voorontwerp herinrichting van het IJsbaanterrein Den Burg;
- De nieuwe Omgevingswet zorgvuldig en evenwichtig invoeren;
- Kunnen wijzigen Omgevingsplan;
- Opleveren Omgevingsvisie Texel 2050;
- Vanuit de visie toewerken naar (uitvoerings)programma's;
- Zendmastenbeleid actualiseren;
- Diverse buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's);
- Actualiseren Welstandbeleid inclusief nota Omgevingskwaliteit.

C. Voorstellen

Voorstel 2024-801	Evalueren en actualiseren huisvestingsverordening		
Doelenboom	8.3 Wonen en bouwen		
Motivatie	Halverwege de raadsperiode hebben we in beeld of de huisvestingsverordening succesvol is in het beschermen van de Texelse woningmarkt door middel van de huisvestingsverordening. De gemeentelijke Huisvestingsverordening heeft van rechtswege een geldigheid van 4 jaar. Medio 2024 zal de verordening niet meer geldig zijn. In 2024 willen we onderzoeken of deze verordening opnieuw moet worden vastgesteld. Daarvoor hebben we externe inhuur nodig voor o.a. een juridische toets (nieuwe wetgeving) en extern advies voor de data-analyse van de afgelopen 4 jaren en een extrapolatie naar de toekomst.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 30.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	Kosten voor onderzoek, juridische toets en data-analyse.		

PROGRAMMA 8

GOED WONEN

512	Ruimte en leefomgeving
2.462	Wonen en bouwen
2.974	Totale lasten programma 8

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Ruimte en leefomgeving	641	511	417	512
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.858	3.381	0	0
Wonen en bouwen	1.901	1.850	3.270	2.462
Totaal lasten programma 8	**5.400**	**5.741**	**3.686**	**2.974**

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.286	1.631	0	0
Wonen en bouwen	1.535	905	1.123	1.156
Totaal baten programma 8	**2.820**	**2.537**	**1.123**	**1.156**

Saldo	**-2.580**	**-3.204**	**-2.563**	**-1.818**

4B - Financiële vertaling voorstellen

Nummer	Voorstel	Incidenteel	Structureel	Opmerkingen
	Programma 0			
001	Een hogere bijdrage aan de rekenkamercommissie De Waddeneilanden		4.634	Dekking begroting 2024 e.v.
002	Financiele consequenties Strategische Personeels Planning (SPP)		236.000	Dekking begroting 2024 e.v.
003	Extra Informatie-adviseur aanstellen		106.000	Dekking begroting 2024 e.v.
004	Trainee voor iedere afdeling		140.000	Dekking begroting 2024 e.v.
	Programma 1			
101	Handhavingsjurist voor 2024 inhuren	100.000		Begroting 2024
	Programma 2			
201	Bermverharding aanbrengen/vervangen	366.400		Begroting 2024
202	Straatmeubilair vervangen	170.000 -170.000		Begroting 2024 Reeds structureel opgenomen (besloten bij begroting 2019)
203	Mobiliteitsvisie Texel 2024 opstellen	50.000		Begroting 2024
204	Reguliere budgetten voorbereiding wegen en klein onderhoud verhogen		24.000 30.000	Dekking begroting 2024 e.v.
205	Parkeerterrein Stappeland herinrichten	100.000		Begroting 2024
206	De mogelijkheden van veilig nachtvervoer tussen de dorpen onderzoeken	50.000		Begroting 2024
	Programma 3			
301	Nieuwe ronde Leader subsidie		20.000	Van 2024 t/m 2028 Begroting 2024 e.v.
302	Co-financiering ontwikkelingslijnen VisserijOntwikkelPlan (VOP)	2.000.000		Begroting 2024
303	Texel innovatief proefeiland	100.000		Begroting 2024
304	Kenniswerkplaats Texel		35.000	Dekking begroting 2024 - 2028

Nummer	Voorstel	Incidenteel	Structureel	Opmerkingen
	Programma 4			
401	Gemeentelijk bijdrage onderhoudsvoorziening OSG De Hogeberg		67.250	Dekking begroting 2024 e.v.
402	Planvorming onderwijshuisvesting (verduurzaming en modernisering) scholen buitendorpen	50.000		Begroting 2024
	Programma 5			
501	Structurele bijdrage ronde om Texel		10.000	Dekking begroting 2024 e.v.
502	Aanpassen onderhoudsbudget atletiekbaan		8.500	Dekking begroting 2024 e.v.
503	Onderzoek naar gebruiksmogelijkheden Sportpark-Den Burg-Zuid	30.000		Begroting 2024
504	Subsidie Stichting Texel CultuurEiland	15.000 15.000		Begroting 2024 Begroting 2025
505	Muziek in de klas blijven financieren		35.000	Dekking begroting 2024 e.v.
506	Budget Monumententoezicht verhogen		15.000	Dekking begroting 2024 e.v.
507	Risico Inventarisatie strandbewaking uitvoeren	17.500		Begroting 2024
508	Groenvoorzieningen vervangen	75.000 -75.000		Begroting 2024 Reeds structureel opgenomen (besloten bij begroting 2019)
509	Groen beleid	35.000		Begroting 2024
	Programma 6			
601	Budget jongerenparticipatie uitvoeren	5.000		Begroting 2024
602	BCF Texels Welzijn	15.000 10.000	110.000	Dekking begroting 2024 e.v.
603	Structurele verhoging subsidieplafond mens en maatschappij		11.000	Dekking begroting 2024 e.v.
604	Ophoging uren teamleider sociaal team		12.500	Dekking begroting 2024 e.v.
605	Jongerenwerk extra inzetten en bestendigen		150.000	Dekking begroting 2024 e.v.

	Programma 7			
701	Financiële middelen Brede SPUK sport, bewegen en cultuur, gezondheidsbevordering en sociale basis	232.599 -232.599		Dekking Brede Spuk regeling 2024-2025-2026
702	Begroting omgevingsdienst NHN aanpassen		115.000	Dekking begroting 2024 e.v.
703	Accounthouder OD-NHN detacheren		8.000	Dekking begroting 2024 e.v.
704	Uitvoering milieutaken bekostigen		57.000	Dekking begroting 2024 e.v.
705	Circulaire Economie en Stikstofaanpak	80.000		Begroting 2024
706	Duurzaamheidsbeleid versneld uitvoeren	100.000 -100.000		Dekking reserve Uitvoeringsprogramma Energie voor Texel
	Programma 8			
801	Evalueren en actualiseren huisvestingsverordening	30.000		Begroting 2024
Totaal		**3.068.900**	**1.194.884**	

Hoofdstuk 5 - Investeringsplan 2024-2027

5A - Nieuwe investeringen

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW	Exploitatie / onderhoud excl. BTW	Afschrijving termijn	Kapitaallasten netto investering
005	8 koffiemachines vervangen	22.000		6	4.547
207	Verlengde fietspad PHZD aanleggen	300.000		40	19.500
208	Diverse wegen rehabiliteren 2024	2.071.250		40	134.631
209	Redoute reconstrueren	1.100.000		40	71.500
210	Aanleggen openbare verlichtingsnetten Oudeschild	245.000		40	15.925
211	Bestrating Kantoorstraat vervangen	100.000		40	6.500
212	Stratenmakersauto vervangen	115.000		10	16.100
213	Fietspad Bosrandweg en Rozendijk verbreden	3.800.000		40	247.000
214	Gehele Boodtlaan reconstrueren	725.450		40	47.154
215	Investeringen Haven 2024 Dekking reserve haven onderhoud >5 jaar	4.950.000		50	297.000 -297.000
510	Robotmaaier voetbalveld De Koog aanschaffen	12.500	500	6	2.583
511	Pannakooi nabij Skool in Den Burg realiseren Bestrating	58.000 58.000	500	15 40	6.187 3.770
512	Parkeerterreinen strandslagen reconstrueren	460.000		40	29.900
513	Pick up 4x4 strandbeheer aanschaffen	10.000		8	1.650
514	Voormalige ijsbaan in Den Burg herinrichten	1.400.000	15.000	15	149.333
606	Realisatie Jongeren Ontmoetingsplek	30.000		10	4.200
707	Pick-Up pompenonderhoud aanschaffen	33.000		10	4.620
708	Ondergrondse afvalcontainers zwerfafval aanschaffen en plaatsen Dekking riool/afvalstoffenheffing	100.000		10	14.000 -14.000
Dekking kapitaallasten beschikbaar via begroting					**-/-29.000**
Totaal		**15.590.200**	**16.000**		**752.101**
In de MJB is structureel een bedrag van € 752.101 opgenomen bestaande uit: € 16.000 exploitatie/onderhoud en € 736.101 voor kapitaallasten.					

5B - Vervangingsinvesteringen

Investeringsplan 2024 - Vervanging

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW	Afschrijvingstermijn	Exploitatie/onderhoud excl. BTW
	Gemeente Texel			
1	Modules burgerzaken GBA	40.000	8	
2	Vervangen i&a programmatuur + apparatuur (Inrichten van vergaderruimten en vervangen huidige apparatuur)	30.000	4	
3	Clientvolgsysteem soc.team	30.000	8	
4	Camera's raadzaal, audio/microfoons	55.000	6	
5	Multimedia raadszaal e.a. vervangen	70.000	6	
6	Vervangen stratenmaker auto 46bfj2	85.000	10	Meerkosten door sterke invloed corona pandemie op de automotive industrie, zie voorstel 2024-212
	Totaal	**310.000**		

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW	Afschrijvingstermijn	Exploitatie/onderhoud excl. BTW
	De Bolder			
1	Vervanging overige productiemiddelen	130.000	10	
	Totaal	**130.000**		

Toelichting op investeringsplan 2024 - Vervanging

Nr.	Gemeente Texel
6	De stratenmaker auto is afgeschreven en moet vervangen worden. Door diverse oorzaken hebben we te maken met forse prijsstijgingen waardoor het budget niet meer toereikend is. Zie voorstel 2024-212.

Investeringsplan 2025

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW vervanging
1	Maaimachine Holder	82.000
	Totaal	**82.000**

Investeringsplan 2026

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW vervanging
1	Klepelmaaier Ransomes	130.000
2	Houtversnipperaar (790056 doorgeschoven 2019)	
	Totaal	**130.000**

Investeringsplan 2027

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW vervanging
1	lasapparaat	
	Totaal	

Hoofdstuk 6 - Verloop reserves en voorzieningen

Hieronder wordt het verloop van de saldi van de reserves en voorzieningen van de gemeente Texel en het Leer-Werkbedrijf De Bolder weergegeven. Daar waar geen zicht is op toekomstige mutaties wordt ervan uitgegaan dat er geen mutaties plaatsvinden, en daar waar er wel enig zicht op is wordt een schatting gemaakt. Het saldo per 01-01-2023 is inclusief resultaatbestemming 2022 (€ 3.872.618 naar algemene reserve en € 1.437.806 overheveling budgetten). Het saldo van de algemene reserve is inclusief alle raadsbesluiten tot en met september 2023

Voor nadere informatie over het reserveringsbeleid wordt verwezen naar de Nota reserves en voorzieningen 2022

(bedragen x € 1.000)

Progr.	Reserves	Saldo 01-01-23	Prognose 01-01-24	Mutatie 2024 str.	Mutatie 2024 inc.	2025 01-01	2026 01-01	2027 01/01
0	Algemene reserve	18.346	10.618	1.919	-3.069	9.468	8.918	8.918
	Reserves de Bolder	1.294	1.169	-84	-253	832	471	4
	Totaal algemene reserve	19.640						
0	Budgetten vorig jaar	3.017	0	0	1.500	1.500	1.500	1.500
2	Haven Oudeschild (frictie, personeel, onderhoud <5jaar, onderhoud > 5jaar en egalisatie en dekking kapitaallasten)	19.147	18.763	-682	0	18.081	17.399	16.718
4	Onderhoud scholen rationeel gebouwenbeheer	796	796	0	0	796	796	796
5	Combinatiefunctieregeling	155	155	0	0	155	155	155
6	Kunst in openbare ruimte	43	43	0	-43	0	0	0
6	Gemeentelijke monumenten	74	74	0	0	74	74	74
6	Gemeentelijke schapenboeten	168	168	0	0	168	168	168
7	Uitvoeringsprogramma 'Energie voor Texel'	100	100	0	-100	0	0	0
7	Aanpak energiearmoede	175	0	0	0	0	0	0
	Totaal bestemmingsreserves	**23.675**	**20.099**	**-682**	**1.357**	**20.774**	**20.092**	**19.411**
	Totaal reserves	**43.315**	**31.886**	**-1.150**	**-4.092**	**31.074**	**29.481**	**28.333**

(bedragen x € 1.000)

Progr.	Voorzieningen	Saldo 01-01-23	Prognose 01-01-24	Mutatie 2024 str.	Mutatie 2024 inc.	2025 01-01	2026 01-01	2027 01/01
	Rationeel gebouwenbeheer	3.624	3.057	66		3.122	3.197	3.091
	Onderhoudsfonds gebouwen grondzaken	27	38	-26		12	21	30
	Grondexploitatie	4.334	4.585	0	-3.013	1.572	0	0
	Pensioenen en wachtgeld voormalige wethouders	1.980	2.005	25	0	2.030	2.055	2.080
	Verlofsparen	110	130	20	-50	100	70	40
	Egalisatie rioolbeheer	3.241	2.690	-2.245		444	1.896	2.187
	Totaal voorzieningen	**13.316**	**12.505**	**-2.160**	**-3.063**	**7.280**	**7.239**	**7.428**

Hoofdstuk 7 - Paragrafen

Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan worden gebundeld in een kort overzicht.

De programma's gaan over de maatschappelijk te bereiken doelen. De paragrafen geven informatie over de financiële positie op de korte en langere termijn en bedrijfsvoeringaspecten voor de gehele organisatie.

Als er voor een onderwerp een aparte nota bestaat, blijft de paragraaf beperkt tot een korte beschrijving van de stand van zaken. Als een actuele nota ontbreekt is de paragraaf uitgebreider.

De paragrafen zijn:

Paragraaf Verbonden partijen
Paragraaf Weerstandsvermogen
Paragraaf Onderhoud openbare ruimte en gebouwen
Paragraaf Bedrijfsvoering
Paragraaf Grondbeleid
Paragraaf Financiering
Paragraaf Lokale lasten
Paragraaf Overhead

PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN

Waar gaat het over?

In deze paragraaf wordt beleidsinhoudelijke en financiële informatie verstrekt over de verbonden partijen. De algemene visie en het beleid ten aanzien van verbonden partijen zijn opgenomen in de Nota Verbonden Partijen.
Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld. Deze middelen kunnen verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als de financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.

Bestaand beleid

- Nota Verbonden Partijen (2023)
- Plan van Aanpak samenwerkingstrajecten (2012)
- Gemeentelijke vertegenwoordiging verbonden partijen (2022)
- Financiële uitvoeringsregeling gemeenschappelijke regeling (2019)

Trends en ontwikkelingen

- Het bestuurlijk en financieel belang van verbonden partijen is binnen de overheid (en ook voor Texel) de laatste jaren toegenomen en zal naar verwachting blijven groeien.
- Kleinere gemeenten zullen vanwege ontwikkelingen binnen de overheidssector in toenemende mate in samenwerkingsverbanden participeren om de bestuurskracht en uitvoeringskracht te kunnen garanderen.
- Van college en raad wordt in toenemende mate een balans gevraagd tussen ‘loslaten’ en ‘grip hebben op’. Dit vraagt een nauwer samenspel tussen raad, college en ambtelijke organisatie (intern) en de samenwerking met andere gemeenten.

Op basis van de vernieuwing van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en de uitkomsten van onderzoeken naar *Sturing op verbonden partijen* (concern control) en *Informatievoorziening verbonden partijen* (rekenkamercommissie) zijn verbeteringen qua informatievoorziening uitgevoerd in deze paragraaf. Tevens wordt in de programma’s expliciet aangegeven welke verbonden partijen betrokken zijn en voor/binnen welke taakvelden zij actief zijn. Bij beleidsvoorstellen in de programma’s wordt ook vermeld - indien van toepassing - welke verbonden partij betrokken is.

Beleidsdoelstellingen

- Uitvoering geven aan de in 2023 vastgestelde Nota Verbonden Partijen;
- Verbeteren van de informatievoorziening aan de gemeenteraad over de verbonden partijen - met name in relatie tot sturing en toezicht op de uitvoering - conform de uitgangspunten die zijn overeengekomen tussen college en raad.

Totaaloverzicht verbonden partijen gemeente Texel

Informatievoorziening verbonden partijen van college aan de raad

De nota verbonden partijen is in 2023 geactualiseerd en dit heeft als gevolg dat er een aantal veranderingen hebben plaatsgevonden in de verbonden partijen waarmee de Gemeente Texel participeert. De onderstaande verbonden partijen worden opgenomen in de paragraaf verbonden partijen:

Publiekrechtelijke verbonden partijen	• GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord; • GR GGD Hollands Noorden; • GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord; • GR De Waddeneilanden; • GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar; • GR Regionale archeologie West-Friesland; • GR Centrumregeling samenwerking Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Leeuwarden.
Naamloze vennootschappen	• N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland;
Stichtingen	• V.V.V. / Stichting Texel Promotie

Informatievoorziening verbonden partijen van college aan de raad

Op 29 juni 2023 heeft de raad de '*Nota verbonden partijen gemeente Texel 2023*' vastgesteld. Hierin staat dat de gemeenteraad geïnformeerd wordt over verbonden partijen via de Programmabegroting en de Jaarrekening. Dit gebeurt in de paragraaf verbonden partijen.
Artikel 15 (BBV) schrijft voor dat er een lijst van verbonden partijen is opgenomen in de programmabegroting en jaarrekening en dat deze per verbonden partij minimaal de volgende gegevens bevat:
1. de naam en de vestigingsplaats;
2. het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;
3. de veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft;
4. het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
5. het resultaat van de verbonden partij.

Informatie over verbonden partijen

Hierna treft u de beleidsinhoudelijk en financiële informatie per verbonden partij. Een aantal onderdelen is wettelijk verplicht, overige onderdelen zijn opgenomen op basis van de door de raad vastgestelde Nota Verbonden partijen. De informatie is zo actueel mogelijk ingevoerd op basis van beschikbare informatie per verbonden partij.

Samenwerking op het gebied van sociaal domein

De informatie over de regionale samenwerking in het sociaal domein is te vinden in programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde.

Publiekrechtelijk verbonden partijen

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Naam	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	De doelstelling van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) is het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids-)schade bij incidenten. De Veiligheidsregio bereikt dit door het bieden van adequate hulp en door intensief samen te werken met andere betrokken partijen.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het algemeen bestuur.
Bestuurlijk aandeel	In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat het algemeen bestuur ieder jaar in de eerste vergadering of de vergadering na een wijziging van de gemeenschappelijke regeling het aantal stemmen per deelnemer vaststelt. Voor Texel is het aantal stemmen vastgesteld op vier (gemeentelijke bijdrage 3,4% in 2024).
Financieel belang	Totale Begroting 2023 € 73.946.000 Bijdragen gemeenten € 45.745.723
Bijdrage gemeente	Bijdrage 2021: € 1.830.965 Bijdrage 2022: € 1.837.672 Bijdrage 2023: € 1.895.994 Bijdrage 2024: € 1.673.470
Eigen Vermogen	2020: € 8.228.000 2021: € 7.988.000 2022: € 6.756.000
Vreemd vermogen	2020: € 48.257.000 2021: € 38.246.000 2022: € 41.948.000
Solvabiliteitsindex	2020: 14,6% 2021: 17,3% 2022: 13,9%
Financieel resultaat	2020: € 3.425.000 2021: € 3.145.000 2022: € 798.000
Risico's	In verband met Europese wet- en regelgeving is het noodzakelijk om differentiatie aan te brengen tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers van de brandweer, dat tegelijkertijd geen afbreuk doet aan het niveau en kwaliteit van de brandweerzorg. Naar aanleiding daarvan zijn inmiddels diverse onderzoeken gedaan. Het laatste onderzoek vat samen dat het Nederlands stelsel van vrijwillige brandweer grotendeels kan worden gehandhaafd zonder taakdifferentiatie. Voorwaarde hiervoor is dat de rechtspositie van brandweer vrijwilligers expliciet wordt gebaseerd op het concept van vrijwilligheid en het contrast met beroepsbrandweer wordt verscherpt. Daarom moet verplichte beschikbaarheid voor vrijwilligers verdwijnen. Dit betekent onder meer dat er niet meer gewerkt kan worden met consignatie of kazernering. Dit spoor wordt nu verder concreet uitgewerkt. Financieel bestaat het risico dat een Europese rechter de conclusies uit het onderzoek niet volgt, en alsnog een taakdifferentiatie moet worden geïmplementeerd. Dat kan leiden tot een mogelijke verplichting tot betaling minimumloon, pensioen en betaling bij ziekte.

Ontwikkelingen	De Omgevingswet treedt naar alle waarschijnlijkheid op 1 januari 2024 in werking. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, GGD Hollands Noorden en Veiligheidsregio Noord-Holland Noord trekken gezamenlijk op ten behoeve van de gemeenten in de voorbereiding op de nieuwe wet om uiteindelijk een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken. De crisis- en herstelwet (Chw) maakt dit nu al mogelijk, bijvoorbeeld door bestaande regels aan te passen. *Informatieveiligheid en digitale systemen* We worden als samenleving steeds afhankelijker van digitale systemen. Daarnaast is landelijk in toenemende mate sprake van cyber dreiging. Als veiligheidsregio is het van groot belang om onze eigen omgang met data en de opslag hiervan op orde te hebben, ons goed voor te bereiden op een cyberincident en de kritische processen van de hulpverlening hierin inzichtelijk te maken. Voor iedere organisatie is ICT en de juiste, veilige en continue beschikking over data daarom steeds belangrijker, zeker die van ons. De Veiligheidsregio moet net als de gemeenten voldoen aan de geldende wet en regelgeving zoals Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), verplichte certificeringen (o.a. op NEN 7510 van Ambulancezorg), veranderend normenkaders zoals Baseline Informatiebeveiliging Overheid en eisen vanuit de Archiefinspectie. De accountant heeft dit ook aangegeven in het accountantsverslag. Het bestuur heeft op advies van de bestuurlijke auditcommissie daarom verzocht om de beweging te maken van een incidentele naar een structurele versterking van de automatisering en informatieveiligheid om te voldoen aan de huidige wet en regelgeving. *Veilig leven* In huis voelen we ons veilig, maar thuis is ook de plek waar zich de meeste ongelukken en branden voordoen. Met name onder ouderen veroorzaakt dit steeds meer leed. Gelukkig kunnen we als samenleving veel doen om deze ongevallen te voorkomen. Door de krachten van overheden en maatschappelijke organisaties te bundelen, kunnen we veel verschil maken. In de komende beleidsperiode willen we in alle gemeenten een op maat gemaakte aanpak voor val- en brandpreventie implementeren. Ieder jaar willen we drie gemeenten laten aansluiten bij dit thema. In iedere gemeente ziet de populatie er anders uit, zijn andere instanties actief en zijn er andere voorzieningen. We kijken daarom samen met de gemeente en lokale partners waar de behoeften liggen en hoe wij kunnen ondersteunen om de inwoners van de gemeente veilig te laten leven. Om te zorgen dat inwoners aanpassingen in huis gaan doen, hebben we een aantal middelen tot onze beschikking die zich richten op gedragsverandering. Zo bieden we inwoners praktische handvaten, zoals fysieke of online woningchecks, campagnemateriaal met praktische tips, instructies voor het uitvoeren van de aanpassingen en doorverwijzingen naar lokale organisaties die kunnen helpen. *Vluchtelingencrisis* In 2022 heeft de Veiligheidsregio van de Rijksoverheid taken toebedeeld gekregen die verband houden met het opvangen van vluchtelingen. In de eerste plaats gaat het om een coördinerende taak bij de opvang van Oekraïense ontheemden. Het betrof voornamelijk het realiseren van een 48-uurs opvanglocatie, van waar uit de Oekraïense ontheemden werden doorgeplaatst naar gemeentelijke opvang, alsmede het faciliteren en coördineren van een specifiek crisisoverleg tussen gemeente over Oekraïne. In de tweede plaats heeft de Veiligheidsregio in 2022 een uitvoerende rol door het Rijksoverheid toebedeeld gekregen voor het (in samenwerking met gemeenten) realiseren en bemensen van crisisnoodopvang voor asielzoekers.

GGD Hollands Noorden

Naam	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD Hollands Noorden)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Doel van de samenwerking is het behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan. GGD Hollands Noorden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord Holland Noord. Gemeentelijk belang: Uitvoering inspectie kinderopvang, bescherming en bevordering van de gezondheid van onze inwoners, input gemeentelijk gezondheidsbeleid, uitvoering jeugdgezondheidszorg en preventie, monitoren gezondheid inwoners, vangnet openbare geestelijke gezondheidszorg, forensische geneeskunde, Wet verplichte GGZ.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Dijk en Waard, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Bestuurlijk belang	De wethouder van o.a. Sociaal Domein/Zorg is gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de GGD.
Bestuurlijk aandeel	Ieder lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. De verdeelsleutel voor stemmen is: één stem per volle 10.000 inwoners per gemeente. Het totaal aantal stemmen is 75. Hiervan zijn twee stemmen voor Texel. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem.
Financieel belang	De totale begroting van GGD Hollands Noorden in 2023 bedraagt € 46.836.000 (incl Veilig Thuis). Dit is op basis van de door de GGD ingediende programmabegroting 2023.
Bijdrage gemeente Texel	2021: € 624.000 2022: € 662.000 2023: € 677.226 2024: € 722.000 Door Texel zijn geen garantstellingen gedaan of leningen verstrekt aan de GGD.
Eigen Vermogen	2020: € 1.066.000 2021: € 1.015.000 2022: - € 1.954.000
Vreemd Vermogen	2020: € 12.542.000 2021: € 16.875.000 2022: € 25.057.000
Solvabiliteitsindex	2020: 3,1% 2021: 4,5% 2022: -8,5%
Financieel resultaat	2020: € 221.000 2021: € 90.000 2022: - € 3.691.000
Risico's	Periodiek wordt door de GGD een risicomonitor opgesteld en hierover wordt via de P&C cyclus gerapporteerd. Het financiële risico voor 2024 wordt ingeschat op € 724.000,-. Voor GR-taken betreft het: doorontwikkeling jeugdgezondheidszorg, ziekteverzuim jeugdgezondheidszorg, hogere instroom Veilig Thuis, informatiebeveiliging & privacybescherming en kostenstijgingen. Voor de aanvullende diensten betreft het: medische arrestantenzorg en reizigersadvisering. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door de algemene reserve. De algemene reserve is ultimo 2024 begroot op € 1.035.000,- en groot genoeg om alle begrotingsrisico's in 2024 op te vangen.
Ontwikkelingen	

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Naam	Omgevingsdienst Noord Holland Noord (RUD NHN)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	De kwaliteit van de uitvoering van de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) te verbeteren en een uniform karakter te geven. Openbaar belang: een schone en veilige leefomgeving.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde. 7: Duurzaam, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Drechterland, Dijk en Waard, Hollands Kroon, Medemblik, Stede Broec, Bergen, Enkhuizen, Hoorn, Opmeer, Castricum, Koggenland, Den Helder, Heiloo, Schagen, Texel en de Provincie Noord-Holland.
Bestuurlijk belang	De wethouder van o.a. Gemeentewerken is gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
Bestuurlijk aandeel	De stemverhouding is op basis van inwoneraantal en financiën. Texel heeft 2 van de 100 stemmen.
Financieel belang	Lumpsum bijdrage deelnemende gemeenten en provincie 2023: € 24.322.000 waarvan € 631.000 voor de gemeente Texel.
Bijdrage gemeente	2021: € 502.642 2022: € 495.755 2023: € 499.806 2024: € 631.000
Eigen vermogen	2020: € 314.253 2021: € 2.748.256 2022: € 4.841.181
Vreemd vermogen	2020: € 4.200.000 2021: € 4.950.000 2022: € 5.481.406
Solvabiliteitsindex	2020: 7,0% 2021: 35,7% 2022: 46,9%
Financieel resultaat	2020: € 2.623.452 2021: € 1.901.433 2022: € 1.110.040
Risico's	1. Claims Aansprakelijkheid door verwijtbaar handelen. In deze begroting is het impactbedrag verhoogd door de verkorting van de proceduretijd in het kader van de Omgevingswet, het stijgend aantal WOB- en handhavingsverzoeken en claims (niet zijnde de boete, zoals opgenomen bij 2) n.a.v. datalekken. 2. Data-lek van geregistreerde gegevens. De maximale boete kan 4% van de jaaromzet bedragen. 3. Aanbestedingsrisico's. De komende periode zijn er diverse Europese aanbestedingen. Aanbesteden biedt in beginsel optimale mogelijkheden om de beste prijs-kwaliteitverhouding te behalen. Het opnieuw aanbesteden neemt echter ook financiële risico's met zich mee. 4. Projecten ten laste van het rekeningresultaat In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) staat dat begrotingswijzigingen (tussentijdse vraag om extra financiële middelen) niet wenselijk zijn. In het project 'Een sterker fundament' is daardoor opgenomen dat de eventuele extra kosten in de exploitatie zullen worden verwerkt en invloed hebben op het rekeningresultaat. 5. Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Door de invoering van de Omgevingswet zijn andere competenties noodzakelijk. Hier wordt momenteel al aan gewerkt. Ook het Digitaal Stelsel Omgevingsdiensten (DSO) zal impact hebben op de informatievoorziening. In het Masterplan ICT is rekening gehouden met de kosten voor aansluiting op het DSO. 6. Basistaken moeten in overleg met de deelnemers worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Door verschuiving binnen het programma in opdracht van de deelnemer kan er een risico ontstaan in de robuustheid en kwaliteit binnen de OD NHN.

Ontwikkelingen	Waar in het kader van de “Regulering” de afgelopen jaren in het teken stond van het inrichten van de organisatie op de komst van de Omgevingswet, staat 2023 voor het eerst in het teken van het verrichten van onze werkzaamheden onder de Omgevingswet. Er zal tijd moeten worden geïnvesteerd in de stikstofproblematiek. Door onduidelijkheden en wijzigingen in de wet- en regelgeving vergt het veel uitzoekwerk en afstemming om de werkzaamheden hiervoor op een juiste manier uit te kunnen voeren.

Gemeenschappelijke regeling de Waddeneilanden

Naam	De Waddeneilanden
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Harlingen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de gemeenschappelijke regeling: • de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de vijf Nederlandse Waddeneilanden: • het versterken van de bestuurskracht van de afzonderlijke gemeenten door onomkeerbare, niet vrijblijvende en doelgerichte samenwerking met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid; • het uitdragen van het standpunt van de deelnemende gemeenten richting andere betrokken overheden; • overleg, coördinatie en afstemming ten aanzien van beleids- en beheeraspecten; • samenwerking en ondersteuning ten aanzien van uitvoeringszaken van deelnemende gemeenten die te kennen hebben gegeven bij deze deelactiviteit betrokken te willen zijn; • het voorbereiden, vaststellen en uitvoeren van gemeenschappelijke beleidskaders voor zover de bevoegdheid hiertoe door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten aan het Openbaar Lichaam is overgedragen.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners 3: Mooi en gastvrij Texel 4: Texel werkt 5: Toekomst voor de jeugd 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	De gemeentes Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.
Bestuurlijk belang	Vanuit het college maakt de burgemeester deel uit van het Dagelijks Bestuur. Het voltallige college maakt deel uit van het Algemeen Bestuur.
Bestuurlijk aandeel	Het aantal stemmen in het algemeen bestuur is gebaseerd op het aantal inwoners per gemeente. Dit resulteert in de volgende stemverhouding: Texel 4; Vlieland 2; Terschelling 3; Ameland 3; Schiermonnikoog 2. Besluiten worden genomen bij meerderheid.
Financieel belang	Begroting 2021: € 713.750 Begroting 2022: € 746.500 Begroting 2023: € 1.024.105 Begroting 2024: € 738.588
Bijdrage gemeente Texel	2021: € 172.125 2022: € 177.870 2023: € 181.961 2024: € 221.576
Eigen Vermogen	€ 50.000
Vreemd Vermogen	n.v.t.
Solvabiliteitsindex	n.v.t.
Financieel resultaat	n.v.t.
Risico's	De lasten van de gemeenschappelijke regeling worden in de komende jaren geheel gedekt door bijdragen van de deelnemende gemeenten. Wel kan het zo zijn dat bij een verder teruglopende financiering van de deelnemende gemeenten door de Rijksoverheid, de bijdragen van deze gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling onder druk kunnen komen te staan, waardoor de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling wellicht moeten worden ingeperkt. In verband met de geldende regelgeving, is de GR eigen risicodrager voor wat betreft de in Hoofdstuk 10D van de CAR/UWO opgenomen bepalingen inzake werkloosheid. Hieruit kunnen voor de GR aanzienlijke financiële verplichtingen ontstaan die door de deelnemende gemeenten moeten worden gedragen. Daarnaast kunnen bij uitval door ziekte risico's ontstaan als voor de werkzaamheden externe vervanging moet worden ingehuurd. De kantoorruimte wordt gehuurd van de gemeente Harlingen. Vooralsnog is uitgegaan van continuering van deze huurovereenkomst. Bij opzegging van de huurovereenkomst door een van beide partijen, kunnen financiële verplichtingen ontstaan in verband met het afkopen van het huurcontract of in verband met de verhuizing naar een andere locatie.
Ontwikkelingen	Momenteel wordt er gewerkt aan een programma Waddeneilanden. Samen met de vijf eilanden, beide provincies en het Rijk gaan op zoek naar samenwerking en cofinanciering om de brede welvaart op de eilanden te stimuleren.

Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Het Regionaal Archief Alkmaar is een publieksgerichte erfgoedinstelling die het voor mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel te leren kennen. Voor de aangesloten overheidsorganisaties is het Regionaal Archief een deskundige partner die conform zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel.
Bestuurlijk belang	De burgemeester heeft namens Texel zitting in het algemeen bestuur.
Bestuurlijk aandeel	2 stemmen van de in totaal 50.
Financieel belang	Omvang totale begroting 2021: € 2.790.308 Omvang totale begroting 2022: € 2.809.772 Omvang totale begroting 2023: € 2.894.112 Omvang totale begroting 2024: € 2.937.000
Bijdrage gemeente Texel	2021: € 62.300 2022: € 63.505 2023: € 64.966 2024: € 66.540
Eigen Vermogen	2020: € 438.710 2021: € 368.415 2022: € 391.648
Vreemd Vermogen	2020: € 958.009 2021: € 958.009 2022: € 940.914
Solvabiliteitsindex	2020: 31,4% 2021: 27,7% 2022: 29,4%
Financieel resultaat	2020; € 62.566 negatief 2021: € 70.295 negatief 2022: € 117.977 positief
Risico's	Jaarlijks worden financiële risico's ingeschat qua mogelijke omvang en de kans dat deze zich voor doen. Per risico wordt een bedrag berekend en wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend. Risico's (uit begroting 2024 RHCA) Begin 2023 zijn de volgende risico's te onderscheiden die effect kunnen hebben op de financiële huishouding van het Regionaal Historisch Centrum: 1. Minder opbrengsten depotgebruik derden 2. Hogere energiekosten Ad.1 Minder opbrengsten depotgebruik derden Het risico dat de verhuur van archiefruimte vermindert is een continu aanwezig risico. De overeenkomsten betreffen voornamelijk lang lopende contracten, dus de kans dat een van de partijen de overeenkomst opzegt wordt laag ingeschat. Uitgaande van het maximaal wegvallen van € 50.000 en een lage kans hierop (25%), is een weerstandsvermogen op dit onderdeel van € 12.500 voldoende. Ad. 2 Hogere energiekosten De ontwikkeling van de energiekosten is de zorg van de gehele samenleving. Het lijkt erop alsof de hoge tarieven die momenteel in de markt te zien zijn, nog wel enige tijd aan zullen houden. Vanuit de verhuurder is een raming gemaakt. Bij ongewijzigde marktomstandigheden, zal een aanzienlijke kostenstijging te zien zijn. Bij een schatting van een maximaal risico van € 70.000 en een hoog risico (75%) is het benodigde weerstandsvermogen hiervoor € 52.500.

Ontwikkelingen	Doelstellingen 2024: - De verdere ontwikkeling en inrichting van het E-depot voor de aangesloten gemeenten, zodat alle gemeenten hierop aangesloten worden, met een samen met de gemeenten af te stemmen dienstverlening op dit gebied, - Vanwege de toenemende vraag vanuit de gemeenten naar ondersteuning op het gebied van kennis over de overbrenging van digitale archieven en de nieuwe wetgeving die op dit gebied is vastgesteld (AVG, nieuwe Archiefwet, WOO, WHO etc.) zal het Regionaal Archief een centrale kennis- en adviesfunctie gaan vervullen op dit gebied, - Het uitvoeren van de wettelijke advies- en inspectietaak, evenals de overige wettelijke taken als beschikbaarstelling en beheer, zoals verwoord in de Archiefwet, - Het digitaliseringsbeleid, waardoor meer bronnen (ook op verzoek) gedigitaliseerd worden en via internet beschikbaar worden gesteld aan de burger. Tevens het zoveel als mogelijk beschikbaar stellen van de datasets als 'open data', - Intensivering van de samenwerking met erfgoedinstellingen (historische verenigingen en kleine musea) in het werkgebied door de beschikbaarstelling van de bij het Regionaal Archief Alkmaar bestaande digitale infrastructuur op het gebied van collectiebeheer en -beschikbaarstelling, - Via social media, educatie en andere activiteiten en publicaties de regionale geschiedenis onder de aandacht van het brede publiek brengen. Verwachtingen ten aanzien van 2025-2027: Er is een wijziging van de Archiefwet op komst, waardoor de overbrengingstermijn van overheidsarchieven teruggebracht wordt van 20 jaar naar 10 jaar. Dit zal de daaropvolgende jaren kunnen leiden tot het versneld overbrengen van (digitaal) archief door de deelnemende gemeenten naar het Regionaal Archief. Indien hiervoor extra middelen nodig zijn, zal dit tijdig onder de aandacht van het bestuur en de deelnemende gemeenten gebracht worden. Daarnaast is geconstateerd dat er vanuit de aangesloten gemeenten een toenemend beroep wordt gedaan op de aanwezige kennis bij het Regionaal Archief op het gebied van het overbrengen van digitaal archief en de daarbij benodigde kennis van de recente wetgeving op dit gebied. Deze ondersteuning is nodig om te kunnen blijven voldoen aan de wettelijke eisen, waarbij het efficiënter is om de benodigde kennis centraal te organiseren bij het Regionaal Archief dan bij alle gemeenten afzonderlijk. Om deze kennisfunctie te kunnen vervullen is een beperkte uitbreiding van de formatie nodig, waarvoor een kleine verhoging van de bijdrage nodig is. Op dit moment is er een wereldwijde energiecrisis gaande, die ook voor de bedrijfsvoering van het Regionaal Archief gevolgen zal hebben. Daarnaast is de laatste jaren geconstateerd, dat met de toename van het aantal warme dagen in de zomer, de klimaatbeheersing in de kantoren en de studiezaal van het Regionaal Archief onvoldoende is. Om enerzijds de energielasten te beperken en anderzijds te komen tot een beter en duurzaam klimaatsysteem, is er een investering nodig. In 2022 wordt hiervoor een verkennend onderzoek uitgevoerd, waarmee meer zicht zal worden verkregen op de investeringen die in de komende jaren nodig zullen zijn. Uiteraard zal in het onderzoek ook een verduurzaming voor het klimaatsysteem in de depots meegenomen worden.

Regionale archeologie West-Friesland

Naam	GR Archeologie Westfriese gemeenten.
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling.
Vestigingsplaats	Gemeente Hoorn.
Doelstelling en openbaar belang	Ondersteunen en adviseren op het gebied van archeologie. De gemeenschappelijke regeling wordt getroffen vanwege de regionale samenhang van archeologische structuren, teneinde archeologisch beleid en indien nodig uitvoerende werkzaamheden gezamenlijk gestalte te geven. Hierbij zullen de dienst afnemende gemeenten gebruik maken van de adviezen van Archeologie West-Friesland. Daarnaast zullen vondstmeldingen worden aangenomen en grondwerkzaamheden worden verricht en erfgoedvoorlichting/educatie worden uitgevoerd. Tevens wordt de archeologische waardenkaart geactualiseerd.
Relatie met beleidsprogramma	6: Samen beleven en bewegen.
Deelnemende partijen	Gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Hollands Kroon, Koggeland, Medemblik, Opmeer, Stede Broec, Schagen en Texel.
Bestuurlijk belang	De wethouder met de portefeuille archeologie.
Bestuurlijk aandeel	n.v.t.
Bijdrage gemeente	2022: € 95.000 2023: € 95.000 2024: € 95.000
Eigen Vermogen	2021: 0 2022: 0 2023: 0
Vreemd Vermogen	2020: 0 2021: 0 2022: 0
Solvabiliteitsindex	2020: 0 2021: 0 2022: 0
Financieel resultaat	2020: 0 2021: 0 2022: 0
Risico's	-
Ontwikkelingen	-

Centrumregeling samenwerking Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Leeuwarden

Naam	Centrum Gemeente Regeling VAST-Leeuwarden
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; Enkelvoudige centrumregeling
Vestigingsplaats	Leeuwarden
Doelstelling en openbaar belang	Het tot stand brengen van voorzieningen ter ondersteuning van de uitvoering van de aan de gemeentelijke bestuursorganen opgedragen taken.
Relatie met beleidsprogramma	Programma 1
Deelnemende partijen	Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Leeuwarden
Bestuurlijk belang	
Bestuurlijk aandeel	-
Financieel belang	n.v.t.
Bijdrage gemeente	n.v.t.
Eigen Vermogen	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.
Solvabiliteitsindex	n.v.t.
Financieel resultaat	n.v.t.
Risico's	n.v.t.
Ontwikkelingen	n.v.t.

Overzicht privaatrechtelijk verbonden partijen

N.V. Huisvuilcentrale

Naam	N.V. Huisvuilcentrale (HVC)
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	HVC is een nutsbedrijf opgericht door enkele Noord-Hollandse gemeenten en het provinciaal energiebedrijf. De opdracht is om aandeelhouders te helpen bij het realiseren van hun doelstellingen op het gebied van hergebruik van grondstoffen, afvalbeheer en duurzame energie. De Aandeelhouders van HVC hebben de volgende visie, missie en doelstellingen vastgesteld: “We zien een toekomst waarin we klimaatverandering tegengaan door energie schoon op te wekken en grondstoffen te hergebruiken. Dat is urgent en doen we samen, zodat onze inwoners daar nu en in de toekomst de vruchten van plukken.” “Wij willen als toonaangevend nutsbedrijf onze gemeenten, waterschappen en inwoners koploper maken en houden als het gaat om verduurzamen van de energiehuishouding en het hergebruiken van grondstoffen”. “In 2026 draagt HVC maximaal bij aan de reductie van broeigasemissies door impactvolle, afrekenbare en zichtbare groei van activiteiten in de energietransitie en circulaire economie, door meer CO2 af te vangen en te hergebruiken en door het eigen energieverbruik te verminderen.” De HVC scheidt afval zoveel mogelijk aan de bron en werkt dit afval op tot nieuwe grondstoffen. Van het afval dat niet tot grondstof kan worden opgewekt, produceert HVC door middel van verbranding duurzame energie. Deze energie levert HVC onder andere aan de aandeelhouders. Daarnaast zoekt HVC mogelijkheden voor andere duurzame warmtebronnen (geothermie, oppervlakte- en rioolwater) en realiseren waar mogelijk projecten.
Relatie met beleidsprogramma	7: Duurzaam, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	48 Aandeelhoudende gemeenten en 8 aandeelhoudende waterschappen.
Bestuurlijk belang	De wethouder die verantwoordelijk is voor milieu vertegenwoordigt de gemeente Texel bij de aandeelhoudersvergaderingen.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente Texel bezit 24 van de in totaal 5425 aandelen (ca. 0,4%). Texel heeft aandelen A. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 246.566,25 verdeeld in 5.000 gewone aandelen A van elk € 45,45 , 400 gewone aandelen B van elk € 45,45 en 25 gewone aandelen C van elk € 45,45. De stemverhouding is naar rato (één stem per aandeel).
Financieel belang	Het bedrijfsresultaat over 2022 bedraagt € 34,7 miljoen ten opzichte van een bedrijfsresultaat van € 32,7 miljoen over 2021. De gemeente Texel neemt diensten af van de HVC (afvalverwerking, energie) en betaalt voor deze dienstverlening.
Bijdrage gemeente	Geen aparte bijdrage.
Eigen vermogen	2020: € 142.293.000 2021: € 168.741.000 2022: € 196.243.000
Vreemd vermogen	2020: € 629.671.000 2021: € 636.282.000 2022: € 618.826.000
Solvabiliteitsindex	2020: 22,6% 2021: 20,9% 2022: 24,1%
Financieel resultaat	2020: € 15.233.000 (na belastingen) 2021: € 26.400.000 (na belastingen) 2022: € 28.139.000 (na belastingen)

Risico's	- Een financieel risico is dat de HVC is opgericht zonder eigen vermogen. De aandeelhouders hebben er bij de oprichting voor gekozen om samen garant te staan voor de investeringen van de HVC. De HVC kan hierdoor tegen relatief gunstige voorwaarden leningen afsluiten, waarmee investeringen gedaan kunnen worden. De meerwaarde van de investeringen vloeit terug naar dezelfde aandeelhouders. - Volatiliteit kostprijzen grondstof/transport: Prijsfluctuaties van elektriciteit en gas, maar ook van bijvoorbeeld grondstoffen zoals papier en metalen hebben een direct effect op de marge en de dekkingsbijdrage van activiteiten van HVC. - Sterk afnemende verzekerbaarheid: Door een slechter wordende wereldmarkt voor schadeverzekeringen en een eigen negatieve schadestatistiek over de afgelopen 10 jaar, ziet HVC zich geconfronteerd met toenemende verzekeringskosten op aantal van de hoofdverzekeringen van HVC zoals allrisk en aansprakelijkheid.
Ontwikkelingen	"Wij helpen gemeenten en waterschappen hun doelstellingen op het gebied van duurzame energie en hergebruik te behalen, waarbij we maximaal bijdragen aan de reductie van CO2 door: -met woningcorporaties en woningeigenaren gebouwen van aardgas af te halen en waar mogelijk aan te sluiten op een warmtenet. De warmtenetten voorzien we van een zo duurzaam mogelijke bron, zoals geothermie en aquathermie. - met zon- en windprojecten duurzame stroom op te wekken. We nodigen omwonende/inwoners uit om hierin te participeren en laten de parken zoveel mogelijk opgaan in de omgeving. - bronscheiding te verbeteren door met behulp van o.a. een prijsmechanisme (recycle-tarief) inwoners te stimuleren hun afval te scheiden. -we nemen regie op verwerkings- en sorteeractiviteiten zodat alle gescheiden materialen zo hoogwaardig mogelijk worden hergebruikt. -uit afval dat niet meer gerecycled kan worden zoveel mogelijk elektriciteit en warmte terug te winnen. Broeikasgassen vangen we steeds meer af en de resten na verbranding worden zoveel mogelijk hergebruikt. Zelfs de bodemassen die overblijven, werken we op tot schoon en meteen toepasbaar bouwmateriaal. -zoveel mogelijk warmte en elektriciteit te maken bij het verwerken van rioolslib, grondstoffen terug."

V.V.V. / Stichting Texel Promotie

Naam	Stichting VVV Texel promotie
Rechtsvorm	Privaatrechtelijke samenwerking: Stichting
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de VVV is het stimuleren en managen van (kwalitatief) toeristisch bezoek aan het eiland waarmee een groot algemeen economisch en maatschappelijk belang gediend is. Daarvoor voert de VVV intensief promotie alsmede het verschaffen van informatie aan toeristen en toeristische kennis en adviesdeling aan de ondernemers. Dit is een vorm van publiek-private samenwerking waarbij gekozen is dit via een stichting vorm te geven.
Relatie met beleidsprogramma	3: Mooi en gastvrij Texel 4: Texel werkt
Deelnemende partijen	TOP, TESO en Gemeente Texel.
Bestuurlijk belang	Wethouder van Economie, Toerisme, Onderwijs en Zorg.
Bestuurlijk aandeel	Niet van toepassing.
Financieel belang	TOP en gemeente betalen elk € 271.845,-, TESO draagt 50% bij van de bijdrage van TOP, € 135.922,- (Peildatum 2023).
Bijdrage gemeente	€ 271.845 per jaar voor promotie, inclusief voorlichting en informatie (met jaarlijkse indexering)
Eigen vermogen	2020 € 516.261 2021 € 531.995 2022 € 541.439
Vreemd vermogen	2020 € 660.509 2021 € 568.034 2022 € 649.839
Solvabiliteitsindex	2020 44 % 2021 48 % 2022 45 %
Financieel resultaat	2020 € 20.890 2021 € 15.734 2022 € 9.444
Risico's	Geen gemeentelijke risico's
Ontwikkelingen	Ingezet wordt op versterking van het Texels product. De VVV houdt rekening met strategische keuzes van uit het Toeristisch Toekomstplan Texel van gemeente Texel.

PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN

Waar gaat het over?

Het weerstandsvermogen is het vermogen om incidentele (voornamelijk financiële) risico's op te vangen, zonder dat het beleid of de uitvoering van de gemeente in gevaar komt. Het gaat dus om onverwachte niet-begrote kosten. Daarnaast is het weerstandsvermogen van belang voor het bepalen van de financiële gezondheid van de gemeente. Het weerstandsvermogen richt zich voornamelijk op het opvangen van de financiële risico's.

Bestaand beleid

- Nota reserves en voorzieningen 2022
- Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2023

Beleidsdoelstelling

Een reëel benodigd weerstandsvermogen wordt bepaald door de ingeschatte financiële gevolgen van de benoemde risico's af te zetten tegen de weerstandscapaciteit.

Risicomanagement

1. Aanleiding en achtergrond

Het risicomanagement is een blijvend punt van aandacht voor de organisatie. Naast de inventarisatie van de risico's gaat het om de kwalificaties, bewustwording en beheersing van de risico's. Zowel bij de programmarekening als bij de programmabegroting worden de belangrijkste risico's voor de gemeente in kaart gebracht.

2. Samenvattend beeld

Onderstaand een samenvatting van de risico-inventarisatie en de relatie met weerstandsvermogen en capaciteit:

Top 10 risico's financieel vertaald	€ 9.745.000
Op basis van kansberekening en risico-simulatie vertaalt dit zich in **een benodigde weerstandscapaciteit** van	€ 3.027.657
De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt	€ 17.799.413
Het ratio weerstandsvermogen bedraagt	5,9
En krijgt daarmee de kwalificatie	uitstekend

Voor de uitwerking, berekening en kwalificatie van de normstelling is uitgegaan van het beleid zoals door de raad is vastgesteld in de 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen'(2023). Deze nota wordt vierjaarlijks geëvalueerd.

Volgens afspraak met de gemeenteraad is onderstaand overzicht opgenomen waarbij uitgegaan is van de ondergrens van de algemene reserve zijnde € 2,0 miljoen.

Beschikbare weerstandscapaciteit bij algemene reserve ondergrens € 2,0 miljoen

Weerstand	Startcapaciteit
Onvoorzien	€ 10.000
OZB	€ 6.178.354
Rechten en leges	€ 342.888
Stille reserves	€ 1.800.000
Minimale Algemene reserve	€ 2.000.000
Totale weerstandscapaciteit	**€ 10.331.242**

Top 10 risico's financieel vertaald	€ 9.745.000
Op basis van kansberekening en risico-simulatie vertaalt dit zich in **een benodigde weerstandscapaciteit** van	€ 3.027.657
De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt met een ondergrens van de algemene reserve van € 2,0 miljoen	€ 10.331.242
Het ratio weerstandsvermogen bedraagt	3,4
En krijgt daarmee de kwalificatie	uitstekend

3. Risicoprofiel

Om de risico's van de gemeente Texel in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld.
Uit de inventarisatie zijn in totaal 10 risico's in beeld gebracht. Op verzoek van de Auditcommissie zijn de risico's niet meer opgenomen op volgorde van " invloed", maar op risiconummer. De reden hiervoor is dat op deze wijze de risico's makkelijker in de jaren gevolgd kunnen worden.

Risico's

Onderhoud kapitaalgoederen van De Bolder: onderhoud van de gebouwen wordt naar behoefte uitgevoerd, afhankelijk van de noodzaak van het betreffende onderhoud en afhankelijk van de financiële middelen van dat moment. Om de risico's goed in beeld te krijgen is in 2022 met hulp van een deskundige gewerkt aan een meerjarenonderhoudsplan. Het beeld dat hieruit valt af te leiden is, dat er binnen enkele jaren aanzienlijke uitgaven noodzakelijk zijn, die waarschijnlijk de draagkracht van De Bolder te boven gaan. Dit punt zal worden meegenomen in de beleidsnotitie "Toekomst De Bolder".

Belangrijkste risico's

Tabel 1: Belangrijkste risico's

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R7	verplichte grondsanering voormalige vuilnisstortplaats.	Financieel - Verplichte kosten grondsanering van voormalige stortplaatsen (Den Hoorn, Veenselangweg en andere NNB locaties). Doelstellingen - Effect op mogelijke grondexploitatie. Imago - Beeld van Texel als schoon en duurzaam eiland in het geding. Milieu - grond moet mogelijk gesaneerd worden vanwege effecten op omgeving/ grondwater.	Op 17 september 2020 is door de raad een motie aangenomen om actie te ondernemen op de vuilnisstortplaats Den Hoorn. Gebleken is dat de situatie complex is en het niet mogelijk is om op korte termijn maatregelen te nemen. Samen met provincie en hoogheemraadschap wordt onderzocht welke maatregelen tegen maatschappelijk verantwoorde kosten genomen kunnen worden voor het oplossen van de ammoniumproblematiek.	25%	max.€ 500.000	4.21%
R8	Budgetten sociaal domein ontoereikend door openeindfinanciering.	Financieel - Door openeindfinanciering en niet volledig kunnen sturen op de vraag naar ondersteuning sociaal domein loopt de gemeente een risico.	Actieve monitoring budgetten Sociaal domein. Voor het hele Sociaal Domein geldt dat steeds meer wordt ingezet op de zogenaamde 'voorkant'. Dit is echter een ontwikkeling waarin de 'kost voor de baat uitgaat'. De effecten van de inzet gaan pas op langere termijn hun vruchten afwerpen.	50%	max.€ 750.000	25.38%

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R11	De staat van sommige wegen op Texel dreigt op korte termijn onder het veiligheidsniveau te komen, waardoor de kans op ongelukken en aansprakelijkheidsstelling steeds groter worden.	Financieel - Dit risico wordt berekend op € 275.000. Door grote investeringen in de wegen de afgelopen jaren zijn de risico's verminderd, maar de onzekerheid van de wegen die de gemeente in totaliteit heeft overgenomen van SBB en het Hoogheemraadschap geven aanleiding om hierin wel voorzichtig te zijn. Doelstellingen - bereikbaarheidsdoelstellingen worden niet gerealiseerd. Imago - imago van toeristen-eiland loopt gevaar.	In 2018 is het wegenbeheerplan 2019-2023 vastgesteld. Daarin is de aanpak van onze wegen voor de nog komende jaren bepaald en ook de benodigde investering. Door jaarlijks de nog vast te stellen investeringen beschikbaar te stellen wordt het risico beperkt. Stand van zaken: Op basis van jaarlijkse inspecties wordt het risico zo goed mogelijk in kaart gebracht en met onderhoudsmaat-regelen beperkt.	50%	max.€ 275.000	9.35%
R15	Onvoorziene kostenstijgingen Verbonden Partijen (m.n. Gemeenschappelijke Regelingen).	Financieel - Door het in toenemende mate werken met partners op afstand is het moeilijker om zicht en invloed te hebben op kosten (-ontwikkelingen). Door geringe invloed op basis van stemverhoudingen mogelijke confrontatie met extra kosten als gevolg van begrotingswijzigingen (en daardoor hogere kosten). Doelstellingen - Minder directe grip en invloed hebben op ontwikkelingen kosten en doelrealisatie. Vertraging / stagnatie - Door moeizame samenwerking en afstemming wordt doelrealisatie bemoeilijkt en vertraagd. Imago - Gemeente kan last hebben van negatieve beeldvorming als de uitvoeringspartners onvoldoende presteren.	Op regionaal niveau zijn afspraken gemaakt waar de GR'en zich begrotingstechnisch aan moeten houden.	25%	max.€ 150.000	2.54%

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R17	Een deel van de wegen en bermen op Texel heeft te maken met bodemverontreiniging. De komende jaren blijft dit ook een reëel risico, met name bij het aanleggen van graskeien van buitenwegen.	Financieel - De kosten voor bodemsanering lopen op naarmate de wettelijk regels aangescherpt worden en we steeds oudere wegen of bermen gaan opknappen. Jaarlijkse extra kosten verhoogd van €150.000 naar € 300.000, de kosten van sanering zijn hoger dan verwacht. Milieu - Het betreft verontreiniging met asbest van wegfunderingen, verontreiniging met PAX, teerhoudend asfalt van oude asfalt wegen.	Met de aanpak van wegen wordt het risico steeds beter in kaart gebracht en waar mogelijk sanering in de projecten worden meegenomen.	75%	max.€ 300.000	11.01%
R18	Boete vanwege datalekken	Financieel - Het niet melden van een datalek kan leiden tot een boete van maximaal € 800.000., Doelstellingen - Door datalekken kunnen vertrouwelijke data onbedoeld verspreid worden. Er is een meldplicht datalekken en gemeenten dienen maatregelen te treffen te voorkomen en bij het voorkomen ervan actief op te lossen. Imago - De schade van het niet melden van datalekken kan enorm zijn. Ontevreden burgers, verloren vertrouwen en negatieve pers zijn hier onderdeel van. Dit zal ook op langere termijn complicaties opleveren. Juridische gevolgen: het op de juiste manier bijhouden van datalekken en het melden van datalekken is een wettelijke verplichting. Door het overtreden hiervan kan de gemeente worden vervolgd.	Actief - procedure ontwikkeld en continue aandacht aan geven.	25%	Max. € 800.000	6.77%
R28	Kostentoename verspreiden baggerspecie Waddenzee	Financieel - Verhoging van de afvoerkosten omdat verspreiding van de baggerspecie niet meer in de Waddenzee kan plaatsvinden maar naar het vaste land moet worden afgevoerd. Milieu - Het betreft gemaakte stoffen (PFAS) die van nature niet in het milieu voorkomen en nu aanwezig zijn in de bodem, bagger en oppervlaktewater.	Voldoen aan de normen en toepassen volgens de regelgeving. Stand van zaken: Bij het laatste baggeren is er geen PFAS aangetroffen in de gemeentelijke havens. De mogelijkheid blijft dat bij het baggeren dit risico weer aanwezig is. Op dit moment is de haven schoon, echter de dokput niet.	25%	max.€ 500.000	6.39%

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R29	Uitbreiding gemeentelijk belastinggebied /Afschaffen gemeentelijke toeristenbelasting-forensenbelasting. In combinatie met Herijking gemeentefonds (verdeling Overig Eigen Middelen OEM), met name landelijke verdeelsleutel Toeristenbelasting.	Financieel - Begrotingstekort / Verschuiving belastingdruk en lagere inkomsten gemeenten. Toelichting: Als de Toeristenbelasting per gemeente wordt gecorrigeerd, dan leveren wij bijna 8 miljoen euro in. STEL dat we daar ruim 2 miljoen weer van terugkrijgen via de AU, dan netto ongeveer 6 miljoen. Verdeelsleutels nu (nog) niet bekend. Aanvullend: nog steeds onderzoek naar afschaffen kleinere belastingen i.h.k.v. uitbreiding gemeentelijk belastinggebied.	Gezamenlijk optrekken met toeristische nadeelgemeenten om mogelijke wetswijziging te voorkomen. Samen met Zandvoort, Valkenburg en de Waddeneilanden zitten we in de onderzoekscommissie.	15%	max.€ 6.000.000	30.75%
R71	Grondexploitaties.	Financieel - Planontwikkeling Conjunctuur- en rente ontwikkelingen Milieu en archeologie Zienswijzen en bezwaren planschadeclaims.	De grondexploitaties worden twee keer per jaar berekend. Indien noodzakelijk wordt een voorziening ingesteld voor het tekort. Voor risico's die nog niet "hard" zijn, kan geen voorziening worden ingesteld. Hiervoor is in dit weerstandsvermogen een risico opgenomen zoals berekend is in de grondexploitaties.	25%	max.€ 400.000	2.54%
R72	Gedwongen uitvoering asbest verwijderen instorten boerderij.	Financieel - Niet kunnen verhalen van de kosten van een gedwongen uitvoering.	In voorbereiding - Invorderingsproces opgestart.	30%	max.€ 70.000	0.71%
			Totaal		€ 9.745.000	

Totaal grote risico's: € 9.745.000

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 9.745.000 - zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. De risicosimulatie geeft een betrouwbaarheid van 90%. Uit deze risicosimulatie volgt dan een bedrag van € 3.027.657 (benodigde weerstandscapaciteit), wat ruim voldoende is.

Fiscale risico’s

De fiscale risico’s zijn niet opgenomen in bovenstaand overzicht.

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

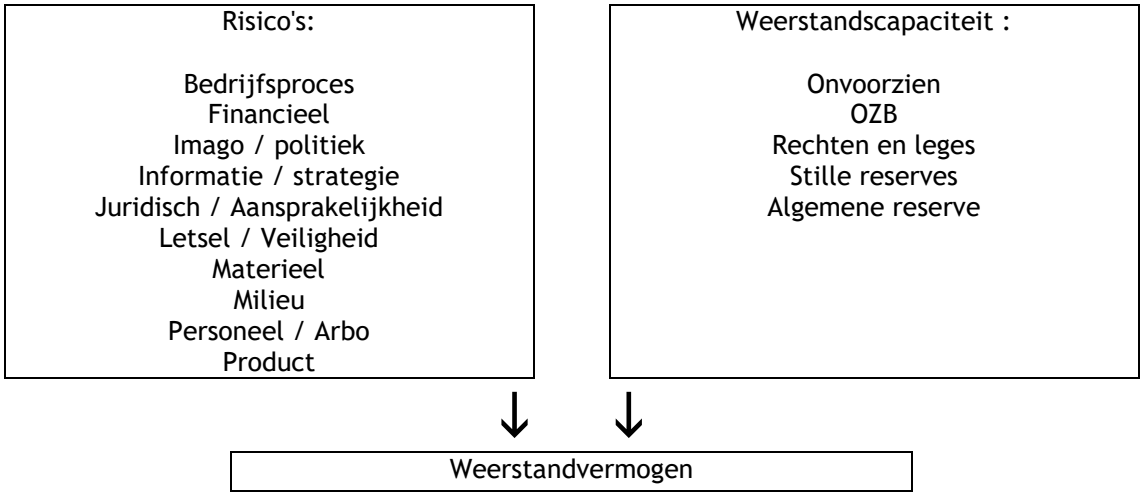
De beschikbare weerstandscapaciteit van gemeente Texel bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstand	Startcapaciteit
Onvoorzien	€ 10.000
OZB	€ 6.178.354
Rechten en leges	€ 342.888
Stille reserves	€ 1.800.000
Algemene reserve	€ 9.468.171
Totale weerstandscapaciteit	**€ 17.799.413**

4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandcapaciteit}} = \frac{€\ 17.799.413}{€\ 3.027.657} = 5,88$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van de organisatie valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

6. Verdere ontwikkelingen

In het eerste kwartaal van 2023 is de nota risicomanagement en weerstandsvermogen geëvalueerd en aangepast. Het risicomanagement is een blijvend punt van aandacht voor de organisatie. Het gaat naast het benoemen van risico's ook om bewustwording en het beheersen van risico's. Door een actueler beeld van mogelijke risico's ben je in staat om tijdig hierop de beheersmaatregelen te nemen.

Berekening weerstandscapaciteit en toelichting

- **Weerstandscapaciteit exploitatie (structureel)**

1) OZB	(1)	€ 6.178.354	
2) Rechten en leges	(2)	€ 342.888	
Totaal onbenutte belastingcapaciteit		**€ 6.521.242**	
3) Onvoorzien	(3)	€10 .000	
Weerstandscapaciteit exploitatie			**€ 6.531.242**

1. Weerstandscapaciteit vermogen (incidenteel)

4) Algemene reserve	(4)	€ 9.468.171	
5) Stille reserves	(5)	€ 1.800.000	
Weerstandscapaciteit vermogen			**€ 11.268.171**

Totale Weerstandscapaciteit		**€ 17.799.413**

Toelichting

1. De waarde van de woningen en niet-woningen is ruim € 4,1 miljard. De belastingcapaciteit is berekend op ca. € 6,2 miljoen.

Omschrijving	WOZ-waarde 2023 waardepeildatum 30/06/2023	Opbrengst OZB Texel 2022	% toelating art.12 gemeenten volgens coelo 2023	Opbrengst toelating art. 12 gemeenten	Onbenutte belasting-capaciteit OZB
1) OZB woningen	3.419.141.440	1.132.052	0,1729%	5.911.696	4.779.643
2) OZB niet woningen	703.630.000	878.790	0,1729%	2.277.501	1.398.711
Totaal	**4.122.771.440**	**2.010.842**		**8.189.197**	**6.178.354**

2. Het beleid is dat leges en rechten kostendekkend zijn. Echter de leges zijn op dit moment niet kostendekkend. Op basis van het kostendekkenheidspercentage van 2024 (81,0%) is de heffingsruimte berekend op € 342.888 (zie voor nadere toelichting paragraaf G lokale lasten).

3. Voor onvoorziene uitgaven is € 10.000 beschikbaar.

4. Het saldo van de algemene reserve is na verplichtingen opgenomen in deze programmabegroting 2024 zijnde € 9.468.171.

De stille reserves zijn in de nota reserves en voorzieningen 2022 geactualiseerd en hebben betrekking op het woningcomplex, overige gebouwen, voorraad gemeentewerken en kunstbezit. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de Nota reserves en voorzieningen 2022. Dit bedrag is onveranderd overgenomen uit deze nota.

Kengetallen: Beoordeling van de financiële positie:

Inleiding

Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk om zowel naar de exploitatie als naar de balans te kijken. Onderstaande kengetallen maken inzichtelijk hoe de gemeente er financieel voorstaat en in hoeverre de gemeente in staat is om structurele en incidentele lasten te kunnen opvangen. De kengetallen zijn uitgerekend op basis van de cijfers van de vastgestelde jaarrekening 2022 en de vermoedelijke uitkomsten van het lopende jaar en het begrotingsjaar.

Kengetallen	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1. Netto schuldquote	57%	72%	82%	114%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	53%	70%	79%	112%
3. Solvabiliteitsratio	35%	27%	25%	22%
4. Structurele exploitatieruimte	7%	4%	3%	4%
5. Grondexploitatie	2%	5%	2%	2%
6. Belastingcapaciteit (voor vergelijking andere gemeenten)	95%	95%	95%	95%

Toelichting

Algemeen

Elk afzonderlijk kengetal zegt weinig over de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten in samenhang worden bekeken. Onderstaand volgt een korte uitleg per kengetal, tenslotte wordt een algehele beoordeling van de kengetallen gegeven. Dit jaar is naast het cijfer van de programmarekening drie begrotingsjaren opgenomen ter vergelijking.

Via deze link kengetallen kunt de u de kengetallen van de gemeente Texel vergelijken met andere gemeenten in Nederland.

1. Netto-schuldquote (en gecorrigeerde netto-schuldquote)
   Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto-schuldquote. De netto-schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen. De netto-schuldquote van de begroting 2024 ten opzichte van de netto-schuldquote van 2022 is verhoogd. Bij een percentage van 130 adviseert de VNG om de schuldenlast af te bouwen. Vanaf het begrotingsjaar 2024 stijgt het percentage verder en komt op ca. 82%. Alle uitgaven zijn meegenomen waarover besluitvorming is genomen, inclusief programmabegroting 2024. De leningen worden afgesloten tussen de 15 en 20 jaar. De daarbij behorende rente en aflossing worden opgevangen binnen de meerjarenraming.

2. Solvabiliteitsratio
   De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio programmabegroting 2024 ad 25% is ten opzichte van het landelijk gemiddelde 2023 (36,1%) lager.

3. Structurele exploitatieruimte
   Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele ruimte is doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten, die vervolgens worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van de leningen) te dekken. De structurele exploitatieruimte is voor 2024 3%.

4. Grondexploitatie
   Sinds de economische crisis is er bijzondere aandacht voor de grondexploitatie. Landelijk hebben in die tijd veel gemeenten grote verliezen moeten nemen op hun grondexploitatie. Dat kan een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente.
   Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten van de gemeentelijke begroting.
   Bij de gemeente Texel is de omvang van de grondexploitatie relatief gering. De lopende exploitaties hebben een lage boekwaarde. Daarnaast wordt er conform de richtlijnen van de BBV een voorziening getroffen indien een grondexploitatie negatief is.

5. Belastingcapaciteit (in relatie tot andere gemeenten)
   De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte te kunnen weergeven moet als ijkpunt het gemiddelde landelijke tarief voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor meerpersoonshuishoudens met een eigen woning worden genomen. Dit is een andere grondslag dan de eerder in deze paragraaf berekende maximale opbrengst OZB voor het weerstandsvermogen. Voor die berekening is het verplicht uit te gaan van het minimaal door te berekenen tarief om in aanmerking te komen voor de artikel 12 – status.

Het OZB-tarief op Texel is erg laag, daar staat tegenover dat onze (kostendekkende) tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing relatief hoog zijn. Voor wat betreft het begrotingsjaar 2024, is gerekend met een stijging van de tarieven van 3%. In de tarieven van de vergelijking met de gemiddelde lasten Nederland is geen stijging opgenomen.

Beoordeling

- De gemeente Texel is financieel gezond.
- De netto-schuldquote blijft onder de 100% en blijft ruim binnen het plafond van 130 (advies VNG).
- De solvabiliteitsratio loopt op, echter lager dan het landelijk gemiddelde. De gemeente kan aan haar financiële verplichtingen voldoen.
- De gemeente scoort een plus op de exploitatieruimte. De baten zijn voldoende om de lasten op te vangen. Daarnaast is er ruimte voor tegenvallers.
- De gemeente heeft op dit moment de volgende grondexploitaties; Den Burg Oost Buurtskap de Tuunen, Gezondheidsplein, locatie voormalige Kompasschool, locatie Oudeschild, locatie Oosterend, Locatie Den Hoorn, locatie De Cocksdorp en locatie Marsweg. Het risico is klein omdat de nog lopende grondexploitaties geen hoge boekwaarden hebben en/of er een voorziening is getroffen.
- De belastingcapaciteit op Texel ligt beneden de landelijk gemiddelde. Deze ruimte wordt veroorzaakt door een laag OZB-tarief. Door het lage OZB-tarief is er nog veel potentiële belastingruimte om financiële tegenslagen te kunnen opvangen. De tarieven voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn kostendekkend en zijn relatief hoog in vergelijking met de rest van Nederland. Daardoor ligt per saldo de belastingcapaciteit onder het landelijk gemiddelde.

Meerjarige balans (bedrag * € miljoen)

Activa	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028
Vaste activa						
Materiële vaste activa	91,5	98,8	116,4	117,9	110,4	102,9
Financiële vaste activa	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4
Vlottende activa						
Voorraden	1,6	2,4	2,2	3,4	4,6	7
Uitzettingen	9,5	11,3	11,3	14	14,4	16,1
Liquide Middelen	7,2	1	1	1	1	1
Overlopende activa	10,9	7,6	7	7,1	7	9
Totaal generaal	**125,1**	**125,5**	**142,3**	**147,8**	**141,8**	**140,4**

Passiva	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028
Vaste passiva						
Eigen vermogen	43,4	31,9	31,1	29,5	28,3	28,3
Voorzieningen	13,3	12,5	7,3	7,2	7,4	7,4
Schulden langer dan 1 jaar	56,8	61,5	83,7	91,1	91,1	90,8
Vlottende passiva						
Schulden korter dan 1 jaar *****	6,8	12,2	12,5	12,5	12,5	12,9
Overlopende passiva	4,8	7,4	7,7	7,5	2,5	1
Totaal generaal	**125,1**	**125,5**	**142,3**	**147,8**	**141,8**	**140,4**

PARAGRAAF

ONDERHOUD OPENBARE RUIMTE EN GEBOUWEN

Kapitaalgoederen Openbare Ruimte

Tot de kapitaalgoederen in de openbare ruimte rekenen we de wegen-straten-pleinen, de civiele kunstwerken, de openbare verlichting, riool en water, het groen, maar ook de havens, de sportaccommodaties en gebouwen & terreinen. Voor onderhoud van de kapitaalgoederen hebben we een budget opgenomen van circa € 12 miljoen in de programma's 1, 2, 3, 4, 7 en 8. Het onderhoud bestaat uit dagelijks onderhoud, groot onderhoud, rehabilitatie en reconstructie.

Het beheer van de openbare ruimte wordt uitgevoerd op kwaliteitsniveau B (op basis van de kwaliteitscatalogus van het CROW) met een uitzondering voor centra en begraafplaatsen op niveau A.

Naast het reguliere onderhoud zijn investeringen in de openbare ruimte nodig om het vastgestelde niveau te kunnen blijven realiseren. De raad stelt daarvoor beheerplannen vast voor de verschillende werkvelden.

Om onze middelen zo optimaal mogelijk in te zetten, monitoren we de staat van onderhoud en houden we schouwen met de dorpscommissies. Bij het maken van keuzes werken we zoveel mogelijk risico gestuurd.

In 2023 is er vanwege flink gestegen kosten, een indexatie van budgetten verwerkt. Ook voor 2024 wordt een indexatie voorgesteld. Zonder indexering moeten alle plannen bijgewerkt en opnieuw vastgesteld worden.

Gegevensbeheer

Met het bijhouden van onze gegevens in een Geo Informatie Systeem leggen we de basis voor de beheerplannen. Eind 2022 heeft u het nieuwe Programma Stedelijk Water en Riool (PSWR, voorheen Gemeentelijk RioleringsPlan) vastgesteld. Er wordt op dit moment gewerkt aan nieuwe beheerplannen voor Wegen, Groen en Spelen.

Beleidskader Groen en Spelen

Op basis van het Groenbeheerplan uit 2018 is tot en met 2026 een totaalbedrag van € 600.000 gereserveerd voor vervangingen. Hiervan wordt jaarlijks € 75.000 in de begroting opgenomen. Er wordt een samenwerking in de regio opgezet voor de aanpak van de gevolgen van iepziekte.

In 2023 zijn de nog niet-gecertificeerde speeltoestellen of gecertificeerd of vervangen door gecertificeerde speeltoestellen.

Beleidskader Wegen

Voor het beheer van Wegen is in 2018 een beheerplan vastgesteld. Het beheerplan heeft een doorlooptijd van 5 jaar, te weten van 2019 – 2023. Voor het rehabiliteren is per jaar een bedrag opgenomen afhankelijk van de hoeveelheid te rehabiliteren wegen. Het nieuwe beheerplan Wegen is inmiddels aan de raad aangeboden.

Begin 2024 wordt de 4e tranche fietspaden van SBB gereconstrueerd en waar mogelijk vervangen voor duurzame betonpaden. Het gaat daarbij om het fietspad langs de Rommelpot, en de reconstructie van het zuidelijke deel van de Rozendijk.

In 2024 staan (voorbereidende werkzaamheden voor) de volgende (wegen)projecten gepland:

Titel	Bedrag
Bermverharding aanbrengen/vervangen	€ 366.400
Parkeerterreinen strandslagen reconstrueren	€ 460.000
Verlengde fietspad PHZD aanleggen	€ 300.000
Diverse wegen rehabiliteren	€ 2.071.250
Redoute reconstrueren	€ 1.100.000
Aanleggen openbare verlichtingsnetten Oudeschild	€ 245.000
Bestrating Kantoorstraat vervangen	€ 100.000
Fietspad Rozendijk verbreden	€ 3.800.000
Gehele Boodtlaan reconstrueren	€ 725.450
Straatmeubilair vervangen	€ 170.000

Inkomsten mobiliteit

De opbrengsten van het betaald parkeren zijn de afgelopen 2 jaar stabiel gebleven. De verwachte opbrengsten worden in de begroting voor 2024 dan ook niet bijgesteld.

Beleidskader Gebouwen en Civiele kunstwerken

Voor het beheer van gebouwen is in 2017 door de raad een Gebouwenbeheerplan vastgesteld. Om grote financiële verschillen te voorkomen wordt er in de onderhoudsvoorziening gespaard met een 20 jarig gemiddelde zodat in deze cycli altijd gespaard wordt voor het groot onderhoud. Bij het bepalen van de onderhoudsstaat hanteren we de landelijk NEN-norm 2767 voor gebouwen. Bij het vaststellen van nota is uitgegaan van onderhoudsniveau 3 (redelijk tot goed) voor de instandhouding van het vastgoed. Binnenkort wordt er een nieuw Gebouwenbeheerplan aan u voorgelegd.

Het onderhoud en beheer van de civiele kunstwerken vindt plaats conform het door de gemeenteraad vastgestelde beleidsplan.

Beleidskader Riolering

Eind 2022 heeft u een nieuw beheerplan vastgesteld. Het Texelse Programma Stedelijk Water en Riool (PSWR) is een afgeleide van het riolering- en waterbeheer(s)plan dat is opgesteld binnen de samenwerking van de Noordkop.

Beleidskader Water

Het open water op Texel wordt onderhouden door particuliere eigenaren, de Gemeente en het Hoogheemraadschap. Het Hoogheemraadschap stelt de waterpeilen vast, en heeft de verantwoordelijkheid voor het handhaven van die peilen. Het belangrijkste werk voor de Gemeente is het jaarlijks maaien en baggeren van watergangen. Dit onderhoud wordt deels uitgevoerd met eigen materiaal en personeel en voor een deel uitbesteed aan lokale aannemers.

De hoeveelheid beschoeiing en kademuren in het gemeentelijk water is beperkt.

Beleidskader Haven

Texel heeft drie havens, te weten de Veerhaven (Rijkswaterstaat), de NIOZ haven en de Haven Oudeschild. Met de NIOZ-haven wordt door de gemeente samengewerkt in beheer en onderhoud.

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan wordt gewerkt aan het in één keer ontwerpen, aanbesteden en uitvoeren van het in de komende jaren geplande groot onderhoud aan de kades van het noordelijk havenhoofd tot aan de loswal.

PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

Waar gaat het over?

Deze paragraaf gaat over ontwikkelingen in de gemeentelijke bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling

Er verandert veel in onze samenleving en daarmee verandert ook de rol van de lokale overheid. Vanouds is de overheid het orgaan dat reguleert, handhaaft en zelf taken uitvoert. Dit doen we uiteraard nog steeds. De samenleving is echter meer en meer georganiseerd en toegerust op het nemen en krijgen van eigen verantwoordelijkheid. De wereld is dynamischer en complexer geworden en de onvoorspelbaarheid en onzekerheid nemen toe. Steeds minder staat van tevoren vast welke rol de gemeente vervult. En steeds meer bepalen we juist samen met inwoners, organisaties en bedrijven welke rol de gemeente heeft in proces of traject. We staan open voor ontwikkelingen, bewegen mee, passen ons aan en faciliteren. Dit betekent dat we als organisatie continu in beweging zijn. Dat vraagt flexibiliteit. Als gemeente streven we ernaar om zo dicht mogelijk bij de samenleving te staan, zodat de verbinding met inwoners, bedrijven en instellingen centraal staat.

Vanuit het Programma Organisatie op Koers 2.0 wordt jaarlijks samen met de medewerkers gereflecteerd of we nog op koers liggen, op basis van de opgaven en ontwikkelingen van buitenaf en welke aanpassingen we moeten doen om op koers te blijven. Samen met alle medewerkers dwars door de organisatie heen stellen we vast wat de behoefte is om op koers te blijven en de input van de organisatie is leidend voor de ontwikkelagenda en het MT jaarplan.

Communicatiebeleid

Aandachtspunten en focus 2024

Net als in 2023 blijft de inbreng van inwoners onze focus houden. Hierover is het coalitieakkoord helder. Inwoners op laagdrempelige wijze laten participeren bij de gemeentelijke projecten waarbij het proces van participatie en besluitvorming transparant zijn. Met behulp van de Kwartiermaker Burgerparticipatie wordt de Texelse Aanpak van burgerparticipatie geïmplementeerd. Parallel hieraan wordt naast instrumenten zoals enquêtes en gesprekken en/of bijeenkomsten, ‘Texel Spreekt’ als instrument vaker ingezet. Deze lijn zetten we komend jaar voort.

In het voorjaar van 2023 is de Kwartiermaker Burgerberaad van start gegaan met de opstart van het Texels Burgerberaad. Komend jaar worden de voorbereidingen daarvoor verder opgepakt waarna de feitelijke uitvoering van het beraad in 2024 van start kan gaan.

Tot slot richten we ons op het verbeteren van de interne communicatie: o.a. de communicatie tussen de organisatie, gemeenteraad en ook de lokale media, pro-actief communiceren, versterken van de corporate communicatie, zichtbaar maken van de ambities van de gemeente, het optimaliseren van de interne nieuwsbrief en social media inzet.

Dienstverlening

Uitgangspunten

- We organiseren de dienstverlening vanuit het klantperspectief.
- De gemeentewinkel is de eerste toegang voor alle klanten.
- Digitale inclusie: iedereen moet online mee kunnen doen.
- Texelse maat blijft : digitaal waar het kan, persoonlijk via telefoon of balie waar nodig.

Beleid in ontwikkeling 2024

- Verder ontwikkelen en verbeteren van de (digitale) dienstverlening waarbij de bewoner centraal gesteld wordt en in de ontwikkeling en verbetering bevraagd en meegenomen wordt.
- Verder ontwikkelen van de adviesfunctie van de gemeentewinkel richting de organisatie. De kennis over wat van waarde is voor de bewoner vormt de basis.
- Zorgen dat de gemeentelijke website (inclusief gemeentelijke digitale producten zoals de formulieren) toegankelijk is voor iedereen, inclusief de laaggeletterden en de bewoners die digitaal minder vaardig zijn.

Financieel Beleid

Kaders Programmabegroting 2024 en verder

- Inhoudelijke kaders zijn de door de raad vastgestelde beleidskaders, die zijn opgenomen per programma.
- Financiële kaders zijn de Gemeentewet, het besluit begroting en verantwoording (BBV) en daaruit volgend de financiële verordening van de gemeente Texel.
  In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met de geschatte prijsindexatie van het Centraal planbureau en de cao gevolgen voor gemeenten. De meicirculaire is opgenomen in deze begroting.
- De perspectiefnota die aangeboden is aan de raad.

Uitgangspunten

- Bezinning op de gemeentelijke taken dient voortdurend plaats te vinden.
- De gemeentebegroting dient jaarlijks sluitend en overzichtelijk te worden aangeboden.
- Structurele uitgaven dekken met structurele inkomsten.
- Overgebleven budgetten naar algemene middelen.
- Overheveling alleen als goed gemotiveerd.
- Terughoudend beleid ten aanzien van verhogingen van lokale belastingen en heffingen.
- Bij voorkeur niet meer dan trendmatige verhogingen.
- Blijvende aandacht voor beïnvloedbaarheid van de kosten Gemeenschappelijke Regelingen (GGD, Omgevingsdienst NHN en Veiligheidsregio).
- Externe onderzoeken tot een minimum beperken.

Beleid in ontwikkeling 2024

- Verbijzonderde interne controle, het jaar 2024 is het eerste jaar dat het college een rechtmatigheidsverklaring af geeft.
- Op 1 januari 2024 is het nieuwe financiële pakket geïmplementeerd.
- Horizontaal toezicht belastingdienst.

Onderzoek artikel 213a

Voor het jaar 2024 wordt een separaat voorstel van het college besproken met de Auditcommissie en dit jaar aan de raad voorgelegd.

Rechtmatigheid

De programmarekening is de spiegel van de programmabegroting, in de programmarekening 2024 moet het college een rechtmatigheidsverklaring afleggen over het afgelopen boekjaar. De rapportage moet worden opgenomen in de bedrijfsvoering paragraaf. De rapportage moet conform de standaardtekst van de commissie BBV. Hierin moet worden opgenomen:

- het door de raad vastgestelde normenkader,
- de controlematerialiteit, conform de minimumeisen van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden;
- de rapportage materialiteit, met een ondergrens van € 25.000;

- een overzicht van en toelichting op niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de Wet financiering decentrale overheden en de bijbehorende ministeriële regelingen, als deze voorkomen;
- de rapportage van het veelvuldig niet naleven van normen uit de gids proportionaliteit en/of slechte documentatie of naleving hiervan, als deze voorkomen;
- geconstateerde fraude door eigen medewerkers, als dit voorkomt.

Interbestuurlijk toezicht

De provincie Noord-Hollands heeft een wettelijke taak op het houden van toezicht op gemeenten. Dit betreft een viertal risicodomeinen. Via deze link kunt u dit bekijken: interbestuurlijk toezicht

1. Financiën
   Specifiek toezicht op de financiële positie van de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.
2. Informatiebeheer
   Toezicht op het informatie en archiefbeheer.
3. Huisvesting verblijfsgerechtigden
   Toezicht op tijdige huisvesting van verblijfsgerechtigden bij gemeenten.
4. Omgevingsrecht
   Toezicht en handhaving met een focus op de onderdelen milieu, bouw- en woningtoezicht en ruimtelijke ordening.

Informatisering

Uitgangspunten

- Het informatiebeleidsplan 2023-2027 is de basis voor de verdere ontwikkeling van de ICT.
- We volgen initiatieven voor verdere digitalisering en samenwerking vanuit de Digitale Agenda 2020.
- We zorgen voor een veilige omgang met gegevens (informatiebeveiliging) en voldoen aan privacywetgeving.
- We houden rekening met digitale toegankelijkheid bij al onze digitale toepassingen.
- We houden de ICT-omgeving op orde en zorgen dat het toekomstbestendig is.

Beleid in ontwikkeling 2024

- Verder ontwikkelen van de digitale dienstverlening op basis van het geactualiseerde informatiebeleidsplan.
- Uitvoeren beveiligingsmaatregelen uit wet- en regelgeving (zoals Omgevingsweg, Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, Suwinet, AVG, BRP en DigiD).
- Geautomatiseerd controleren van de beveiliging van het netwerk om te beschermen tegen aanvallen van buitenaf.

Juridisch kwaliteitsbeleid

Uitgangspunten

- We hanteren een informele aanpak om bezwaren te voorkomen.
- In 2022 is besloten, aan de hand van een evaluatie, dat we weer 3 jaar we doorgaan met de samenwerking met Hollands Kroon voor de behandeling van bezwaren.
- Om de procedure sneller en laagdrempelig te maken, handelen we ‘simpele’ soorten van bezwaren af door middel van ambtelijk horen.
- We houden onze verordeningen actueel en zorgen voor een helder werkproces.

Beleid in ontwikkeling 2024

- Versterking van de informele aanpak door deze meer structureel te maken, en verder in de organisatie te waarborgen.
- Project juridische kwaliteitszorg door aan te sluiten bij inwerktraject nieuwe medewerkers.
- Verbetering van het proces van klachtenafhandeling is organisatie breed uitgezet en gewaarborgd in het werkproces.

Wet open overheid

Op 1 mei 2022 trad de wet open overheid (de Woo) in werking, als vervanging van de Wet openbaarheid van bestuur (de Wob). Nog meer dan voorheen wil de wetgever transparantie en openheid van de verschillende overheden bevorderen. Voor de gemeente betekent dit concreet dat we op twee vlakken moeten zorgen dat we aan de wet voldoen:

- De actieve openbaarmaking: we maken uit onszelf informatie openbaar. Op termijn op een landelijk platform, maar zo lang dat er nog niet is volstaan andere digitale kanalen zoals onze website;
- De passieve openbaarmaking: op verzoek maken we documenten openbaar over een bestuurlijke kwestie.

Voor beide vormen van openbaarmaking is het erg belangrijk dat onze informatiehuishouding op orde is. Doordat wij al werken met een digitaal zaaksysteem, levert dat voor Texel geen probleem op.
In 2022 zijn 7 Wob-verzoeken en 16 Woo-verzoeken ingediend en afgehandeld. Dat gaat van landelijke onderzoeken, zoals naar WMO aanvragen, en inhuur personeel tot lokale kwesties als handhaving op het Stappenland of Logies met Ontbijt. Tenzij uitdrukkelijk anders gevraagd, wordt de informatie openbaar gemaakt op onze website.
De wet wordt verder gefaseerd ingevoerd, op dit moment kunnen wij voldoen aan hetgeen nu vereist is. Er wordt samengewerkt in de regio Noordkop op het niveau van kennisuitwisseling. In 2024 nemen we een nieuwe Woo-module in gebruik op onze website, wijzen we een Woo- coördinator aan en volgt er een intern informatietraject om de kennis over de Woo te vergroten in de organisatie.

Kwaliteitsbeleid

Uitgangspunten

- We werken zaakgericht en digitaal en blijven deze manier van werken ontwikkelen.
- We verbeteren onze processen volgens de Lean-filosofie, waarbij klantwaarde centraal staat.
- We leren door te doen en experimenteren met verbeteringen.
- We evalueren de kwaliteit van dienstverlening en bedrijfsvoering en stellen onze processen bij.

Beleid in ontwikkeling 2024

- Verbreden en doorgeven van kennis van Lean en continu verbeteren.
- Ontwikkelen en toepassen van verschillende Lean-methoden (zoals waardenstroomanalyses, dag- en weekstarts, Obeya, klantreizen, scrum).
- Faciliteren en ondersteunen bij de verbetering van bedrijfsprocessen, het begeleiden van dag- en weekstarts en ondersteuning van het managementteam (Obeya)
- Faciliteren en ondersteunen bij adoptie MS-365

Personeelsbeleid

Uitgangspunten

- Gemeente Texel is een aantrekkelijke werkgever voor nieuw en bestaand personeel.
- We hebben een meerjarige strategische personeelsplanning die elk jaar wordt vertaald in een werkdocument met daarin de specifieke activiteiten voor dat jaar.
- De organisatie hanteert als overkoepelend programma ‘Organisatie op Koers’, waarin meerdere zaken worden opgevoerd die van invloed zijn op het personeelsbeleid zoals de programmalijnen Hybride Werken en Medewerker 2.0.

Beleid in ontwikkeling 2024

- Strategische personeelsplanning; de huidige arbeidsmarktsituatie vraagt extra inspanningen van een werkgever bij het aantrekken en ook het behouden van medewerkers. Hierbij is het vernieuwen / verbeteren van onze positie als werkgever op de veranderende arbeidsmarkt een belangrijk onderdeel.
- Vanuit Organisatie op Koers zijn en worden programmalijnen ontwikkeld voor hybride werken en medewerker 2.0. Voor de lijn medewerker 2.0 zijn o.a. competenties, lerende organisatie en inzetbaarheid & behoud van medewerkers belangrijke thema’s.

De omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonkosten

Onderstaand de ontwikkeling van het personeelsbestand:

Jaar	FTE *
2024	178,9
2023	182,9
2022	178,6
2021	177,9
2020	178,9
2019	173,3

* Begrote formatie (peildatum rond 1 augustus voorafgaand aan het begrotingsjaar)

De omvang van de loonkosten is als volgt:

	Totaal
2024	€16.139.617
2023	€15.236.912
2022	€14.227.027
2021	€13.984.229

De kosten van inhuur van derden:

Organisatie	2021	2022	2023 Per 15 september
Inhuur tijdelijke vanwege vacatures	*39.065	609.492	537.486
Inhuur vervanging bij ziekte	466.000	450.475	403.237
Projecten en overig	1.965.721	1.358.033	882.116
Totaal	2.470.786	2.418.000	1.822.839

De kosten van automatisering en huisvestingskosten

(Bedragen in duizenden euro's)

Bedragen in € 1.000	**Bedrag**
• Automatisering	1.173
• Huisvestingskosten	1.168

De budgetten voor de raad, de griffie, de rekenkamer en de accountant;

De onderstaande budgetten worden voorgesteld voor 2024:

- Raadsbudget en Griffie € 81.052
- Rekenkamer budget bedraagt ten laste van de gemeente Texel € 6.878
- Accountant € 33.591

PARAGRAAF GRONDBELEID

Waar gaat het over?

Grondbeleid is een belangrijk middel om ruimtelijke ambities te realiseren. Grondbeleid is dan ook geen doel op zich, maar omvat een instrumentarium om (ruimtelijke) doelen op bijvoorbeeld het gebied van wonen, werken, maatschappelijk en onderwijs te behalen. Grondbeleid biedt een gereedschapskist met verschillende privaatrechtelijke, publiekrechtelijke en financiële instrumenten. Met deze instrumenten handelt de gemeente op de grondmarkt. Hoe en waarvoor de instrumenten gehanteerd worden staat beschreven in onze Nota Grondbeleid ‘met en voor elkaar’. Daar staan de politieke keuzes waarmee de gemeente inspeelt op veranderingen in de maatschappelijke en economische context. In deze paragraaf grondbeleid komen de volgende onderwerpen aan bod:

1. Bestaand beleid: geldigheid van eerder gemaakte beleidskeuzes.
2. Uitgiftebeleid.
3. Grondexploitatierisico’s.
4. Overzicht lopende grondexploitaties.

Bestaand beleid: geldigheid van eerder gemaakte beleidskeuzes

De instrumenten van grondbeleid (zoals grondverwerving, gronduitgifte en exploitatieplan) veranderen minder snel dan de beleidskeuzes en de beschrijving hiervan hoeft dan ook minder vaak geactualiseerd te worden. De beschrijving van het instrumentarium van grondbeleid is opgenomen in de Notitie Grondbeleid ‘met en voor elkaar’, welke in 2023 is vastgesteld.

De algemene doelstelling van het grondbeleid is grotendeels ongewijzigd. De gemeente handelt op de grondmarkt om het feitelijke ruimtegebruik zo goed mogelijk te laten aansluiten op het maatschappelijk gewenste ruimtevraag. Denk aan een evenwichtig woningbouwprogramma, de ontwikkeling van landschappelijke en stedenbouwkundige waarden, bevordering van de doorstroming en veiligheid van het verkeer, en stedelijke vernieuwing om de vitaliteit van woonkernen te vergroten.

Uitgiftebeleid

Wanneer de gemeente gronden uitgeeft, is het uitgangspunt dat hier een marktconforme grondprijs voor wordt gerekend. Dit gebeurt voornamelijk door middel van taxaties, maar er zijn ook andere methodieken om tot grondprijzen te komen. Voor enkele functies, zoals sociale woningbouw, hanteert de gemeente bijvoorbeeld normatieve (vaste) grondprijzen. Een nadere toelichting op het grondprijsbeleid staat vermeld in de Nota Grondbeleid. De hoogte van de grondprijzen wordt vaker bijgesteld dan het algemene grondprijzenbeleid, deze worden jaarlijks door het college middels een grondprijzenbrief vastgesteld. Daarin staan onder andere de hoogte van de grondprijs voor sociale woningbouw, snippergroen en de erfpachtcanon.

Grondexploitatierisico’s

De toekomst is onzeker. Elk plan kent verwachte resultaten en het risico dat die resultaten niet volgens planning worden gehaald. Dat geldt ook voor de productie van bouwgrond, de zogenaamde grondexploitatie. Belangrijkste voorbeelden van grondexploitatierisico’s zijn:

Planontwikkeling
De grondexploitatiebegrotingen kennen verschillende gradaties van detaillering. Algemeen gestelde plannen worden doorgerekend aan de hand van kengetallen voor grond- en vastgoedexploitatie. Bovendien wordt gewerkt met aannames ten aanzien van de procesgang. Bij de start van de grondexploitatie zijn er dus nog veel onzekerheden. Tijdens de uitvoering van de projecten ontstaat beter zicht op verwachte kosten en opbrengsten en de fasering daarvan. Dan ontstaan deelbegrotingen met meer detail op basis waarvan nauwkeuriger voorspellingen gedaan kunnen worden. Gaandeweg de uitvoering van het project daalt het risico.

Conjunctuur- en renteontwikkelingen
Conjunctuur- en renteontwikkelingen kunnen leiden tot vertraging van de verkoop en kunnen ook renteverliezen met zich mee brengen. Vanaf 2019 is de vraag op de markt voor nieuwbouw en infrastructurele werken sterk toegenomen. Het aanbod aan materiaal, materieel en menskracht is in het afgelopen decennium teruggelopen en dat leidt tot forse prijsstijgingen en oplopende uitvoeringstermijnen. De bouwkosten stijgen sneller dan de verkoopprijzen van woningen en daardoor komen de grondprijzen van met name sociale woningbouw onder druk te staan. Grondexploitaties hebben te lijden onder stijgende kosten voor bouw- en woonrijpmaken en strengere milieu-eisen.

Milieu en archeologie
Milieurisico's liggen in hoge kosten van te saneren grondvervuiling of maatregelen ter bescherming van flora en fauna. Archeologische risico's liggen in kostbare onderzoeken naar de oudheidkundige staat van de bodem.

Zienswijzen en bezwaren
Zienswijzen en bezwaren leveren vertraging op in het planontwikkelingsproces.

Planschadeclaims
Tenslotte is er het risico van planschadeclaims. Betrokkenen kunnen claimen dat zij schade ondervinden van het project.

Beheersing risico's
Tweemaal per jaar wordt voor alle grondexploitaties een verwachting voor de resterende looptijd gemaakt, zowel bij de jaarrekening als bij de begroting. Bij deze actualisaties worden de in het verleden gehanteerde uitgangspunten beoordeeld en waar nodig bijgesteld. Op basis van de bijgestelde verwachtingen wordt het verwachte eindresultaat bepaald. Wanneer een grondexploitatie tussentijds significant wijzigt, adviseert het college de raad dan aan de hand van een tussentijdse herberekening.
Bij het in exploitatie nemen van gronden of bij afsluiting van grondexploitaties wordt de gemeenteraad geadviseerd. Als een grondexploitatiebegroting ter besluitvorming wordt aangeboden, geeft het college daarbij aan hoe deze begroting zich verhoudt tot de andere lopende grondexploitaties en het geconsolideerde totaal.

Overzicht lopende grondexploitaties

Momenteel zijn er 8 lopende grondexploitaties, hieronder wordt aangegeven wat de verwachte einddatum is.

Bouwgrond in Exploitatie	Peildatum 01.07.2023 prognose einddatum	Peildatum 01.07.2023 prognose einddatum
Oosterend	31-12-2024	Ongewijzigd
Oudeschild	31-12-2024	Ongewijzigd
De Cocksdorp	31-12-2025	Ongewijzigd
Marsweg	31-12-2024	Verschoven naar 31-12-2025
Jan Drijverschool	31-12-2024	Ongewijzigd
Den Burg Oost	31-12-2024	Verschoven naar 31-12-2025
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	31-12-2024	Verschoven naar 31-12-2025
De Kompas	31-12-2024	Ongewijzigd

Hieronder vindt u een overzicht van de boekwaarden en eindwaarden op 1 januari 2023 en 1 juli 2023. Daarnaast staat het verschil tussen de boekwaarden en eindwaarden op beide data aangegeven.

- Een negatief bedrag bij de boekwaarde betekent dat er per saldo meer is ontvangen dan uitgegeven. Een positief bedrag bij boekwaarde betekent dat er op 1 juli van het betreffende jaar meer is uitgegeven dan ontvangen, een overigens normale situatie bij grondexploitaties waar de kosten (bijna) altijd voor de baten uitlopen.
- Een negatief bedrag bij resultaat is voordelig. Dit is het bedrag dat de gemeente verwacht over te houden bij afsluiting van de grondexploitatie. Als er sprake is van een verwacht tekort dan dient de gemeente hiervoor een voorziening te treffen.

Eindwaarden grondexploitaties

Grondexploitatie	Boekwaarde 01-01-2023		Boekwaarde 01-07-2023		Boekwaarde verschil	
Oosterend	71	N	103	N	32	N
Oudeschild	70	N	161	N	91	N
De Cocksdorp	57	N	69	N	12	N
Jan Drijverschool	101	N	156	N	56	N
Flexwoningen Marsweg	-1.098	V	-1.047	V	51	N
Den Burg Oost	1.611	N	1.600	N	-10	V
Gezondheidsplein	63	N	64	N	1	N
De Kompasschool	506	N	565	N	59	N
Totaal	**€ 1.379**		**€ 2.291**		**€ 292**	

Grondexploitatie	Eindwaarde 01-01-2023		Eindwaarde 01-07-2023		Eindwaarde verschil	
Oosterend	690	N	700	N	10	N
Oudeschild	37	N	37	N	-1	V
De Cocksdorp	69	N	77	N	8	N
Jan Drijverschool	831	N	835	N	4	N
Marsweg	1.614	N	1.763	N	148	N
Den Burg Oost	928	N	969	N	41	N
Gezondheidsplein	165	N	204	N	39	N
De Kompasschool	-66	V	-60	V	6	N

Bedragen x €1.000

Grondexploitaties buitendorpen

De grondexploitaties voor de buitendorpen –Oosterend, Oudeschild, De Cocksdorp en de voormalige Jan Drijverschool- zijn beperkt gewijzigd ten opzichte van begin 2023. Behalve voor de Cocksdorp zijn de allereerste civieltechnische werkzaamheden gestart en daarmee worden er ook kosten gemaakt. Doordat de nog te realiseren kosten daarmee afnemen, is er ook een (iets) lagere post onvoorzien in de grondexploitaties nodig. Daarentegen zijn enkele werkzaamheden toch in 2024 in plaats van eind 2023 voorzien, waardoor de kostenstijging in de meeste gevallen toeneemt. Hierdoor zijn de verwachtte eindwaardes wat naar beneden bijgesteld.

Flexwoningen Marsweg

De grondexploitatie voor de Flexwoningen Marsweg is halverwege 2022 opgesteld en eind 2022 vastgesteld. De planontwikkeling verloopt hier sneller dan bij de andere grondexploitaties om zo snel mogelijk aan de behoefte aan betaalbare woningen op Texel te voldoen. Om dit mogelijk te maken heeft de gemeente WoningBouw Impuls (WBI) subsidie ontvangen. De grootste wijziging in deze grondexploitatie is dat de werkzaamheden voor het bouw- en woonrijpmaken later zijn gefaseerd dan eerder dit jaar verwacht werd. Daarmee neemt de kostenstijging significant toe, waardoor de eindwaarde van dit project afneemt.

Den Burg Oost

Dit project is inmiddels grotendeels afgerond, maar het laatste deel lijkt onder andere door marktomstandigheden wat moeizamer te verlopen. De verwachting is daarmee inmiddels dat de laatste werkzaamheden niet in 2024 maar begin 2025 zullen worden uitgevoerd. Door de langere looptijd zijn ook meer plankosten benodigd. Door deze vertraging gaat de grondexploitatie met circa € 41.000 achteruit op eindwaarde.

Gezondheidsplein

Voor het gezondheidsplein zijn de plannen ten opzichte van begin dit jaar nog iets veranderd. Voor het nieuwe plan is ook een nieuwe civieltechnische raming gemaakt, die iets hoger (circa € 8.700) uitkomt dan de vorige raming. De fasering van de civiele werkzaamheden is een jaar naar achteren verschoven, waardoor de kostenstijging in deze grondexploitatie met circa € 30.000 toeneemt. Deze twee factoren zijn de belangrijkste verklaring voor het verschil op eindwaarde.

De Kompasschool

Voor de voormalige Kompaslocatie zijn meer onderzoeken nodig dan verwacht, met name naar niet gesprongen explosieven. Hierdoor neemt de eindwaarde van deze grondexploitatie iets af.

Grondprijsbeleid

De grondprijzen worden in het algemeen bepaald aan de hand van externe taxaties en als er sprake is van grondexploitatie in de bouwgrondexploitatiebegrotingen vastgelegd. Deze begrotingen worden door de gemeenteraad vastgesteld. Dat gebeurt jaarlijks op hoofdlijnen in de Paragraaf Grondbeleid en meer in detail als een bouwgrondexploitatiebegroting (GREX) ter besluitvorming wordt aangeboden aan de raad.

Beleidsregels grondprijzen

1. De gemeente geeft grond uit tegen een marktconforme prijs. De marktconformiteit wordt indien nodig aangetoond aan de hand van een externe taxatie. Voor in exploitatie genomen grond is de grondprijs vastgelegd in de GREX.

2. In specifieke situaties kan de gemeente de grond aanbieden tegen een tarief dat lager is dan de vastgestelde waarde. Het gaat in die gevallen om situaties met een aanmerkelijk maatschappelijk belang. Als dat aan de orde is wordt over de financiële consequenties geadviseerd aan de raad.

3. Voor organisaties die een zogenaamde dienst van algemeen economisch belang (DAEB) leveren kan de gemeente een lagere grondprijs dan de marktconforme grondprijs hanteren. Hieronder valt onder andere gronduitgifte voor sociale huurwoningen. De grondprijs voor organisaties die een DAEB leveren wordt vastgesteld op € 100 kosten koper per m^2.

4. In de te sluiten overeenkomsten met maatschappelijke organisaties over de uitgifte van grond in eigendom of erfpacht of de verhuur van grond anticipeert de gemeente op de mogelijkheid dat de maatschappelijke organisatie commerciële nevenactiviteiten ontplooit. Als dat laatste het geval is kan de gemeente, via een besluit van de gemeenteraad en binnen de juridische mogelijkheden van de overeenkomst, de te verrekenen grondprijs herzien.

5. Het te hanteren canonpercentage wordt jaarlijks vastgesteld en is voor het jaar 2024 5,0%.

6. Voor een aantal categorieën hanteert de gemeente een vaste uitgifteprijs. Voor de verkoop van snippergrond bij een woning wordt in principe de richtprijs van € 105 kosten koper per m2 gehanteerd. De richtprijs van grond voor parkeren bij een bedrijfsmatige bestemming is vastgesteld op € 100 kosten koper per m^2. Er wordt een uitzondering gemaakt als naar het oordeel van de gemeente de grond een duidelijk andere marktwaarde heeft dan de vaste grondprijs.

PARAGRAAF FINANCIERING

Waar gaat het over?

De gemeente heeft voldoende geld nodig om aan de verplichtingen te kunnen voldoen: het op tijd betalen van uitkeringen, subsidies, facturen van derden, salarissen enzovoort. Hiervoor worden ook kort- en langlopende leningen aangetrokken, naast de ontvangen belastingen, algemene uitkering etc.

Het doel van de treasuryfunctie is om de organisatie te voorzien van voldoende liquiditeit, het verstrekken van leningen en het voorkomen van financiële risico's. De wettelijke kaders van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm zijn ondersteunend hierbij.

Verder wordt in deze paragraaf inzicht gegeven in de toekomstige financieringsbehoefte en de huidige leningenportefeuille, trends en ontwikkelingen, EMU-saldo, de omvang van de kasgeldlimiet, renterisiconorm en renteresultaat.

Beleid

Het wettelijk kader ligt vast in de volgende regelgeving: Wet financiering decentralie overheden (Wet Fido), Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof), Gemeentewet en Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Aanvullend hierop zijn de interne regels van het treasurystatuut van toepassing die dan voornamelijk betrekking hebben op het beleid van lenen en verstrekken van leningen.

Er wordt pas geld geleend als dit nodig is. De gemeente financiert zoveel mogelijk via interne financieringsmiddelen zoals reserves en voorzieningen en het rekeningresultaat na bestemming. Pas als deze middelen ingezet zijn trekken wij een lening aan waarover rente verschuldigd is.

Betalingsverkeer/Schatkistbankieren

Het betalingsverkeer vindt nagenoeg alleen via de BNG plaats. Decentrale overheden zijn verplicht het meerdere boven een voorgeschreven drempelbedrag in de Schatkist bij het Ministerie aan te houden. Het drempelbedrag voor 2024 is ca. € 1,4 miljoen (2% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar). In de praktijk heeft de gemeente met de BNG een contract afgesloten waarin is opgenomen dat het maximale bedrag op de rekening-courant rekening niet hoger mag zijn dan € 385.000. Dit betekent dat dagelijks het meerdere boven dit bedrag automatisch overgeboekt wordt naar de Schatkist van het Ministerie van Financiën en indien nodig, op ons verzoek terug wordt geboekt uit de Schatkist. Voor het saldo bij de Schatkist ontvangt de gemeente sinds september 2022 rente ter hoogte van de inleenrente waartegen de Staat kan financieren op de internationale financiële markten.

Trends en ontwikkelingen

1. Rentestijging

   De afgelopen jaren heeft de gemeente geprofiteerd van een zeer lage rente tot een negatieve rente op een korte schuld. Inmiddels is de rente verder fors gestegen. Er is een reëel risico dat de rente verder stijgt. Dalen en stabiliseren is ook mogelijk. De langdurige oorlog kan de inflatie verder aanwakkeren. Daarnaast is de renteontwikkeling afhankelijk van het beleid van de Europese Centrale Bank. Het moge duidelijk zijn dat de huidige renteontwikkeling niet gunstig is omdat de gemeente de komende tijd geld moet lenen voor de uitvoering van alle investeringen, verstrekken van leningen en extra uitgaven boven de reguliere begroting.

Met een nieuw investeringsvoorstel wordt de rentelast gereserveerd op basis van de renteprognose op dat moment. In de tussenrapportage en de voorbereiding van de programmabegroting wordt gekeken in hoeverre deze gereserveerde middelen ook daadwerkelijk overeenkomen met de werkelijkheid: een overschot wordt ingeleverd een eventueel tekort wordt bijgevraagd.

2. Toenemende schuld
   In voorgaande jaren is flink geinvesteerd in o.a. infrastructuur en een onderwijscentrum. Hierdoor is de schuld gestegen. Wel getemperd doordat de gemeente een afkoopsom voor de exploitatie haven Oudeschild en wegen heeft ontvangen die voor de interne financiering is ingezet. De stijgende schuld heeft invloed op de ratio's als schuldquote, solvabiliteit. Hierover meer in de paragraaf weerstandsvermogen.

3. Verstrekken leningen aan maatschappelijke partners en inwoners
   De gemeente verstrekt leningen aan verenigingen en inwoners van Texel. Dit is van invloed op de financieringsbehoefte van de gemeente. Zo heeft de raad onlangs besloten dat het college de komende tijd € 2 miljoen extra mag uitlenen voor startersleningen en is een boost gegeven van € 1 miljoen extra boven op het eerder beschikbaar gestelde bedrag van € 2,5 miljoen voor leningen toekomstig bestendig wonen voor o.a. zonnepanelen en verduurzamen van woningen tegen 0% rente.
   Daarnaast neemt de gemeente een achtervangpositie in via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) voor leningen die de Stichting Woontij aangaat.

Renterisico

De wetgever heeft twee instrumenten gedefinieerd om het renterisico te toetsen en te beheersen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

- Kasgeldlimiet (renterisico vlottende schuld)
  Deze limiet stelt een grens aan de korte financiering om tijdelijke liquiditeitstekorten op te vangen. Gemeenten mogen slechts een beperkt deel van de begroting met kort geld financieren omdat een langere vastlegging van leningen voor een voorspelbare rentelast zorgt. De bovengrens van de kasgeldlimiet is gesteld op een bedrag ter grootte van een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting bij aanvang van het jaar.

  De kasgeldlimiet van de gemeente is voor het jaar 2024 naar ca.€ 6,2 miljoen. Dit wil zeggen dat de gemiddelde omvang van de kortlopende schulden per kwartaal (peildatum 1e dag van iedere maand) met een looptijd van maximaal een jaar niet hoger mag zijn dan dit bedrag over meer dan twee kwartalen.

- Renterisiconorm (vaste schuld)
  Gemeenten lopen risico's als de rente van vaste schuld wordt aangepast als gevolg van herfinanciering. Deze norm heeft dus betrekking op leningen met een looptijd langer dan een jaar en houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal bij het begin van het jaar mag worden afgelost.

  Het doel van deze norm is dat de leningenportefeuille met een gezonde spreiding van herfinanciering wordt opgebouwd om te voorkomen dat door aflossingen en renteherzieningen grote schokken optreden in de omvang van de rente die de gemeente moet betalen.

In de volgende tabel is de norm afgezet tegen de feitelijke situatie op basis van de huidige leningenportefeuille. De gemeente Texel voldoet meerjarig aan deze norm.

(bedragen x € 1.000)

	2024	2025	2026	2027
Begrotingstotaal incl. Leer-Werkbedrijf De Bolder	73.206	72.600	69.455	69.212
Percentage bij ministeriële regeling	20%	20%	20%	20%
Rente risiconorm (20% van begrotingstotaal)	**14.641**	**14.520**	**13.891**	**13.842**
Renterisico (aflossingen + renteherziening)	-3.352	-3.372	-2.727	-2.749
Ruimte over (rente risiconorm - renterisico)	**11.259**	**11.148**	**11.164**	**11.093**

Leningenportefeuille, liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

- ### Leningenportefeuille

De huidige leningenportefeuille ziet er bij een ongewijzigde situatie meerjarig als volgt uit.

(bedragen x € 1.000)

Omvang leningen per 01-01-2024			**53.473**
	Rente boekjaar	Oorspronkelijk leningsbedrag	Aflossingen
2024	1.084		- 3.352
	Lening 2006-2046 4,120% (106)	3.400	-69
	Lening 2006-2046 4,135% (350)	11.200	-227
	Lening 2006-2047 4,270% (327)	9.800	-189
	Lening 2010-2025 3,250% (43)	10.000	-667
	Lening 2020-2035 0,365% (29)	10.000	-667
	Lening 2021-2041 0,250% (27)	12.000	-600
	Lening 2021-2041 0,280% (20)	8.000	-400
	Lening 2022-2037 2,44% (182)	8.000	-533
2025	997		-3.372
2026	946		-2.727
2027	906		-2.749
Omvang leningen per 31-12-27			**41.273**

Liquiditeitsplanning september 2023 -2027

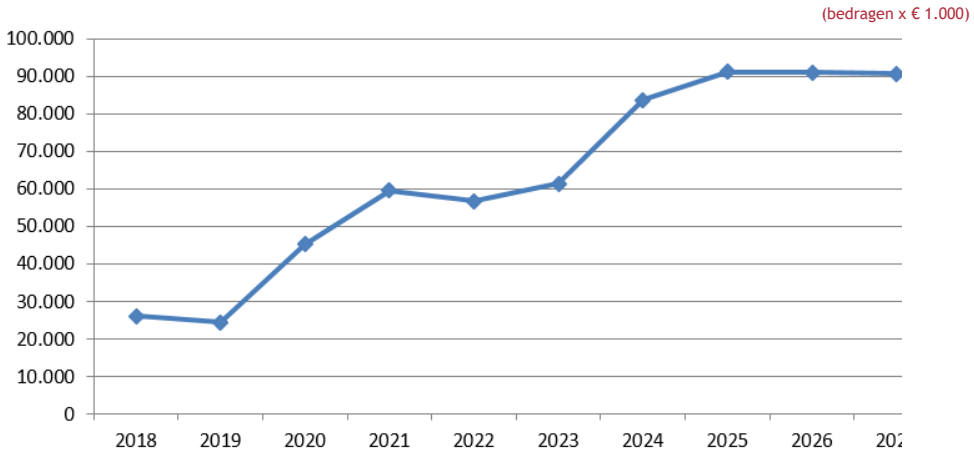
(bedragen x € 1.000)

	2023 september t/m december (cumulatief)	2024	2025	2026	2027
Liquide middelen	5.239	-5.422	-5.691	-5.668	-5.671
Saldo operationele activiteiten	-8.858	3.513	3.513	3.513	3.513
Investeringen	-8.750	-24.750	-8.650	-750	-750
Saldo financieringen	-1.053	-5.032	-7.340	-7.767	-8.225
Consolidatie (lenen langer dan 1 jaar)	8.000	26.000	12.500	5.000	5.000
Liquiditeitstekort	-5.422	-5.691	-5.668	-5.671	-6.132
Kasgeld (lenen korter dan 1 jaar)	5.422	5.691	5.668	5.671	6.132
Totaal	0	0	0	0	0

Op basis van de geactualiseerde liquiditeitsplanning wordt de omvang van de langlopende leningen dan als volgt.

	2023	2024	2025	2026	2027
Omvang leningen begin van het jaar	**56.805**	**61.473**	**83.721**	**91.149**	**91.097**
Aflossing	-3.332	-3.752	-5.072	-5.052	-5.302
Consolidatie	8.000	26.000	12.500	5.000	5.000
Omvang leningen eind van het jaar	**61.473**	**83.721**	**91.149**	**91.097**	**90.795**

In grafiek gezet ziet het verloop van de leningenportefeuille dan als volgt uit:

EMU-saldo

Het Economisch en Monetaire Unie saldo (EMU-saldo) is het verschil van inkomsten en uitgaven van de overheid. De uitgaven van Texel tellen mee in het Nationale EMU-saldo. Er is een verschil tussen exploitatie- en EMU-saldo. In het EMU-saldo zijn bijvoorbeeld wel investeringsuitgaven opgenomen maar afschrijvingen en toevoegingen aan reserves en voorzieningen niet. Met andere woorden het EMU-saldo is feitelijk een liquiditeitsoverzicht. Onderstaande tabel toont het effect van de gemeente Texel op het EMU-saldo van Nederland aan. Het verplicht Schatkistbankieren zorgt voor een lager EMU-Saldo van Nederland.

In 2023 en 2024 heeft de gemeente een fors financieringstekort. Dit komt door geplande grote investeringen zoals Thijssehuis en diverse infrastructurele werken. Ook voor 2024 zijn grote investeringen gepland voor o.a. haven en herinrichting ijsbaan. Vanaf 2025/2026 is de verwachting dat het saldo weer positief wordt.

(bedragen x € 1.000)

	2023 Begroting (actueel)	2024	2025	2026	2027
Exploitatiesaldo	0	0	2.782	-137	-725
Mutaties reserves per saldo	-6.791	-2.642	-90	185	735
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV, artikel 17c)	**-6.791**	**-.2.642**	**2.692**	**48**	**10**
+ Afschrijvingen	3.848	5.317	6.500	7.500	7.500
-/- Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-30.886	-16.480	0	0	0
Mutatie voorzieningen	-1.499	-2.702	-5.200	-5.200	-5.200
+ Baten uit bijdragen van andere overheden (niet in exploitatie of bij investeringen meegenomen)	0	0	0	0	0
+ Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
-/- Aankoop grond en uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet in de exploitatie staan).	-2.718	-9.028	-3.584	0	0
+ Baten bouwgrondexploitatie voor zover niet in exploitatie verantwoord	1.047	4.287	5.475	0	0
EMU saldo -/- tekort / + overschot	**-36.999**	**-21.248**	**5.883**	**2.348**	**2.310**

Indien het rijk de gemeente bericht dat alle decentrale overheden samen het collectieve aandeel in het EMU-tekort zoals bedoeld in artikel 3, lid 6, van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) hebben overschreden, informeert het college de raad of een aanpassing van de begroting nodig is.

Toerekening rente

De rente die de gemeente intern toerekent aan de eigen producten wordt omslagrente genoemd en berekend op basis van de verhouding tussen de betaalde rente en het vaste activavolume met uitzondering van projectfinancieringen, rente grondbedrijf en annuïteiten. De omslagrente voor 2024 is 0,25% en als volgt totstand gekomen:

Boekwaarde van de vaste activa	€ 86.846.000
Blijft over om toe te rekenen via omslagrente	€ 293.000
Omslagrente afgerond	0,25%

(bedragen x € 1.000)

Verwachte boekwaarde vaste activa gemeente Texel per 1/1/2024	103.000
Verwachte boekwaarde vaste activa Leer-Werkbedrijf De Bolder per 1/1/2024	3.272
Boekwaarde projectfinancieringen per 1/1/2024	- 19.426
Totaal boekwaarde vaste activa voor berekening omslagrente	**86.846**

(bedragen x € 1.000)

Externe rentelasten	1.548
Externe rentebaten	- 18
Saldo rentelasten en rentebaten	**1.530**
Rente grondexploitatie	-30
Rente projectfinanciering	-816
Rentebaat doorverstrekte lening	0
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	684
De aan taakvelden toe gerekende rente annuïteiten vast bedrag	-391
De aan taakvelden toe te rekenen rente omslag	-293
Renteresultaat taakveld Treasury	**0**

PARAGRAAF LOKALE LASTEN

Waar gaat het over?

In de paragraaf lokale lasten staat welke belastingen en leges de gemeente van de burger vraagt en wat de jaarlijkse opbrengsten zijn.
Elke gemeente kan zelfstandig belastingen en heffingen opleggen. Dat kan voor taken die zij doet in het algemeen belang, maar ook voor specifieke werkzaamheden of levering van diensten. Dit totale pakket van de lokale lasten is vastgelegd in de door de raad vastgestelde belastingverordeningen. De hoogte van de lokale heffingen wordt deels bepaald door de ambities van de gemeente. Hoe meer ambities er zijn bij het bestuur, hoe meer middelen er moeten zijn voor realisatie.

Bestaand beleid

De bestaande belastingen en leges zijn per soort vastgelegd in een belasting- of legesverordening.

Trends en ontwikkelingen

- Als basis wordt de verwachting van het Centraal Planbureau zoals opgenomen in de meicirculaire 2023 van de algemene uitkering genomen. Voor 2024 verwacht het Centraal Planbureau een inflatie van 3 %. Voorgesteld wordt om de belastingen/heffingen en tarieven met 3 % te verhogen.
- De prijzen van onroerend goed laten weer een opgaande lijn laten zien in 2023. Verwacht wordt dat de waardestijging zich voor 2024 vertaalt in hogere waarderingen.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het Bouwen (Wkb) die naar verwachting op 1 januari 2024 in werking treden, hebben gevolgen voor de lasten en baten van de leges. De mate van financiële gevolgen voor de leges hangt mede af van onze nog te maken keuzes. Bijvoorbeeld over het wel of niet leges heffen voor een vooroverleg bij een aanvraag omgevingsvergunning. Voor de bouwactiviteiten wijzigt er veel, door minder vergunningplichten en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, die tegelijkertijd in werking treedt. Er is een knip gemaakt tussen een bouwtechnisch deel en een ruimtelijk deel. Voor beiden kan een omgevingsvergunning nodig zijn, maar er zijn ook veel bouwwerken vergunningsvrij. De bouwtechnische toets en het toezicht voor de gevolgklasse 1 wordt na 1 januari niet meer uitgevoerd door de gemeente (dus lagere legeskosten). Op Texel vallen de meeste bouwactiviteiten in gevolgklasse 1. Deze werkzaamheden verschuiven naar een private marktpartij, de kwaliteitsborger. Er kunnen hier nog wel handhavingstaken uit volgen omdat de gemeente wel eindverantwoordelijke blijft. Dit stelt gemeenten voor de keus de tariefstelling van de ruimtelijke toets te koppelen aan de bouwsom (huidige situatie) of hiervoor een andere heffingsmaatstaf te gaan hanteren.

Nieuw is dat gemeenten leges kunnen gaan heffen voor milieubelastende activiteiten. Het wettelijk verbod daarop keert niet terug in de Omgevingswet. Het gaat niet langer om de milieu-inrichting als zodanig, maar om de activiteiten die milieubelastend zijn. Een besluit zal moeten worden genomen of over de milieubelastende activiteiten (zoals bodemsaneringen) leges geheven gaan worden (en te weten wat de andere gemeenten/het OD gaat doen).

Alleen bij de vergunningplichten is legesheffing mogelijk. Die keuzevrijheid bemoeilijkt het opstellen van een modelverordening leges. Daarom heeft de VNG een werkmodel, zodat gemeenten er alvast mee aan de slag kunnen, dit betreft echter een uitgebreid cafetariamodel waarin er nog veel keuzen zijn te maken door de gemeente. Ook de kosten van het nog vast te stellen participatiebeleid (voor aanvragers en bevoegd gezagen zoals de gemeente) zijn nog onduidelijk. Met de financiële gevolgen van de Omgevingswet is een interne werkgroep bezig.

De raad zal op basis van de uitkomsten een advies ter vaststelling worden aangeboden in december 2023.

Beleidsuitgangspunten

Het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd, uitzonderingen hierop worden nader toegelicht.

Toeristenbelasting, Forensenbelasting

Tarief

De raad heeft in juni 2023 de nieuwe tarieven voor twee jaar (2024 én 2025) verhoogd. De Toeristenbelasting is met € 0,10 verhoogd naar € 2,40 per persoon per overnachting. De Forensenbelasting is naar evenredigheid verhoogd met 4,4 %, ook voor de jaren 2024 en 2025.

Forensenbelasting

Het aantal objecten dat belastingplichtig is inzake de forensenbelasting de laatste jaren stabiel na een opgaande lijn in de jaren daarvoor. Wij verwachten een gelijk aantal panden dat plichtig is voor de forensenbelasting voor 2024.

Boetebesluit bij toeristische verhuur

In 2021 heeft de gemeente geïnvesteerd in de toeristische sector door het aanstellen van de toezichthouder Lokale Belastingen. De logiesverstrekkers, grote en kleine verhuurders, belangenverenigingen etc worden sinds die tijd regelmatig bezocht en geïnformeerd over de bestaande en gewijzigde regelgeving. Met name voor de Toeristenbelasting en de Forensenbelastingen. De laatste jaren zijn er stappen vóóruit gezet met de aangiftebereidheid met betrekking tot deze– toeristenbelasting. Als er geen aangifte gedaan is, legt de gemeente zelf een ambtshalve aanslag op. We zien dat het aantal ambtshalve aanslagen afneemt en daarnaast dat het gemiddelde aangiftebedrag een positieve ontwikkeling doormaakt.

Bij controles op de door logiesverstrekkers gedane aangiften blijkt dat het grootste gedeelte conform de regels zijn aangifte doet. Een klein gedeelte van de logiesverstrekkers blijft zijn aangifte nog niet (geheel) correct in te vullen. Ook het geen aangifte doen of bijvoorbeeld vanuit gemak een eigen afronding hanteren of inschatting maken los van de administratie, zien wij helaas nog wel voorbij komen.

De betrokken logiesverstrekker wordt bezocht en krijgt tekst en uitleg hoe een juiste aangifte moet worden gedaan. In de praktijk blijkt helaas dat het geven van waarschuwingen bij fiscale aangiften niet altijd leidt tot een verandering in de aangiftemoraal. We constateren helaas nog te vaak dat er “recidive gedrag” is. We zullen onze werkwijze dus in een aantal gevallen hieraan moeten aanpassen. De gereedschapskist moet worden uitgebreid. Op basis van de bepalingen in onder andere de Algemene Wet op de Rijksbelastingen, welke ook van toepassing is op de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen, kunnen we bij constatering van (bewust/herhaaldelijk) foutieve of het niet doen van aangifte, een boete opleggen. Om tot een duidelijk en uniform boetebeleid te komen is het Besluit Bestuurlijke Boeten toeristenbelasting gemeente Texel opgesteld.

Het besluit geeft houvast voor het direct kunnen beboeten van het niet doen of het foutief indienen van de aangifte toeristenbelasting. Basis is dat de boete tenminste de hoogte heeft van het verschil tussen aangifte en de vastgestelde of geschatte aangifte. Deze boete kan door recidive en/of opzet oplopen tot maximaal € 5.514,-- per overtreding.

Het doel is om alle logiesverstrekker op een gelijke manier te behandelen, conform de door onze gemeenteraad vastgestelde verordeningen.

Kwijtscheldingen

Voor mensen met de laagste inkomens kunnen gemeentelijke belastingen geheel of gedeeltelijk worden kwijtgescholden. In beginsel moet iedereen de aanslag gemeentelijke belastingen betalen. De gemeente kan in uitzonderlijke gevallen overgaan tot kwijtschelding (geheel of gedeeltelijk) van gemeentelijke belastingen. Dit is afhankelijk van het inkomen en wordt getoetst aan de voorwaarden voor kwijtschelding die in de invorderingswet staan.
De gemeente werkt op dit onderdeel samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.
Het waterschap toetst alle verzoeken en geeft de gemeente informatie over het wel of niet verlenen van kwijtschelding. Het voordeel van deze samenwerking is dat de belastingbetaler maar één keer een verzoek hoeft in te dienen.

Rapportage kostendekkendheid leges

Achtergrond leges en kostendekkendheid
De Gemeentewet (artikel 229b) is de basis voor de legesheffing. Het uitgangspunt is dat de tarieven van de leges zodanig vastgesteld worden dat de geraamde opbrengsten van de leges niet uitgaan boven de geraamde lasten daarvan.

Gelet op de grote verscheidenheid aan diensten waarvoor leges geheven kunnen worden is het voor de wetgever in formele zin niet mogelijk gebleken daar voorschriften voor te geven zonder te vervallen in zeer gedetailleerde regelgeving. De wetgever heeft het daarom aan de gemeente zelf over willen laten om te bepalen welke diensten tegen welk tarief in een verordening worden vastgelegd. De mogelijkheid van kruissubsidiëring (subsidiëring van onrendabele activiteiten met 'winst' uit rendabele activiteiten) is toegestaan.

De primitieve begroting van enig jaar is de basis voor de berekening van het onderzoek kostendekkendheid leges. Ook is gebruik gemaakt van de ‘Handreiking kostentoerekening leges en tarieven’ (opgesteld in opdracht van het ministerie van binnenlandse zaken) en van het kostenmodel van de VNG. Er is geen wettelijk voorgeschreven lijst van toe te rekenen kosten en baten. Er zijn uitsluitend richtlijnen, waarvan een groot deel voortvloeit uit jurisprudentie.

De legesverordening en de bijbehorende tarieventabel van Texel is in 3 hoofdstukken verdeeld:

- Hoofdstuk 1. Algemene dienstverlening
- Hoofdstuk 2. Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving (o.a. omgevingsvergunning)
- Hoofdstuk 3. Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn

In deze rapportage wordt een overzicht gegeven van de kostendekkendheid van de tarieventabel. Hiermee wordt duidelijk of de kostendekkendheid voldoet aan de wettelijke eisen.

Voor de kostendekkendheid van leges van gemeenten gelden een aantal wettelijke kaders, zo is er specifieke wetgeving die de maximale prijs per product aangeeft.

Daarnaast heeft de raad van Texel kaders gesteld. De raad vindt dat ‘*tarieven voor diensten en producten kostendekkend moeten zijn, tenzij*’. Waarbij het ‘*tenzij*’ geldt voor besluiten van de raad om voor bepaalde diensten geen of een lager tarief te hanteren.

Voor burgers en bedrijven is het belangrijk de kostendekkendheid te bewaken zodat zij niet te veel of te weinig betalen voor geleverde diensten. In geval van rechtszaken waarbij de hoogte van tarieven in het geding is, moet de gemeente kunnen aantonen dat de tarieven binnen de wettelijke kaders van kostendekkendheid vallen.

Inzicht in de kostendekkendheid geeft ook zicht op heffingsruimte. Zolang de maximale kostendekkendheid (100%) niet bereikt is, kunnen tarieven worden verhoogd. Bij een keuze voor het verhogen van de tarieven is het niet noodzakelijk om alle tarieven te verhogen. Ook is het niet noodzakelijk om tarieven met hetzelfde percentage te verhogen. Zolang de maximale kostendekkendheid van het geheel niet overschreden wordt, kan per tarief besloten worden of en met hoeveel procent het tarief verhoogd wordt. Wettelijk voorgeschreven tarieven mogen niet verhoogd worden.

Kostendekkendheid algemeen
De kostendekkendheid van de gemeente Texel begroot 2024 is totaal 81,0 % (in 2023 was dit 79,5%).

Berekening kostendekkendheid
Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
paragraaf	1	Burgerlijke stand	€ 42.158	€ 31.375	€ 73.533	€ 82.592	112,32%
paragraaf	2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	€ 71.852	€ 31.506	€ 103.358	€ 93.473	90,44%
paragraaf	3	Rijbewijzen	€ 28.961	€ 24.509	€ 53.470	€ 53.223	99,54%
paragraaf	4	Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	€ 1.565	€ 1.809	€ 3.374	€ 2.336	69,24%
paragraaf	5	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	6	Vastgoedinformatie	€ 451	€ 523	€ 974	€ 593	60,88%
paragraaf	7	Overige publiekszaken	€ 541	€ 233	€ 774	€ 512	66,15%
paragraaf	8	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	9	Bijzondere wetten	€ 40.882	€ 40.810	€ 81.692	€ 46.553	56,99%
paragraaf	10	Diversen	€ 1.210	€ 1.399	€ 2.609	€ 2.430	93,14%
Kostendekking Hoofdstuk 1			**€ 187.620**	**€ 132.164**	**€ 319.784**	**€ 281.712**	**88,09%**

Lasten

De lasten zoals die in de begroting zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep betreffende de vergunning.

De volgende lasten (niet limitatief) zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met percentage overheadkosten);
2. Kosten voor Bijzonder ambtenaren van de burgerlijke stand (trouwen);
3. Trouwboekjes;
4. Afdrachten aan het rijk;
5. Kosten van druk- en bindwerk;
6. Aankoopkosten van gehandicapten parkeerkaarten en medische indicatie.

Toelichting: Hoofdstuk 1:

Bij hoofdstuk 1 is weinig ruimte om de tarieven te verhogen omdat de opbrengsten voornamelijk veroorzaakt worden door paspoorten en rijbewijzen. Deze tarieven zijn momenteel gelijk aan de maximaal toegestane hoogte. De overige tarieven voor 2024 worden ten opzichte van 2023 geïndexeerd. Het percentage waarmee wordt geïndexeerd is 3,0%. De opbrengsten van alle diensten binnen hoofdstuk 1 mogen niet hoger zijn dan de uitgaven.
Binnen een hoofdstuk mag een dienst dus meer dan 100% kostendekkend zijn, mits deze gecompenseerd wordt door een lagere kostendekkendheid voor een andere dienst.

Hoofdstuk 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Hoofdstuk 2 Omgevingswet			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
paragraaf		Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning	€ 636.684	€ 564.727	€ 1.201.411	€ 1.128.846	93,96%
Kostendekking Hoofdstuk 2			**€ 636.684**	**€ 564.727**	**€ 1.201.411**	**€ 1.128.846**	**93,96%**

Lasten

De lasten zoals die in de begroting zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten(niet limitatief) zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten);
2. Kosten welstandscommissie;
3. Publicatie in de Staatscourant.

Toelichting: Hoofdstuk 2:

De kostendekkendheid van hoofdstuk 2 is net onder de 100% gebleven en hoewel er getoetst wordt op de gehele verordening wordt geadviseerd om onder deze grens te blijven. Het is namelijk goed mogelijk dat de jurisprudentie wijzigt m.b.t. kruissubsidiëring met als gevolg een toename van bezwaar en beroepsprocedures. De opbrengsten van alle diensten binnen hoofdstuk 2 mogen niet hoger zijn dan de uitgaven. Binnen een hoofdstuk mag een dienst dus meer dan 100% kostendekkend zijn, mits deze gecompenseerd wordt door een post met lagere kostendekkendheid.

Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

Hoofdstuk 3 Europese dienstenrichtlijn			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
paragraaf	1	Horeca	€ 18.007	€ 17.572	€ 35.579	€ 32.586	91,59%
paragraaf	2	Seksbedrijven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	3	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	4	Organiseren evenement of markt	€ 133.446	€ 120.873	€ 254.319	€ 25.061	9,857%
paragraaf	5	Standplaatsen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	6	Huisvestingswet 2014	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
paragraaf	7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Hoofdstuk 3			**€ 151.453**	**€ 138.445**	**€ 289.898**	**€ 57.647**	**19,89%**

Lasten

De lasten zoals in de begroting zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel (zie ook toelichting hoofdstuk 3).

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten)

Toelichting: Hoofdstuk 3:

Hoofdstuk 3 is een klein onderdeel van de legesverordening wat voor een groot deel bestaat uit evenementenvergunningen. Vanwege de maatschappelijke betekenis ervan, is dit bij veel gemeenten niet kostendekkend. Ook de raad van onze gemeente heeft daartoe een expliciet besluit genomen.

Conclusie

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
Kostendekking Hoofdstuk 1	€ 187.620	€ 132.164	€ 319.784	€ 281.712	88,09%
Kostendekking Hoofdstuk 2	€ 636.684	€ 564.727	€ 1.201.411	€ 1.128.8456	93,96%
Kostendekking Hoofdstuk 3	€ 151.453	€ 138.445	€ 289.898	€ 57.647	19,89%
Kostendekking totale tarieventabel	**€ 975.757**	**€ 835.336**	**€ 1.811.093**	**€ 1.468.205**	**81,07%**

De kostendekkendheid van de gemeente Texel voldoet aan de wettelijk gestelde eisen. Eventueel is er ruimte om de tarieven van hoofdstuk 1 en 3 te verhogen.

Omdat de toe te rekenen kosten mede gebaseerd zijn op jurisprudentie is een exact 100% kostendekkende legesverordening risicovol. Wanneer nieuwe jurisprudentie tot een wijziging in de aan leges toe te rekenen kosten leidt, kan de kostendekkendheid overschreden worden. Overschrijding van de kostendekkendheid kan leiden tot het onverbindend verklaren van de legesverordening en de daarbij behorende tarieventabel. Dit betekent dat er geen leges geheven kunnen worden. Door iets onder het toegestane maximum te blijven wordt dit risico opgevangen. Vanuit dit oogpunt is een dekkingspercentage tussen de 90 en 95 % aan te bevelen.

Welke belastingen en leges heft de gemeente en wat levert dat op?

Omschrijving		Werkelijke Opbrengst 2022 €	Geraamde opbrengst 2023 (na wijziging) €	Geraamde opbrengst 2024 €
a.	Afvalstoffenheffing	2.103.554	2.204.245	2.313.895
b.	Reinigingsrechten voor bedrijven	59.291	62.500	62.500
c.	Forensenbelasting	1.385.802	1.279.530	1.335.829
d.	Havengelden	154.582	159.051	163.822
e.	Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	1.159.786	1.425.443	1.468.206
f.	Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven)	51.242	67.392	69.414
g.	Marktgelden	12.049	20.237	20.845
h.	OZB woningen	1.152.273	1.099.080	1.132.052
i.	OZB niet-woningen	761.004	853.194	878.790
j.	Parkeerbelastingen (excl. boetes,incl. vergunningen)	4.567.847	4.469.500	4.469.500
k.	Precariobelasting	142.980	150.110	154.613
l.	Reclamebelasting	98.268	103.000	106.090
m.	Rioolheffing	3.615.466	3.501.318	3.621.020
n.	Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	8.486.268	8.356.326	8.750.000

ad a De gemeente heft afvalstoffenheffing van huishoudens die gebruikmaken van de diensten van de gemeentelijke ophaaldienst. De afvalstoffenheffing stijgt voor een éénpersoonshuishouden van € 211,49 naar € 224,12 en voor een meerpersoonshuishouden van € 340,78 naar € 361,12.

De oorzaken van deze stijging zijn o.a.hogere kosten chemisch afval, doorbelastingen en glas. De kosten voor fijn huishoudelijk afval en GFT zijn gedaald. Voor plastic, blik en drinkpakken (PBD) zijn de kosten gedaald en de opbrengsten hoger.

ad b Inzameling van bedrijfsafval vindt plaats voor de gemeentelijke onderdelen haven, strand en gemeentehuis. Onder bedrijfsafval vallen ook de werkzaamheden m.b.t. de beerputten en vetvangers.

Omschrijving	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Baten	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid huishoudens	1.779.267	366.403	168.224	-2.313.895	100%
Toelichting kostendekkendheid bedrijven	36.951	21.968	3.581	-62.500	100%

ad c Forensenbelasting is een belasting die de gemeente heft, als personen meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning voor zich of voor hun gezin houden. Het geldt alleen voor personen die niet woonachtig zijn in de gemeente Texel. Het tarief voor deze belasting is in 2023 voor de jaren 2024 en 2025 vastgesteld en is naar rato verhoogd met 4,4%. Basis van de verhoging was de aanpassing van het tarief Toeristenbelasting van € 2,30 naar € 2,40.

ad d Onder de naam ‘havengeld’ wordt een recht geheven voor vaartuigen die gebruik maken van de gemeentelijke haven. De havengeldtarieven worden trendmatig verhoogd met 3,0%.

ad e Leges worden in rekening gebracht voor een dienst die de gemeente levert. Voorbeelden van zo’n dienst zijn: het behandelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning en het verstrekken van een uittreksel uit het bevolkingsregister. De geraamde opbrengst 2023 wordt trendmatig verhoogd met 3,0% in vergelijking met de begrote cijfers in 2023. Deze verhoging geldt niet voor de tarieven voor rijbewijzen en reisdocumenten aangezien deze tarieven worden vastgesteld door het Rijk.

Leges	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
Kostendekkendheid totale tarieventabel	975.757	835.336	1.811.093	- 1.468.205	81,07%

ad f De gemeente kent een verordening ‘lijkbezorging rechten’. Hierin staan de tarieven die gelden voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats en voor verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. In de opbrengsten zijn ook de huuropbrengsten van graven meegenomen. Ook deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 3,0%.

ad g De gemeente heft marktgelden voor het innemen van een standplaats met marktwaren. Deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 3,0%.

ad h/i Eigenaren betalen een OZB eigenarenbelasting. Gebruikers van niet woningen betalen ook gebruikersbelasting.

- De eigenaar: Iedereen die op 1 januari eigenaar is van een onroerende zaak ontvangt een aanslag OZB eigenarenbelasting. Indien men het eigendom in de loop van het belastingjaar verkoopt heeft dat geen invloed op de hoogte van de aanslag. Meestal verrekent de notaris de eigenarenbelasting met de nieuwe eigenaar.
- De gebruiker: Iedereen die op 1 januari een onroerende zaak (niet woning) in gebruik heeft, ontvangt de aanslag OZB gebruikersbelasting. Verhuizing in de loop van het belastingjaar heeft geen invloed op de hoogte van de aanslag. Hier staat tegenover dat de gebruiker, bij bijvoorbeeld verhuizing in de loop van het jaar, geen aanslag OZB gebruikers voor de nieuwe onroerende zaak ontvangt.
- Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). De gemeenten moeten jaarlijks een nieuwe waarde voor het onroerend goed vaststellen. Over deze waarde wordt de aanslag Onroerende

Zaakbelastingen berekend. Deze waarde wordt overigens ook gebruikt door de Belastingdienst en het waterschap.

- Het tarief van de OZB wordt zodanig vastgesteld, dat de netto-opbrengst 3,0% trendmatig stijgt ten opzichte van begrote opbrengst van 2023. Het tarief van de OZB kan pas worden vastgesteld als bekend is wat de waardeontwikkeling van het onroerend goed op Texel is.

ad j De gemeente heft parkeerbelasting van degene die een voertuig parkeert op een door de gemeente ingerichte parkeervoorziening. Als niet wordt betaald op een parkeerplaats waar parkeerbelasting moet worden betaald, dan legt de gemeente een parkeerboete op, de zogeheten *naheffingsaanslag*.
Voor 2024 wordt voorgesteld de tarieven van de parkeerbelasting onveranderd te laten. De kosten voor de naheffingsaanslag worden gelijkgesteld aan het landelijk maximum van € 76,70.

De voor 2024 geraamde kosten voor het opleggen van naheffingsaanslag (art. 2 Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen):

a.	Vaste Informatieverwerkingskosten	€	154.765
b.	Variabele informatieverwerkingskosten	€	81.600
c.	Kosten van afschrijving	€	22.610
d.	Kosten van interest	€	0
e.	Personeelskosten	€	143.446
f.	Overheadkosten	€	204.924
Totale kosten naheffingsaanslag		€	607.345

Het voor 2024 geraamd aantal op te leggen naheffingsaanslagen is 750.
De kosten gedeeld door het aantal te verwachten naheffingsaanslagen geeft een bedrag van € 810.
Het maximaal te hanteren Rijkstarief tarief voor 2024 is € 76,70.

ad k De gemeente heft precariobelasting als derden gebruik maken van de openbare ruimte voor commerciële doeleinden. Deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 3,0%.

ad l Sinds 2018 heft de gemeente reclamebelasting. De opbrengst van deze belasting wordt – na aftrek van de door de gemeente betaalde kosten ten behoeve van inning- doorbetaald aan de Stichting Winkelhart Den Burg. Uit deze opbrengst worden activiteiten en investeringen bekostigd ten behoeve van Texelse bedrijven. Deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 3,0%.

ad m Rioolheffing wordt geheven voor het gebruik van de riolering. In december 2022 is het Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027 door de raad vastgesteld. Het nieuwe tarief voor de rioolheffing 2024 wordt € 293,20.

Rioolheffing	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Baten	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid	2.806.554	503.228	311.238	-3.621.020	100%

ad n Het tarief voor de Toeristenbelasting is in 2023 weer voor 2 jaar vastgesteld. Het tarief per overnachting is € 2,40 per persoon voor de jaren 2024 en 2025.

Paragraaf overhead

In het gewijzigde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt verplicht voorgeschreven dat de baten en lasten van de overhead niet meer via de verdeelsleutel toegerekend mogen worden aan de afzonderlijke beleidsprogramma's. De overhead moet in een apart programma gepresenteerd worden. Deze wijziging is in 2017 ingevoerd om de (landelijke) transparantie te bevorderen.

In de programma's worden vanaf 2017 alleen de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Door het apart presenteren van de overhead vervalt de noodzaak van een kostentoerekening aan alle gemeentelijke taken en activiteiten. Ook de aan overhead toe te rekenen rente wordt meegenomen in het programma overhead. Hiermee winnen begroting en verantwoording aan transparantie en kan beter worden gestuurd op de bedrijfsvoering, aldus de commissie BBV. Bovendien kan door het hanteren van een landelijk voorgeschreven systematiek een betere vergelijking worden gemaakt met andere gemeenten.

Het centraal moeten begroten en verantwoorden van alle overhead pakt nadelig uit als normaliter een deel van de overheadkosten ten laste van grote projecten of investeringen gebracht worden. Daarom is het toegestaan deze betreffende overheadkosten op indirecte wijze (“extra comptabel”) toch aan die investeringen en projecten toe te rekenen.
Het centraal begroten van de kosten van overhead betekent ook dat het niet langer mogelijk is om uit de programma's of taakvelden de tarieven voor heffingen en leges te bepalen. Tot nu toe werden overheadkosten met verdeelsleutels via de kostenverdeelstaat aan de programma's toegerekend. Daardoor zaten alle aan heffingen en leges toe te rekenen kosten in het programma.

Nu wordt apart bepaald welk deel van de overheadkosten aan heffingen en leges toegerekend kan worden. Om inzicht te verschaffen in de resultaten van deze berekeningen, moeten deze voortaan met toelichting worden opgenomen in paragraaf G: Lokale lasten.

In het BBV wordt overhead gedefinieerd als 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces'. In de 'Notitie overhead' van de commissie BBV wordt dieper ingegaan op de onderscheiden componenten van overhead. Voor wat betreft het personeel behoren tot de overhead de kosten voor:

- de leidinggevenden in het primaire proces;
- de medewerkers van financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- de medewerkers van P&O / hrm;
- de medewerkers van inkoop;
- medewerkers communicatie, met uitzondering van klantcommunicatie;
- de medewerkers van juridische zaken;
- de medewerkers van bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- de medewerkers van informatievoorziening en automatisering;
- de medewerkers van facilitaire zaken en huisvesting;
- de medewerkers bezig met postbehandeling en archivering;
- de managementondersteuning in het primaire proces.

Naast de personele kosten van bovenstaande medewerkers behoren ook tot de overhead:

- de kosten voor de huisvesting en voor de uitvoering van de algemene taken van de eigen gemeentelijke organisatie;
- de personele kosten van medewerkers die niet eerder genoemd zijn, maar die werkzaamheden verrichten die niet zijn toe te rekenen aan een of meerdere taakvelden;
- de verzekeringskosten en opleidingskosten voor personeel;
- de bijdrage aan een verbonden partij, voor zover deze verbonden partij werkzaam is voor het taakveld overhead.

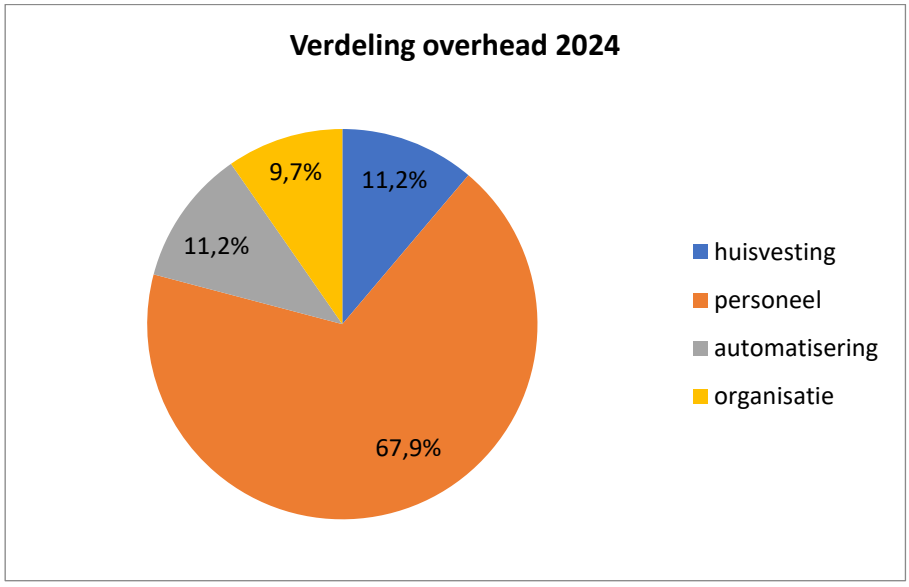
Overhead:
Voor de berekening van de tarieven voor de leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt er rekening gehouden met de toerekening van overheadkosten. De overhead wordt toegerekend op basis van de personele omvang, welke zich bezighoudt met het verstrekken van het desbetreffende product.

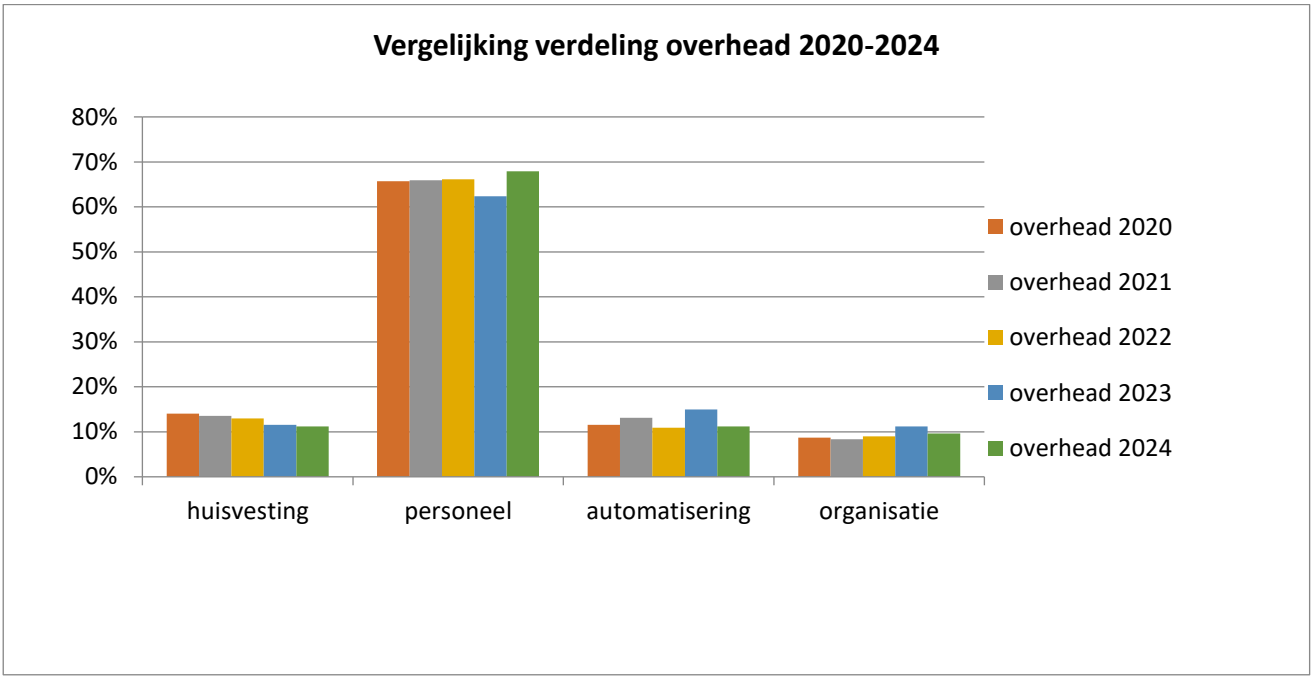
Overzicht totale overhead

(bedragen in duizenden euro's)

	Bedrag	% totale overhead	% lasten begroting 2024
Verdeling overhead 2024			
• Personeel	7.096	67,9	10,0
• Automatisering	1.173	11,2	1,7
• Organisatie	1.010	9,7	1,4
• Huisvestingskosten	1.168	11,2	1,6
Totaal	**10.447**	**100**	**14,7**

Het percentage overhead ten opzichte van de totale lasten in de begroting (excl. De Bolder) bedraagt 14,7. Dit percentage was in 2023 15,4 2022 15,1, 2021 15,0 en 2020 15,1. Hieruit blijkt dat het percentage overhead, ten opzichte van de totale lasten, de afgelopen 3 begrotingsjaren redelijk stabiel blijft.

Vergelijking overhead

De kosten overhead worden bepaald op basis van de notitie BBV overhead 2016. Hoewel er een notitie is geschreven met uitgangspunten worden bij vrijwel alle gemeenten deze regels anders geïnterpreteerd en is het percentage overhead daarom niet vergelijkbaar. Het percentage is bovendien ook niet alleen afhankelijk van welke kosten er aan overhead worden toegerekend, maar ook van de totale lasten van een gemeente omdat de overhead als een percentage hiervan wordt uitgedrukt. Omdat toch het verlangen bestaat om ons percentage met een vergelijkbare gemeente qua aantal inwoners en toeristische gemeente te kunnen vergelijken hebben we de percentages van gemeente Schouwen-Duiveland opnemen in het programma overhead. Hiervoor zullen we een tabel opnemen met onze percentages van de afgelopen begrotingsjaren naast de percentages van de reeds bekende jaren van Schouwen-Duiveland. Op basis hiervan is dan ook het verloop van de percentages overhead te zien.

Jaar	Gemeente Texel	Gemeente Schouwen-Duiveland
2021	15,0	10,3
2022	15,1	9,7
2023	15,4	10,2
2024	14,7	11,9

Hoofdstuk 8 - Overheveling projectbudgetten

Er is een aantal projecten waarvan de uitvoering langer duurt dan één jaar. De financiële verantwoording van deze projecten vindt binnen de jaarlijkse exploitatie plaats en is daarom boekjaar gebonden. Om te voorkomen dat het restantbudget van (deze niet afgeronde) projecten aan het eind van het jaar ten gunste van het rekeningresultaat komt, wordt voorgesteld om **het saldo van deze budgetten aan het einde van het jaar over te hevelen naar het volgende jaar**. In het onderstaande overzicht wordt naast het overhevelingsverzoek ook aangegeven op welke termijn verwacht wordt dat het project gerealiseerd is.

Project	Pr	Raads besluit	Kpl.	Project Budget Stand 01-2023	Uitgaven in 2023 (t/m augustus '23	Toelichting
A&O tijdelijk uitbreiden	1	09-11-2022	550060	200.000	106.617	Een aantal opdrachten is doorgeschoven naar 2024.
Vervanging financieel pakket	1	09-11-2022	512005	412.000	138.846	Het vervangen en implementeren van Key2Financiën wordt in 2024 afgerond.
Wet Open Overheid	1		600278	143.510	0	Gelabeld geld voor gefaseerde inwerkingtreding van de nieuwe wet open overheid, door niet gereed komen van het landelijke systeem plooi, is dit vertraagd.
Opleidingsbudget raad	1	2022	600600	7.500	0	In het verkiezingsjaar wordt extra budget voor opleidingen raad € 7.500 beschikbaar gesteld. Nog niet alle trainingen hebben plaatsgevonden in verband met volle agenda's en focus vertrek en benoeming nieuwe burgemeester.
Invoering Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer	1	Pgb 2023 - voorstel 107	600289	15.000	6.564	Invoeringsdatum is verschoven naar 1 juli 2024. De werkzaamheden schuiven daarom deels door naar 2024.
Texels Aanpak Burgerparticipatie implementatie	2	22-02-2022	600283	25.000	0	Wordt nog implementatie plan gemaakt en gaat ook door in 2024
Texelse aanpak burgerparticipatie kosten kwartiermaker	2	22022022	600283	112.000	57.000	Uitvoering loopt door tot 1-9-2024
Burgerberaad, kosten kwartiermaker	2	09112022	600283	60.000	42.500	Kwartiermaker is 1-6 begonnen en loopt door t/m 1-6-2025
Burgerberaad uitvoeringskosten	2	09112022	600283	150.000	0	Uitvoering loopt door in 2024 en 2025
Bestemmingsplannen	3		681016	9.683	387	Kleine overheveling nodig voor afwikkeling bestemmingsplannen.
Omgevingswet	3	2021	682267	126.970	0	Nog 30K in '23 nodig. Overheveling van circa 60K gewenst voor opstart werken onder de Omgevingswet.
Adaptatie beleid	3/7		655013	195.759	11.814	Bestemd voor uitvoeringskosten kustvisie, opstellen en uitvoeren beleid klimaatadaptatie

Project	Pr	Raads besluit	Kpl.	Project Budget Stand 01-2023	Uitgaven in 2023 (t/m augustus '23	Toelichting
Extra handhavingsverzoeken uitvoeren	3	Begroting 2023	682240	178.000	114.000	Bestemd voor inhuur externe jurist ten behoeve van inhalen achterstanden en nieuwe/lopend zaken af te handelen.
Uitvoeringsagenda Toeristisch Toekomstplan Texel	3	Begroting 2023	656304	426.279	43.486	De uitvoeringsagenda van het TTP loopt nog door in 2024.
Innovatieprojecten	4		631002	120.000	0	Er vinden nog diverse betalingen in 2024 plaats
Havenkosten	4		631005	83.948	2.502	Vacature waardoor er minder onderzoekskosten waren
Vacature projectleider haven	4		631005	85.000	46.436	Vacaturegelden worden verder ook in 2024 uitgegeven
Uitvoering retailvisie	4		631009	50.000	0	Vanwege andere prioritering getemporiseerd. In planning 2024 meenemen
Ondersteuning garnalen visserij	4		631010	50.000	0	Werkzaamheden voor nieuwe werkgelegenheid visserij breed is in volle gang en vloeit door naar 2024
Herinrichten voormalige ijsbaan Den Burg	6	13-07-2022	681017	50.573	14.133	Ontwerpproces is gestart maar nog niet afgerond
Kerkenvisie	6	26-05-2020	654129 - 434485	25.000	3.535	Restant projectgeld (van het rijk) nodig voor uitvoering van de kerkenvisie (laten maken van energiescans van de kerkgebouwen)
Thijssehuis	6	15-12-2021	653200	295.708	0	Bouwrijpmaken en overige kosten realisatie Thijssehuis
Beleid- en beheerplan spelen	6	Begroting 2023	658053	50.000	2.708	Uitvoering loopt door in 2024.
Energiebesparingsakkoord	7		672305	39.760	0	Project loopt in 2024 en 2025 door, dus deze subsidie van de provincie wordt nog verder besteedt
Warmtevisie	7		672306	74.905	21.188	Bestemd voor uitvoeren Transitievisie Warmte, die loopt tot 2026
Aanpak energiearmoede	7		672307	409.928	28.000	Budget o.a. uit SPUK gelden. Aanpak energiearmoede d.m.v. energiebesparende maatregelen loopt door in 2024.
Duurzaam Texel	7		672390	456.558	0	Voor uitvoering klimaat- en energiebeleid, gericht op het behalen van de doelstellingen van de Klimaatwet heeft de gemeente een subsidie van het rijk ontvangen. Deze middelen zijn nog niet ingezet.
Duurzaam Texel	7		672390	250.000	20.000	
Investeren in duurzame woningen	7		672391	500.000	0	Bestemd voor subsidieregeling verduurzamen woningen die momenteel wordt opgezet
Investeren in duurzame woningen	7		672391	323.919 -323.919	0 0	Nog uit te geven en te ontvangen subsidie Nationaal Isolatie Programma
Energieneutrale woningen	7		672309	40.000	0	Bestemd voor bijdragen over meerdere jaren aan regionale inzet klimaatadaptatie
Regie en implementatie recycleplan	7	Begroting 2023	672320	92.250		Uitvoering loopt door in 2024.
Handhaving	8	Begroting 2023	682240	50.000	38.506	Project Drone gereed begin 2024

Project	Pr	Raads besluit	Kpl.	Project Budget Stand 01-2023	Uitgaven in 2023 (t/m augustus '23	Toelichting
Volkshuisvesting	8	Begroting 2023	682200	527.000	160.500	Betreft Inhuur personeel lopende projecten, waaronder extra fte gebiedsontwikkeling en beleid wonen en de middelen voor de woonvisie.
Uren Wonen en Bouwen	8	Begroting 2023	683099	70.000	0	Inhuur personeel lopende projecten. Er is voor het jaar 2023 voor € 60.000 aan verplichtingen aangegaan.
Aankoop urgente strategische gronden	8	19-07-2023	410025	500.000	0	Geld voor urgente aankoop strategische overige gronden en agrarische gronden zonder vooraf toestemming aan de raad te vragen.
Aankoop urgente strategische agrarische gronden	8	19-07-2023	410030	200.000	0	Geld voor urgente aankoop strategische overige gronden en agrarische gronden zonder vooraf toestemming aan de raad te vragen.
Digitaal parkeersysteem	8	Begroting 2023	621150	75.000	25.842	Werk is in opdracht, uitvoering verloopt traag.
Wegen straten pleinen	8	2021	620000	47.200	4.214	Vanwege bredere stedenbouwkundige ontwikkeling is dit onderzoeksbudget nog niet benut. Verwacht wordt dat in 2024/2025 dit uitgevoerd wordt.
Contractbegeleiding vervangen armaturen	8	2023	621030	40.000	0	Uitvoering loopt door in 2024.
Projectleider aanpassing infrastructuur teso terrein	8	Begroting 2023	620002	85.000	0	Werving projectleider is nog niet gelukt, inhuur op tijdelijke basis is nog niet nodig vanwege vertraging van het project aan de kant van Rijkswaterstaat.
Totaal				**€ 4.872.109**	**€ 525.050**	

Hoofdstuk 9 - Subsidies

Voor instellingen met een Beleidsgestuurde Contract Financiering (BCF) heeft de gemeenteraad besloten de subsidies te indexeren op basis van het percentage prijsontwikkeling uit de meicirculaire algemene uitkering. De indexering voor 2024 is vastgesteld op 3,0%. De indexering geldt voor KopGroep Bibliotheken, Young 4 Ever, Artex – Kunstenschool Texel, Texels Museum, Texels Welzijn, Sportstichting Texel en De Lieuw. Deze verhoging kost structureel € 61.299 en is meegenomen in deze begroting. De overige subsidies zijn ook verhoogd met 3,0% voor het jaar 2024. De lasten hiervan zijn € 17.200.

Het college stelt de raad voor om voor 2024 de volgende subsidieplafonds vast te stellen conform artikel 5.1 van de Algemene Subsidieverordening Texel 2020. Subsidiebedragen uit deze 'budgetten' stelt het college vast volgens de regels die zij in overeenkomstige uitvoeringsregelingen heeft vastgelegd:

Programma 2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
€ 16.180	Jaarlijkse subsidies mens & maatschappij
€ 14.061	Eenmalige subsidies mens & maatschappij
€ 30.241	Subtotaal subsidieplafonds Programma 2
Programma 6	Samen beleven en bewegen
€ 44.601	Jaarlijkse subsidies kunst & cultuur
€ 37.183	Eenmalige subsidies kunst & cultuur
€ 100.853	Jaarlijkse subsidies sport
€ 37.132	Eenmalige subsidies sport
€ 22.522	Gemeentelijke monumenten
€ 242.291	Subtotaal subsidieplafonds Programma 6

Voor inzicht in de koppeling van de subsidies aan de maatschappelijke beleidsdoelen, neemt u een kijkje in de 'subsidiebeleidskaart'. Deze webtool wordt jaarlijks aangevuld met de nieuwe gegevens nadat de programmabegroting is vastgesteld.

.txl Subsidiebeleidskaart Texel

Daar waar het een structurele subsidie op naam betreft heeft het college besloten deze als aparte post in de begroting op te nemen. Het college stelt de raad voor onderstaande bedragen voor het jaar 2024 hiervoor beschikbaar te stellen. Dit zijn **maximale** bedragen. De hoogte van de daadwerkelijke subsidie wordt gebaseerd op de gegevens bij de aanvraag en kan lager zijn, niet hoger.

Programma 2		Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
€	27.430	Dorpshuis 't Skiltje
€	25.044	Stichting tot Exploitatie van Dorpshuis De Hof
€	15.579	Stichting tot Exploitatie van het Eierlandsche Huis
€	9.986	Dorpshuis "De Waldhoorn"
€	12.244	Dorpshuis de Bijenkorf
€	13.430	Stichting Dorpshuis "De Wielewaal"
€	15.232	Stichting Voedselbank Texel
€	506.539	Stichting Texels Welzijn
€	55.632	Kinderopvang Texel
€	180.506	Stichting Young 4 Ever
€	3.209	Stichting Slachtofferhulp Nederland
€	3.338	GGD (lokaal maatwerk)
€	44.840	Stichting MEE Wering
€	913.009	Subtotaal subsidies op naam Programma 2
Programma 3		Mooi en gastvrij Texel
€	192.767	ANLV de Lieuw
€	7.957	Staatsbosbeheer
€	200.724	Subtotaal subsidies op naam Programma 3
Programma 6		Samen beleven en bewegen
€	21.663	Stichting Cultuurhistorisch Museum Texel
€	5.416	Stichting Luchtvaartmuseum Texel
€	7.641	Stichting Broadway Texel
€	19.363	Stichting Lokale Omroep Texel
€	3.894	Stichting Klifhanger
€	53.321	Stichting Artex-Kunstenschool Texel (cultuurcoach)
€	318.009	Stichting KopGroep Bibliotheken
€	12.360	Stichting KopGroep Bibliotheken (boekstartcoach)
€	13.720	Stichting KopGroep Bibliotheken (informatiepunt digitale overheid)
€	386.836	Stichting Artex-Kunstenschool Texel
€	10.500	Stichting Artex-Kunstenschool Texel (project CMK)
€	415.484	Stichting Texels Museum
€	90.000	Stichting Texels Museum (opfrissen, ontzamelen erfgoedcollectie)*
€	53.321	Sportstichting Texel (buurtsportcoaches)
€	195.642	Sportstichting Texel
€	1.909.461	Subtotaal subsidies op naam Programma 6
€	**2.993.435**	**Totaal subsidies**

* incidentele subsidie (2024 en 2025)

Wanneer voorstellen uit deze programmabegroting – waar het subsidies betreffen - worden aangenomen, dan heeft dat gevolgen op de subsidiebudgetten genoemd in dit hoofdstuk. Hieronder een geconsolideerde opsomming van de betreffende subsidiebudgetten. Deze vervangen in dat geval de hierboven opgenomen bedragen.

Programma 2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
€ 27.180	Jaarlijkse subsidies mens & maatschappij (2024-204)
€ 330.506	Stichting Young 4 Ever (2024-201)
€ 641.539	Stichting Texels Welzijn (2024-203)** – waarvan € 25.000 incidenteel
Programma 6	Samen beleven en bewegen
€ 15.000	Stichting Texel CultuurEiland (2024-601)***
€ 421.836	Stichting Artex-Kunstenschool Texel (2024-602)
€ 10.000	Stichting Ronde om Texel (2024-604)
€ 356.000	Subtotaal subsidievoorstellen uit deze programmabegroting
€ 3.349.435	**Totaal subsidies**

** waarvan € 25.000 incidenteel voor 2024
*** per jaar incidenteel voor 2024 en 2025

Hoofdstuk 10 - Overzicht algemene dekkingsmiddelen

In gevolge artikel 8 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt in de programmabegroting een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2024
Onroerende zaak belasting	2.011
Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	8.750
Forensenbelasting	1.336
Precariorechten	155
1) Totaal lokale heffingen	**12.251**
Algemene uitkering	34.957
2) Totaal algemene uitkering	**34.957**
Dividend	62
3) Totaal dividenden	**62**
Onvoorzien	10
4) Totaal onvoorzien	**10**
Saldo financiering	-813
5) Totaal voordeel financieringsfunctie	**-813**

Totaal algemene dekkingsmiddelen	**46.468**

Hoofdstuk 11 - Begrippenlijst Programmabegroting

BDU: Brede Doeluitkering
Een Brede Doeluitkering is een financiële bijdrage van het rijk aan provincies en stadsregio's voor de uitvoering van verkeer- en vervoerbeleid op regionaal niveau. De gemeente kan de provincie een bijdrage vragen voor projecten die het verkeer en vervoer kwalitatief verbeteren.

Bestaand beleid:
Beleid is het stellen van doelen, middelen en een tijdpad *in onderlinge samenhang*. Liefst zijn plaats en tijd omschreven. Onder beleid wordt dus verstaan het aangeven van de richting en de middelen waarmee de gestelde organisatie- of maatschappelijke doelen worden gerealiseerd.

Bestemmingsreserve:
Een reserve is een vermogensbestanddeel dat onderdeel is van het eigen vermogen. Een reserve kan (bedrijfs)economisch vrij worden besteed.
Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan door de raad een bepaalde bestemming is gegeven.
Zie artikel 43 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor de nadere beschrijving.

Binnen de bestaande formatie:
De formatie is de toegestane omvang van het personeel uitgedrukt in fulltime eenheden (fte).
Als werkzaamheden "binnen de bestaande formatie" kunnen worden uitgevoerd, zijn er geen extra middelen nodig. De taak kan worden uitgevoerd binnen de aanwezige personeelsbezetting.

Doelenboom:
De doelenboom is een instrument, waarbij per programma een maatschappelijk doel (wat willen we bereiken), beleidsdoelen en operationele doelen (wat gaan we daarvoor doen) worden geformuleerd. De doelenboom beschrijft een toekomstige situatie en maakt het mogelijk de voorgenomen doelen te volgen tot en met de realisatie.

Economisch nut:
Economische nut heeft als kenmerk een zekere mate van verhandelbaarheid en draagt bij aan de mogelijkheid om (financiële) middelen te verwerven.

GREX:
De afkorting GREX staat voor grondexploitatie. Een grondexploitatie is een financiële vertaling van een ruimtelijk plan, waarbij kosten en opbrengsten gefaseerd zijn in de tijd. Een grondexploitatie geeft inzicht in de kosten van bouwrijp maken en woonrijp maken enerzijds en de te verwachten grondopbrengsten anderzijds.
Voor nadere informatie: zie commissie BBV

Incidentele- en structurele lasten/baten:
Incidentele lasten/baten zijn éénmalige uitgaven/inkomsten die maximaal twee jaar terugkomen.
Structurele lasten/baten zijn uitgaven/inkomsten die drie jaar of langer terugkomen.

Inflatie:
Inflatie is een stijging van het algemeen prijspeil. Bij inflatie daalt de waarde van het geld; voor hetzelfde bedrag kan minder gekocht worden.

Kapitaalgoederen:
Kapitaalgoederen zijn gemeentelijke investeringen in de vorm van wegen, groen en recreatieve voorzieningen, speelvelden, riolering, gebouwen, openbare verlichting, en civiele kunstwerken.
Onderhoud van deze kapitaalgoederen is van belang voor het zo optimaal mogelijk functioneren van de gemeente, onder andere op het gebied van vervoer, leefbaarheid en recreatie. Daarnaast is onderhoud nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Kasgeldlimiet:
De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel de gemeente kort (korter dan 1 jaar) mag financieren als percentage van de begroting. De toegestane kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal.

Liquiditeitsplanning:
Het doel van de liquiditeitsbegroting is om per maand, kwartaal of jaar inzicht te krijgen of er voldoende financiële middelen zijn om aan alle betalingsverplichtingen te kunnen voldoen.
Een liquiditeitsplanning geldt als een controlemiddel. Het is een schatting van de inkomende en uitgaande geldstromen.

Maatschappelijk nut:
Maatschappelijk nut is datgene dat voor het welzijn van de inwoners nuttig, gewenst of nodig is.
Investeringen en voorzieningen met een maatschappelijk nut zijn niet verhandelbaar en genereren geen inkomsten.

Mei- en septembercirculaire algemene uitkering:
In de mei- en septembercirculaire wordt de gemeente geïnformeerd over de omvang en de verdeling van de algemene uitkering, de integratie-uitkeringen, inclusief die voor het sociaal domein, en de decentralisatie-uitkeringen uit het gemeentefonds. De informatie betreft zowel de financiële kant als de beleidsmatige kant. De informatie gaat over het begrotingsjaar en de komende vier jaren. Daarnaast wordt het voorgaande jaar definitief afgerekend.

Paragrafen: wat staat daar voor informatie in?
In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. De paragrafen zijn programma-overschrijdend.
Zie voor nadere informatie artikel 9 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Rationeel beheer
Rationeel beheer is het planmatig beheer van kapitaalgoederen, waarbij met hulp van software het meerjarig onderhoud wordt gepland. Hierdoor ontstaat inzicht in de meerjarige structurele kosten van deze kapitaalgoederen en kunnen maatregelen genomen worden om pieken in deze onderhoudskosten op te vangen.

Schatkistbankieren
Schatkistbankieren verplicht gemeenten hun liquide middelen – met uitzondering van een werkkapitaal – aan te houden bij de schatkist.

Treasury
Treasury staat voor het beheren van de geldstromen en het beperken van de financiële risico's.

Verbonden partij
Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Overhead
De Commissie BBV heeft de volgende definitie voor de overhead: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (Notitie overhead juli 2016); de overhead is het deel van een budget dat een organisatie aan de eigen organisatie besteedt. Het zijn die kosten die niet direct aan een bepaalde productactiviteit zijn toe te rekenen.

Opslagkosten
Opslagkosten zijn kosten die direct betrekking hebben op een taakveld. De kosten vallen niet onder de term overhead. Voorbeelden zijn: directe loonkosten op een taak, toegerekende uren van auto's en machines op een taakveld, kapitaallasten, huisvestingskosten die direct op een taakveld drukken etc.

Hoofdstuk 12 - Schema behandeling Programmabegroting 2024

6 oktober 2023	Programmabegroting 2024 verzenden naar raadsfracties
19 oktober 2023	Vergadering Auditcommissie
1 november 2023	Bespreking programmabegroting 2024 in raadscommissie
9 november 2023	Vaststelling programmabegroting 2024

Overzicht baten en lasten per taakveld

Gemeente Texel

Taakveld	L/B	Bedrag 2024
Taakveld 0.1 Bestuur	Lasten	1.783.836
	Baten	28.000
	Saldo	**-1.755.836**
Taakveld 0.2 Burgerzaken	Lasten	868.641
	Baten	229.288
	Saldo	**-639.353**
Taakveld 0.4 Overhead	Lasten	10.547.549
	Baten	100.789
	Saldo	**-10.446.760**
Taakveld 0.5 Treasury	Lasten	2.300.224
	Baten	1.542.337
	Saldo	**-757.887**
Taakveld 0.61 OZB woningen	Lasten	4.635
	Baten	1.132.052
	Saldo	**1.127.417**
Taakveld 0.62 OZB niet-woningen	Lasten	0
	Baten	878.790
	Saldo	**878.790**
Taakveld 0.63 Parkeerbelasting	Lasten	0
	Baten	4.527.025
	Saldo	**4.527.025**
Taakveld 0.64 Belastingen overig	Lasten	721.517
	Baten	260.703
	Saldo	**-460.814**
Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	Lasten	0
	Baten	34.956.750
	Saldo	**34.956.750**
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	Lasten	1.008.360
	Baten	14.503
	Saldo	**-993.857**
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	Lasten	3.038.346
	Baten	5.680.040
	Saldo	**2.641.694**

Taakveld	L/B	Bedrag 2024
Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Lasten	2.151.449
	Baten	44.800
	Saldo	**-2.106.649**
Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid	Lasten	784.798
	Baten	78.427
	Saldo	**-706.371**
Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer	Lasten	6.916.210
	Baten	113.974
	Saldo	**-6.802.236**
Taakveld 2.2 Parkeren	Lasten	756.936
	Baten	0
	Saldo	**-756.936**
Taakveld 2.3 Recreatieve havens	Lasten	2.085.000
	Baten	0
	Saldo	**-2.085.000**
Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen	Lasten	959.065
	Baten	918.813
	Saldo	**-40.252**
Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling	Lasten	475.234
	Baten	0
	Saldo	**-475.234**
Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	Lasten	107.927
	Baten	31.497
	Saldo	**-76.430**
Taakveld 3.4 Economische promotie	Lasten	832.305
	Baten	10.085.829
	Saldo	**9.253.524**
Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs	Lasten	115.873
	Baten	0
	Saldo	**-115.873**
Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting	Lasten	1.119.000
	Baten	29.297
	Saldo	**-1.089.703**
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Lasten	909.609
	Baten	20.000
	Saldo	**-889.609**
Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering	Lasten	394.511
	Baten	70.258
	Saldo	**-324.253**

Taakveld	L/B	Bedrag 2024
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties	Lasten	1.725.196
	Baten	350.384
	Saldo	**-1.374.812**
Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Lasten	1.318.115
	Baten	14.076
	Saldo	**-1.304.039**
Taakveld 5.4 Musea	Lasten	668.416
	Baten	169.100
	Saldo	**-499.316**
Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed	Lasten	640.958
	Baten	1.238
	Saldo	**-639.720**
Taakveld 5.6 Media	Lasten	325.552
	Baten	13.320
	Saldo	**-312.232**
Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	Lasten	2.812.825
	Baten	255.789
	Saldo	**-2.557.036**
Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	2.067.448
	Baten	69.490
	Saldo	**-1.997.958**
Taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Lasten	1.781.530
	Baten	0
	Saldo	**-1.781.530**
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	Lasten	2.806.431
	Baten	1.868.042
	Saldo	**-938.389**
Taakveld 6.4 WSW en beschut werk	Lasten	2.366.910
	Baten	65.171
	Saldo	**-2.301.739**
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	Lasten	210.139
	Baten	0
	Saldo	**-210.139**
Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Lasten	560.597
	Baten	108.000
	Saldo	**-452.597**
Taakveld 6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	Lasten	1.248.549
	Baten	0
	Saldo	**-1.248.549**

Taakveld	L/B	Bedrag 2024
Taakveld 6.71b Begeleiding (WMO)	Lasten	818.429
	Baten	0
	Saldo	**-818.429**
Taakveld 6.71c Dagbesteding (WMO)	Lasten	421.427
	Baten	0
	Saldo	**-421.427**
Taakveld 6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	Lasten	346.405
	Baten	0
	Saldo	**-346.405**
Taakveld 6.72a Jeugdhulp begeleiding	Lasten	421.601
	Baten	0
	Saldo	**-421.601**
Taakveld 6.72b Jeugdhulp behandeling	Lasten	106.820
	Baten	0
	Saldo	**-106.820**
Taakveld 6.72c Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	133.525
	Baten	0
	Saldo	**-133.525**
Taakveld 6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	Lasten	83.968
	Baten	0
	Saldo	**-83.968**
Taakveld 6.73a Pleegzorg	Lasten	359.090
	Baten	0
	Saldo	**-359.090**
Taakveld 6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	Lasten	293.755
	Baten	0
	Saldo	**-293.755**
Taakveld 6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	Lasten	150.000
	Baten	0
	Saldo	**-150.000**
Taakveld 6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Lasten	633.757
	Baten	0
	Saldo	**-633.757**
Taakveld 6.82b Jeugdreclassering	Lasten	39.000
	Baten	0
	Saldo	**-39.000**
Taakveld 6.82a Jeugdbescherming	Lasten	287.788
	Baten	0
	Saldo	**-287.788**

Taakveld	L/B	Bedrag 2024
Taakveld 7.1 Volksgezondheid	Lasten	140.699
	Baten	93.024
	Saldo	**-47.675**
Taakveld 7.2 Riolering	Lasten	2.834.548
	Baten	3.673.020
	Saldo	**838.472**
Taakveld 7.3 Afval	Lasten	2.167.781
	Baten	2.558.395
	Saldo	**390.614**
Taakveld 7.4 Milieubeheer	Lasten	2.504.637
	Baten	3.500
	Saldo	**-2.501.137**
Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Lasten	80.392
	Baten	69.414
	Saldo	**-10.978**
Taakveld 8.1 Ruimte en leefomgeving	Lasten	511.971
	Baten	0
	Saldo	**-511.971**
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	Lasten	2.462.329
	Baten	1.156.478
	Saldo	**-1.305.851**

Totaal generaal	Lasten	71.211.613
	Baten	71.211.613
	Saldo	**0**

Oktober
2023

Overzicht programma’s oud – beleidstaken naar nieuwe taakvelden nieuwe programma’s.

TEAM PLANNING & CONTROL

Programma's oud — nieuw taakveld — programma nieuw

programma 1 Voor en door bewoners

Beleidstaak	Taakveld	Programma nieuw
Bestuursorganen	Bestuur	0. Bestuur en ondersteuning
Bestuursondersteuning	Bestuur	0. Bestuur en ondersteuning
Burgerzaken	Burgerzaken	0. Bestuur en ondersteuning
Verkiezingen	Burgerzaken	0. Bestuur en ondersteuning
Gewestelijke Samenwerking	Bestuur	0. Bestuur en ondersteuning
Ondersteuning Raad	Bestuur	0. Bestuur en ondersteuning
Festiviteiten	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	5. Samen beleven en bewegen
Mediabeleid	Media	5. Samen beleven en bewegen
Begraven	Begraafplaatsen en crematoria	7. Volksgezondheid, duurzaam en schoon
Woningcomplex	Wonen en bouwen	8. Goed wonen
Leningen En Beleggingen	Treasury	0. Bestuur en ondersteuning
Algemene Uitkering	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0. Bestuur en ondersteuning
Algemene Baten En Lasten	Overige baten en lasten	0. Bestuur en ondersteuning
Belastingen En Rechten	OZB niet woningen	0. Bestuur en ondersteuning
	OZB- woningen	0. Bestuur en ondersteuning
	Parkeerbelasting	0. Bestuur en ondersteuning
	Economische promotie (woonforensenbelasting)	3. Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt!
	Economische promotie (Toeristenbelasting)	3. Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt!
Saldo Kostenplaatsen	Overige baten en lasten	0. Bestuur en ondersteuning

Programma's oud	nieuw taakveld	programma nieuw

programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde

Beleidstaak	**Taakveld**	**Programma nieuw**
Brandweer En Rampenbestrijding	Crisisbeheersing en brandweer	1. Veiligheid op orde
Openbare Orde En Veiligheid	Openbare orde en veiligheid	1. Veiligheid op orde
Subsidies	Samenkracht en burgerparticipatie	6. Zorg voor elkaar
Inkomensvoorzieningen	Inkomensregelingen	6. Zorg voor elkaar
Participatiebudget	WSW en beschutwerk	6. Zorg voor elkaar
Algemene Voorzieningen	Samenkracht en burgerparticipatie	6. Zorg voor elkaar
Sociaal Domein	Arbeidsparticipatie	6. Zorg voor elkaar
	Maatwerkvoorzieningen WMO	6. Zorg voor elkaar
	Hulp bij het huishouden WMO	6. Zorg voor elkaar
	Overige maatwerkarrangementen WMO	6. Zorg voor elkaar
	Begeleiding WMO	6. Zorg voor elkaar
	Dagbesteding WMO	6. Zorg voor elkaar
	Jeugdhulpbegeleiding	6. Zorg voor elkaar
	Jeugdbehandeling	6. Zorg voor elkaar
	Jeugddagbesteding	6. Zorg voor elkaar
	Jeugdhulp zonder verblijf overig	6. Zorg voor elkaar
	Pleegzorg	6. Zorg voor elkaar
	Jeugdhulp met verblijf overig	6. Zorg voor elkaar
	Jeugdbehandeling GGZ zonder verblijf	6. Zorg voor elkaar
	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	6. Zorg voor elkaar
	Jeugdreclassering	6. Zorg voor elkaar
	Jeugdbescherming	6. Zorg voor elkaar
Volksgezondheid	Volksgezondheid	7. Volksgezondheid, duurzaam en schoon

Programma's oud	nieuw taakveld	programma nieuw
programma 3 Mooi en gastvrij Texel		
Beleidstaak	**Taakveld**	**Programma nieuw**
Handhaving	Wonen en bouwen	8. Goed wonen
Handhaving (toezicht drank-horeca)	Openbare orde en veiligheid	1. Veiligheid op orde
Natuur En Landschap	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5. Samen beleven en bewegen
Groen En Recreatie	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5. Samen beleven en bewegen
Noordzeestrand	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5. Samen beleven en bewegen
Toerisme	Economische promotie	3. Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt!
Ruimtelijke Ordening	Ruimte en leefomgeving	8. Goed wonen
programma 4 Texel werkt!		
Beleidstaak	**Taakveld**	**Programma nieuw**
Havens	Haven	2. Goede bereikbaarheid
Economie	economische ontwikkeling	3. Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt!
	Bedrijfsloket en bedrijfsregeling (markten)	3. Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt!
	Bedrijfsloket en bedrijfsregeling (destructie)	3. Mooi en gastvrij Texel/Texel werkt!
programma 5 Toekomst voor de jeugd		
Beleidstaak	**Taakveld**	**Programma nieuw**
Openbaar Basis Onderwijs	Openbaar basis onderwijs	4. Toekomst voor de jeugd
	Onderwijshuisvesting	4. Toekomst voor de jeugd
Openbaar Speciaal Onderwijs	Openbaar basis onderwijs	4. Toekomst voor de jeugd
Openbaar Voortgezet Onderwijs	Onderwijshuisvesting	4. Toekomst voor de jeugd
Lokaal Bestuurlijke Onderwijstaken	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	4. Toekomst voor de jeugd

Programma's oud | nieuw taakveld | programma nieuw

programma 6 Samen beleven en bewegen

Beleidstaak	Taakveld	Programma nieuw
Vormings- En Ontwikkelingswerk	Media (bibliotheek)	5. Samen beleven en bewegen
	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (muziekonderwijs)	5. Samen beleven en bewegen
	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (st. ontwikkelingswerk)	5. Samen beleven en bewegen
Monumenten En Torens	Cultureel Erfgoed (monumenten en torens)	5. Samen beleven en bewegen
Sport	Sportbeleid en activering	5. Samen beleven en bewegen
	Sportaccommodaties	5. Samen beleven en bewegen
Kunst En Cultuur	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (theater)	5. Samen beleven en bewegen
	Musea	5. Samen beleven en bewegen
Subsidies En Leningen	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	5. Samen beleven en bewegen
Speelplaatsen	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5. Samen beleven en bewegen

programma 7 Duurzaam, schoon en innovatief

Beleidstaak	Taakveld	Programma nieuw
Afval	Afval (waaronder inzamelijk huishoudelijk- bedrijfs beerputten)	7. Volksgezondheid, duurzaam en schoon
Rioolbeheer	riolering	7. Volksgezondheid, duurzaam en schoon
Milieubeleid	Milieubeheer (waaronder geluidshinder, ongedierte, openbare toiletten)	7. Volksgezondheid, duurzaam en schoon
Openbare Toiletten	Milieubeheer	7. Volksgezondheid, duurzaam en schoon

Programma's oud	nieuw taakveld	programma nieuw

programma 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid

Beleidstaak	Taakveld	Programma nieuw
Wegen, Straten En Pleinen	Verkeer en vervoer (waaronder openbare verlichting gladheid schouw)	2. Goede bereikbaarheid
Verkeer	Verkeer en vervoer (waaronder verkeersveiligheid)	2. Goede bereikbaarheid
Parkeren	Parkeerbelasting	0. Bestuur en ondersteuning
Parkeren	Parkeren (mensuren)	2. Goede bereikbaarheid
Volkshuisvesting	Wonen en bouwen	8. Goed wonen
Bouw- En Woningtoezicht	Wonen en bouwen	8. Goed wonen
Bouwgrondexploitatie	Grondexploitatie	8. Goed wonen

programma 99 Overhead

Beleidstaak	Taakveld	Programma nieuw
Overhead	Overhead (personeel-automatisering-organisatie)	0. Bestuur en ondersteuning

Gemeente Texel

.txl

Advies

Aanbesteding accountant gemeente Texel

Paragraaf

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. akkoord te gaan met de door ETL Assurance & Overheidsaccountants uitgebrachte offerte voor het leveren van accountantsdiensten voor de boekjaren 2024 en jaar 2025 met mogelijke verlenging van een jaar.
2. De financiële consequenties ad € 32.000 structureel worden meegenomen bij de Tussenrapportage 2024.

Toelichting

De accountantsdiensten moesten opnieuw worden aanbesteed. Dit is in gezamenlijkheid gegaan met de andere Waddeneilanden en de gemeenschappelijke regeling De Wadden. Voor ieder Waddeneiland is een separate offerte gevraagd en uitgebracht. Er is een programma van eisen opgesteld, en er is onderhands offerte opgevraagd bij een drietal kantoren. Er is één offerte uitgebracht door de huidige accountant. De offerte voldoet aan de gestelde eisen. Er wordt voorgesteld om ETL Assurance & Overheidsaccountants als accountant te benoemen voor de boekjaren 2024 en 2025, met een mogelijke verlenging van een jaar.

Consequenties

Financieel	☑	Majeure risico's	☐
Personeel/Organisatie	☐	Beheer	☐
Juridisch	☑	Belanghebbenden	☐
Beleid	☐	Structuurvisie	☐
Inkoop/Aanbesteding	☐	Regie	
Deregulering	☐	**Zaaknummer**	3386274

Bijlagen

Geen bijlagen

Aanbesteding accountant gemeente Texel

Samenvatting

In gezamenlijkheid met de Waddeneilanden en de Gemeenschappelijke regeling De Wadden, is een aanbesteding opgestart om te komen tot een accountant voor de boekjaren 2024 en 2025 met mogelijke verlenging van een jaar. Er is een programma van eisen opgesteld, en er is onderhands offerte opgevraagd bij een drietal kantoren. Er is één offerte uitgebracht door de huidige accountant. De offerte voldoet aan de gestelde eisen. Het voorstel is om ETL Assurance & Overheidsaccountants als accountant te benoemen voor de boekjaren 2024 en 2025, met een mogelijke verlenging van een jaar.

Aanbesteding accountant gemeente Texel

Argumenten tot advies

Het contract met de huidige accountant is met ingang van het boekjaar 2024 afgelopen en kon niet meer worden verlengd. Er is voor het boekjaar 2024 en verder een aanbestedingsprocedure gestart. Er is een offerte ontvangen, van de huidige accountant, en de offerte voldoet aan het opgestelde programma van eisen. De huidige accountant functioneert nu ook naar tevredenheid.

Advies Auditcommissie

De Auditcommissie adviseert om ETL Assurance & Overheidsaccountants als accountant te benoemen voor de boekjaren 2024 en 2025, met een mogelijke verlenging van een jaar.

Alternatieven

N.v.t.

Consequenties van het advies

- **Financiële consequenties**
  De financiële consequenties zijnde € 32.000 worden meegenomen bij de Tussenrapportage 2024.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Inkoop- en aanbestedingsregels gemeente Texel
- Financiële verordening gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Aanbesteding accountant gemeente Texel

Paragraaf

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Inkoop- en aanbestedingsregels gemeente Texel
- Financiële verordening gemeente Texel

Overwegende

- het advies van de auditcommissie volgend

Besluit

1. akkoord te gaan met de door ETL Assurance & Overheidsaccountants uitgebrachte offerte voor het leveren van accountantsdiensten voor de boekjaren 2024 en jaar 2025 met mogelijke verlenging van een jaar.
2. De financiële consequenties ad € 32.000 structureel worden meegenomen bij de Tussenrapportage 2024.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van
09-11-2023,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3386274

Bijlagen

Geen bijlagen

Gemeente Texel

.txl

Aanbestedingsdocument accountantscontrole

(gemeenten Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog en de gemeenschappelijke regeling de Wadden)

Zaaknummer 3364384

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Algemeen 5
1.1 Inleiding 5
1.2 Procedure 5

Hoofdstuk 2 programma van eisen 7
2.1 Algemene gegevens 7
2.2 Omschrijving van de opdracht 8
2.3 Jaarrekeningcontrole 8
2.3.1 Rapportering 9
2.3.2 De natuurlijke adviesfunctie 10
2.4 De gevraagde offerte 12
2.4.1 Aanbieding 12
2.4.2 Prijs/Tariefstelling: 12

Hoofdstuk 3 De procedure en planning 13
3.1 Algemeen 13
3.1.1 Informatieverstrekking 13
3.1.2 Stellen van vragen 13
3.2 Wijze van aanbieden van offertes 14
3.3 Gunning 14
3.3.1 Gunningcriteria 14
3.4 Planning 17

Hoofdstuk 1 Algemeen

1.1 Inleiding

De contracten met de accountant voor alle Waddeneilanden, inclusief de gemeenschappelijke regeling De Wadden lopen af. De gemeente Texel zal, bij haar eigen aanbesteding, ook de aanbesteding voor de accountant voor de Waddeneilanden Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog en de gemeenschappelijke regeling De Wadden als aparte percelen meenemen in de aanbestedingsprocedure.

De gemeente Texel wil een overeenkomst aangaan voor het verrichten van accountantsdiensten voor de periode 2024 en 2025 met daarbij de mogelijkheid om een jaar te verlengen.
Voor de gemeenten Ameland, Vlieland, Schiermonnikoog en Terschelling en de gemeenschappelijke regeling De Wadden voor een periode van 4 jaar met mogelijkheid tot verlening met 2 jaar.

De aanbesteding zal meervoudig onderhands worden gedaan. De procedure wordt gestart met het actief opvragen van offertes bij een drietal kantoren.

Tot de accountantsdiensten behoren naast de controle van de jaarrekening, op grond van artikel 197 van de Gemeentewet, ook de zogenaamde SISA-bijlagen. Daarnaast is het mogelijk om aan de nieuw aan te stellen accountant advieswerkzaamheden en/of extra werkzaamheden op te dragen, waarvoor een extra opdracht zal worden verstrekt.

1.2 Procedure

Er is gekozen voor een meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure door bij drie kantoren offertes op te vragen.
In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op het offertetraject, de te volgen procedure, randvoorwaarden en condities.

De begeleiding van het proces is opgedragen aan de griffier van de gemeente Texel, gezamenlijk met de concerncontroller van de gemeente Texel. Daarnaast beoordelen zij in gezamenlijkheid met de andere Waddeneilanden en de gemeenschappelijke regeling de Wadden, de uitgebrachte offertes op basis van objectieve criteria, toetsen de offertes aan het programma van eisen en informeren de gemeenteraden. De Waddeneilanden en de gemeenschappelijke regeling De Wadden, doen zelf een voorstel aan hun gemeenteraad/bestuur.

Hoofdstuk 2 programma van eisen

Onderstaand de algemene gegevens van de gemeenten en gemeenschappelijke regeling De Wadden.

2.1 Algemene gegevens

Het betreft de volgende gemeenten:

Gemeente Texel
Emmalaan 15
1791 AT Den Burg
Postbus 200
1790 AE Den Burg
Gemeente Texel heeft ca. 13.950 inwoners, de totale exploitatie bedraagt op basis van de begroting 2023 ca. € 67,6 miljoen.

Gemeente Vlieland
Dorpsstraat 127
8899 AE Vlieland
Postbus 10
8899 ZN Vlieland
Gemeente Vlieland heeft ca. 1.140 inwoners, de totale exploitatie bedraagt op basis van de begroting 2023 ca.€ 10,8 miljoen.

Gemeente Ameland
Jelmeraweg 1
9162 EA Ballum
Postbus 22
9160 AA Hollum
Gemeente Ameland heeft ca. 3.675 inwoners, de totale exploitatie bedraagt op basis van de begroting 2023 ca. € 28,8 miljoen.

Gemeente Terschelling
Burgemeester van Heusdenweg 10A
8881 EB West-Terschelling
Postbus 14
8880 AE West-Terschelling
Gemeente Terschelling heeft ca. 4.890 inwoners, de totale exploitatie bedraagt op basis van de begroting 2023 ca. € 27,1 miljoen.

Gemeente Schiermonnikoog
Nieuwestraat 5
9166 LX Schiermonnikoog
Postbus 20
9166 ZP Schiermonnikoog
Gemeente Schiermonnikoog heeft ca. 980 inwoners, de totale exploitatie bedraagt op basis van de begroting 2023 € 9,4 miljoen

Gemeenschappelijke regeling De Wadden
Waddenpromenade 1
Postbus 203
8860 AE Harlingen
De totale exploitatie bedraagt op basis van de begroting 2023 € 1,0 miljoen

2.2 Omschrijving van de opdracht

De opdrachtgevers (raden van de gemeente Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog, algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling De Wadden) willen een overeenkomst aangaan met één opdrachtnemer een (register) accountant voor de controle van de jaarrekening en in overeenstemming met artikel 213 van de Gemeentewet. De gemeente Texel wil de overeenkomst aangaan voor het verrichten van accountantsdiensten voor de periode 2024 en 2025 met daarbij de mogelijkheid om een jaar te verlengen. Voor de gemeenten Ameland (exclusief school), Vlieland, Schiermonnikoog en Terschelling en de gemeenschappelijke regeling De Wadden voor een periode van 4 jaar met mogelijkheid tot verlening met 2 jaar.

De omvang van de dienstverlening gedurende de gehele looptijd van de overeenkomst bestaat uit de volgende onderdelen:

- de algemeen certificerende functie;
- controle overige verantwoordingen;
- de natuurlijke adviesfunctie;
- specifieke onderzoeksopdrachten gemeenteraad.

De aard en omvang van de werkzaamheden bepaalt de accountant op basis van de Gedrag- en Beroepsregels (deugdelijke grondslag). De controle moet gebaseerd zijn op de actuele regelgeving. Naast de algemene grondslagen voor de accountantsdienstverlening zijn specifiek de Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO), het Besluit accountantscontrole gemeenten, wettelijke uitvoeringsbepalingen en controleprotocollen van diverse ministeries en andere overheden, raadsbesluiten en gemeentelijke verordeningen van toepassing.

Om de kwaliteit van de dienstverlening te kunnen beoordelen vragen wij u om de volgende informatie over uw kantoor in uw offerte op te nemen:

- een korte omschrijving van uw kantoor, de omvang, de organisatie waarvan dit eventueel deel uitmaakt, het adviespotentieel en de verschillende disciplines, die daarin zijn verenigd;
- uw ervaring in het controleren van de boeken van gemeenten;
- uw ervaring in het controleren van de boeken van sociale werkvoorziening;
- meer specifiek een opgave van gemeenten met vergelijkbare eigenschappen en problematiek uit onze inwonerklassen, dan wel uit de klassen daarboven, waarvan de laatste jaren een controleopdracht is ontvangen. Wij gaan ervan uit dat bij deze gemeenten door ons nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen;
- een korte uiteenzetting van de filosofie achter de aanpak van de controle, zoals uw kantoor dat ziet.

De werkzaamheden en de daarop aansluitende verslaglegging dienen plaats te vinden binnen de planning- en control cyclus van de genoemde gemeenten en de daarbij door de opdrachtgever vastgelegde tijdslimieten.

De verdere verfijning van de planning- en control instrumentarium, de ontwikkeling van een zoveel mogelijk zichzelf controlerende organisatie (die niet alleen zicht heeft op haar risicomarges, maar deze risico's ook adequaat beheerst), de verbeterde financiële informatiesystemen en de uniformering van de administratie zorgen ervoor dat het zelf controlerende vermogen van de gemeente toe kan nemen gedurende de looptijd van de overeenkomst. De accountant dient in de aanbieding duidelijk aan te geven of er bereidheid is (en op welke concrete wijze dit ingevuld wordt) om gedurende de contractperiode de contractprijs neerwaarts bij te stellen naarmate het zelf controlerende vermogen van de gemeente toeneemt.

2.3 Jaarrekeningcontrole

De certificerende functie is vastgelegd in het Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG) en de controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet. Bij de certificerende functie bepaalt de accountant

zelfstandig de noodzakelijk geachte werkzaamheden om te komen tot een deugdelijke grondslag voor zijn oordeel. De accountantscontrole is gericht op de jaarrekening van de gemeente Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog en de gemeenschappelijke regeling De Wadden en moet jaarlijks ten minste resulteren in:

- een controleverklaring als bedoeld in artikel 4 Besluit accountantscontrole gemeenten;
- verslag van bevindingen als bedoeld in artikel 5 Besluit accountantscontrole gemeenten;
- een managementletter ten behoeve van het management en ter informatie voor de gemeenteraad (c.q. auditcommissie).

Jaarlijks wordt een interim-controle gehouden gericht op de werking van de administratieve organisatie, interne controle, de geautomatiseerde gegevensverwerking en het financieel beheer. Ook wordt aandacht besteed aan mogelijke bedrijfseconomische- en exploitatierisico's. Onderdeel van de interim-controle is bovendien een risicoanalyse als vooruitblik op de jaarrekening. De interim-controle heeft mede als doel het vergroten van de efficiency en het versnellen van de jaarrekeningcontrole. De interim-controle dient in overleg plaats te vinden met de direct betrokkenen uit de organisatie.

2.3.1 Rapportering

De accountantsverklaring dient aan te geven of:

a) de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de grootte en samenstelling van het vermogen;
b) en dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen;

de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met bij of krachtens

c) de algemene maatregelen van bestuur opgestelde regels, bedoeld in artikel 186 van de Gemeentewet.

Het verslag van bevindingen bevat in ieder geval bevindingen over:

a) de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een getrouw en rechtmatige verantwoording mogelijk maken en
b) onrechtmatigheden in de jaarrekening.

In de managementletter benoemd de accountant minimaal:

a) de verbeterpunten in de opzet en werking van het financieel beheer, de geautomatiseerde gegevensverwerking, de planning -en control instrumenten
b) en het risicomanagement, echter indien en voor zover de accountantscontrole daartoe aanleiding geeft (natuurlijke adviesfunctie);
c) de overige verbeterpunten in de bedrijfsvoering, eveneens indien en voor zover de accountantscontrole daartoe aanleiding geeft (natuurlijke adviesfunctie).

Rechtmatigheid

De rechtmatigheidtoets betreft controle op de formele en materiële juistheid van een administratieve verantwoording c.q. de formele juistheid van het beheer. Onder formele juistheid verstaan we dat de (administratieve) handelingen en beheersdaden zijn verricht binnen het kader van de bevoegdheden van de handelende functionaris en overeenkomstig de daarvoor gegeven (wettelijke en andere) voorschriften.
Het college is verantwoordelijk voor het afgeven van de rechtmatigheidsverklaring, die opgenomen wordt in de programmarekening. De accountant toetst of deze verklaring van het college voldoet.

Als referentiekader gelden hierbij de (Gemeente)wet, het Besluit Begroting en Verantwoording, het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten, richtlijnen in het kader van de SISA, wettelijke regelingen, controleprotocollen van de diverse departementen, raadsbesluiten en gemeentelijke verordeningen.

Onder materiële juistheid verstaan we dat de verantwoording of administratie in overeenstemming is met de werkelijkheid. De accountant geeft daarbij ook een aanbeveling over de inspanningen die de gemeente doet om misbruik en oneigenlijk gebruik door de eigen organisatie en door derden te voorkomen.

Goedkeuringstoleratie

Het begrip goedkeuringstolerantie geeft de kwantitatieve grens aan voor het wel of niet afgeven van een goedkeurende accountantsverklaring. De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder de bruikbaarheid ervan voor de oordeelsvorming door de gebruikers aan te tasten. De goedkeuringstolerantie wordt veelal uitgedrukt in de vorm van een percentage van de totale lasten van de gemeente (de omvangsbasis).
In het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten worden maximale percentages voor de goedkeuringstoleranties gegeven (1% voor fouten in posten van de jaarrekening en eventuele door de raad aan te wijzen deelverantwoordingen en 3% voor onzekerheden in de controle). De gemeenten en de gemeenschappelijke regeling De Wadden hanteren hiervoor genoemde goedkeuringstoleranties, behoudens de gemeente Terschelling, die hanteert de volgende percentages, voor het jaar 2023: 1,75%, voor het jaar 2024: 1,50%, voor het jaar 2025: 1,25% en voor het jaar 2026 1%. Hierover worden overigens jaarlijks afspraken gemaakt in het controleprotocol.

Rapporteringtolerantie

De rapporteringtolerantie is het kwantitatieve criterium voor het al dan niet rapporteren door de accountant van bevindingen in het verslag van bevindingen. Een rapporteringtolerantie is het bedrag dat voortvloeit uit een goedkeuringstolerantie en dient als tolerantie voor rapportage in het verslag van bevindingen. De gemeenten en de gemeenschappelijke regeling De Wadden hanteren een grensbedrag van € 25.000 opgenomen in de financiële verordening.

In het hierna opgenomen schema zijn de goedkeuringstolerantie en de rapporteringtolerantie opgenomen. Deze komen overeen met het wettelijk minimum.

Goedkeuringsinstantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	< 1%	>1%<3%	-	>3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	<3%	>3%<10%	>10%	-

Controle overige (deel)verantwoordingen
SISA-controles vallen onder de normale werkzaamheden voor het controleren van de jaarrekening. Voor andere accountantsverklaringen worden aparte opdrachten verstrekt. De eigen accountant heeft hierbij de voorkeur, maar een andere (lokale) accountant is ook mogelijk.

2.3.2 De natuurlijke adviesfunctie

De accountant voorziet in de natuurlijke adviesfunctie, d.w.z. hij adviseert de gemeentesecretaris zowel gevraagd (op verzoek van de gemeente) als ongevraagd (op eigen initiatief). Deze advisering richt zich in het bijzonder op de activiteiten van het management die een relatie hebben met de taakuitoefening van de accountant, zoals de opzet en werking van de administratieve organisatie, (verbijzonderde) interne controle, de doelmatigheid, rechtmatigheid, automatisering en informatievoorziening, subsidiemogelijkheden, fiscale zaken, risico's en dergelijke.
Het zijn adviezen van beperkte omvang:

- die een logisch gevolg zijn van de controlebevindingen;
- die een logisch gevolg zijn van de uitkomsten van besprekingen van bepaalde rapportages;
- die betrekking hebben op ontwikkelingen binnen de organisatie, zoals het beoordelen van nieuwe procedures, andere werkwijzen en de inrichting van de administratieve organisatie;
- die voortvloeien uit bevindingen in andere gemeenten;
- die voortvloeien uit ontwikkelingen op het vakgebied;
- die voortvloeien uit informatie van de rijksoverheid.

De adviezen zijn oplossingsgericht en op de betreffende gemeente/gemeenschappelijke regeling toegesneden. Ook het op verzoek (mondeling dan wel schriftelijk) adviseren over de ontwikkeling van instrumenten voor de controlefunctie wordt tot de natuurlijke adviesfunctie gerekend. De accountant wordt door de gemeenten/gemeenschappelijke regeling op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen de gemeentelijke organisatieonderdelen. Bij ontwikkelingen op het gebied van financieel beheer, administratieve organisatie en interne controle wordt van de accountant een kritische, actief meedenkende en ondersteunende rol verwacht. De accountant zal zijn adviezen in zodanig - vroeg - stadium geven dat de gemeenteraad en het ambtelijk apparaat hier tijdig op in kunnen spelen.

Specifieke onderzoeksopdrachten gemeenteraden/gemeenschappelijke regeling

Vanuit de controlerende taak van de gemeenteraden kan er naast de adviezen zoals eerdergenoemd behoefte bestaan jaarlijks een of meerdere specifieke onderzoeken te laten verrichten, al dan niet voortvloeiend uit de jaarrekening. De presentatie van de uitkomsten van dergelijke onderzoeken is erop gericht de controlerende taak van de gemeenteraad te ondersteunen en te versterken. Hiervoor worden aanvullende opdrachten verstrekt.

Communicatie

De accountant dient een controleleider aan te wijzen die verantwoordelijk is voor de gehele dienstverlening aan de betreffende gemeente/gemeenschappelijke regeling. Deze controleleider fungeert als zodanig tevens als 1e aanspreekpunt en verstrekt de gemeente zowel gevraagd als ongevraagd advies. De accountant adviseert de auditcommissie en/of de raadscommissies.

Tijdsplanning

De accountant stemt de door hem uit te voeren werkzaamheden en rapportages af op de planning- en control cyclus van de betreffende gemeente/gemeenschappelijke regeling.

Geoffreerde prijs

Ten aanzien van de hierboven genoemde zaken gelden de volgende prijscondities:

- jaarrekening & SISA controles;
- voor de werkzaamheden vallend onder de jaarrekeningcontrole geldt een vaste prijs per jaar, gedifferentieerd naar de geëiste goedkeurings-tolerantie. De contractprijs mag jaarlijks verhoogd worden met de landelijke door het CBS vastgestelde gemiddelde prijsinflatie. Ook de ‘natuurlijke adviesfunctie’ en bijbehorende communicatie (schriftelijk, elektronisch, en mondeling) maken onderdeel uit van de reguliere jaarrekeningwerkzaamheden.

Controle overige (deel)verantwoordingen

- Hier wordt vooraf een opdracht voor gegeven waarin prijsafspraken worden gemaakt.

Meerwerk

- Voor meerwerk dient vooraf schriftelijk toestemming te worden gegeven door de opdrachtgever. In het eerste controle jaar wordt geen meerwerk getolereerd. In deze aanvullende opdracht voor meerwerk dienen ten minste prijsafspraken te worden gemaakt en een limiet te worden gesteld aan de kosten die met dit meerwerk samenhangen.

Facturering

Ten aanzien van de wijze waarop de facturering geschiedt, gelden de volgende condities:

Jaarrekening

- Facturering van de jaarrekening werkzaamheden vindt per boekjaar plaats in 2 gelijke termijnen.

Facturering overig

- Voor overige facturering is een aanvullende schriftelijke opdracht van de opdrachtgever noodzakelijk waarin aanvullende prijsafspraken worden gemaakt.

2.4 De gevraagde offerte

De accountantsdiensten zoals eerder omschreven bestaan uit een aantal elementen. De voorkeur van de gemeenten/gemeenschappelijke regeling gaan ernaar uit om alle elementen desgewenst te kunnen laten uitvoeren door de geselecteerde aanbieder binnen dezelfde overeenkomst. Van alle aanbieders wordt dan ook gevraagd om een offerte uit te brengen voor de totale behoefte. Inschrijvingen en correspondentie zijn in de Nederlandse taal.

2.4.1 Aanbieding

Per gemeente dient een aparte aanbieding worden gedaan, evenals voor de gemeenschappelijke regeling “De Wadden”.
De aanbieding dient een goed beeld te geven van de kwaliteit/prijsverhouding die geboden wordt en dient minimaal de volgende elementen te bevatten:

- de controlevisie en -aanpak met betrekking tot de getrouwheid en doelmatigheid van de jaarrekening;
- de controlevisie en -aanpak met betrekking tot de rechtmatigheid;
- de visie op de natuurlijke adviesfunctie;
- de ervaring bij gemeenten c.q. lagere overheden, inclusief een opgave van het aantal huidige gemeentelijke opdrachtgevers;
- de eventuele betrokkenheid bij en aantoonbare ervaring met actuele ontwikkelingen.

Specifiek:

- de wijze van aanpak, eisen en wensen ten aanzien van de administratieve organisatie en interne controle binnen de gemeenten en gemeenschappelijke regeling;
- de controle van de stimulans die de accountantscontrole en natuurlijke adviesfunctie zal geven aan de doorontwikkeling van het instrumentarium voor planning en controle;
- met name voor de beheersing van strategische en operationele risico's;
- de samenstelling van het dienstverleningsteam, de bereikbaarheid en de beschikbaarheid, de lokale en regionale inbedding;
- in hoeverre de accountant van de genoemde gemeenten op de hoogte is van de gemeentelijke branche als zodanig, maar ook een beeld heeft van de lokale en regionale situatie, de verhoudingen daarin en de maatschappelijke ontwikkelingen lokaal in de regio;
- de continuïteit van de dienstverlening, in hoeverre de aanbieder de gemeentelijke overheid duurzaam als een van zijn primaire markten beschouwd, hoe lang hij in de gemeentelijke markt actief is, wat zijn marktaandeel is en in welke toekomstige ontwikkelingen hij voorziet.

2.4.2 Prijs/Tariefstelling:

- de prijs per jaar voor de diensten genoemd uitgaande van de standaard goedkeurings- en rapporteringstolerantie zoals genoemd in het Besluit accountantscontrole gemeenten;
- de prijs per eenheid (uurtarief per soort medewerker c.q. per categorie werkzaamheden) die betrekking heeft op de diensten die hiervoor zijn aangeduid;
- alle hiervoor genoemde prijzen worden gevraagd excl. Btw op prijspeil 2024;
- separaat dient te worden aangegeven onder welke condities en op welke wijze de prijzen van de werkzaamheden neerwaarts kunnen worden bijgesteld naarmate het zelfcontrolerend vermogen van de gemeentelijke organisatie verder toeneemt.

In alle gevallen waarin het programma van eisen niet voorziet of voor verschillende uitleg vatbaar is, zal het programma van eisen worden uitgevoerd naar het kennelijk bedoelde in het programma van eisen en de eisen die naar het inzicht van de opdrachtgever en de opdrachtnemer redelijkerwijs mogen worden gesteld.

Hoofdstuk 3 De procedure en planning

3.1 Algemeen

Het in behandeling nemen van deze offerteaanvraag houdt in dat de aanbieder met de bepalingen van deze offerteprocedure instemt. De aanbieder mag de gegevens die de opdrachtgever hem in verband met deze offerteaanvraag ter beschikking stelt alleen gebruiken voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt.
De offerte dient in de Nederlandse taal gesteld te zijn en een geldigheidsduur te hebben van minimaal drie maanden. Gedurende deze periode is de offerte onvoorwaardelijk en bindend. Correspondentie en ontvangen aanbiedingen zullen na afloop niet aan u worden geretourneerd.

3.1.1 Informatieverstrekking

De contactpersonen namens de opdrachtgever voor deze aanbesteding zijn:
Griffier Marit de Porto en Concerncontroller Monique Lubach – van der Elst

Postadres
Postbus 200
1790 AE DEN BURG

Bezoekadres voor persoonlijk afgeven van de offerte:
Emmalaan 15
1791 AT DEN BURG

Uitsluitend communicatie met genoemde contactpersonen.
Contact met anderen dan de aangegeven contactpersoon brengt de transparantie van de aanbesteding en gelijkheid van potentiële inschrijvers ernstig in gevaar. Om die reden kunnen partijen die contact zoeken met een ander dan de aangewezen contactpersoon van deelname aan deze aanbesteding worden uitgesloten.

3.1.2 Stellen van vragen

- Vragen aan opdrachtgever met betrekking tot de aanbesteding kunt u alleen stellen aan bovenstaande contactpersonen.
- De deadline voor het stellen van vragen is uiterlijk op 15 september 2023.
- Vragen dienen per e-mail via mlubach@texel.nl
- Voor het stellen voor vragen (Nota's van inlichtingen) dient u het format in Bijlage 3 te gebruiken.
- Vragen dienen gesteld te worden onder vermelding van "Aanbesteding Accountantscontrole 2024 – 2025".
- Vragen die niet tijdig, als bedoeld bij de tweede bullit, worden ingediend zullen niet worden beantwoord, tenzij de opdrachtgever meent dat voor een ordelijk verloop van de aanbesteding dit noodzakelijk is.
- Opdrachtgever zal vragen die geen verband houden met de aanbesteding niet beantwoorden.

Verstrekken Nota van inlichtingen

Uw vragen worden uiterlijk op 20 september beantwoord in de vorm van een Nota van inlichtingen.
Eventuele nadere inlichtingen over de aanbesteding, alsmede de antwoorden op de door inschrijvers gestelde vragen zullen geanonimiseerd aan alle inschrijvers worden verstrekt.

Tijdig melden van onregelmatigheden

Indien een inschrijver meent dat in het aanbestedingsdocument – daaronder mede (maar niet uitsluitend) begrepen de Bijlagen – of andere documentatie met betrekking tot de aanbesteding een onduidelijkheid, onjuistheid, onrechtmatigheid of enige andere onregelmatigheid is opgenomen, dient die inschrijver uiterlijk 15 september 12.00 uur opdrachtgever te wijzen op die onduidelijkheid, onjuistheid, onrechtmatigheid of overige onregelmatigheid, bij gebreke waarvan een inschrijver zich (in of buiten rechte) niet (meer) op die onduidelijkheid, onjuistheid, onrechtmatigheid of overige onregelmatigheid kan beroepen.
Niet, dan wel niet tijdig gesignaleerde onduidelijkheden, onjuistheden, onrechtmatigheden of overige onregelmatigheden zijn voor risico van de inschrijver.
Het is een inschrijver, met andere woorden, uitdrukkelijk niet toegestaan, zulks op straffe van verval van recht, eventuele bezwaren op te sparen tot het gunningvoornemen bekend is. Van inschrijvers wordt – mede gelet op het aantal bij de aanbesteding betrokken partijen – ter zake een proactieve houding verwacht teneinde de aanbesteding te doen welslagen.

3.2 Wijze van aanbieden van offertes

Uitsluitend offertes waarvan alle gegevens aangeleverd zijn, benodigd voor de beoordeling, worden in behandeling genomen. Door de opdrachtgever worden geen kosten vergoed betreffende het uitbrengen van de offerte.
De offerte dient rechtsgeldig ondertekend te zijn en moet digitaal 29 september voor 12.00 uur. Inschrijvers dragen het volledige risico van tijdige ontvangst door opdrachtgever van hun inschrijvingen. Een inschrijving die niet tijdig als bedoeld in deze paragraaf is ingediend, zal terzijde worden gelegd en wordt geacht niet te zijn gedaan. Indien een offerte onduidelijkheden bevat, kan de gemeente schriftelijk aanvullende informatie opvragen bij de aanbieder. Deze aanvullende informatie dient schriftelijk te worden verstrekt en zal deel uitmaken van de offerte.
De opening van de offertes zal plaatsvinden 2 oktober 2023 u kunt hierbij niet aanwezig zijn. De beoordeling van de offertes zal plaatsvinden in de week 2 oktober 2023.

3.3 Gunning

Er zal worden gegund aan de inschrijver die de economisch meest voordelige inschrijving heeft gedaan.

3.3.1 Gunningcriteria

Hiervoor worden de volgende criteria gebruikt.

Gunningscriteria	%	Sub- gunning - criteria	Punten maximaal
Prijs	50	Totaalprijs jaarrekening	100
Totaal prijs			
Kwaliteit	50	Controle aanpak	30
		Advies	25
		Visie op control	10
		Inbedding rechtmatigheid	20
		Controle team	15
Totaal kwaliteit			100

Hantering gunningcriterium 'prijs'

Voor het gunningcriterium prijs wordt onderstaande formule gehanteerd.
(Laagst/ te beoordelen P) x 100 = score P

Waarbij:
P = de maximum jaarprijs die geldt voor de gehele looptijd van de overeenkomst (exclusief indexering), betreffende de algemeen certificerende functie en de SISA controles, inclusief de natuurlijke adviesfunctie. De inschrijver met de laagste P (laagst) ontvangt de maximale score voor dit onderdeel, namelijk 100 punten.

De ingediende inschrijvingsbedragen worden aan het beoordelingsteam na de kwaliteitsbeoordeling bekent gemaakt.

Hantering gunningcriterium 'kwaliteit'

De inhoudelijke beoordeling en waardering van de kwaliteit van de inschrijvers zal worden uitgevoerd door de selectiecommissie.
De score voor ieder subgunningcriterium kwaliteit als genoemd in de bovenstaande tabel wordt als volgt bepaald (hierbij worden de scores per inschrijver opgeteld):

- **a) Controle aanpak**

Met dit gunningcriterium zullen de gemeenten de kwaliteit van de controleaanpak van de inschrijver beoordelen.
De inschrijver dient een voorbeeldrapportage toe te voegen, te weten een managementletter en een rapport van bevindingen zoals dat ook voor de gemeente Texel van toepassing zou kunnen zijn.
De inschrijver geeft schriftelijk zijn controleaanpak weer. De beschrijving dient als bijlage bij de inschrijving te worden gevoegd.

Bij de beoordeling wordt in elk geval gelet op de volgende elementen:

- de wijze van aanpak, eisen en wensen ten aanzien van de administratieve organisatie en interne controle die inschrijver in onze gemeente zal hanteren (8 punten);
- tijdsplanning (3 punten);
- controlemomenten (5 punten);
- vastlegging van werkzaamheden en bevindingen (5 punten);
- communicatie van bevindingen (5 punten);
- rapportagemomenten (4 punten).

- **b) Adviespotentieel**

Met dit gunningcriterium zal de gemeente Texel de kwaliteit van het adviespotentieel van de natuurlijke adviesfunctie beoordelen.
De inschrijver geeft een beschrijving van het aangeboden adviespotentieel voor de natuurlijke adviesfunctie. De beschrijving dient eveneens als bijlage bij de inschrijving te worden gevoegd.

Bij de beoordeling wordt in elk geval gelet op de volgende elementen:

- in welke mate de inschrijver een kritische, actief meedenkende en ondersteunende rol vervult in het kader van de uitoefening van de natuurlijke adviesfunctie en welke toegevoegde waarde dat voor de gemeente zal hebben (10 punten);
- welke maatregelen de inschrijver zal nemen om er zorg voor te dragen dat hij op de hoogte zal zijn van de gemeentelijke organisatie, de lokale, regionale situatie, de verhoudingen daarin en de maatschappelijke ontwikkelingen hierbinnen (5 punten);
- de intensiviteit van de advisering — mede d.m.v. een opgegeven urenspecificatie — en de scheiding die de inschrijver hanteert tussen de natuurlijke adviesfunctie en meerwerk (5 punten);

- de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de communicatie aangaande de natuurlijke adviesfunctie (5 punten).

- **c) Controle team**

Met dit gunningcriterium zal de gemeente Texel (selectiecommissie) de kwaliteit van het projectteam beoordelen.
De inschrijver dient een beschrijving te geven over de kwaliteit en het functioneren van het controle team. Ook deze beschrijving dient als bijlage bij de inschrijving te worden gevoegd.

Bij de beoordeling wordt gelet op de volgende elementen:

- de mate waarin de samenstelling van het team zodanig is, dat de voor een adequate dienstverlening benodigde specialismen in het team aanwezig zijn (3 punten);
- het kwaliteitsniveau van de functionarissen die ingezet worden bij de uitvoering van het controlewerk. Dit geldt vooral voor de kwaliteit van de controleleider en zijn/haar vervanger, die tevens de contactpersonen zijn voor de gemeente (3 punten);
- de samenstelling en kwalificatie van het controleteam voor de reguliere controle en deelverklaringen (3 punten);
- de maatregelen die worden genomen om de continuïteit van het projectteam te waarborgen, evenals de kennisoverdracht binnen het team (3 punten);
- de aanwezigheid van algemene kennis van de gemeentelijke sector binnen het team en de toegang tot kennis en toegang tot een relevant netwerk (3 punten).

- **d) Visie op de control**

Met dit gunningcriterium zal de aanbestedende dienst de kwaliteit van de controlefilosofie beoordelen.

Van de inschrijver wordt een beschrijving van de visie op de controlefilosofie verwacht.
De beschrijving dient bij de inschrijving te worden gevoegd (bijlage).

Bij de beoordeling wordt gelet op de volgende elementen:

- de visie op de dualisering in relatie tot de rechtmatigheidtoets (5 punten);
- de visie op de stimulans die de accountantscontrole zal geven aan de ontwikkeling van het instrumentarium voor planning en control, met name ook voor de beheersing van strategische en operationele risico's (5 punten).

- **e) Inbedding rechtmatigheid**

Met dit gunningcriterium zal de aanbestedende dienst de kwaliteit van de inbedding rechtmatigheid beoordelen.

Bij de beoordeling wordt gelet op de volgende elementen:

- de visie op de invoering van de rechtmatigheid (5)
- de visie op de ontwikkeling van de rechtmatigheidsverklaring door het college (5)
- de visie op de beoordeling van de rechtmatigheidsverklaring afgegeven door het college (10)

- Voor ieder subgunningcriterium kwaliteit (A, B, C, D en E) geldt:
  - Het aantal tussen haakjes genoemde punten is de maximaal haalbare score per onderwerp.
  - De waardering geschiedt door toekenning van punten door de leden van de commissie.
  - Per subgunningcriterium mag u maximaal drie A4 pagina's indienen, Lettertype Times New Roman lettergrootte 10.

Bij het toekennen van het cijfer wordt gekeken naar de volledigheid en het detailniveau van de verstrekte informatie, de presentatie, de toepasbaarheid/uitvoerbaarheid en het totaalbeeld (de onderlinge samenhang van de vermelde elementen). Deze elementen zijn slechts genoemd ter toelichting ten behoeve van inschrijver en zijn niet te beschouwen als extra “subgunningcriteria”. De genoemde elementen zijn niet in volgorde van belangrijkheid opgenomen.

De selectiecommissie legt haar keuze uiteindelijk voor aan de gemeenteraad, die het definitieve aanwijzingsbesluit neemt.

De door de raad aan te wijzen accountant zal de overeenkomst die gebaseerd is op dit programma van eisen opstellen. In de overeenkomst zullen de afspraken omtrent planning, prijzen, eventuele aanvullingen en wijzigingen worden opgenomen. Nadat de gemeenteraad een definitief aanwijzingsbesluit heeft genomen zal z.s.m. daarna de overeenkomst worden ondertekend. Dit is verder opgedragen aan de burgemeester van de betreffende gemeente/gemeenschappelijke regeling.

3.4 Planning

Onderstaand een globale planning:
Offerte aanvragen: week 4 september
Ontvangen aanbiedingen: uiterlijk 29 september
Beoordelen week 2 oktober
Aanbieding accepteren week 9 oktober.

Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Portefeuillehouder	Stand van zaken
1.2, 1.7 en 7.1 Burgerberaad	2023-4	20231220 - 20 december 2023	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Rob van der Zwaag	We willen weten wat onze inwoners vinden van de grote uitdagingen op het gebied van klimaat en energie en welke rol Texel daarin zou moeten spelen. Daarom gaan we hierover een Texels Burgerberaad organiseren. De kaderstellende notitie wordt in december 2023 voorgelegd aan de raad. Het Plan van Aanpak Burgerberaad Klimaat en Energie volgt 2024-1, de uitvoering van het burgerberaad staat gepland voor 2024-3. De uitkomsten van het Texels Burgerberaad over klimaat/ energie liggen aan het einde van deze raadsperiode op tafel.
Vaststellen van de (meeste) belastingverordeningen	2023-4	20231220 - 20 december 2023	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	komt
Vaststellen WOZ gerelateerde verordeningen	2023-4	20231220 - 20 december 2023	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	komt
Implementatieplan HvO - toekomst van de Bolder	2023-4	20231220 - 20 december 2023	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Remko van de Belt	Fase 2 Inrichtingsvoorstel Huis van Ontwikkeling en Toekomst de Bolder
Vaststellen bestemmingsplan Akenbuurt 12	2023-4	20231220 - 20 december 2023	3 Mooi en gastvrij Texel	Cees Hooijschuur	Vaststellen bestemmingsplan
Schorrenweg 20, nota van zienswijze Texel Zoo.	2023-4	20231220 - 20 december 2023	3 Mooi en gastvrij Texel	Cees Hooijschuur	De nota van zienswijze wordt opgesteld.
Participatieverordening (i.v.m. Omgevingswet)	2023-4	20231220 - 20 december 2023	3 Mooi en gastvrij Texel	Rikus Kieft	Betreft koppeling met burgerparticipatie als participatie onder de Omgevingswet. Verschuiving van oktober naar december gezien de mindere prioriteit van de participatieverordening (kan zelfs nog begin 2024).
Verordening Nadeelcompensatie (i.r.t. Omgevingswet)	2023-4	20231220 - 20 december 2023	3 Mooi en gastvrij Texel	Rikus Kieft	In voorbereiding. Komt in december naar de raad.
Aanpassen verwijzingen in gemeentelijke verordeningen en beleidsregels (i.r.t. Omgevingswet)	2023-4	20231220 - 20 december 2023	3 Mooi en gastvrij Texel	Rob van der Zwaag	3-2-2023: Inmiddels duidelijk dat beoogde invoeringsdatum 1-1-2024 wordt. Wijziging van de benodigde verordeningen (vooral APV) kan dan in laatste kwartaal 2023.
Legesverordening 2024 (i.r.t. Omgevingswet)	2023-4	20231220 - 20 december 2023	3 Mooi en gastvrij Texel	Cees Hooijschuur	
Renovatie wielerbaan Sportpark Den Burg-Zuid	2023-4	20231220 - 20 december 2023	6 Samen beleven en bewegen	Remko van de Belt	Documentatie ter onderbouwing van het advies is afgerond.
Wijzigingen Texel vignet i.v.m. wetgeving	2023-4	20231220 - 20 december 2023	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	Vooruitlopend op behandeling in raad wordt een informatieavond georganiseerd.
Bestemmingsplan De Koog - Stappeland	2023-4	20231220 - 20 december 2023	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	het concept bestemmingsplan wordt beoordeeld. College vraagt goedkeuring raad om dit plan ter inzage te leggen.
Verordening gezamenlijke Rekenkamercommissie aanpassen (nieuwe regels) en aanpassen financiele bijdr	2024-1	20240228 - 28 februari 2024	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Rob van der Zwaag	Er is door de eilanden een stap extra ingelast: tijdens de wadden2daagse op 16 en 17 november spreken raadsleden en twee externe (kostloze) adviseurs over ambities en doelen Rkc; de resultaten daarvan moeten uiteindelijk worden meegenomen in de verordening die we nu aan het maken zijn. Dat levert dus vertraging op (maar: leidt tot een beter eindproduct, waarschijnlijk)
RHCA - Kadernota 2025	2024-1	20240228 - 28 februari 2024	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Rob van der Zwaag	
Nieuwe nota gezondheidsbeleid 2023-2026	2024-1	20240228 - 28 februari 2024	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Remko van de Belt	Van 2023-3 naar 2024-1 i.v.m. integraal aanbieden met uitvoeringsprogramma's.
GGD HN - Kadernota 2025	2024-1	20240228 - 28 februari 2024	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Remko van de Belt	
VRNHN - Kadernota 2025	2024-1	20240228 - 28 februari 2024	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Rob van der Zwaag	
Paraplu bestemmingsplan Verblijfsrecreatie	2024-1	20240228 - 28 februari 2024	3 Mooi en gastvrij Texel	Rikus Kieft	Het ontwerp parapluplan is ter inzage gelegd op 30 januari 2023. Daarop zijn 115 zienswijzen binnengekomen. De verwachting is dat het paraplu bestemmingsplan in november naar de Klankbordgroep gaat (en advies uitbrengt in december) en in Februari naar het college de raad gaat.
Opstellen Groenbeheerplan (incl. 3.14 Groen- en bomenbeleid actualiseren)	2024-1	20240228 - 28 februari 2024	3 Mooi en gastvrij Texel	Cees Hooijschuur	Doorschuiven naar februari om de agenda van de raad niet verder te belasten.
ODNHN - Kadernota 2025	2024-1	20240228 - 28 februari 2024	3 Mooi en gastvrij Texel	Rikus Kieft	
8.7 Woonvisie 2024 opstellen.	2024-1	20240228 - 28 februari 2024	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Remko van de Belt	zie RIB 18-10-2023 Opstellen Woonvisie 2024-2029
verklaring geen bedenking aanpassing kruising Redoute - Pontweg	2024-1	20240228 - 28 februari 2024	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	beoordeling van de ruimtelijke onderbouwing en het opstallen advies

Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Portefeuillehouder	Stand van zaken
Actualisatie Archeologische beleidskaart	2024-1	20240320 - 20 maart 2024	6 Samen beleven en bewegen	Remko van de Belt	Archeologie West-Friesland zal de archeologische beleidskaart voor de gemeente Texel actualiseren. In 2023 zal AWF de taken uitvoeren om de kaart te actualiseren. Planning is om de kaart in Q1 2024 aan te leveren bij college B&W en aansluitend bij de raad.
Mobiliteitsvisie Texel - Den Helder	2024-1	20240320 - 20 maart 2024	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	College	In voorbereiding. Planning afhankelijk van samenspraak andere partijen.
MOTIE - Nieuwe democratische vormen	2024-1	-	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Rob van der Zwaag	i.v.m. o.a. burgemeester benoeming schuiven wat taken van de griffer op.
vaststellen regiovisie sociaal domein	2024-1	-	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Remko van de Belt	
Omgevingsvisie vaststellen	2024-1	-	3 Mooi en gastvrij Texel	Rikus Kieft	De planning van de totstandkoming van de Omgevingsvisie - en de noodzaak tot zorgvuldigheid - gaat uit van het kunnen aanbieden van het ontwerp in maart 2024 (commissie en raad).
3.3 Uitvoering Toeristisch Toekomstplan	2024-1	-	3 Mooi en gastvrij Texel	Rikus Kieft	Op 16-2-22 heeft de raad besloten om in te stemmen met de Uitvoeringsagenda toerisme en recreatie 2022-2024. Gewerkt wordt aan de 6 pijlers uit het TTP. Gestart is met het parapluplan verblijfsrecreatie Texel, onderdeel van pijler 5. We brengen in kaart hoe ver de andere actoren zijn met hun pijlers. De uitvoeringsagenda 2024-2026 gaat eerst nog naar de klankbordgroep.
Uitnodigingskader Solarcarports	2024-1	-	7 Duurzaam, schoon en innovatief	Rikus Kieft	Het uitnodigingskader is in de afrondende fase. Dit stuk zal met de andere onderzoeken naar solar carports en een voorkeurslijst met locaties voor worden gelegd aan de raad. Met een besluit zou de ontwikkeling van solar carports voor de komende jaren worden gestart.
Recycleplan vaststellen	2024-1	-	7 Duurzaam, schoon en innovatief	Rikus Kieft	
8.16 Ontwikkeling Groene Plaats fase 2	2024-1	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Remko van de Belt	Inventarisatie kaders, wensen en uitgangspunten bespreken met de raad. Er is een relatie met het realiseren van tentoonstellingsruimte archeologie in Den Burg. In principe in een ria, geen raadsvoorstel.
8.3 Inventarisatie snipperlocaties gemeentegrond kleinschalige CPO	2024-1	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Remko van de Belt	Start inventarisatie 4e kwartaal.
Aanvullend voorstel Schapenboetenbeleid	2024-2	20240522 - 22 mei 2024	6 Samen beleven en bewegen	Remko van de Belt	Op dit moment worden de gesprekken opgestart met Stichting Dorpsherstel, de partij die de inventarisaties uit gaat voeren. De verwachting is dat in februari 2024 de inventarisaties van de schapenboeten evenals de gesprekken met de fondsen afgerond zijn. Daarna kan het voorstel voor de raad worden gemaakt.
RHCA - Jaarverantwoording 2023 en programmabegroting 2025	2024-2	20240619 - 19 juni 2024 (P&C)	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Rob van der Zwaag	
Zendmastenbeleid actualiseren	2024-2	20240710 - 10 juli 2024	3 Mooi en gastvrij Texel	Cees Hooijschuur	door de prioriteit van de ambtelijke inzet op het gebied van versnelling van woningbouw en de reparatie van een aantal bestemmingsplannen (voordat de Omgevingswet inwerking treedt) wordt het zendmastenbeleid met een half jaar verschoven. Hierdoor ontstaan geen problemen, mede omdat de verwachting is dat tot 2026 nog geen grootschalige introductie van small cells wordt verwacht.
Texelse aanpak burgerparticipatie - Terugkoppeling en evaluatie	2024-2	-	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Rikus Kieft	Er wordt momenteel gewerkt aan een evaluatie van het eerste jaar Texelse aanpak voor Burgerparticipatie. De raad wordt geïnformeerd in Q2 2024 middels een RIB/RIA.
Tussenrapportage 2024	2024-2	-	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	(voorheen halfjaarlijkse rapportage)
Perspectiefnota 2025-2028	2024-2	-	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	P&C-cyclus
Programmarekening	2024-2	-	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	P&C-cyclus
Beleids- en beheerplan voor 'sport, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte (0 t/m 18 jaar)	2024-2	-	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Cees Hooijschuur	Het proces loopt maar vanwege andere zaken is er voor gekozen dit beheerplan later op de agenda te plaatsen. Beheer aan speelplaatsen en toestellen wordt uiteraard uitgevoerd
GGD HN - Jaarverantwoording 2023 en programmabegroting 2025	2024-2	-	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Remko van de Belt	
VRNHN - Jaarverantwoording 2023 en programmabegroting 2025	2024-2	-	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Rob van der Zwaag	
Opstellen Beheerplan Straatmeubilair 2024-2028 (inclusief evaluatie)	2024-2	-	3 Mooi en gastvrij Texel	Cees Hooijschuur	Door capaciteitsproblemen wordt het beheerplan straatmeubilair pas in 2024 aan de raad aangeboden.
Bestemmingsplan partiële herziening Oudeschild uitbreiding bedrijventerrein	2024-2	-	3 Mooi en gastvrij Texel	Cees Hooijschuur	in voorbereiding (vooroverleg)
ODNHN - Jaarverantwoording 2023 en programmabegroting 2025	2024-2	-	3 Mooi en gastvrij Texel	Rikus Kieft	

Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Portefeuillehouder	Stand van zaken
5.1 Onderzoek voor toekomstbestendige arbeidsmarkt	2024-2	-	4 Texel werkt!	Remko van de Belt	Er wordt met werkgeversorganisaties gekeken welke acties ondernomen moeten worden tbv een toekomstbestendige arbeidsmarkt. Dit start in najaar 2023. Aan de hand van die bevindingen kan beoordeeld worden op welke wijze de gemeenteraad betrokken moet en zal worden.
Exploitatieplan Onderwijshuisvesting vaststellen m.n. buitendorpen	2024-2	-	5 Toekomst voor de jeugd	Remko van de Belt	In Den Burg is de huisvesting op orde (OCT en OSG). In overleg met Kopwerk wordt op dit moment een concept-plan gemaakt voor de scholen in de buitendorpen waarin in elk geval de aspecten duurzaamheid en capaciteit aan de orden zullen komen. Naar verwachting ligt er in Q1 2024 een definitief plan dat aan de raad kan worden voorgelegd.
Wijziging verordening materiële financiële gelijkstelling	2024-2	-	5 Toekomst voor de jeugd	Remko van de Belt	Is gestart. De gemeente en de schoolbesturen voeren de Texelse Agenda Onderwijs & Zorg uit. Onderdeel is de evaluatie van het gemeentelijk onderwijsbeleid. Dat beleid ligt vast in de Verordening Materiële Financiële Gelijkstelling. Na de evaluatie zal de verordening daar waar nodig worden aangepast.
Aanbieden notitie over Rioolheffing/ nieuwe Modelverordening Riool- en Waterzorgheffing	2024-2	-	7 Duurzaam, schoon en innovatief	Cees Hooijschuur	Om voor de verschillende heffingsgrondslagen/varianten de financiële en juridische consequenties in beeld te brengen om een afgewogen besluit te kunnen (laten) nemen, zullen er diverse inventarisaties in o.a. ons WOZ bestand plaats moeten vinden.
6.6 Voorontwerp herinrichting van het IJsbaanterrein Den Burg	2024-2	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Remko van de Belt	Het participatietraject is gestart.
Locatie Oude Ulo - programma en exploitatie	2024-2	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Remko van de Belt	Nog niet gestart. Nieuwe planning sluit aan op gewijzigde planning Thijssehuis. Nu volledige inzet op onder meer Tuunen II.
2.6 en 8.14 concrete aanpak voor huisvesting van werknemers in essentiele beroepen	2024-2	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Remko van de Belt	
8.8 Evaluatie Huisvestingsverordening 2020 in 2024	2024-2	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Remko van de Belt	
3.13 Actualiseren welstandsbeleid	2024-3	-	3 Mooi en gastvrij Texel	Rikus Kieft	Na de afronding van de Omgevingsvisie (begin 2024) wordt het welstandsbeleid verankerend in het Omgevingsplan en in een op te stellen nota Omgevingskwaliteit (vml. Welstandsnota).
8.28 Evaluatie van het fietspadenbeleid, gericht op capaciteit en veiligheid	2024-4	20241016 - 16 oktober 2024	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	In de winter van 2023/2024 wordt de laatste trance van Reconstructie fietspaden SBB uitgevoerd. Daarnaast wordt in 2024 de Mobiliteitsvisie geactualiseerd. Daarna kan pas gestart worden met het evalueren van het Fietspadenbeleid.
Programmabegroting 2025	2024-4	20241106 - 6 november 2024 (P	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	-
Opstellen woonzorgvisie	2024-4	20241218 - 18 december 2024	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Remko van de Belt	Zie RiB 18-10-2023 Opstellen Woonvisie 2024-2029
4.4 bedrijventerrein Oudeschild	2024-4	-	4 Texel werkt!	Cees Hooijschuur	bestemmingsplan wordt aangepast. Daarna planning bouw- en werkrijp maken.
Aanpassing Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel.	2024-4	-	5 Toekomst voor de jeugd	Remko van de Belt	De ontwikkeling van de wijzigingsvoorstellen voor de verordening is uitgesteld naar 2024. Zodra de voorstellen bekend zijn, volgt een voorstel voor wijziging van de lokale onderwijshuisvestingsverordening.
8.32 Mogelijkheden onderzoeken voor het instellen van verplichte routes voor het vrachtverkeer	2024-4	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	nog niet gestart
8.21 Opstellen Mobiliteitsvisie	2024-4	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	nog niet gestart, staat in college uitvoeringsprogramma voor 2024 opgenomen
Evalueren behoefte parkeerterreinen Den Burg	2024-4	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	Wordt in 2024 opgestart.
Opstellen terrassenbeleid	2025-2	-	4 Texel werkt!	Rob van der Zwaag	
Evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal	2025-2	-	6 Samen beleven en bewegen	Remko van de Belt	De evaluatie van het beheer en exploitatie van de TXL Sporthal door de Sportstichting Texel is verschoven naar 2025. Door COVID-19 heeft de sportstichting geen kans gehad om reële exploitatiejaren te draaien. Dit is met de sportstichting afgesproken. Sportstichting wordt t.z.t. gevraagd om een voorstel te doen voor de overname van het beheer en de exploitatie van Zwembad Molenkoog. Het voorstel van de Sportstichting wordt samen met de resultaten van de evaluatie aan de raad voorgelegd.
Brede evaluatie parkeren	2025-2	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	
6.5 Tentoonstellingsruimte archeologie Den Burg realiseren	2025-4	-	6 Samen beleven en bewegen	Remko van de Belt	RIB verzonden 2021-2 waarin tentoonstellingsruimte gekoppeld is aan 2de fase Groeneplaats project. datum vervolg onbekend.
8.11 Onderzoek naar de mogelijkheden om de tweede toeristische bestemming van woningen af te halen	2025-4	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Remko van de Belt	-

Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Portefeuillehouder	Stand van zaken
Evaluatie inzet extra Boa bij de handhaving betaald parkeren (in 2025)	2025-4	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Rob van der Zwaag	
Integraal Veiligheidsplan	-	-	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Rob van der Zwaag	
Evaluatie bandjes en andere maatregelen terugdringen alcohol bij jongeren, integraal advies bandjes	-	-	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Rob van der Zwaag	
Integraal plan om menstruatie-armoede tegen te gaan	-	-	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Remko van de Belt	
Actualisatie Beleidsplan Natuur en Landschap 2018, incl evaluatie oud beleid en lopende activiteiten	-	-	3 Mooi en gastvrij Texel	Rikus Kieft	-
Evaluatie van de Pilot Windwokkels	-	-	7 Duurzaam, schoon en innovatief	Rikus Kieft	
8.23 We voeren een digitaal parkeerverwijssysteem in voor auto's in Den Burg	-	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	
4.1 Haven Oudeschild exploitatieplan	N.v.t.	-	4 Texel werkt!	Rikus Kieft	De raad heeft aangegeven te willen wachten met besluitvorming tot er duidelijkheid is over de hoogte van de afkoopsom die Rijkswaterstaat betaald voor de overname van de haven. Het is nog onduidelijk wanneer deze definitief zal zijn, vooralsnog wordt geprobeerd in het derde kwartaal van 2023 met een herzien plan te komen.
Uitgewerkt voorstel voor een Pannaveld voor De Skool	N.v.t.	-	6 Samen beleven en bewegen	Remko van de Belt	Dit onderwerp is meegenomen in de begroting en komt daardoor niet afzonderlijk als raadsvoorstel.
7.2 Oprichten van een vierjarig subsidiefonds voor duurzame investeringen in woningen	N.v.t.	-	7 Duurzaam, schoon en innovatief	Rikus Kieft	Het geld is al beschikbaar gesteld door de raad. Het college is bevoegd tot het instellen van fonds. Er komt dus geen afzonderlijk voorstel. De raad wordt t.z.t. geïnformeerd.

Versie griffie d.d. 1-11-2023

Bondig overzicht LTP met de onderwerpen per kwartaal

Naar de raad in 2023

Raad december

- Legesverordening 2024 (i.r.t. Omgevingswet)
- Aanpassen verwijzingen in gemeentelijke verordeningen en beleidsregels (i.r.t. Omgevingswet)
- Verordening Nadeelcompensatie (i.r.t. Omgevingswet)
- Implementatie HvO – toekomst van de Bolder
- TexelZoo, behandelen zienswijze tegen niet vaststellen van verklaring geen bedenkingen
- Vaststellen bestemmingsplan Akenbuurt 12
- Participatieverordening (i.v.m. Omgevingswet)
- Bestemmingsplan De Koog Stappenland
- Vaststellen van de (meeste) belastingverordeningen
- Vaststellen WOZ gerelateerde verordeningen
- Burgerberaad –
- Renovatie wielerbaan Sportpark Den Burg – Zuid
- Wijzigingen Texel vignet i.v.m wetgeving

Naar de raad in 2024

Raad februari

- Verklaring geen bedenking aanpassing kruising Redoute – Pontweg
- Verordening gezamenlijke Rekenkamercommissie (nieuwe regels) en aanpassen financiële bijdrage
- RHCA – Kadernota 2025
- Nieuwe nota gezondheidsbeleid 2023-2026
- GGD HN - Kadernota 2025
- VRNHN – Kadernota 2025
- Paraplu bestemmingsplan Verblijfsrecreatie
- Opstellen Groenbeheerplan (incl. 3.14 Groen- en bomenbeleid actualiseren
- ODNHN - Kadernota 2025
- Woonvisie 2024 opstellen

Raad maart

- Actualisatie Archeologische verwachtingskaart
- Mobiliteitsvisie Texel – Den Helder

Eerste kwartaal (tot en met maart) nog niet gepland op datum raad

- Inventarisatie snipperlocaties gemeentegrond kleinschalige CPO
- MOTIE - Nieuwe democratische vormen
- Uitvoering Toeristisch Toekomstplan
- Ontwikkeling Groene Plaats fase 2
- Omgevingsvisie vaststellen
- Recycleplan vaststellen
- Vaststellen regiovisie sociaal domein
- Uitnodigingskader Solarcarports

Tweede kwartaal (april – begin juli)

- concrete aanpak voor huisvesting van werknemers in essentiële beroepen
- Evaluatie Huisvestingsverordening 2020 in 2024
- Locatie Oude Ulo - programma en exploitatie
- Zendmastenbeleid actualiseren
- Wijziging verordening materiële financiële gelijkstelling
- Onderzoek voor toekomstbestendige arbeidsmarkt
- Perspectiefnota 2025-2028
- Programmarekening
- VRHNH - Jaarverantwoording 2023 en programmabegroting 2025
- ODNHN - Jaarverantwoording 2023 en programmabegroting 2025
- RHCA - Jaarverantwoording 2023 en programmabegroting 2025
- GGD HN - Jaarverantwoording 2023 en programmabegroting 2025
- Tussenrapportage 2024
- Beleids- en beheerplan voor 'sport, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte (0 t/m 18 jaar)
- Opstellen Beheerplan Straatmeubilair 2024-2028 (inclusief evaluatie)
- Aanbieden notitie over Rioolheffing/ nieuwe Modelverordening Riool- en Waterzorgheffing
- Texelse aanpak burgerparticipatie - Terugkoppeling en evaluatie
- Bestemmingsplan partiële herziening Oudeschild uitbreiding bedrijventerrein
- Exploitatieplan Onderwijshuisvesting vaststellen m.n. buitendorpen
- Aanvullend voorstel Schapenboetenbeleid
- Voorontwerp herinrichting van het IJsbaanterrein Den Burg

Derde kwartaal (alleen september)

- Actualiseren welstandsbeleid

Vierde kwartaal (oktober – december, waarbij in de maand november in principe alleen de Programmabegroting op de agenda staat)

- bedrijventerrein Oudeschild
- Evalueren behoefte parkeerterreinen Den Burg
- Aanpassing Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel
- Opstellen Mobiliteitsvisie
- Mogelijkheden onderzoeken voor het instellen van verplichte routes voor het vrachtverkeer
- Evaluatie van het fietspadenbeleid, gericht op capaciteit en veiligheid – *komt van raad december*
- Programmabegroting 2025
- Opstellen woonzorgvisie

Na 2024 naar de raad

- Evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal
- Brede evaluatie parkeren
- Tentoonstellingsruimte archeologie Den Burg realiseren
- Onderzoek naar de mogelijkheden om de tweede toeristische woningen af te halen
- Evaluatie inzet extra Boa bij de handhaving betaald parkeren
- Opstellen terrassenbeleid

(Nog) niet ingepland

- Actualisatie Beleidsplan Natuur en Landschap 2018
- Haven Oudeschild exploitatieplan
- We voeren een digitaal parkeerverwijssysteem in voor auto's in Den Burg
- Integraal plan om menstruatie-armoede tegen te gaan
- Evaluatie bandjes en andere maatregelen terugdringen alcohol bij jongeren, integraal advies bandjes
- Evaluatie van de Pilot Windwokkels
- Integraal Veiligheidsplan

Versie griffie d.d. 1-11-2023

Bondig overzicht LTP met de onderwerpen per kwartaal

Naar de raad in 2023

Raad december

- ~~Evaluatie van het fietspadenbeleid, gericht op capaciteit en veiligheid~~ - gaat naar 4e kwartaal 2024
- ~~Oprichten van een vierjarig subsidiefonds voor duurzame investeringen in woningen~~ - *afgevoerd, geen raadsvoorstel nodig*
- Legesverordening 2024 (i.r.t. Omgevingswet)
- Aanpassen verwijzingen in gemeentelijke verordeningen en beleidsregels (i.r.t. Omgevingswet)
- ~~Paraplu bestemmingsplan Verblijfsrecreatie~~ - *gaat naar februari 2024*
- Verordening Nadeelcompensatie (i.r.t. Omgevingswet)
- ~~Verordening gezamenlijke Rekenkamercommissie (nieuwe regels) en aanpassen financiële bijdrage~~ - *gaat naar februari 2024*
- Implementatie HvO – toekomst van de Bolder
- TexelZoo, behandelen zienswijze tegen niet vaststellen van verklaring geen bedenkingen
- Vaststellen bestemmingsplan Akenbuurt 12
- Participatieverordening (i.v.m. Omgevingswet)
- Bestemmingsplan De Koog Stappenland
- ~~Verklaring geen bedenking aanpassing kruising Redoute - Pontweg~~ - *gaat naar februari 2024*
- Vaststellen van de (meeste) belastingverordeningen
- Vaststellen WOZ gerelateerde verordeningen
- Burgerberaad – komt vanaf *derde kwartaal 2024*
- Renovatie wielerbaan Sportpark Den Burg – Zuid – NIEUW
- Wijzigingen Texel vignet i.v.m wetgeving - NIEUW

Naar de raad in 2024

Raad februari

- Verklaring geen bedenking aanpassing kruising Redoute – Pontweg - *komt vanaf raad december*
- Verordening gezamenlijke Rekenkamercommissie (nieuwe regels) en aanpassen financiële - *komt vanaf raad december*
- RHCA – Kadernota 2025
- Nieuwe nota gezondheidsbeleid 2023-2026
- GGD HN - Kadernota 2025
- VRNHN – Kadernota 2025
- Paraplu bestemmingsplan Verblijfsrecreatie – *komt vanaf raad december*
- Opstellen Groenbeheerplan (incl. 3.14 Groen- en bomenbeleid actualiseren
- ODNHN - Kadernota 2025
- Woonvisie 2024 opstellen

Raad maart

- Actualisatie Archeologische verwachtingskaart
- Mobiliteitsvisie Texel – Den Helder

Eerste kwartaal (tot en met maart) nog niet gepland op datum raad

- Inventarisatie snipperlocaties gemeentegrond kleinschalige CPO

- MOTIE - Nieuwe democratische vormen
- Uitvoering Toeristisch Toekomstplan
- ~~Voorontwerp herinrichting van het IJsbaanterrein Den Burg~~ – *gaat naar 2e kwartaal 2024*
- Ontwikkeling Groene Plaats fase 2
- ~~Opstellen woonzorgvisie~~ -
- ~~Uitgewerkt voorstel voor een Pannaveld voor De Skool~~ – *afgevoerd, onderwerp is opgenomen in begroting*
- Omgevingsvisie vaststellen
- ~~Exploitatieplan Onderwijshuisvesting vaststellen m.n. buitendorpen~~ – *gaat naar 2e kwartaal 2024*
- ~~Opstellen woonzorgvisie~~ – *gaat naar 4e kwartaal 2024*
- Recycleplan vaststellen – *komt van 2e kwartaal 2024*
- Vaststellen regiovisie sociaal domein – NIEUW
- Uitnodigingskader Solarcarports – NIEUW

Tweede kwartaal (april - begin juli)

- concrete aanpak voor huisvesting van werknemers in essentiële beroepen
- Evaluatie Huisvestingsverordening 2020 in 2024
- Locatie Oude Ulo - programma en exploitatie
- Zendmastenbeleid actualiseren
- Wijziging verordening materiële financiële gelijkstelling
- Onderzoek voor toekomstbestendige arbeidsmarkt
- Perspectiefnota 2025-2028
- Programmarekening
- VRHNH - Jaarverantwoording 2023 en programmabegroting 2025
- ODNHN - Jaarverantwoording 2023 en programmabegroting 2025
- RHCA - Jaarverantwoording 2023 en programmabegroting 2025
- GGD HN - Jaarverantwoording 2023 en programmabegroting 2025
- Tussenrapportage 2024
- Beleids- en beheerplan voor 'sport, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte (0 t/m 18 jaar)
- ~~Opstellen terrassenbeleid~~ – *gaat naar 2e kwartaal 2025*
- Opstellen Beheerplan Straatmeubilair 2024-2028 (inclusief evaluatie)
- Aanbieden notitie over Rioolheffing/ nieuwe Modelverordening Riool- en Waterzorgheffing
- Texelse aanpak burgerparticipatie - Terugkoppeling en evaluatie
- Bestemmingsplan partiële herziening Oudeschild uitbreiding bedrijventerrein
- Exploitatieplan Onderwijshuisvesting vaststellen m.n. buitendorpen – komt van 1e kwartaal 2024
- ~~Recycleplan vaststellen -~~ *gaat naar 1e kwartaal 2024*
- Aanvullend voorstel Schapenboetenbeleid – NIEUW
- Voorontwerp herinrichting van het IJsbaanterrein Den Burg – *komt van 1e kwartaal*

Derde kwartaal (alleen september)

- Actualiseren welstandsbeleid
- ~~Burgerberaad~~ - *gaat naar december 2023*

Vierde kwartaal (oktober - december, waarbij in de maand november in principe alleen de Programmabegroting op de agenda staat)

- bedrijventerrein Oudeschild
- Evalueren behoefte parkeerterreinen Den Burg
- Aanpassing Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel

- Opstellen Mobiliteitsvisie
- Mogelijkheden onderzoeken voor het instellen van verplichte routes voor het vrachtverkeer
- Evaluatie van het fietspadenbeleid, gericht op capaciteit en veiligheid – *komt van raad december*
- Programmabegroting 2025
- Opstellen woonzorgvisie – *komt van 1e kwartaal 2024*

Na 2024 naar de raad

- Evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal
- Brede evaluatie parkeren
- Tentoonstellingsruimte archeologie Den Burg realiseren
- Onderzoek naar de mogelijkheden om de tweede toeristische woningen af te halen
- Evaluatie inzet extra Boa bij de handhaving betaald parkeren
- Opstellen terrassenbeleid – *komt van gaat naar 2e kwartaal 2024*

(Nog) niet ingepland

- Actualisatie Beleidsplan Natuur en Landschap 2018
- Haven Oudeschild exploitatieplan
- We voeren een digitaal parkeerverwijssysteem in voor auto's in Den Burg
- Integraal plan om menstruatie-armoede tegen te gaan
- Evaluatie bandjes en andere maatregelen terugdringen alcohol bij jongeren, integraal advies bandjes
- Evaluatie van de Pilot Windwokkels
- Integraal Veiligheidsplan - NIEUW